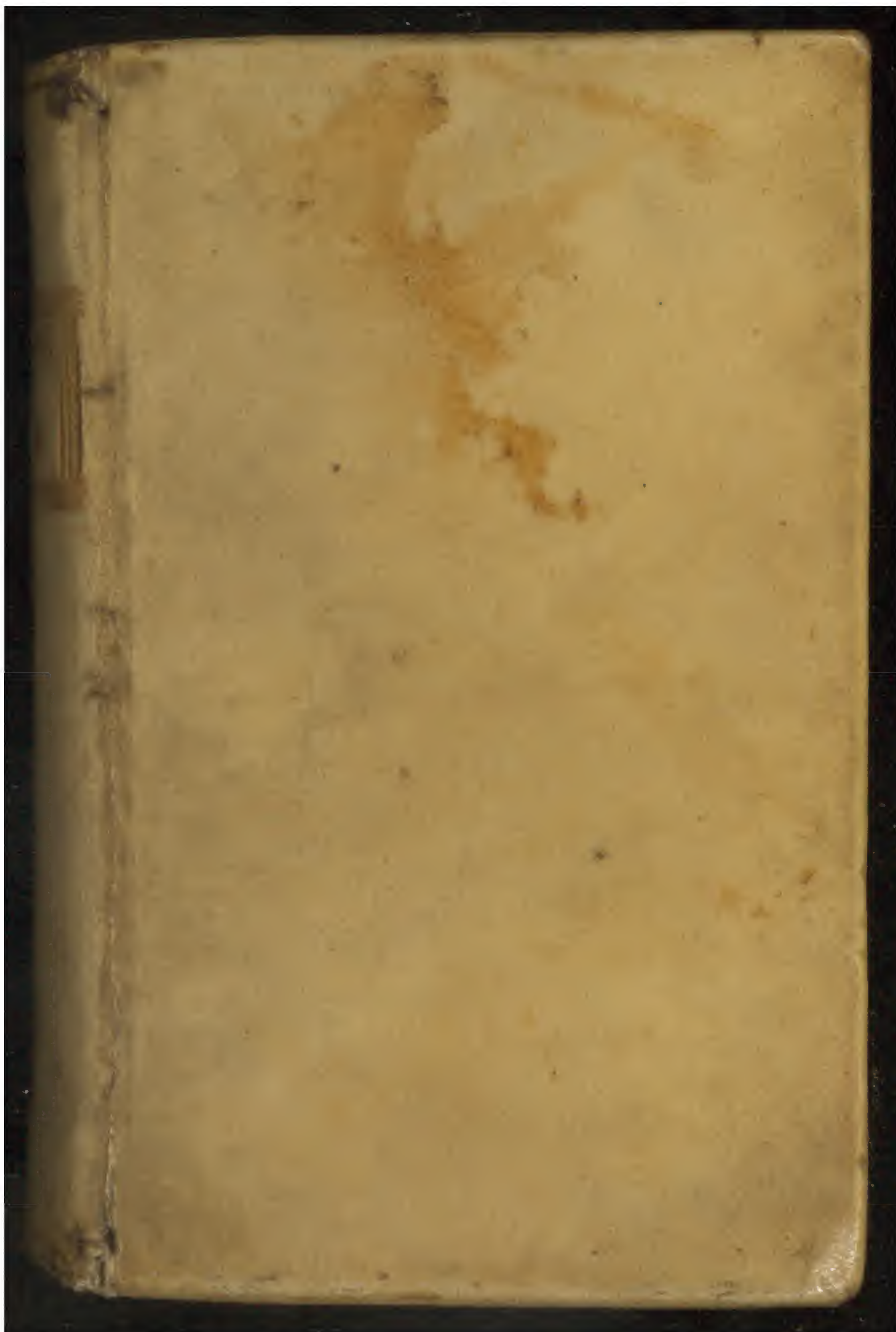
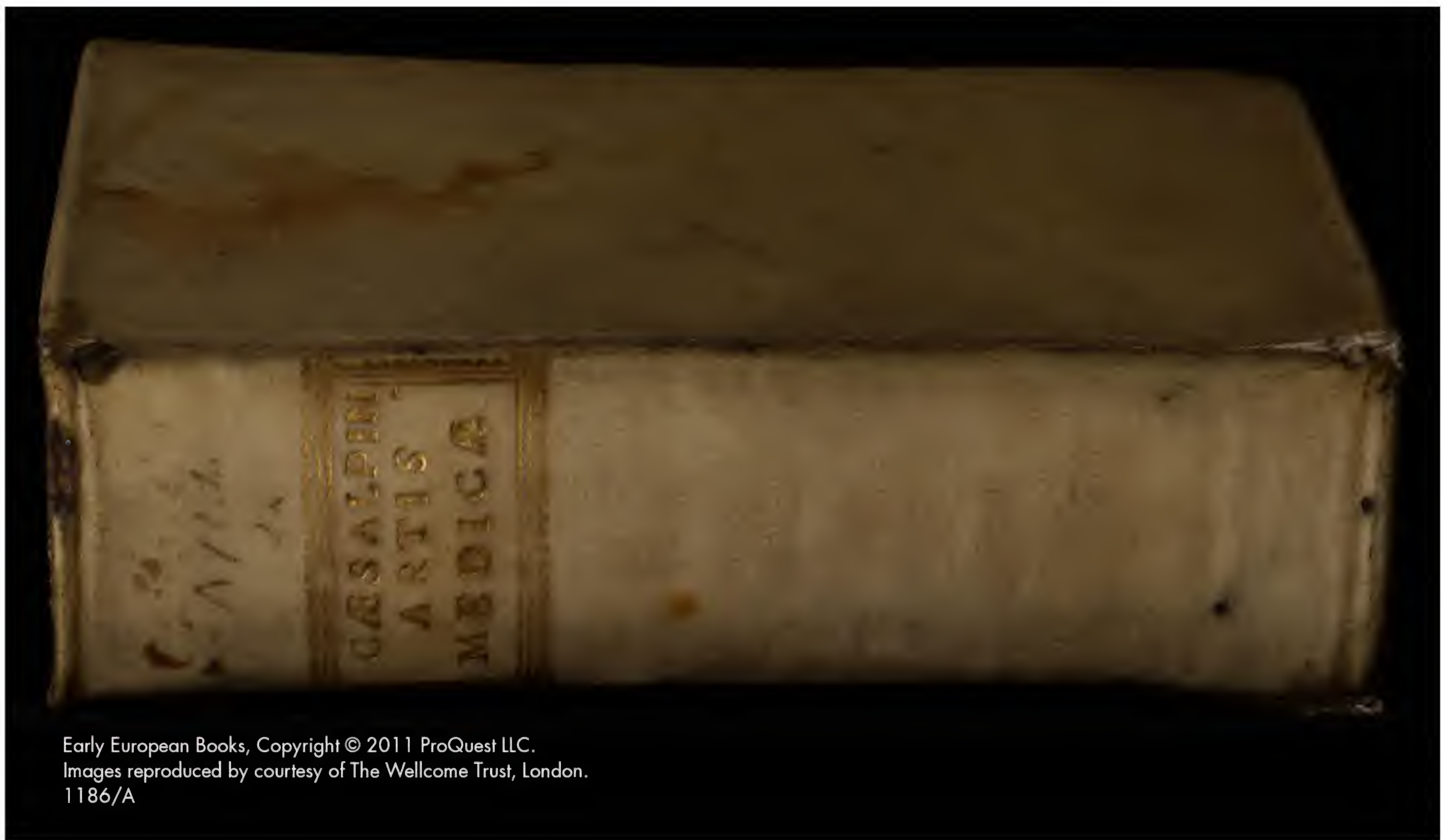
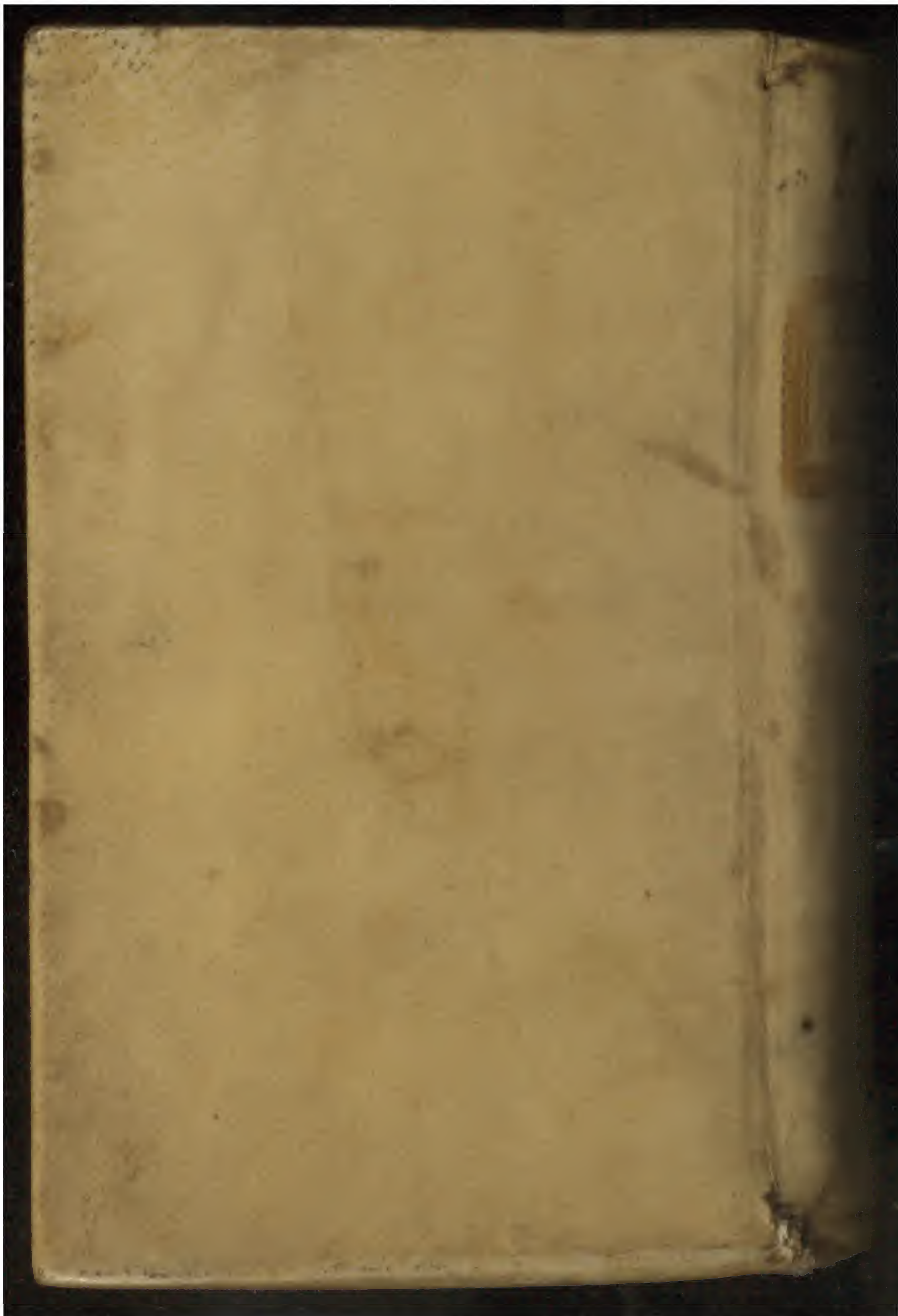

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

42599

PRAXIS VNIVERSAE ARTIS MEDICAE,

GENERALIVM ÆQVE, AC PARTI-cularium humani corporis præter naturam affectuum dignotionem, iuditium, & curam omnium vberrimè complectens,

SVMMO LABORE, ET STVDIO concinnata, & vnum recenter in volumen conie&ta.

AVTHORE

ANDRÆA CÆSALPINO ARCHIATRO ROMANO,

PERILLVSTRI ET SVMME excellenti viro Fabio Pacio dicata.

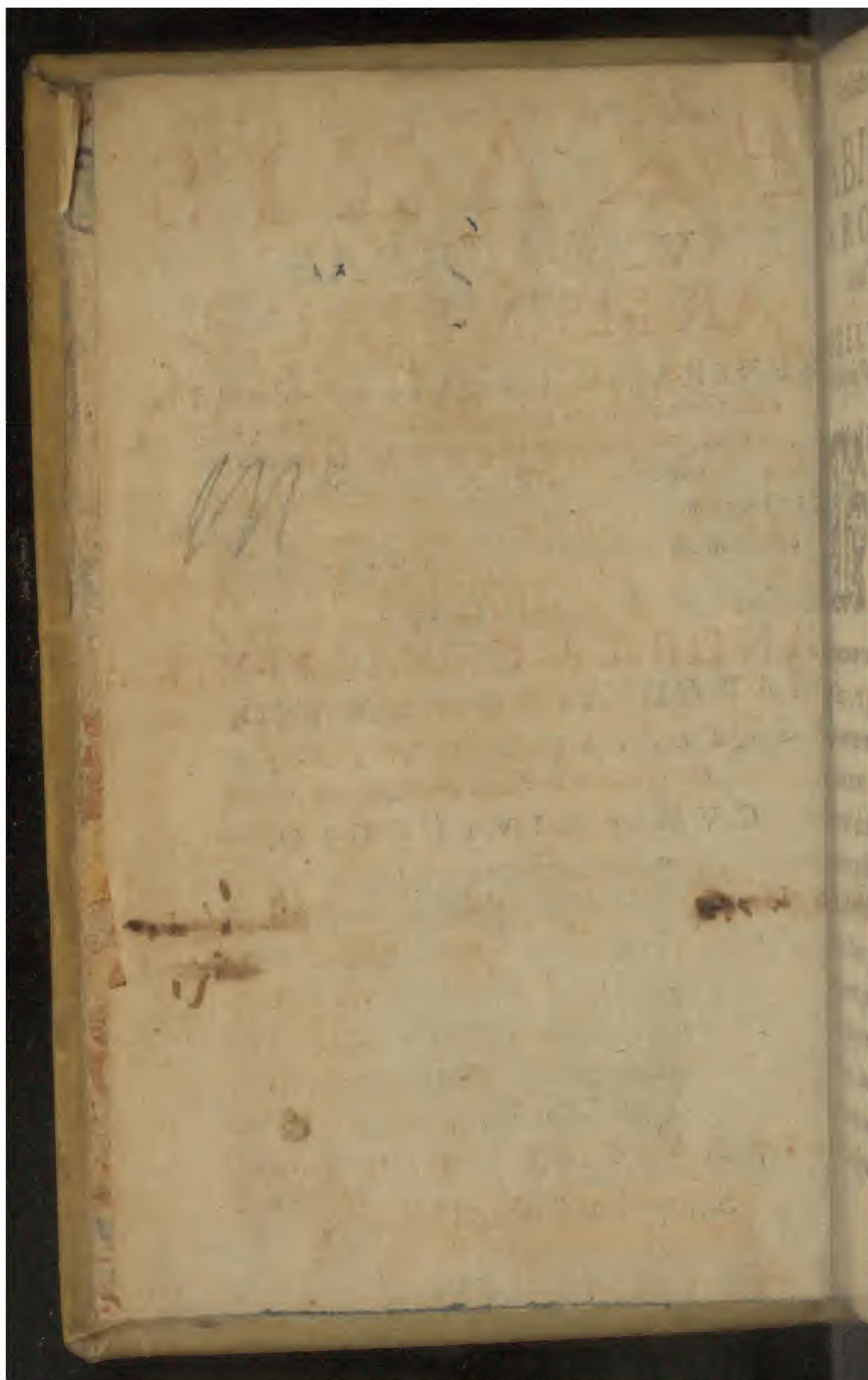
CVM PRIVILEGIO.

TARVISII, MDCVI.

ctti.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Perilluſtri ac ſummè excellenti viro

FABIO PACIO
ARCHIATRO

apud Vicetiam præcipuo,

OBERTVS MEIETTVS
Bibliopola Venetus, fauſta, feliciaq; precatur.

*INVETERATA iampridem nec illaudata etiam conſuetudine, ab ipſo propemodum Gentilitatis initio longa ſeculorum memoria ad hæc noſtra vſq; tempora
ſurpatum videmus Perilluſtris & Excellentiſſi-
e Paci, vt ſi quid in communis boni commo-
m aut recenter inuentum, aut multo antea re-
rtum nouis quibuſdam vel incrementis adau-
um, vel decentibus ornamentis condecoratum
nibus paſsim mortalibus commune faciendum
ſet, id delecti Mecænatis alicuius tanquam tu-
laris Diui patrocinio munitum, publicā lucem
ſpiceret, quo latrantis turbæ Zoilorum morda-
m effugere poſſet dicacitatem. Ab hoc ego vete
m non diuturno minus quam inuiolabili vſu
ſeruato more, mihi haudquaquā deflectendum
us, inſigne hoc Artis Medicæ Volumen, quod*

Praxim veteris simul ac modernæ Iatrices co
tinet vniuersam, præcellentis viri Andreæ Cysa
pini Archiatri industria in Vrbe omnium & n
bilissima & maxima, Christi in terris Vicarij
de Pontificia illustri, continua multorum serie
norum summo incolarum eiusdem bono exercit
tam, tibi inter eos qui diuinam hãc artem in h
Inclito Venetorum Imperio, & nobilissima præs
tim Vrbe Vicetia felici auspicio exercent & a
ministrant, vt summo, ita & maximo, non impr
bando (prudentum censura) ausu dicatum vo
& consecratum. Cui enim tam excellentis ing
nij, doctrinæ & eruditionis Philosophi, & Me
ci lucubrationes, & vigiliæ, æuiterna omni secu
rum memoria, & recordatione celebranda sa
monumenta, iustius æquiusq; inscribi debeban
quam illi qui parem ingenij, doctrinæ & eru
tionis laudem meritus, non disparem etiam sub
in arte hac felicissimè exercenda amplissimo
uium suorum cum applausu & commodo, tanq
alter à superis ad nos redux Aesculapius, la
rem; qui simili pariter conatu, nec dissimili p
fecto etiam cũ euentu, transmissis in omnem (
ceat liberè quod res est fateri) posteritatem n
intermoritura vnquam nominis sui cum glor
& summo mortalium cum profectu, solida eru
tione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nne refertis reconditaq́ doctrina pregnantibus
Galeni Methodum medendi editis nuper Com-
entarijs, haud exiguam felicitatis partem &
semet consecutus est, & quampluribus alijs eã
ipiscendi aditum accessu antea difficilem sic
pirante Heroicis conatibus Numine cęlico pla-
um esse voluit & rescisis omnibus impedimen-
s patefactum. Hæc Perillustris & Excellentissi
e Paci non postrema profecto laus est, & vnica
rtè ad immortalitatem via, quam tum excelso
rtutum merito, tum intima Philosophiæ occul-
ris cognitione, ipsaq́ adeo artium multiplici in
nuarum Mirmecia, tritã tibi et facilem (quod
ucis æquus concessit Iupiter) reddidisti. Latissi
us mihi hic sese campus vltrò offert per veris-
nas laudes tuas pręstanti ingenio, doctrina in-
mparabili, acri iudicio, & probitate demum
imia partas, liberè expatiandi: sed tuæ non ne-
ius modestiæ, & moderationis (vtpotè qui ha-
m solida possessione virtutum, læ. ari verius as-
les, quam aliorum prædicatione lubrica gesti-
) ieiunus ego Orator cum Tullio præcone aliquo
l Demostene egeant laudatore, eas lubens præ-
reo, simul veritus, ne assentatoris vel aliqua-
m etiam subire mihi hoc facto contingat suspi-
onem. Vnicũ ꝙ te rogo vir Perillustris & sum-

 3 *mè*

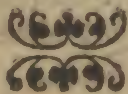
mē excellens mihi est reliquum, hilari & seren
frōte hoc vt leuidense munusculū, quod læta m
te & syncera datur (quæ tua est humanitas
accipere non dedigneris, maiora namque non
multo post me daturum occasione oblata qua
mordicus semper arripiam, nulla ducor diffid
tia; qua immortale ex factis immortalibus non
tuum, omni in futurum successioni immortali
tiam conatu commendare nunquam desistam
Vale & Nestoris feliciter annos felix viue.

Venetijs Anno partus Virginis Deipa
M D C V I. ipsis Idibus Februarij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

IN
ANDRÆÆ CÆSALPINI
Artis Medicæ librum Aureum.

BARTHOLOMAEVS
Burchelatus Phys. Taru. ad Lectorem.

Ars Medica vniuersa tibi proponitur: ecce
Lector: agas, studeas, quàm resoluta, breuis.
Naturæ ritus, artis præcepta secutus
Omnia succincta cum ratione tulit,
Andræas Cæsalpinus doctissimus Auctor
Suffultus summis nobili in arte Viris
Perlege, disce, doce: exerce, atque operare fidelis;
Vitæ semineces hac reuocabis ope.

Vidi ego, Lector, opus mendis præfectus: at illas
Quis tollet cunctas lubrica ab arte notas?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

INDEX CAPITVM.

Libri primi Capita 16.

Libri secundi, De Febribus Cvpita 32.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Libri Terti de Venenis Capita 53.

12 De

45 De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Libri Quarti de Morbo Gallico, & ijs quæ in Cute, Glandulis & Articulis Capita 20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

37 De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Libri Sexti De Morbis Thoracis. Cap. 23.

19 Cordis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Libri Septimi De morbis Ventris Cap. 32.

29 Curatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Libri Octaui De morbis partium Genitalium Cap. 36.

29 De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

F I N I S.

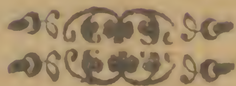
Imprimatur, si placet R. P. Mag. Sacri Palatij.
B. Gypsius Vicesg.

Imprimatur,
F. Paulus de Francis de Neap. socius Reuerendiss. P.M.S. Palatij Apost.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ARTIS MEDICAE LIBER PRIMVS.

CAP. I.

QVI curationem aggreditur, ſciat corpus humanum, circa quod verſatur, nobiliſſimum eſſe, ideoq; cum maxima circunſpectione tractandum. Nam veluti paruus mundus continet quodammodo omnia, quæ in vniuerſo continentur, & ſubſtantiam calidi innati puriſſimam, in qua Diuina virtus relucet longe magis quã in cęteris mortalibus. Conſtat enim corpus cum maxima ſapientia conſtructum ex Continentibus, Contentis, & impetum facientibus, vt Hipp. tradit 8. in 6. Epid. ideſt ſolidis quæ vaſa ſunt, Sanguine in vaſis contento, & ſpiritu, qui corpori motum præſtat. Ex ſimili materia conſtat vniuerſum. Nam Terra, & Cœlum in quo Aſtra, ſolida ſunt: ſuper ſolida Aquæ, & ſpiritus. Cor præterea in eo tanquam ſol ſuum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

calorem vitalem veluti lumen in totum corpus diffundit. Cerebrum tanquam luna receptum calorem contemperat: Oculi & cętera ſenſoria tanquam ſtellæ faciem exornant: Fons ſanguinis in corde diſtributus in quatuor venas, ſcilicet Cauam, Aortam, Arteriam venalem, & Venam arterialem totum corpus irrigat inſtar quatuor fluminum ex Paradiſo prodeuntium. Venter inferior ignobilior inſtar mundi inferioris Septo ſeparatus a ſuperiori, ſordes, & excrementa recipit. Si verò calidum innatum conſideremus, nobiliſſimam in eo portionem cœleſtem intuebimur. Cum enim autor ſit omnium operum naturalium, vt Hippocrates dixit, qua virtute per ipſum formetur in vtero fętus, fatetur quidem Galenus lib. de formatione fætus cap. 6. horum omnium opificem ſapientiſſimum, & potētiſſimum eſſe, ſed quis hic eſſet diu cogitaſſe, & a multis Philoſophis perquiſiuiſſe, nunquam tamen inuenire potuiſſe. At quis alius is eſt, quam Deus? Admirabilem hanc calidi innati potentiam videtur ſignificaſſe quod ſcribitur in lib. de Principijs, qui tribuitur Hippocrati, ſed videtur eſſe Democriti, quia in eo quædam ſententiæ continentur, quas Ariſtoteles Democrito aſcribit. In eo libro inquit. Et videtur ſane mihi id quod Calidum vocamus, immortale eſſe, & cuncta intelligere, & videre, & audire, & ſcire omnia tum præterita, tum futura. Huius plurima pars, cum turbata eſſent omnia, in ſupremam circunferentiam receſſit, quam veteres appellauerunt Aethera. De Aethere Ariſt. primo Meteo. cap. 3. inquit, ſignificare apud antiquos ſupremum Cęlum ſic appellatum, quia ſemper currat: quod Anaxagoras videtur putaſſe ex igne conſtare, at non bene tantam molem igneam eſſe putandum eſt. Et 2. Cęl. tex. 2. inquit. Hunc locum atqui Dijs tribuerunt quamuis quæ ſuper extima ſunt latione in loco eſſe non ſint apta. primo Cæ. tex. 100. Nec enim locus, neque vacuum, neque tempus extra eſt. Idest quæ illic ſunt ſine vlla mutatione optimam vitam ducunt, & per ſe ſufficientiſſimam toto æuo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

C A P. II.

DE calido autem innato inquit Arist.2.Gen. an. cap.3. In semine omnium inesse, quod facit, vt fæcunda sint [...]mina, quod Calor vocatur, non ignis, sed spiritus propor[...]ne respondens elemẽto stellarum; Corpus scilicet, quod [...]nis animę virtus seu potentia participare videtur, ma[...] diuinum, quã quæ elementa appellantur, prout nobilita[...]aut ignobilitate animę differunt, adeo vt in semine ho[...]nis etiam diuina pars nempe Mens separabilis a corpo[...] comprehendatur. Virtutem hanc non in elementis pu[...]uit esse Aristoteles, sed in corpore diuiniori, quale est Cœ[...]ste. A calido enim, & frigido humido, & sicco constant [...]rpora, & dura fiunt, aut mollia, & cæteras qualitates, quæ [...] elementorum mixtionem sequuntur, possident. At quod [...]ectat ad rationem cuius gratia, & melioris conditionis [...]ęlitus principium ducitur, 2.Gen. an. primo vt videmus [...]artibus: a calido enim & frigido durum aut molle fit Aes [...]t Argentum, Serra autem aut Phiala nequaquam, sed a [...]otu artificis: sic in natura 4.Meteo.cap.vlt. Ab hoc princi[...]o illud pendet, quod scribit Hipp. 5. in 6. Epid. Naturæ [...]orborum medicatrices, amplificat natura sibi ipsi itinera [...]on cogitatione, & quę sequuntur. Nam per Naturam si[...]nificat facultates naturales, quæ sine cognitione agunt, im[...]etus enim naturę sine cognitione est, sed dirigitur ab eo, [...]ui partes singulas alicuius gratia cõstruxit. Latet hic prius [...]n semine postea in fætu, ac perseuerat in animali iam edito [...]otum corpus gubernans. Natura enim quamuis inerudi[...]a, & indocta, tamen quæ opus sunt, efficit. Virtus enim quę [...]ngulas partes effecit, etiã vsum subministrat, vt certis mu[...]culis vtantur ad incessum ad volatum, ad natationem, ad lo[...]cutionem, & reliquas operationes perficiendas. Idem ca[...]lor non elementaris, sed cęlestis concoctionem præstat, as[...]similat nutrimentum, & corpus auget vsque ad perfectam [...]magnitudinem, non quemadmodum ignis facit: Separat [...]excrementa, & expellit, ac morbos curat, nisi quid prohi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

beat. Hoc imminuto. vires labefactari necesse est. Pereunte autem ex toto, omnes operationes inseparabiles a corpore perire necesse est, quæ mors appellatur. Vtrum autem corpus hoc, qui calor innatus vocatur, seu spiritus defluat ex corpore cęlesti, vt videretur rationi consentaneum, si corpus id quod omnis animæ virtus participat, diuinius est quam elementa: an sola virtus cęlestis communicetur materiæ horum inferiorum, non est hic locus perquirendi. Satis enim est accipere hoc principium in Medicina maxime necessarium: Calidum innatum, quod totum corpus regit, continere in se virtutem cęlestem, quæ in homine longe nobilior, & perfectior est quam in cęteris mortalibus. Cum enim spiritus sit, sua tenuitate peruadere velocissime potest in omnem partem corporis & mouere, vt tradit Arist lib. de Communi animalium motu: sua autem puritate omnia sensibilia dignoscere, simplex enim esse oportet, quod omnium sensibilium capax est, 2. Gen. an. primo, at in homine purissimum ob mentis participationem.

CAP. III.

QVi igitur corporis humani curationem aggreditur, illud præ cæteris animaduertat, ne suis remedijs naturam recte operantem stimulet, aut impediat. Nam aut veluti equum currentem præcipitabit, aut importune sine vtilitate ægrotum amplius affliget, & in periculum ducet. Segniter autem agenti aut nullo modo aut perperam sciat quam primum adhibenda esse remedia. Cum autem præcipuum Medici institutum sit, Calidum innatum in suo robore conseruare, quo morbi propellantur, quatenus in eo aliquid Diuini inest, eatenus a diuinis tãtum foueri potest. Quatenus autem id in corpore subsistit ex quatuor elementis composito certa quadam temperatura, & constitutione organica requirit remedia naturalia, quibus temperamentum, & constitutio naturalis conseruetur. De remedijs diuinis etiam apud antiquos mentio fit, qui colebant Deos falsos. Nam Hippocrates in libro de Fęminea natura inquit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quit. Oportet eum qui recte morbos mulierum tractare velit primum quidem a Dijs exordiri, deinde mulierum naturas discernere, itemque ætates, & tempora & locos, in quibus degunt. In lib. autem de Virginum morbis, & de sacro morbo recenset remedia diuina, quibus vtebantur, scilicet expiationes, incantamenta, & varias superstitiones: Consecrabant etiam Dianæ muliebres vestes preciosissimas. Potissimum autem ad huiusmodi remedia confugiebant, quando morbi causam diuinam esse putabāt, vt de sacro morbo erat opinio: aut quando alia ratione morbum depellere non poterant, suadentibus hæc eorum vatibus. Sed autor dolum in his subesse animaduertens, suadet potius sacrificare, & ad templa progressos Dijs supplicare. Nā si contingat quempiam ab alio inquinatum esse (non enim putandum a Deo inquinari, sordidissimum a purissimo) a Deo purgabitur, & purificabitur. Nam Deus maxima & sceleratissima peccata purgat, & purificat, & liberatio nostra existit. Hæc Hippocrates de remedijs diuinis, consona ijs, quæ in nostra religione instituta sunt, Quæ est circa verum Deum, non circa Deos falsos, & mentitos Poetarum Philosophorum aut Medicorum, vt æger prius sacramentis muniatur, quam medicus naturalis curationem aggrediatur. De remedijs autem naturalibus quamuis conscripta sint volumnia multa partim experientia partim ratione inuentis, longitudo tamen artis finem aduc non inuenisse videtur. Erat quidem rudis in initio Medicina, sed admodum syncera a Deo tradita vt Poetæ fabulantur, ab Apolline, & Aesculapio. Vires enim herbarum, atque omniū medicamentorum alimentorumque Deus condidit. Eorum vero vsum oportunum Hippocrates docuit. Sed postea duo superuenire, quæ artem labefactarunt: vnum ex Magicis superstitionibus, quæ vires naturales commutarunt in incantamenta, quibus opera Dæmonum intermiscentur legitimam medicinam adulterantia, vt Medicos etiam insignes deceperint, multa ex Magicis in Medicinam transferentes. Alterum est Medicorum altercatio, quę varias sectas peperit, in quibus refellendis postea multi insudarunt. Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Galenus inter hos præcipuus constituta optima secta Hippocraticam medicinam non solum restituit, sed & auxit multum.

C A P. IIII.

GAlenum sequuti sunt posteriores fere omnes Greci, Arabes, & Latini, at non sine aliqua controuersia, partim nouis remedijs inuentis, partim Methodi alteratione. Quod spectat ad remedia, in processu temporis adeo excreuit remediorum numerus, vt vetera iam exoleuerint, vel quia mutatis nominibus minus nota sint, vel quia vt mos est, omnia noua placent. Ob has causas multa noua remedia Arabes introduxerunt: multa postea ex nouo orbe, India scilicet occidentali transportata sunt. Ars quoque distilandi, & sublimandi multos exquisitos liquores, & pulueres præpotentes antiquis incognitos detexit: quorum omnium usus opportunus ex Hippocratis, & Galeni Methodo haberi potest. Sed circa Methodum omnes quidem prædicāt Hippocraticam, & quæ a Galeno tradita est, pauci tamen obseruant: multitudine rerum uicti, quas scire tenētur, antequam curationem aggrediantur. Nam primum corporis humani, & singularum partium constitutionē naturalem scire oportet, unde operationes inculpatæ fiunt, in quibus sanitas sita est. Nam hinc incipit Medici ratiocinatio, & in eandem desinit operatio. Hæc pars a Physicis petitur partim sensu in Anatome, partim ratione per resolutionem progrediendo a fine, cuius gratia ad materiam formam & causam efficientem. Alterum circa morbos uersatur, eorumque causas & symptomata, quæ eadem Methodo habentur, contrariorum enim eadem est scientia. scilicet sanitatis & morbi. Tertium omnino circa singularia versatur, quæ curanda sunt. Oportet enim Medicum per signa morbum cognoscere & causas latentes non in vniuersum sed in hoc homine qui curandus est. Hęc habentur ex ijs quæ sensui sunt manifesta, aut ex relatu ægrotantis: potissimum ex symptomatibus tanquam ab effectis, læsiones enim actionum & affectionē

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

& partem affectam plerumque ostendunt: licet tamen aliquando etiam ex causis manifestis colligere, vt ab anni tempore, constitutione, ętate, victu ante acto, & alijs huiusmodi. His adiungenda sunt Prognostica cōferendo vires ęgrotantis cum magnitudine morbi & partis læsæ præstantia. Quarto Alimentorum, & medicamentorum vires cognoscere oportet, quæ potissimum ab experientia habentur obseruatione diuturna apud antiquos facta. His adiuncta est ratio a saporibus atque odoribus ducta, quibus temperamentum arguitur, in quo vires consistunt. Hæc omnia Medicum habere oportet longo studio comparata, vt ex tempore opitulari ęgrotantibus possit. In quibus ob multiplicem scientiam difficultates multæ contingunt. Ideo multi laborem recusantes breuiorem Medicinam fabricare conati sunt. ex remediorum multitudine ea seligentes, quę ad multos vsus vtilia sunt, Polychresta a Græcis appellata, qualis est Theriaca, & Mitridatum non solum ad omnia venena, sed & ad omnes pene morbos pręd icata. Sic enim non egent Methodo cum putentur a tota substantia agere, quę Methodo caret. Eadem ratione per distillandi artem potentissimi liquores extrahūtur, quos Elixires vocant, & Quintam essentiam, ad eosque confugiunt tanquam ad sacram anchoram, & qui inuident, occultant inter Archana, quasi vt nomen Quintæ essentię indicat, incorruptibilem substātiam possideat ipsius cęli. Quod si verum esset, vnico hoc remedio non solum omnes morbos depellere liceret, sed & immortalis homo redderetur calido in nato nunquam deficiente. Alij sunt, qui in sola euacuatione spem habent, quidam in venę sectione, quam etiam sæpius repetunt ingrauescente morbo, sed plerunque cum magno virium dispendio. Quidam in medicamento purgante valido, quale est nuper inuentum Antimonium pręparatum. Alij viribus magis consulentes abhorrent & venæ sectionem, & purgātia, nisi admodum parce, sed nutriunt omnes ægrotantes nunquam abstinentes a carnibus ouis & iusculis, sed a Ptisana, qui solus pene erat apud antiquos ægrotantium cibus. Apud hos super veniente aliquo graui symptomate, quod

ſæpe contingit,tum ob prauam nutriendi rationem,tum ob prætermiſſa ab initio remedia euacuantia, neceſſe eſt confugere ad extrema remedia, vt inuſtionem, quam vt plurimum adhibent ad ſuturam coronalem,& veſicatoria ad brachia & crura,vt cum his tormentis æger decedat,poſtquam nimis abblandiri initio viſum eſt.

CAP. V.

SI quis autem eſt, quem non pigeat pleniorem laborem impendere in addiſcendis omnibus Medicinæ partibus, in alteram difficultatem incidunt circa Methodum a multis inculcatam via diuiſiua ad particularia deſcendentem, qui proceſſus admodum fallax eſt & moroſus, vt notauit Ariſt. primo Part.an.Cap. vltimo. non enim pro multitudine differentiarum numerus ſpecierum conſurgit. Præterea diligens huiuſmodi inquiſitio in multitudinem vagans ſæpe remoratur oportunam curationem,quæ præſentanea remedia expoſcit.Ideo ſatius eſt, & breuius ad curationem perficiendam,quæ circa ſingularia verſatur, non ab uniuerſalibus incipere,ſed ab ipſiſmet ſingularibus, quæ curanda ſunt,notatis prius per ſigna ſenſui manifeſta morbis & cauſis latentibus. Statim enim per indicationem contrariorum remedia innoteſcunt,& remediorum conditiones pro partium affectarum & affectuum conditionibus: ſic enim nihil ſuperfluum nec diminutum continget. Conditiones appello Quantum, Quale, Tempus, modum, & alia huiuſmodi. Cum uero plures fuerint morbi,uel cauſæ, uel ſymptomata urgentia,quorum ſingula expoſcant remedia inuicem aduerſantia, ſi liceat ſimul compoſitis remedijs unicuique oportunis ſuccurrere,faciendum eſt: Si id fieri nequeat; ei prius incumbendum eſt aut magis, quod magis urget, aut quod rationem cauſæ habet,deinde alteri: & alternatim repetendum,donec ſufficiat. In omnibus autem his uires cõſulere oportet, utrum remedia quæ indicantur, cum ſuis conditionibus ſufferre poſſint: inſpiciendo ętatem, anni tempus,locum,conſtitutionem, cõſuetudinem, & naturam

Sicubi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Sicubi autem contingat hæſitatio, vel in cognitione morbi per ſigna, vel in menſura virium, in quibus ars ſolet eſſe coniecturalis, petenda eſt plurium medicorum conſultatio, vt quod oportuniſſimum eſt, eligatur, non altercationibus tempus abſumatur. Hæc eſt via compendiaria, qua ex tempore vnicuique ſuccurrere poſſumus, non ex vniuerſalibus in multitudinem tendendo, ſed ex ſingularibus in vniuerſalia reſoluendo, in quibus ars ſita eſt. Sed in tradenda arte oppoſitum facimus. Communia enim primum veniunt explicanda, deinde ad ſingulas ſpecies peruenitur. At ne errores prædicti ex Methodo diuiſiua oriantur, monet Ariſtoteles, vt non genera ſumma aſſumantur, ſed proxima, quorum ſpecies non multum differunt. Horum enim ſufficit vna communis tractatio. Quæ autem multum diſtant, ſatius eſt ſigillatim de ſingulis agere. Quod & nos in tradenda morborum curatione obſeruabimus. Simili modo Galenus quędam vniuerſali ratione agit, quod vocat Methodo agere vt in libris Methodi medendi morbum in ſolutione continui, Intemperiem, Inflammationem, & reliqua morborum genera explicat. Quædam ſigillatim, vt in libris de Compoſitione medicamentorum ſecundum locos, ſingularum partium morbos perquirit, multum enim differunt curationes pro ſingularum partium natura. Quanuis autem ſigillatim agere non ſit Methodo agere, non tamen ſine Methodo eſt. Nam ſingula ad eandem rationem communem, quę Methodus eſt, reducuntur. In hac tractatione noſtrum inſtitutum eſt, artem Medicam ad antiquam præcipue Hippocratis & Galeni normam reducere: non deſpicientes interim, & quæ à poſterioribus quibuſdam notata ſunt, qui celebres inter Græcos, Latinos & Arabes extitere: quorum autoritate freti à nemine calumniari poſſumus. Vbi enim de ſalute humana agitur, non ſtandum vniuſcuiuſque iudicio, ſed eorum qui autoritatem longo tempore ſibi compararunt: vt Iuriſconſulti faciunt, qui in ſuis iudicijs non niſi communem probatiſſimorum virorum ſententiam ſequuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

C A P. VI.

PLacet autem primum remediorum materiam in compendium redigere, vt vnusquisque in singulis morbis curandis seligere possit, quæ magis opportuna videbuntur. initio sumpto à simplicibus, deinde & composita ea perquiremus quæ hodie in vsu magis sunt. Trademus autem ea secundum ordinem temperamenti, graduũ connotando non exquisite, ne morositas inutilis contingat: Sed quæ intra secundum gradum continentur, per hoc verbum imbecilliora aut mitiora. Quæ autem ad tertium accedunt, efficaciora aut vehementiora. Quæ ad quartum proxime accedunt, vehementissima aut in summo, aut per aliquas operationes corrumpentes notabuntur. Simul & sapores vel sinceros vel commixtos, atque odores notabimus, ex quibus vires significari possunt, Addemus & substantiæ tenuitatem atque crassitiem, quæ vires multum variant. Hæc omnia seorsum in materia plantarum persequemur, & in materia animalium, atque Metallicorum.

Simplicia frigida & humida, quibus præcipue vtimur in febribus, & ad humores calidos contemperandos, magna ex parte sunt insipida. Quædam aliquam dulcedinem participant, ideo inter cibos assumuntur. Quædam cum modica amaritudine. Alia acciditati sunt admixta, Alia cum modica acredine, aut nitrositate: Alia cum astrictione.

Aqua simplex recipit omnium medicamentorum facultates infusione aut decoctione. Eligenda est purissima & tenuissima, qualis est Pluuia, aut Fontium. Impurior ex magnis fluminibus, puteis, lacu & stagnantes omnes: egent arte ad deponenda aliena. Crassiores sunt quæ coagulatæ fuerunt, vt ex glacie aut niue, nam expressum est ab ingenti frigore, quod inerat tenuissimum.

Aquea humiditate constant omnia olera & fructus, præcipue æstiui, ideo sunt praui succi putredini obnoxij, minus humida sunt semina, radices, & herbæ siccatæ. Succi facultatem herbæ magis possident, postea decoctiones, adhuc

minus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

minus aquæ ſtillatitię: nam ab igne immutatur temperamentum: & aliquando nouæ vires acquiruntur. Quę in hoc genere conſtant craſſiori ſubſtantia expetuntur ad tenues humores incraſſandos, atque contemperandos.

Portulaca
Endiuia
Cicerbita
Cicorium cum aliqua amaritudine.
Scariola. i. lactuca ſylueſtris.
Quatuor ſemina communia frigida minora. ideſt.
Portulacæ
Papaueris albi
Scariolæ
Endiuiæ

Efficaciora, quæ aliquid ſoporiferi habent,
Viola
Lactuca
Solanum hortenſe

Cum aſtrictione, ideo repellunt, & fluxus ſiſtunt.
Plantago
Polygonum
Burſa paſtoris.

Efficacius valent ad Eriſipelata.
Lenticula paluſtris
Semper viuum
Vmbilicus veneris.

Soporifera
Papaueris ſemen; Capita: Opium

Obſtupefacientia exterius tantum applicanda.
Cicutæ folia
Hyoſcyami folia
Mandragoræ folia.

Tenuium partium habẽtia adiunctam aciditatẽ, repellũt.
Acetoſa.
Trifolium acetoſum.

Cum dulcedine tenuium partium, vnde leuiter abſtergũt.
Hordeum.

Qua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Quatuor ſemina communia frigida maiora, ideſt.

Cucurbitæ
Citruli
Peponis, qui Cucumer appellatur,
Melopenonis.

Cum aliqua acredine ad extenuandos humores aduſtos.

Lupulus
Hepatica

Cum aliqua nitroſitate.

Parietaria.

Frigida & ſicca tenuium partium Acida incidunt & repellunt, prohibent putredinem.

Acetum
Succus citri acidus.
Succus limonum
Succus Aurantiorum acidorum
Succus mali punici acidus. } cum aliqua aſtrictione.
Agreſta. }
Succus mororum Rubi ante maturitatem } efficacius repellunt.
Succus corticis viridis Nucum. }

Subdulcia ſiccant ſine morſu prauos hicores tutius, quam Chinnæ aut ſalſæ parillæ decoctum.

Graminis radix
Harundinis radix
Milium.

Odorata ad Hepatis, & ventriculi robur

Roſæ
Sandali
Labruſcæ flos.

Craſſarum partium ſubdulcia in cibis aluum ſiccant.

Oriza
Far
Lens

Auſte-

Auſtera efficaciter ſiccant,minus refrigerant,aſtringunt.
Rubus
Myrthus
Myrthilli
Lentiſcus
Rhus
Lyſimachia.
Acerba vehementer ſiccant,& aſtringunt.
Cauda equina
Mala cotonea
Meſpila
Sorba
Corna
Balauſtium
Malicorium
Galla
Glandium acetabula
Vlmi folia
Acacia
Hypociſtis
Frigida magis quam ſicca
Nymphææ radix,& ſemen ad venerem cõpeſcendã
Soporifera,& obſtupe facientia
Hyoſcyami ſemen
Cortex radicis Mandragoræ.

C A P. VII.

TEmperata in vtraque contrarietate.
Triticũ:Panis ex eo:Farina,emplaſtica ad cõcoctionẽ.
Amylum
Tragacantha } expetuntur in Arteriacis
Gummi arabicum
Temperata in calido,& frigido:humectantia.
Bugloſſa } ad atram bilem temperandam.
Borrago
Tuſſilago
viridis } ad Toracem expurgandum
Glyciriza

Oleum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Oleum dulce ad dolores mitigandos.
Temperata in cal. & frigido ſiccantia.

Pimpinella, Quinq; foliũ, Tormentilla } aduerſus putredinem

Agrimonia Hepati familiaris

Capillus veneris, Cetrach, Lithos permon } renibus,

Calida, & humida quædam humiditate pingui conſtant, quædam aquoſa.
Pingui humiditate olei genera, & Reſinæ, & animalium pinguedines, & medullæ, omnia emolliunt, & laxant.
Oleum ex oliuis maturis, quò antiquius, eò calidius. Ex oliuis acerbis Omphacinum vocatum habet aliquam frigiditatem aſtringentem.

Oleum amygdalarum dulcium, Ol. ex amig. amaris } ad dolores inter nos laxant aluum

Ol. ſeminis lini
Reſinæ liquidæ

Terebynthina, id-eſt laricina, ex Terebyntho Cypri } Renum, & veſicę viceribus.

Abietina

Amigdalæ, Iuglandes, Auellanæ, Nuclei pinei, Piſtacea } abſtergunt mediocriter

Aquea humiditate conſtant craſſarũ partiũ glutinoſa ideo inter Emplaſtica, vim habent concoquendi tuberculos.
Malua
Althęa
Semen lini
Fęnog[illegible]um

Meli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Melilotum
Lilium
Acanthus
Confolida maior

Tenuium partium nitrofitatem participantia, aluum mouent.

Braffica
Beta:
Blitum
Mercurialis
Vrtica
Attriplex
Lapathum
Spinachia

Dulcia, quæ tenuium partium aliquam vim abftergendi habent, ideo aluum mouent

Mel
Saccharum
Manna
Caffia
Tamarindi
Ficus recentes
Vuæ maturæ
Vuæ paffę
Siliqua.
Ficus aridæ pingues
Dactili.

In genere dulcium participantia aliquam aftrictionem ventriculo, & Hepati grata, coctionem adiuuant.

Vinum dulce: Aufterum aftringentius eft. Album frigidius. Flauum calidius: Rubrum medio modo Participantia aliquam acredinem gignunt lac, & femen.

Ocimum
Feniculum domefticum viride
Menta viridis
Eruca
Cicer album

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Semen rapi
Paſtinaca
Lingua auis
Satyrium

Participantia maiorem acredinem efficacius calefaciunt,& minus humectant, adeo vt aliqua ex parte ſiccent. emolliunt liquefaciendo

Cummi ferularum
Galbanum
Hammoniacum
Bdellium
Sagapenum
Opopanax
Styrax liquidus
Caſeus vetuſtus.

CAP. VIII.

CAlida,& ſicca moderate tenuium partium vim rare faciendi habent,inter Anodyna.

Chamemelum
Anethum
Artemiſia } vtero familiaria
Matritaria }
Capparis radix, & fructus } Lienoſis
Tamarix }
Marrubium nigrum }
Aſparagus } Vrinam promouent, & menſes
Eius radices }
Ruſci radix }
Apium }
Petroſelinum }
Feniculum ſylueſtre }
Raphanus }
Chamæpytes }
Fumus terræ }
Leucoion }

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Betonica
Saluia
Rosmarinum } cerebro familiaria.
Stæchas:
Nigella

Citri cortex,
& semen } cordi conueniunt,
Melissa

Semen viticis } ad Gonoream siccandam
Semen Rutæ

Crassarum partium sicca magis quam calida concoquunt, & carnem in vlceribus gignunt.

Thus
Gummi iuniperi.
Sarcocolla
Myrrha
Mastiche

Farinæ digerentes in Cataplasmate

Ciceris
Fabarum } mediocres
Lentium
Hordei } imbecilliores
Orobi
Lolij } efficaciores
Lupinorum

Resinæ digerentes

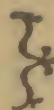
Pix naualis
Pix græca
Resina Pini   Ladanum

Sudorifica ad totum habitum siccandum

Lignum Guaiacum
Salsa parilla
Cinna
Lignumvisci quircini
Sassafras.

Calida & sicca efficaciora multum amara, aut acria, vnde vires valentiores ad digerendum, aut abstergendum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Aloes amara cum aſtrictione pro ven[illegible] triculo ſiccāt magis quam ca[illegible] lefaciant.
Abſynthium

Carduus ſanctus
Eupatorium Meſues Hepar expurgant
Verbenaca

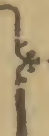
Marrubium
Scordium
Chamædris
Scabioſa Thoracem valide ex[illegible] purgant.
Enula
Iris
Ari radix

Hyſſopus
Origanum
Sampſucum
Serpyllum
Thymum
Satureia } Omnia acria efficacite[illegible] menſes promouent[illegible]
Calamentum
Pulegium
Dictamum cretenſe
Sabina

Aſari radix
Nardus celtica
Meu } vrinam valenter impe[illegible] lunt.
Valeriana
Rubię radix

Chelidonium maius ad oculos expurgandos.

Gentiana
Securidacæ ſemen amariſſima

Dictami albi radix
Ariſtolochia rotunda
Zedoaria Venenis aduerſantur, & lumbricos enecant.
Centaurea minor

Abro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Abrotonum.
Polium montanum
Ruta
Harmel
Lauri baccę
Semen braſſicę
Panacis radix
Imperatoriæ radix
Angelicę radix
Coſti radix.

ad dolores internos

Semina vulgo Carminatiua appellata ad flatus.
Seſelis
Siſonis
Aniſi
Coriandri
Carui
Anethi
Dauci
Cumini
Ameos
Apij Petroſelini.

Caput purgantia per nares & palatum
Succus anagallidis
Succus Betæ,
Piper
Zinziber
Pyretrum
Staphiſagria

Purgantia vterum in peſsis
Cyclamini ſuccus
Brioniæ radix
Elaterium
Elleborus albus

Rubificantia & extrahentia ex alto: ad veſicatoria
Aſſa fætida
Euphorbium
Propolis

Fermentum
Thapſia
Scylla
Cæpa
Porrum
Allium
Sinapi
Semen Naſturtij
Lepidium
Hiberis

Aromata ad vires partium principalium conſeruandas m derato vſu, nam alioqui diſſoluunt, & interficiunt. Pu gnant aduerſus venenoſas euaporationes, & aerem pe ſtilentem arcent ſuffitu.

Caſia
Cinnamomum
Macis
Cyperus
Spica

} aſtrictionem participant.

Crocum
Gariofilus
Cardamomum
Cubebe
Nux muſcata
Balſamum
Xilobalſamum
Carpobalſamum
Squinanthum
Calmanus aromaticus
Galanga
Ambra
Moſcus
Lignum aloes
Styrax
Belzoi
Anime

} in ſuffumigijs.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

CAP. IX.

EX materia animalium cibi potius aſſumuntur,
Calida & humida
Ouorum lutea
Carnes ſanguineorum Animalium. Sicciores ex Auibus, ex Syluestribus,ex ſenioribus.
Humidiores ex Quadrupedibus, ex domeſticis, ex iunioribus.
Moderatæ ex auibus domeſticis,ex quadrupedibus mediæ ætatis:ex ſyluestribus iunioribus.
Pinguedines & medullę calidiores,vim digerẽdi, & emolliendi habent, efficaciores ex ſiccioribus animalibus:
Ex Gallina,Anſere,Anate,
Leonina:Vrſina;Hircina,
Medulla Ceruina:Vitulina,
Humidior & frigidior Suilla,
Oeſipus,ideſt lanarum ſordes purgata ad vlcera pudendorum,& ſedis mitiganda.
Frigida & humida:
Albumen oui in aqua conquaſſatum in potu,& oculorum medicamentis.
Piſces mollis carnis in cibis boni ſucci: vt Saxatiles, Aſelli
Ex fluminibus ſaxoſis,aut harenoſis.
Praui nutrimenti ex lutoſis
Anguillę
Lucij
Tinche
Laſche
Et ex maritimis Cefali, nam luto veſcuntur, niſi degant procul a portu,aut ſtagno.
Omnes piſces in aquis calidis, & ſtagnantibus peſtilentes redduntur. Corrigitur prauitas ſi in locis ſaxoſis,aut harenoſis degant,vt in lacu Peruſino & Volſino, & fluminibus frigidis.
Exhibentia nutrimentum viſcoſum ijs commodum, qui-

bus cibi facile corrumpuntur, aut diſſoluuntur.

Cerebella
Teſticuli
Glandulæ
Ventres
Summi pedes
Capita
Polypus
Sepia
Lolligines
Locuſtæ
Cammari
Cochleæ
Teſtudines nemorales
Cancri fluuiatiles

Tenue nutrimentum exhibentia Tabidis commodum
Serum lactis cuiuſcunque per decoctionem extractum

Lac aſininum Equinum	tenuiſſima & frigidiſſima
Bubalinum Vaccinum	craſſiſſima
Ouinum Caprinum	media

Muliebre familiariſſimum

Frigida & ſicca: in cibis
Sanguis
Caſeus recens non ſalitus.

In medicamentis
Vermes terreni glutinant neruorum vulnera.

Calida & ſicca in cibis
Salſamenta piſcium tenuium pro uictu extenuante
Salſamenta ex Thunno, aut carnibus: Melancholica.

In medicamentis.
Viperarum carnes aduerſus venena.
Scincus in venerem impellit
Coagulum leporis potenter urinam impellit.
Caſtorium in cerebrum & neruos penetrat.

Fel

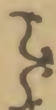
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Fel cuiuſcunque animalis ad detergenda quæ in oculis ſunt.

Pulmo vulpis ad morbos pulmonis

Stercora vim extrahentem habent, præcipue

Columbinum
Caninum
Hirundinis

ad morbos faucium.

Scorpiones exterius inuncti vriuam eliciunt.

Cantharides idem prę\ſtant; ſed veſicas excitant: & urinæ ardorem.

Vnguis & cornua ſuffitu aerem peſtilentem arcent.

Cornu cerui uſtum propinatur aduerſus venena

Vrina impuberis pota hidropicos ſanat in pueris.

CAP. XI.

EX materia Metallica nulla reperiuntur humida ob naturam terreſtrem, licet inter ea reperiantur liquida, vt Argentum viuum & Metalla liquefacta, ſed omnia vim ſiccandi habent magis & minus. cum frigiditate minus exſiccant, cum caliditate magis.

Moderate refrigerantia & ſiccantia, quæcunque incorruptibilia ſunt venenis aduerſantur, quia omnia vincunt, à nullo uincuntur, & cum non multum recedant à temperatura humana, corpus tuentur. Si multum recederent, etiam ipſa venena eſſent.

Aurum

Argentum

Gemmæ ut Margaritæ, Smaragdus, Saphirus, Rubinus, Granatus, Iacinthus, Sarda. Non Adamas, quia eius puluis corrodit,

Lapis Bezaar
Terra Lemnia
Bolus Armenus
Terra Melitenſis
Alicornum

in febribus peſtilent.

Corallium
Lapis Haematites. } in fluxu ſanguinis

Magis refrigerant & ſiccant

Plumbum & quæ ex plumbo oriuntur. ideo intrinſecus venena ſunt. Extrinſecus repellunt.
Ceruſſa
Sandyx vulgo Minium
Lithargirus in mutatione acquirit caliditatem erodentem

Aſtringunt & expurgant intrinſecus ad obſtructiones uiſcerum.

Ferrum
Scoria ferri
Rubigo ferri

Calida & ſicca ſolubilia in aqua

Sal albus mitior
Sal marinus calidior } abſtergunt, & mordent
Sal foſſilis ſiccior
Sal gemma ualidior
Aqua marina } exedunt: ad Nomas inteſtinorum
Muria ex piſcibus
Aqua Tettucij } mitiora ad differentiam
Aqua Balneoli
Nitum
Borax
Sal nitrum } vehementer mordent & exterunt
Sal Armeniacus
Sal vitri

Tartarum, ideſt fex vini cruſtoſa, vt nitrum mitius aluum deijcit.

Tartarum vſtum vehementer exterit

Alumen
Chalcanthum } vehementer aſtringunt, & mordent internis noxia
Cuperoſa
Lapis Phrygius

Solubilia in oleo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Sulphur, Aurpigmentum, Sandaraca. } calida in summo ideo deleteria, sed moderato vsu ad morbos pulmonis faciunt, in potu & suffitu.

Electrum vulgo Carabe, Bitumen, Canfora. } mitiora ad sistendas fluxiones.

Oleum sulphuris, Oleum vitrioli } potentissima ad exterendum.

Pulueres insolubiles.

Aes vstum, Squama æris, Flos æris, Diphriges } leuiter exterunt carnem ex vlceribus & consolidant.

Viride æris, Pręcipitatum } Vealentius exterunt.

Cadmia, Pompholix } vulgo Tutia præparata cicatrices inducunt; oculis cõmoda.

Cæruleum, Lapis lazuli, Lapis Armenus } inter purgantia.

Argentum uiuum dum in sua natura est, refrigerat, & repellit efficacius quam Plumbum; sed calfactum colliquat humiditatem corporis, quæ defluit ex capite.

Sublimatum inter uenena corrodentia.

Calx uiua: urit: ad Gangrenas.

Calx lota siccat sine morsu ad cicatrices, & ambusta.

Gypsum occludit lapidescens, inter uenena.

CAP. XI.

Medicamenta purgantia, & lenientia simplicia, & composita, quibus pręcipue vtimur, cum suis Dosibus.

Lenientia, quibus pauca vis inest, aut nulla eligendi humorem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rem proprium, ſed quemcumque obuium ducunt.

Oleum amygdalarum dulcium Doſ.vnc.4.vſque ad 6.

Ol.ſeminis lini Doſis unc.iij.vſque ad iiij.
faciunt ad dolores internos.

Therebyntina vulgaris } doſis Dr. ij. vſque ad iiij. Pr
Therebynthina ex Therebyntho Cipri. } ſunt pectori Renibus & Ve ſicæ vlceratis.

Malua
Merculiaris } Doſis manip. i.decoct. cum multo oleo.
Ebulus

Mulſa meracior & crudior pro potu continuo in febribus pituitoſis.

Serum lactis Doſis lib ij.vſque ad iij. } in febre ardente, & a
Lac Aſinæ Doſis lib.j vſque ad lib.j.s. } humores aduſtos.

Aquę Thermales ſalſę,vel Nitroſę Doſ. lib 6. uſq; ad 8.

Aqua Tettucij } abluunt inteſtina, & ventricu
Aqua Balneuli. } lum.

Aqua Regij Renes expurgat.

Aquę ferreæ, vt Ficoncellæ, Villenſis ad Hepar expurgandum,& refrigerandum.

Aquæ Aluminoſæ,vt Brandula; Borra,doſis vnc.6.Ad mictum ſanguinis,& alui fluxus.

Aquæ ſulphureę,aut Bituminoſæ. Doſis lib.6.ut Aqua Porrettę ad ſiccandum præcipue uterum.

Caſſiæ pulpa recens extracta Doſis.vnc.j. vſque ad unc.j.s.

Syruppus roſatus ex nouem infuſionibus.
Mel roſatum ex nouem infuſ.
Sy. violatus. ex nouem infuſionibus. } Doſ.unc.iij.uſq; ad vnc.v.

Tamarindi infuſi & expreſſi Doſis.vnc.ij.vſque ad v.In febribus bilioſis.

Manna Doſis vnc.i.vſque ad ij.

Diacatholicon Doſis dr.6.vſque ad x.

Electuarium lenitiuũ,ideſt Diaſena lenit. Doſis vnc.j.vſq; (ad vnc.j.s.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

[T]rifera persica: Dos. vnc.j. in feb. pestil.
[S]oluentia flauam bilem mitiora.
Rhabarbarum Dosis in substantia dr j. vsque ad ij. in infusione cum forti expressione dr.ij. vsque ad iiij. cum leui expressione vsque ad x. in vino cum spica, vel Cinnamomo.
[P]ill. de Rhab. Dos dr. ij.
[M]irobalani citrini Dosis in subst. dr. j. vsq; ad ij in infusione dr. ij. vsq; ad iiij. in sero cum passulis.

Vehementiora.

Scamonium pręparatum quod Diagridium vocatur Dos. gr. v. vsque ad 12.
Electuarium rosatum Mesues
Elect de succo rosarum } Dos. dr. ij. vsq; ad iiij.
Elect. de Psyllio.
Pill. de Fumoterræ Dos. dr. j. vsque ad dr. j. s.
Soluentiora atram bilem mitiora.
Mirobalani Indi. Dos. in substan. dr. ij. vsq; ad iiij. in infusione dr. iiij. vsq; ad viij.
Epithymum Dos. in subst. dr. iij. vsque ad 7.
in decoctione dr. v. vsque ad 20.
Sena orient. Dos. in subst. pręparatę dr. 1. vsque ad ij. in infusione vnc. s. vsque ad vnc. j. in iure gallinarum.
Polypodium quercinum Dos. in decoctione dr. ij. usque ad dr. vj.
Sy. de Polypodio Dos. vnc. ij. vsque ad iiij.

Vehementiora.

Confectio Hamech Dosis dr. ij. usque ad iiij.
Pill. Indę Dos. dr. ij. usque ad iij.
Pill. de lapide lazuli
Pill. de lap. Armeno. } Dos. dr. ij.
Elleborum nigrum Dosis in subst. scr. j. vsque ad dr. s. cum Hiera & salgemma
in infusione dr. j. usque ad ij. in vino
Præcipitatum
Antimonium præparatum. } Dos. gr. iiij. vsque ad viij. cũ saccaro rosaceo.

Soluen-

Soluentia pituitam mitiora.

Mirabolani chebuli | Dosis in subst. dr. ij vsq; ad iiij
Emlici | in infus. dr. iiij. vsque unc.
Bellirici | respiciunt Caput.

Semen Cnici uulgo Cartamum Dos. dr. iiij. vsque 6. decoctum in iure Gallinarum cum Cinnamomo.

Vehementiora.

Agaricum præparatum. Dos. dr. j. vsque ad ij. in infusione dr. ij. vsque ad v. in oximelite.
Diaphinicon minus Dos. dr. iiii. vsque ad vnc. i.
Diaphinicon maius Dosis dr. ii. vsque ad iiii.
Turbith Dosis in substan. scr. j vsque ad ij. in decoctione dr. ij. vsque ad iiij.
Colocinthis Dosis preparatę sc. j. usque ad dr. s.
Pill. fętidæ maiores Dos dr. j usque ad ij.
Pill. de Hermodactilis maiores Dos. ℥. j. usque ad ij. trahunt ab articulis.
Pill. lucis Dos. dr. ij. vsque ad iij. conferunt oculis
Hierapricа comp. Nicholai. | Dosis in Clisteribus
Hieralogodion | vnc. j.

In suppositoriis Dosis specierum dr. i. cum melle & sal. gemma.

Soluentia pituitam & bilem flauam.

Mitiora.

Aloes lota Dosis sc. ij. vsque ad dr. ij.
Hiera simpl. Gal. Dosis specierum dr. ij. usque ad iij. Conferunt uentriculo.
Pill. de tribus Dos. dr. j. usque ad ij.
Pill. de Hiera cum Agarico Dos. dr. ij. usque ad iii.
Pill. mastichinæ Dos. dr. j. usque ad ij.

Vehementiora.

Pill. Aggregatiuæ Dos. dr. j. usque ad dr. i. s.
Pill. sine quibus Dos. dr. i. usque ad dr. i. s.
Pill. Aureæ Dos. dr. i. usque ad ij.
Pill. Cocchie Dosis scr. ij usque ad dr. i respiciunt caput.

Pill.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ill.de coloquintida Gal.Dof.fcr.ij.ufque ad dr.j.
enedicta,Dofis dr.iiij.ad Colicos & renales.
entaurea minor decocta in clyfteri Dof.unc.j.ad ij.
Soluentia Aquas Hydropicorum mitioræ.
raffica marina vulgo Soldanella Dofis. manip.j. decocta in iure pingui.
buli folia,vel radix Dof.manip i.in decoctione.
lecioacan in fubft. Dof.dr.j.ufque ad ij.in uino.
uccus radicis Ireos Dof.dr.ij. ufque ad iiij.in ouo forbili.

Vehementiora.

uphorbium præparatum Dofis gr.iiij.vfque ad 12.
laterium. Dof.gr. x.ufque ad fcr.j.
Pill.de Euphorbio Dof.dr. s vfque ad dr.j.
Vnguentum de Artanita maius inũcto umbilico trahit inferius,inuncto ftomacho trahit fuperius.
Decoctiones quibus foluenda funt medicamenta purgantia.
Decoctio fenæ magiftralis ad Melancholicos
Decoctio florum & fructuum cordialium ad biliofos.
Decoctio pectoralis ad morbos Thoracis.
Decoctio Carminatiua ad Pituitam & flatus.

CAP. XII.

SYruppi alterantes, quibus præcipue utimur ad preparationes humorum, quorum Dofis vnc.j ufque ad ij.diluuntur cum duplo decuctionis,aut aquæ ftillatitiæ fimilis naturæ,aut alterius fecundum opportunitatem.

Refrigerantes ad febrium ardores,& bilem flauam.

Sy.de Endia f.
Sy.de Cicorea f.
Sy. Violatus
Sy.de Portulaca.

 incraffantes.

OKifaccara
Acetofus f.
Sy.de acido Citri
Sy. de Limnnibus.

 attenuantes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Sy.de Cicorea Nic.aperit obſtructiones.

Sy.roſatus ſiccus Sy.Myrthinus.	}	aſtringentes.

Sy.de Papauere Somnum conciliat Temperati in calid[e]
&frigido

Sy.de Capillo veneris Sy.Iuiubinus Sy.de Farfara	}	ad tuſſim mitigandam.
Sy.de Pomis ſ. Sy.Sabor. Sy.Biſantinus Biſantinus acetoſus. Sy.de luppulis. Sy.de Corticibus Ci-tri.	}	ad humores melancholicos.
Sy. de Fumo terrę S. Sy. de Fumo terræ comp. Sy.de Epithimo	}	ad humores

Calefacientes ad pituitam.

Sy. de liquiritia Sy.de Hyſſopo. Sy.de Praſſio.	}	Thoraci vtiles.
Mel roſatum Sy. de Abſinthio Sy de Menta	}	Ventriculo.
Sy. de Betonica ſ. Sy.de Stęchade Sy. de Calamento	}	Capiti.

Sy.de duabus radicibus Renibus & Vtero.

Acetoſus de duabus radicibus. Oxymel .ſ. Oxymel cō p.de quinque rad. Oxymel ſcylliticum.	}	incidentes.

CAP.

CAP. XIII.

COnfectiones Opiatę, quibus utimur ad Symptomata vrgentia, seu dolores, seu distillationes graues, seu fluxus. Dantur uesperi post cęnam duabus horis, aut paulo ante accessiones.

heriaca Andromachi. Dosis magnitudine ciceris, aut Fabæ grandioris, idest scr. j. usque ad dr. j.

Iitrtdatum Andromachi. Dos. magnitudine Auellanę, i. dr. j usque ad ij.

faciunt ad uenena & morbos pestilentes.

rifera magna Dos. scr. j. usque ad dr. j.

ill. pro Matrice Dos. scr. s. usq; ad scr. j.

} ad uteri suffocationem.

rocisci de stella Dos. scr. j. usque ad dr. s. pro uentriculo.

roc. de Carabe

roc. Alchechengi.

} Dos. dram. j. ad sanguinis fluxus.

ad renum & uesicæ ulcera.

roc. Diaspermaton Gal.

ill. de Cinoglossa

} Dos. scrup. s. ad scrup. j.

ad Distillationes, & fluxus alui.

hilonium romanum Nicho. Dos. scr. j. usq; ad dr j. ad ingentes cruciatus Coli.

Requies Dos. dr. j. in longis uigiliis.

Confectiones aromaticę ad uirtutis lapsum, conueniūt post purgationes ante cibum.

Diarthodon Abbatis Dosis dr. ij usque ad iiij.

Specierum eius scr. s. usque ad scrup. j. Hepati familiare

Aromaticum rosatum Dos. dr. j. usque ad ij

Specierum scr. s. ad scr. j. Cordi & Ventriculo.

Diamuscum dulce Dos. dr. j. ad dr. ij.

Specierum scr. s. usque ad scr. j.

Cerębro & Cordi.

Diambra Dos. dr. ij. usque ad iiij.

Spec. scr. s. ad scr. j. Vtero.

Diamar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Diamargariton Calidum Dos dr.ij. vsque ad iiij. Specier
scr.s.vsque ad scr.j. Ex longo morbo consumptis.

Electuarium de Gemmis Dos.scr. ij.ad iiij.
Lætificans Dos.dr.j. usque ad ij.
Confectio Alchermes Dos. scr. ij. vsque ad iiij. Specierum gr. iiij. vsque ad viij.
} ad tristitiam, Cord palpitationem.

Confectio de Iacinto Dos.dr.j.usque ad ij. specierum.gr.iiij usque ad viij. Ad febres pestilentes.

Gallia muscata Dos.gr.ij usque ad iiij.
Cerebro & cordi,& in suffumigiis.

Confectiones aliæ ad varios affectus, sumuntur ante c bum,aut mane ante siruppum.

Diatrionpipereon. S. Gal.Dosis dr. 1.usque ad ij.specie gr.vj.vsque ad 12 Ad cruditates

Diaciminum Dosis dr.1.ad ij.Specierum gr.vj.ad 12.ad f tus præcipue ex utero,

Electuarium de Baccis lauri,Dos.dr.1. vsque ad ij.in dolo Colico,affectibus neruorum.

Electuarium Iustinum Dos. dr. 1. usque ad ij.ad renes e purgandos

Confectio Anacardina Dosis dr.j. usque ad ij.
Cerebro confert ad augendam memoriam.

Trocisci de Rhabarbaro
Troc.de Absynthio
Troc.de Eupatorio
} Dos.sc.1. usque ad dr.1. obstructiones Hepa tis.

Troc.de Cappare
Troc.de Lacca
} Dos. dr.1. usque ad dr.1 lieni

Troc.de Myrrha Dos dr.1.ad dr.1.s. prouocant menses fætum,& secundas.

Troc.de spodio Dosis dr.1.ad ℥.1.s. sistunt alui fluxum febribus.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

CAP. XIV.

Conseruæ seu condita Dosim non habent determinatam.

Veniunt in vsum aut per se sola, aut pro materia ad excipiẽdas species diuersarum confectionũ.

Frigida

uccarum rosatum
uccarum violatum } ad calidas distillationes

Diamarenata
Conserua acciditatis Citri } sitim arcent in febribus

iua simplex
onserua Citoniorum } astringentia

Temperata

uccharum Borraginatum
uccharum Buglossatum
onserua radicũ Buglossę
onserua corticis Citri
onserua pulpæ citri } Cordialię

Calida

onserua fiorum rosmarini quæ Dianthos dicitur.
onserua Stæchadis
onserua Betonicæ } capiti familiaria

nziber conditum
iua aromatica } ventriculo

Stomaticę confectiones ad oris & faucium affectus colluendo, gargarizando, illinendo.

Frigidę ad repellendum

iamoron.i.Gal.
ianucum

Calidę ad concoquendum & digerendum

iamoron compositum Gal.
iabesasa.

Atteriacę confectiones, quę Eclegmata vocantur vulgo Loch, & Sauoneę: lambuntur ad tussim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Frigidæ

Diacodion.f.Gal.
Loc de Psyllio
Diatragacanthũ frigidum } ad distillationes acr[...]

Temperatæ

Loch de Mucillaginibus Altheæ: Seminis lini.
Loch de Farfara
Pill.Becchichę albę
Pill.Becchichæ Mes.
Pasta Curtij.
Penidia
Saccharũ Candum s.
Sacch.candum violatum } tenẽtur sub lingua vt [...] quescant, ad asperita[...] arteriæ.

Calidæ ad excreationes crassas

Loch sanum & expertum
Diapenidion
Loch de Scylla
Loch de Pino
Loch de pulmone Vulpis.

CAP. XV.

Medicamenta ad partes externas.

Frigida

Balnea aquę dulcis ad Tabidos, & febres bilios[...]
Balnea Thermalia Ferrea vt
Balneum de Aquis in Pisano
Balneum Villense in Lucensi
Balneum de Auinione in Senensi } ad roboranda [...] scera

Calida

Balnea sulphurea & Aluminosa
Baln.S.Iuliani in Pisano
Baln.Rapolani in Senensi } ad scabiem

Duc[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Duccia Corsenæ in Lucensi
Duccia S. Filippi in Senensi
Duccia S. Mariæ in Flaminia
} ad caput irrigandum in distillationib. ad articulos & neruos

Olea quæ apud antiquos vnguenta appellantur.

Frigida

Oleum violatum
Oleum Rosatum completum
Oleum Rosatum omphacinum
} repellunt.

Oleum Melinum
Ol. Myrthinum
Ol. Lentiscinum
} astringunt

Modice calida

Ol. amigdalarum dulcium
amararum
Ol. lumbricatum
Ol. Hyperici. S.
} neruis.
Oleum Chamæmilinum
Oleum Anethinum
} Rare facientia Anodina

Ol. seminis lini
Ol. Liliaceum
Oleum de Absynthio
Ol. Mastichinũ
Ol. Nardinum.
} emolliunt digerunt cum astrictione ad vẽtriculum

Oleum de Cappare. Lieni
Oleum Cheirinum. Vtero

Calidiora

Ol. Irinum
Ol. Sampsuchinum
Ol. Cyprinum
} nigerunt capiti familiaria

Ol. Rutaceum
Ol. Laurinum
} ad flatus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ol. Coſtinum } vehementer digeru[nt]
Ol. Vulpinum } cōferunt ſpinę &, N[er]
Oleum de Euphorbio } uis.

Pinguedines & Medulle emolliunt & digerunt

Ol. de ſcorpionibus Meſ. ad vrinę difficultatem

Oleum de ſcorpionibus comp. Mathioli aduerſ[us] venena

Ol. ex lignis Iuniperi } ad Thoracem relaxa[n]-
Ol. ex Baccis Iuniperi } dum.

Petroleum: valenter digerit, & lumbricos necat

Balſamum Orientale }
Balſamum occidētale } cerebro familiaria
Ol. Nucis muſcatę }

Aqua ardens vehiculum eſt cæterorum vt penetr[ent] in profundum.

CAP. XVI.

Linimenta & vnguenta, quę apud antiquos C[e]rata appellantur.

Frigida

Infrigidans Gal.

Vnguentum roſatum Meſ. } Pectori & dorſo Renib. [in]
Vng. Sandalinū Meſ. } febribus æſtuoſis

Vng. Guaineri frigidum. Cordi

Vng. Populeon ſoporiferum in temporibus, obſtu-pefaciens ad Hemorrhoidas.

Vng. Comitiſſæ ad fluxus muliebres.

Vng. Defenſiuum ad cohibendam defluxionem

Vng. album }
Vng. album canforatum } vlcerib. inflammatis
Vng. de Plumbo }

Vng. Tiapharmacum ad puſtulas cohibendas

Vng. de Minio }
Vng. de Tutia } cicatricem inducunt
Vng. de Calce }

Calida

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Calida

ng. pro ſtomacho
ng. Guaineri calidum pro corde.
ng. pectorele ad Thoracem relaxandum
ialthæa Emollit
aſilicon maius
aſilicon minus } ad vlcera carne explenda
ng. de Matriſylua
ng. mundificatiuum. S.
lundificatiuum comp. } ad ſordes in vlceribus
ng. viride } abſtergendas
ng. Apoſtolorum
Egyptiacum exedit putrida

Emplaſtra quæ apud antiquos Catapla-ſimata vocantur.

Frigida.

mplaſtrum Diaphinicon frigidum Meſ.
mpl. de cruſta panis Montagnanæ aſtringunt, ſiſtunt vomitum, ſi ori ventriculi applicentur: ſiſtunt alui fluxum, ſi applicentur ad vmbilicum,

Calida,

mplaſtrum Diaphinicon calidum Meſ. roborat ventriculum.
mplaſtrum de Meliloto. Emollit viſcera.
mpl. de tribus farinis
mplaſtrum de quinque farinis } ad tumores digerēdos.
ynapiſmus
mplaſtrum de Thapſia } extrahunt ex alto.
mpl. de ſtercore colūb.

Cerotta quę apud antiquos Emplaſtra vocantur.

erotum de Minio cocto: cicatricem al vlcera rebellia inducit.
iachilon. S.
iachilon comp. cum Gummi } emolliūt & ſuppurant.
erotum de Betonica comp.
erottum capitale Carpi } gultinant vulnera capitis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Diapalma
Barbarum Gal } finus glutinant.

Oxycroceum glutinat fracta, & luxata
Cerottum de Pele arietina glutinat rupta.
Arida quorum vsus insperso puluere, aut excepto in Melle, Sapa, Cataplasmatis, liquoribus.
Species Epithematis cordialis frigidę vel temperatę.
Species Epithematis Hepatis frigidę vel temperatę inspergunrur aquis odoratis, Vino Aceto, ad vires recuperaudas.
Puluis capitalis temperatus, vel calidus: inspergitur ad suturas capitis.

Puluis constrictiuus Gal.
Puluis constrictiuus Io. de Vigo. } ad sanguinem sistendum.

Excipiuntur albumine oui, & pilis leporinis.

Trocisci de Minio
Trocisci Polyidæ
Troc. Andronis
Pręcipitatum } erodunt vlcera putrida: excipiuntur cum sapa Melle, aut per se.

Colliria arida pro oculis vulgo Sief appellantur excipiuntur lacte, aut albumine oui, aut aqua rosata.
Sief album cum opio vel sine opio ad inflammationes oculorum, & pudendi
Sief de Thure. concoquit.
Sief. de fellibus valde digerit ad suffusiones.
Quicunque in predictis fuerit optime versatur magnam partem Medicinę, & maxime necessariam adeptus est. His. n. solis morbi propelluntur. Qui

hęc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

hęc optime percallauerit, aggredi poteſt curatio nem, etiam ſi in reliquis Medicinę partibus quodammodo rudis fuerit. Sic enim videbimus multos ex plebe remedia ęgrotantibus proponere, cum vires quorundam medicamentorum didicerint, & ſæpe vtiliter, imo magis quam qui profundiorem ſcientiam tenent ſed abſque experientia. In his enim illud verificatur, quod ſcribit Ariſt 1. Metaph. c. 1. vbi inquit: Videmus expertos magis id quod intendunt, conſequi, quam illos qui rationem abſq; experientia tenent. Cognitio enim remediorum ab experientia pręcipue habita eſt. Nihil autem refert, ſiue is, qui vtitur, ſępe expertus fuerit, ſiue acceperit ab ijs qui experti ſunt. Cęterum remediorũ notitia apud imperitos eſt veluti enſis in manu ſtulti. Nam temerarius eorum vſus multos interimit, caſu autem ſanat. Sed ille optimus Medicus eſt, qui experientiam cum ratione coniunxit. Experientia in remediorum notitia conſiſtit: ratio in vſu eorundem opportuno, quem docuit Hippocrates, & Galenus, quemque nos in ſingulis morbis deinceps pro viribus perſequemur.

Finis libri Primi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CESALPINI ARTIS MEDICAE LIBER II.

De Febribus Cap. I.

GNIS potentiſſima res eſt in natura: Nihil enim intra cœlum reſiſtere illi poteſt. Nam aut comburit & diſſipat: aut, ſi quæ contumaciora ſunt corpora; emollit & liquefacit. quod ſi nequeat, ſaltem dilatando diſrumpit, & in puluerem redigit: tandem etiam ſe ipſum conſumit, quod nullis cōtingere videmus: Corruptio enim a contrarijs fit, a ſimilibus autem conſeruatio. Pendet autem hoc, quia eius natura non firma eſt, ſed in continua generatione conſiſtit. Eget enim alimento, quo conſumpto perit, altero nō ingrediente. Sic ſenectus, & ariditas in omnibus viuentibus aduenit. Eſt enim calor innatus ignis quidam

dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

...lam in corporibus viuentium inclusus proximum ...nimæ instrumentum, quem si contingat ab alieno ...gne corripi, vehementer periclitatur ne deficiat, ...bsumpto proprio alimento. Quod Hipp. Significasse videtur, cum inquit. Hominis anima semper producitur vsq; ad mortem: sin autem igne excanduerit, simul cum morbo & anima corpus depascitur, per animam enim significat calidum innatum, quod cœlitus ortum ducens animæ est particeps, vt voluit Aristoteles. Hæc est febris, de qua primum agendum est. Hic est morbus quo plurimi pereunt: omnes enim acuti per febres perimunt. Hic præ cæteris frequentissimus est. Hic præcipue requirit Medicinæ auxilia. Sed in cognoscenda eius natura maxima est apud Medicos difficultas, vnde in curatione ambiguitas. Nos pro viribus clarissimam hanc partem reddere conabimur. Reponitur Febris inter morbos vniuersales, non vt Epidemius, neque vt genus, sed quia totius corporis est simul, non vt Tumores & vlcera particulatim. videtur tamen esse inter particulares, quia est propria Cordis: Sed a parte principe communicatur toti. Cur non Syncope, Apoplexia, Epilepsia, Icteritia, leucophlegmatia, quos Celsus recenset inter vniuersales? An in his morbus est solius principij, cæterarum partium per consensum, & symptomata. Sola febris per se in toto est ex Corde, licet quædam symptomata sit partium inflammatarum. Vtrum sola febris inter vniuersales? videtur etiam Tabes; totius refrigeratio in Rigore: Humectatio in Hydrope: & alij multi Quidam ex Cerebro, vt Sopores, vigiliæ, Insanię, Conuulsiones, neruorum resolutiones, imbecillitates, Tremores. Quidam ex Hepate, Cachexiæ, Hydropes, Icteritia, Scabies, Lepra, Elephantiasis: Quidam ex genitalibus, vt sterilitas, Vterinæ affectiones: Morbus gallicus. Quemadmodum ex Corde Febris & Tabes. An multa ex his sub febre continentur

2. in 7. Ep.

2. Gen an. 3.

1. Acu. 9.

1. dif fe. c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tur tanquam contrariæ affectiones, quarum eade
est scientia. Alia symptomata sunt. Agemus aute
prius vniuersali ratione, Quid febris, Genera, diff
rentias & causas. Postea sigillatim in singulis vn
uersale intuebimur, quod pertinet ad dignotione
& curationem ex Hippocrate, Galeno, antiquior
bus probatissimis Græcis, Latinis Arabibus, non ne
gligendo posteriores.

Quid febris. Cap. 11.

FEbris græce Pyretos dicitur ab igne, aliquand
1. *Acu.* 18. simpliciter ignem vocat Hipp. in Epidemijs si
gnificans febrem magnam, vt notat Galenus. Defi
nitur autem vario modo, nunc per formam tantum
nunc per materiam tantum, nunc per vtrumque
8. *Meth.* 1. Per formam tantum cum dicitur. Est intemperie
aucto immodice calore, vt hominem offendat, &
actionem lædat. Per materiam tantum. Est passi
1. *Cri.* 7. generis venosi. Per vtrunque Febris essentia in Co
3 *Præf.* 5. dis nimio calore consistit. Iterum est in temperie
6. *Meth.* calida per totum corpus diffusa. Et cum dicitur. Est
14. calor auctus in vniuerso corpore adeo vt lædat actio
2. *Meth.* nes. Item, est caliditas præter naturam maxime qui-
7. dem in totum animal effusa, vel saltem in plurimi
1. *in* 6. partibus vel nobilissimis accēsa. Breuius & exactius
Epi. 29. Est conuersio natiuę caliditatis in igneam. Conside
2. *Acu.* 18 rāda in his primo pars formalis, deinde subiectum
& 1. *Aph.* Pars formalis quamuis vario modo explicetur, idē
16. 1. *in* 6. tamē significat, seu dicatur calor auctus, seu igneus
seu caliditas præternaturam; seu extranea, vt apud
Auicennam: seu intemperies calida. Quædam ex his
genus remotum significant, vt Calor. Quędam pro-
pinquius vt intemperies calida. At hæc quoque ex-
tra genus morbi continetur, cum reperiatur in lati-
tudine sanitatis: Contrahitur autem ad morbum, si
addatur læsio actionum. Igneus nunquam in latitu-
dine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ne sanitatis, sed cum sit extra genus morbi & sa-
atis, contrahitur ad morbum per subiectum. Ge-
s remotius dat tantum Quia: Propinquius in ge-
re formali dat propter quid, vt lęsio actionis
emadmodum in ira appetitus vindictę. At non
detur febris essentia in solo calore consistere, sed *9. Meth.*
am in siccitate, quia febris qua febris est, postulat *4.*
mectantia & refrigerantia. Victus enim humidus *1. Aph. 16*
nnibus febricitantibus confert. Inter simplices ta-
en intemperies febrem ponit Galenus scilicet ca-
dam in pluribus locis vt 1. dif. fe. 3. 2. Meth. 7. 8.
eth. 1. Præterea si febris, qua febris, esset etiam sic-
, falsum esset, quod dicitur. Quædam febres ari-
e, vt quæ ex lassitudine; Quędam humidæ, in qui- *2. Cri. 13.*
is prima die sudores copiosi, & in Quotidiana. An *in lib con-*
et igneus calorem semper exsiccet, non tamen *tra Lycū.*
mper in febre tanta siccitas contracta est, vt per *1. ad Gla.*
ccitatem lædat actiones, vt per caliditatem semper *7.*
cit. Victus autem humidus non solum ad contra-
am siccitatem facit, sed etiam ad conseruandam
ropriam humiditatem, vt in pueris & ijs qui tali *2. Aph. 11*
ictu vti consueuerunt, & quia facilius est impleri
otu quam cibis. Videtur etiam febris in frigidita-
consistere, vt in rigoribus tertianæ, & quandoque
continuis, in quibus calor vix reuocari potest. An *2. in 1.*
on repugnat calorem febrilem aliquando stare cū *Epi. 28.*
efrigeratione extremorum, & fieri intemperiem in
qualem?

Calor auctus intelligendus est non secundum
uantitatem, nam idem gradus seruaretur auctis vi
ibus, vnde melior concoctio fieret in febricitanti-
us, vt in ijs qui crescunt, & Hyeme, & vere. Sed se- *1. Aph. 14.*
undum qualitatem aucto gradu, vnde fit caloris in- *15.*
ati diminutio & destructio, quemadmodum in pu *5. Meteo.*
redine: impedit enim functiones naturales. Sed hic *1.*
nagnæ controuersiæ & difficultates oriuntur. Pri- *3. capul.*
a quomodo calor febrilis destruat innatum secū- *6.*

da,

da, vtrum ſub febrili remaneat calor innatus aliqua ex parte, tertia, vtrum ambo in eodem ſubiecto eſſe poſſint. Circa primam. Auctio ſecundum gradum non videtur deſtruere minorem quia continet ut in numeris maior minorem. Sub febrili igitur remanebit calor innatus integer.

Amplius ſi calor calori non eſt contrarius ſed ſimilis, non enim differunt ſpecie, vt Galenus teſta-
5.*Phy.*19 tur in libro contra Lycum; Conſeruatur igitur calor innatus ſub febrili, non deſtruitur. Solutio petitur ex Phyſicis. Nam media contraria ſunt inter ſe ratione extremorum vt in coloribus. Sic maior gradus caliditatis contrarius eſt minori non tanquam calido ſed frigido vt color cæruleus tanquam niger flauo tanquam albo. Hoc modo gradus differunt ſpecie ob uariam proportionem extremorum componentium. Cum igitur calor natiuus ſit temperatus
3.*Eapul.* 6. ut Galenus teſtatur. opponitur febrili ut frigidum: ſeinuicem igitur deſtruunt, quia contraria. Alio modo maior ignis deſtruit minorem abſumpto eius ali-
5. *in* 6. mento. Si enim calor innatus igne excăduerit, ſimul
Epi. 3. cum morbo corpus depaſcitur. Cum autem inter ſe ualde differant præſtantia, calor enim innatus uirtute animæ longe potentior eſt igne elementari, inſitus extraneum expellit modico principio frigiditatis vtens, præcipue ſi accedant Medicinæ auxilia. Circa ſecũdam vtrum remaneat innatus, cũ igneus ſit? Non uidetur, quia in mutatione non remanent contraria. Videntur tamen remanere ex effectis. Nã & putredo & concoctio ſit: atque agunt inuicem igneus & innatus, pręcipue in ſtatu inter utrumq;
1.*Criſ.*5. magna pugna modo hoc modo illo uincente. An in
1.*Aph.*16. mutatione ex toto non remanent contraria? remanent quodammodo, cum ſecundum partem. Ideo melius dicitur Conuerſio in igneum, quia quod mutatur partim eſt in termino a quo, partim ad quem ob id ſit partim putredo, partim concoctio, quia

quaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quasi miscentur natiuus & igneus multis modis. Tertia dubitatio Si aliqua ex parte remanet natiuus cum igneo, utrum in eodem subiecto? Non uidetur, quia contraria sunt atque agunt inuicem: omne autem agens tangit non continuum est cum eo quod patitur. Videntur tamen in eodem esse, quia omnis mutatio circa idem subiectum fit: An utroque modo contingit, & in eodem esse, & in diuersis? In eodem quidem si alterum ex contrarijs actu sit, alterum potestate, idest unum energia, alterum uirtute, ut in aqua feruente aliena caliditas actu inest, innata autem frigiditas uirtute. quamdiu aqua est. Sed contra: Si calor natiuus cum igneo remanet tantum potestate, non aget, non cōcoquet, non pugnabit. An non est absolute in potentia? sed in actu primo, qui potest exire in actum secundum in quibusdam per se ipsum, in quibusdam modico auxilio saltem ablato impedimento, ut aqua quamuis feruentissima ignem extinguit, & Plumbum liquefactum coagulat, defenditque a liquefactione, quod non facit aer quamuis actu frigidus. Expellit quoque extraneam caliditatem accepto saltem principio ab eo, quod remouet ignem. Nam quod incipit refrigerari, potentius in suam naturam reuertēs, reliquas partes refrigerat: qui motus naturalis est. per principium intrinsecum. In diuersa autem substantia vigere calidum innatum & igneum patet in tribus generibus febrium. Nam dum accensio est in spiritibus, humores & partes solidę magis integræ sunt & ècōuerso. pars igitur integrior uitia reliquarum corrigere potest. In prædictis oritur dubitatio. Si febris est conuersio natiuæ caliditatis in igneum, non absolute ignis: non erit morbus, quia morbus non habet esse in fieri sed in facto esse. Quin etiam si absolute ignis dicatur, non est res permanens, nā continue fit. An omne quod fit habet aliquid facti? Nam calor est res permanens.

1. dif. fe. 6.

8. Phy. 3.

2. Meth. 3.

Subie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Subiectum febris. Cap. 3.

1. in 6. Epi. 2 9. SVbiectum proprium vtrum vniuersum corpus? Non videtur necessarium; nam satis est in pluribus partibus & nobilissimis accensam esse. Patet in quibusdam ardentibus, in accessionum principijs in Epiala, lypiria. Vtrum Cor? At etiam reliquæ partes si febre laborant; ideo dicitur. locus vel Cor, vel totum animal. Vtrum genus venosum? nam ex principio quodam in totum corpus sparguntur. Vnde signa maxime ex vrinis petuntur. At si per genus venosum tam venæ quam arteriæ intelliguntur, vt Galenus tradit, tam cor, quam Hepar erit principium. Sed Erasistratus apud celsum voluit Febrem esse arteriarum affectionem, cum sanguinem ex venis susceperint. At id semper fit secundum naturā. An nullum ex his proprium subiectum dicendum est. Sed substantia calidi innati, cuius fons in Corde est, Ideo ex Corde tantum in totum corpus per venas & arterias communicabilis est. Patet id ex definitione tradita: Est conuersio calidi natiui in igneum & ex eo quod scribit Hipp. Si anima excanduerit idest calidum innatum in igneum vertatur. Sequitur enim sententiam Democriti. qui animam putauit esse ipsum calidum, vt patet in libro de Principijs, qui tribuitur Hippocrati. vbi inquit videtur sane mihi id quod Calidum vocamus, immortale esse & cuncta intelligere, & videre, & audire, & scire omnia, tum præsentia, tum futura, & quæ sequuntur. Quam sententiam Aristoteles tribuit Democrito. Patet autem subiectum proprium febris cui primo inest & per illud cæteris, esse calidum innatum: Cordi enim inest, quia hic fons est calidi innati: Venis & Arterijs, quia hæ ex corde ducunt in totum corpus: Toti corpori, quia hoc viuit calido innato. Sed circa hanc sententiam oritur dubitatio. Si calor innatus

7. Meth. 8. (margin)

Gal. 1. Ac. 18. 5. in 6. Epi. 5. (margin)

1. de An. 20 (margin)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

natus in tribus substantijs reperitur, ex quibus nimal componitur, in spiritu, in sanguine, & semi- ali humiditate ex qua partes solidæ fiunt vt Gale- us tradit. Quod & Aristoteles confirmat, cum in- uit In corpore humor, in humore spiritus, calor nimalis in toto est. Non vnicum erit in animali ca di innati principium Cor, sed quot principia, tot runt febris initia. Ponuntur autem apud Galenum uatuor principia, quibus totum animal guberna- ur, Cor, Cerebrum, Hepar, Testes. Nam de Hepate c argui potest, Cum Hepar insitum calorem ha- eat; quo sanguinem gignit, non à Corde, vt Gale- us vult: insitum enim inquit in sanguine & Hepa- e calorem quendam tepidum absque calore Cor- is, qualis in domibus æstiuo tempore: Si hic verta- ur in igneum febris erit ex definitione tradita. non rgo Cor erit febris initium in omnibus. Simili mo o de testibus Cum testes sint principium semina- s humiditatis, Si. ex testibus influit calor insitus in otum corpus, quo priuantur execti altera insiti ca- oris origine priuati: hic conuersus in igneum erit ebris initium, quod ridiculum est. De Cerebro au- em cum autor sit Spiritus animalis, in quo suus ca or inest, si vertatur in igneum, febris ex Cerebro in otum corpus diffundetur. At ex cęteris partibus fe ris non oritur, nisi prius Cor afficiatur, vt Galenus onsentit: At vero sit admittatur vnicum esse fon- em caloris innati Cor, autorem omnium natura- ium operum. astruitur sententia Aristotelis de prin ipatu cordis, esse scilicet principum non solum fa- ultatum omnium, sed & sanguinis, & spiritus, & eminis; amplius venarum arteriarum & neruorũ; Quod acriter impugnat Galenus in libris de Plac. & de semine. Pro solutione non sufficit distinctio, quam afferunt quidam, alium esse calorem insitum, lium, influentem, alium mistum ex vtroque: insitũ quidem esse in toto corpore; influentem in Corde.

1. Aph.15. *3. Gen.an. 10.* *Art.me.9.* *De Form. fæ.3.* *1. de Sem. 15.* *8. Plac 7.*

At

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

At non solum à Corde influit in cæteras partes; s[...] à quatuor principijs proprius calor influit vt test[...] tur Galenus. Dicendum est igitur in solo Corde c[...] lorem innatum actu esse, in cęteris partibus po[...] state, ideo egere calore cordis, vt reducatur ad ac[...] calor qui insitus in ipsis est. Ideo febris non e[...] nisi calor innatus in suo principio vertatur i[...] igneum. Hoc non repugnat quatuor principij[...] Galeno positis. Solum videtur repugnare quod [...]

de form. fæ.3. Hepate dixit, in sanguine & Hepate insitum que[...] dam calorem inesse absque calore Cordis. Sed h[...] dixit in fœtu contingere ante quam Cor perfice[...] tur, Putauit enim prius generari Hepar ex ve[...] Vmblici, quo tempore gubernari animas tantum [...] calore Hepatis. At calor Hepatis & sanguinis in f[...]

1.de Temper. vlt. & de cu. per sang.5. tu geniti actu est à calore Cordis matris. Alio q[...] sibi contradiceret; Nam alibi inquit. Calor in sa[...] guine habetur à Corde. De Testibus manifestu[...] est nam vasa seminaria ex arterijs producuntur. C[...] rebrum ex spiritu vitali animalem perficit.

Genera Febrium. Cap. IV.

1.diff.fe.1. FEbrium genera summa tria: Ephemera : Putr[...] da: Hectica: ex triplici substantia calidi inna[...] quæ conplent substantiam nostri corporis: scilic[...] spiritus, sanguis, & seminalis humiditas. quę ab Hi[...]

8.in 6. Ep. pocrate significantur per hæc verba: Continenti[...] contenta & impetum facientia. Idest solida, humo[...] res, & spiritus; singulorum autem generum differe[...]

1.in 6.Epi. 29. tiæ ex ignea qualitate tanquam à forma sumuntu[...] pro caloris acredine & motus velocitate. Aliæ mo[...] daces manui. liæ mites. Aliæ non mordaces quid[...] sed post insurgentes: Aliæ acutæ, sed à manu victa[...] Aliæ statim valde ardentes; aliæ in totum debile[...] Inter has quędam magnę, quędam malignę. Ex ij[...] quę calorem comitantur, Aridę, salsuginosę ide[...]

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cum pruritu; Pemphyngodes aſpectu terribiles, ideſt puſtuloſę quales in Variolis,morbillis ideſt & Peſtilentibus; Alię tactui humidæ; Alię valde rubrę valde pallidæ,liuidæ & id genus alia. Ex modo quędam continuę, Quędam interdiu tenent,nocte intermittunt.vel nocte tenent,die intermittunt. Nonnullę ſemitertianę ſunt,Tertianę,Quartanę,Quintanę Septanę,Nonanę. At hęc in putridis tantum conſiderantur, inſequuntur enim humorum diuerſitatem,& locum. Sed circa hæc oriuntur dubitationes. Prima. Non videntur ſtatuenda tria genera febrium ex triplici materia,quia eſt intemperies totius,& lędit operationes totius. Reſpondet Galenus. Dum quędam ſunt excalfacta, ideſt accenſa, reliqua calfiunt,non eſt neceſſe omnia accendi. Exemplo vaſis aquam calidam continentis,aut è conuerſo; & Follis aerem calidum attrahentis, At hoc modo morbus erit in vna materia,in reliquis paſſio. An ſatis eſt ad morbi conſtitutionem eſſe in aliqua parte affectionem permanentem, à qua læditur actio totius. Nam totum agit mediantibus partibus Altera dubitatio; Non videtur in ſpiritibus dari genus febrium. Nam Ephemera in ſanguine calfacto conſiſtit,& ſynoca ſine putredine ad Ephemeram reducitur. Duplex igitur genus febrium ex materia; In humoribus & Solidis, An in omni febre ardere aliquam ſubſtantiam neceſſe eſt? In Ephemera ſolum aerea ſubſtantia pinguis ardet, non ipſe ſanguis licet excalfactus ſit, at non putrefactus; vt flamma baculi oleo illiti. Arſio autem humorum non contingit ſine putredine; ideo Putrida in humoribus Ephemera in ſpiritibus diſpoſitio eſt permanens,in ſanguine paſſio ſolum. Putrida veluti flamma ex fumo baculi; Hectica vt ignis carbonis. Tertia dubitatio circa Putridam. Humores non poſſunt eſſe ſubjectum ęgritudinis, quia eorum non ſunt actiones, quas primo lędat morbus. Non enim concoquunt,

[Margin notes: 3. in 1. Epid. 2. — 1. dif. fe. 1. — 1. diff fe. 5. & 2. dif. 9. 9. Meth. 2.]

D ſed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſed concoquuntur, attrahuntur, retinentur, expel-
11. Meth. luntur. Sed virium eſſentia in duobus tantum cor-
1. & 12. poribus à Galeno ponitur, ſcilicet in ſpiritibus &
Meth. 5. ſolidis, Videtur & Hippocrates vitia in humoribu-
1. Nat. hu. ponere inter cauſas. cum inquit, propter humore-
19. ægrotat corpus. Quaſi partium ſolidarum tantum
ſit morbus. At hoc modo neque ſpiritus eſſent ſub-
iectum ægritudinis, & ſola Hectica inter febre-
eſſet morbus, quia in hac ſola partes ſolidę ſunt ex-
calefactæ, nam in Ephemera & Putrida ſolidæ ex-
calfiunt tantum, non ſunt excalfactæ; nec haber-
permanentem caliditatem. An in quacunque part-
corporis contracta fuerit caliditas ignea permanē-
morbus dicendus eſt, lædit enim operationes to-
tius. Quod autem inquit Hippocrates; propter hu-
mores ægrotat corpus: ſignificat morbum totius e-
ſe vitio humorum, ex quibus tanquam elementi-
componitur: operationes enim ſunt totius compo-
ſiti, vt viſio totius oculi, licet particulæ quædam a-
receptiones colorum faciant, vt humor criſtallinus
quædam ad cognitionem, vt ſpiritus viſiuus, quęd-
vſum tantum præbent, vt membranæ: quæcunqu-
autem particula vitiata fuerit, oculi operationem
aliqua ex parte lædit, licet non quęcumque actio-
nem pręſtet. Patet autem in humoribus quoque vi-
res eſſe, quamuis actionem non pręſtent vt ſpiritu-
& ſolida: cum enim elementa ſint ſolidarum par-
82. Met. 5. tium, oportet illa quoque ad vires præſtandas &
mediocri quantitate & temperamento eſſe, vt Ga-
lenus teſtatur: nam & ſanguis ſubiectum eſt calid-
innati, quo omnes operationes perficiuntur. eum-
que contingit euacuari vſque ad animi deliquium.
Videtur autem Galenus admittere febrem putri-
8. Meth. 9. dam non eſſe morbum cum inquit. Putridę cauſa-
habent, quę ipſas excitant, Non Hecticę, nam hę, &
Diariæ non amplius fiunt. Cum enim morbus con-
ſiſtat in facto eſſe, vt permaneat poſtquam abieri-
cauſa,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ausa,inter febres solę hę duę morbi erunt,Hectica
& Ephemera, quia non amplius fiunt. Responde-
ur, putredinem quidem humorum affectionem
sse permanentem etiamsi abierit causa: At febrem
x putredine in continua generatione esse, excita-
ur enim febris ex euaporatione ad cor,qua desinen
e cessat febris. Ad morbum autem constituendum
atis est aliquam affectionem permanentem esse.
Concludere igitur possumus igneam caliditatem
permanentem,seu in spiritibus,seu in humoribus,
eu in solidis morbum constituere quæ febris dici-
ur: nam partes sunt nostri corporis, & calidum in-
natum atque animam participant. Quarta dubita-
io. Omnis febris videtur putrida,nam in omni cor
rumpitur calidum innatum ab externa caliditate,
vt patet ex definitione febris. Putredo autem est
corruptio natiuę caliditatis in vnoquoque humido
ab externa caliditate,vt ab Aristotele definitur. An 4.*Meteo.*1
in Ephemera, & Hectica vnà cum calido absumi-
tur humidum vt in combustione: in putredine au-
tem remanet humidũ vt pus,vel simile puri. Quę-
dam inter putridas accedunt ad vstionem,vt Arden
tes, & tertianę exquisitę in quibus humores quasi
in cinerem vertuntur. Ephemeram tamen putri-
dam quidam tradunt in Anglia grassari, pestilentẽ,
quę vnica die,aut occidit,aut soluitur. An huiusmo
di non inter Ephemeras censenda est,licet vnica die
soluatur,sed inter Synochas putridas. in sanguine
enim sine putredine Ephemera consistit, cũ putre-
dine autem synocha putrida: Hecticam vero putri- 1.*dif.fe.*5.
dam videtur admittere Galenus. ex Athęneo afferẽ
te omnem febrem ex putredine oriri, vbi Galenus
excipit tantum Ephemeras. An inter Hecticas quę-
dam sunt ex putredine solidarum partiũ, vt in Sup-
puratis, & vlceribus Pulmonis, & in Pestilentia.
Nam dum pus conficitur febres fiunt ratione hu-
morum putrescentium: in suppuratis autem febres

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ex pure partes solidas putrefaciente. At Hectic[ae]
per se febres sine putredine contingunt.

Causæ febrium. Cap. V.

CAusæ a Medicis considerantur: Materialis i[n]
quibus adest materia vt humores in Putridis
aut subiecti præparatio ad patiendum. Efficien[s]
quod inflammat. Non forma, quia in definition[e]
compræhensa est: non finis, quia in accidentibu[s]
non est cuius gratia. Instrumentalis, & sine qu[a]
non conditiones sunt efficientis, aut materiæ, vt ve[-]
stes, ciborum pręparatio, diuturnitas. Quæcumqu[e]
externæ, aut euidentes sunt, Procatarticæ appellan[-]
tur. Quæ internæ, aut abditæ, Antecedentes si no[n]
proximæ: Coniunctæ si simul cum morbo sint, &
Art. med. 85. non sint. Externæ omnes sumuntur à sex rebus non
naturalibus vocatis: tam ad morbos, quam ad sanit[a-]
tem inducendam. Aer ambiens, ad quem regio
anni tempus, constitutio reducuntur. Motus, &
quies; Somnus, & vigilia: Quæ assumuntur vt Cibi
5. Tuen. san. 10. & potus: Quæ excernuntur, & retinentur: Anim[i]
motus. Eadem ad quatuor capita reducuntur. Qua[e]
sumuntur, Quæ geruntur: Quæ educuntur, & reti[-]
nentur: Quæ foris adhibentur. Propensio igitu[r]
ad febres aptissima natura calida, & sicca: Post cali[-]
da, & humida: deinde calida tantũ; deinde sicca ta[n-]
tum. Inepta natura frigida, & humida, vel frigid[a]
8. Meth. 8. tantum, humida tantum. Auicenna humidam præ[-]
ponit tum solam, tum & calidam: quod verum es[t]
8. Meth. 8. de Putridis vt etiam Galenus fatetur, non de Eph[e-]
3. Aph. 15. meris neq; de Hecticis; At siccitas in vniuersum
3. Aph. 7. salubrior. Num quia rarius febricitent, vt Galenu[s]
vult, acutiores tamen febres, & ex Ephemeris tran[-]
8. Meth. 2. seunt in acutas ocyssime, & post in Hecticas. At [s]i
maxime propensi calidi, & sicci, sæpius debuissen[t]
corripi. An hi non nisi ob errores, vt inædiam;
Dia-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Diatritaris institutam, & in quodam anni tempore, & constitutione simili. At humidi sponte, & in omnibus temporibus, ideo sæpius; Ob id ad alia deterior est natura calida, & humida. 8. Meth. 8.

Efficiens est tum quod subiectum disponit, aut materiam subministrat; tum quod dispositum inflammat; Materiam subministrant cibi, & potus Disponunt ad Putridas humectantia ad Ephemeras, & Hecticas siccantia, vt inædia: nam quidam si biduo eam patiantur, febricitant: Euacuationes magnę: cogitationes: Curæ, Vigilię, Atquę disponunt tantum non videntur efficere caliditatem fine agentib. ponuntur tamen inter efficientes procatarticas à Galeno. Num exsiccantia calorem efficiant? pretermissa tamen à Galeno hæc causa inter efficientes caliditatem. An valde pręparata materia à quocunq; calefaciente accenditur: sufficiunt sępe motus consueti quamuis modici, & quecunq; caliditas intus existens, vt valde sicca in Ephemeram, & Hecticam incidant, valde humida in Putridam. 10. Meth. 4. 10. Meth. 2. 1. diff fe. 3.

Ignem efficiunt duo Ignis, & motus, cum quo compræhenditur, & lumen Solis. Galenus ad quinque modos reducit. Primus est Motus tum corporis tũ animi vt exercitatio labor, calefaciunt articulos, & musculos, inde ad Cor transit caliditas, venus statim Cor, & lumbos. Fixiones in Diarrhea, Catarro, ob attritionem calefaciunt internas partes. Animi motus vt ira motus est sanguinis, & feruor circa Cor. Tristitia solo motu spiritum calfacit. Secundus modus est Putrefactio, nam ignis quidam est in materia putrescente. Tertius est calidi adhęrentia, vt ignis, aut solis incipit calor in capite, Medicamenta externa: vt Therimę, cataplasmata. Quartus permixtio calidę substantiæ: vt cibi calidi cum aromatibus, potus vini generosi: Medicamenta. Ciborum corruptela in fumosam qualitatem, quæ cruditas nidorosa vocatur. Accensio in his prius in ventricu- 1. Meth. 4. De c. morb. 2. 1. dif. fe. 3. 8. Meth. 3. 8. Meth. 5.

lo,& Hepate Auic. Inſpiratio aeris calidi in hypo-
1.dif.fe.4. cauſto Peſte. Quintus modus eſt retentio calidi
1.Meth.6. effluxus vel ob multitudinem in Ebrietate, & cibo-
rum multitudine: vel obſtruente frigore externo,
in his læditur primo Caput: vel poris aſtrictis den-
8.Meth.3. ſata cute aſtringentibus lotionibus frigidis: frictio-
nibus ſiccis,duris: vſtione Solis: vel poris obſtru-
ctis: quod ſi modice contingat fit Ephemera,ſi mul-
tum,putrida a multis craſſis, & viſcoſis. Hippocra-
tes lib. 3. de Morbis cauſas febrium perſtringit in
hunc modum. Bilis,& Pituita calefacta totum cor-
pus calefacit, quæ febris eſt. Calfiunt intrinſecus a
cibis,& potibus extrinſecus a labore,vulneribus,&
a calido nimium calefacti, & a frigido nimium fri-
gefacti: calfiunt etiam a viſu, auditu,ſed minimum
ab his; An ſignificat animi motus? Coniungi plures
cauſæ poſſunt, vt cum denſitate cutis,cruditas, &
alia.

Ephemera. Cap. VI.

EPhemera appellatur, & Diaria, quia non vltra
9.Meth.1. diem horarum 24. protenditur. Sic Ephemeron
9.His.an. animal quia viuit in poſt meridiem; Et Epheme-
19. ron herba Dioſcoridi,quia vna die interficit, Chol-
chicum appellatum. Eſt vnica acceſſio vno die vt
9.Meth.1. plurimum circumſcripta: porrigitur aliquando in
9.Meth.2. plures dies,quæ ſynochus vocatur. Eſt paſſio ſpiri-
tus abſque humorum putredine: Hippocrates vo-
2.Craſ.13. cat febrem non ex bile.7.Aph.42. Et abſque inflam
matione membri,niſi ob diſtantiam non vapor pu-
tridus aſcēdat ad cor,ſed ſolus calor,vt in Bubone:
de quibus Hippocrates inquit. Ex bubone omnes
4. Aph. febres malæ pręter Ephemeras. Etiam ſic deſcribi-
55. tur à Galeno. Eſt ſola ſanguinis excalfactio in quę
1.dif.fe.5. ſpiritus incenduntur in Corde. Si putreſcant ſpiri-
tus,vtrum dicenda Ephemera? vt tradunt in Anglia.

An

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

An hoc est esse Ephemerę, vt sine putredine sit, ideo sine periculo, & breuissima, quia citissime spiritus absumuntur, & reficiuntur: citissime incenduntur, & refrigerantur ob tenuitatem. Non videtur vbique vnica accessio: nam quæ ex modica obstructione fit, aliquando affert alteram accessionem die tertia, & tamen continetur inter Diarias. Et Auicenna testatur Ephemeram ex cruditate quandoque aduenire cum periodis quatuor vel vsque ad septem, & esse Ephemeram cum pulsu sano. An accidit permanente causa effectrice, nouam materiam halituosam colligi, vt in putredine sanguinis, & bilis die tertia, vnde accessiones fiant: aut vnica protendatur in maiori obstructione cutis. Ideo essentia Ephemeræ non in vnica acccssione consistit, neque in vna die: sed in incensione spiritus in Corde absque putredine. Differentiæ pro natura subiecti in diuersis temperamentis: Ex causis prout permanent, vel nō permanent: Ex particula incipiente, vel capite, vel Hypochondrio, vel toto: Ex affectu vel sola caliditate, vel adiuncta siccitate, aut humiditate. In permanente stipatione, quædam repetit, quædam protenditur, Synocha appellata, cuius tres species. Homotonos simili tenore perseuerans, Epacmastica semper increscens, Paracmastica semper decrescens ob maiorem, vel minorem efflationem, & accensionem. Quædam facile in putridam transit, vbi adest humorum prauitas, & maior stipatio. Quædam in Hecticam in naturis valde calidis, & siccis.

8. Meth. 4. *8. Meth. per totum.* *9. Meth. 3.*

Signa: Ephemere dignotio difficilis: nemo ante Galenum exacte cognouit Ab essentia febris: Calor auctus ægrotanti molestus præcipue in præcordijs, Capite. In Ephemera tangenti suauis, æqualiter, & sensim increscens vsque ad statum cum facili tolerantia: vaporosus in primo contactu vel paulo post. Ab effectis; aucta respiratio: Pulsus frequentior maximum signum in omnibus febribus Hip-

1. Gla. 2. *2. Cris. 13.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pocrates 7. Epid. Febricula aliquando obſcura, v
1.diff.7. non videatur adeſſe, ſed iuxta tempora pulſus oſten-
dit. In Ephemera cum calore ęqualiter increſcit i
3.Cri 13. celeritatē effatu dignā, & magnitudinem: ſępius ac
paruitatē in ſicco affectu. frequentia deficit à pro-
portione ſecundum exteriorem quietem id eſt pul-
ſus eſt frequentior ſecundum internam quietem
quia breuior eſt quam externa; Syſtole nullo modo
2.Cri.13. aut quam minimum tendit ad celeritatem, vt ſolet
in Putridis. Alibi Galenus inquit: Pulſus exquiſite
2.capul.15 ſeruat æqualitatem naturam, & mollitiem, & ordi-
nem. An etiam ſecundum naturalem tardior eſt
ſyſtole?

Vrinæ coctio ſtatim in Ephemera apparet: nam
bene coloratæ cum ſuſpenſionibus aut nebulis, aut
2.Criſ.13. ſubſidentijs bonis. Contrario modo in Putridis,
ideo in ijs maximum ſignum ex vrinis. At à calore
igneo debuiſſet lędi coctio etiam in Ephemera. An
deeſt in hac humor concoquendus: lęditur tamen
coctio ciborum in ventriculo, & ſanguinis in venis,
ideo in initio vrinę tenuiores ſunt, & albidiores. A
cauſis incepiſſe à cauſa procatartica recenti, & ma-
nifeſta, quę ante pręceſſerit, ſignum eſt inſepara-
bile Ephemeræ at non proprium. Nam Putridæ, &
1.diſ.fe.7. Hecticæ non ſolum a cauſis procatarticis oriuntur,
ſed, & ab internis, & abditis. A modo ſolutionis.
Deſinere poſt horas. 24. cum ſudore, aut rore, aut
vapore aliquo optimo poſt ſtatum. Si ſequatur inte-
gra ſolutio ſine aliquo ueſtigio in pulſu ſine ſym-
ptomatis magnis, de quibus Hippocrates in Pro-
gnoſticis.

Signa diuerſorum temperamentorum petenda
ſunt ex Arte Medicinali Gal. Diuerſarum cauſarum
1.Gal.2. per ſe patent, ſi ęger referat; melius tamen eſt Me-
dicum prędicere ex ſignis. Si ex motu in exercita-
tionibus, laſſitudo, calor partium quę laborarunt;
Cutis ſiccior quam in alijs Ephemeris. Erumpunt
humi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

midîtates vel calidus vapor poſt ſtatum ; Pulſus
agni. Sed ſi ſupra modum defatigati fuerint, &
uſti vel refrigerati, perdurat ſiccitas etiam cum 2. *Cri.* 13.
liquit febris,pulſus parui. Ex venere:labor,& ca-
litas lumborum, pulſus parui, languidi. Ex com-
otione humorum, partes affectę oſtendunt; vt
ui fluxus. In diſtillatione Tuſſis, Grauedo, vrinę
albidę. Ex animi motibus,cum adhuc perſiſtũt.
lſus indicat,& facies. In ira pulſus magnus, vehe-
ens,celer,frequens. In triſtitia paruus, langui-
s,tardus,rarus. In timore recenti celer, vibra- 4. *ca.pu.*2.
s, inordinatus, inęqualis, poſtea idem fit cum
lſu triſtitię Abſcedente motu,ex alijs ſignis inue
ganda affectio. Vrinę in omnibus magis ruffę.
ira caloris multitudo magis quam acredo, cele-
ter effertur è profundo, pulſus magnus. Ex tri-
tia,curis,cogitationibus,Vigilijs,inędia: ſiccitas,
loris acredo magis quam multitudo, tenuitas
rporis,oculorum concauitas,pulſus parui, deco-
ratio inſolita. Si ex Bubone, qui non ex cauſis
tentibus,ſed ex vlcere in proximis partibus con-
tata fluxione ortus ſit. Pulſus maximi, veloces,
equentes, Calor plurimus,humiditas calida poſt
atum, mitis, minime omnium acris: Facies rubi-
nda tumens, Vrinę ſubalbidę ob defluxionem
l inferiora. Idem in vulneribus. Nam ante-
uam ſanguis vitiatus fuerit ex inflammatione
Ephemera. Ex Solis vſtione. Cutis ad calidi- 1. *diff fe.* 11
tem, & ſiccitatem magis vergit quam pulſus ad
brilẽ diſpoſitionẽ: Calor multus ſtatim occurrit,
is minor. Caput veluti deuri videtur:oblectantur
igidis:ſqualor,oculi rubicundi,& ſicci,ſi cum ple-
itudine,venę in tota facie extenduntur ſupra mo-
um: grauedo, & diſtillatio,in vere magis. Si ex
uditate nidoroſa labor in Hypochondrio morſus
entriculi,caloris acredo,pulſus paruus. Si ex ebrie-
te facies tumida,rubens: oculi,& venę turgentes:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Si ex frigore: Caput primo lęditur, grauedine distillationes vt in deustis cum plenitudine; sed tis non adeo calida. Si ex cute densata vt ex bal-
8. *Meth.* 2. Aluminoso, exercitatus cognoscet tactu. Calor, p- mo mitis, acrior postea sentitur. Vrinę minime fę: moles corporis non collapsa, oculi prominen- res humidiores: pulsus magnus. Si ex obstructio-
8. *Meth.* 4. cutis, pauca euacuatio in declinatione, perdurat tius remissio sibi similis. Synochę pulsus magnu-
9. *Meth.* 4. hemens turgidus: transcendit horas Diarię cum nis bonis & pulsu ęquali: contingit in corpori- plenis bono sanguine. Ex his patet in quibus caliditas est, in quibus est adiuncta siccitas: in q- bus plenitudo: In quibus permanet causa, quibus non permanet. Prognostica: termina-
11. *Meth.* 6. omnis ad salutem, nisi transeat in aliud gen-
8. *Meth.* 4. Transit autem potissimum, quando protrahitur manente causa, vt stipatio, obstructio, in Putrid- die quarta, vel quinta. In calidis, & siccis natu- vel ob errores diętitariorum, in Hecticas. aut feb- acutas. Signa transitus: aduenire signa Hecticæ,
10. *Meth.* 2 Putridę, vnde media quędam natura videtur fi- non habere integram quietem subsequentem. So- tur per sudorem, vel madorem, vel transpiratum lituosum; per vrinā Synocha p sanguinē è narib-

Curatio vniuersalis. Cap. VII.

9. *Meth.* 15. CVratio vniuersalis via diuisiua traditur à G- leno incipiens ab vniuersali tendens in sin- laria. Sed quoniam curanda sunt singularia, non- tutum curationem inuenire via diuisiua ab vniue- libus, ne contingat morosa repetitio, aut fugi- quędam singularia, quę sunt curanda ob innum- rabilem multitudinem: sed resolutoria, quę incip- singularibus curandis, inuento morbo per sig- postea resoluit in sua principia & causas: & h-

gulis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

is affectibus prętet naturam seu morbi sint, seu
sę, seu symptomata inuenit propria remedia per
icationem contrariorum vbi nota est contra-
as, vt in febre Ephemera nunc est sola caliditas
er naturam, nunc est adiuncta siccitas. Nunc re-
net causa quę effecit: nunc non remanet: nam
sę procatarticę quę abierunt, non indicant re-
dia: sed quicunque affectus qui remanserunt,
nouendi sunt. In Hectica simul est caliditas, &
itas, ideo vtrique prospiciendum. In Putrida
ter febrem adest Putredo, & aliquando putre-
is causę. aliquando & symptomata grauia.
nnibus igitur aptanda sunt remedia. Vbi autem
ra requiruntur, considerandum quid prius quid
lterius faciendum sit, aut secundum ordinem na
ę incipiendo à causis, aut secundum vrgentiam,
us enim succurrendum est ei quod magis vrget.
m autem ea quę prętet naturam sunt tolluntur
r contraria: simul vires conseruandę sunt per
ilia recto vsu sex rerum non naturalium conferē
remedia cum viribus, ne labefactentur, pro di-
rsis naturis, ętate, sexu, consuetudine, anni tem-
re, constitutione, regione. Vbi contingat hęsita-
, adhibenda est consultatio, an agendum reme-
m indicatum, qua materia seu instrumento,
um alimentis, an Medicamentis, aut Chirurgia:
antum, Quando, & quomodo. In prędictis subo
r dubitatio. Scribit enim Galenus in libro de De opt.
tima secta nullam indicationem sumi à morbo, se. 25.
d tantum à causa: frustra igitur laboramus in tan-
numero indicationum. An loquitur ad Methodi-
s, quod verum est, quando causa est ex ijs, qua
sita, & ablata ponitur, & tollitur morbus, vt se ha
t morbus ad symptomata. Cum autem in omni
bre, quatenus est simplex intemperies calida, in-
cetur sola refrigeratio: cur Hippocrates dixit:
ictus humidus omnibus febricitantibus confert,

nulla

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

1. *Aph.* 16. nulla facta mentione frigefactionis? An rec[...]
Hippocrates in eo Aphorismo non remedia fe[...]
sed quibus hoc genus victus conueniat: non [...]
solis febricitantibus inquit conferre, sed & Pu[...]
& iis qui tali victu vti consueuerunt: ad [...]
scilicet eorum conseruandas: Quantitas au[...]
refrigerationis in omni febre mensuranda est [...]
1. *Aph.* 6. mensura caloris extranei; similiter, & in cæteris [...]
trarietatibus: Extremis enim morbis extrema re[...]
dia optima sunt, mitioribus autem mitiora: Cog[...]
scitur autem quantitas excessus ex naturali te[...]
perie, quę habetur ex signis traditis in libri[...]
2. *Tem.* 3. Temperamentis: Sed quia valde difficile est [...]
3. *Meth.* 3. forte impossibile exactam quantitatem habere, [...]
& 7. denda alia signa: ex ętate, vita anteacta, re[...]
ne, cœli statu, anni tempore. Cum igitur m[...]
sit recessus caloris febrilis in temperamento fr[...]
2. *Aph.* 34 do, tempore, ętate & cæteris, quam in calidis, vi[...]
ligitur ex Hippocrate, cum inquit. In morbis [...]
nus periclitantur, quorum naturę, ętati, habi[...]
Tempori magis congruit morbus, quam quibus [...]
congruit: Videbitur igitur magis refrigerand[...]
esse in naturis, & temporibus frigidis; quam in [...]
7. *Met* 13. lidis: quia in illis maior est morbus, quod aliqu[...]
do à Galeno conceditur: Hęc ratio manifestiss[...]
est in vlceribus siccandis. nam in siccioribus co[...]
ribus scciora medicamenta adhibenda sunt. Op[...]
3. *Meth.* 9. situm tamen pręcipit Hippocrates. Oxymeli d[...]
1. *Acu.* 43. dum in ęstate frigidum hyeme calidũ. Itẽ aquę [...]
11. *Met.* 9. gidę potio non conuenit leni; neque hyeme, nec [...]
cui aliqua pars frigida sit. An licet in similibus [...]
turis, & temporibus minor excessus sit à prist[...]
statu, non tamen minor à temperato. Magis aut[...]
refrigerandum est in his, quam sit recessus à pri[...]
no statu ob similitudinem causę cum morb[...]
Dixit enim Galenus. Refrigerandum aut vsque [...]
8. *Meth.* 9. pristinum statum, aut vlterius ad melius. Id est [...]
tempe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nperatum. At in contrarijs ideſt frigidioribus
uris, & temporibus ſatis eſt ducere ad tem-
ratum, non tutum eſt vlterius ducere ad pri-
num ſtatum: ne forte in eo confirmetur, vnde
greſſus fieri nequeat. Non commeat ratio in vlce
ius ſiccandis, quia requiritur caro ſimilis parti.
ec ſimiliter intemperantię in calido, & frigido ſer
ndæ vt in humido, & ſicco. Licet aliquando duce 6. Tu.ſa.
in contrarium affectum, non vt in eo permaneat, 3.
d vt virga curua in oppoſitam curuitatem duci-
r, vt reuertatur in rectitudinem Pugnandum au-
m contrarijs aliquando efficacioribus, vbi cito
oortet mederi ad euitandum id quod peius eſt. In-
mioribus vbi tuto: temperatis, vbi iucunde. ęqua
bus, vbi cito, & tuto: Si incerta eſt quantitas 9. Meth.
pristino ſtatu, morbi quantitas ex magnitudine 4 & 10.
mptomatum colligitur. nam in peracutis extremi Meth. 10.
nt labores, in mitioribus molliores. Quando au- 1. Aph. 7.
m refrigerandum. Quędam refrigerantia omni
mpore conueniunt, quędam non niſi in declina-
one. Sed hęc particulatim in modis refrigerandi,
materia commodius oſtendentur.

Curatio Ephemeræ. Cap. VIII.

EPhemerę curatio, in qua non permanet cauſa, in ſola refrigeratione conſiſtit, aliquando, & umectatione. Modi autem refrigerandi alij intrinſecus pręſtant alij extrinſecus. Intrinſecus cibi, & otus refrigerantes ſed in declinatione tantum con eniunt non egemus in hoc morbo medicamentis. Inſpiratio aeris frigidi conuenit omni tempore, ic aliquando arte parandus eſt in æſtate.

Extrinſecus lauacra, perfuſiones, inunctiones ad otum corpus in declinatione tantum. Ad partes uę primo lęſę ſunt à cauſis procatarticis, in principio, quomodo aliqua indicatio ſumitur à cauſis

quę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

1.*Gla.*3. quæ abierunt: singulis enim contraria remedia opponit Galenus.

Nam Pars primo excalfacta primo refrigeranda, vt caput in deustis à Sole: Pedum abblutio in ijs qui iter peregerunt: ventriculus fouendus in cruditatibus. Lumbi in venere. Per se refrigerantia, scilicet quæ sua qualitate refrigerant, conueniunt ad ea quæ per se calefecerunt, vt oxyrhodini perfusio ad solis vstionem quocunque tempore. Per accidens refrigerantia, quæ substantiam calidam euacuant, duplex enim est ignis extinctio: vna per contrarium, altera per materiæ ablationem. Conueniunt hæc ad ea quæ per accidens incaluerunt, vt in stipatione cutis laxantia, & perspiratum facientia: sed hæc non nisi indeclinatione conueniunt. Euacuantia tamen quædam in principio conferunt, vt manifestum erit in Putridis. Actu frigida vbi cito refrigerare oporteat in affectu vehementiori, nisi timeatur constipatio.
10. *Meth.* 10. Potestate frigida tutiora sunt. Modi humectandi, vnus sola qualitate per lauacrum aquæ dulcis, & Olei dulcis inunctionem. Alter secundum totam substantiam per alimenta humida, & potus. Ad laborem igitur antequam febris appræhenderit, Confert lauatio in aqua tepida, efficacius in frigida in æstate, at non tutum propter constipationem; hoc remedio sæpe præseruantur a febre, At in febre non nisi in declinatione, nec frigida. Ad Solis vstionem eadem lauatio totius. Sed in febre protinus ab initio sincipiti infundendum oleum rosaceum omphacinum actu frigidum arte refrigeratum in puteo
8. *Meth.*3. aut niue, vsque ad declinationem. Nam oleum etsi actu frigidum est, tamen potestate calidum cerebro, & neruis vtile, in declinatione aqua calida multa capiti superfusa sanat febrem non ex bile, idest
7. *Aph.* 42. Ephemeram: corrigit enim præcipue constipationẽ a frigore factam. Omnibus in declinatione tria administranda sunt, ad effluxum calidorum vaporum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rum, quæ per accidens refrigerant. Frictio, vnctio, lauatio. Frictio non ficca, non vehemens, pinguis, & mollis ad relaxationem folum. Olei perfufio dul cis non aftringentis tepidi. Trallianus Hydræleo vtitur ad laffitudinem; multa requiritur in ijs qui ex ficcitate laborant, vt inedia, vigilijs, curis, ira, ve nere; quia olei humectatio diuturnior eft, minus in ijs qui ex vftione, nam facile accenditur. Lauatio in balneo aquæ dulcis tepidæ multa in ijs qui ex vftione, & frequentior, minus in ijs qui paffi funt inædiam, & reliqua ficcantia, quia digerit. Non lauandi qui ex frigiditate cum grauedine, & diftillatione ante maturationem. Iterum vngendi poft bal neum, vt perfeueret humectatio, & auferatur noxa refrigerationis, nam poft balneum adhibenda frigidæ perfufio ad vires recreandas, & cibus: Victus au tem humidus in omnibus ad cuftodiam humidi na turalis, & vt facilius permeet, fimiliter poft inædiā: frigidus, vt pugnet aduerfus morbum: Quod reme dium in calidis, & ficcis naturis, ne tranfeant in Hecticam vel febres acutas. Ex balneo ftatim aquę potio, Ptifana, in æftate, & calidis naturis actu frigida: vel Halica: poft paruum interuallum cibi in aduftis magis refrigerantes, vt Pifces, caros ędina, Gallinacea; In vigilijs inædia, animi perturbationibus, & reliquis ficcantibus humectantes magis, ad fomnū adiecta lactuca, femine papaueris, violis. In defeffis, & venere quę multum nutriunt, & fępius, auiculæ montanę: Caro fuilla: oua forbilia: In potū vinum aquofum omnibus vtilius quā aqua ad fpiritus reficiendos, & excrectiones promouendas pręfertim in vigilijs, nam fomnum conciliat, nifi adfit dolor capitis, & pulfus temporum; At Hippocrates prohibet vinum in calidis naturis fiue cū febre, fiue fine febre: fed ijs refrigeratio, aquę potus, quies. Galenus affuet is concedit aquę frigidę potum; vbi mul tum fuperat caliditas, quod nō contingit fine ficcitate,

8. Meth. 3.
1. Aph. 16.
2. Acu 28.
1. Gl. 3.
4. in 6. Epi. 13.
8. Meth 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3. *Acut.* 7. tate, quibus in sanitate non conuenit vnum, tanto minus in febre. Nam alioqui Hippocrates concedit vinum in acutis.

Curatio ad causas permanentes.
Cap. IX.

SI in Ephemera permanet causa, auferenda illa est, ne protrahatur, aut tendat in aliud genus febrium. Permanere solet in cruditatibus, in Bubone, vulneribus, cutis densitate obstructione. Ad cibos corruptos, quamdiu in ventriculo sunt, euacuandi per vomitum ex aqua tepida, quo remedio nihil præstantius Tralliano, & Aetio nam eluit, propellit inferius, distribuit, aperit. Spiritum
8. *Gal.* 45. siccum temperat. Sed Galenus 8. Meth. 5. exhibet Diatrionpipereon simplex, vt cibus descendat, nam satius est quam ascendere, vt qui corrigi potest, corrigatur. Trallianus refellit vt reliqua calorifica: conuenire incruditate ex frigore, quod, & Galenus confirmat 4. de Tuen. San. 3. An confert etiam ad dissoluendos corruptos vapores, & citam facit distributionem vnde coctio perficitur si fuerit in superioribus intestinis. Postea ventriculus, & totus venter roborandus multum calidis non tepidis diutius perfundendo ex oleo Absinthij, Nardino: ne Absinthium nidore offendat, tingitur feruente aqua. Trall. vtitur oleo melino ad causam
7. *Meth.* 4. calidam: Idem Galenus cum vritur ventriculus. An curatio intemperiei, cuius vitio oritur cruditas non in febre adhibenda est, sed per sanitatem. Cum cibus descenderit, quod tactu cognosci vult
8. *Meth.* 3. & 6. *Tu. sa* 3. Galenus, si sponte non fluat aluus, irritandum glande, aut leui infusione ex melle aqua, & oleo. Aetius decocto furfurum: si morsus adsit, iniecto oleo dul-
8. *Meth.* 5. cissimo, in quo liquatum sit aliquid seui anserini, vel Gallinacei, vel Caprini, vel Ceræ elotę. Si flatus adsint,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

adſint,ex oleo in quo Ruta, & ſemen apij, Cumini,ſiſonis. Poſt nutrire protinus cauendo aſtringenti. Victus tenuis Aetio,Priſana. Trall. exhibet offam panis ımbutam in aqua calida bis vel ter, in qua prius incoctum Apium aut Coriandrum Non vinum, niſi vires inbecillę. Poſtero die lauandū, ſi plane deſijt febris,ſin ſatis eſt fouere ventriculum, Tertia die lauādum etiam ſi plane non deſit febris, ſi noctem præcedentem quietam habuerit. Si vero febris perſeueret, ſignum eſt Putredinis ex obſtructione,vt in cruditate ex frigore. Si ſponte aluus fluxerit, leuior eſt affectus. Si ſolum quæ corrupta ſunt, euacuata fuerint lauandus in declinatione, & nutriendus, Sin multa inanitio, auget febrem motu,cibandus eſt, non lauandus. Ventri prius conſulendum dum adhuc fluit, perfuſione optimi, & recentis Melini, vel Maſtichini adiecto modico vino Aet.& cingere penicillum imbutum: Si cinctū non ferat, ceratum adhibendum addita cera Tyrenna, vel efficacius addito flore labruſcę,hypociſtide,Balauſtijs Palmarum carne. Nos fomentum adhibemus incoctis roſis, flore labruſcę Malis cotoneis in aqua, & vino. Cum ceſſauit fluxus perfundere ex oleo Abſynthij, Vigente morſu cingendus penicillus ex purpura,imbutus Nardino, & alijs odoratis, vel ſiccus abunde calidus, aut ceratum in ponendum ex Nardino Aloe, & Maſtiche. Tral. reprębendit calorifica, ſolum Melino vtitur, & Balneo. Victus exiſtente fluxum Polenta, ideſt farina Hordei toſti;&panis cum modico aceti in aqua feruēte vel ſucco granatorum,pyrorum, Melicotonei, vel decocto eorundem,& Myrthillorum: Diacitonium.Cum deſijt fluxus,Halica Piſces ſaxatiles, teſticuli Gallorum, fructus auſteri: Vini auſteri modicum.Balneum cum deſijt febris. 3.Acut.59

Ad Bubonem: inflammationis curatio, & prius vlceris,cuius occaſione defluxio ad inguina orta eſt. 8.Meth.6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Tollenda eſt vlceris inflammatio repellentibus non ad inguina, ſed relaxantibus ex oleo amygdalarum dulcium. Venę ſectio, ne aucta inflammatio ne fiat putrida victus, tenuis, non vinum. Lauatio i in declinatione.

2. Gla. 3. Ad vulnera, ob inflammationem primo fit diaria, poſt Putrida, prohibenda inflammatio venę ſectione, ſi non ſatis profluxit, ex vulnere. Victus tenuis: Potus aquæ frigidę in ęſtate, at pręſente inflammatione tepidę Celſus. Super vulnus quoque lintea imponit ex aqua frigida, vel tepida vbi inflammatio, nam citius ſuppurat. Licere vulnus curare ſine peregrinis, & conquiſitis, & compoſitis medicamentis, ex aceto, vino, aqua. Hodie vtuntur roſaceo ad prohibendam inflammationem. Non balneo.

8. Meth. 2. Ad conſtipationem cutis, indicatur laxatio, & acris effluxus temperatio. Laxant modice calida, & humida. Balneum temperatum aquę dulcis: olei dulcis perfuſio: Frictio modica: Crebra lauatio, & diuturna, non frigida, niſi in fine: non abſtinentia lauationis, non frictio vehemens: nullum aſtringens. Temperant acres vapores cibi qui dulces ſuccos efficiunt, non viſcoſos, ne extremis meatibus hęreant, Ptiſana, halica cum modico aceti ad diſtributionem, vel liquidior incocto porri modico, Anetho, ſale: Panis optimus: Piſces ſaxatiles, Perdices, Gallinacei, Phaſiani, Auiculę montanæ:

2. Gl. 2. Parcius nutriendi, nam victus tenuis optimus. Vinum, ſi non multa cutis aſtrictio, neque plenum corpus: Exiſtente plenitudine parcius alendi ſine vino. Conuenit euacuatio per venę ſectionem, quia timetur morbus magnus: & purgatio prauorum:

8. Meth. 3. Exiſtente deſtillatione, & grauedine ob frigiditatem non lauandi ante maturationem, ſed vngendi: Maturantur calidis ſincipiti impoſitis: Vnguentum irinum, Nardinum: oleum nucis

muſca-

hufcarę. Hippocrates aquam calidam multam capi i affundit : An efficacius incocto chamemęlo, Fęno 7.Aph.42
Gręco, Meliloto: sequatur autem vnctio.

Ad Cutis obstructionem, apertio meatuum deobstruentibus, at impingunt magis, nisi pręcedat euacuatio. Conuenit venę sectio etiam si plenitudinis signa non adsint, si vires valent, plus minus pro magnitudine obstructionis, & virtutis: Si non adsit plenitudo nec Auicenna, nec Trallianus venā secāt, vel parcius, sed post aliquam extenuationem purgandi: Deobstruentia humores poris infarctos adhibenda paulo post euacuationem. Attenuantia incidentia, & abstergentia intus in cibis: Prisana Mulsa, Apomeli, saccharum, inter medicamēta, oxymel, optimum in febribus, non acria, vt Calamentum Origanum, serpillum, Hissopum, Apium, quia febres incendunt. Oxymel tamen non counenire inquit Trall. vbi incrassatio a siccitate facta est. Extrinsecus ante accessionem tertij diei per horas tres vel quatuor, si minimum febris relictum sit, neque adsint signa putredinis. In balneo prius vngendum, & moderatissime fricandum, mox detergendum, & abluendum, ex farina erui, hordei, fabarū, Iride, panace. Aristolochia, Nitro, Aphronitro, Sapone: ex mulsa aquosa, vel meraciori, vel melle cum exigua aqua, vt ingredi possit in exiguos meatus. Trallianus animaduertit obstructionem ab exsiccantibus factam, non nitro neque, alijs siccantibus, sed frigidis, & humidis abstergendam esse fricata cute cum Ptisana. Post balneum offerenda aqua incocto Apio : sin tardius expectatur accessio, ptisana. Transacta hora suspecta iterum lauandus, & cibandus. Si accesserit sine signis putredinis, ac minor, iterum lauandus quarta die, & cibandus cum spe, vt in quinta nihil sit venturum. quia obstructio mediocris superata est. Si magna accessio, significatur 8.Meth.4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

8. *Meth.* 4. magna obſtructio ad putredinem pertinens.

9. *Meth* 4. Synocha curiatur a Galeno miſſione ſanguinis vſque ad animi defectum tertia die, cum ſemper febris increſceret cum periculo ne in quarta die tranſiret in putridam. Subſequutus eſt vomitus: in alijs alui deiectio, aut ſudor, & ſomnus. Viſa eſt iugularis febris. Poſt venæ ſectionem ſola Ptiſana nutritus eſt. An tutius, ſi ſecunda die venam ſecaſſet, & parcius ſanguinem miſiſſet, & potu refrigerante aquæ hordei, & Ptiſanæ modico vſus eſſet: & inclinante febre, Balneo cum abſtergentibus prædictis.

De Hectica. Cap. X.

.dif. fe. 7. HEctica dicitur vel q̃a fixa eſt, vt habitus ἐν ἕξει difficile mobilis, cui opponitur Schetica ἐν σχέσει, vt diſpoſitio, quę facile mouetur. Vel quia in habitu corporis ſita eſt, ideſt in partibus ſolidis, cui opponitur Ephemera, & Putrida. Eſt vna febris continua vt ſynocha. Eius tres ſpecies, vna Hectica proprie appellata: Altera Tabida, tertia Media

.dif fe. 9. ex triplici humiditate partium ſolidarum, ſcilicet Rore, quo partes nutriuntur in quo prima ſpecies: altera Congelata in carnem, & pinguedinem, in qua conſiſtit Media: tertia Glutinata in partes albas, vnde Gluten appellatur, in qua Tabida ſita eſt.

7. *Meth.* 6. Quartam alibi addit Galenus: ſanguinem in exiguis venis, & Arteriis contentum, vnde ros ſpargitur in partes minus alteratas quam ros, magis quam qui in venis latioribus, ideo pertinet ad humiditatem ſolidarum partium. Auicenna hunc abſumi inquit in febribus putridis, ideo pertinere ad Putridas, vnde ſequitur extenuatio per accidens, vt recentiores vocant. An in putridis etiam ros, & pinguedo, & caro totius corporis abſumitur? at non in

De Maraſ. 5. Corde, vt contingit per febres Hecticas. Nam abſumptio in Hecticis incipit ex Corde. Cum igitur

nutri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

utrimentum apud Hippocratem in libro de Ali- 3.*Temper.*
ṁento, vnum sit quod nutrit, ideſt apponitur, alterū 2.& 1.*fac.*
uaſi nutrimētum, tertium futurum nutrimentum: *nat.* 11.
i pro diuerſitate humiditatum diuerſæ ſpecies
Hecticæ ſtatuantur, Alia erit in nutrimento pro-
imo, alia in remotiori, alia in albarum partium;
lia in carnis, aut Pinguedinis. An vnica eſt febris
ontinua ab initio vſque ad finem temporibus di-
ſtincta? principio, augmento, ſtatu. Principio
depaſcitur propriam humiditatem partium, qua nu
triuntur, qui veluti ros eſt, & ſanguis in exiguis ve-
nis. Hinc tranſit ad carnoſum genus, quod circa
ibras eſt, vnde ſicciores redduntur. Vltimo ſolidas
pſas depopulatur. Quandiu eſt in principio, Sche- 10. *Meth.*
tica dici poteſt, quia facilis curatu. Hæc ſine ſicci- 11.
tate eſſe poteſt; Nam primo fit veluti efferueſcentia 1. *dif. fe.* 9.
humidi, quo partes nutriuntur, deinde ſequitur ef-
ferueſcentium conſumptio quædam qua in longū
protracta ſimiliares particulæ ſicciores redduntur
in quo febris media inter Tabidam, & Hecticam.
Vltimo exquiſite Tabida incurabilis cum nihil ex
tali humiditate ſuperſit. Sic Hecticæ febres ſæpius
ſine ſiccitate ſunt, cum non tranſmutantur in Ta-
bem: Nam Tabidę proprium eſt ſiccitas. Media
quę in Augmento eſt, multam latitudinem habet
pro maiori, & minori ſiccitate; ideo magis, & mi-
nus curari poteſt. Vocatur hæc Maraſmodes cum
paulatim tranſit in Maraſmum; Colliquans, cum
ſenſibiliter defluit humiditas in febribus acutis. Vt
autem initio aliquando eſt ſola caliditas, ſic ali-
quando in fine eſt ſola ſiccitas, quæ Maraſmus
appellatur, & ſenium ex morbo. Alia diſtinctio *De Maraſ.*
traditur a Galeno ex affectu. Ex ſiccatio quædam 5. & 6.
ex febre deurente fit, intemperies calida, & ſicca:
Quædam poſt febrem, ſenium ex morbo intempe-
ries frigida, & ſicca, quæ, & Hectica ſenectutis ap-
pellatur: Quędā mixta ex calido, & frigido: Sinco-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

posa vocatur. Philippus putauit in omnibus ade
calorem febrilem, quem refellit Galenus. At qu
modo cum febre est cordis frigiditas in Sincope
In quibusdam sudor frigidus, spiratio frigida, p
sus paruus, & tardus in principio accessionis.
substantia calidi innati imminuitur dum siccat
à calore febrili, & refrigescit, ideo nequit diffu
di, vt flamma exigua: hinc syncope. In prædic
oriuntur dubitationes. prima. Siccitas albaru
partium non videtur incurabilis, quia dum viuu
ali necesse est omnes partes, ergo restituitur d
perditum etiam in membranis, fibris, & ossib
Quod patet in fracturis: nam oborto cal o glu
nantur ossa: & in vlceribus cauis renascitur ca
non sine fibris sentiens. Galenus vidit etiam ve
1. de Sem. 13. renasci. Hinc forte proditum à quibusdam impe
ri posse senectutem. An ratione materiæ non est
De Maral. 2. impossibile? affluente continuè alimento, vt in fla
mis perpetuis: sed ratione virtutis concoctiuę
siccitatem labefactatę nequit assimilari. pręcip
quia longiori alteratione egent, vt humidus sa
guis in duritiem albarum partium transeat. Hi
1. fac næ. vlt. senectus humidis excrementis abundat, & Tabic
inflantur pedes, & aliquando Hydropes nascunt
Altera dubitatio. Si quantitas solidarum partiu
postquam ad perfectum incrementum peruen
rint, par semper manet. vt testatur Galenus 11. M
1. non absumentur in Hectica neque reficientur.
eodem igitur statu permanentes non tendent in
nectutem, neque dabitur tertia species Hecticę
10. Meth. 11. fibrosa substantia. An singulis etiam solidiorib
sua caro est, & suus ros, qui continue deperditur,
per alimenta reficitur, quamdiu potest, at non se
per potest, quia ex alimento remanet terrestri
pars, quę difficilius absumitur, vnde per ętatem c
pora continue exsiccantur, & perfecto augmen
par quantitas permanet. Nō igitur per Hecticā ab
mitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

mitur Gluten, vt vocant solidarum partium, sed earum ros & caro: alioqui in cinerem conuerterentur. Videtur tamen id concedere Galenus exemplo fomitis lucernæ exusti, nam frangitur, & amittit continuitatem. An in Marasmo perfecto id contingit: non in eo, qui fit, de quo agit Galenus in libro de Marasmo inter affectus corporis viuentis.

Causa materialis est Cordis substantia, vnde in totum corpus Præparatum est valde calidum, & siccum. Efficiunt non solum calefacientia, sed & siccantia, vt inædia, curæ, cogitationes, animi motus: Febres aliæ, tam Ephemera, quam putrida, præsertim deurens, vel diuturna: Pestilens. Imò nullam Hecticam in primis diebus fieri testatur aliquando Galenus, sed succedere aut ad Ephemeram, aut ad Putridam: quod videtur rationi consentaneum. accendi prius tenuiorem substantiam, vt spiritus: deinde humores: vltimo solidas partes. Alibi tamen testatur se vidisse Hecticam incepisse licet raro, ob magnam præparationem in valde siccis propter excandescentiam, & in vehementi tristitia, & diuturna, cuius ortus similis Ephemeris non potest exacte cognosci prima die. Quod non est præter rationem, quia sanguis ob humiditatem tardius accenditur: & in valde siccis, minus pinguedinis inest, cuius exhalatio in sanguine Ephemeram excitat: in partibus autem solidis exsiccata superflua humiditate facilius ignis concipitur, vt in lignis aridis. Manifestum autem est, non incipere posse tabidam, nisi prius fuerit quæ media est: neque hanc, nisi prius fuerit Schetica, aut alia febris quæ simul exusserit ros. Excitant præterea Hecticam viscera propinqua Cordi, cum inflammata fuerint, præcipue Erysipelata, vel tantum siccata, Ventriculus; Pulmo quamuis maxime propinquus minus Hecticam communicat ob visceris humiditatem, & respirationem refrigerantem. At eius suppuratio maxime, & vlcera, Communica-

3. Præs. 7.

2. Cris. 13.

1. diff. fe. 7.

1. diff. fe. 9.

De Maras. 7.

7. Meth. 4.

2. Prog. 69

De Mar.7 municatio autem Cordi fit per partes solidas; non per sanguinem, & spiritum, vt reliquæ febres. Ex Colica passione diuturna; ex Diarrhea, lienteria. Ex Gonorrhea; quæ Tabes dorsalis ab Hippocrate dicitur; de Locis in homine; & de Internis affectionibus; & 2. de Morbis.

Senium ex morbo oritur ex permutatione febrium remedijs refrigerantibus vehementioribus, aut diuturnis tempore non congruo, quando vires
De Mar.5 imbecillę. Corde immodice refrigerato si humorem innatum seruet, fit virtutis casus; Si siccescat, fit Senium ex morbo. Si ex parte febris dimiserit, fit Sincopolus, in quo cum vehemens discrimen euaserint, remanent diutius reliquiæ affectus.

3. Præs. 3. Signa Hecticæ solius, febris. continua sine vlla accessione sibi similis: non crescens nec decrescens. Augetur tamen post cibum vna hora duabus vel tribus, noctu quoque, vt Calx affusa aqua: An hoc
2. Prog. 60 verum in progressu ob multam siccitatem. Nam magna vlla Hectica Calor secundum Thoracem magis, vt putrida. secundum Hypchondria primo tactu mitis, post acris, mordax, aridus. Arteriæ calidiores circumstantibus, quod depræhenditur post lotionem tactu, reliquis refrigeratis, & pulsu simili, quod maximum indicium. Pulsus in initio speciem adhuc communem habet cum Diarijs, ideo ex eo non facile cognoscitur, post biduum facile: Celeritas maior quam magnitudo, & frequentia, nam quies tam interna quam externa non multum mutantur, vt in putrida; paulatim tendit ad imbe-
3. Præs. 4. cillitatem paruitatem, & celeritatem. Vrina similis naturali colore, & sedimento, in progressu supernatant oleosa, & sedimenta farinæ similia, quod signum colliquationis. Prima species si cum putri-
6. Pro. 28 da fuerit coniuncta, difficillime cognoscitur, sin so-
8. diff fe. 9. la, non difficile. In prima die Omnia signa Ephemeræ: in die sequenti augetur ariditas non calidi-

tas,

tas. Tertia die non repetit, non aucta euidenter non diminuta: si fiat error, cito transit in Tabidam.

Secunda species est, si ægrotans non percipiat febrem: significat enim confirmatam esse in habitu. Nil autem prohibet sentire alterationes ex cibo. Ariditas manifesta; Pulsus imbecillior, minor, celerior, frequentior; durities quædam; Pulsus Hecticus appellatur cum perseuerat sibi similis, in diastole, sistole, & quiete. Colliquationes euidentissimum sunt signum. *De inæqu. inte. 4 & 3. Præs. 3. De pul. ad Ti. 8.*

Tertiæ speciei signa sunt manifestissima; Oculi immodice concaui Sordes in ijs sicca, & squalor; Ossium eminentiæ conspicuæ. Flos vitalis caloris extinctus. Cutis vniuersa arida præcipue frontis digitis apprehensa consistit. Præcordia vehementer contracta vt videantur carere intestinis. Pulsus sentitur sub ventriculo in omnibus extenuatis. *1. diff. fe. 9.*

Senij ex morbo; Pulsus paruus, & rarus. Syncoposi frequens, & paruus cum syncope. *2. dig. pul. 8. De Mora. 5.*

Prognostica patent ex dictis. Quæ incurabilis traduci potest in menses, & annos. *10. Met. 10*

Curatio ad causas permanentes. Cap. XI.

CVratio solius Hecticæ, cum non adest febris putrida, aut alia causa, vt pus in Thorace, aut vlcus Pulmonis, quæ partes corrodēdo calorē Cordis communicant; tota consistit in refrigeratione, & humectatione. Sed in principio magis refrigerandum, in processu magis humectandum quo magis augetur siccitas, & minuitur caliditas, adeo vt cum sola siccitas adest, solis humectantibus vtendum aut etiam calefacientibus cum Marasmus contractus est, frigidus, & siccus. Refrigeratio non per accidens euacuata materia calida vt in Ephemera, & Putrida; sed per se contrarijs, aquæ frigidæ potu

statum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſtatim in principio pro febris vehementia, & viriũ
10. Meth. 5. & de Maraſ.6. robore. Non licet in progreſſu, vbi vires ob vehementẽ ſiccitatem redditæ ſunt imbecillæ. Exhibenda aqua fontana plane gelida quoties nutritur menſura duorum cyatorum, aut trium; non ferunt ſimul multam. Ptiſanæ cremor actu frigidus, at non pura frigiditas, vt potus, ne offendatur ventriculus. Menſuram docebit ęger. Halica panis cum frigida dilu-
10. Meth. 11. tus; Fructus æſtiui, Olera. Non mulſa. Auicenna exhibet diluculo Trociſcos de Camfora, de Violis cũ
7. Meth. 6. ſyruppo Acetoſo, In ortu ſolis aquam hordei cum Cancris, aut cum iuleb violato, aut ſucco granatorum. At Galenus nullum aſtringens. apud ſomnum Mucillago Pſyllij, ſy. de Papauere. Inſpiratio aeris frigidi, & humidi in domo ſubterranea, ſed perflata, & aſperſa aqua, transfuſa fonticulis, ad Septentrionem ſpectante, ſparſis Roſis, Capreolis, Ruborum ſummitatibus, lentiſco, & alijs virentibus. Non turba hominum halitu calefacientium; Stragula tenuia pro conſtitutione temporum. Exterius Thoraci, circa Cor, Cæratum ex cæra, & roſaceo triplo, aut quadruplo, cum aqua frigida, & aceti parum, quod Infrigidans Galeni vocatur, linteis aut folijs vitis imponendum, muteturque cum incaluerit. Lenticula paluſtris per ſe: Succi Oxalidis, Oxylapathi, portulacæ, ſemper viui, Agreſte cum polenta; Herbe tuſa
10. Meth. 10. Poligonum, lactuca, Solanum. At non diutius, quæ in Eryſipelate imponi ſolent. Balneum aquæ dulcis non calidum digerens, ſed primo tepidum, poſt frigidum magis minus pro viribus. Valde extenuati non ſufferunt frigidæ occurſum, ſatis eſt poſt tepidam ſuperfundere paulo frigidiorem. Aut ſubſtentatum in ſyndone mergere prius in tepidam ter vel quater, ſemel in frigidiorem breuiſſimo tempore; Inde mutata ſyndone reponendus in lectulo, leuiter abſtergendus ſpongijs, aut linteis: vngendus, & nutriendus. Auicenna ſtratum parat ex corio inſtar
vtris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vtris aquâ continẽte. Sunt qui lectulum suspensum dimittunt in puteum prope aquam in æstate. Humectatio longiori tempore eget, quam refrigeratio, ac minus periculosa est. Nam intemperies calida & frigida facillime curantur; difficilius humidæ, difficillime siccæ. Differentia est pro natura humiditatis deperditæ. Siccitas enim senilis incurabilis est, Carnes colliquatæ cum difficultate restituuntur, Ros facilius, Qui in exiguis venis, facillime. Non nisi alimento. Vt alimento repleantur. relaxandi meatus exigui ob siccitatem, Balneis, & inunctionibus quæ sola qualitate humectant. 10. Meth. 7. 7. Meth. 5.

Alimentum in vehementiori febre, Ptisana, Halica; Panis ex aqua frigida, olera, fructus in mitiori & sicciori, cũ diutius traxerit, Lac asininum cæteris frigidius humidius ac tenuius; citius pertransit, minus coagulatur in ventriculo, minus corrumpitur. Muliebre magis amicum; Caprinum astringentius; Ouinum pinguius: Vaccinum crassius magis nutrit. hoc concedit Auicenna extracto Butyro. Mensura initio Cyati obseruando num corrumpatur in ventriculo, quod contingit ob acutiem febris; nam inimicum febrientibus, caput dolentibus apud Dioscoridem. Depræhenditur corruptio ex pulsu simili ijs, quibus os ventriculi affligitur; alioqui maiores, & valentiores. Defenditur a corruptione, & coagulatione pauxillo salis, aut mellis, quæ alioqui inimicissima; aut Saccharo, syruppo violato. Augenda Lactis mensura singulis diebus dimidio Cyato vsque quo non grauet. Lac in diluculo, Ptisana in prandio, reliqua cibaria vesperi; Nam ter in die nutriendus post balneum interuallo quinque horarum. In cęna igitur conueniunt iura & Carnes, pisces saxatiles, oua cum lacte: incocta lactuca in iure, aut intubo, Acetosa. Inter fructus Melopepones, Anguriæ, Cucurbitæ, Cerasa, Mala dulcia, Persica, Pruna, Caseus mollis non salitus Auic. Melca, & Aphrogala Gal. 7. Meth. 6 7. Meth. 4.

Cancri

Cancri decocti in lacte, vel aqua hordei. Non vinum nisi in Tabida, Marasmo, & syncope. Hodie vtuntur stillatitio ex Cochleis.

Ad senium ex morbo, Iura carnium, oua sorbilia,
7. Meth.6. Lac cum melle, Vinum Cerebella, Testiculi, Carnes porcinæ, Testudines, Cochleæ, Cammari, Conchilia. Auicenna Clisteres adhibet ex Capitibus, & pedibus, & Cicere, & Tritico vehementer decoctis, item ficubus siccis, & Chamæmelo oleo sesamino. Conueniũt frictiones relaxantes ex oleo amygdalarum dulcium. Idem oleum ante cibum sumptum cochlearibus.

Si coniuncta fuerit febris putrida, prius illa curanda est tanquam causa cuius remedia dicentur in putrida. Idem si affuerit suppuratio, aut vlcus pulmonis, quorũ curatio petenda est ex morbis Thoracis.

Putrida. Cap. XII.

1. dif. fe.5. PVtrida febris est, quæ ex humorum putredine nascitur, ascendente ad cordis ventriculos vnà cum calore putrida fuligine. Quasi putredo non in corde primum accendatur. Sic differt ab Ephemera ex Bubone, quia calor tantum non putrida fuligo ascendit: ab Hectica ex visceris inflammatione, quia cordi communicatur non per fuliginem, sed per partes solidas, non ventriculis sed substantiæ Cordis. Idem in Suppuratis, & Phthisi. Putrida fuligo non semper febrem affert, vt in vteri suffocatione, Sincope, Venenis quibusdam: ascendit enim sine calore. Videndum primo communiter, quid Putredo apud Medicos: Causæ, & Putridarum genera.

4. Meteo 1. Putredo definitur ab Aristotele. Est corruptio propriæ, & naturalis caliditatis in vnoquoque humido ab aliena caliditate, vt Ambientis. Cauillantur recentiores, non omnem putredinem coruptionẽ esse calidi natiui, quia putrescit aqua, & terra, q-

bus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bus non in est calidum natiuum aut humidum. Soluunt quidam duplicem esse putredinem, vnã mixtorum, quæ definitur: alteram elementorum cum recedunt a natura, quam intellexisse Aristotelem putant, cum inquit. Proprie dicitur Putrefactio in ijs quæ secundum partem corrumpuntur, cum separantur à natura. Nam terra, aqua, & aer putrescũt excepto igne, quia omnia hæc materia sunt igni. Interpretantur secundum partem, quia non secũdum totum corrumpuntur, vt mixta. Eandem porrò esse putredinem humorum in febribus putridis. At Aristoteles ad comprobandam definitionem allatam affert exempla putredinis elementorum, cum inquit. paucam aquam facilius putrescere quam multam, & Coagulata, & frequentia minus. Præterea cur proprie putrefactio de elementis dicitur non de mixtis? Cur ignis solus excipitur? cum, & ipse recedere possit à natura. An non duo genera putredinis ponuntur, sed vna tantum quæ definitur. Secundum partem corrumpi patet magis in elementis, cum recedunt à natura per putrefactionem: non enim definit ex toto esse terra, aqua, aer, cum putrescunt: minus patet hoc in mixtis, quia per putredinem tollitur magis forma mixti: Definitur igitur Putredo proprie dicta, corruptionem esse non secundum totum sed secundum partem, quia corrumpitur solum calidum natiuum, non humidum, quod præualet in putredine, & dominatur, opposito modo quam in generatione, quia in generatione qualitates actiuæ dominantur passiuis. in putredine autem passiuæ dominantur. Differt autem a corruptione simpliciter, qua communiter putredo dicitur, quia corruptio est mutatio totius in totum: Putredo autem secundum partem idest cali[illegible]. Nam Combustio corruptio est non solum cal[illegible] sed & humidi, q; simul cũ calido absumitur, relicto [illegible], vnde potius est remediũ putredinis. Comb[illegible]

autem

autem definitio dicta non solum mixtis ex quatuor elementis, sed & quomodocunque mixtis. Nam Terra ab humiditate aquæ, & aeris vindicari nequit: aqua & aer a terræ exhalationibus. Quo autem simpliciora sunt, minus putrescunt, vt liquores stillatitij, & terra combusta. Solus ignis non putrescit, idest quælibet materia ignita, quia vinci nequit ab aliena caliditate ob excessum. Nam & congelata, vt nix, minime putrescunt, licet in materia putrescibili consistant.

Exhalatio fumosa quæ elementum ignis constituit, non vindicatur a putredine, nam aer quidam est alienorum receptiuus, quemadmodum oleum & sulphur indicat fætor, Differt putredo a cruditate ob frigiditatem, quia efficiens non est externa caliditas. Gangrena per extinctionem calidi natiui non putredo, sed via in putredinem, vt occisorum cadauera, simili modo senectus. At inanimata per putredinem tendunt in corruptionem. Apud medicos
11 *Meth.* 8. putredo aliter definitur scilicet a fine. Est mutatio totius substantiæ corporis putrescentis ad corruptelam a calido externo. A re non differt: per totam substantiam intelligitur præcipue materia, quæ mutatur ad corruptelam, idest fętorem ex 5. Simpl. 15. cum inquit. Non quodcunque corrumpitur putrescere dicitur, sed quibus, id cum fætore accidit: & Aristoteles inquit, finis putredinis marcedo.

Accidit autem ob causam ab Aristotele assignatam, quia passiuę qualitates dominantur actiuis, vnde fętida exhalatio: per concoctionem autem odoris suauitas, vt in fructibus. In febribus putridis, vtrum definitio putredinis conueniat? Non videtur, quia aut omnis febris esset putrida, cum in omni corrumpatur calidum innatum seu in spiritibus, seu in humoribus, seu in solidis ab externa calidita-
1. *diff. fe.* 5. te. vnde fluxisse videtur opinio Athænei. Aut nulla: cum in omni febre seruetur calidum innatum con-
coctio-

coctionem faciens. An in Ephemera, & Hectica vna cum calido natiuo absumitur humiditas spirituum, & solidarum partium: in humoribus relinquitur. Ideo putrida in humoribus solum, quamuis omnia putrescere possint: sed cum fuligo putrida ad cordis ventriculos accesserit, cum calore, putridam febrem faciet. Putredo autem Cordis substantiam non attingit sine interitu; Seruari autem aliqua ex parte calidum innatum in putredine, non absurdum antequam ex toto vincatur simpliciter putrefactum. Ideo aliqua coctio est cum putredine. Indicant animalia orta ex putri concocta materia: Sic ex vino putrescente acetum fit grati odoris: Sic in abscessibus pus, & in venis, quid simile puri, quod in vrinarum hypostasi cernitur album, lene, & æquale crassum, quam minime fætens, cum natura superauit. Superata autem natura simpliciter putredo fit, non consistit, non color vnus, fœtor. Sed partim superante natura, partim superata secundum magis, & minus multis modis contingit.

1. dif. fe. 6.

1. Prog. vlt.

Causę putredinis vt materia, humores praui inepti ad concoctionem, quamdiu in loco calido permanserit. Cibi praui, vt Panis ex tritico semi putrido, carnes morticinæ, idest ex animalibus sponte mortuis. Aquæ ex lacunis, & piscinis: vina semi corrupta. Corpora calida & humida, & naturæ similes. At sanguis calidus & humidus, magis resistit putredini: nam febris in sanguine reperitur sine putredine, in reliquis humoribus non contingit. An intelligendum de caliditate extranea, & humiditate excrementitia, aquea non aerea, & imbecilliter permixta: nam valent potissimum, si humores sint valde permixti: Propria enim caliditas resistit putredini apud Arist. Humiditas vero aerea minus putrescit, vt oleum pinguedines. Hanc intemperiem calidam & humidam intellexit Galenus maxime expositam morbis putredinis, quod colligit ex graueolen-

2. dif. fe. 5.

1. Meth, 7.

1. Nat. hu. 20.

4. Meth 4.

8. Meth. 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ueolentia sudoris, vrinę, deiectionum, respirationis, etiam in sanitate redolent hircum. Idem sentiendum de cibis, & potibus calidis, & humidis. Non enim vinum putredini obnoxium, & cibi boni succi, vt Carnes, Oua, quamuis calida, & humida: Sed Cæpæ, Allia, Nasturtia, Porra, Vrticæ, Brassicæ, Ocima, fructus æstiui. Efficiens est caliditas extranea, non solum ambientis aeris, vt quidam colligunt. ex Aristotele, sed omne quod insitum non est, & natiuum, à quo perfectio. Imbecillitas innatæ: priuatio, vt sanguis extra venas: Quæcunque minuunt innatam, vt euacuationes magnæ; Quæcunque impediunt, vt Vincula, obstructiones. Quæcunque extinguunt, vt vehemens frigiditas, nam ambulantibus in niue pedes aliquando in gangrenā incidunt. Quæcunque augent externam, vt febres quęcunque à quacunque causa ortæ. Hic dubitatio oritur. Videtur sola prohibita ventilatio poni causa putredinis à Galeno, quia inquit: Libera transpiratio innatum conseruat pulsu, & respiratione, ergo impedita destruit, & calorem auget: Et si quid in nostro corpore putrescere debet, dictas transpirationes impediri oportet: & alibi inquit. Vbi plenum corpus ex prauis succis, sed nulla obstructio affuerit, aut cutis constipatio, sanitate fruitur: at si contingat constringi aut obstrui, febrire est necesse. In hanc sententiam omnes recentiores venerunt, non tamē Auicenna. Soluunt Auicennæ Commentatores, fieri quidem putredinem sine prohibita transpiratione, sed in febre putrida saltem comitari ob multitudinem effluxus. At hoc modo non erit causa, sed effectus putredinis. An Galenus interpretatur potissimum, & celeriter putredinem fieri ex prohibita transpiratione cum inquit in libro de inæquali intemperie. Neque enim ea solum quæ inculcata sunt, & perspiratu prohibita putrescunt, licet celeriter ea maximeque cæterum putrescunt, & alia multa,

[Margin notes: 1. diff. fe. 3. — 2. diff. fe. 9. — 11. Meth. 4. — 1. diff. fe 3. — De inæq. int. 7.]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

a, quæ putredini sunt oportuna: Alias causas expresse affert Galenus, vt Contagia rerum putridarum, respiratio aeris pestilentis, relicti humores putridi: Caliditas Ephemeræ: nam quando materia graua immoderatum calorem acceperit ab Ephemera, hinc principium putrescendi: Aestus: exercitatio ardentem parit. 1. diff. fe. 4. 2. dif. fe. 11. 1. dif. fe. 7. 2. in 1. Epi. 20.

Respondetur autem ad loca in oppositum adducta. Vbi inquit solam ventilationem prohibitam esse causã putredinis: loquitur imbi de Synocha manente causa: hęc enim sola manet, at non est necesse manere, nam aliquando non manet. Ad alterum locum, vbi inquit sine obstructione, aut cutis constipatione sanitate frui: addit, sed valde dubia, & momentanea: Nam a quacunque causa calefaciente putrescere potest. Adhuc instabit quis. Remedia in omni putredine duo ponuntur: Id quod corruptum est, euacuare; alterum, vt quod reliquum est, moderatis motibus, & refrigerante perspiratu ad symmetriam reducatur. Ergo in omni putredine est impedita perspiratio. An hoc remedium est putredinis non causę? 11. Meth. 7. 8. 9. 11. Meth. 8.

Genera putridarum. Cap. XIII.

Genera putridarum ex triplici materia tria ponuntur a Galeno: Quotidiana ex Pituita: Tertiana ex flaua bile: Quartana ex atrabile. Singulorum differentię ex loco. Continuę, intermittentes. Ex humorum mixtione; Notę: ex simplicitate, Exquisitę: Simplices, & Compositę. Ex magnitudine: Ardentes. Ex malignitate Pestilentes. Ex inęqualitate, Epiala, lypiria. Ex inordinatione, Erraticę, ad quas reducuntur Quintanę, Septanę, Nonanę. Dubitatur de febre sanguinis putrescentis, vtrum faciat genus distinctum a tribus. Negat Galenus. Nam in parte inflammata cum bo- 2. Cri. 12.

F nus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nus est, febrem facit similem Ephemeris ex Bubo-
2.dif.fe.9. ne, vitiatus autem recipit naturam bilis, vnde tri-
plex simplicium febrium genus: Signum sumitur ex
Pleuritide, cum sanguis expuitur, nam accessio fi
Tertianæ. Auicenna contendit dari quartum ge-
nus febrium putridarum proprium sanguinis qui
Synocha dicitur. Argumentatur aduersus Galenum
primo quia ex putredine sanguinis non sola bili
flaua fit, sed etiam atra. Secundo, si flaua bilis fiat
dum putrescit, non est adhuc bilis, ergo non erit
Tertianæ similis.

Tertio, postquam sanguis conuersus est in bilem
ne est necesse, bilem putrescere. Quarto, & vlti-
mo, si respondeatur, statim cum putrescit, bilem es-
se, mendacium hoc esse, sequeretur enim sanguin
non esse, quod putrescit, sed bilem, conceditur ta-
men ex sanguine putrescente, febrem fieri. Con-
ciliant quidam modico tempore febrem in sangui-
ne putrescente, nam cito transit in bilem, & quod
modicum est, non consideratur a medico. At conc
9.Meth.4. dit Gal. Synocham putridam permultos dies. Auer-
roes Galenum accusat tanquam varium, quia con-
cedit, sanguine putrescente, si febris excitetur
inter synochorum species connumerari. Pro solu-
tione supponatur, sanguinem non putrescere ni
1. in 6. vitiatum: est enim subiectum calidi innati. Vitia-
Epi. 2. tur autem ab excrementis pro varietate humoru
2.dif.fe.3. ex quibus componitur. Tres autem sunt humo-
res, qui transeunt in excrementa, scilicet Pituita
bilis flaua, & Atra. Cum enim non sunt optim
mixti, vitiant sanguinem. Quartus autem humo
si detur separatur purissimus est, ideo in eo statu n
putrescit, licet incendatur, vt in Ephemera. Pro va-
rietate autem excrementorum, in quæ transit san-
guis putrescens, febres fiunt, sola bonitate, vel ma-
litia differentes. Quæ enim sanguinis transmutatio-
2.dif.fe.9. nem sequuntur, simpliciores sunt, caliditas miti-
tangen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

angenti,& plurima. Accedit tamen ad naturam hu moris, in quem transit, licet non exquisite transie- int,sed in confinio. Proportio autem accessionum, qualis maxime in Tertianis, vt in Pleuritide, quia nitio pars tenuior sanguinis pinguior transit in bi- gn:in processu temporis ob vehementem exustio- em transit in atram bilem, qualis in Carbunculis liquando in pituitam, vbi sanguis crudior. Tan- tem in omnibus inflammatis partibus putredo *2.Cris.12.* ritur similis cęteris putrescẽtibus,& febres neces- ario illis assimilantur,vel potius vna ex illis est,vel d amarã bilem,vel ad atram,vel ad pituitã attinẽs.

Hinc patet solutio ad obiecta, Ad primum con- editur ex putredine sanguinis non solam flauã bi- em fieri,sed & Atram,imo & Pituitam. Non tamẽ duersatur Galeno probanti ex sanguine non fieri liud genus febrium,quia sanguis putrescens simi- is est putredini bilis, vbi in bilem transit, idem de ęteris. Ad secundum conceditur, dum sanguis utrescit,nõ esse adhuc bilem,sed satis est esse simi- em, & in confinio. Tertium argumentum non est d propositum, ponitur enim non postquam san- uis conuersus est in bilem, putrescere,sed dũ pu- rescit,conuerti. Ad quartũ non conceditur statim ilem esse exquisite, cum putrescit sanguis, sed in onfinio, ideo accessiones similes. At deceptus est Auicenna, quia putauit Synocham esse propriam anguinis, ideo quartum genus. At contingit, & in *2. diff fe.2.* ile. Contingit,& in cęteris humoribus dummodo n omnibus venis,vel maximis succi putrescãt,non n vnica particula faciente accessiones, vt in exem- plis a Galeno Positis. De sanguinis putredine dubi *2. dif. fe.* atur,Non enim videtur simpliciorem facere febrẽ, *11.* deft mitiorem,& benigniorem. Nam in lib.de Ci- bis boni,& mali succi inquit. Cum sanguis in grum mos coactus in ventre cuiuspiã fuerit,frigore exolui *de cib. bo.* ur ac pene exanimatur,pulsus imminutus, & male *& m.4.*

ſe habet partes proximæ putredinem contrahunt. Sed cur is humor inter omnes alios accommodatiſſimus, vbi frigefactus eſt huiuſmodi pathemata inueat, dignum eſt conſideratione. An in febre putrida ex ſanguine putreſcente, non priuatur ſanguis calido innato, cuius gratia benigniores febres fiunt. At ſi coierit in vẽtres extra venas, omnino priuatur, & quo familiarior erat; eo deterior fit ſimpliciter putreſcens Alia opinio de generibus febrium traditur 2. de Natura humana vltimo, Quatuor eſſe genera. Continuam, Quotidianam, Tertianam, quartanam: ſed omnes ex bile, vel quam maxime. Galenus non putat legitimum eſſe Hippocratis, quamuis alibi appellet febrem non ex bile ipſam Ephemerã, quaſi putrida omnis ſit ex bile. An cum vitiatis humoribus ſanguis circumſtans putreſcens maxime in bilem conuertitur, pręcipue in continuis, poſt in Quotidiana, minus in longioribus interuallis. In ſeroſis humoribus eadem ratio, quę in ipſis humoribus vnde oriuntur: In excrementis primæ coctionis, ex quibus Vermes oriuntur: In Pure ad genus pituitę reducuntur.

2. Nat. hu. vlt.
7. Aph. 42.

Differentia putridarum ex loco. *Cap. XIIII.*

EX loco putredinis differentiæ hoc modo colliguntur, loca putredinis enumerantur a Galeno 10. Meth. 6. Aut cum refudat humor ex venis in ampla ſpatia inter carnes, quæ affectio inflammatio dicitur: aut in ipſis vaſis: & ijs, aut in omnibus, vel maximis, vel in aliqua particula in finibus ipſorũ impacti. Item 11. Meth. 4. In omnibus vaſis vel in vna particula, aut cum phlegmone, aut ſine phlegmone tanquam in foco febris principiũ. Idẽ habetur de Cur. per ſang. 5. Ex his differentię colliguntur. Quędam ſunt per ſe febres, quędam per accidens: Quędam vnica acceſſione, Quędam

plu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pluribus, Quædam continuæ, quædam intermitten tes. Per se febres sunt, quarum differentias quæsiuerunt antiqui, & eisdem nomina imposuerunt: cum in venis putrescentes humores febrem accendunt sine partis inflammatione. Per accidens, quæ in sequuntur ad partes inflammatas, a quibus nomen assumpserunt, vt Pleuritis. Causa huius est, quia, vbi putredo humorum ibi coctio perficitur, cum autem febris sit passio venarum, in febribus perse humor in venis concoquitur, indicio sunt vrinæ, quia sunt excrementum venarum, ideo primo ostendunt coctionem, & cruditatem in febribus perse. In inflā mationibus autem venæ per consensum afficiuntur non primario, ideo febris per accidens: & indicia coctionis, & cruditatis non ex vrinis primo, sed præcipua ex particula affecta, vt sunt sputa in Pleuritide. Quamuis autem febris sit in corde primū non tamen putredo, quia est fons calidi innati. Vnica accessio quæ Synoccha vocatur, fit, cum in omnibus venis vel maximis æqualiter succi putrescunt, æqualiter, id est non magis in vna parte quam in altera, sic enim non est vnde noua materia colligatur ad nouas accessiones faciendas. Plures accessiones certo ambitu repetentes fiunt, cum in vnica particula putrescunt, quia in eadem parte noua materia colligi potest ex reliquo corpore. Continuæ sunt, cum humores putrescentes in venis manent. Causa continuitatis est inclusio seu permanentia continua putredinis in genere venoso in febribus, per se: aut continua communicato ex parte inflammata in febribus per accidens. Intermittentes, cum per omnes corporis partes suo motu feruntur, nam delationis impetu expurgantur humores: Indicio rigor qui in intermittentibus fit ob delationis impetum per carnes, & neruos, Nam quibus quotidie rigores fiunt, ijs quotidie febres soluuntur; Et in cō tinuis, si rigor superuenerit, fit solutio. Sed Auicēna

7. Aph. 42.

1 diff fe 6.

1. Cri. 7.

9. Meth. 3. & 2. dif. fe. 11.

9 Meth. 5.

2. dif. fe. 11.

2. Cri. 12. & 2. dif. fe. 1.

2. Cri. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

accepit in totum corpus ferri, putrescere extra venas, vnde vulgata opinio apud omnes posteriores, quam confirmant ex diuersis Galeni locis.

2. in 1. Ep. 20. Nam in Tertianis inquit: totius corporis carnes affluere flaua bile: congeri in genere carnoso, putrescere, spiraculis impeditis.

An in habentibus accessiones plures non in toto corpore putrescunt, licet ferantur, sed in vnica particula spiraculis occlusis? *9. Meth. 5.* Alibi inquit. Quibusdam *4. Aph. 37* humoribus putrescentibus febres acutas fieri, quia aliquando in toto corpore, aliquando in vasis solis. An intermittentes non sunt inter acutas, sed per vasa sola intelligit interna, & magna vnde sudores *3. Acu. 62* aliquando frigidi exeunt: per totum autem corpus *De Palp. 7* comprehendit etiam Totius vasa. Nam de febre ardente inquit: feruet per totum corpus flaua bilis. Item asserit, rigorem in Ardentibus, & tertianis fieri flaua bile non in cauis vasorum, sed per carnes mota, vel quia in illis supra metrum generata fuerit, vel quod medijs illis expurget natura. Hoc enim solo distant ab ardentibus tertianæ, quod ardentes in vasis bilem habent delatam: tertianę autem *10. Meth. 6* extra: Quasi in carnibus bilis, & gignatur, & putrescat, & feratur. An per carnes intelligit etiam exigua carnium vasa, in quorum finibus impacti humores putrescunt.

Alia opinio apud Alexandrum Trallianum traditur ex aliorum tamen sententia; Nullam in venis putredinem fieri, sed magis in ventre, Quia vermes ex putredine in ventre tantum nascuntur; indicat, & fætor excrementorum, non sanguinis extracti ex venis. Attestatur, & sanatio, maximè enim iuuantur clysteribus, & vomitu. Cui sententię consentire videtur, cum inquit. Ex alijs quoque multis accurate videre licet, quod venter etiam febrium ex putredine ortarum causa existat, forsan autem aliorum quoque fons, & origo ipse proprie existit.

Hæc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Hęc ſententia prius videtur Hippocratis fuiſſe; cũ inquit. Rigor ex ſuperiori ventre magis, Ignis ab inferiori magis. Galenus interpretatur ſuperiorem ventrem ipſum ventriculum, inferiorem inteſtina At Hipp. 1. de Morbis cum cauſas Pleuritidis quærit, inquit Thoracem prę cæteris partibus maxime Rigorem percipere, quia ferè nudus carne intus nõ habet quod reſiſtat præter cauitatem: mos autem eius eſt per ſuperiorem ventrem Thoracem intelligere, per inferiorem igitur ventrem non tantum inteſtina, ſed & Ventriculum, & totam regionem abdominis intelligit, in qua ignis principium dicit eſſe; quod patet ad ſenſum; nam in febribus putridis maxime percipitur in Hypochondrijs caliditas; non quod in cauitate inteſtinorum putreſcant humores, nam ijs expurgatis, vnde acceſſionum repetitio fieret? Ephemeram enim ex Ciborum corruptela diximus fieri; at ſi perſiſtat ex cruditate, putridã eſſe teſtatur Galenus propter obſtructionem. 5. in 6. Ep. 31.

Obſtructio autem non in ampla inteſtinorum cauitate intelligenda eſt, ſed in venis meſeraicis; hę enim facillime ob cruditates obſtructiones patiũtur, ob loci autem impuritatem, & excrementa facillime putredinem concipiunt, vnde febris principium hinc maxime; euaporatione ad Thoracem facta, in quo Rigor. Hinc facile ſoluuntur argumenta in oppoſitũ adducta. Quamuis enim ſanguis nõ fęteat, quãdo extrahitur ex venis, nõ tamen neganda eſt aliqua putredo in eo: quod patet ex ijs, quę à sãguine ſeparantur in vrinis, ſudoribus, halitu, nam aliquando etiam fætentiat præualente coctione, minime fœtent. Fœtent autem in omnibus febribus putridis pręcipue alui excrementa, ob loci impuritatem; quę putredinem in venis exiſtentem fouet; ideo Clyſteres oportuniſſimi ſunt, ne febres ſint acutæ, vt teſtatur Hipp. lib. de Internis affectionibus, præcipit enim etiam in Peripneumo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nia abluenda intestina alternis diebus per clysteres ob eam causam; quamuis putredinis principium non sit in ventre inferiori, sed in Thoracę. Vtrum contingat febris putrida ex putredine extra vasa si-
9.Met.14. ne partis inflammatione? Videtur contingere ex sanguine in Cauo Thoracis: Sed Phlegmonem facit, nam partes adiacentes afficiuntur: idem efficit pus in vlceribus. Sic, & cęteri humores in cauum defluxi, aut in abscessibus.

Si in habentibus accessiones putredo est in particula: cur earum quædam continuę, vt tertiana continua, quędam intermittentes? an quia in continuis non possunt humores expelli secundum totum, ob materię multitudinem, aut crassitiem aut virtutis imbecillitatem. In inflammationibus non sunt
2.dif.fe.11 intermittentes, quia materia impacta in particula inflammata nequit expelli, sed p coctionē digeritur

Typi Febrium. Cap. XV.

De Typ.2. HAbentes accessiones circuitus quosdam ser-
2.dif.fe 11 uant, qui Typi appellantur. Eorum causa est aggregatio materiæ superfluæ putrescibilis in aliqua parte per interualla, aut per expulsionem, aut per attractionem, aut generationem, ex proprio alimento. Diuersa autem interualla sunt, vel quo-
3 die.dec.8 tidianæ, vel tertianæ, vel quartanæ: Sed propter quid non in promptu est rationem inuenire. Cur in acutis accessiones diebus imparibus, in longis paribus, vt singulis diebus, vel quarto. Num quia quę-
1.dif.fe.5. dam citius incenduntur, vt exemplum tradit Galenus de Fimo putrescente, in aceruo per partem post partem? Sed difficile est accommodare diuersis humoribus non enim ob facilitatem accensionis nam pituita difficilius accenditur. Sunt qui ad proprietates, occultas totius substantiæ referunt, cum nequeant ad manifestas. Non videtur ra-

tionę

tione expulsionis id contingere qualitate, aut quantitate humoris stimulante. Nam credo Flauæ bilis citius irritaret quam pituita. Quantitas vnius cuiusque alia est in diuersis temporibus ętatibus, & naturis, at circuitus ijdem in omnibus seruantur. Non ratione attractionis: nam dolor, vel calor, quibus vis inest attrahendi, non sunt ordinata in vnoquoque, vt circuitus. Solum videntur diuersis temporibus colligi excrementa diuersa ratione generationis ex proprio alimento. Nam ex alimento prius fit pituita, deinde sanguis, & per vlteriorem vstionem bilis Flaua, vltimo aqua. Simili ratione putandum excrementa fieri in singulis: imitantur enim singulæ partes totius ordinem. Hanc rationem innuit Galenus, cum inquit. Non æquè omnes superfluitates in omnibus partibus aggregãtur, cum non eodem nutrimento fruantur. Nam aliæ sanguine pituitoso, aliæ bilioso, alię melancholico nutriuntur. Neque eisdem statutis temporibus superfluitates aggregantur, sed aliud alijs sufficit tempus ad tantam superfluitatem acetuandam, qua primum membri natura læditur. Hinc sequitur partes pituitosas excrementa pituitosa citius aggregare, ideo quotidie accessiones faciunt. Partes biliosas excrementa biliosa tardius, vnde Tertiana. Partes melancholicas tardissime, vnde quartana. Inter partes pituitosas est Ventriculus Cerebrum. Inter biliosas menbra næ, vesica fellis; inter Melancholicas Lien, Ossa. Ideo in Pleuritide, & Phrenitide magna ex parte accessiones Tertianæ fiunt. Quæ autem ventri, Hepati, Suppurationibus, & Tabi quotidie, & magis ad noctem. Quę vero ex liene, & omnino ex atrabile per quartum, vt Galenus scribit. 1. Aph. 12. 2. dif. feb. 11.

Naturę opera ordinata ordinem cęlestem sequũtur quantum possunt. Breuissimus circuitus vnicam Cæli circulationem continet, quæ Quotidiana; 2. die. decr. 2.

na;

2. Aph. 24 na; Longiſſimus tres, Quartana; Medio modo duas, Tertiana. Simili modo dies decretorij Septimanis numerantur. Prima ſeptimana in acutiſſimis. Secunda in acutis; Tertia in ijs qui paulo recedunt ab acutis; qui eſt primus circuitus perfectus die vigeſima; *2. Dieb. decr. 9.* quia non integri dies neque horæ reditum Solis ad idem punctum faciunt, propter motum Solis in oppoſitum. Aliæ tres ſeptimanæ eodem modo numerantur vſque ad Quadrageſimum; & deinceps aliæ tres vſque ad Sexageſimum Octuageſimum, Centeſimum; & centeſimum ac vigeſimum. in quo menſes quatuor complentur ſecundum curſum Lunarem. Hucuſque dierum ſeptimanis dies decretorij conſiderantur, poſtea menſibus, & annis eadem ratione ſeptimanas numerando. Singulæ autem ſeptimanæ dimidiam habent contemplabilem, qui dies quartus eſt, terminus longiſſimi circuitus inter primos. *1. Nat hu. 43. & 2. Aph. 28.* Quartanæ enim circuitus tribus diebus conſtat. Sic numero ternario, & ſeptennario vbique natura procedit, tres enim tantum ſunt circuitus ſimplices ſecundum tria ſanguinis excrementa; nam ſanguinis putredo in excrementa tranſit, crudus in pituitam; pinguior in bilem, terreſtrior in humorẽ melancholicum; Suppuratio in Pituitam, nam facit Quotidianas. Ordo tamen Typorum non tantum ſequitur naturam humoris, ſed, & partium; in quibus aggregantur, immo magis. Nam attractio, Expulſio, & concoctio in partibus ſitæ ſunt. Vnde ordo aliquando perturbatur, vt in Erraticis, & in quibus forma acceſſionis non reſpondet Typo. Contingit enim aliquando Typum Quotidianæ eſſe, cum duplex tertiana ſit ex forma, & ẽ conuerſo Typum Tertianæ, formam autem Quotidianæ vt in Tertiana notha. *3. Cri. 26* Aut formam Quartanæ cum Typus Tertianæ ſit. ideo in omnibus monet Galenus magis conſiderandam eſſe formam quam Typum.

Num forma ſine errore oſtendit humorem. Typus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pus autem alienus fit, cum non in locis proprijs, sed in alienis colligitur humor; commouetur enim ad accessionem faciendam secundum ordinem consuetum partis. Signum euidentissimum habetur ex Tertiana notha ob mixtionem pituitæ, cum enim duplex humor sit, non duo Typi fiunt, sed vnus: Forma autem accessionis vtrumque humorem ostendit. Quod autem dicit Hyppocrates: morbi accessiones indicabunt, verum est in quibus ordo non perturbatur. Perturbatur autem ordo, aut cum nullus seruatur, vt in Erraticis, ob conuersionem humoris in aliam naturam, aut ob errores in victu. Perturbatur quoque ordo, aut cum alienus typus est ab humore peccante; aut cum plures typi commiscentur Inter has reponuntur Quintanæ, Septanæ, Nonanę, de quibus Hippocrates in Epidemijs. Galenus suspicatur esse inter erraticas: raro cõtingere, fatetur enim se non vidisse præter Quintanam, eamque obscure. Ego sæpius vidi conuersam in Tertianam aliquando longam mensibus septem ex erraticis ortam in Autumno. An species sunt simplicium Typorum interpollata vna accessione, aut pluribus. Vt in menstruis deficientibus vno mense, non mouentur tempore intermedio, sed expectant consuetum tempus Idem aliquando accidit in alui excrementis, nã plerumque expectant horam consuetam. Quintana igitur est Tertianæ species, in qua dies tertia sine accessione est, ideo inter breues, omnium pessima, Tabifica. Videtur ex flauabile ob assationem in naturam atræbilis conuersa, ob paucitatem autem interpollat, ob malitiam Tabifica: statim numeratur post Tertianam. Septana est Quartanæ species interpollata accessione diei quarti, ideo longa non lethalis. Ex humore melancholico non multum irritante, forte ob pituitæ mixtionem nam recensetur post Quotidianam. Nonana, Tertiana quædam est ter intercepta, longior Septana non lethalis: ex eodem humo-

1. Aph. 12.

2. diff fe. 11
3. in 1.
Epi. 2.

3. in 1.
Epi. 9.
3. in 1.
Epi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

humore melancholico, ſed in parte biliosa, ideo
Typus Tertianæ, ſed minus irritat quam in Quin-
tana ob frigiditatem. Omnes hę diebus imparibus
progrediuntur, ideo non interpollant duas acceſ-
ſiones, ſed aut vnam aut tres. Non Sextana, quamuis
eam ponat Auicenna: nec alia diebus paribus ob
eandem rationem: maior enim vis ad commotio-
nem ineſt in diebus imparibus. Quemadmodum
autem rarius dantur circuitus interpollati, ſic fre-
quentius multiplicati: vt duæ, vel tres Tertianæ
De Typ. 5. Quartanę Quotidianæ; cum in vno periodo plures
acceſſiones, & remiſſiones fiunt. Eius cauſa multitu
do locorum, aut recipientium, aut mittentium, nam
ſinguli ſuum Typum faciunt. Non ſufficit multitu-
do humoris, quia in vnica particula non poteſt par
ticulatim accendi, niſi aliũde particulatim accedat:
Sed multitudo humoris aut acredo in vnica particu
la citius quidem ſtimulabit, vnde anticipatio acceſ-
ſionis, longitudo, magnitudo, & vehementia oriri
De Typ. 3. poſſunt. Ex paucitate autem contraria. Vnde Typi
Aliquando mobiles aliquando immobiles ſeruatis
1. Epi. 24. iiſdem horis. Complicantur etiam Typi diuerſorũ
generum. Tertiana cum Quotidiana ſępius, inter
quas Semitertiana quam falſo duplicem Tertianam
vocant. Raro cum Quartana. Quotidiana cum
Quartana ſæpius, putantur vulgo tres Quartanę,
2. diff. fe. 7. dignoſcuntur acceſſiones formis: Quibuſdam die-
& 2. Cri. bus duæ fiunt, quæ ſi in diuerſis horis, complicatæ
7. vocantur, ſi eadem hora ex duabus fit vna acceſſio
commixta aut confuſa reliquis maior; vt in Semiter
tiana. Omnes etiam ſimul contingit commiſceri,
ſed raro animaduertuntur. Horum omnium cau-
ſa eſt multitudo locorum; Vt cum aliquis humor
putreſcere incipit in aliqua parte, ob eius vitium
alter ex alijs partibus defluit, aut qui in toto
continebatur, attractus, aut expulſus; putan-
2. diff. fe. 11. tur erraticæ ab ignaris. Si vero miſceantur humores

in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in eadem parte, non fiunt plures Typi, ſed forma acceſſionis commixta quæ ſpuria vocatur.

Tempora febrium putridarum, & ſigna expulſa. *Cap. XVI.*

TEmpora morborum neceſſaria ad curationem, & victus rationem Quatuor totius morbi in ſalutaribus. Principium, Augmentum, Status, Declinatio: nam lethales carent declinatione. Etiam in ſalutaribus quædam inſenſibiliter tranſeunt, vt Augmentum, Status. Diſtinguuntur in putridis coctione, & cruditate; At vbi non adeſt humor concoquendus, vt in Ephemera, & Hectica, ſolum per ſymptomata. Similiter in morbis organicis; ſi non coniungatur intemperies cum humore. Principium quamdiu eſt cruditas in vrinis, vel alijs excrementis. In Augmento Coctio euidens. In Statu Coctio perfecta. In declinatione morbus remittitur, aut per Criſim, aut paulatim per Coctionem. Dubitatur de intermittẽtibus, quæ ratio diſtinguendi totius morbi tempora per coctionem. *2. Aph. 29.* *2. Aph. 30* *1. Cri. 17.*

Cum particulatim humor in ſingulis acceſſionibus abſumatur. An in ſingulis acceſſionibus dum perficitur materia collecta in parte, interim quæ in toto corpore eſt per febres præparatur, & coquitur. Acceſſionum tempora ſex, nam inter principiũ, & Augmentum eſt tempus inæqualitatis, & poſt declinationem Interuallum; habentur ex motu caloris. Principium, cum vergit ad interna, reſpondet cruditati, quia colligitur materia. Inſultus appellatur primum principium. Augmentum, cum calor iam materiam conuicerit, vnde ſpargitur in totũ; huius pars Tempus inæqualitatis vocatur, cum incipit ferri extra. Status, cum ęqualiter calor extenſus eſt in totum. Declinatio, cum feruentium humorum fit difflatus per excretionem. Interuallum, *2. diff. fe. 11* *Temp. mor. 7.*

in

in quo febris integre intermisit, quod contigit, vbi humores tenues, virtus robusta, & corpus rarum fuerit; nam alioqui reliquiæ febris aliquando perdurant vsque ad alteram accessionem. Continuarum accessiones carent interuallo ob causas contrarias. Quędam carent etiam principio, & inæqualitate. Diuiduntur etiam accessiones in duas partes: Scilicet Accessio, Remissio. Accessio est peior pars circuitus vsque ad statum, quo tempore abstinere oportet à cibis, & medicamentis, & missione sanguinis. Remissio includit declinationem, & interuallū.

Temp. mor. 7. *1. Aph. 11.*

Signa putridarum duo propria, & inseparabilia. ex Pulsu, & vrina præter specierum signa. Pulsus velox in submissione, quæ Systole dicitur, manifestior in augmento: non obscura in principio, & statu: sed in eo minuitur aucta ad summum Diastole. Frequentia in exteriori quiete manifesta, qualis neque in Ephemera, neque in Hecticis: in causa est multitudo fuliginis ex putredine, hæc enim breuem quietem externam facit, & celerem contractionem. Qui hoc non cognouerit, non cognoscit proprium signum putredinis, & principium febris. Secundum naturam contractio tardior est quam dilatatio, maxime in senibus, minimum in adolescentibus. In Ephemera contractio minimum discedit à naturali, licet dilatatio multum discedat in celeritate. Hinc maxima differentia in principijs accessionum. Nam dilatatio tarda, contractio velox: Raritas ex interna quiete, Frequentia ex externa ob fuliginem stimulantem. Opposita omnia in Ephemera. At non potest exacte cognosci, quia ignoratur tempus quietis internæ, & finis contractionis, & principium dilatationis.

1. dif. fe. 7. *3. Præs. 7.* *2. Præs. 1.* *Tempo. mor. 7.* *2. ca. pu. 15.* *1. dif. fe. 7.* *3. Præs. 7.* *3. dign pu. 3.*

An satis est scire partem dilatationis, & partem contractionis, & quietem externam ad præsagiendum magna? Modus cognoscendi Contractionem est tactu mediocri insequendo arteriam fugientem, sed

1. dign. pu. 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſed hęc facilius cognoſcuntur in arterijs latioribus, minus in corporibus paruis. Qui non cognoſcunt contractionem, colligere poſſunt ex tempore, quod intercedit inter vnam dilatationem, & alteram, vnde rarus, vel frequens pulſus dicitur. *1. diſ. pul. 6.*

Signa ex vrina. Cap. XVII.

VRina excrementum eſt venarum, vt ſputum Thoracis. excrementa alui; oſtendit affectus venoſi generis compræhenſis quoque arterijs. ideo præcipue in omnibus febribus. Signum eſt humoris *1. Cri. 7.* peccantis: cruditatis, coctionis, incōcoctionis, ideſt putredinis. Attenditur humor, & contenta. Vrinę humor eſt tenue excrementum primę coctionis in ventriculo: quod in ſecunda coloratur à flaua bile. Contenta alia ſeparantur in fundo, quæ proprie hypoſtaſis dicitur, ideſt Sedimentum: alia attolluntur magis minus. Hippocrates nubeculam vo- *2. Prog.* cat, ſeu ſurſum, ſeu deorſum vergat. Galenus Eneo- *36.* rema vocat ideſt ſublimamentum, ſiue exquiſite medium locum teneat, ſiue potius deorſum vergat. Nubecula vero de ſuper. Auicenna omnia hęc *2. Prog.* Hippoſtaſim vocat. Excrementum eſt ſecundę co- *26.* ctionis vel tertię. Videtur Galenus aliquando ſecundę tribuere, cum inquit. Quicquid alimenti in ſan- *1. Prog.* guinis generatione refugit naturę coctionem ſubſi *vlt.* det in vrina non à cauſa prępter naturam, vt pus.

Et, cum adhuc coquitur ſanguis, vrina multam *1. Cri. 12.* ſubſidentiam facit albam, iam vero perfecta coctione paucam. Pueri, & qui vitam ocioſam, & plenam tranſigunt, ſatis multam, quia plus de humore, qui crudus nominatur, excernitur. Iterum, Nullo pacto ſedimentum habet vrina, ſi tenuiter viuitur: copioſum, ſi largius, exiguum, ſi modice. In morbis *2. Prog.* ex crudis humoribus, copioſum: ex bilioſis nul- *26.*

lum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lum, aut minimum, sed sufficit nubecula, aut sublimamentum, aut solus color. Videtur idem Galenus aliquando tertiæ coctioni tribuere, cum inquit.
1. Prog. vlt 1. de sem. 11. & 12. Albas esse subsidentias secundum naturam, vt semen album, ob conceptaculorum alterantium albedinem, quę tertia coctio est, vbi sanguis assimilatur singulis partibus. Iterum albescit in naturam seminis, quod proximum est albarum nutrimentum.

Non solum igitur crudi humores, vt pituitosi subsidentiam albam faciunt: sed, & qui agglutinari tunicis nequiuerunt siue ob putredinem, siue ob imbecillitatem, vt in Tabidis; multum enim in ijs subsidet, quia parum agglutinatur. aut quia absumitur substantia.

An etiam humores crudi crassitiem adepti sunt, quæ subsidet in vrinis ob tertiam coctionem, licet in venis adhuc contineantur.

1. Cris. 12. 2. Prog. 26. Vrinæ color secundum naturam subrufus, vel sub flauus, substãtia mediocris in crassitie, & tenuitate. Hypostasis alba, lænis, & æqualis Auicenna hypostasim in morbis tantum quæri non in sanitate.

Idem videtur Hipp. significare; nam inquit. Optima vrina, si subsidet album, læue, & æquale per totum tempus dum morbus iudicatur; Si intermittit, vt interdum puram, morbus diuturnior. Pura vrina idest sine sedimento in sanis inculpabilis, nisi ociosam, & plenam vitam degant; in morbis
3. Præs. 4. ex multitudine humorum dãnanda; & in Pestilentia; nam cruditatem significat, quia natura non aggreditur coctionem.

At Galenus laudat in morbis simillimã sanorũ.
1. Cri. 12, & de Vri. 39. 4. Tuen. san. 4. An intelligendum si respondeat naturis, nam significat modicum discessum. Vrinæ colores præter naturam, si ad albedinem tendant, frigiditatem ostendunt, humores frigidos, & cruditatem, si nihil subsidet. Si ad flauum, caliditatem, & bilem

flauam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

flauam. Rubræ sanguinem incoctum. Nigræ humorem melancholicum, aut vstionem, aut extinctionem calidi innati; sanguinem congelatum. Viriditas, & liuiditas via est ad nigredinem. Substantia tenuis cruditatem ostendit, caret contentis. Crassæ imperfectam coctionem, initio sine contentis; magis apparent in sanguine, & humoribus frigidis, minus in biliosis. De tenui ad moderatum in crassis humoribus non fit transitus, nisi prius vrinę crassescant. Quę minguntur tenues, & permanent, valde crudę sunt. Quę paulo post crassescunt, & turbantur, propinquam coctionem ostendunt. Turbidę non clarescentes, subiugales vocantur, ostendunt obscuram coctionem, & agitationem vehementem: Paulo post clarescentes, manifestam coctionem, aut putredinem completam. Nam turbatio fit ob mixtionem tenuis cum crasso; Clarificatio ob separationem. Contenta pro colore vrinę varia; omnes pręter albedinem cruditatem ostendunt, vel inconcoctionem, vt qui ad nigrum. Alba descendere bonum est, ascendere malum. Reliquos colores ascendere melius, quam descendere, vt iterum in albedinem conuersi descendant. Rubens post album securior est, Tenuis subsidentia aut nulla in biliosis, & defectu alimenti bona, in Crassis humoribus, & multitudine cruditatem significat. Crassa in biliosis. mala in frigidis humoribus, & copia, bona. Lęuis perfectionem coctionis significat, aut putredinis. Diuulsa perturbationē propter flatus. Hippocrates vocat vrinas distátes 7. Aph. 33.

1. Cri 12.

4. Tuen. san. 4.

2. Prog. 36

2. Prog. 27 *& 4. Aph. 71.*

De Vr. 17.

Inęqualis ob defectum mala. duplex inęqualitas, vna ex dissimilitudine partium, vt in Pure. Altera temporis. Inęqualitas in substantia pluribus modis visitur. Crimnodes similis farinę crassioris, vel tenuioris albę solidarum partium liquationem ostendunt, & longam ęgritudinem.

Ruffę cremationē bilis; Rubrę sanguinis. Oroboi

2. Prog. 28 *& 7. Aph. 31.*

4 Aph. 76

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

des carnis consumptionem inæqualiter, vel sangui-
nem assatum in Hepate: aut Renibus; Petaloides
similes,squamis. Pityroides furfuri similes signifi-
.Aph.77 cant abrasiones, & ramenta vasorum: aliquando
vesicæ. Dignoscuntur tenuitate, & crassitie vrinæ,
nam ex venis tenuis.& cum febre.

Pinguedo supernatans vt in iusculis refrigeratis,
aut instar telæ araneę liquationem pinguedinis
ostendit: aut in renibus, aut in toto consumptio-
7.Aph.35 nem. Oleosæ vrinę vocantur ab Hipp. quę in ęgro-
et 2.Prog. to Pario apparuerunt die sexta, interit autem die
35.3.in 3. centesima,& vigesima eadem apparuit in Pitione.
Epi.72.& Galenus in Commento oleosam interpretatur vri-
74. ná in colore,& crassitie oleo similē,nō perniciosam.
4. Tu.sa. Item de pinguedine supernatante inquit: sangui-
4. nis concoctionem significare, etiam cum nubecu-
læ quędam de super tenues superstant, veluti
quod in summo lacte colligitur gręce Graus, &
quod in summo refrigerati iusculi concreuit. An
in humorum incineratione sæpe id contingit, subsi-
7.Aph.34 dere quidem cineres, supernatare autem veluti pul-
uisculum, vt cum soluitur calx; Idem in humorum
7.Aph.30 exustione contingere videtur, & in expurgatione
puris per vrinam Sed hæc sine febre. At ex venis in
febribus deurentibus. Supernatant aliquando bul-
lę, quæ nunc morbum renalem significant: nunc
distillationem à capite vt recentiores putant, quod
de excrementis spumosis testatur Hippocrates. Si-
gnificant autem, aut motum frangentem humores
glutinosos,aut vehementem caliditatem,exutrisque
enim spuma oritur.

Curatio putridarum communis,et de Concoctione.
Cap. XVIII.

CVratio communis putridarum perficitur pe-
indicationes ad febrem vt in Ephemera pe-
refrigentia: Amplius ad Putredinem, quę est eiu-
causa

ausa proxima: & ad Putredinis causas, si adsunt.
tem ad Symptomata vrgentia, vt Syncopem, alui
luxum, delirium, Soporem, Sitim, dolo-
em. Ad putredinem igitur indicatur pręseruatio
onorum nę putrescant, refrigerando, & naturalem
erspirationem moliendo: etiam siccando in hu-
idis naturis, & in Pestilentibus. Quod vero
emicorruptum est, concoquendo: concoctio enim 11. Meth.
pponitur putredini. Quod autem corruptum est 8.
uacuando, & abluendo, ne contagio reliquos hu- 1. diff. 4.
ores, vel partes afficiat. Ad putredinis causas, si 11. Meth.
emanet obstructio, vel astrictio, indicantur deob- 9. & 13.
ruentia, & relaxantia. Ad obstructionis causas, ad
ultitudinem quidem euacuatio per venę sectio-
em. per medicamentum purgans cum adest praui
s humorum, quę materia est putredinis. Ad cras-
tiem autem incidentia attenuantia: ad lento-
em abstergentia. At deobstruentia, & relaxantia
b caliditatem prohibentur à putredine, & à Fe-
re: Ideo Galenus vltimo loco adhibet hęc reme-
ia, quod, & in Ephemera obseruabat. quamuis pri 11. Meth.
o loco debuissent administrari, quia causę id re- 9.
uirunt. non prohibentur inter incidentia quę fri-
ida sunt vt succi acidi, acetosus simplex, & quę mo
ice calida, vt Oximel. Vbi igitur non adest putre-
inis causa, obstructio, vt in ardentibus quę à causa 2. in 1.
xterna fiunt, sufficiunt remedia ad Putredinem, & Epid. 20.
ebrem. Inter remedia quędam sunt quæ simul
lures intentiones perficiunt: vt Euacuatio per ve-
æ sectionē, & medicamenta purgantia. Venę se-
tio oportunissima est, & ad multitudinem obstru-
tionis causam vt tuto deobstruentia adhiberi pos-
nt, & ad ventilandum ratione putredinis, & ad
efrigerandum tum ratione febris, tum ratione pu-
edinis, licet per accidens refrigeret, euacuata ma- 11. Meth.
eria calida: quod remedium in omnibus putridis 15.
aluberrimum prædicat Galenus: in principio faciē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2. *Aph.* 29 dum, ſi morbus magnus, & vires robuſtæ. Medica-
1. *Aph.* 22 mentum autem purgans ad materiam minuendam
4. *Acut.* in principio, & ad putrefactos non in principio,
21. & 4. ſed poſt concoctionem, In principio ſi vtrumque
ſa sn. 4. requiritur, pręcedat venæ ſectio.

Sed circa medicamentum purgans in principio dubitatur; Quamuis enim per accidens refrigere euacuata materia calida, id facit cum periculo, cum enim purgantia calida ſint, nocent putredini, & febri magis quam iuuent. Præterea in contrarium eſt ſententia Hipp.

1. *Aph.* 22 Concocta medicari, & mouere non cruda, neque
1. *Aph.* 24 in principijs niſi turgeant quod raro. Immo addi Gal. non licere ſemper, vbi turgeant ſed cum præmeditatione faciendum. Obſtant enim febris vehementia in acutis, cruditates, tenſa præcordia, inflammationes viſcerum, ardores, obſtructiones
4. *Acu.* 43. Amplius Hipp. inquit, quibus vrinę tenues non purgandi, Nam purgantia impediunt coctionem, & criſim, & morbum protrahunt. ſunt autem vt plurimum vrinæ tenues in principio cruditatem oſtendentes. Propter hæc Medici recentiores valde formidant purgantium vſum in principio, quamuis
1. *Aph.* 24 apertiſſima ſit Galeni diſtinctio; conuenire purgationem in humoribus tenuibus, & corporibus paratis ſi turgeant. In humoribus autem craſſis, & corporibus non paratis, etiamſi turgeant, non purgandum, niſi arrepta occaſione præparandi prius. Sed quoniam difficile eſt iudicare, vtrum turgeant, an non. Raſis ſententiam Galeni dilatat, inquiens purgandum eſſe ab initio in morbis acutis, vbi humores ſunt tenues, ſeu turgeant, ſeu non turgeāt. In craſſis autem, & viſcoſis expectandā eſſe coctionem. At Auicenna expectandā eſſe coctionē etiā in tenuibus niſi turgeant, quia imbibita euelli nequeunt neque expelluntur à natura: in vrinis nō faciūt hypoſtaſim niſi poſt coctionē. Quæ ſententia videtur conſen-

consentire cum Hippocrate, cum inquit, Quibus 4 Acu 44. *it*
principio vrinæ nebulosæ, & crassæ, cæteris annuen *none wiay in*
tibus purgare conuenit: quibus tenues, nequaquã. *aut. 44.*
Nam vrinæ crassæ significant aliquam coctionem,
vt Galenus testatur in commento: humores enim
fusi sparguntur in venas, & vrinas inficiunt. Vrinæ
autem tenues fixionem ostendunt, quia humores
non sparguntur in venas. sed ne verbum turgere ne
gocium facescat, animaduertendum est, dupliciter
accipi, vel cum humores actu huc illuc feruntur,
vel cum apti nati sunt ferri, Hoc modo qui fusi
sunt, in venis, neque sedem firmam habent, in
qua, vt plurimum quiescunt donec concoquantur.
ante quam figantur turgere dicuntur. Hoc modo accipit Trallianus, cum dixit cruditates digeren
tibus fusas turgere, ideo quam primum purgandas,
ne expectata integra coctione, iterum figantur.
Dicendum est igitur humores infixos seu crassi
fuerint, seu tenues, non purgandos, antequam
concoquantur, sic enim in venas feruntur, quod ex
vrinis cognoscitur. Facilius autem feruntur humores tenues quam crassi, ideo magis turgent: quod
patet in Erysipelate migrante flauabile de loco ad
locum, vt ex Angina in Peripneumoniam. Concludendũ est igitur omnes humores seu crassos, seu tenues cum adhuc non fixi sunt in aliqua parte; in initio purgandos esse cæteris annuentibus antequam
figantur, vt in Appoplexia ex crassis humoribus, in
Angina ex tenuibus, tardare enim malum est: Cum 4. *Aph.* 10.
vero aliqua ex parte sunt fixi, aliqua ex parte mobiles minuendi sunt leui aliquo medicamento, ne 4. *Acu.* 21.
omnes figantur. Hinc excogitata sunt Minoratiua à
recentioribus appellata. Sed medicamenta id præstantia lenientia dicuntur, ab Arabibus inuenta ex
quibus non timetur exasperatio, vt ex efficacioribus medicamentis.

Concoctio est quædã deductio eius, quod conco 2 *in* 1. *Ep.* 45.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quitur in substantiam concoquentis, vnde excre-
menta cocta dicuntur: Consideratur autem coctio
ad Præsagia. Nam concocta celeritatem porten-
dunt iudicij, & securitatem. Cruda autem, in-
5. *in* 6. concocta idest vitiose cocta in malos abscessus con-
Epi. 6. uersa, oppositum. Ad curationem quoque. Nam
per coctionem morbi relinquunt, quia omnia redu-
cuntur ad mediocre temperamentum. Transfer-
tur quoque nomen ad morbos: vt Grauedines, &
distillationes in valde senibus non concoquuntur.
Coctione solui morbum est paulatim digeri super-
4. *Meteo.* flua. Finis duplex apud Arist. Substantia in ijs quæ
2. ex toto assimilantur: Qualitas commodior in excre-
mentis, & humoribus putrescentibus, significant
enim caliditatem propriam dominari humido in
corpore, vnde abscesserunt.

Proprie concoquuntur primo modo, vt cibi in
Chilum: Chilus, & Pituita in sanguinem. Sangui-
2. *Acu.* in partes corporis: id faciunt quæcunque aleri
44. possunt. Secundo modo quæ alere nequeunt, sed
assimilari tantum secundum qualitates, vt excre-
menta, & sanguis vitiatus in Pus? humores secun-
dum qualitatem excedentem ad mediocritatem
aut quid simile puri. Nullo modo, quæ nulla ex par-
te, vt venena, humores ex toto corrupti aut exusti.
1. *Acu.* 18. Ideo præcipit Gal. Ex humoribus putrescentibus
quicquid concoqui potest, concoquendum, & quod
iam exustum est euacuandum; cum nequeat am-
plius coqui.

4. *Acu.* 4. Etiam quælibet præparatio humorum ad expul-
3. *in* 6. sionem concoctio quædam est: vt crassos inciden-
Epi. 1. do, & extenuando: tenues autem incrassando: quo-
magis conuenit concoctioni, quia calor tenuem hu-
miditatem interminatam cogit.

Quamuis autem concoctio sit naturæ opus. Na-
turę enim sunt morborum medicatrices, adiuuatur
tamen arte, sic enim Medicus minister. Auxili-
au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

autem fiunt partim naturam roborantia, conseruando vel augendo calidum innatum victu, potu vini. Et extrinsecus Cataplasmata maturantia, inunctiones, & alia. Partim pugnantia aduersus humorum excessus, vt naturæ concoquenti faciliores reddantur: vt facit ciborum elixatio aut assatio, & Tritici præparatio ad panes. Sic humores frigidos calefaciendo, Calidos refrigerando, acres contemperando: Crassos incidendo, Tenues incrassando. Sed hæc, & alia commodius sigillatim in singulis explicabuntur.

Tertiana. Cap. XIX.

Tertiana intermittens græce Tritæos: Febris est ex flauabile per totum corpus delata. Ter- 2. Cri. 3.
tio accedere non secundum substantiam sed accidens, vt plurimum. Exquisita seu legitima, vera 2. Cri 2.
pura eadem, & simplex, cuius forma certa: Accedere cum rigore. Calor ardenti similis, Bilis vomitus, vel eductio. Sudor in declinatione tempus totius 2. diff. fe. 3.
accessionis ad summum horę duodecim. Spuria 1. in 6.
notha, cui deficit aliqua conditio formæ, vel tempo Epi. 23.
ris. Simpliciter Tertiana, quæ intra horas 24. terminatur. Producta seu extensa quæ vltra horas 24. Tritæophies quæ vltra horas 36. Hęc raro ad infebricitationem venit. Adulterantur ex complicatione, 3. in 1.
vel confusione aliarum. Complicatio est cum plu- Epi. 5.
res Typi, aut eiusdem generis, aut diuersorum: Con 2. in 6.
fusio, cum vnicus Typus ex commixtione diuerso- Epi. 23.
rum humorum: aut plures Typi diuersorum gene- 2. diff. fe. 8.
rum eadem hora inuadunt, vt contingit in Semi- 2. Cri. 7.
tertiana. & 9.

Causæ tertianę exquisitę materia bilis flaua, & 1. Nat. hu.
quęcumque subministrant ęstas, Autumnus. Consti 35.
tutio calida, & sicca: Regio: Iuuentus: natura victus; inedia, labores; Vigilię; Tristitię; Curę; Efficiens, re-

 tentio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

5. in 6. tentio bilis in loco calido, ſpiraculis impeditis. 2. in
Epi. 3. 1. Epi. 20. vel ob imbecillitatem expultricis, Locus retentionis, qui tanquam focus vapores putridos Cordi communicat per interualla, in inferiori ventre magis, ideſt in venis meſeraicis ob loci caliditatem.

Alius qui ſubminiſtrat, Hepar, in quo gignitur;
2. Gla. 5. veſica fellis in qua colligitur. Ideo Hepar, vt pluri-
2. in 1. mum in tertianis laborat. Aliquando vniuerſum
Epi. 20. corpus: nam colligitur in genere carnoſo, non tamē
2. Cri 3. vbicunque putreſcit, ſed in loco calido.

Alius in quem fertur delationis impetu in rigore, vniuerſum corpus extra venas, quæ eſt cauſa intermittentiæ.

Signa Tertianæ exquiſitæ ex Forma. Rigor; Calor acris, Bilis vomitus, Sudor, duratio non vltra horas. 12. Amplius ex pulſu, vrinis, Cauſis, publice vagantibus. Singulorum cauſæ. Rigor concutiens, quem antecedit ſenſus vlceroſus, quaſi ab acu pun-
2. Cri. 3. geretur, inæqualis Ineſt & Diarijs ex cruditatibus, inædia laboribus, ſole, refrigeratione vehemēti, nā frigidum rigores febriles facit. Sed vehementior in
5. Aph. 13. tertiana exquiſita, concutiens.

Temp. mo 3. 2 diffe. 7. & 2. Sy. c. 5 & 10. Meth. 4.

Nam in primo fit horror mediocris, deinde extremæ partes frigeſcunt cum horrore vehementiore, poſtea & rigore, & frigore cōcutiuntur plurimę corporis partes. Horror in medio eſt inter ſenſum inæqualis refrigerationis, & rigorem. Symptomata ſunt inter motus deprauatos facultatis expultricis irritatæ ad violenter mouendum in partibus muſculoſis. Differunt a tremore, qui ob imbecillitatem facultatis animalis fit ideo cubanti definit tremor, non rigor, a Palpitatione ob flatum diſtendentem rationis interuallis, a Conuulſione ex repletis neruis, vnde muſculorum magna contractio. Forte non differt rigor a conuulſione ex morſu niſi frequentia motus, & magnitudine; nam in rigore mo-

tus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tus fiunt frequentiores, & minores. Rigoris causæ, mordens halitus, aut succus, vbi fertur velociter per sensibilia corpora. 10. *Meth.* 4.

Diuersi fiunt ex caliditate, aut refrigeratione, multitudine, aut paucitate, velocitate, aut tarditate, particularum imbecillitate, aut robore, sensu exquisito, aut hebetiori. Ex quibus nunc rigor fit, nunc horror, nunc sensus inæqualitatis, nunc cum febre, nunc sine febre. Nam Calidi halitus, vt in cruditate nidorosa, laboribus, inædia, sole, rigorem faciunt non semper cum febre, potest enim inhiberi, nam febris aliquando subsequitur ob motum. Calidi humores rigores faciunt cum febre, quę non potest inhiberi, quia ob putredinem iam orta est. Frigidi halitus, seu humores rigorem, aut horrorem, aut sensum inæqualitatis faciunt sine febre, vt ex pituita vitrea aut acida. Si cum putredine, febrem faciunt. Atra bilis horrorem, & rigorem non intensum facit. Pituita salsa, & Acida horrorem. Dulcis sensum inæqualitatis. Motus vehementia, vt ex bile rigorem parit: Tarditas, vt ex pituita sensum inæqualitatis: Medio modo ex Atra bile, horrorem. Sic Balnea, & motus aliquando rigores, & horrores pariunt. Non in Ictero, quia non velox motus Partium robur contemnit lædentes causas: Imbecillitas, & sensus exquisitus rigores magis patiuntur. Incipiunt rigores mulieribus ex lumbis magis, & per dorsum ad caput, Viris ex fæmorum, & cubitorum partibus posterioribus magis ob cutis raritatem. Galenus ob naturam frigidiorem earum partium spinali medulla, & cerebro consentiente. Forte quia materia lædens ex interiori ventre ascendit per venam cauam, & Aortam in dorsum, vbi rigores incipiunt: nam ignis in inferiori ventre magis, Rigor in superiori magis. Cum rigore omnis refrigeratio est: ideo in Augmento non rigor, quia reuertitur calor cum sanguine frigidos halitus corrigens,

[margin: 2. *Sym. c.* 5. — 2. *dif. fe.* 6. — 2. *Cri.* 3. — 6. *Aph.* 69. — 5. *in* 6. *Epi.* 31.]

gens,

2. *Sym. c.* gens,& calidos diſſipans,vel admixtione temperãs.
5. Refrigeratio externarum partium fit ob concur-
2. *dif. fe.* ſum calidi ad particulam putredinis: & ob dolorẽ
11. qui in rigore conſtricta cute, & impedito effluxu.
2. *Sym. c.* At debuiſſet ſanguis confluere extra, vbi eſt affli-
5. ctio. An in conatu prius fit concurſus ad principiũ,
mox extra cito, vt in verecundia. Conatus autem
4. *Aph.* vanus fit a virtute imbecilli, in qua rigor lethalis
46. eſt. Calor in internis tantum in principio,& in tem-
pore inęqualitatis, frigentibus externis: paulatim e
profundo emergẽs ſentitur mordax, acris quod eſt
ſignum putredinis. Aequaliter augetur, & cito ad
1. *dif. fe.* 7. ſtatum peruenit,exurit, & ſitim affert. In ſtatu per-
2. *Criſ.* 2. ſeuerat ſimilis ardentibus, quando eſt bibendi oc-
caſio. Hinc vapor plurimus mox ſudor,aut bilis vo-
mitus,deiectio, Biliosa vrina calor remittitur prius
circa viſcera, vltimo circa pedes,& manus.

Hodie, vt plurimum bilis vomitus in principio
contingit, videtur ob rigorem concutientem expri-
Tem. mo. mi ex veſica felis. Durat principium duabus horis
3. æquinoctialibus, vt plurimum, quo citius augetur,
eo citius abſoluitur: aliquando horis ſeptem, non
vltra duodecim. Pulſus in principio debibiles, par-
ui,rari paulo magis quam in ſanitate, minus quam
in Quartana: ordinati, ęquales: Sed contractionis
celeritas febrem oſtendit. Id incremento augetur
magnitudo celeritas.& frequẽtia ęqualiter,& cito,
& contractionis celeritas, vt in cęteris putridis.
In interuallo naturalis die, vel nocte ſequenti: al-
tera die, quod tertium interuallum vocatur, cum
paulisper accenditur, contractionis celeritas vix
ſentitur, in primis partibus, nocte ſequenti, quod
quartum interuallum dicitur, manifeſtius, propè
acceſſionem magis, adhuc magis in inſultu, maxi-
2. *dif. fe* 3. me in Augmento, minus in ſtatu, minime in decli-
natione. Vrinę in principio tenues,ruffæ,in decli-
natione flauiores ſi Hepatis gibba laborent, ſi
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in ſimis, vomitus cum ſuperiores venę recipiunt bilem, deiectio cum inferiores.

Prognoſtica. Tertiana exquiſita cito iudicatur, nec lethalis eſt, ſecus in continuis. 4. Aph. 43. Sepe circuitibus ad ſummum Gal. dies decretorios ex acceſſionibus colligi. Ex vrinis. 3. in 1. Ep. 8. 4. Aph. 59

Si in primo circuitu ſubruffa, vel ſub flaua craſſitudine mediocri, & paulo poſt albam nebulam, vel ſuſpenſionem optimam fecerit, non vltra quartum circuitum protenditur. Si ſtatim in prima die ſubſidentiam læuem, & æqualem fecerit, non vltra tertium. Si ruffior ſine ſuſpenſione neque nubecula in primo circuitu, ad ſeptem extendetur. 2. Cri. 3.

Curatio Tertianæ exquiſitæ. Cap. XX.

CVratio tertianæ exquiſitæ: Ad cauſam materialem indicatur Bilis alteratio per refrigerantia & humectantia, vt concoquatur: & euacuatio. Eadem alterantia faciunt ad febrem, & putredinem. Ad partes affectas pręcipua intentio in auferendo circuitu, corrigendo vitia particulæ recipientis, vel mittentis Tollenda conſtipaſtio aut obſtructio, & facultas roboranda. 1. Gla. 9. 2. dif fe. 11

Alteratio flauę bilis fit victu, & medicamentis frigidis, & humidis, inter medicamenta Syruppus de Endiuia, de Cicorio, de ſucco Aceroſę Oxyſaccharа, Acetoſus ſimplex pręſertim in obſtructione: Aquę ex iiſdem, & ex Lactuca, Scariolā Soncho, Senecione, Hepatica Hordei, Angurię, Cucurbitę. Auicenna mane dabat Acetoſum ſimplicem: poſt duas horas aquam hordei; iterum in declinatione acceſſionis; At Galenus inquit: in ſtatu eſſe bibendi tempus. 2. Cri. 3.

Vtrum conueniat frigide potio? Febricitanti ſub feruore caniculę in quo timebatur Hectica, in prima acceſſione exhibitę ſunt duę heminę aquę frigi- 10. Met. 5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

frigidę, Statim euomuit, & excreuit bilem. Trallianus tepidam laudat etiam ante accessionem, nam vomitu cessat accessio. Hipp. potū hyeme calidum, ęstate frigidum laudat.

1.*Acu*.43. Euacuatio non per venę sectionem, nisi timeatur morbus magnus ob plenitudinem Auic. ante tertiam accessionem, si vrina crassa, & rubra. Purgatio leuis in initio in die quietis, ex decocto Tamarindorum, sy. rosato solutiuo, Manna, Cassia, in fine cōcocta materia, ne reliquię recidiuam faciant, ex Rhabarbaro, Electuario rosato Mesues. Cognoscitur egere purgatione, si ęger cibum non appetat.
2.*Aph*.8. In singulis accessionibus quo natura vergit, per vomitum ex aqua tepida: per derectionem Chlisteribus post accessionem. Per vrinam, potiones ex Apio, Anetho Trallianus prohibet calorifica, laudat Capillum veneris. Auic. semina communia cum
1.*Gla* 9. acetoso. Per sudorem, potus aquę hordei. Trall. Peponis pulpam refrigeratam ante accessionem exhibet, vt super bibat aquam tepidam liberaliter, prouocat sudorem, & deiectionem. Auic. aquam Melonis indi, id est Angurię. Guainerius decoctionem Milij, qui Sy. Sancti Ambrosij appellatur.

Ad vitia particularum, vt ad particulam in qua putredo est, non relaxantia, vt antiqui, sed reppel-
11.Met 15 lentia, & astingentia, vt robur particulę addatur. Hepati conueniunt etiam ob necessitatem coctionis, & circa finem digerentia non sine astringenti-
11.*Met*.26 bus, & de obstruētia extrinsecus perfundēdo Hypochondria oleo rosaceo omphacino, aut Melino, mastichino, lentiscino, postea ex Absynthio pontico, aut nardino cum rosaceo: Cataplasma ex Cotonei carne cocta in aqua, vel addito vino: Postea augenda digerentia quę tenuium partium, ne pus moueant, vt spica, Iris, nux vnguentaria; Intrinsecus; vbi signa coctionis ad sunt, Coma Absynthij in mulsa nam abstergit, & obstructiones aufert.

Sed

Sed Trall. veretur eius caliditatem, laudat aquam tepidam, nam cineres abluit, & humectat, Ad carnosum genus, quod subministrat, & recipit in singulis accessionibus refrigerantia, & humectantia, relaxantia, & digerentia; Balneum calidum aquę dulcis, non metallicum: nam refrigerat, & humectat, & bilem educit: Oportet autem olei calidi plurimum infundere, & ad aquam perducere, natent etiam bis in die, si admodum delectentur, & vbi signa coctionis etiam sæpius, in declinatione ante cibum: tempestiuius post plenitudinis euacuationem, non existenteq; inflammatione alicuius partis. Coctionem iuuat in biliosis Auic. solum pedes lauat aqua tepida in declinatione ad reliquias febris. 1. Gla. 9. 3. Acu 62.

Victus Ptisanæ succus in declinatione accessionis: vsque ad crisim in ijs qui non admodum delitiosi sunt, Galeno, aut Halicæ, aut Auenę Tralliano.

Ex oleribus Lactucæ, lapatium, Cucurbita, Cicorium. Fructus parcissime, Trall. extolit Peponeum, Melopeponem, Persica, vuas Cucumerem, Poma, Mala granata: An, & limones, & Aurantia Pisces Saxatiles, carnes ex volatilibus molli carne: Alæ; Testiculi Gallorum, Suum pedes, & Cerebra, paruorum autem totam carnem liquefactam concedit Galenus: oua sorbilia. Potus aquę cum iuleb violato, rosaceo, succo granatorũ, limonum. A uino abstinendum ante morbi coctionem. Cum cœperit concoqui, dandum ab initio tenue, aquosum, & paucum paulatim augendo. Ieiunius accessionem expectet, sufficiat multo ante potus Syruppi, aut sola Ptisana. Somnus vitandus in principio accessionis, & Augmento. Aer frigidus. Quies, Tranquillitas. 1. Aph. 19

Ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Tertiana notha. Cap. XXI.

TErtiana notha est, cuius circuitus Tertianæ sed forma discedit ab exquisita. Trall. Transcēdit eius accessio vltra horas 12. 2. in 6. Epi. 23 Producta vltra 24. ob mixtionem pituitę in eadem particula; nam in diuersis plures circuitus. Forma accessionis ad Quotidianam accedit magis minus pro pituitæ excessu, vt aliquando omnia pituitam attestentur, quamuis Typus sit tertianæ. Non rigor, sed aut horror, aut inæqualitas; Longitudo refrigerationis, & totius accessionis; lenta caliditas, inęqualis. Pulsus inæqualis. Vrinæ albidiores, sudores pauci. Quæ excernuntur pituitosa sunt bili admixta; Capitis grauitas plurima Auic. An vbi sedes in cerebri membranis; Ex causis mixitis, vt si natura pituitosa in ęstate laboret, aut biliosa in hyeme. Facile transit in duplicem typum ex tertiana, & Quotidiana, quam duplicem tertianam vocant, aut in Quotidianam simplicem, aut in semitertianam inter continuas, affectione communicata parti pituitosæ; Altera ex mixtione humoris Melancholici, quam Trallianus miratur prętermissam à Galeno. Forma accedit ad Quartanam magis minus, vt aliquando videatur Quartana, quamuis Typus sit tertianę; Hanc Galenus duplicem Quartanam vocat, non ex typo sed ex forma; Horror, frigus, lassitudo ossearia, vigilię vrinæ splendentes; calor vehemens; Sudor. Ex causis, si in Autūno si natura Melancholica in Aestate laboret, transit facile, in Quartanam. Ex mixtione Pituitæ, & Melancholiæ cum flaua bile? forma erit ex tribus confusa, varia proportione. Prognostica omnes quatenus intermittunt, non lethales. Protenduntur vltra septimam accessionem; diuturniores sunt, vbi seruatur ęqualitas accessionum, & ordo Auic.

2. Cri. 2. (margin, beside "uis Typus sit tertianę")

4. Aph. 43 (margin, beside "quatenus intermittunt")

Diju-

Dijudicantur ex vrinarum cruditate, & coctione. Non soluuntur, nisi multum, & crassum subsideat in vrinis. Mixturę difficilius concoquuntur, quam simplices humores ob inęqualitatem, & remediorum pugnam. Oppositum videtur dici ab Hip. Vomitio vtilissima, si pituita permixta cum bile excernatur, sincera deterior. Idem tradit de excreatione sincera. *2. Prog. 28* *2. Pro. 44*

An excretiones syncerę ostendunt cruditatem aut inconcoctionem, coctio enim ęqualitatem facit commiscens. At humores putrescentes quo plures difficilius commiscenter. Ideo in excretionibus spōtaneis quo plures colores praui eo deterius. *2. Pro. 40.*

Curatio tertianę nothę ex mixtione pituitæ; Alterantia ad bilem, & pituitam prout alter humor exuperat. Componit Galenus calida, & sicca cum frigidis, & humidis; cum Ptisana Piper, aut Origanum, Hissopum. An calida nocent febri, putredini, & bili, prosunt tantum pituitę; Tutiora igitur frigida, saltem pręualeant. Humida nocent pituitę, & putredini: prosunt febri, & bili, prodesse etiam pituitæ asserit Trall. nam per siccantia crassior fit. Tutiora ergo moderata, sed incidentia, & abstergentia. Compositione diuersa temperantur, vt Acetosus simplex, de duabus radicibus, Oximel cum Syrupe Cicorea de Endiuia: & aquæ eędem, vel Capilli Veneris, Agrimoniæ cum Hissopo, Apio, Fęniculo. Euacuantia aliquando venę sectio statim ab initio: si videris vrinas crassas, Auic. *1. Gla. 10.*

Purgantia in principio, ex Cassia, Melle rosato solutiuo, Manna: addito Diaphænicone, aut Agarico, & Rhabarbaro, cum iam, signa coctionis apparuerint Trallianus monet non expectandam integram coctionem, quia fusi humores furiunt. Auic. videtur oppositum sentire, cum inquit. Expectanda digestio in solutione ventris plus quam in tertiana exquisita, propter humoris crassitiem. An in Crassis *1. Gla. 10.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſis ſemper expectanda eſt aliqua concoctio, nõ tamen integra, quod & in turgentibus facit Galenus.
1. Aph. 24. Ideo in craſſis ſæpius purgandum, Galenus vtebatur Hiera ex colocinitide, nos pil. Aggregatiuis. In ſingulis acceſſionibus quo natura vergit. Per vomitum, quem Galenus extollit poſt cibum ex oxymelite cum aqua tepida. Per aluum clyſteribus acrioribus: ſed initio mollioribus Auic. Molliores fiunt ex decocto communi addito Melle violato, & oleo violato, Chamæmelino: efficacius addita Caſſia, aut Hiera ſimplici: Acriores ex Hiera picra ideſt compoſita, Benedicta, Diaphinicone. Per vrinas, radices appij, Fæniculi. Aſparagi, Ruſci in decoctione pro Syruppo, additis ſeminibus communib. emulſis. Per ſudores Milij de coctio addito
1. Gla. 10. vini albi modico. Ad particulas affectas. Ad Hypochondria calefaciendum extrinſecus ex oleo Nardino, Abſynthino cum roſaceo, Maſtichino, aut addito cinnamomo Fomenta ex Abſynthio, Menta Meliloto, Roſis, decoctis in aqua, & vino. Cataplaſma ex Cotonei carne addita ſpica. Intrinſecus de obſtruentia cum robore partium apparentibus ſignis coctionis poſt factas aliquas euacuationes Abſynthium ſingulis diebus cum mulſa. Trociſci de Abſynth. de Rhab. de Eupatorio cum ſyruppis incidentibus. Ad habitum corporis Balneum minus tutum quam in exquiſita: conceditur tamen poſt euacuationem apparentibus ſignis coctionis. Victus pro morbi magnitudine tenuior quam in exquiſita ſed pro longitudine plenior, vt vires ſufficiant. N tenuis officit viribus, plenus coctioni. Galenu nutriebat tantum alternis diebus ob longitudinem acceſſionis. Hodie minus ſuſtinent inædiam. Salten ſola ptiſana multo ante acceſſionem, addito pipere aut Cinnamomo. In declinatione, & die intermedia panis ex aqua, aut iure parui pulli Gallinacei oua ſorbilia abiecto albumine. Potus aquę inco

cto

cto Coriandro,vel Aniso, Cinnamomo. Melle:aut cum iuleb, aut acetoso simplici. Cum accessiones fuerint breuiores, vberius nutriendum in interuallis: Carne,vino.

Ad mixtionem cum humore Melancholico: alterantia humida magis frigida minus, tenuium partium. Non acetum nequæ acida sed dulcia Succus pomorum dulcium,Buglossa,luppuli,liquiritia. Fit artificiosa compositio,si cum frigidis,& humidis,vt lactuca,Endiuia, Cicorio, Sonche, Violis addatur aliquid calidorum tenuium partium,vt Thymi,Origani,Melissę Sy.de Pomis;Bisantinus,de Luppulis, de Epithimo,de Fumo terræ comp.

Euacuantia per sanguinis missionem,si exeat sanguis niger,& crassus,aut per Hæmorrhoidas. Medicamenta purgantia lenientia in initio. Diasena lenitiuum,Diacatholicon,Trifera persica; expectata aliqua coctione ob crassitiem. Postea efficacius per Rhabarbarum,mirabolanos indos; Confectio Hamech, Electuarium de Psyllo. In singulis accessionibus; per vomitum ex aqua tepida si eo vergat. Per clysteres molliores humectantes. Per vrinam,& sudores vt in exquisita; Ad partes affectas Hypochondria Rosaceum, Melinum cum modico spicæ. Intrinsecus Absynthium cum aqua Borraginis. Ad habitum corporis optimum Balneum humectans cum oleo. Victus humidus; Ptisana iura carnium ex auibus,ædis,ouis, cucurbitis. Potus aquæ incocta liquiritia,iuleb violatum. Eadem ratione si ab omnibus humoribus fiat, remedia ad omnes componenda sunt.

Quotidiana. Cap. XXII.

QVotidiana, Amphimerina græce fit ex pituitæ putredine à natura detrusæ in sentiẽtes corporis partes. Hippocrates Diurnam,& Noctur- *2.diff.fe.4.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3.in 1.Epi. 2. nam vocat. Nocturna, quæ noctu tenet, die intermittit. Diurna, die tenet, noctu intermittit. *1. Cri.5.* Galenus sub vesperam inuadit, quę exquisita, nocturnā significat.

Differentiæ ex pituitæ differentijs. dulci, insipida acida, vitrea, salsa.

Vitrea frigidissima, & crassissima forte non expers aciditatis, quam quidam crudum humorem *2.dif.fe.6.* simpliciter vocant. Acida minus frigida, minus crassa vtræque rigores faciunt ob morsum, sed sine febre, cum sine putr edine existunt.

Cum putredo mediocris fuerit, per totam accessionem rigor, & calor sentitur, Hepiala proprie uocatur. In qualibet particula rigorem & febrem sentiunt eodem tempore: quia attolluntur, vt in bullis halitus mordentes circumpositio corpore frigido; *4.dif.fe.9.* Ob eandem causam in omni Quotidiana inęqualis caliditas potest tamen inęqualitas contingere ob aliquam mixtionem flauæ bilis, vt in Tertiana notha. Cum putredo est vehementior, rigor de- *De inæq. inf.8.* finit circa statum. Dulcis, sub qua & insipida continetur, mitior est, febrem facit sine rigore incipiens *2.Cri.3.& 5.* cum sola refrigeratione: exquisitior. Salsa caliditatis est particeps, vel ob putredinem, vel ob mixtionem serosæ humiditatis salsæ Febrem facit *2.dif.fe.6.* cum horrore, quæ notha est. Pituita insipida perustionem transit in salsedinem, ut dulcis in amaritudinem. Auicenna Hepialam aliter accipit: cum frigus in profundo est, ob uitream pituitam, Calor in e xternis ob putridam exhalationem: accessiones, vt plurimum quotidianæ, transit aliquando in Quartanam & Tertianam licet pituita sit, quæ putrescit, ob crassitiem & paucitatem. Eius accessio lōgitudinem habet a quatuor horis vsque ad 24. ad summum raro accidit. Idem Hepialam opponit Lypirię inter pituitosas, qn̄ pituita in internis accēsa nō calefacit partes externas ob vaporis pau-

cita-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

citatem, ideo frigẽt externa & ob conuersionem cali di intro, & ob vitream pituitam in externis non putrefactam fieri quoque à bile crassa. Sed aliter apud Græcos lypiria accipitur inter continuas. Cau sæ Quotidianæ, vt materia, omne genus pituitæ, & quæ subministrant. Natura frigida & humida, Pueri ante pubertatem. At qui crescunt plurimum habent calidi innati An substantia calidi innati in sanguine est & pituita? 8. Plac. 7. Semen & Mẽstrua pituitosa sunt: lac pituitosum Sed pituita in pueris à calore perficitur, in senibus transit in excrementum ob frigiditatem. Hyeme. At ventres calidissimi 1. Aph. 15. nam fiunt optimę coctiones. An optimę etiam si in sanguinem pituitosum, qui postea in vere perficitur; digeritur in Aestate; paucissimus in Autunno reficitur in Hyeme collecta materia sanguinis, idest pituita. Mulier, Regio palustris; Constitutio pluuiosa; Vita ociosa; somnus; Crapulæ; Balneorum vsus post cibos. Cibi pituitosi, vt legumina siligo, Bulbi, olera, Rapa, Caro agnina, Suilla, Cochleę, Caseus vinum nouum, Fructus. Vitream efficiunt, si longo tempore victus talis adhibeatur, & vita ociosa. Acidam frigiditas. 4. Simp. 12. Trall. etiam caliditas, vt ex Vino acetum. Concedit & Galenus ab aliqua caliditate semicoquente cibum in ventriculo in acidum conuerti, ideo pituita acida minus frigida & tenuior, quã Vitrea; An aliquando ob mixtionem atræbilis austerę, quę diluitur in aciditatem. Insipida nullam alterationem habuit. Dulcis à caliditate maiori fit quã acida, sed naturali.

2. dif. fe. 10.
3. Aph. 27
1. Aph. 14
1. Gen. an. 18.
1. Na. hu. 37.
1. Aph. 15
De inæqu. int. 8.
4. Simp. 15
2. dif. fe. 6.

Salsa multum passa est à calido extraneo. Aliquando mixtione bilis diluitur amaritudo in salsedinem; sic vrina salsa ob bilis mixtionem. Locus generationis ventriculus, Cerebrum. Vtitur natura dulci pituita & insipida ad cibi elixationem, vnde saliua ex capite; Reperitur in fętu ventriculus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pituita plenus, vt in venas attracta vertatur in san-
guinem. Vitrea congelatur in Colo magis; Acida in
ventriculo. Salsa in venis, indicio vrina salsa,
in Hepatæ; & per putredinem in Cerebro, Thora-
ce, Suppurationibus: Locus collectionis ad febres,
vt plurimum in ventre inferiori, circa ventricu-
lum; in cerebro, pulmone; in exiguis eorum ve-
nis, vnde in totum corpus spargitur extra venas. Ef-
ficiens, vt in cęteris retentio in loco calido vel prop-
ter imbecillitatem, vel obstructionem, quę, vt pluri-
mum contingit ob crassitiem & lenctorem. Signa
Quotidianæ exquisitę; ex Forma, incipere cum fri-
gefactione tantum; hanc appellat sensum inęquali-
tatis 2. Sy. ca. 5. quia dulcis & insipida morsu carent.
At ex Acida & Vitrea, cum rigore non tamen vehe-
menti; Ex salsa cum horrore. Distinguuntur à cęte-
ris, quia ęgre calfiunt. In Augmento tarda mu-
tatio tum pulsus, tum caloris; difficulter accenditur
tanquam ligna viridia. Calor tactu humidior vapo-
rosus, cum quadam acredine non statim inęqualis
veluti per cribrum eleuatis ampullis interius cali-
dis, exterius frigidis. In statu summa caliditas non
vrens, neque cogens corpora denudare; Non
multa sitis, neque respiratio frequens; At ex salsa
magis sitiunt, & vruntur, vt in ardente notha: Decl-
natio longa, modica euacuatio ob crassitiem. Sudo-
res non proueniunt in primis diebus, sed in poces-
su. Vomitus pituitosus; Deiectiones humidę, In-
teruallum impurum, quia multa hęrent in poris
sex horarum Auic. Pulsus in principio parui debi-
les, inęquales inordinati ob ventriculi affectionem
afflictatio pulsus vocatur quod maximum signum
putredinis, minor est quam in Quartana, &
Tertiana, frequentior quã in Quartana. Sed vbi pu-
tredo non in ventriculo continetur, neque eius af-
flictatio est, pulsus magnus, rarus & laxus de Typi
4. Vrinæ in principio albę tenues: in augmento &
statu

(Marginal notes: 2. dif. fe. 6. — 2. dif. fe. 5. — 2. dif. fe. 4. & 2. Cri. 5 — 2. dif. fe. 9. — 2. dif. fe. 7.)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſtatu albę craſſę, turbulentę, vel rubidæ. In ſtatu totius morbi multa ſubſidentia alba, vel rubida, quo tempore frigiditas, & horror maior Auic. In declinatione ſubſidet album lene & ęquale. Color faciei cum pallore albus etiam in acceſſionis ſtatu. Lingua alba humida Signa loci affecti, Ventriculi tumor, grauitas vomitus: afflictatio pulſus, Syncope. Inteſtinorum, alui deiectio, Tormina: Cerebri Sopor, Grauedo, diſtilatio. Thoracis tuſſis cum ſputis albis. Vteri, fluor. *1. Gla. T.*

Prognoſtica. Longa eſt non admodum lethalis quæ Nocturna dicitur Diurnæ longiores, ſunt quibus ad Tabē Galenus cauſam affert, quia in die conſtringitur corpus ab acceſſione, cum rareſcere deberent & digeri, & ob vitæ commutationem. Auic. quia mouetur in tempore non conuenienti pituitæ. An quia diurna fit à pituita ſalſa: quæ ob caliditatem mouetur in tempore calido, & ſalſi ſucci longo tempore corriguntur 5. Meth. 14, Tranſeunt facile in continuam. In Tabem ſi in pulmone. In lethargum ſi in cerebro. In Hydropem de Typ. 4. ſi in inteſtinis. *3. in 1. Epi. 6.*

Curatio Quotidianæ Cap. XXIII.

IN curatione Quotidianę Alterantia ad Pituitam requiruntur calida & ſicca eadem ad obſtructionem tollendam. Sed calida nocent febri, & putredini, & pituitę ſalſę. Siccantia proſunt putredini & pituitę non ſalſę: at nocent febri. Conueniunt igitur ad concoctionem mediocriter calefacientia in ſanguinem, vbi pituita dulcis & inſipida. Ampliorem caliditatem requirunt Vitrea & acida, vt aliquando iuuet calor febrilis. Sed ab his cōctio nō in ſanguinē fit, ſed in ſimile puri. Salſa ob exuſtionem contemperamento eget, ne exulceret, & excruciet. Ad dulcē & inſipidā mitiora Oxymel *11. Met. 8.* *1. diff. fe. 6. & 5. Aph. 70.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſimplex, Acetoſus ſimp. de duabus radicibus. Decoctio ſerpylli, Mentæ pro ventriculo: Stæchadis, Betonicæ, Saluiæ pro cerebro; Hiſſopi, Capillorum veneris pro Thorace; Artemiſiæ pro vtero. Si febris contra indicet, temperentur Cicorio Acetoſa. Ad vitream, efficaciora; Oxymel compoſitum, Acetoſus, de quinq; radicibus, Scilliticum, Decoctio ſincera acrium Thymi, Serpylli, Satureiæ, ſeminis Appij, Ameos, Calamenti Mentraſtri, Sampſuchi, Liguſtici, Meu, Ferulæ, Panacis, Peucedani, Angelicæ, Chamædreos, Chamæpytios. Ad Acidam tenuem eadem ſine aceto. Ad Salſam, Refrigerantia nō ſiccantia Trall. Sy. biſantinus cum aceto. Cicorium, Hordeum, Bugloſſa, Lupulus, Acetoſa. An quæcumq; pituita putreſcens ab his iuuatur, nam ex putredine redditur ſalſa. Euacuatio per uenæ ſectionem in hac magis conuenit quam in Tertiana ob acceſſionis longitudinem, & breue interuallum, ad euentandum, ſi uerina craſſa, & rubea

Decu. perſam. 12. Auic. Nō vbi multitudo crudi humoris, ideſt vitrei: neque vbi multus rigor, & refrigeratio, pauca vero febris, aut confert partiri in plures dies, interim digerendo per potiones prædictas. Purgatio ab initio, vbi aliqua coctio incipiendo a mitioribus, Caſſia cum ſpeciebus Hieræ ſimpl. vel Diaphinicone: poſtea ex Agarico, Turbith, Colocyntide, pill. Aggregatiuis. Trall. exhibet Agarrici ſcrup. 3. vel 4. cum melle: addit aliquando Gentianæ drachmam vnam cum mulſa, nam aufert obſtructiones; aluum deicit & vrinā. In ſingulis acceſſionibus

1. G la. 12. quo natura vergit: vomitus poſt cibum; & radiculas aſſumptas. Per vrinam vtendum valentioribus. Aſaro, Phu. Nardo. Ad partes affectas. Ad Ventriculum, circa principia Roborantia, & aliqua ex parte repellentia. Perfundere ex oleo Abſynthij, Maſtichino, Nardino, admixto Roſaceo. Circa ſtatum ſollicitudo habenda eſt: adhibenda digerentia, &

diſſe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dissecantia cum roborantibus. Fomenta ex Menta, Absynthio, Meliloto, Iride incoctis in aqua, & vino austero, additis pulueribus ex spica, Cinnamomo, Gariophyllis; Postea inungendum ex Nardino, aut Cerato cum speciebus aromaticis. Cataplasma ex medulla panis tosti, vel carne Cotonei ex vino additis speciebus. Intrinsecus ad obstructiones auferendas, Trocisci de Absynthio cum Syrupo; semen vrticæ post euacuationem Auic. Ad intestina, non astringentia; Oleum Rutaceum, Chamæmelinum Anetinum, tum extrinsecus, tum per Chlisteres. Ad Cerebrum in principio repellentia per Oxyrhodinum; postea digerentia ex decocto Serpylli; Betonicæ. Chamæmeli Sphondilij in oleo & aceto: Puluis inspersus syncipiti; ex Iride, Cardamomo, Nuce muscata, Mastiche Aristolochia, Castorio. Errhina, & Apophlegmatismi. Ad Thoracem extrinsecus relaxantia, & digerentia: Oleum Chamæmelinum, Anethinum, Amigdalarum dulcium, cum puluere Iridis. Intrinsecus prouocantia Sputum ex oxymelite, Hyssopo. Ad habitum corporis non balneum, Sed inunctio cum frictionibus ex oleo Anethino Rutaceo. Ad rigores infestantes inunctio spinæ ante accessionem ex pipere, Thure cum oleo; vel, vt Trall. ex pipere, Pyretro Nitro, inungatur spina, & extrema.

11. Meth. 16.

11. Meth. 18. & 23.

Meth. 12.

Victus extenuans ad incidendum, non tenuis ob longitudinem morbi, licet in initio parciore vti ad pituitam concoquendam, nam nutrit si non fuerit excrementitia: atque eo victu minuetur materia, postea augendus victus, vt sufficiat ad vires conseruandas. Ptisana cum pipere, hyssopo, Thymo. Medulla panis cum decocto Appij Porri Trall. Conueniũt salsamenta, Capparis. In potu Mulsa in primis diebus incocto Hyssopo, & quæ valde vrinam cient: Oxymel nõ nisi post primos dies, Aqua incocto anisio, aut Cinnamomo. Vinũ albũ apparente coctione.

1. Gla. 12.

12. Meth. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Nutriendus ante acceſſionem ſaltem per quatuor horas. Auic. Reliquæ ſex res non naturales vergant ad calefaciendum, & ſiccandum. non tamen motus cõuenit, ſed eius loco frictiones in proceſſu.

Quartana. Cap. XXIIII.

2. dif. fe. 5. De Atr. 6. 8. QVartana exquiſita fit ex Atra bile putreſcente, & per corporis partes vehementer delata: Eſt humor frigidus, & ſiccus quendam tamen calidum eſſe ex aſſatione, erodentem, qui terram fermentat vt acetum acerrimum, lethalem eſſe, vbicũque apparuerit excerni: gigni in naturis calidis, & ſiccis, temporibus, locis, conſtitutionibus, & morbis eiuſdem naturæ, vt in Cauſone, Carbunculo.

Atr. bi. 4. 4. Aph. 21 Ex ſanguine aſſato, vt in Peſte. Ex nigro humore ſuperaſſato: Ex flauabile aſſata, quæ peſſima. Humor niger proprie dictus Melancholicus ab antiquis ſimpliciter per nigrum ſignificatur, vt deiectiones nigræ qualis ſanguis niger eſt ſanguinis craſſities maior, vt fex; eius ſapor nullus manifeſtus nec odor. Differt à ſanguine, quia non gelaſcit ſub dio, ſed humeſcit, vt cæteri humores. Hic quoque aliquando æquiuoce Atrabilis vocatur, at non acris, non acida, non acerba, nec erodens, non lethalis;

4. Aph 23 Viſu quoque diſcernitur, Nam atrabilis fulgentem habet nigredinem. Quartana exquiſita videtur ex nigro humore tantum fieri; Nam ſecuriſſima eſt.

3. in v. Epi. 4. 1. Nat. hu. 36. Atr. bi. 6. 4. su. ſa. 4. At ex aſſata quoque videtur Galenus concedere 3. Prog. 27. quod aperte Trallianus aſſerit. An vterque humor frigidus eſt, & ſiccus, quia terreus; Oriuntur in Autumno. Nam quæ deuſta ſunt in æſtate, refrigeſcunt in Autumno. Vterque per aſſationẽ fit in calidioribus naturis, & reliquis cauſis calefacientibus vltra ſanguinis coctionem in Hepate. Differunt, quia Atrabilis magis, humor melancholicus minus retinet veſtigiũ caliditatis Flauabilis ſimpliciter calida eſt, & ſicca, quia in tenui materia reſpõ-

det

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Betigni. Quodcumque autem post caliditatem refrigeratum est, crassum existens respondet Terræ, sic atra bilis. Acredo caliditatem arguit, Acerbitas, aciditas, insipidum frigiditatem.

Simul acre, & acerbum esse patet in Alumine: simul acre, & acidum patet in Aceto. Idem contingit in Atrabile, per multam assationem. Humor melancholicus remanet insipidus, quia non multum exustus est. At vero si ex putredine humor niger transit in Atram bilem, in omni Quartana erit Atra bilis, sic nulla securissima. An per coctionem non transit in atram, sed in albedinem: facilius autẽ coquitur humor niger, quam atra bilis. Auicenna aliam speciem Melancholiæ ponit Phlegmaticam, ex pituita assata. An pituitę assatio aut salsedinem facit, aut siccata in Tophos conuertitur non in nigredinem. 4. Aph. 21

Causæ, vt materia, omne genus Atræ bilis, & quęcumque subministrant. Cineres humorum vehementer assatorum, aut per æstatem, aut per febres vnde, vt plurimum post erraticas. Gignunt huiusmodi humorem temperamentum calidum, & siccum, Tempora, constitutiones, loca, Febris ardẽs Studia, Curæ Vigiliæ: At eadem gignunt flauam bilem, an in materia tenui: Atra bilis in crassa. Cibi crassi, & siccissimi lens, Cochleę Carnes Taurinę, Bubalinę, Hircinæ, Leporinæ sed ętatis senilis; Sale conditæ, Cetacea. Vinum nigrum crassum, & austerum. At alibi scribit Galenus. Procliuis ad atram bilem est natura frigida, & sicca: Ætas declinans, Autumnus An ad eius generationem vtrũque requiritur, caliditas prius assans deinde frigiditas, vt quod assatum est refrigeretur. Ideo inæqualitas Autumnalis maxime facit: & si eadem die modo calor modo frigus existat. Contingunt tamen Quartanæ, & in Æstate, & in Hyeme. An in omnibus temporibus, & Ætatibus omnes morbi contingere 3. Prog. 27 2. dif. fe. 1. 1. Gla. 6. 3. Aph 4. 2. Aph. 25

possunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3.Aph.19. possunt ob varias causas. Efficiens est diuturna mo-
ra in aliquo loco calido propter obstructionem ex
crassitie, aut multitudine, aut propter imbecillitati
expultricis. Locus generationis Hepar: Collectio-
2.dif.fe.5. nis Lien: Venę hęmorrhoidales. ob succum fęculen-
tum ex fæcibus: Intestina crassa: Ossa, Cartilagi-
1.Gl.5. nes. ob nutrimenti similitudinem Locus putredinis
venæ exiguæ dictarum partium, præcipue Lienis
Locus expulsionis in singulis accessionibus, habitus
corporis. Circa hæc dubitatur. Scribit enim
3.Prog. Galenus. Cum atra bilis in quibusdam partibus
27. mouetur in quibusdam manet immota, in alijs
putrescit, aut feruore incipit, Erraticas fieri. Sed
cum in cunctis venis eadem fiat affectio exuperante
atrabile, Quartanas fieri, maxime cum æstatis con-
uersio fiat in Autumnum. At oppositum habetur
9. Methodi. 5. cum inquit. in omnibus venis, vel ma-
ximis continuas fieri, in vnica particula accessiones
quæ certo ambitu redeunt. An redundantia in
omnibus venis æqualiter æquales circuitus facit, si
ad vnicam particulam ferantur, inæquales, & erra-
ticas, si inęqualiter ad diuersas partes si vero in om-
nibus putrescant Synochas?

Signa Quartanæ exquisitæ incipientis, Horror
non vehemens in primis diebus, augetur in pro-
gressu, vnde, & Rigor appellatur, mixtus ex calido,
& frigido, vt in vehementi gelu. quia humor frigi-
dus calidus ob putredinem. Lassitudo ossearia,
2.Sy.ca.5. Ostocopos gręce dicta, quia videntur contusa ossa,
& carnes confractę ob humorem mordentem simul,
& tendentem ampliter transfusum. Calor paulatim
accenditur in Augmento velut lapis, testa, Os. In sta-
2.dif.fe.9. tu cito comburit totam materiam non adeo æstuo-
sus, vt in Tertiana, acris, & mordax, non vaporosus.
In declinatione sudor copiosior quā in Quotidiana
minor quam in Tertiana. Tota accessio similis,
2.dif.fe.5. aut paulo longior, quam Tertiana, breuior quam

Quo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Quotidiana. Auic. ad horas viginti. magis minus
ro, craſſitudine, robore, & laxitate. Interuallum pu
um, ſi conferatur cum Quotidiana: nam adhuc re-
manet aliquod ſignum febris in pulſu maiore, &
ardiore. Longitudo interualli horæ 52. Totius cir- *1. Gla. 6.*
uitus horæ 72. Pulſus in principio paruus, debilis,
rdus, rarus maxime omnium videtur arteria deli-
ata, & retracta ad interiora, vt non liberum habeat
ſcenſum: qualis in ætate decrepita, quamuis in iu-
entute, quod nulli alij ineſt. In Augmento *2. Cri. 4.*
erſeuerat in raritate, & tarditate paulo minus. *1. Gl. 6.*
n ſtatu velox, & frequens minus quam in Tertia-
a: Inæqualitas in vno pulſu manifeſtiſſima, quæ in
mnibus putridis reperitur ob contractionis cele-
ritatem in tarditate dilatationis, quod in augmento
agis conſpicitur. Vrinæ in principio totius morbi
bæ, tenues, aquoſæ. Si ex bile aſſata flauę, multum *2. Cri. 4.*
erſpicuæ, ſplendidę. In Augmento craſſeſcunt, & *1. Cri. 12.*
agis colorantur: In ſtatu eædem cum multa reſi-
entia minus quam in Quotidiana. In declinatione
aſſæ, & nigræ aliquando nigra deiectio, aut Vo- *De Vr. 15.*
itus: At perfecta coctione contenta in vrina de- *4. Aph. 21*
bantur: Ex cauſis quoque, & publice vagantibus
gna peti poſſunt: Prognoſtica: Quartana longiſſi- *2. Cri. 4.*
a, ſecuriſſima, facillima, liberat à magnis morbis *3. in 1. Epi.*
nat conuulſiones, Epilepſiam. Nam calor febris *4.*
ncoquit rebelles, Rigor autem expellit à profun *5. Aph. 70*
s: Aeſtiuæ breues, Autumnales longæ, Hyemales *2. Aph 25*
ngiſſimæ, An æſtiuæ naturam flauæ bilis retinent,
et Typus ſit Quartanæ, quia in locis melancholi-
s putreſcit. Ex liene inflammato graues, quia in
ydropem, & Icteritiam deſinunt. Soluitur in Ve- *3. in 1. Epi.*
aut in Aeſtate ob tranſpirationem non vltra an- *4.*
um, niſi error contingat: per ſudores, vrinas Auic. *3. Aph. 27*
rueniſſe aliquando ad annos 12.

Cura-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio Quartanæ. *Cap. XXV.*

1. Gl. 12. CVratio Quartanę: Ad humorem Melancholicum alterantia conueniunt calefacientia, & humectantia, atque attenuantia: Febris non prohibet calefacientia ob longitudinem interualli: neque Putredo, quia per hęc humor frigidus tendit ad coctionem. 5. Aph. 70. Dubitatur tantum de Atrabile per assationem: Nam Trallianus aduersus Galenum vtitur refrigerantibus, idem confirmat Auic. An suspecta in his quoque refrigerantia, quia concurrunt ad Atrę bilis generationem post eorum assationem. Tutiora igitur temperata, quia calida exasperant, vt in Cancro, Humectantia verò ad omne genus Atrę bilis conueniunt, consentit & febris, neque prohibet putredo, quia est in substantia sicca. Vtitur tamen Galenus quibusdam siccantibus, vt salsis, pipere, Sinapi, & laudat abstinentiam Balnei. At pręipit quoque non siccandum illis autem vtitur tanquam dissecantibus, nam eorum siccitas temperatur victu humectante. Balnei verò vsum damnat, quia refrigerat. Inter humectantia igitur eligenda, quę dissecent. Pauca verò reperiuntur inter simplicia. Dulcia tenuium partium, Buglossa, Glyciriza, Crocum, Dactili, Passulæ, Passum, Hordeum, Mel, Saccharum, Succus Pomorum dulcium, Melopepo, Persica, Serum lactis, Vinum album, tenue, & dulce. Sed artificiosa compositione multa parantur vtilia, acria, & salsa permiscendo cum cibis humectantibus, vt Piper, Sinapi, & salsamenta quędam piscium paruorum. Potiones quoque parantur, vt cum aqua Cicorij vel Borraginis, Endiuiæ addatur aliquid Thymi, Origani, Serpylli, Melissę. Cuscutę: Syruppus de Pomis dulcibus simplex, compositus de Luppulis, de Fumo terrę simpl. & compositus: Bilantinus

nus sine aceto, nam acetum inimicum 3. Acut.38. 1.Gl.11.
De Epithymo. Euacuatio autem per venæ sectionem, si admodum abundare videatur, conuenit sed moderate non ad ventilationem ob caliditatem, sed ratione crassitiei sanguinis, ex media, aut interna sinistri brachij, vt respiciat Lienem: Si sanguis fluat crassus, & niger, audacius: si flauus, & tenuis, statim supprimendus. Ab initio autem leniter, & mediocriter tractare oportet, nullum forte medicamen, aut euacuationem molientes. Alioqui exasperatur, & ex simplici duplicatur, & triplicatur, & tandem in continuam vertitur cum periculo. Ideo Auic. non ab initio, sed post materiæ concoctionem vtitur. Alexander Trallianus in Statu non antea venam secabat. Purgatio ab initio admodum leniter a Galeno præcipitur, ijs quæ vsitata sunt in victu, vt fercula ex multo oleo Malua, Beta, Mercuriali: si hæc non profecerint; Clysteres primo molles postea acriores. Cum vero apparuerint signa coctionis, purgantia humores atros non semel, sed sæpius, si fuerit necessarium Lenientia, vt cassia, Manna, sy. violatus solutiuus: Serum lactis vaccini. Leuiter purgantia Epithymum, Sena, Polypodium, Mirabolani indi. Vehementiora Elleborus niger, Lapis Lazuli, Armenus: Composita, Diasena lenitiuum, Diacatholicō, Triphera persica: Efficaciora, Confectio hamech Pill. Indę de Lapide Lazuli, de Lap. Armeno. Recentiores exibent Antimonium pręparatum. Galenus etiam per superiora, vomitu post cibum continuem; Trall. affirmat sanasse etiam inueteratas. Auicenna huius gratia cibum exhibet ante accessionem vomitus gratia. Ad vomitum mulsa non nimis aquosa Raphani decoctum. Gal. si nihil prohibeat, confugit ad Elleborum album, aut commixtū cum radicibus. Si difficulter vomant, plenius purgandi per inferiora. At nostris temporibus timent Elleborum præcipue album

album non timent Antimonium præparatum. Sed satius est longa coctione humorem adeo rebellem vincere,& moderatis purgationibus.
1.*Gl.*11. Ad partes affectas: prouidendum in statu visceribus,vngendo,& emplastrando ijs quæ mollire, & laxare possunt. Ad Lienem, Chamęmellum, Se-
11. *Melit.* men lini, farina hordei, Fabarũm Fenogræci; Ab-
16. synthij,Ballote,Capparis, Chamædrys decocta in aqua,& modico aceti: Fomenta, inunctiones, Cataplasmata. Deinde medicamentis vtendum, quæ ciendi vrinam vim habent. Asplenium in potu. Ad habitum corporis, frictiones magis laudantur quã Balnea. Hæc tamen adustis conferre possint, sed incocto Chamæmelo,& adiecto oleo.

Ad spinam propter horrores, hora vna ante accessionem inunctio ex oleo Cyprino, chamæmelino, Euphorbio, Castorio,pipere: quidam addunt Theriacam cum aqua ardente fælici successu, nam aufert accessionem. Galenus in potu dabat Theriacam, & alia vehementer calida ad reliquias dissipandas post purgationes, per duas horas ante accessionem,cum præcesserit die præcedente vomitus post cibum, die vero sequenti dabat in potu Ab-
De The. synthij succum. Quod remedium protinus liberat
*ad Pis.*15. ab accessione, Qui,vero hæc ante statum exhibuerunt,exasperarunt,vnde duplicata est,& triplicata, & facta continua perierunt. Trallianus damnat antidota ad Quartanam ex vehementi adustione, sed refrigerantibus potius,& humectantibus vtendum iteratis purgationibus, & quę vrinam prouocare possint,non valde calefacientia. Aliquando vtebatur soporiferis,in quibus vigilię,& sitis comitãtur. ex opio, Hyoscyamo hora vna ante accessionem, nam somno oborto accessio impeditur, aut minuitur. Recipit Opij,Castorei,Opopanacis, Hyoscyami singulorũ partes æquales,ex melle fiant Catapotia Dosis Scrup.1.componit etiã alia ratione mitius.

Præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Prędicatur a proprietate, quod mirifice omnibus auxiliatur decoctum Scorpiuri potum ante accessionem, mouet aluum, & vomitum. Dioscorides Buglossi decoctum in vino,: Heliotropij maioris grana quatuor.

Victus humectans, temperatus in calido, & frigido nunc vergens ad caliditatem ad humorem Melancholicum, nunc ad frigiditatem in adustioribus optimi succi, attenuans. Quantitas, vt in sanitate, si accessio breuis sit, & consueta exercitia in interuallo. Si longa sit accessio, & in statu totius morbi conuenit victus tenuior, & Quies. Carnes ex volatilibus nō palustribus, nec crassis, nec viscosis. Oedina, Vitulina, Castrati, non porcina: Pisces molli carne, Oua; Non legumina, non flatuosa. Vinum album tenue modice calidum.

Salsamenta ex piscibus molli carne, vt Alex, Butarghe, Cauiale non dura. Quo cibo Trall. atra excreuisse, & lienem extenuatum. Sed aliquantū sitim tolerare oportet sine potu, vt postea vinum dilutū affatim bibant. Cappares saliti ex oleo, & Aceto. Certis diebus Sinapi, Diatrion pipereon, Diaspoliticum, vel quotidie Piper cum aqua. Sed hæc in adustis fugienda: potius refrigerantibus, & humectantibus, vtendum; Melopepones, Vua, Mala, Persica Lactuca, Endiuia, Cicorium: Ostreæ, pisciculi Trall. & Auic. De Atr. bi. 4.

Aetius, si secedant humores mordaces, lac asininum, aut Equinum, vel Caprinum heminis tribus vsque ad sex singulis diebus augendo nam simul purgat, & instaurat. Iterum repetendum intermisso vno circuitu: Iterum intermissis duobus circuitibus, sed minuenda lactis mensura. Etiam moderata potio cum bucella panis ante accessionē iuuat, si in ventriculo non acescit, aut nidorosum fit. Assuetis per sanitatem, vbi morbus in statu cū signis manifestis coctionis, nullo viscere læso, Aquæ frigi-

dæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dæ potio duabus heminis instante prope accessionē, prohibitus rigor, & aliquando accessio: sed hæc vrgente caliditate in valde adultis.

Alij tutius in humore frigidiore ad prohibendos horrores, ante accessionem prę sumunt medullam panis imbutam vino generoso, & idem vinum superbibunt.

Complicationes intermittentium. *Cap. XXVI.*

2. Cri. 2. MIscente eiusdem speciei febres intermittentes, vt duæ tertianę, vel tres. Duę videntur, vna Quotidiana, sed formis discernuntur.

2. Cri. 6. Tres tertianas animaduertit Galenus in iuuene. Quarum vna accedebat hora quinta diei, altera hora septima noctis, tertia hora decima alterius diei. Omnes anticipantes Putabatur Semitertiana, quia erant continuę per subintrantiam omnibus anticipantibus. Sed cum in processu postponerent, manifeste apparuerunt intermittentes fuisse. Causa duplicis Tertianæ est bilem colligi in loco pituitoso, vt in ventriculo, vnde fit Typus Quotidianę, quamuis bilis putrescat. Tertia autem significant alium locum, vt mandantem, qualis Hepar. Quo autem plures accessiones fiunt in vno circuitu, eo magis periculosæ nam facile transeunt in continuam. Curantur, vt Tertiana simplex, sed in his conuenit magis Venę sectio ad euentationem, & victus tenuior. Prospiciendum quoque est duobus locis, scilicet mandanti, & recipienti. Quotidianę duę sępe in mulieribus contingunt, vt vna nocte adueniat, altera die: vnde Nocturua, & Diurna simul coniungantur. Tres quoque contingere possunt, vna mane, altera Vesperi, tertia in media nocte: aut alio modo. Causa est multitudo partium, vt ventriculus, vterus, Caput, Thorax; dignoscuntur esse Quotidianę forma; partes affectę recipien-

cipien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cipientes, aut mandantes ex læsione. Curantur vt simplices, sed remedijs ad plures particulas. Quartana duplex aliquando Typo videtur esse simplex Tertiana: contingit quia atra bilis colligitur in parte biliosa apta nata diebus imparibus commouere humores: Aliquando autem una dies integra est sine febre, duæ sequentes cum accessione. In hac significantur duo loca, typum Quartanarium duplicem facere, vt mandans & recipiẽs. Triplex Quartana singulis diebus accessionem facit, ut uideatur Quotidiana, vel obtria loca, vel in uno loco pituitoso collecta materia melancholica, unde Typus fit Quotidianæ: Forma autem omnium est Quartanę, Curantur ut simplices. Diuersę speciei febres coniunguntur: Tertiana cum Quotidiana sæpius, quã falso appellant vulgo duplicem Tertianam: dignoscuntur formis. Hæc diebus imparibus bis accedit, aut diuersis horis, quam cõplicationem uocat: Galenus eadem hora inuadentes constituunt unã febrem maiorem, quę commixtio, & confusio dicitur. diebus autem paribus vnica fit accessio Quotidianæ. Contingit ob loca diuersa, nam in vno colligitur bilis, in altero Pituita. Citius autem definit Tertiana, Tardius Quotidiana.

2. Cri. 2.

Typ. 5.

2. Cri 7.

Remedia ad utrumque conueniunt. Tertiana cũ Quartana raro apparet, dies secundus & sextus sine accessione sunt, septima die bis accedit, aut vna ex duabus fit magna. Dignoscuntur similiter formis, loca collectionis duo, scilicet flauæ bilis, & Atræ. & curantur ut simplices: Quotidiana cum Quartana sæpius apparet. Hęc in diebus Quartanę bis accedit, aut una accessio maior. in cęteris diebus vnica febris Quotidianę. Sed has uulgo appellant tres Quartanas, quando eadem hora accessio Quartanæ coniungitur cum Quotidiana. Sed forma Quotidianæ diuersa est à Quartana. Loca putredinis duo, vndę duplex Typus. Cõtingit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

omnes ſimul coniungi atque eadem ratione dignoſcuntur,& curantur. Commixtio autem humorum in eodem loco, formam acceſſionis facie commixtam, vnicum autem Typum, vt de Tertiana notha dictum eſt: Idem de cæteris. Sentiendum in quibus remedia ad ſingulos humores componenda ſunt. Erraticæ dicuntur, quæ inordinatis Typis accedunt. Contingit hoc ob inæqualitatem humorũ, qui, vt plurimum in morbis acutis incinerati varie feruntur ad diuerſas partes, vnde varias acceſſiones, & inordinatas faciunt, donec in vna ſede conueniant: tunc vnus fiet circuitus ſecundum naturam partis, vt plurimum autem Quartana, cum naturam atræ bilis adepti fuerint, quia hos natura ad partes Melancholicas tranſmittere ſolet. Eadem humorum varietas, & motus ad varias partes complicationes plurium Typorum facit, & duplicationes multiplicationeſque, in quibus ordo aliquis eſt, ſed ob multitudinem acceſſionum latet, ideo inter Erraticas putantur ab imperitis, vt Galenus inquit: Quod autem quædam anticipent, auctam eſſe irritationem ſignificant, aut a multitudine, aut qualitate: Quæ autem poſtponant, eaſdem cauſas diminutas eſſe oſtendunt. Sed hæc omnia propter errores in victu contingere poſſunt, Curantur Erraticæ facilius, quam quæ perpetue ordinem ſeruant, ſignificant enim confirmatum eſſe affectum in parte, qui difficilius tollitur.

1. Preg. 27.

2. dif. fe. 11.

Ad varium motum humorum prodeſt ſedatio perturbationis per refrigerántia, & mitigantia acrimoniam irritantem, vt per quietem fiat concoctiȯ. Si periculum immineat, ne ferantur ad partem aliquam principem, quod Turgere dicitur, euacuatio per medicamentum purgans, pro humore peccante. Ad omnes autem humores conueniunt pillulæ Aggregatiuæ. Victus autem fit tenuis, & exquiſitus.

Interpollatæ ex forma acceſſionis dignoſcentur a quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quo humore fiant. Quintam formam accessionis habet Tertianæ, sed accedit ad Quartanam ex bile adusta. Curatio eadem quę Tertianæ nothæ ex mixtione, Atrę bilis per adustionem. Non conuenit Venæ sectio ob humoris paucitatem, neque eget euentatione ob longitudinem interualli. Conueniunt humectantia, & modice refrigerantia: Et purgatio post longam humectationem: ex sero lactis aut lacte Asinæ, interiectis aliquando efficacioribus ad bilem adustam. Thoraci prospiciendum, ne transeat in Tabem humor enim peccans vim corrodendi habet. Septana, & Nonana si contingant, non egent Curatione, quia non lethales, & ob longitudinem interualli, vires non labefactant. Victus ratio vt in Quartana ex humore frigido.

3. in 1. Epi. 9.

3. in 1. Epi. 7.

Continuæ. *Cap.* XXVII.

Continuæ quędam habent accessiones, vel potius exacerbationes Quotidianæ continuæ, Tertianæ, & Quartanę: vel exquisitæ, vel Nothę, simplices, vel commixtę, omnes putredinem habent in aliqua parte, aut cum inflammatione, quæ febres per accidens appellantur, aut sine inflammatione, in cauitate tantum venarum existentes putredine, non affecta substantia solida, quę febres per se dicuntur. Quędam vnica accessione constant vsque in finem, Synochę appelatę idest Continentes: Homotonę in eodem tenore: Epacmasticę semper increscentes, Paracmasticę semper decrescentes. Putredinem habent in omnibus venis, aut maximis, putrescentibus. Succis non magis in vna parte quam altera. Nunc flaua-bile, nunc reliquis vna cum sanguine. Nam sine sanguinis multitudine non contingit putredinem porrigi in omnes venas.

2. dif. fe. 15.

2. d ff fe. 2.

Hoc modo eadem genera, quę sunt in intermittentibus *9. Meth. 3.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2. *Cri.*6. tibus,proportione reperiuntur in Continuis,manifestius quidem in habentibus accessiones: non obscure autem in Synochis: nam acutie tantum differunt a cæteris continuis. Vnde colligit Galenus tria vniuersa esse simplicium febrium genera. Nam continua quæ pro Quarto genere ponitur 2. Nat. hum. 22. & Synocha in sanguine apud Auicennam proportione respondent tribus intermittentibus. Ex flaua igitur bile Causos fit,ideft Ardens exquisita, siue in genere Synochę, siue Tertianæ continuę appellationem habuit ab vrente caliditate, quam comitatur sitis incompescibilis per totum morbum. Sitis sedes potissimum in Iecinore sima parte,in Ventriculo,eius ore:in Pulmone:Ieiuno intestino ideo:In habentibus accessiones has partes affici putandum est. Hipp in Aestate fieri,cum venulæ exsiccatę traxerint hic hores acres,& biliosos. Et in Aquilone tenuissima fluxio in internas partes fit, vnde Ardens exquisita. Ex pituita salsa Ardens Notha. Ex alijs generibus pituitæ Typhodes ideft Succedentes, longiores: medio modo Semitertianę. Quotidianas cõtinuas Hippocrates intellexit cum dixit, Accessiones diebus paribus plerisque fiebant. Et paribus maior exacerbatio vt de Philisco tradit. 3. in 1. Epi. 18. & iudicia 3. in 1. Epi. 13. 2. in 1. Epi. 75. Ex Atrabile raro fieri Quartanam continuam testatur Galenus. 2. dif. fe. 2. ob circuitus longitudinem. An inter acutas quæ quarta die,& Septima exacerbatur, admodũ lethalis Quartana est continua: nõ per subintrantiã,quę rarò cõtingit ob circuitus longitudinẽ.

Marginal notes: 5. *in* 3. *Epi.* 34. — 1. *in* 1. *Epi.* 10. — 4. *Acu.* 1. — 1. *in* 1. *Epi.* 10. — 4. *Acut.* 14. — 1. *Aph.* 12. — 3. *in* 3. *Epi.* 36.

Hippocrates de Internis affectionibus omnes has febres Typhos vocat, vel a bile, vel a Pituita, vel ab Atrabile: numerat autem quinque modos: Idem videtur intelligere, sub nomine Causon, Typhos,& Pyr. ideft ignis: Lypiria genus est Ardentis perniciosum, in qua interna calent, externa perpetuo frigẽt cuius apud Hipp. fit mentio 2. de Mor-

De inaq; inte. 8.

bis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bis. Trall. inquit. Cum Erysipelas ventriculum occupat, Lepyriam græci vocant; Si iecur Typhodem; si Pulmonem Crimnodem. Sed aliter apud Auicennam Lipyria inter Pituosas, in qua Rigor est sine febre ex Galeno 2 dif. fe. 6.

Miscentur continuæ inter se, & cum intermittentib. inter quas Hemitritæus est, idest Semitertiana: Alij Medici omnes complicationes acutiores Semitertianas vocabant, At Galenus solum Hemitritęum Quotidianam continuam cum Tertiana intermittente: non vtrisque intermittentibus; quia acuta, & grauissima ponitur ab Hippo. Neq; vtrisque continuis, quia horrifica. Altera die grauius, in qua duę accessiones: altera leuius, in qua vnica accessio ex sola Quotidiana. Si tertiana intermittens sit, diebus imparibus horriticę repetitiones fiunt ob pugnam humorum nunc breuibus spatijs motus inęquales fiunt, nunc longioribus, vt plures accessiones videantur, quę reduplicationes dicuntur, bis ter aliquando quater: nunc per totum morbum, nunc semel tantum cum accessiones, vel anticipando, vel post ponendo abiunguntur.

2. dif. fe. 8.
3. in 1. Epi. 5.
1. in 1. Epi. 24.

Si quotidiana intermittens sit, singulis diebus motus horrifici fiunt. Exquisitus autem Hemitriteus est, cum ęqualibus vtrisque humoribus eadem hora inuadunt Tertiana intermittens, & Quotidiana continua: Non exquisitus, quem recentiores minoris famæ nuncupant, cuius forma ad alteram magis accedit. Romę familiarissima, acuta, & prę cęteris lethalis, ducens ad Tabem, & longos morbos, generatur enim ex pluribus succis, quorum calidior febrem acutam accendit, statimque discutitur. Sed dum tenet, contingit frigidioribus corrumpi, vnde febris deterior fit. In quocunque genere continuarum Pestilens oritur inter Malignos Malignitas ad morem morbi pertinet, non magnitudinem: Cum accidētibus periculosis,

2. in 1. Epi. 25.
3. in 1. Epi. 5.
3. Præs. 4.
3. Cri. 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

licet aliquando debiles & paruæ videantur febres: vehementiores autem sæpe sine periculo. Putredo tamen in Pestilenti est magna non admittens coctionem, vnde dicitur lędere tota substantia, vt Venena. Febris pestilens aliquando contingit cum Peste cum aer inficitur inter morbos Epidemios. Aliquando sine peste inter Sporadicos ex praua victus ratione. vnde & Exanthemata fiunt Variolæ, & Morbilli: Colliquantes. Quæ cum Syncope fiunt, Auicenna appellat Syncopales.

Causa continuarum & signa. *Cap.* XXVIII.

2. Cri. 12. 2. d. f. fe. 1. CAusa continuitatis est, non expelli particulatim humores putrescentes extra venas, vt in intermittentibus, sed, aut per vnicam expulsionem in Crisi, aut in declinatione totius morbi per coctionem digesta materia. Retentionis causa est multitudo putrescentium in venis maioribus: Aut comitante constipatione, vel obstructione, vt in Synocha, totius cutis, aut alicuius particulę in habentibus accessiones pręcipue in humoribus crassis, aut inflammationem, aut ob virtutis imbecillitatem. 2. in 1. Ep. 20. In omnibus tamen transpirat insensibiliter quod accenditur, præcipue in corporibus rari habitus. Pro mensura autem transpirationis nunc febres decrescunt, nunc augentur, nunc in eodem statu permanent. 9. Meth. 3.

1. Gla. 8. Signa continuarum, accedere sine signis intermittentium, idest sine rigore horrore, aut sensu inęqualitatis, quæ significant transmissionem extra venas: non tamen sine frigore, fit enim frigus ob concursum calidi ad interna in accessionibus tam continuarum quam intermittentium. Non declinare post horas 24. nam carent interuallo. Manifestiora signa putredinis adsunt in cõtinuis, tũ in Pulsu tũ in Vrinis, & calore ĩgrato, aut statim, aut post. 9. Meth. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

In Synocha nulla exacerbatio, cum nulla sit particula, quæ humores colligat. In habentibus accessiones saltem exacerbationes fiunt, aut Quotidie, aut diebus imparibus, aut per quartum nunc cum extremorum refrigeratione, cui succedit tempus inæqualitatis, aut sine refrigeratione solo aucto calore. In quibus vehemens fit caloris contractio, significatur particula valde lęsa, vt in magnis inflammationibus viscerum. Humoris peccantis maximum indicium caloris qualitas. Nam ex sanguine vaporosa magis, minus molesta: Ex flauabile, molesta, rodens & mordax Ex Atra, similis. Ex pituita, primo tactu vaporosa magis quam acris, postea mordacitas inæqualis, quasi per cribrum transiret. Ex linguę colore rubens inflammationem significat: Flauus bilem flauam: Niger atram bilem: Albus pituitam. Arida cum nigredine vehemētem vstionem, vt in Ardente: Alia signa peti possunt ex Intermittentibus. Pestilentis calor extra mitis, interius affligit. 2. de Morbis, & Auic. Symptomata grauia: Animi deliquium: destructa appetentia: lingua arida sitim non sentiens. Partis affectę signa ex læsione sumuntur Dolor, grauitas in principio accessionis. In Synocha Dorsi dolor ob tensionem Venæ cauæ Rasis. *2. dif. ft. 9.* *4. Acu. 4*

Prognostica Morbi acuti per febres continuas interficiunt, Magis periculosæ quę tertia die fortiores fiunt. Longiores quæ diebus paribus, & magis malignæ. Acutiores soluuntur per Crisim fluxu sāguinis è naribus, aut sudoribus. 9. Meth. 5. Rigore superueniente, fit solutio, vnde excretio per sudores, aut bilis vomitum, aut deiectiones. Longiores per abscessus quędam per vrinam, aut insensibiliter per coctionem Crises ante coctionem non bonę, & in diebus non decretorijs Coctionis signa ex vrinis. Si die quarta nubeculam habet rubram, & alia ex ratione, die Septima iudicatur. Quo cru- *1. Acu. 8.* *4. Aph. 43* *3. Dieb. dec. 8.* *4. Aph. 58* *4. Aph. 44* *4. Aph. 22.* *4. Aph. 71.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

diores, eò magis protrahetur, aut mors: Quò tardius signa coctionis apparuerint, tardius etiã perficitur coctio. Aliquando post iudicationem vrina concocta. Morbus regius malus ante septimam bonus in Septima, nona, vndecima & decima quarta, nisi obduruerint dextra Hypochondria.

3. in 1. Epi. 34.

4. Aph. 37 usque 50.

Grauia symptomata cum signis cruditatis lethalia in viribus imbecillis, in robustis longitudinem morbi significant, vt Sudores frigidi: Rigor febre non deficiente. Excreationes praui coloris & fœtẽtes: Extremorum frigiditas, interna vrentia. Peruersio oculorum. Spirandi difficultas, & delirium. Sopores. Lachrimæ. Dolores fortes circa viscera, & conuulsiones: Æstus circa ventriculum & Cordis morsus: Animi deliquium, intereunt suffocati, aut animi deliquio. Eadem cum signis coctionis Critica sunt. Si Crisis sequatur, bona, sin; mala Ante Crisim nox grauis: Sanguinis eruptionem significant lachrimæ inuoluntariæ, Colli dolor, Tẽporum grauitas, caligo oculorum: præcordiorum contentio non cum dolore Vomitum biliosum, ac pituitosum, Capitis grauitas cum dolore, cordis, & fastidio: Multa passim reperiuntur in Aphorismis Prognosticis & Epidemijs.

9. Met. 5.

2. Aph. 13

2. in 1. Epi. 55. & 56.

Curatio continuarum. Cap. XXIX.

CVratio continuarum præcipue requirit remedia ad febrem & Putredinem, magis enim vrgent, quam causę: aliquando & Symptomata vrgentia sedanda sunt. Ad febrem igitur ob morbi magnitudinem & celeritatem in Acutis, indicantur remedia magna, & celeriter agentia Duo autem sunt huiusmodi, Venæ sectio & Aquę frigidę potus, maxima remedia febriũ continuarum Incipiendum autẽ est à venę sectione, quia tollit plenitudinem

9. Meth 5

nem quo ad vasa in tumorem elata ob feruorem & refrigerat, & Ventilat, prohibet putredinem & obstructionem. Hoc omisso anceps omne auxilium Nam neque tuto refrigerare stante plenitudine, neque calefacientibus vti ad tollendas obstructiones, si adsint, & ad rarefaciendum, & educendos humores putrefactos, vrgente febre & Putredine. Vsque ad animi deliquium in Synocha antequam putredo inualescat, & in ardentissimis: & Rasis in febre Pestilenti. Succedere solet bilis vomitus, deiectio, sudor. Sed vbi sanguis naturalem bonitatem amiserit, robur virium amittitur, ideo non licet tātum detrahere, sed tantum sanguinis relinquendū qui sufficiat coctioni, ne cogamur ante statum nutrire. Nam putredo & obstructio non curantur sanguinis missione, sed coctione & purgatione. Auicē na prohibet in ardente exquisita, quia sanguis est frenum bilis. Nec Hippocrates vtitur, in ardente, Galenus inquit 9. Meth. 4. Si ætas, aut vires dissuadent, ab initio parum mittendum, post reiteratione supplendum. 9. Meth 4. 1. Aph. 23 11. Meth. 4 4. Acu. 5.

Dissuadent & cœli status calidus & siccus, & valde frigidus, habitus laxus, molis, pinguis, gracilibus venis, qualis in pueris ante annum decimum quartum, & in quibusdam etiam si 30. annorum, sint in his parū, aut nihil mittendum: Magis in gracili duro, & spisso, latis venis. Ex media dextri cubiti cum magna incisione.

Vbi vires dissuadent, ex minoribus venis: hirudinibus & Cucurbitulis. At his minor euentatio fit venę cauę: Consideranda autem sunt in venæ sectione pręcedentia & sequentia, non solum vires pręsentes Pręcedentia, si ciborum cruditas in ventriculo, differenda venę sectio donec perficiatur coctio & excrementa descenderint. Galenus ob tarditatē coctionis distulit in alteram diem. Si humores crudi plurimi, sanguis bonus exiguus, nō mittēdus sanguis, 9. Meth. 5. 9 Meth. 4.

ſanguis, quia inciſa vena bonum ſanguinem emittit, malum qui in primis venis circa Iecur, & Meſenterium attrahit in corpus his nec motus, nec alui deiectio conuenit, quia humores crudi omnes pigri, inepti ad motum, vnde Tormina, roſiones, animi deliquia, & obſtruendo impediunt, ne alij ducantur, Sed egent quiete, & diſſecantibus.

4. Tu. ſa. 5

Male igitur hodie Fernelium ſequuti ante venæ ſectionem purgationem minoratiuam exhibent: ſed ad fæces ſufficit Clyſter, ad cibos in ventriculo, vomitus, ſi diferri nequeat venæ ſectio Trall. Sequentia, ſi expectatur alia excretio à natura ſeu per Menſtrua, ſeu per Hæmorrhoidas, quę inceperit tempore mittendi ſanguinis, ſi ſufficiat, non detrahendus Si non ſufficiat, ſupplendum, vt ex vtraque tantus detrahatur qui ſufficiat. Huic ſententiæ oppoſita videtur, quæ ab eodem Galeno ſcribitur, cum inquit. Sola euacuatio, quæ à natura fit, ſufficit, quamuis nõ ſit pro multitudinis ratione. Soluitur ex Hipp. cum inquit. Si cuipiam ſanguinem auferre confert, prius ventrem confirmare oportet. Exiſtentibus enim grauibus Symptomatis virtutem deijcientibus, non molienda eſt à medico aliqua euacuatio inſignis, ſed prius ſedanda ſunt ſymptomata, & roborata virtute, euacuatio quæ requiritur, fiat. Præterea ſi ſufficit euacuatio quę à natura fit, ad minuendam materiã, non ſemper ſufficit ad ventilandum in magna febre nam etiam non exiſtente plenitudine aliquando venę ſectio neceſſaria eſt. Aquę frigidę potus remedium eſt febris, vt febris, Defendit etiam à putredine: Tumorem venarum ex ebullitione compeſcit ſine diſpendio ſanguinis ex venæ ſectione. Facit, & ad concoctionem in bilioſis, ſeparationem prauorum, & expulſionem roboratis partibus ſolidis 2. de Morb. ad febres ex bile conuenit vbi venæ ſectio prætermiſſa eſt, aut diminute facta. In ſtatu, quando febris eſt maxima, cum ſignis euidentibus co-

9. Meth. 5. *1. Gla. 14.* *4. Acut. 116.* *11. Meth. 9.*

ctionis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ctionis, virtute valida Celsus ex Cassio laudat ad Ebrietatem. Exhibenda actu frigida, & prorsus gelida in multa copia, vt feruorem extinguat, non augeat per Antiparistasim Aet. ad satietatem quantum libet, non vt in Pleuritide quantum inspirando haurire possit. Obstant, & dehortantur obstructio ob crassos, & viscosos humores, putridus humor non concoctus. Phlegmone, œdema, Scirrus: partium imbecillitas ex frigore, vt Gulæ, Ventriculi, Vesicæ, Septi transuersi Frigidus aeris status Vnde pericula imminent: Spirandi difficultas, conuulsio, Tremor neruorum resolutio pręcipue in extenuatis. Attendenda vero est consuetudo, vtrum per sanitatem lędantur à frigida. Ob hęc pericula multi medici formidolosi, quos Psycrophouos Galenus vocat: His fauere videtur Hipp. Nam aquę potum damnat in morbis acutis. & Dioscorides recenset inter venena. An mensuranda est vis remedij cum noxa, & vtrum corrigi possit. Vrgente calore febrili, vnde periculum ne pro coctione putredo, aut Hectica sequatur, à quibus certa mors: Satius est per aquę frigidę potum extinguere, quam certo mori. Sic Gal. in colliquantibus pręcipit quam primum exhibendam non expectata coctione. Et Rasis in febre Pestilenti. Satius etiam est phlegmanos in pręsens augere, quam sinere febrem Hecticam inuadere. Erysipelas vero quod verum sit, non aliter sanaueris, nec expectanda coctio, sed expectatur in mixto cum phlegmone. Si Phlegmone, Oedema, Scirrus in principe parte, non est exhibenda, in cęteris non adeo verenda. Concedit Galenus in Pleuritide. Mitigatur potio, si non tota simul, sed iteratis vicibus, vt Rasis in febre pestilenti ter repetit dimidia hora interiecta, vt priorem euomat, atque iterum bibat, si calor reuertatur. Modus in quantitate, vt exposcit tempus anni, regio, ętas, & consuetudo. Si non plane gelida, qualis in niue, sed, vt aqua fontana: Si inter-

3. Acu 40. — *10. Meth. 11.* — *10. Meth. 6.* — *9. Meth. 5.* — *9 Meth. 5* — *2. Acu. 43* — *1. Gl. 13.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

interponatur cęteris potionibus vtilioribus, vt Mulsę, oxymeliti, aliquando etiam vino non permixta,
3. Acut. sed post hausta. Hoc modo febrem ardentem curat
40 & 41. Hipp. cum inquit. Huic aquę Mulseque coctæ, &
4. Acu. 4. aquosę quantum voluerit, bibendum dabis. Non sola aqua, quia non nutrit, & per se inutilis: non sola mulsa, quia non refrigerat. Interponitur etiam Pti-
10. Meth. 6 sanæ, & cęteris cibis. Pro frigidę potu lauacrum in aqua frigida, si bona corporis habitudo sit, & cęli status calidus, & siccus. Qui tempestiue hoc fecerunt, protinus sudarunt, & nonnullis eorum aluus biliosa reddidit. At periculosius est refrigeratione
11. Meth 9 externa intro trudere, quam interna extra propellere. Rasis ad pestilentiam extra trudendam, calefactoria per ollas ex aqua calida extrinsecus adhibebat, dũ intrinsecus sorbitionibus aquę frigidę, & inspiratione aeris frigidi vteretur; nam promouent sudorem.

Curatio continuarum per medicamenta.
Cap. XXX

EVacuantia humores putrefactos, requiruntur in omni putrida: quędam in principio ad minuendam materiam, & vbi turgent: quędam in progressu post concoctionem. Initio igitur Hippocrates in febre ardente postquam refrigerauit per aquę, & Mulsę aquosę potionem; Si os amarum fuerit, vomere confert, & ventrem subluere, idest clysteri: si adhæc non aperiatur ex vsu enim mulsæ aperiri solet lacte asinę cocto purgabis vbi Galenus
4. Acu. 7. potius sero vtitur. Lac enim febricitantibus inimicum. An lac coctũ, vt docet Galenus, & Aetius adiecta Aqua, & detracta spuma, refrigeratum, & colatum conuertitur in serum, quod aluum mouet, abluit, & refrigerat: pręcipue Asininum. Hodie vtimur Sy. rosato solutiuo cum decocto Tamarindorũ aut florum, & fructuũ cordialiũ: Cassia Manna. Ap-
paren-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

parente autem coctione, aut vbi turgent, quocumque tempore: conuenit medicamentum purgans efficacius. Turgent autem, quę coctionem non admittunt, vt humores exusti, aut venenosi, cum enim hi naturam stimulent ad expulsionem, periculum est, neruant in aliquam partem principem: requirunt igitur statim auxilium, nam tardare malum est. Sed quoniam plerumque febris vehemētia prohibet, aut humoris crassitudo. Vbi febris vrget, prius extinguenda est aquæ frigidę potu, sic enim medicamentum noxam simul corriget siquę ex refrigeratione orta fuerit. Ad crassos autem humores post refrigerationem extenuantibus vtendum, vt Galenus inquit, arrepta occasione talia propinādi, incocto Hyssopo, Origano Thymo in mulsa, aut oxymelite. Purgabitur, autem Rhabarbaro Agarico, aut alijs, vt dictum est in intermittentibus. Post purgationem autem abluenda intestina, & ventriculus ex Serolactis, vt ab initio: perficit enim purgationē, & noxam corrigit, qui modus apud Hippocratem sæpe reperitur, in libro de Internis aff. & 2. de morbis. Si natura vergat ad vomitum, aut vrinam, danda sunt illa, quę excretiones promoueant per illas partes, vt in intermittentibus dictum est. Ad partes affectas, in quibus accessiones infestant, simili modo succurrendum est, & eadem alterantia ad singulos humores danda sunt. In Synocha cum existat putredo in vena caua, post euacuationes vniuersales conferunt Cucurbitulę dorso applicatæ cum scarificatione: & frictiones rarefacientes ex oleo amygdalarum dulcium: aut Chamæmelino vbi autem ardor inest, inunctio ex Infrigidante Galeni actu frigido; Eadem ventriculo, & pectori æstuantibus adhibet Aetius, & succos alios refrigerantes, At non diutius refrigerandum, sed transeundum ad actu calida non tepida linteis ex hydræleo impositis, aut rosaceo cum modico aceti. Balneum

4. Aph. 10.

2. Aph. 24

aquæ

3. *Acu.* 58 *& 62.* aquę dulcis proponitur in Ardente exquisita, vbi feruet bilis in toto corpore; si non adsit inflammatio, aut Erypsipelas, tutius apparente coctione post euacuationes. Quando externa frigent, & interna vruntur, non possint humores ad externa fieri. Hipp. in Coacis inquit. Lypiricæ febres non soluuntur, nisi accedat bilis effusio sursum, & deorsum. Confert igitur purgatio.

1. *Gl.* 13. 2. Die *decr.* 11. Victus tenuis. Tenuissimus vbi statim extremi sunt labores in his vsque ad quartum nihil dare oportet, inquit Galenus abstinendo etiam quãtum fieri potest ab aqua. An vasorum compassio periculosa. 1. Aph. 3. satius igitur est implere potu non sola aqua, sed interposita mulsa, aut Oxymelite, &, aliquid Ptisanę, aut panis decocti in aqua adiecta

1. *in* 1. *Epi.* 11. Lactuca, Acetosa, donec declinatio permittat augere. Inquit enim Hippocrates. Ex horum consideratione offerendus est victus. In quibusdam statim morbus est in summo, postea paulatim decrescit: Quidam e cõuerso initio mites paulatim increscunt: Quidam circa principia, & fines imbecilliores, in medio fortiores. Sed oritur dubitatio circa

3. *Cri.* 10. *& 4. Aph.* 22. euacuationes ab initio faciendas: Cur natura in principijs euacuans ante coctionem, damnatur; Medicus autem recte vtitur venę sectione, aut Medicamento purgante in principio ad minuendam materiam. 2. Aph. 29 An euacuatio spontanea in principio praua est tanquam signum naturę stimulatę a magna causa, aut maligna ante tempus. Non praua tanquam effectus diminuta materia lędente. Si autem fiat a Medico, nullum est signum prauitatis, & vtilitas habetur ex diminutione materię.

Curatio Pestilentis. *Cap.* XXXI.

AD febrem pestilentem peculiaria remedia. Vbi magna est sanguinis corruptio non con-

uenit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uenit venę sectio, vt tradit Galenus, De Cibis boni & mali succi cap. 1 Si egeat, ob plenitudinem, scarificatio in pede, Sanguisugæ ad Hęmorrhoidas, vt reuulsio fiat a supernis, Cucurbitulę in Dorso, vt reuellant ab internis. Purgatio materię pestilentis quam primum, ex Rharbabaro, Agarico Triphera persica. Sed in febris vehementia, prius extinctio feruoris ex aquę frigidę potu, Alterantia propria quæ a tota substantia Alexiteria vocantur, quædam defendunt a putredine, frigida, & sicca Acidum citri, limonis, Acetum succus Maligranati Acetosa, Trifolium acetosum, Bolus armenus, Bezaar, Fragmenta preciosa tenuissime leuigata. Margaritæ: Tormentillę radix, Quinque folijs. Quorum pulsus est tribendus in potu, vt ferantur in venas ex aquis stillatitijs refrigerantibus, vt Cicorij, Chondrillæ Acetosæ Scorzonerę, aut modico vini albi, aut aceti. Alia expellunt, & digerunt humores putrefactos, calida, & sicca adhibenda post usum refrigerantium. Pillulę Ruffi apud Paul. & Aet. Theriaca, Mitridatum. Simplicia multa explicantur in Venenis. Victus plenior quam in cęteris ad humorum prauitatem contemperandam, sed ob virtutis imbecillitatem parum, & sæpe. At impura corpora, quanto plus nutries tanto magis lędes. Soluit Gal. 2. Aph. 10. id contingere, potissimum quando praui humores fuerint in ventriculo, vnde ciborum corruptio.

De Ther. ad Pis. 16.

1. Aph. 17

Ad febrem cum syncope, Syncopalem vocat Auic. Si ex inanitione contingat, dissolutis spiritibus ob succorum tenuitatem, qui citissime exhalant cum sanguine: in iuuenibus calidis, & siccis, in Aestate laboribus, Curis, Tristitijs, inędia, vel ob febrem in sudoribus superflua deiectionibus. Dignoscuntur ex facie Hippocratica, In accessionibus valde refrigerantur, cum Syncope. Non suffe-runt hi venę sectionem, neque medicamenta purgantia,

12. Meth. 6. & 12. Meth. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gantia,neque aquę frigidæ potum: Sed citissime nu-
triendi paulo ante accessionem, & in ipsa accessio-
ne ex ijs quæ non facile difflentur, parum,& sæpe,
vt praui humores contemperentur, Non Ptisana,
sed Halica ex aqua iniectis Mali punici granis, Pa-
nis ex iure pulli: Fructus austeri,ouorum vitelli. Cas-
nei aliquid dandum post reliquos cibos post quar-
tam diem coctione aliqua apparente. Testiculi gallo-
rum,Cerebrum suillum assum: Contusum pulli: Po-
tus non mulsa, sed vinum aquosum sumptum post
cibum. In ipso animi deliquo panis tostus in vino
austero.calida diluto,odores frigidi ad nares. Robo-
rata virtute curentur, vt reliquæ febres biliosæ. Si
ob corruptos humores accedat Syncope,vt in Pesti-
lentibus. Fouere regionem Cordis,loca pulsum,Te-
sticulos ex vino Maluatico,Aceto rosato,Speciebus
Epithematis cordialis temperatis, addita aqua rosa-
cea,Lanfa,Melissæ.Croco,& Mosco. Si ob plenitu-
dinem impedita spirituum regeneratione propter
obstructiones,in habitu pituitoso, patiente ore ven-
12. *Meth.* 3. triculi,quod & in bilioso contingit: Indicatur eua-
cuatio, at virtus non patitur nec venæ sectionem
nec medicamenta purgantia. Galenus vtebatur fri-
ctionibus continuis,per totam diē,ad Crura,ad Bra-
chia,& Dorsum primo siccis,& asperis, postea mol-
libus ex oleo. Victu tenuissimo ex sola Mulsa inco-
cto Hyssopo,vsque ad septimam diem: Cum succe-
deret deiectio,addebat Ptisanam: In syncope ad re-
uocandas vires modicum vini generosi cum pane.

Hectica Cum putrida. Cap. XXXII.

1. *dif. fe.* 10 HEctica coniungitur cum putrida, vel cum suc-
cedit ad Ardentes, ad inflammationes visce-
rum: ad febrem Pestilentem: ad distillationes in
Thorace,Suppurationes,Vlcera pulmonis. Vel cum
superuenit Putrida. Auic. Raro peruenit ad Tabidā
cum

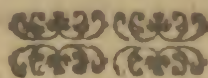
rum prius vim morbi pereant, Signa. Si in declina-
tione putridæ, arteriæ ad huc calidę remanent, cęte
ris refrigeratis: & Pulsus Hecticus certissimũ signũ.
Si colliquationes in excremẽtis, & in vrina apparẽt.
Febres colliquantes vocat Gal. Marasmodes au- 10.Meth.
tem, cum non defluit pinguedo, sed in vapores 11.
digeritur, quod in valde siccatis contingit. Deiectio
nes pingues non assumptis cibis pinguibus: viscosę
ex solidis partibus contabescentibus: aquosæ ex ro-
re. Spumosę, aut ex caliditate colliquante, aut ex per
mixtione flatus. Si exigua glutinosa candida, sub- 1.Cri.11.
crocea, læuisque sit deiectio mala est, quia colliqua-
tionem significat. Ga. graueolentia vehementem pu 2.Prog.21
tredinem colliquantem. Distinguitur ab humore
crudo, quia graueolens non est. Candida, & læuis
absumpto pingui à calore non maligno; Subcrocea
& lænis à caliditate vehementiori, aut pinguedine
vetusta vel putri. Similis bili, crassior & graueolens,
subuiridis, vehementis consumptionis est indiciũ 8.Plat.6.
fit ex bile æruginosa; Vrina oleosa est colliquatio-
nis indicium, id est, Si pingue desuper innatat, 1.Cri.22.
telæ Araneæ specie, & vt in pinguibus iusculis refri- 2.Prog.35
geratis, indicat consumptionem. Subsidentia 2.Prog.28
similis farinæ hordei crassioris, grandem colli-
quationem ostendit; Quæ repræsentat folia, furfu-
res, significant vasorum partes superficiales con-
tabescentes. Possunt tamen hæc contingere ex vitio
vesicæ, vel Renum, vel occulto abscessu disrupto. Di 2.Prog.37
scernuntur quia, vel sine febre, vel quia cętera non
respondent.

Curanda prius est Putrida tanquam causa, & si
quæ alia causa adsit, vt distillatio ad Thoracem,
Pulmonem, Dorsum, de quibus Hippocrates lib. de
Locis in homine. De internis affe. & 2. de Morbis.
prius purgat postea reficit lacte cocto per dies 40.
deinde ceteris cibis In febre autẽ ardẽte colliquãte, 10.Meth.
& Pestilẽti statim conuenit extinctio per Aquę fri- 11.

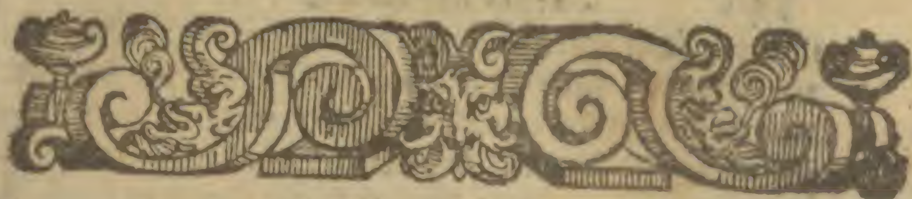
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gidæ potum, etiam si adsit inflammatio alicuius partis; Nam satius est in præsens augere inflammationem, quam sinere, vt in Hecticam confirmetur;
10. Meth. 6, Erysipelas non aliter sanaueris. Exterius particulæ primo affectæ refrigerantia actu applicanda. Et balneum tepidum ac frigidum post aliquam euacuationem. Euacuandus enim est humor putrefactus ne efficiat partes solidas; & pus in Suppuratis & vlceribus pulmonis. (corrodens enim partes solidas, Cordi cōmunicat Hecticā. At Hectica instaurationem indicat, eius quod continue deperditur. Simul auté euacuare & replere impossibile est. Ideo alternatim modo euacuandū leui pharmaco, modo
9. Meth. 10. reficiendum. Quod est per Epicrasim curare; cum paulatim quod vitiosum est, euacuatur, & paulatim inuicem quod salubre est, pro eo reponitur. Alioqui affectus est incurabilis, nisi magnum nactus fuerit medicum. Nam si soliputridæ insistat, confirmatur Hectica ob inædiam: Si soli Hecticę, augetur putrida cibis: Simul non licet, quia se se impediunt: Vna ergo ratio per Epicrasim. Quomodo affectus difficillimi curantur, contrarijs curationibus alternatim.

Finis Secundi Libri.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CAESALPINI Artis Medicæ.

LIBER TERTIVS.

De Venenis. Cap. I.

PRÆFATIO.

SI qui morbi egent Medicinæ auxilio, ij profectò ſunt, qui ex Venenis, contingunt. Hi enim ob ſæuitiam, celeritatem, & naturam pleriſque in cognitam plerumque abſque remedio miſerrime hominem rapiunt. Cæteri autem ab alijs cauſis orti, vt Febres, Pleuritides, Diſtillationes, Fluxus Articulorũ dolores, alijque multi ſæpe abſque Medici auxilio à ſola natura concoquente, & noxios humores expellente ſanantur: vt experimento nouerunt ij, qui ruri degentes, aut in itinere, vbi deſit Medicorum, Medicamentorumque copia, huiuſmodi morbis corripiantur.

Vulnera autem, Fracturæ & luxationes Medici quidem opera indigent manu adiuuante: Sed cum vnicuique vel gregario nota ſit eorũ natura, etiã remedia quibus ſanentur; nõ multo negocio inueniũtur. Venenorũ aũt vis eſt adeo peruicax, vt neque à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

natura vinci queant,neq; remedia,quibus ſuperentur, inuentu ſinit facilia, cũ deliteſcant eorũ rationes etiã medicis clariſſimis proprietates quaſdam occultas eſſe fatentibus,ideoque non ratione ſed ſola experientia ſanari. Sed,o Bone Deus,in quantis anguſtijs infęlices ęgrotantes verſantur,cũ Medici rationales, quid agant,neſciunt. Quorum loco inſurgunt Circulatores,mulierculæ,& quiuis ex plebe ſua præſidia iactantes cum magno Medicinę dedecore,inſtante interim repentina morte,niſi citiſſimè ſuccurratur. Sunt enim quædam venena quæ non diem alterum,aut tertium expectent:imò quædam pauciſſimis horis & fere momento extinguãt,
De Ther.8 vt de Aſpide teſtatur Galenus ex hiſtoria: Cleopatram Aegypti Reginam,ne ab Auguſto Romam duceretur in triumpho, inſciis cuſtodibus ex eius morſu, facto prius periculo in duabus ancillis, ſtatim occubuiſſe. Verum cum videam apud probatiſſimos viros Venenorum rationes non omnino cæcas exiſtimari,vt Empirici putant,quinimo cum ratione ac Methodo curari vtiliter poſſe,experientia tamen adiuuant, vt in cæteris Medicus rationalis profitetur,placuit fauente diuino auxilio de ijs agere,hinc ſumpto initio. Inter antiquos reperio Dioſcoridẽ diligentiſſime de Venenis egiſſe lib.6.Materiæ medicinalis. Hunc ſequuti ſunt poſteriores omnes. Diſputat hic ad verſus Empiricos non cæcas eſſe Venenorum rationes. Remedia quoque ratione ac Methodo inueniri.

3. Simp.18 vſq; ad 24 De Ther.3 Galenus quoque teſtatur varias rationes venenorum eſſe,quibus interimant: Nec temere,vt Empirici, ſed exacta ratione Theriacam ab Andromacho Cretenſe Neroni compoſitam; Multa quæ hominem perimunt remedio eſſe ,ſi certo modo caſtigentur,vt Viperæ carnes,Opium Chalicitis. Rationi adiunctam experientiam in condemnatis apud principes & Pręſidęs,ſed apud priuatos in Gallis.
Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Si igitur ſola experientia ſufficeret, fruſtra eſſet ſpeculatio quã aggredimur ex Galeno & Dioſcoride.

At tractatio de Venenis cogit Venena patefacere, quod improbum eſt, etiam ſi, vitandi gratia pateſiant, quia improbos inſtruunt: Quod feciſſe Orpheum & Heliodorum narrant. At hi pręparationes & compoſitiones venenorum docuerunt, quod Medico non eſt neceſſarium. Nã ſatis eſt nothas lęſionum oſtendere cuiuſcumque Veneni, vt auxilia ſingulis parentur. Theophraſtus in Aconito teſtatur pręparationes eſſe, vt ſtatuto tempore interficiat, ſed eas tacet. 2. Amid. 7 9. Hiſt. pl. 16.

Dioſcorides Maleficas herbas non deſcribit, vt Lycoctoni genera Quaſdam ieiune & confuſe, vt Solanum manicum. Neque igitur nos Venena docebimus. Sed eorum quę nota iam ſunt, ſigna & curationem explicabimus.

Quid ſit Venenum & tota ſubſtantia. Cap. II.

VEnenum gręce Deleterium vocatur., id eſt pernicioſum, & Phtharticon, id eſt Corruptiuum: & Phthoropion, id eſt tabificũ: & Cacurgon, id eſt Maleficum. Non tamẽ omne corruptiuũ vel maleficum venenum eſt, nam omnis morbus lethalis ex veneno eſſet, ſed quod ſecundum totã ſubſtantiam aduerſum eſt Quid vero ſit ſecundum totam ſubſtantiam agere, valde ambiguum eſt. Eſſe quaſdam proprietates occultas tradunt per ſolam experientiam habitas, quarum non eſt Methodus. At pertineret ad Empiricos non ad Rationales, Auicenna Specificas eſſe à forma prodeuntes: forte quia omnis actio à forma pendet non à materia. At ſi hęc temperamentum eſt unius cuiuſque proprium, vt innuitur. 4. Simpl. 15. Ex imparitate enim elementorum proprietates oriri. Quamuis elementorum proportio in ſingulis incerta eſt, 3. Simp. 19 6. in 6. Ep. 5. 5. Simp. 19 13. Meth. 6. & 9. Simp. 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

homini tamen relata cognoſcuntur ex effectu ſimul & omnium temperamentorum gradus. neque ſolum ex effectu, ſed & ratione ex Saporibus, odoribus alijſque ſignis. Solum autem in quarto gradu comperta ſunt corruptiua eſſe.

At Piper in quarto gradu calidum, & ſiccum, atque Allium effugerunt genus deleterij, Non Auri pigmentum neque Argentum viuum Ideo dixit Ga-
5. Simpl. 19. lenus Aliæ ſunt alterationes à calido, frigido humido & ſicco, alię a tota ſubſtãtia. Nõ poſſumus igitur accipere per totam ſubſtantiam formam mixti ex proprio temperamento prodeuntem. Meſues formam aſſerit ſupra temperamentum, quæ cælitus proueniat. Sed hæc opinio cum Peripateticis non conſentit, Ex elementorum enim miſtione Simila-
2. Gen. an. 3. ria conſtituuntur. Supra formam ſimilarium non eſt niſi virtus organica quæ ab anima pendet, cuius principium cælitus ducitur cum calido innato non elementari, ſed cæleſti. Proprietates igitur ſecundũ totam ſubſtantiam non poſſunt tribui formæ, ſeu hæc ſit temperamentum vnicuique proprium, ſeu ſupra temperamentum. An tota ſubſtantia ſignificat
De conſt. art. 11. non ſolam formam, ſed ſimul, & materiam? Nam & hæc, aut familiaris, aut inimica. Per formam accipitur temperamentum proprium ex calido frigido humido, & ſicco: Nam eſſentia omnium effectricum facultatum, ſunt primæ qualitates, ex quibus omnia
1. Simp 1. et 5. Simp. 2. conſtãt. Et Ariſtoteles inquit, Actiones omnes, & paſſiones ſimilarum ſunt opera primarum qualitatum: Organicarum autem anima. Per materiam
4. Meteo. 1 autem intelligendæ ſunt conditiones materiales, vt Craſſum tenue, Graue leue: Materia metallica, aut Plantarum, aut animalium. Vnde facilitas, & difficultas ad agendum vel patiendum. Quæ facile mutantur in ſubſtantiam noſtri corporis, familiaria dicuntur, vt Alimenta. Quæ difficile, inimica, vt Medicamenta: Quæ nullo modo, inimiciſſima vt Venena.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

na. Facilitas, & difficultas contingit ob similitudinem, & dissimilitudinem cum corpore nostro: vt in elementorum transmutatione Symbolum. Inditum calori nostri, vt per coctionem conuertat materiam in substantiam corporis nostri, si ea non fuerit admodum terrestris, & grauis, qualis est, Metallica. Nam terra prius conuertitur in succum plantarum, voluit Hordei Tritici: hæc in succum animalium, ideo alimentum familiarissimum hominibus fit: adhibita etiam præparatione confundendo in farinam, elixando, aut assando in panes, Quædam etiam vario modo condiendo, A tota substantia non excludi temperamentum patet, 3. Temper.4. vbi inquit. Quorundam natura hominibus est maxime contraria. Naturam cum dico significo vniuersam substantiam, & temperiem, quæ ex primis elementis conflatur, scilicet calido frigido, humido, & sicco. Non tamen solum temperamentum significat, sed cum tali materia. Quędam enim totis substantijs inter se contraria sunt Quędam solis qualitatibus. Illas simplices qualitates vocat, hanc totam substantiam. Differunt igitur primæ qualitates à tota substantia, vt forma per se sumpta, & adiuncta materia, vel vt totum, & pars.

3. Temp. 4

13. Meth. 6.

6. in 6. Epi. 5.

Piper igitur, & Allium temperamentum habent maxime contrarium, nam maxime distat a temperato: Sed materiam habent familiarem leuem, & tenuem facile conuertibilem, vnde eorum feruor extinguitur, ideo effugerunt genus deleterij. Cantharis ob crassitiem integris viribus peruenit ad venas: & exulcerat. Auri pigmentum, Argentum viuum non solum temperamentum habent maxime contrarium, sed & eorum materia maxime grauis, & metallica conuerti nequit à calore nostro. Ideo non extinguitur eorum feruor: nam instar ferri igniti corpori incumbunt tota substantia contraria. In quolibet præterea temperamento subest

4. Simpl. 19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

materia nunc amica,& similis, nunc rebellis, & dissimilis. Nam inter frigida facile conuerti potest in sanguinem. Cicuta: Mandragoras, Opium difficile, aliquando tamen vincuntur, si non in multa quantitate sumantur. Ideo quantitate Deleteria dicũtur non genere: At Cerussa, ob naturã metallicam, quáuis frigida genere deleterium est, quia vinci nequit.

Quamuis autem non frigiditate enecet, non deest alia ratio, vt siccitas absumens humiditatem corporis. Si temperamentum mediocre sit, materia vero im mutabilis, non deletetia sunt, Sed inter remedia, quę a tota substantia agunt Alexipharmaca dicta: vt Terrę quędam, & lapides. cum enim vinci nequeant, corpus tuentur, ne vincatur à Veneno. Altera dubitatio soluenda est. Si à materia nulla actio prouenit, quomodo aget tota substantia? vt differat ab actione primarum qualitatum. Soluitur ad primas qualitates pertinet omnis actio: ad materiam propensio, facilitas, & difficultas ad patiẽdum, Sympathia & Antipatia. Verbi gratia Aerea cum spiritibus cõueniunt, vt oleum cum resinis, & pinguibus: Aquea cum humoribus: Terrea cum solidis. Patet autem proprietates totius substantiæ magis in materia consistere quam in tẽperamento. Attractio enim quæ fit ab Alexipharmacis, à Medicamentis purgãtibus, & ijs quę trahunt alimentum, aut alijs huiusmodij; reperitur ob similitudinem fieri Substantiæ quæ materia est. Nam aerea substantia quę ex Electro efflat trahit leuia quęcumque vt Paleas Pilos. Idem efficit Adamas, & Gemmę densiores, si fricatæ super pannum incalescant. Calidum innatum trahit potabilem substantiam ex Alimentis, crassitiem autem relinquit, vt flamma oleum. non aliena. Singulæ partes familiarem sibi substantiam ex Alimento trahũt, hæ quidẽ crassiorem, hæ vero tenuiorẽ, vnde colliguntur Sympathiæ, & Antipathiæ. Rhabarbarũ flauam bilem trahit, Elleborus niger atrã. in-

ter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

per quæ ſimilitudo quędam conſpicitur. Scorpionis corpus venenum eiuſdem trahit. Sic materię tribuitur aliqua actio, attractio enim ad motum localem pertinet. Sed cur facultates ſecundum totam ſubſtantiam occultę dicuntur, per ſolam experientiam habitę non ratione? Oppoſitum tamen vidimus libro de Ther. 10. & apud dioſcoridem ex Diocle, & Eraſiſtrato & 4. Simpl. 15. Senſus linguę hoc eximium habet, vt propietates totius ſubſtantię cognoſcat. Nam quod nutrit iucundum eſt: Noxia iniucunda. Venena omnino abhorret non ſolum guſtus, ſed & olfactus: *13. Meth. & 9. Simpl. 6.*

An occultę dicuntur, quia difficilis eſt eorum ratio, vnde Anętiologita dicuntur apud Dioſcoridē, id eſt ratione carentia: ſatis enim eſt credere ſenſui, vt cur ignis calidus, Abſynthium amarum. At ratione colligitur in Venenis exceſſum eſſe alicuius qualitatis agentis, alioqui non corrumperent. & materiam quandam continere quę vinci nequit à calore noſtro. Ex quibus ſumi poſſunt indicationes.

Facilius autem eſt inuenire exceſſum qualitatis effectiuæ, quam materiæ conditiones, in quibus ſimilitudo, & diſſimilitudo conſiſtit, Sympathia, & Antipathia: in attractione ſimilium, in Purgantibus Alexiterijs, & ijs quę diuerſas partes reſpiciunt. vt Galenus miretur: Propter quid lapis quidam tactu vulneris ſanguinem ſiſtat. Iaſpis viridis appenſus os ventriculi roboret. Cui inſunt guttæ ſanguineę ſanguinem ſiſtunt apud Albertum: indicatur enim ſympathia cum ſanguine. *9. Simpl. 6*

Inquit pręterea eſſe Medicinę arcana per ſolam obſeruationem inuenta, quorum ratio adhuc non conſtat Sed multa huiuſmodi ex Magicis deſumpta ſunt, vt Sculptura Draconis in Iaſpide viridi, quæ Galeno omnino occulta, nam opera Dęmonis ſunt. Natura tamen in quibuſdā ſimilitudines oſtē- *De ren aff. dign 5.*

dit,

dit, vt in Satyrio; & Cynos orchi figuram testiculorum. & Genitalium, Sympathiam cum ijs partibus commostrans, & in lithospermo semen lapidea specie, ad lapidem frangendum, & in semine Echij viperinum caput, aduersus Viperarum ictus. Ad clariorem autem doctrinam totius substantiæ sciendum est, apud Galenum Quatuor esse materias quæ tota substantia, aut conueniunt cum corpore nostro, aut alienæ sunt. Medicamenta purgantia conueniunt quidem cum humoribus, quos trahunt, non forma, quæ enim similitudo substantiæ in temperamento Ellebori; & attrabilis: Colocintidis, & Pituitæ? Sed materia. Purgantium enim materia facillime conuertitur in humores quos trahunt ob affinitatem.

6. in 6. Epi. 5.

5. Simpl. 17.

Trahunt igitur temperamento calido, sed similitudine substantiæ proprios humores. Quo differũt ab attrahentibus personam caliditatem tenuium partium, vt Propolis, Fimi genera. Eadem purgantia aliena sunt a corpore nostro tota substantia, quia non nutriunt, Alimenta conueniunt cum corpore nostro, & temperamento, dulcedinem enim habent, quæ non recedit a mediocri temperamẽto, & materia, quæ facile conuertitur, non grauis, nec valde dura nec valde terrestris. Malefica, idest Venena ex toto aliena, & temperamento, & materia. Eorum enim temperamentum maxime recedit a temperato: corrumpunt enim excessu primarum qualitatum. Nam cor non deficit a suo motu sine maxima intemperie, aut primario, aut secundario per secundas qualitates, vt valde relaxatum, aut constrictum. Materia vero eorum omnino immutabilis est a calore nostro, vt sunt Metallica, & ijs affinia.

3. Simpl. 18.

Alexiteria, seu Alexipharmaca, venenorum remedia partim conueniunt cum venenis, partim cum corpore nostro. Cum venenis conueniunt mate-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

materia inalterabili. Cum corpore nostro temperamenti mediocritate, agunt autem in venenum, aut attrahendo ob similitudinem substantiæ, aut alterando contrarijs qualitatibus. Reliqua medica- 5. Simpl. menta solis qualitatibus agentia materiam habent 18. neque familiarem, vt Alimenta, neque omnino alienam, vt venena. Ideo mutantur quidem a corpore nostro non in substantiam, sed secundum qualitates, interim corpus alterant pro eorum temperamento secundum primas qualitates, aut secundas, a quibus sequitur aliquando sanatio aliquando interitus, Quamuis autem ob excessum aliquando enecent multa medicamenta, & Purgantia, & Alexiteria non iusto modo assumpta, non tamen Venena propria dicenda sunt: quia aliquo modo vtilia sunt. Quædam participant de natura alimenti, vt Lactuca, Apium: Quædam de natura veneni, vt Ruta syluestris, Melanthium, Castorium, Sunt quædam quæ homini venenum quibusdam animalibus nutrimentum sunt, vt Cicuta sturnis: Elleborū Coturnicibus. Buffo serpentibus. Auicenna non bene inquit. Quę excessu qualitatem enecant, non venena, sed venenosa esse, vt opium, Euphorbium, Auri pigmentum, Venena tantum esse quæ a tota substantia, vt Napellus. Alij ex posterioribus addunt. Quædam esse venena, quæ vtraque ratione enecant, idest qualitatibus primis, & tota substantia. At hi mentem Galeni non perceperunt. nam tota substantia non agit sine primis qualitatibus.

Genera Venenorum. Cap. III.

VEnenorum genera: quædam a natura condita sunt inter Metallica, inter plantas, & inter animalia, quæ proprie Venena appellantur. 6. loc. af.

Quædam ex putredine quadam in corporibus 5. nostris distinguuntur, vt in mulieribus ex retentis men-

menſtruis,aut ſemine, & in febre peſtilenti reponit enim hæc Galenus inter venena, licet non audeat ſimpliciter venena appellare,ſed quaſi venena, aut veneno ſimilia in qualitate, & viribus. Quæ enim omnino putrefacta ſunt,aut exuſta, materiam adepta ſunt omnino inutilem,quæ a calore noſtro vinci nequit. Si igitur ijs adiunctus ſit aliquis exceſſus primarum qualitatum, corruptiua eſſe neceſſe eſt, in quibus conſiſtit veneni natura. Naturalia, quæ proprie venena appellantur in duo genera diſtribuuntur apud Dioſcoridem Pharmaca deleteria,quæ intus aſſumpta in cibo, aut potu enecant. Iobola, quæ extrinſecus a virulentis beſtijs inferuntur.

3. Simp. 22. Pharmaca alia genere deleteria ponuntur a Galeno:alia quantitate. Genere,quæ in qualibet quantitate aſſumpta, mutari nequeunt, aut ſi mutentur,conuertuntur in putredinem corrumpentem. Omnia verò eſſe poteſtate calida in materia craſſa:
5. Simpl. 19. erodentia, & putrefacientia, quorum exempla ponuntur, vt Dryopteris, Pityocampe, Thapſia, Solanum manicum, Hydrargyros, Fungorum nonnulli, Salina, & fel venenatorum animalium: tota eſſentia nobis contraria. Quantitate autem deleteria, quæ in parua quantitate ſumpta mutari poſſunt, vnde exceſſus tollitur. Omnia poteſtate frigida, vt Opium, Mandragoras, Quædam etiam inter calida, vt Vinum merũ, Myrrha, ſtyrax, Crocus. nam in magna quantitate Caput replendo enecãt. Quędam igitur calida, quędam frigida. Sicca tantũ, aut humida tantum non reperiuntur in extremo fine
5. Simpl. vlt. actiuis. Sunt, & Heterogenea partim calida, partim frigida: Hyoſcyamus, Cicuta. Nam frigiditas ſoporem inducit, caliditas dementiam. Secundis qualitatibus enecant Gypſum indurando: Ceruſſa occludendo: Hæmorrhos oſcula venarum aperiendo. Caput replendo, vt valde odorata. Strangulando,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lando,vt Fungi. Conuulſionem inducendo: Super purgando at non ſine primis qualitatibus. Iobola autem quædam ab ictu beſtiarum virus eiaculantium inferuntur, Quædam artificio felis veneno imbutis parantur: quale apud antiquos Toxicum appellatum,quia Toxæ ideſt ſagittæ eo imbuerentur, vnde vulnera læthalia infligerentur. Scribit Galenus, apud Dacas, & Dalmatas Helenium telorum cuſpidi inſperſum necare, ſi ſanguinem vulneratorum tetigerit,eſum innocuum eſſe, & carnes ceruorum ab ijs interemptorum innocuas. Ariſtoteles in libro de Plantis Belenium vocat, ſeu Velenium (vnde forte vulgare nomen Veleni deſumptũ eſt) delibutorium in Perſide venenum erat, in Aegyptum,& Palæſtinam tranſlatum ſine periculo mandi,a telis nominatum. Hodie Luſitani ſucco Ellebori albi tela illinunt, vnde Herbam Baleſtreram vocant. Celſus inquit: Venenum ſerpentum, & quædam venatoria non guſtu ſed in vulnere nocent. Idem in multis alij videmus. Carnes enim Paſtinacæ marinę,Scorpij,Draconis eſui apræ,ictus autem venenatus. An virus in vulnere in venas arterias, & neruos ſtatim ingreditur, comeſta caro in ventriculo concoquitur, & ſi quod virus ineſt, cũ excrementis eijcitur. Ob hanc cauſam ictus ferarũ citius interimunt, quã venena aſſumpta: nam in vulnere ſincerum ſtatim ſubingreditur. Tradit Galenus, Polixenam morſu vulneraſſe brachium, & in vulnus venenum paratum fudiſſe,quo citiſſime interijt. Sunt quæ repente interimant,vt Aſpidũ genera Cartaginenſis quidam incluſas in ollis proiecit in hoſtes,vnde protinus collapſi perierunt. Horum temperamentum magna ex parte frigidum eſſe teſtatur Celſus: Frigore enecare: congelare humorem intus. Conſentit & Dioſcorides,ſanguinem congelari in Arterijs ex ictu Ceraſtes, Aſpidis, & Baſiliſci,vt ex ſanguine Taurino hauſto: & hodie videmus

De Thor. 10.

De Thor. 8.

Ther. 5.

mus

mus in ijs, qui ex opij potione intereũt, ſanguinem refrigeratum in Corde congelatum. An grummi ſanguinis in magnis vulneribus in ventre collecti idem præſtant, grauiſſima enim ſymptomata indu-
6 loc. af 4. cunt inſtar veneni. Verum extinctio caloris innati non ſolum a frigore, ſed & à calore fit. ac citius à calore. Huic videtur conſentire ſacra ſcriptura: immiſſos eſſe in populum ignitos ſerpentes: & in deſerto eſſe Scorpiones, & ſerpentes, qui igneo ſpiritu enecent. Ex Symptomatis autem in ſingulis temperamentum colligi poteſt.

Venenorum differentiæ ex tota ſubſtantia. *Cap. IIII.*

Differunt præterea venena pro varia eorum analogia, quæ oritur à tota ſubſtantia. Nam quædam ſpiritus magis afficiunt, Quædam partes ſolidas. vt venas, Arterias. Neruos: Cor, cerebrum, Hepar, Renes, Veſicam, Ventriculum, Pulmonem, aut alias partes. Quæ ſpiritus afficiunt, in ſpirituoſa magis ſubſtantia ſita ſunt: vt aer
Ther. 8. peſtilens: Fetores. Dryini odor. Spiritum venenoſum proijci ab oculis Baſiliſci putandum eſt,
6. loc. af 5. vt ab oculis mulieris menſtruatæ. Ex aculeo ſcorpionis intromitti ſpiritum quendam teſtatur Galenus: aut tenuem humiditatem, qua totum corpus veluti grandine percuti videatur. Ex Torpedine viuente etiam per tridentem communicari auram quandam manui piſcatoris, vnde torpeſcat.

Baſiliſcus etiam mortuus, quodcumque animal ipſum tetigerit, ſubito interimit. quod non niſi à ſpirituoſa ſubſtantia ſpiritum corrumpente fieri putandum eſt. Sed ſpirituoſa hæc ſubſtantia magis ex viuente animali effluit, quam ex mortua. Ideo Baſiliſci intuitus enecat, & Sibilus: nam aura tabifica, & ex oculis, & ex ore ſibilante erumpit. At dubitabit quis, quomodo in ſubſtantia adeo tenui,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nui,qualis eſt ſpiritus, inſit deleteria vis. oſtenſum eſt enim Deleteria in ſubſtantia craſſa conſiſtere, quia qualitates in ea diutius perſiſtunt,& efficacius imprimunt. at ſpiritus ob tenuitatem facilius mutantur,& euaneſcunt. An ſpiritus de natura corporis,vnde exeunt,participant. citius autem operantur, quia citiſſime peruadunt in profundum corporis cuiuſcumque. Natura autem veneni eſt ob exceſſum omnia vincere, & in ſe ipſum conuertere. Quamuis igitur ſpiritus facile euaneſcant, celerius tamen imprimunt ſuam qualitatem, priuſquā euaneſcant: præcipue in ſpiritus ob affinitatem. *Ther.10.* Quædam ſanguinem inficiunt: inquit enim Galenus: Vetus ſermo eſt, quædam animalia, vbi inter mordendum ſanguinem humanum ex vulnere manantem contigerint, commorſos occidere, alioqui incolumes ſeruari. Idem contingere in ſagittis Helenio tinctis Viperæ morſus,& eius fel ſan *5.loc.uf.7.* guinem in flauam bilem conuertit, vnde color arquatus oſtenditur.In atram bilem ex ictu. Muriſara nei,Paſtinacæ marinæ,Potu Salamandrę.In aquam ſpecie hydropis ex ictu Cenchyri. In Flatum,vnde inflatio ex hauſtu Ranæ rubetæ. Quædam neruos afficiunt,conuulſionem, & tremores inducentia,vt ictus Phalangij. Quędam Venas aperiunt,vnde fiat ſanguinis effuſio, vt ictus Hæmorrhi. Quędam caput tentant excitantia vertigines, ſopores, deliria. vt Opium,Cicuta, Hyoſcyamus,Mandragoras,Solanum manicum.Ventriculum offendunt Gypſum, Fungi,Renes,& Veſicam Cantharis.Pulmonem lepus marinus.& alias partes vt in ſingulis patebit.

Differentia ex modo inficiendi. Cap. V.

VArio autem modo venena inficiunt. Alia enim hauſta poſtquam alterationem aliquā

adepta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

adepta sunt, lædunt, alia citius, alia tardius. Frigida si cito non interimant, diuturnitate temporis concoquuntur. Calida quo diutius permanent, eo deteriora euadunt, quia magis corrodendo, & putrefaciendo tabefaciunt. Quæ extrinsecus agunt, aut ictu lędunt, vt Serpentes, Scorpiones: aut solo contactu, vt spuma canis rabiosi, vel eius, qui ex eius morsu in rabiem incidit: nam aliquando vel sola conuersatio rabiem communicat apud Dioscoridē. Hoc modo correpti à peste per contagium inficiũt. Similem vim habere videtur Dryinus serpens. Si quis enim supergreditur, cutis à pedibus excoriatur tota etiam œdemate intumescunt: & manus curantium eodem modo periclitantur. Si quis aggreditur eum perimere, olfactum mulctari aiunt: alium quemlibet odorem vel gratissimum ab eo non percipi. Tradunt componi etiam venena penetrantia in corpus, etiam illitis sellis, & equorum staffis. Non igitur mirum quod traditur Herculem interijsse indutum lineæ veste, quæ sanguine imbuta fuerat eius, qui vulnus acceperat ex venenata sagitta hydrę leerneę. Seruari enim venenum potuit in veste exsiccato sanguine, quod à calore corporis excitatũ vehementes cruciatus induxit, Quędam olfactu lædunt, & inspiratione, vt Fętores ex putridis corporibus, pręcipue in statu pestilēti, & subterraneę euaporationes, aut aeris diu conclusi, aut ex fodinis, ęris, Argenti viui, Auripigmenti. Hęc enim statim inficiunt cerebrum Thoracem. Quędam visu inficiunt, non solum Basilisci intuitus, vt dictum est: sed etiam effascinantium oculi: vt lippientium lippitudines communicant, sic vetularum quarundam aspectus infantes lædit. Scribit Plinius, in Triballis, & Illitijs esse qui interimant quos diutius intueantur pręcipue iratis oculis: His binas inesse pupillas, quod malum sentire puberes, Veneficia quoque sunt, quæ incantatione parantur, opera

3. Simpl. 22.
6. loc. af. 5.

enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

enim Dæmonum varia uenena colliguntur. ad quæ forte reducuntur, quæ à Plinio scribuntur, in Affrica familias esse effascinantium, quorum laudatione intereant Prata, inarescant arbores, emoriantur infantes. Sed ad medicum naturalem hæc non pertinent: Tantum præcognoscere oportet, si quod Diuinum inest in morbis. 1.Prog.4.

Qui morbi ex Veneno oriantur. Cap. VI.

SI venena excessu primarum qualitatum enecant, necesse est morbos in intemperie facere, pro diuersa eorum natura. At non sola intemperies, quia solis alterantibus per primas qualitates tollerentur, quod non contingit. egent enim Alexipharmacis. Similis ratio est de cæteris morbis cum materia, de quibus testatur Hippocrates in libro de Veteri medicina. Lædere & iuuare non calidum frigidum humidum & siccum, sed ualde acre amarum acerbum & reliqua huiusmodi, cum sincera sunt. Sic morbi ex veneno materiam suam habent rebellem tota substantia lędentem, quæ nisi auferatur, non tollitur morbus. Non est autem necesse materiam hanc mole euidentem esse: nam sæpissime est mole quam minima, facultate quam maxima. Nā ex aculeo tenuissimo Pastinacę, aut scorpionis necesse est substantiam quandam egredi, aut spiritualem, aut fluidam, mole minima facultate maxima. Infecta autem cute ex ictu diffunditur uis in reliquam cutem, quia continua & neruosa est; vel interius ad neruos venas & arterias per partem post partem, donec pertingat ad membrū aliquod principale: Tunc mortis periculum. Non est autem necesse corpus tam exiguum diffundi in totum corpus, sed satis est affici simili qualitate. 3 lo.aff.1. 1.Sem.16.

Similis alteratio apparet in odore ualido sola qualitate non corpore diffuso. Neque tamen ob id

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

erit intemperies ſine materia: nam corpora in natu
ram eius conuertuntur. Contingit tamen aliquãdo
ex continuo vſu venena quædam facta eſſe familia-
3. Simpl. 28. ria, vt de Cicuta refert Galenus. Anum Athenien-
ſem ab exigua quantitate incepiſſe, & concoxiſſe,
donec magnam copiam ſine noxa ſumeret. Idē ex
Opio euenire videmus apud Turcas, aſſumũt enim
ad inebriandum loco vini. At in venenis frigidis
non eſt mirum quia non ſunt genere deleteria. At in
calidis videtur impoſſibile. Hodie tamen Circulato
res quidam viſuntur deuorare capita viperarũ: Fel.
Ranas rubetas, & alia atrociſſima ſine noxa. Te-
ſtatur Auicenna de Napello, quam putauit eſſe Ci-
cutam: ex Ruffo, puellam formoſam veneno adeo
aſſuefactam, vt eius ſaliua enecaret: animalia, & gal
linæ non attingerent. quas videmus, & anſeres ſæ-
pe venenoſa deuorare, quarum carnes homini inno
xiæ ſunt, & aliquando pro antidoto.

Conſuetudo enim magnam vim habet. At putan
dum eſt non ſine antidotis huiuſmodi conſuetudi-
nem fieri: vt contigiſſe ferunt Mitridati, qui ex
vſu eius confectionis non potuit à Veneno occidi
Varia autem ſymptomata ex Venenis contingunt
tum pro varia intemperie, tum pro diuerſitate par-
ticularum affectarum, cum quibus analogiam ha-
bent. neque poſſunt vniuerſali ratione perſtringi
ſed commodius in ſingulis patebunt. Quamui
enim ad frigiditatem inſequatur torpor, Sopor, to
tius refrigeratio, liuor: nigredo eadem tamen in
ſequi poſſunt ad extinctionem calidi innati ex ca
lore vrente in internis: ſed calor incipit cum in
flammatione alicuius partis, vt linguæ ex epot
Napello: internorum ex morſu Dipſadis, & Vi
peræ. Spiritus citiſſime corrumpuntur, vnd
ſincope accedunt. Ad humorum corruptiones fa
tores comitantur. Læſis neruis conuulſiones; tremo
res: punctiones: Venis, & arterijs apertis, aut raref
ctis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ctis, ſanguinis effuſio. Clauſis in Thorace ſuffocatio nes. Ex Ixia omnes excretiones ſupprimuntur.

Signa Veneni aßumpti. Cap. VII.

CVm ijdem affectus fiant ex veneno epoto, & ex humorum corruptione ſponte in corpore genita: difficile eſt diſcernere. Cogitur tamen ſæpe Medicus à iudice, vt ſententiam ſuam afferat vtrum quis interierit ex veneno, an alia ratione, vt mulctari iure poſſint, qui venenum perpetrarunt: quamuis autem hoc Medico non ſit neceſſarium: Diſtinguuntur tamen à Galeno hoc pacto. Cum homo ſuapte natura probis humoribus abundãs, & ſanorum more educatus, de repente moritur, vt ſolet ex veneno. deinde corpus aut liuens aut nigricans aut varium eſt, aut diffluens, aut pre marcore fędũ moleſtumque odorem reddit. Hunc venenum ſumpſiſſe ſignificatur. At Medicus ſigna ante obitum quęrit, vt auxilia adhibeat, melius autem eſt, ſi antequam grauia ſymptomata aduenerint, quando aliqua ſpes eſt ſalutis. Cum ſapor aut odor valde ingratus ſentitur: peculiares autem in ſingulis quærendi ſunt. cum ijs nauſea coniuncta. Si aliqua ſymptomata repente adueniant ſano corpori præſertim poſt cibum aut potum: Faucium exaſperatio: Tuſſis Fętida ſanguinis excretio per os: dolor in alto. Ardor iuuenilis, & vehemens: Eroſionis ſenſus: Stupor: punctura. Tremor: Singultus: Vertigo: Contractio: Puſtularum eruptio: liuor: Tumor: coarctatio Quarundam partium putrefactio. Vomitus fætidus & plenus: apparitio aſſumpti veneni. Prognoſtica. Si cito non curetur, incurabilis eſt. Deleteria quantitate, ſi cito non interimunt, vincuntur à natura: in frigidioribus naturis, & habentibus venas anguſtas, facilius vincuntur, ob moram diuturniorem in itinere, antequam perueniant

6. lo aſ. 5.

4. Simpl. 15. & 18.

3. Simpl. 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

niant ad membra principalia. Genere deleteria in exigua quantitate, licet non vincantur, expelluntur cum excrementis: aut tardius enecant Quæ non interficiunt, transeunt in morbos diuturnos; in Tabem, stoliditatem, Epilepsiam, Melancholiã, & alios qui non differunt a cæteris; quia vis venefica deleta est. Celsus deteriora esse intus assumpta, quam ictu illata, quia tardius cognoscuntur; Et prius est incipere ab internis, quam in cute.

5. Simpl. 3.

Præseruatio. Cap. VIII.

PRæseruatio duplex apud Dioscoridem. Vna ad vitanda, altera ad irrita reddenda. Vitate difficillimum ob sagaciam veneficorum; nam etiam petitissimos decipiunt. Ijs obnoxij magis Principes, & diuites. Vim autem ferarum virulentarum, & fortuitum casum minus vitare possunt pauperes.

Ne dolis veneficorum quis corripiatur, non tutũ est gustu, & olfactu deprahendere, nam quædam eo modo enecant. Principes cauent prægustato a ministris cibo, & potu; At etiam in his doli; Nam fraudolenti muniunt se ipsos; Satius est canibus, aut felibus porrigere, at non licet omnia.

Apud antiquos vasa ex Electro, idest Auro, cui quinta pars Argenti mixta est a natura traditur venena patefacere, alterato colore, & splendore tactu veneni. Hodie etiam arte mixtum deprahensum est idem præstare. Ideo ex hac mixtura principes quidam omnem suppellectilem parant.

Idem præstat Argentum purum optime tersum; Cornu pellucidum; Præ cæteris celebratur Cornu Vnicorni rarissimum; & preciosissimũ, & lapis quidam in Capite Draconis repertus; Lapis Buffonis. Perhibentur hæc præsente veneno colorẽ mutare etiam si non tangantur. Ideo mensis apponunt sub

aqua

aqua in vase aureo. Sed certiora quærenda sunt ex Dioscoride. Vbi adest veneni suspitio, vitanda sunt omnia, quæ insignem saporem habent, dulcem, salsum, austerum, acidum, quibus occultari solent venena: item odores. Melius est cibos simplices comedere, quam conditos varijs mixturis. Medicamenta etiam salutis prætextu periculosa sunt.

Non nimis sitibundi, aut famelici, ne affatim bibant, ne voraciter comedant, vt prænotare sapores possint. Bonum est aquam resumere, vt satiato appetitu, non auide attrahant. Vitantur Casus, & Bestiarum vis diligentia. Non parentur cibi, aut potus sub arboribus, vnde reptilia venenosa decidant: neque sub tecto, vbi latent Phalangia, stelliones, seu vulgo Tarantulæ sub laquearibus: tutius mensa paratur sub dio, aut sub tentorio: Fructus abluere, commorsos mundare.

Vasa vinaria obturata: multa enim reptilia odore vini alliciuntur, & serpentes sæpe reperti sunt in vino suffocati. Fugantur serpentes apud Paulum suffitu cornu cerui, Vngulis caprarum igni impositis, Gagate, Galbano. Cauernulas obstruere oportet ex allio detrito in aqua.

Sub lecto sternere nepitam, Polium, Abrotonũ: Cutem illinire ex Galbano tuetur. Vt autem irrita reddantur venena, præsumenda ieiunis quæ vim veneni hebetent. Antidota eadem quæ post sumpta sanant, at in minori quantitate, vt Theriaca fabæ magnitudine. Dioscorides Mitridatum magnum: confectio ex Scinco: de Sanguinibus. *Ther. 163*

Simpliciora apud Dioscoridem, Napi semen drachmæ vnius pondere cum vino: Calamenti folia: Ruta cum nuce iuglande: Caricæ duæ cum modico salis. Ante cibum maxime defendit, si caricæ cum nuce iuglande sumantur. Occludunt enim vias ne venenum subingrediatur. Terra lemnia ex vino præsumpta non solum occludit: sed & pugnat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

aduersus venena: Mala citria comesta: Hodie conseruas ex ijs faciunt, Zedoaria apud Auic. Circulatores præsumunt cibos pingues, vt ventriculi parietes muniantur, & euomi facilius possit venenum. Venenis obsistunt particulares quædam corporis constitutiones ex quorundam ciborum, & potuum qualitatibus, aut vini multitudine; dissoluunt enim vim venenorum, & priori cibo præclusis meatibus, venenum post ingestum minus distribuitur in singulas partes apud Diosc. Idem significat Gal. cu
3. *Simpl.* 18. inquit; Qui frigidiori temperamento constant, & venis angustis, minus læduntur.

Curatio. Cap. IX.

Communis venenorum curatio, ante quam pa- teat veneni species apud Dioscor. Quamprimum euacuanda est veneni substantia, prius antequam corrumpat, aut penetret interius in venas. Qualitas corrumpens hebetanda. Meatus obstruendi, vt penetrationem celerem inhibeant. Euacuatio per proximum locum fieri debet vnde venenum ingressum est: si per os vomitu, si per ictum ex vulnere. Ad venena igitur assumpta quam primum vomitus præcipiendus est ex relaxantibus, & nauseosis, vnde genus veneni depræhendi possit. Bibat oleum calidum ex aqua, aut seorsum. Nam oleum simul hebetat vim veneni, Aqua prohibet vstionem: caliditas relaxat. Pro oleo Butyrum e aqua calida, aut decocto maluę seminis liui, Tragi vrticę, fænogræci, Alicæ: nam hæc simul aluum subducunt: Glaucium, adeps anserinus, iura carnium pinguium, lixiuium. Post vomitum clysteres acre ex Centaurio, Nitro large iniecto ad reliquias qu intestinis hæserunt, Nitrum cum hydromelit sumptum: Raphanus: Vina vetera liberalius: epot iura Gallinacea, Pisces præpingues. Vetustæ carne pin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pinguesque, & quæ adipe, aut recenti Butyro parantur. Nam aluum subducunt, stomachum relaxāt ad vomitum: hebetant acrimonias, & obstruunt meatus. Paulus Aegyneta post hæc inquit, lac potui dabimus. Hippocrates Maleficorum remedia simplicia affert: Lac, Allium, vinum ferue factum, acetum, Sal. Sed alia multa apud Diosc. Paulum, Aet. Gal. in lib. de Antidotis, & de Paratu facilibus. cap. 56. Cum venena penetrauerint in venas, varia celebrantur euacuantia, & alterantia: inter quæ Alexipharmaca, & Antidota vocantur, quæ a tota substantia agunt. Antidota dicuntur, quæ intus assumpta medentur prauis dispositionibus trium generum.

6. in 6. Epi. 5.

1. Antid. 1.

Aduersus venena assumpta Alexipharmaca proprie dicuntur. Aduersus venena ictu illata Alexiteria, quæ & Thiriaca a Diosc. vocantur, vulgo Bezoartica. Aduersus morbos ex praua victus ratione simpliciter Antidota, sed proprie quę ex multis parantur. Alexipharmaca & Alexiteria Gal. pro eodē accipit ab auxilio siue aduersus pharmaca siue aduersus bestias. Latine Amuleta dicuntur, sed apud Plinium Amuleta proprie accipiuntur, quę gestantur, aduersus fascinationes & maleficia, Horum omnium alia euacuant, alia alterant: vtraque aut per solas qualitates primas, aut a tota substantia. Quæ a tota substantia vtraque media esse oportet inter corpus & venenum. Ratio manifesta est in euacuātibus per attractionem, Si enim non similia sint veneno, non attraherent. Si omnino similia, erunt omnino corpori contraria, sic deletria. Idem dicendum est de alterantibus a tota substantia. Nam quod alterat venenum contrarium temperamentum habere oportet veneno. Si eius substantia sit similis corpori, vincetur a veneni substantia immutabili: Si similis veneno, ipsum quoque venenū erit. Medium igitur esse oportet, & hoc modo medium:

5. Simpl. 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vt substantia quidem sit veneno similis, vt persistat in pugna: at temperamento recedat ab extremis, ne corrumpat corpus. Instabit quis: Si non excedat, vincetur à qualitate excedente veneni. Respondetur; Si detur in exigua quantitate, vt est veneni quantitas, vincetur profectò, sed si quantitate superet, aut vna vice, aut iteratis vicibus, vincet.

Nam etiam temperatis quencumque excessum temperare possunt, vt Galenus docet in compositione Cæræ & æruginis. Inter Alexipharmaca igitur quædam substantia immutabili conueniunt cum venenis, Qualitatibus primis cum corpore, cum non multum recedant à medio; vt Terra lemnia, & quædā alia terrarum genera; Lapis Bezaar, Gemmæ. Quędam qualitatibus conueniunt cum venenis in extremo calida, vel frigida, substantia autem cum corpore, vt Allium, Piper, Lactuca, Solanum, Quædam & substantia & qualitate conueniunt cum venenis, sed mixtione, & pręparatione corriguntur, vt Viperæ carnes. Quędam & substantia, & qualitate conueniunt cum corpore, vt lac, vinum, oleum, sed multitudine, & vsu diuturno hebetant vim veneni contemperando. Solis qualitatibus agunt, quorum materia est similis corpori. Tota substantia, quorum materia est similis veneno, ideo lędunt, si in maiori copia sumantur, magis, & minus, pro vt magis, & minus pro vt substantia, aut qualitate conueniunt. Quæ diutius persistunt in suo robore, accedunt magis ad substantiam veneni; Quędam etiam superant. Nam materia metallica diutius perdurat incorrupta, quam Plantarum & Animalium.

2. Catag. 2

Veneno-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Venenorum remedia in communi tum euacuantia tum alterantia. Cap. X.

SI à tota substantia proprietates oriuntur, ad omnia venena in communi remedia petenda sunt ex ijs, quæ solis qualitatibus primis vel secundis pugnant, tum euacuantia, tum alterantia. Ad singula autem quæ tota substantia cum singulis conueniant. At quia difficile est ex tẽpore propriũ remedium habere: excogitata sunt antidota ex multis composita quę singulorum propria sunt, vt idem singulis satisfaciat: quod Galenus admittit in Mitridato, & Theriaca: imò vnicum remedium non solum ad omnia venena intus, & extra illata, sed & ad omnes morbos graues extollit more Circulatorum. Autoritatẽ dederunt Rex Mitridates, deinde Imperatores Romani. 1. Antid. 1

Sed cum hodie sine Methodo vtentibus non satis respondeant promissis; cauillantur ingredientia tanquam non legitima, cum tamen hodie medicamenta omnia commodius habeantur quam apud antiquos. Arabes simili modo extollunt lapidem Bezaar, Græci Terram lemniam: Hispani herbam Scorzoneram. At sine ratione uti, fallax est. Hippocrates inquit; Aduersus malefica Plantarum succi in quibus conueniant, idest, ut Galenus interpretatur à tota substantia, non enim omnibus omnia conueniunt. Lac ad venena erodentia, nam contemperat, & instaurat deperditam substantiam. 6 in 6. Epi. 5.

Allium ad frigida, nam odore pertinaci diu persistit, ut Theriaca facit, etiam ad calida dissipans, est enim veluti ignis purgatorius: Vinum feruefactũ, idest valde calidum ad mediocriter frigida: uel coctum in sapam ad contemperandam acrimoniam, ut Galenus tradit. An uinum simpliciter facit ad Ther. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cit ad ſpiritus reficiendos,præcipue Aqua ardens, nam citiſſime diffunditur in totum & diſſipat prauos vapores, & vehiculum eſt cęterorum medicamentorum. Acetum ad diſſecandos glutinoſos ſuccos ex fungis & ad refrigerandum in venenis calidis, vt ad Thapſiam An pręcipue valet ad grumos diſſoluendos & quęcumque indurata ſunt.

Celſus laudat ad ſanguinem congelatum ex ictu Aſpidis. Sal, vt totam ſubſtantiam maleficorum humorum, & pharmacorum conſumat. Sic Nitrum, Chalcitis, Aqua Marina. Paratur hodie oleũ ex Chalcantho per diſtilationem: item ex Sulphuris flamma acerrimæ virtutis, quę in exigua quantitate diluta in iure propinantur. Dioſcorides inquit: Cum venenum incertum eſt, Communibus vtendum. Communia autem ſumuntur à communibus affectibus. Nam plurima venena affectus cōſimiles, gignunt. Inter frigida communi dote recenſetur ſola Terra lemnia. Attrahit hęc tenues humiditates ſua ſiccitate velut ſpongia ſi venenum inuenit, prouocat vomitum. Fiunt cum granis Iu-
2. *Anti.*8. niperi partibus ęqualibus catapotia ex oleo auellanę magnitudinę; ſuper bibatur Mulſa. Valet vbi ve-
9. *Simp* 3. nenum in ventriculo. Idem pręſtat Bolus armenus, terra Melitenſis: facultate emplaſtica ſimul meatus occludunt. Lapis Bezaar, Fragmenta Gemmarum in tenuiſſimum pollinem molita; Auri & Argenti folia: defendunt Cor ſua ſubſtantia incorruptibili. Non conueniunt hęc venenis craſſis, aut ex materia metallica, Corrigunt putredinem materia imputreſcibili frigida & ſicca, Sed egent vehiculo ex Vino, vt ferantur in venas. Similē facultatē
3. *An id.*5 habent inter plantas Tormentillę radix, & Biſtortę; Herba ſcorzonera, Condrilla. Inter calida pleraque amara Homero teſte; quod comprobatum eſt longa experientia. Nam partim euacuant digerendo & abſtergendo quācumque materiā tam calidā

quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quám frigidam,partim alterant frigida. Agaricum simul euacuat vi purgatoria humores corruptos. Gentiana, Securidacæ semen, Abrotonum; & quæ acria sunt,ut Irio,Eringij radix, Pastinacæ semen, Calamenti semen. Nardum Gallicum; Castorium;Ferulæ uiridis medulla, Flos Rhododendri. Marrubij succus; Laser: Laserpitium; Sagapenum; Peucedani succus: Panacis succus & radix; Aristolochia longa: Rutæ syluestris semen. Betonicæ folia,singulorum drachma una in uino;Polij decoctum; Seseli; Pix liquida lincta. Antidota,ut Mitridatum;de Scynco; de Sanguinibus. Hęc enim recenset Dioscorides, cum nōdum esset Theriaca, nisi eam intelligat per Mitridatum magnum. alia recensentur in libro de Paratu facilibus,ultimo, Auicenna Zedoariam laudat,& Doronicum; Recētiores Angelicam; Dictamum album; Carlinam, quæ Chamęleo albus est. Dissoluunt hęc vim veneni aut insensibiliter, aut per sudorem, aut per vrinam. Inter herbas Scabiosa, Galega. Ad omnia igitur venena siue adhuc in ventriculo fuerint,siue iam penetrauerint in venas, indicātur euacuantia virus,& humores ab eo corruptos: Alterantia pro singulorum intemperie. Roborantia partes principes,ne recipiant,sed repellant.

Euacuant virus tenue attrahentia; Terra lemnia drachma vna cum vino:Smaragdus grana octo, per vomitum. Bezaar grana 12. per sudores. Humores corruptos attrahunt Agaricum, Rhabarbarum, Centaurium minus ad bilem, & pituitam. Cyclamen,Radix Cucumeris syl.Elaterium ad Aquas. Lapis Lazuli,Armenus,Antimonium. præp.ad Melancholicos. Rasis medicamentis purgantibus vtitur, cum vomitoria communia non sufficiunt. Venę sectio vbi vrget inflammatio Auic. Celsus in ictu Scorpionis, inquit quidam sola venę sectione sanabant. Dissipantia substātiam insensibiliter ad

venena

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

venena tum calida tum frigida; Acria & amara præ
dicta tum simplicia tum composita, vt Theriac
sæpius in die exhibita Dosi quadrupla, & quintu
1. Antid. 1. pla Eligenda autem quæ tota substantia singulis c
ueniant. At si communis curatio sufficeret, frustr
autores sigillatim de singulis egissent. Si necessari
sigillatim, videtur superflua communis. An oc
casio præceps antequam species veneni deprehen
datur. Multa quoque latent ob variam compositio
nem venenorum Paul. At confestim multa remedi
adhibenda sunt, & in quibus maiora pericula
efficacioribus vtendum. Diosc. At ignorata ve
neni natura, temere adhibebuntur. Celsus con
cedit aliquando temere agendum. At nihil teme
re præcepit Hipp. & Si non iuuare, saltem non læ
dere. Pro varietate autem symptomatum remedi
2. in 6. accommodanda pro vario temperamento, & par
Epi. 25. tibus læsis.
2. in 1. Quæ valde odorata sunt, ad spirituosam substan
Epi. 50. tiam faciunt, vt Moscus, Ambra, Aromata multa
Canfora; Aqua rosacea, Lansa. His enim spiritu
venenati alterantur. quia conueniunt in substanti
spirituosa. Ad crassam autem venenorum sub
stantiam remedia conueniunt crassiora, vt Sal, Cha
citis, Nitrum, Ad humores quæ medio modo se ha
bent, vt amara, & acria. in singulis autem quæ diue
sas partes respiciunt, dicenda sigillatim in singu
lis. Cum venenum ad Cutem delatum est. Aetiu
frictiones adhibet ex oleo calido: Balnea in Hy
dræleo: Sudatoria, Hodie ægrum intromittunt i
Mulam dissectam ablatis visceribus, dum calor na
tiuus subest. Calor enim ille attrahit, & contẽperat
Inunctio arteriarum ex oleo de Scorpionibus con
positio à Mattiolo Senensi, prius fouendo loca e
vino maluatico. Remedia igitur ad spirituosam sub
stantiam ex odoratis sumenda sunt, Aduersus hu
mores, purgantia per aluum, vrinam, sudores, aut i
sen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

sensibiliter, Aduersus terrestria, humectantia ex lacte, oleo: & expurgantia valida. Si lateant Analogię: saltem iuuabunt primis qualitatibus, vel secundis, & communi substantia quam maxime immutabili. Victus requiritur non tenuis. Nam in prauitate multus conuenit ad contemperandum. Si vires grauentur ob symptomata, & labores: Potus, & sorbitiones. Cellsus inquit. Venena ieiunis nocent magis. Varietate ciborum implendi. Aer. dum venenum in ventre. Raphanus, Sallamentum. Allium, Cæpæ. Vinum recens mari mixtum ad vomitum. Si in habitu: Pisces recentes teneri, Aues coctu faciles. Gallinarum iura, & carnes: Porcelli: Vinum album, vel ruffum, vetus, odoratissimum. Auic. in omnibus lac non prætermittatur. An quia si non ad omne venenum, saltem ad corrigendas noxas ex Alexipharmacis efficacioribus. Vigilent: nullo modo sinantur quiescere vt dormiant, sed clamore, & risu assidue stimulentur. Auicenna. Frictiones ad extremas partes ne recurrat venenum intro. Vestes suffumigijs odoratis perfusę.

1. Aph. 17.

2. Aph. 11.

De Paratu for. vlt.

De Cantharidibus, Bupræsti, & Pityocampe. Cap. XI.

INter animalia venenosa Cantharides epotæ inflammant, & exulcerant. Renes petunt, & Vesicam, Constant substantia terrena attenuata, ideo in itinere acquirunt igneam naturam erodentem. contra quam Piper, quod ob tenuitatem substantiæ cito incenditur, & cito extinguitur, vt non transeat eius caliditas vltra Iecur. Feruntur Cantharides ad Renes, quia aquositate vrinæ facillimè soluuntur vt Nitrum, & ob odorem quēdã Cedriæ similem, vnde à Renibus alliciuntur: Ideo in parua quãtitate, & mixtione castigatæ vtiliter miscentur diureticis. Hipp. de Internis aff. Cãtarides quatuor abiecto capite, & alis in vino albo, & modico melle

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

4. *Ac.* 123 le exhibet bis aut ter in die ad Icteritiam. Et ad hydropem Cantharides tres abiecto Capite alis, & pedibus in tribus cyatis aquæ poculum componit. Scribit Gal. in Comm. medicum quendam audacem tentasse bis nunc integras sumendo, nunc abiectis illis: sed vtroque facto abscessu in inferioribus, quo disrupto melius habere visos, esse, sed paulo post mortuos. Idem Hipp. de Superfætatione, ad vterum purgandum subdit in pesso integras canthatides Cum Cyclamino, Nitro, Sandaracha, & adipe. Non igitur bene Galenus tradit integras cũ ali s & pedibus antidotis misceri : sed tantum in
11. *Simpl.* Pessis. Crassior enim pedum & pennarum substantia non facile expelli potest e corpore. Dioscorides tamen inquit, a quibusdam dari pennas, & pedes pro remedio ad Cantharidas, quia scilicet attrahãt ob affinitatem: at putandum est dari optime castigata: Extrinsecus hodie imponantur integræ cum fermento ex aceto ad vesicatoria. Signa huius veneni epoti: Sensus erosionis ab ore vsque ad vesicam, inflammantur dextra hypochondria: Vrina ægre redditur ob inflammationem, & subinde sanguinolenta; Deiectiones strigmentosæ vt in Dissenteria; Fastidia; animi deliquium, vertigines, tandem mentis alienatio. Ex buprestì sapiunt quid simile nitro; Stomachi & ventris dolor, postea attollitur stomachus & venter vt in Timpanite intenditur vniuersa cutis. Vrina supprimitur. Ex Pityocampe statim dolor in ore & palato, vehemens inflammatio linguæ, stomachi & alui cum dolore pruriginoso, totum corpus æstuat, fastidit inter deleteria toto genere, quorum nulla vtilitas intus. Remedia horũ
5. *Simp.* 19 omnium eadem. Post vomitum ex oleo, vel Maluæ
2. *Antid.* 7 decocto Passum ex oleo mixtum; Seuum in aqua decoctum; Hebetantia acrimoniam; Clysteres ex cremore Alicę, Tragi, Orizæ, Ptisanę. Decocto Maluę, radicum Altheę, Seminis Lini, Fęnogræci; in

potu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

potu vinum dulce dilutum liberaliter; Passum dissolutis Pineolis, semine Cucumeris; Lac; Adeps Anserinus cum passo: Carnes Gallinaceę, Oedinę, Suillę maxime pingues, & tenerrimę, incocto Semine Lini. Cerebella porcina, & ius vt vomat, Aet. Abluentia Nitrum cum Mulsa bibitum, & per Clysteres iniectum. Dissoluentia virus. Antidota ex aqua mulsa drachmis quatuor. Panax cum lacte Celsus. Cantharidum alę & pedes ex melle Gal. & Aet. Siccantia partes exulceratas, Thuris cortex; Terra Samia drachmę quatuor, vel drachma vna Aet. cum passo; Pulegium ex aqua. Vnguentum irinum, Rosaceum cum Ruthę decocto. Vitis ramuli recentes cum Passo detriti. Extrinsecus ad mitigandos dolores non initio. *2. Antid. 7.*

Farina Hordei cum mulsa decocta illita per interualla inunctio totius corporis ex oleo calido, deinde balneum, vt sudet. Priuatim ad Buprestim post vomitum & Clysteres Ficus aridę cōmestę, & earum decoctum cum vino; Pyrorum omne genus; lac humanum ex mamilla haustum. Ad Pinorum erucas, priuatim oleum melinum assumptum pro uomitu.

De Salamandra. Cap. XII.

SAlamandra, quę & Stellio vocatur ex genere Lacertarum, quas in Etruria Tarantulas vocant; venenum continet calidum, & humidum inter putrefacientia; humiditas est glutinosa aquea in igne diutius resistens, quem interim extinguit. Sed in loco calido, & humido facile putrescit, neque in aqua, neque in igne vires amittit. Plinius inquit. Inter omia venenata Salamandræ scelus maximũ est. Nam non vnicum hominem, vt Cætera icta, sed populos necare potest. Cum irrepsit in arborem omnia poma inficiens veneno; Qui ederint, *3. Simpl. 22.*

necat

necat frigida vi, vt Aconitum; Idem si in puteum c[...] dat; Si lignum, aut pedem, quo crusta panis coqu[...] tur, tetigerit. Si eius saliua partem corporis tetige[...] rit, vel in imo pede, è toto corpore defluunt pili. Si[...] gna huius veneni epoti, lingua incenditur, mens tu[...] batur, & loquela: Tremor. Torpor. Horror. Exoluti[...] liuores quosdam in corpore excitat orbiculatos[...] qui tandem aliquãdo putrescentes decidunt; quo[...] sanitatis signum est apud Auic. Aetius inquit; Pri[...] mum maculæ albę per corpus, deinde rubræ, po[...] stea nigrę cum putrefactione & defluuio capillo[...] rum. Quę Symptomata partim caliditatem, partim[...] frigiditatem attestantur.

Curatio eadem quæ ad Cantharidas Dioscor. &[...] Aet. At Auic. vt ad Opium. Priuatim Resina pinu[...] Galbanum cum melle linctum: Chamæpytis deco[...] ctum, in quo nuclei pinei: Oua Testudinis mari[...] nę, vel terrestris cocta: Ranarum ius incocta Eryn[...] gij radice.

De Rana rubeta. Cap. XIII.

Rana rubeta inter calida & humida, sanguine[...] corrumpit inflatum & flauam bilem: Inse[...] quitur tumor, & pallor buxei coloris: Spirandi dif[...] ficultas: Oris halitus grauis: Singultus; aliquand[...] inuita seminis profusio. Aetius inquit; Febris co[...] mitantur, extremę partes incenduntur; Auicenn[...] inquit, Qui sanantur, amittunt dentes. Curatio[...] post uomitum Meri potio multa; Harundinis, v[...] Cyperi radices drachmę duę cum uino. Pix cu[...] vino Aet. Testudinis marinę sanguis; Leporis co[...] gulum, & Cuminum cum uino; Exercitatio uehe[...] mens & Cursus, ne torpeant membra. Sudatio i[...] furno calido. Aet. Lauatio.

De [...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Lepore marino. Cap. XIIII.

LEpus marinus inter calida & humida; inflammat,& putrefacit; illinitur ad pilos euellendos Diosc. Potus olet piscium virus; Aluus dolore afficitur; Vrinæ supprimuntur; si quæ redditur,est colore purpureo,æger auersatur omne genus pisciũ; Sudor fætens & grauis. Vomitus biliosus, aliquando sanguinolentus. Aet. Color Arquatus, deinde Plumbeus cum tumore faciei. Plantæ pedum incenduntur Pudendum tumefactum cohibet vrinã; in progressu vrina Cærulea quandoque & sanguinolenta. Pulmonem exulcerat. Constrictio anhelitus, tussis sicca, sputum sanguinolentum. Auic. Nicander inquit; qui euadunt, paulatim contabescunt Curatio; post vomitum & Clysteres, Mitigãtia acrimoniã; Lac asininum, Caprinum, aut Bubalinum. Passum assidue potum; Maluę radicum & foliorum decoctum; Sanguis Anserinus calens cum passo. Cancri fluuiatiles cum vino; nam solos Cancros admittunt inter pisces; si reliquos admittant, signum est salutis. Conueniunt euacuantia humores corruptos. Cyclamini radix drachmis quatuor in vino: Ellebori nigri drachma vna. Scamonij Scrupuli duo cum mulsa & malipunici granis. Digerentia; Cedria in vino efficax est,& Cedrides contriti. Ther. 4. 2. Anti. 7.

De felle Viperæ,& leopardi. Cap. XV.

FEl Viperæ inter Calida & sicca; Sanguinem & Spiritus corrumpit Signa apud Auic. Syncope frequens; parum confert medicina ob celeritatem. Confert vomitus ex Butyro cocto: Postea dissipantia virus; Moscum in vino & aqua Carnis distillatæ; Diamuscus: Theriaca, Mitridatum, Bezaar, Scor

M zonera

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

zonera. Fellis leopardi Signa apud Auic. Vomitu
bilis odore, & sapore Aloes. Icteritia: Si intra tres
horas non occidit, aliqua est spes salutis, Curatu
post vomitũ exhibita Terra sigillata cũ baccis lauri
Coagulum Capreoli; Semen Rutæ: Myrrha ex
melle nucis magnitudine: euomat iterum. Balneum
cum odoriferis.

De Sanguine Taurino, & Mestruo Mulieris. Cap. XVI.

SAnguis Taurinus recens epotus instar Plumb
liquefacti occludit meatus, inter frigida conge
lantia. Congelat enim dum coagulatur, alioqu
nequaquam, quia non excedit in frigore. Sed ob
crassitiem cito congelatur insito calore expirante
3. *Hist.* Insequitur spirandi difficultas, & strangulatio, pr
an. 19. clusis meatibus faucium, & Tonsillarum vehemen
ti astrictione. Lingua rubescit: dentes inficiuntu
cum vestigiis concreti sanguinis. Proprius quoqu
sanguis è venis egressus si in aliquo ventre conge
6. *loc. af.* letur, vim venenosam acquirit. Auic. Galenus quo
4. que testatur; insequi animi deliquium; colorem pal
lidum; pulsum paruum, obscurum, & frequentem
anxietatem; exolutionem, an quia simul corrump
tur spiritus; Miratur, cur sanguis maxime familia
ris autor sit tanti mali, cum è suis vasis fuerit effu
sus, nam putredo, & marcor sequitur, est enim
4. *Acut.* frigidus, & astringens, vt in Angina testatur Hipp
30. Tanto magis si in arterijs congeletur, vt conting
ex ictu Aspidis. Curatio ad epotum sanguinem
Tauri; Expurgandus per aluum, non per vomitum
Diosc. ne fauces magis claudantur. Dissoluend
sunt grummi per acetum: exhibendi Crossi lacte
succo ex posca. Nitrum: Coagulum quodcumqu
ex aceto. Laserpitij radix, succus: Brassicæ se
men; Lixiuia è ficu: Conyzæ folia cum pipere; Ru
bi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pi succus ex aceto. Aluus soluenda clysteribus pin-
guibus, & lubricis Aet. Ijs qui seruantur, succedere
olet alui fluxus; ideo roborandus stomachus, &
aluus farina hordei illita ex mulsa. Sanguis men-
struus a recentioribus ponitur inter venena; Hypo-
chondriacam melancholiam parit, Lunaticos facit,
& amentes. Videtur inter veneficia fascinantium,
Nam mulierculæ exhibent ad amatoria. Prosunt
Margaritæ ex aqua Melissæ assumptæ. Balneum te-
pidum. Nam Margaritæ sanguinem clarificant, &
cor tuentur a prauis humiditatibus.

De Lacte coagulato. Cap. XVII.

LAc coagulatum, idest quod intus coagulatur,
aut sponte, aut accepto coagulo. Sponte qui-
dem si lac crassus fuerit, vt Bubulum, Vaccinum, aut
quodcumque præcalfactum bibatur priusquā coa-
guletur, nam refrigescens coagulatur, separato sero.
Ex diuturna quoque mora in ventriculo, aut coagu
latur, aut corrumpitur. Ad concretionem insequitur
uno impetu frequens strangulatio. Addit Auicenna
sudorem frigidum, Syncopem, & febrem rigoris;
rigus corporis; pulsum paruum comitatur ali-
quando ventris inflatio. Ad corruptionem au-
tem, pulsus afflictatio, qualis ex affectu oris ventri-
culi. Remedia lactis congelati; eadem quæ san-
guinis Taurini. Non vomitio sed euacuatio per 10. Meth.
clysteres. Dissolutio concreti lactis priuatim fit ex 11.
coagulo cum aceto. Aetius inquit: proprium coagu-
lo est recens lac coagulare, coagulatum autem dis-
soluere, præcipue leporinum. Opposito modo sal-
icti recenti impositum, tuetur a congelatione, Coa
gulatum autem magis addensat in Caseum, ideo
fugiendum Diosc. Calamenti folia arida, & succus
Laserpitium ex Posca; Thymum ex vino. Lixiuia
cinerosa, idest cum suo cinere. Auicenna intelli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

git; cum iterato cinerem assumpsit ex ligno fisci.

Ad Lactis corruptionem vomitus: deinde vinũ purum bibat cum Diatrion pipereon. Ventriculus fouendus ex oleo Nardino.

De Fungis. Cap. XVIII.

5. *Simpl.* 19. INter Plantas Fungi reperiuntur venenosi. Nam quidam inter deleteria genere sunt, Nam hi mixtam habent qualitatem putredinosam.

9. *Simpl.* Diosc. inquit oriuntur venenosi iuxta clauum rubiginosum, aut pannum marcidum, aut cauernulam serpentis, aut arborem noxiam. Cognoscuntur quia continent strigmentum quoddam, & pituitam concretam: hi eruti celerrime putrescunt; Apeti colorem mutant; Qui præterea coctione indurantur, praui sunt Pli. Cæteri esui apti suauem in iuribus gratiam habent; sed largius sumpti nocent. Eorum admodũ frigida, & humida natura est, vt proxime accedant ad Deleteria Succum gignunt pitui-
2. *Allim.* 69. tosum frigidum, & crassum. Insequitur strangulatio suspendio similis, aut Colera morbus: Ob qualita-
2. *Ali.* 69. tem scilicet putredinosam. Scribit Gal. quendam ex Boletis, qui innocentissimi putantur, non satis coctis, largius assumptis, ægrotasse, cui os ventriculi pressum grauatum coarctatumque fuit; difficilis respiratio, animi deliquium, sudor frigidus. Celsus testatur Coctione corrigi in oleo feruefacto cum Piri surculis pari mensura. Pirastri quoque fructus, & folia cum fungis decocta reddunt innocua. An quia siccant superfluam fungorum humiditatem. Elixi quoque, & inueterati sale idem patiuntur. Curatio quam primum vomitus ex oleo Diosc. Raphani, aut Rutæ plurimũ comedere Ac Incidentia, & abstergentia valida: Oxymel incoct. origano, hyssopo, satureia, deinde insper sa nit spuma lixiuia à sarmentis vitis, aut Pirasti surcul

cre-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

crematis cum ſale, poſca, & nitro. Fimus Gallinaceus præcipue albus apud Phylagium ex aceto potus; aut cum melle delinctus. Fæx vini cocta cum aqua: Atramentum ſutorium ex aceto. Efficacius hodie oleum vitrioli cum aqua Meliſſæ, Meliſſa ex Nitro: Abſynthium cum vino, & melle ſumptũ, & ex aqua potum. Panacis radix, & ſemen in vino, Comedat Raphanos, Sinapim, Naſturtiũ. Auic. inquit Muria eſt Teriaca fungorum, ſæpius detur in potu poſt vomitum: Acidam muriam laudat Dioſ. Succus calamenti: Diatrion pipereon: Diacyminum vinum antiquum merũ, Chliſteres acres. Aſſidue foueantur Hypochondria. Paulus inquit: confert in calidũ deſcendere: & crudam farinam hordei hypochondrijs admouere, vbi fit inteſtinorum exulceratio, quæ contingit vbi a ſerpente fuerint infecti: Dandum his ſiccum decoctum, & Abſynthij largo potu, & origanum cum melle, indeque vomendum. Deinde Theriacam bibat, & in calidam aquam demittatur. Aet.

De Aconito. Cap. XIX.

ACOnitum ponitur inter venena frigida ab Andromacho. Conſentire videtur Dioſcorides, nam recenſet inter Anodina obſtupefacientia poſt Mandragoram. Sed Galenus reponit inter putrefacientia etiam extra impoſitum. Theopraſtus ad putrefaciendum ſcribit artificio parari, vt certis temporibus enecet vſq; ad annũ, & biennium qui miſerius intereant Tabe. An, vt de fungis dictum eſt, Subſtantia frigida eſt, & humida, ſed putredini obnoxia. Eius ſapor compoſitionem indicat: nam cum aſtrictione dulceſcit, & tandem amareſcit. Aet. Inſequitur ad eius frigiditatẽ, & aſtrictionem ſuffocatio, vt ex Fungis: grauitas in pectore, & præcordijs. Ad caliditatem euaporatio pra-

Ther. 6.
6. Simpl.
9. Hiſt. pl. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ua ad caput; Vertigo; Lacrimæ: delirium, vt Dioſc
rides tradit in Prohemio; Flatus crebri erumpun
Aetius addit Conſtrictio mandibularum: Morſ
oris ſtomachi dolor lateris: Circa vmbilicum m
teria quædam innititur: Caput grauatur, Tempo
contremiſcunt, oculi turbantur ſubcruenti: Lachr
mas fundunt, tandem Tremor, concuſſio; tumor to
tius corporis ſpecie Hydropis.

Curatio; requiritur euacuatio per vomitum, p
Clyſteres, & medicamento ex Chamælea. Abſte
gentia, & diſſipantia ex Origano; Ruta, Marrubic
Abſynthio, Abrotono, Chamæpity cum vino Co
gulum hædi, leporis, hinnuli cum aceto ad grum
mos diſſoluendos Lixiuia cum vino; incocto etia
Gallinaceo; Iura carnium bubularum pinguia c
vino. Ad putredinem ſiccantia Scoria ferri,
Ferrum, Aurum, Argentum extincta in vino; Sem
peruiuum. Ad putridam euaporationem; Op
balſami drachma vna cum melle, aut lacte addit
caſtorio, pipere, & Ruta: æquis ponderibus ex v
no. Theoph. Remedium nuſquam eſſe compertũ
falſo dici, quoddam aliud naſci, quod illi reſiſta
non enim herba, ſed melle, & Mero, & quibuſda
huiuſmodi ſeruari aliquos potuiſſe, & cum mul
difficultate.

De Napello, & Toxico. Cap. XX.

NApellus apud Auic. in ſummo calidus, & ſi
cus, videtur inter Aconiti genera, quæ ſol
venatoribus in vſu erant, magis putrefaciens,
inflammans. Inſequitur potanti inflammatio labio
rum, & linguæ; Oculi egrediuntur; frequens vert
go; Syncope; Crura moueri nequeunt. Qui euadũ
vt plurimum tranſeunt in Tabem; Odor quoq
eius quandoque Epilepſiam facit. Eius ſucco imb
buntur ſagittę, quę ſtatim interficiunt. Vnde vid
tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tur Toxicum Dioſcoridis, à ſagittis nominatum; Nam de eo inquit, inſequitur linguæ & labiorum inflammatio; furor, qui nequit coerceri; quare vix Medicinę locus, raroque euadunt; & qui euadunt, diu decumbunt; & cũ ſurrexerint, ſtupidi totam vitam tranſigunt; ſeu vacillantis rationis, id eſt ſtolidi, vt Aetius tradit. Videtur genus lycoctoni indeſcriptum ſolis venatoribus in vſu. Napelli curatio apud Auic. Feſtinatio ad vomitum ex decoctione ſeminis Napi, & Rapę; frequens potus vini cum butyro vaccino cocto; Cortices Glandium in vino decoctæ;

Bezaar principale remedium: & medicamen de Moſcho, & Algeduar, ideſt Zedoaria. Ex Bezaar illud pręcipue genus, quod filamenta habet, vt Alumen Sciſſile. Quidam laudant radices Capparis; Mus Napelli; forte ſignificat Antoram, cuius radix muſculo ſimilis propè Napellum. Ad Toxicum Dioſcorides: Vinculis coercendi, cogantur bibere vinum dulce cum roſaceo, & vomere. Rapi ſemen cum vino: Priuatim Quinque folij radix: Sanguis Hircinus, aut Caprinus. Roboris. Fagi, aut Ilicis cortex cum lacte tritus, & Mala cotonea, aut ex aqua cum pulegio. Amomum, & Balſami ſemen ex vino. Vtriuſque remedia conueniunt: Ad vomitum, pro Butyro, Roſaceum Semen Rapi in vtroque. Ad putredinem ſiſtendam, ſiccantia, pro cortice Glandium: Quercus, Fagi & Ilicis cortex. Additur Quinque folij radix ſanguis hircinus Caprę, ſcilicet in puluerem ſiccati: Mala contonea. Ad Putridas euaporationes pro Moſco & Zedoaria, Amomum & Balſami ſemen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Cicuta Taxo, Coriandro, Psyllio, Solano, & Dorycnio. *Cap.* XXI.

CIcuta inter obſtupefacientia frigida & humida; ineſt & calida euaporatio fœtida tentans caput & mentem. Inſequitur Vertigo: oculorum obtenebratio: Singultus: Delirium: Extremorum refrigeratio: denique conuulſio, intercepto ſpiritu ſuffocantur. Dioſc. Comitatur ſegnities & liuor Aet. Curatio per vomitum, & Cliſteres poſtea potentiſſimis remedijs. Meri potus per interualla interiecta potione lactis Aſinini, aut Bubalini: Abſyathium cum pipere & vino: Caſtorium: Ruta: Menta: Lauri folia: ſemen Vrticæ: Amomum: Cardamomum: Styrax: drachma una; Laſer ex oleo & Paſſo. Paſſum per ſe largius potum. Hęc partim ad diſſipandum venenum & vapores: partim ad contemperādum. Aetius, cogendi ad motum & curſum.

Ex Taxo frigus vniuerſo corpori, & ſtrangulatio ſuperuenit, & celer interitus. Remedia eadem quæ Cicutę.

Coriandrum viride hauſtum depręhenditur [illegible]tore; mentem perturbat, vt in ebriis; vocem exaſperat. His poſt vomitum ex oleo irino, Merū prodeſt per ſe & eum Abſynthio potum. Oua in oleo conquaſſata cum Muria; & ipſa per ſe Muria. Ius ſal-

2. *Ant.* 7. ſum ex Gallina & Anſere. Paſſum cum lixiuia. Iuuātur uino puro & iure pingui.

Pſyllium toti corpori torporem cum exolutione & mærore inducit, animum deſpondent. Remedia eadem quæ ad Coriandrum. Abſtergentia cum contemperantibus. Meſues eius mucillaginem frigidam eſſe; Seminis medullam venenum eſſe calidum & ſiccum in quarto gradu.

Solanum ſoporiferum & Manicum inter frigida cum euaporatione calida Mentem perturbant maxime Manicum. Iuuat poſt vomitum a-

qua

equa mulſa copioſa potui data. Dioſcor.

Dorycnium Dioſcor. inquit. Quidam Solanum manicum uocant; Somniferum eſt, & copioſius hauſtum mortem inducit. Epotum lactis ſaporem refert. ſingultus continuos ciet; humor ad linguam erumpit; & Sanguinis reiectio deiectiones muccoſę, vt diſſentericis. Curatur vomitu Clyſteribus Aqua mulſa; Lacte Caprino, Aſinino. Vinum dulce cum aniſo tepidum; Amygdalæ amarę. Gallinacea pectora; Conchilia omnia tum cruda tum toſta; Locuſtæ marinę, Cammari, & eorum iuſcula. Lac bubulum, Paſſum, & Conchiliorum ius. 2. Anti. 7.

De Hyeſcyamo. Mandragora & Opio. Cap. XXII.

HYoſcyamus inter ſoporifera abalienationem mouet ebrijs ſimilem, ſed facile medicamentis cędit Dioſco. Galenus inquit. Cui ſemen atrum eſt, inſaniam & ſoporem affert; Cui mediocriter flauum, propinquam facultatem obtinet: Cui album, ad ſanationes commodiſſimum. Aet. Inſequitur cum delirio corporis iactatio, diſtortio; hinc animi deliquium; oculorum rubor; pruritus; deinde tremor; ſuntque omnino deliri, & putant ſe flagris corpore cędi. 8. Simpl.

Curatio facilis. Abſtergentia & contemperantia. Aqua mulſa copioſe data; Vinum ſalſum cum adipe ſuillo recenti; & paſſo.

Semen Vrticæ: Nitrum ex aqua. Diſſipantia: Sinapis, Naſturtium; Cepa; Allium ex vino. Contemperantia; Lac aſininum: Caprinum Bubalinum, Muliebre. Decoctum ficuum aridorum; Nuclei pinei; Semen Cucumeris cum paſſo; Intubus ſylueſtris. Poſtea ſinendi quieſcere, vt concoquatur veluti qui vinum hauſerunt.

Mandragoras inter ſoporifera; Gal. frigidum in tertio ponit; Radicis corticem habere aliquid

calidi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

caliditatis & ſiccitatis; Poma humiditatis. Morion tertia ſpecies vſum rationis intercipit Dioſc.

Inſequitur ijs qui hauſerunt, confeſtim ſopor exolutio; vehemens, veternus nõ differens à lethargo Aetius inquit; Non latere poteſt bibentem odore graui, & nauſeabundo: nam potio amarulenta & iniucunda. ſegnes fiunt, languidi, & triſtes; refrigerati in veternoſum ſoporem incidũt; Si quis excitet, vix audiunt, & excitati iterum relabuntur. Quidam non incaleſcunt, ſed mente perturbati, obliuioſi, & tardi ſoporantur. Vtilis tamen ad multa ad dolores, inſomnes; ad triſtes, anxios: ęgrotos ſe ſtrangulare volentes, radix in potu mane minori pondere, quam, vt inſaniam faciat ideſt minus quam drachma vna. ex libro de locis in homine. Ad conceptus in peſſis emollientibus.

1. Merb. mul.

Curatio antequam in ſoporem incidant; per vomitum, Aqua mulſa; poſtea Nitrum, & Abſynthiũ ex vino, dulci, aut Paſſo. Capiti repellentia ex Oxyrhodino perfuſo. Exercitatio, Olfacere acria excitantia; Eupatorium, piper, Sinapi, Caſtorium, Rutam in aceto tritam. Pix liquida; nidor lucernarum extinctarum inter excitantia. Si ægrè excitentur, Sternutatoria, & communia auxilia, Aetius inquit. Dum perturbati poſt vomitum; Coriandrum, Pulegium trita ex aqua calida: aut ſoluentia ventrẽ per clyſteres Soporatis poſt vomitum Origanum ex aqua frigida valde iuuat.

Ad Mandragoræ fructus immaturos maius periculum. Ardor inſequitur in ſuperficie corporis: exulceratio oris, & linguæ: ſiccitas, & anhelatio. Si ſtatim auxilium non afferatur, conuulſi pereunt. Facile curantur aqua cum Theriaca Andromachi: Natatio in aqua frigida. Ad inſaniam antidotum eſt radix cum Solano manico pota Dioſc.

Opium, ideſt Nigri papaueris lachrima inter obſtupefacientia validiora frigidum in quarto gradu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gradu. Semen tamen innoxium etiam nigri: Succus innalidior, adhuc amplius Capitum decoctio. Aliqua caliditas admixta ex sapore amaro, odore, & ex effectis. Erui magnitudine sumptum, dolores aufert: somnum conciliat Diosc. fluxiones sistit. Si copiosius, nocet, & lethargum inducit. Hodie tamen apud Turcas, & Indos sumitur frequenti vsu vsque ad drachmam vnam ad lassitudines tollendas ex labore, & animi fastidia: nam post soporem validiores, & alacriores redduntur, vt ex vini potu. Forte Opium id non ex nigro papauere habetur, sed ex albo, vt testatur Garzias lusitanus in Cambaia Indiæ parari, & Bellonius in Paphlagonia. Cappadociæ Apud Turcas, & Persas Aphion vocant. Aut est Meconium ex tusis calicibus, & folijs. Nam Opium ex nigri lachrima nõ vbique habetur. quale est Tebaicum: Insequitur sopor cum vertigine, & pruritus vehemens, vt aliquando excitet: Corpus redolet Opium. Aetius inquit: latere non potest sumẽtem ob saporis proprietatem, & graueolẽtiam, quã sentiunt, & astantes exhalantem ex toto corpore: Inferior maxilla laxatur: labra tumescunt: singultus: Nasus distorquetur: Pallor: Vngues liuidi: Præcordia diuelluntur: Respiratio parua; frigida: in fine etiam Conuulsio; inuentus in ijs est sanguis congelatus in Corde; Eius curatio est vomitus ex oleo, & Clysteres acres; Deinde partim digerentia, & incidentia, partim refrigerantia, & contemperantia, Acetum mulsum cum sale: Mel cum Rosaceo calido; Acetũ per se calidum; Nitrum ex aqua; Vinum merum copiosum cum Absynthio, aut Cinnamomo, Origanum cum lixiuia, aut Passo; Rutæ syluestris semen; Piper; Panax cum vino; Castorium; Satureia cum aceto mulso; Olfactoria Aet. his maxime proficere, vt in cæteris omnibus Theriacam cum vino at non ante vomitum. Balnea, & fomenta ex aqua calida ad pruritus tollendos; Post lauacrum iura

6. Simp.

1. Antid 2.

pinguia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pinguia cum vino, aut Paſſo; Medulla ceruina ex oleo pota.

De Sardoa herba, & Ixia. Cap. XXIII.

SArdoa herba, vulgo Apium riſus, inter calida mordentia; Inſequitur mentis alienatio, & conuulſio faciei in ſpeciem ridentis, affecto ſcilicet cerebro, & neruis ad faciem tendentibus, vnde mors cum riſu. Curatur per vomitum, & abſtergentibus, & mitigantibus acrimoniam. Peculiariter conuenit Aqua mulſa, & lac liberalius epota. Extrinſecus ad conuulſiones irrigatio, & perunctio à pinguibus totum corpus calfacientibus. Balneum ex Hydræleo; multum perfricare, & inungere, vt in cæteris conuulſionibus. Aetius Caſtorium cum Paſſo exhibet, vel per ſe in potu. Non placent Conciliatoris remedia; Vinum ad ebrietatem ſumptum, & ſuccus Meliſſophylli ex aceto: quia Vinum, & Acetum neruis inimica.

Ixia, id eſt Chamæleonis viſcum inter Calida inflammantia: odor & guſtus Ocimo ſimilis. Inſequitur bibentem vehemens linguæ inflammatio; delirium, Suppreſſio omnium excrementorum: ſtrepitus cum animi deliquio: Inteſtina latrant, quia mordet, & ſua viſcoſitate occludit. Non abſimilia Symptomata fiunt ex Chamæleonis potu, Aetius inquit, Morſus ventris, & linguæ tumor cum rugitibus inteſtinorum: Facies diſtorquetur: Vomitus ſpumoſus; tremores; concuſſiones; conuulſiones; vocis interceptio; Strangulatio. Vtilis tamen eſt tum radix tum fructus ſapa conditus ad Peſtilentiam: Carolo Galliæ Regi oſtenſus: vnde Carlina vulgo appellatur. Curatur Ixiæ noxa vomitu, Clyſteribus, medicamento purgante ex Chamęlea, aut Thapſia, aut Abſynthij ſucco cum aqua mulſa. Incidentia, & digerentia: Acetum calidum potum

Abſynthium

Abſynthium ex vino largiore quam aqua,aut aceto mulſo:Semen Rutę ſyl. Laſeris radix. Tragoriganum: Mitigantia. Lac: Therebinthina: Nuces iugulandes cum vino. Ad Chamęleonem Aet. Remedia quę ad Fungos: Cum euomuerint,lac recens mulctum ſæpe exhibeto,& aluum cum lubricis infuſis decocto Fęnogręci,Althęę Pręcordijs fomenta,& calfactoria adhibeto.

De Ephemero: Elleboro albo: Thaſpia; Elaterio,& Agarico nigro. Cap. XXIIII.

EPhemerum Colchicum differt ab Hermodactilo colore nigricante,aut ruffo. inter calida purgantia,erodentia:Sapor ineſt dulcis non inſuauis,ſub quo vis deleteria occultatur.Inſequitur pruritus toto corpore,vt punctis ab Vrtica;roſio in inteſtinis:æſtus ventriculi cum ingenti grauitate: Succedit excretio per aluum ſtrigmentoſa,& ſanguinolenta. Suffocat Fungorum more. Ob inflammationem ventriculi. Curatur antequam ingraueſcant ſimptomata,poſt vomitum,& Clyſteres;adhibenda vehementer aſtringentia, & hebetantia acrimoniam. Abſtergentia,& diſſipantia. Aſtringentia decoctum foliorum Quercus,Glandium,Malicorij:Polygoni ſuccus. Ramorum vitis;Rubi,Ferulę recentis medulla: Myrthus in vino:eius baccę in aqua tritæ,& maceratę expreſſo ſucco. Caſtanearum tunica media cruda in ſucco ex prędictis iniecta. Mitigantia acrimoniam:Lac Aſininum,Bubulum calidũ potum etiam in ore detentum: vbi eius copia fuerit,non aliud deſideratur.Interponendum potionibus aſtringentibus Abſtergentia,& diſſipantia:Lixiuium cum Origano:Serpillum in lacte coctum.

Elleborum album.Thapſia:Elaterium: Agaricum nigrum inter calida purgantia, & inflammantia. Inſequitur, aut ſtrangulatio, aut immodica deiectio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ctio. Vtrumque perducit ad syncopem, & casum virtutis: sudorem frigidum: conuulsionem, Gal. Ex Elleboro Pulsus ante vomitum latus, rarus, tardus, languidus. Dum vomunt, & diuelluntur, inæqualis, inordinatus: Qui in syncopem, aut conuelluntur, Singultiunt, Pulsus paruus languidus, inordinatus, creber. Qui strangulantur, languidus, inordinatus, inæqualis, non celer, nec frequens, sed vndosus, tensus. Curatio ad suffocationem, vt in Fungis Vomitu per oleum, Aquam tepidam plurimam: Clisteres acres, Auic. ex Colocyntide, vt descendat materia. Aet. si valde vexentur strangulatione, Cremoris Veratri Cyatos tres offerre, nam adiuuat purgationem: Si non succedat clyster acerrimus; Galbani obolos tres deuorandos, vt sedetur strangulatio, aut sternutatorium forte assidue per lectum pensilem agitando pennis immissis. Si singultiunt in media purgatione, aquam mulsam, aut aquam tepidam: rutæ decoctum, aut adiecto oleo. Irritandus vomitus penna ex oleo Irino. Si violentus singultus, sternutatoria. Cucurbitula ad spinam: Vincula ad extremas partes in aqua calida. Si conuulsio, fricatio partium ex oleo Sicionio, & alijs relaxantibus, Balneum ex Hydræleo. Ad superfluam purgationem, Astringentia dicta in Ephemero Hebetantia acrimoniam: Somnus, & quies. Papaueris calicis parum, & Gallæ in ferculis Aet. Quidam Theriacam exhibent, quia vim purgandi dissipat apud Galenum. At prohibet inflammatio, vt Aet. ex Oribasio. Præcedat vomitus ex aqua: dein ventri linteum ex vino cum oleo melino: deinde exhibeatur Theriacha fabæ magnitudine ex vino.

De Puls. ad Tir. vlt.

4. Aph. 15
Ther. 14.

Hipp. ad purgationis excessum: Balneum; Vini fului tenuis potus ante, & post.

Ex

Ex materia Metallica: de Gypſo: Ceruſſa & Lithargyro. Cap. XXV.

Metallica omnia ſiccitate, quædam & caliditate enecant. Gypſum lapideſcens ſtangulat; Et aquę ſuccum lapideſcentem continentes; abbradit quoque partes adiacentes aſperitate, & duritie contundit. Auic. inquit: Citius & vehementius ſtrangulat, quam Ceruſſa, & eadem ſigna oſtendit. Depręhenditur colore albo circa dentes: linguę ſiccitas: Faucium aſperitas: Tuſſis; Singultus. Extremorum refrigeratio; Torpor. Curatur vomitu ex oleo: & lubricantibus vias, vt facilius excernatur ſine abraſione. Maluę decoctum, Oleum ex Mulſa: Ficuum pinguium decoctum: Expurgantia. Lixiuia è cinere ficus, vel ſarmentorum cum vino copioſiore. Origanum. Thymum cum lixiuio vel aceto ad frangendũ; vel Paſſo ad mitigandũ, & Malue decocto. Auic. ſoluit ventrem cum Scamonio & ſimilibus, ad irritationem pręſtandam. Ceruſſa Siccitate & Emplaſtica viſcoſitate occludit depręhenditur colore albo circa dentes, palatum, linguam, & gingiuas. Inſequitur Singultus: Tuſſis: linguę ariditas: Extremorum refrigeratio; Torpor; Delirium: Somnolentia; Strangulatio. Curatur per humectantia & relaxantia, vt vomant, ex Mulſa, decocto Maluę, Ficuũ: oleo amaracino: Irino. Narciſſino, Liliaceo. Lac calidum Seſama in vino.

Lixiuium è ſarmentis; Oſſa perſici cum decocto Hordei; Oua columbarum cum Thure; Gummi prunorum, Vlmi, aut ex folijs cum aqua tepida: Medicamenta purgantia ex ſucco Thapſię, vel Scamonio cum aqua mulſa; & Clyſteres; Prouocantia vrinam. Prohibeatur ſomnus.

Lithargyrus ſiccitate emplaſtica ſimiliter occludit, vt Ceruſſa. Sed caliditatis veſtigium retinet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ex visione; vnde exulcerat pondere. Insequitur grauitas in Ventriculo intestinis, Visceribus; Tormina vehementia; Vrinæ suppressio. Corpus intumescit; Color Plumbeus. Aet. addit. Articuli incenduntur & ardent. Voluulosa tormina; ad finem suffocatio sequitur. Auic. Grauatur lingua; Retinetur non solum Vrina, sed & Stercus; Aliquando superuenit fluxus ventris, exulceratis intestinis. Egreditur aliquando anus in superioribus inflatio: Quasi glādula lapidea extuberat. Spuma in ore; constrictio anhelitus, aliquando præfocatur. Idem fieri ex limatura Plumbi; at Pila plumbea innoxia. Scobes autem in Cerussam conuertitur.

Curatio; post vomitum & Clysteres lubricantes; expurgantia & vrinam impellentia. Peculiare; Hormini Syl. semen & Myrrha; Absynthium. Hyssopum; Apij semen, Piper, ligrustri flos ex vino. Palūbi fimū aridum cū Nardo & vino Dios. Aet. propinat cum vino & oleo. Auicenna purgat cum Scamonio ex aqua mulsa; Sanitatis signum esse si apertio fiat excrementorum & Vrinæ. Si nimium profluat aluus, lauacra calida & carnes Suillæ pingues assatæ; aquæ potus, & oleum in potu, Lactis vsus commodissimus; & iura pinguia; Decoctio ficuum Maluę, vt in Cerussa. Nam humectando præparant ad expurgationē. Nulla ex huiusmodi Metallicis dissolui possunt per digerentia ob crassitiem & duritiem, Sed purgantia conueniunt, vt simul cum humoribus detrudantur.

De Argento viuo. *Cap.* XXVI.

5. Simp. 19 ARgentum viuum ponitur inter calida genere deleteria à Galeno. Dioscorides inquit; erodit interanea suo pondere, vt Lythargyrus. Auicenna frigidum esse tradit, non deleterium: nam plurimi bibunt sine noxa: Sed in aurę instillatū parit do-

lorem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lorem vehementem, delirium, ſpaſmum, aliquando Epilepſiam, aut Apoplexiam ſua frigiditate, Conciliator frigidum, & humidum eſſe in quarto gradu, ex Hiſtoria Seplaſiarij cuiuſdam, qui ob ſitim in febre, hauſit loco aquæ, vnde congelatus interijt, & in corde repertus eſt ſanguis congelatus. Propinari vtiliter ſcrupu. vnum ægre parturientibus, & grana duo milij magnitudine infantibus ad vermes necandos. An priuſquam reducant ad actum refrigerat, vt Plumbum, & vlceribus impoſitũ repellit. Nõ reducitur autẽ ad actum niſi in partes exiguas diuidatur, quod extinctum vocant; Tunc enim exhalare poteſt, eiuſque exhalatio in ſublime petit, vt patet in ijs qui ex eo cũ axungia articulos inungunt, petens enim caput, pituitam liquefacit, quæ deſcendit ad os. Hauſtum autem ſæpe innoxium, quia facile labitur ſed ſi retineatur, exedit præcipue diuiſum in minimas partes. Inſequuntur eandem quæ ex lithargyro, at non obſtruit.

Tormina, Fætor oris, inflammationes, vnde Vrinæ retentio, aliquando deiectiones liquidæ; Ob prauam autem euaporationem ſyncope, Tremor. Curatio apud Dioſc. eadem quæ ad Lithargyrum, Lac multum ſubinde potum, & vomitionibus redditum. Vinum cum Abſynthio: Apij decoctum.

Hormini ſemina; Origanum, Hiſſopum ex vino, Auri ſcobes mirabili eſt auxilio, nihil enim eſt, quod auidius Argentum viuum rapiat. Auic. poſt vomitum exhibet Myrrham cum vino, vt poſtea ſuperbibatur ſæpius mulſa: Clyſteres ex Nitro, poſtea ex ijs, quæ faciunt ad eroſionem.

Ad effuſum in aurem, concuſſio, & ſaltus capite in eandem aurem inclinato, Quidam ſtilo plumbeo colligunt, An ſatius eſt Aureo? vel ſcobe intromiſſa.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Cinnabari, Argento viuo ſublimato, & Pręcipitato. Cap. XXVII.

CInnabari, ſeu Minium foſſile; lapis eſt continẽs Argentum viuum: Auicenna lapidem rubeum vocat ſimilem Corallio, vere venenum, vt Napellus. Inter Erodentia: Eius halitus ſtrangulat Dioſc. ideo qui fodiunt, faciem obuelant ueſicis. Eſt & Cinabrium factitium ex Sulphure & Argento viuo vſtis ad picturas.

Curatio apud Auic. ſimilis Napello per lapidem Bezaar An vomitus ex oleo; Abſtergentia & hebetantia arimoniam, ex lacte, vt in Argento viuo. Odorata ad euaporationes corrigendas.

Argentum viuum ſublimatum, vehementer erodit & inflammat. Inſequitur inflammatio labiorũ, linguæ, & Gutturis. Ventriculi roſio, & feruor qui mitigari nequit. Sapor quidam auſterus, vt ex ſorbis immaturis; Sitis ineſtinguibilis. Vrinæ ſuppreſſio, Tormina, animi deliquium, reſpiratio difficilis. Curatio, poſt vomitum & Clyſteres. Mitigantia acrimoniam ex lacte, Butyro, & ijs quę ad Cantharides dicta ſunt. Nihil acre nec mordens. Mucillagines ex Pſyllio, ſeminibus Cotonei, ſeminis lini, Oleum roſaceum cum iure pingui. Sorbitiones Alicę, Hordei Amili cum Gummi.

Pręcipitatum eſt Argentum viuum vſtum in cinerem, Corrodit imbecillius quam ſublimatum. Aſſumitur inter purgantia. Inſequitur vomitus & alui deiectio cum labore, ſi non fuerit optime præparatum: Simili modo Antimonium præparatum purgat, & lapis Armenus, & lapis Lazuli, quę omnia ſi non fuerint bene lota, enecant. Curantur, vt dictum eſt in Elleboro; Abſtergentibus, Mitigantibus, Aſtringentibus.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Auripigmento Sandaraca, Arsenico & Risagallo. Cap. XXVIII.

AVri pigmentum græce Arsenicum, & Sandaraca inter venena vrentia sunt. Auripigmentum crustas molitur cum uehementi vredine & morsu; Eius generis est quod vulgo Risagallum dicitur, efficacius. Astringunt & Erodunt. Sandaraca mitior est, nam vtiliter propinatur, & fumus eius in suffumigijs hauritur ad veterem tussim & Purulentos. Diosc.

Arsenicum vulgare factitium est ex Auripigmento sublimato in candorem, quoddam trāslucidum, quod Christallinum uocatur, atrocissimum. Insequitur cruciatus alui & intestinorum cum vehemēti erosione, vt ex Argento viuo sublimato. Aliquando alui fluxus Auic. Curatio apud Diosc. Præbenda sunt quæcunque per admixtionem hebetant acrimoniam & soluunt, & aluum facilem & lubricam reddunt per vomitum & clysteres. Altheæ & maluę succus. Decoctum seminis lini, tragi, orizæ; lac cum aqua mulsa copiosum: Iura pinguia & boni succi. Auic. Vomitus cum aqua calida & iuleb, aut cum oleo: deinde lubricantia; mucillagines, viscosa, & vnctuosa, iura cum adipibus, & proprie cum maluis, & quę tussim leniunt, vt iuiubæ.

De Calce, & aqua Saponis. Cap. XXIX.

CAlx eadem efficit, insequuntur ex Auic. siccitas oris, dolor stomachi, difficultas vrinæ, Solutio ventris cum sanguine, & in vrina egreditur Calx, Extremorum refrigeratio, vt ex Gypso. at Calx non cito lapidescit: sed oritur inflammatio, strangulatio & occlusio. Curatur ijsdem, quibus Arsenicum. Priuatim ea, quæ faciunt ad Cantharides. Vrina Asini. Fel Capreoli drachma una cū aqua cali

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

da ad abstergendum,& expurgandum quæ congelata sunt. Aqua saponis Auic. eadem pręstat quę Calx,& Arsenicum,& ijsdem curatur fit ex cinere, & Calce,vt Lixiuium. Aqua fortis ad corrodenda metalla fit ex distillatione Aluminis,Chalcanti,Sal nitri,vehementer corrodens; Curatur ijsdem.

De Chalciti, Cuperosa, & Chalcantho. *Cap. XXX.*

CHalcitis,Mysi,Melanteria,Sori;inter Cuperosas,& Chalcanthum Crustas moliuntur cum astrictione, leuiter erodunt, tussim vehementem concitant,vomitionem. Per distillationem oleum acerrimum extrahitur,vtens vehementer, sed admixtum cum hebetantibus, vt cum iure pingui salutare ad dissipandam crassitiem fungorum,& sanguinem sistendum,grummos dissoluendos. Aquæ ab ijs infectę, vt in Tessalia aqua stigis,qua Antipater traditur Alexandrum interfecisse, perrumpit omnia vasa excepto Cornu. Curatio apud Auic. Lac Asininum Butyrum crudum,Zucharrũ, Syrup pus de Hissopo,& quę ad tussim leniendam.

De Aerugine, & Ferri Rubigine. *Cap. XXXI.*

AErugo, seu Viride ęris inter erodentia. Insequitur apud Auic. vehemens punctura, fortis mordicatio in gutture, incisio in visceribus vlcera,& vomitus.Idem de Chrisocolla Dioscorides testatur inter medicamenta vomitoria,necem inferre potest.Curatur,vt Arsenicum Auic.

Ferri rubigo mitior ærugine,Nam propinatur cũ vino Scrupulus semis,si amplius,concitat vomitus, prohibet conceptum Diosc.Ferri scobes per prępa rationem in Aceto vertitur in rubiginem.

Scoria ferri eadem præstat,inefficacior,propinatur ad Aconitum ex aceto mulso. Insequitur Auic.

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ad scobem ferri, & Scoriam, dolor vehemens in vẽtre, siccitas in ore inflammatio, dolor capitis. Curatur medicamento vehementi cum lacte, deinde Butyrum coctum, & crudum ad sedanda symptomata, Oxyrhodinum in capite. Magnes in potu drachma vna singulis diebus, vt ferrum aggreget, Sed postea iura vnctuosa, & lubricantia cum Butyro. Medicamento similiter educendum, aut per vomitum, si fuerit in ventriculo.

De Adamante, Talco, & Amianto. Cap. XXXII.

FAma est Adamantem comminutum venenum esse erodens absque remedio.

At non Adamas seu Argyrodamas id efficit. Est Talcus vulgo appellatus colore argenteo inuictus ignibus, cuius laminæ tenuissimę, si deuorentur; hærent infixæ ventriculo, faucibus, & gulæ, ideo periculosum nisi diligentissime atteratur Auic. Insequitur inflammatio, & strangulatio. Idem aliquando efficit vitrum comminutum, nam vulnerat angulis acutis. Et Amiantus, quod vulgo Alumen plumæ, & flos Petræ vocatur, constat tenuissimis aculeis veluti filamentis, qui infixi vredinem excitant Vrticæ modo. Curantur glutinosis deuoratis, quibus adhæsu extrahantur, vt Resina Therebinthina, Gummi; Mucillargines, Pinguedines.

De Venenis ictu illatis, Curatio Communis. Cap. XXXIII.

AD venena ictu illata, quam primum virus educendum vnde intrauit. Diosc. Aliquando aliunde, postquam penetrauerit. Sed prohibenda penetratio; Defendendaque mẽbra principalia, & roboranda. Vis veneni retundenda, & tandẽ substãtia dissipãda. Educitur ex vulnere suctu hominis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

at non ieiuni,pręsumpto vino:oleo in ore : Si nulla exulceratio in ore,aut gingiuis , alioqui periculum in sugente.

Celsus inquit. Venenum Serpentum , & quędam Venatoria , quibus Galli vtuntur , non gustu sed in vulnere nocent. Pullus Gallinaceus dissectus viuus,& impositus,eiusdem Podex. Hędus,Agnus carne calida imposita. An spirituosa substantia calidi innati ob affinitatem attrahit , & contemperat ? Cucurbitula, & scarificatio simul cum sanguine extrahit virus , Carnis Circinnatio , in lethalissimis venenis amputatio , si fuerit extrema pars, Vstio , si locus neque neruosus neque musculosus

3.loc af.7. fuerit:Celsus: Medicamenta attrahentia: Epithemata. Diosc. Cinis Sarmentorum,aut Ficulneus cum lixiuio stillatitio subactus,garo , & acri salsamento; Porri , Cępę , Allia contusa , aut cremata , Pix liquida cum sale feruente sępius renouata : Cadmia Fimum Caprarum cum vino decoctum . Fomenta ex aceto calido , Calaminta in vrina decocta: Aqua marina,Muria acida,Emplastra vehementissima , & calidissima,ex Sale,aut Nitro,Sinapi,Cachrie, Celsus salsamentum imponit , Emplastrum Diogenis. Aetius inquit,Pręter opinionem facit Theriaca Andromachi imposita,Hodie extat Oleum de Scorpionibus Compositum Mattioli.

Prohibetur penetratio eorum quę cito permeāt, statim vinculo paulo supra vulnus non vehementer astricto, ne torpeat,Cels. Dioscorides tradit,in Africa messores paratam fasciam pice imbutam circundare semel , aut bis arctissime duobus stringentibus ; interim locum circa fasciam secare , & picem instillare,postea laqueum resoluere, & medicamenta attrahentia imponere. Alioqui vinculum sinatur, donec parentur remedia . An pro vinculo bonum est locum fouere , & irrigare ex posca frigidissima , vt virtus , aut extinguatur,aut immobi-

le

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

le reddatur: Postea imponantur medicamenta attrahentia, interim ad partes superiores perseuerandũ cum repellentibus, & astringentibus ex Posca cum Bolo armeno; Situs autem partis sit decliuis.

Intrinsecus penetrationi resistunt, quę arcent à membris principalibus; Terra lemnia in vino pota: & alia genera terrarum insignium: Lapis Bezaar: Fragmenta preciosa: Aurum, Argentum: Quę hebetant vim veneni, Vinum meracius potum, Passum, Lac, Paliuri, ideſt Iuiubarum decoctum: Intubusa, Scorzonera, Astringentia quędam, vt Erica, Astragalus in vino pota, Bistorta, Tormentilla, Platani pillulę virides, Bitumen. Quę dissoluunt vires, calida quę diutius permanent inuicta, vt Aromata: Allia, Porro, Cępę: Salsamenta; Origanum Pulegium, Dictamus cretensis, Calamentum, Fęniculum: Aristolochia, Eryngij radix: maxime omnium Theriacha, Mitridatum. Quod penetrauit ad venas, educendum per alia loca, Aliquando confert venę sectio in plenitudine Paul. Cels. & Auic. Qua parte inclinauerit; per vomitum ex iure Anseris: Clysteres, Medicamenta purgantia, Hiera ex Colocintide; Elleborus; Agaricum; Rhabarbarum. Per vrinam, Sudores largos. Euicto veneno, si relinquatur morbus, curandus, vt cęteri.

De Morsu Canis rabiosi. Cap. XXXIIII.

CAnis rabiosi morsus venenum infligit, quod multo tempore delitescit etiam sanato vulnere, instar pestis contagio afficiens. *6.loc.af.5.*

Succedit Hydrophobia, ideſt pauor aquę cum grauissimis symptomatis lethalibus, vt plurimum die Quadragesimo aliquãdo antea, citius in quibus multi praui humores adsunt. Aet. aliquando post duos menses; post sex, aut septem, post annum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Diosc. narrant & post septenniū. An quia materia sicca tarde putredinem concipit? delitescit in partibus solidis neruosis frigidis, sed incalescens, febrē, conuulsionem & delirium facit. quæ Rabies appellatur. At cur non prohibet consolidationem vulneris? An quia exigua admodum materia relinquitur ex dente, sed viribus ualde potens, cum putruerit: Videtur sola qualitas permeare, ut odor in aere. Causa pauoris aquæ admodum occulta. Paulus ad siccitatem refert, quia tanta sit, vt respuat humectationem, aut ad Melancholiam quandam, qua imaginantur lædi ab aqua, quia putant in aqua Canem adesse.

At uidimus multos mente constante & sine febre in cæteris omnibus plane sanos, cibos bene sumere, at potum quamuis desideratum nō posse degustare. Si tentent deglutire, conuelli cum anxietate; Idem efficere, si nitantur quodcumq; liquidū sumere, vt contingit quibusdam Anginosis, quibus potus per nares effluit. Hi paulo post in manifestā rabiem inciderunt, & perierunt. Putaui ijs conuelli gulam in deuorationem liquidorum agentibus villis rectis, vt circularibus in deuoratione solidorum. Conuellitur autem interna mēbrana, quia ventriculus respuit, vt in nausea impetus ad vomendū concitatur: hinc imaginationes deprauatæ sequuntur. Est proprius canum morbus venenum intra genitum ut Pestis. Incidit autem in Rabiem Dios. aut in æstu flagrantissimo, aut hyeme frigidissima ob siccitatem, aut uictu calido & sicco cum abstinentia potus.

6. loc. af. 5.

Ther. 16.

Rabiei signa in Cane, Gracilitas, Oculi rubicundi, Cauda demissa, Spuma ex ore, Lingua exerta, flaua; Mordet quemcumque obuium sine latratu, auersatur cibum & potum. In demorsis nihil molestum contingit. præter dolorem ex morsu, vt in cæteris. facile glutinatur, Experimento autem depræ-

hendi-

henditur, an uirus insit in vulnere antequam coalescat. Nuces iuglandes contritæ indantur in vulnus diligenter opplendo: die sequenti auferantur; offerantur que Gallo, aut Gallinæ, si morsus ex Cane rabido fuerit, non attingent; aut si fame vrgente attigerint, morientur altera die. Quidam panem illinũt sanguine ex uulnere manante, & cani offerunt: Si non attingat, venenatum esse vulnus. Statuto autem tempore modo citius modo tardius superuenit difficultas bibẽdi: Somnia tumultuosa, incipit pauor; Febris ardens: Sitis ingens cum pauore potus: Conuulsio; Rubor totius corporis præsertim faciei, sudor, anxietas. Quidam latrant more canum, mordent, vnde communicatur Rabies: Quidam auersantur lucem. Quidam doloribus cruciantur: Mingunt crassa, aliquando sanguinolenta ob inflammationem. Prognostica Diosc. Antequam superueniat pauor, curari multos. Cum superuenerit, neminem seruatum nisi vnum, aut alterum. Quendam ex solo comercio in eandem affectionem incidisse, & post multos labores conualuisse. *Ther. 16.*

Curatio morsus Canis rabiosi. *Cap.* XXXV.

CVratio ad morsum Canis rabiosi. Remedia ad prohibendam Hydrophouiam. Eductio virus ex vulnere. Nõ deligato, vt in ceteris, quia virus nõ cito permeat. Sed extractio: non suctu, quia in parte solida infixum est. Sed scarificatione, si vlcus paruum: Carnis circumcisione quæ lacerata est; Vtrique cucurbitula cum magna flamma; vt cum sanguine uirus exeat. Vstio maxime omnium delet vim veneni, & quia non finit vlcus cito coalescere. Ne coalescat, ablata crusta sal imponendum, aut Salsamentum; Allium Syl. detritum: Cæpe; Succus Cirenaicus; Medicus: Tritici grana mansa: aut p le pista post perfusionẽ. Si forte coalescat ante Quadrage-

dragesimum diem, iterum aperiatur scalpello, aut inustione, aut ex cinere Vitis, Ficus. Cum præterierit propositum tempus, vlcus ad cicatricem ducendum, & locus Emplastro è Salicibus compræhendendus; postea Sinapismo. Diosc. Cauenda vstio in loco neruoso, aut musculoso. Si vri non potest. Sanguinem mittere, & imponere, quæ vehementer exedunt; Post quæ nullo nouo magisterio eget. Sed carne implendum. Vsto vulneri imponenda quæ cæteris vstis. Quidam protinus post morsum in balneum mittunt, diuque patiuntur desudare vlcere adaperto, vt virtus extillet deinde multo meraco vino excipiunt, quod omnibus venenis contrarium est, Si per tridunm id factum est, tutus esse à periculo videtur, Aetius vlcus perfundit ex decocto Chamæmelli, radicis. Oxylapati, oxalidis. Quidam sola Oxalide vtuntur in potu, perfusi, & folijs impositis Galenus Picis brutiæ lib. vna, Opopanacis vnciæ tres Aceti l. vnam, & semis. coquantur ad consumptionem aceti: vtere ad dies Quadraginta, & sexaginta. Thriaca ex oleo rosaceo: Potamogeton cum sale. Ad virus quod intrinsecus penetrauit Remedia intrinseca etiam si interna adhuc non afficiantur, vt neque vlcus. Conueniunt hebetantia, & dissoluentia ad solam qualitatem cum pauca materia. Proprium remedium Diosc. in initio, non si post multum tempus. Cancri fluuiatiles capiantur post Canem, luna decima quarta, aut quocunque tempore, vt Aet. Viui vtantur Sarmentis vitis albæ in patella ænea. Eorum cinis mirabilis tum solus tum cum Gentiana, & Thuræ, multo potentius etiam in vlcere Dioscorides recipit cineris cancrorum cochlearia id est drachmas duas, Gentianæ drachmam vnam. viri meri Cyatos quatuor: bibantur quatuor diebus. Si post duos vel tres dies inceperit, duplicatio, vel triplicato pondere. Galenus per dies Quadraginta singulis diebus cochleare vnum

III. Simp.

exhibet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

xhibet cum aqua. Recipit Cineris Cancrorum partes decem, Gentianæ partes quinque, Thuris partem vnam. Si inceperit post multos dies, duplicato pondere. Victus Diosc. Vini meracioris potus: passi: lactis ad obtundendam acrimoniam. Allium, Cæpæ, Porra, quia vix abolentur. Theriaca, Mitridatum, & quæ recipiunt aromata multa nam viribus, & substantijs ægre permutantur. Si in initio præter missa fuerint auxilia, nulla ex prædictis iuuant, & frustra vlcus exasperatur, quia quod penetrauit; non satis euocari potest per eam partem; Sed euocandum aliunde diuerso curationis modo.

Ad eos igitur, qui post multos dies curationem incipiunt: Virus extrahendum per medicamenta purgantia sæpius ob multam materiam corruptam. Hiera ex Colocinthide: Elleborus efficacissimus est: sanauit aliquando incipientem pauorem aquæ sæpius repetendum vsque ad Quadragesimũ diem, & vlterius. Lac istud simul deiectionem mouet, & venenum domat cibi acres, & potus meraciores quotidie. sudores ante cibum, & post exercitatione vel balneo. Dropacismi, & sinapismi ad totum corpus alternatim. Ad præsentem pauorem aquę, licet paucissimi effugiant, traduntur tamen aliqua remedia. Celsus inquit vnicum remedium: Aegrum non opinantem ex improuiso dimittere in Piscinã, vt demergatur, & bibat: nã simul sitis, & aquę metus tollitur, si ob frigus conuellatur, protinus à Piscina in oleum calidum dimittendus, & antidotum sumat, si non potest ex aqua; per Catapotia. Aetius Antidotum ex nucibus somnum conciliat, conuenit etiam iam febricitantibus Recipit Segapeni Opij vtriusque dragmas duas: Croci Scrupulum vnũ, & semis, Lycij indici drachmas quatuor; Carnis Nucum iuglandiũ vncias quinque. Excipe, & exhibe drachmam vnã cũ aqua pluuia calida ad no

ctem

ctem post vigorem febris. Mane antidotum ex Ca-
cris: Vesperi ex Nucibus: aut Cyphi. Humectatio
saltem fiat per Clysteres. Simplicia ad pauorem
aquæ apud Aet. Hepar Mergi assatum cum modico
oleo, & sale commestum: Hippocampus marinus
assatus comestus, & vulneri impositus ex aceto acri.
Venenum enim in ventre habere traditur, quod
aquæ desiderium inducit. Catuli recens nati coagu-
lum ex aqua potum. Chamæmelum non solum aquæ
inspersum, sed & fundo poculi illitum cupiditatem
aquæ restituit. Bitumen iudaicum Scrupuli vnius
pondere cum aquæ cyatis tribus. Lucium indicum.
Cortex virgultorum fici syluestris siccatus, & tusus.
Alysos à Rabie appellatus. Cynorhodi radix cum
lacte Plinius tradit ostensam somnio. Victus nec
plenus nec tenuis ex ijs quæ corrigunt. Volucres
montanæ; extremæ partes animalium. eorum Gelu
pro potu, cum potum respuunt: Lac coagulatum
quod Schistum vocatur. cum liquidum non admit-
tunt. Canchri. Herinacei cum vino mulso cocti. Ci-
corium Syluestre. Asparagus: Brasicæ cauliculi; Radi-
culę: Crithmum ad mouendam vrinam Fęniculum.
Vinum album non valde vetus. Qui conualuerunt
singulis annis appropinquante tempore morsus,
purgatio conuenit ex Hiera; & instante die Theria-
ca. Alter modus sanandi ex Sacris; ad templum S.
apud nos S. Bellini. Donnini, id est Dyonisij. Prohibent ne per dies Qua-
draginta, vel per annum tangant ligna Corni, Vir-
gæ Sanguineæ, Scopę, & fraxini. Hæc enim tacta re-
cidiuam facere.

De ictu Serpentum, lacertarum Marinorum, & insecto- rum, curatio communis. Cap. XXXVI.

SErpentum, & lacertarum, insectorum, & Mari-
norum uirulentorum ictus comuni curatione
maxime tolluntur, aut non multum distante. Celsus
in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nquit. Eadem in omnibus maxime Proficiunt, quamuis antiqui singulorum alia tradiderint. Omnibus deligatio supra vulnus, deinde extractio per scarificationem; suctum, aut per cucurbitu'as, aut ustionem, aut medicamenta attrahentia: Mitioribus autem mitiora côueniunt. intrinsecus maxima spes est in aliquo antidoto, Multa traduntur à Galeno. 2. de Antid. 8. Si id non est; Meri potio cum Pipere vel quidlibet aliud calorificum, quo intus coire humorem non patiatur: omnia vrinam mouentia. Ad talos serpentes tanquam minus noxios quam peregrinos in locis æstuosis degentes, satisfaciunt Betonica, Cantabrica, ideſt Flos Gariofillus vulgo appellatus, à quibusdam altera Betonica, & recentiori bus Tunica vocatus prçcipuum remedium ad Venena. Centaurium, Agrimonia, Chamædrys, Persona-ta, Pastinaca marina, id est Staphilinus: aut singulæ, aut duę tritę in vino potę, & impositæ. Plurimis aduersatur Saliua hominis Arist. 8. *Hist. an.* 29.

De ictu Vesparum, Apum, Stellionis, Salamandræ Lacertæ Chalcidie, Musaraneo. Cap. XXXVII.

VEsparum, & Apum ictus omnium mitissimus, nam prçter dolorem nihil notatu dignum efficit. Deprçhenditur rubore, & tumore circa partem ictam. Ex apibus relinquitur aculeus, ex Vespis nequaquam, sed omnia intensiora Aet. Curatio Vtriusquæ Malua illita: Hordei farina cum aceto: Lac ficus instillatum, fotus Muriæ, aut aquç marinç. Lutum, aut Cimolia cum Posca. Stercus Bubulum: Sesama: In potu lauri folia tenera drachmç duç cum vino austero Defendit à lçsione Maluç folium cum oleo illitum, Eruca eodem modo.

Stellionis, seu Tarantulç morsus in quibusdam Italiç locis exitialis est, Assidue dolitat: Locus liuidus. Iuuatur statim Cataplasmate ex Cçpis, & Al- 8. *Hist. an.* 29.

lijs.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lijs. Imponitur Sesamum, aut Melanthium aqu
multa affusa. In cibis Allium, & Cępæ, vinum me
rum superbibat Auic. inquit, Relinquit in vulner
dentes acutos exiles, nigros, vnde dolor continuus
Eximuntur oleo, & cinere, aqua calida.

Salamandræ morsum sequitur dolor vehemens
& crusta, Curatio eadem. Lacertę Chalcidicæ mor
su Tumor oritur pellucidus nigrore in ambitu, &
putrefactio. Curatur, vt Muris aranei morsus.

Mus araneus, idem quod Talpa, vulgo Topa cie
ca; Morsum infligit cum vestigio dentium quatuo
ordinibus, in Italia venenatum, non vltra Apenni
num. Plin. Emanat primo sanguis, paulopost sanio
sus, nam occidit putrefactione: Bullæ insurgunt
quibus disruptis apparet caro fęculenta fissuris di
sparata, sequitur inflatio. Insidiatur præcipue testi
culis non solum hominis, sed & brutorum. Dio
scorides inquit.

Circa morsum inflammatio, nigra pustula dilu
ta sanie, proximę partes liuent. Rupta pustula vlcu
depascens, serpit: Intestinorum tormina: Vrina
difficultas, frigidæ aspergines. Curatio. Super vul
nus Galbanum ex aceto: Hordeacea farina cum ac
to mulso: Mus ipse qui morsum intulit, dissectus
Strato, scarificetur, & murem araneum conbustum
cum aceto cataplasma imponito, aut sinapi tritum
ex aceto. Porra, & Allia contrita, & aquæ calidæ fo
tus: Malipunici acini dulcis decocti. Intrinsecu
Abrotoni decoctum potum in vino: Serpyllum
Galbanum. Eruca vino madefacta: Cupressi pillula
virides cum aceto. Cyclamen ex aceto mulso: Pyre
trum: Chamęleonis radix in vino.

Panax. Capparis radix; Gentiana; Verbenaca re
cta; cum vino, & imposito cataplasmate. Antido
ti magnæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Phalangio. Cap. XXXVIII.

PHalangium idem cum Araneo apud Arist. Plura genera: Mordax; & quæ nullum, aut exilem inferunt morsum. Mordacis duo genera; Vnum paruum simile Lupo, varij coloris, procax, salax: Alterum maius, nigrum, cruribus prioribus nigris, tardum. 9. Hist. an. 19.

Lupi dicuntur qui, aut nullam telam intexunt, aut exiguam, & asperam. Aet morsu venenato recenset Araneæ genus quod dolores continuos inducit, ruborem circa præcordia, vrinæ difficultatem, aliquando, & suffocationes. Tetragnatum Phalangij speciem, ex cuius morsu symptomata fiunt similia Scorpionis ictus; Plagá continue dolet, subalbicans; tumor in facie, & capite, membra gracilescunt, & adepta sanitate succedunt vigiliæ intensæ. Phalangium, cuius sex species recenset. Rhagium, Lupus, quæ duo sunt ab Aristotele posita. Myrmecion formicis grandioribus simile; Sclirocephalon capite saxeo; Cranocolaptes, quia caput tentat, Scolecium a similitudine vermis. Omnium affectus ijdem, differunt magnitudine, & paruitate. Morsus tenuis vix conspicuus; per cutem large, & late cõmunicatur. Tumor liuidus, quibusdam rubicundus; Frigiditas circa genua, & Lũbos, scapulas, aliquando grauitas totius: Dolor continuus: Tremor: Pallor, Vigiliæ, Tentigo pudẽdi quibusdam, & pruritus circa caput, Suras; Oculi lachrymosi, & caui: Venter eleuatur inæqualiter. Intumescit totum corpus, & facies; circa linguam, sermo impeditur. Quibusdam vrinæ difficultas, cum pudendi tentigine, & dolore. Vrinæ aquosæ aliquãdo excernuntur similia telis araneis cum vrina, per vomitum, & aluum. Leuari videntur ex balneo calido, sed postea succedit pudendi dolor cõtinuus, & 3 loc. af. 7.

senio-

ſenioribus valde laxatur. Ex Cranocolapte caput magis dolet. Vertigo: Frigus continuum. Delirium iactatio: Stomachi puncturæ. Dioſcorides inquit Locus quaſi ab impacto aculeo rubet: non intumeſcit, nec calidus, ſed modice humeſcit. Vbi refrixit, tremor conſequitur, diſtenſiones poplitum, & inguinum ſimiles conuulſionibus: Collectio in lumbis: Stillicidium, conatus in reddendis excremẽtis: Sudor frigidus, Lachrymæ: Caligo.

Ex hoc genere videtur eſſe quæ in Apulia vulgo Tarantula appellatur, potius Terrantula dicenda, quia in terra latitat Ariſt. aut nullam texens telam, aut exiguam prope terram. Nam Tarantula in Hetruria intelligitur Stellio inter lacertas. Hoc genus Phalamgij facit incontinentiã neruorũ, vt quieſcere nequeant; niſi dormiant. Neruorum incontinentiam teſtatur Hippoc. fieri ex nimio vſu calido-
5. Aph. 26. rum; Symptomata igitur ex Phalangio partim frigiditatem atteſtantur, partim caliditatem, & morſum neruoſarum partium, Curatio. Vulneri poſt ſcarificationem attrahentia, & ſiccantia tenuem humiditatem, ſuperponere cinerem ficus cum ſale, & vino, Sylueſtris Punicæ radix tenuiſſime trita: Ariſtolochia cum farina hordei ex aceto: ablutio ſæpius ex aqua maris decocto Meliſſæ, & folia imponenda, toti corpori lauacra perpetua ad digerendum, & temperandum Spiritus corruptos ſubcutaneos mordentes. Intrinſecus Abrotoni ſemen, Aniſum, Ariſtolochia; Cicer Sylueſtre, Cuminum Aethyopicum, Cedrides; Platani cortex. Trifolij ſemen ſingulorũ drachmæ duæ in vini hemina. Decoctio fructus Myricę. Camædreos: Cupreſſi pillularum viridiũ admixto vino, ad hebetandam acrimoniã: Cancrorum fluuiatiliũ ſuccus expreſſus cũ lacte, & ſemiņe Apij, Celſus, pręter Chirurgiã æger ſæpius dimittatur in ſoliũ, propinãdũ Myrræ Staphiſagriæ par põdus ex Paſſi hemina: ſemen

men radiculæ, aut lolij ex vino: Super vulnus furfures ex aceto cocti: Imperanda quies. Variæ compositiones opiatæ valde digerentes, & sine Opio recensentur à Gal. & ab Aetio. Auxiliatur eijs Allij esus, Balneum, & vinũ Quidam ad mitigandã nervorũ incontinentiam ex Terrantula: imponũt Torpedines viuẽtes in ceruice, & alijs partibus tremulis. nã torpore quiescũt Peculiare auxiliũ repertum est Musica ex liræ sono, aut aliorum instrumentorum; quo alliciantur ad saliendum: sic enim sudore oborto virus dissipatur. Iuuat aqua ex florib. arbuti pota. 2. Antid. 13.

De Scolopendra, & Scorpione. Cap. XXXIX.

SColopendra inter insecta recensetur Terrestris, & Marina Pedes vtrinque habet 22. Auic. Quidam centipedem vocant. Sed alius est apud Pliniũ Centipes, Millepes, & Multipes Onos, & Oniscos dictus: Hæc flauo colore ostenditur sub saxis latitans: Flexuosa incedit, vt serpens; in vtramq; partem Nicandro.

Marina contactu pruritum gignit; ex oleo illita pilos euellit. Terrestris morsu liuorem in ambitu facit, & putredinem, raro fæculentiam, & ruborem à morsu exulceratio maligna fere remedijs inuicta toto corpore pruritus: Marina Paul. tumorem aquosum, & pellucidum facit; venenum calidum, & siccum putrefaciens partes carnosas: differt a Musaranei morsu, quia cum sanie fæculenta.

Curatio, vt in Musaraneo. Inspargitur vulneri sal leuissime tritus ex aceto: Ruta syluestris imponitur.

Fouetur Muria acida; Cinis ex aceto. In pota

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Aristotlochia cum vino: Serpyllum: Calamentum: Ruta syl. Aet. imponit salem cum pice liquida Cedriam cum melle; Allium Fici folia; Cuminum Eruum vinum. In potu Absynthium, & Mēta cum vino; Asphodeli flos, & semen; præter ea quę in Musaraneo.

Scorpio venenum infigit simile Phalangio. locus statim inflammari incipit, durescit; tensus rubet; dolor vehemens per interualla, nunc exæstuat, nunc friget; labor repentinus; aliquando mitescit; Sequitur sudor, horror, Tremor; Extrema frigida Inguina attolluntur: aliquando in Axillis ex ictu in superioribus.

3. lo. aff. 7. Flatus per sedem: capilli eriguntur: Pallor: per vniuersam cutem dolor, vt ab acu pungente veluti à grandine percuti videntur. Aet. grauius percussis ardor circa plagam, vt in ambustis: verrucæ formicis similes erumpunt circa labia: Facies distorquetur: Sordes glutinosæ circa oculos, lacrymæ viscosæ: articulorum dolores; anus procidit cum egerendi cupiditate. Spuma circa os: Vomitus largus? Singultus; Opistotonos. Venenum calidum vrens, neruos mordet, & spiritus inficit. Curatio super vulnus lac ficulneum instillatum: Scorpio ipse tritus per se, vel cum sale, semine lini, & Althæa. Quidam contritum cum vino bibunt assatum Diosc. Quidam eius fumo vulnus suffumigant veste circundata, tum vstum superponunt Cels. Oleum è Scorpionibus Mathioli. Sulphur viuum cum Terebynthina; Galbanum splenij modo: Calamintha, & farina hordei ex vino decocto Rutæ. Trifolij semen. Allium cum Ruta ex oleo fursures ex aceto: Ruta syl. Sal tostus cum melle. Cochlea hortensis, cum sua testa trita. Stellio dissectus, Scorpiuros herba etiam pota Cels. In potu efficacissimis vtendum. recip. Castorei, Succi Cyrenaici, Piperis singulorum drachmas quatuor. Costi, Spicæ nardi, Croci, Succi centaurij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

aurij sing. drachmas duas mellis despumati quantum sufficit. Datur nucis auellanæ magnitudine cũ vino diluto: Detrahit succos venenosos in corpus digestos. Aristolochiæ cortex drachmæ duæ in vino. Gentiana; Pulegij decoctum; lauri baccę: Calamentum in posca decoctum: Cupressus cum vino & Ruta; lac ficulneum, laserpitium, Peucedani succus: trifolij, & Ocymi semen. præter opinionem facit Elaphoboscus, tum viridis comesta, tum sicca in potu. Pastinacæ syl. semen. Nuces ponticæ: quæ & gestatæ in Zona non patiuntur percuti à Scorpione, Cancer fluuiatilis cum vino, & lasere: Calamintha iuxta aquas, idest Sisimbrium imposita confestim dolorem tollit: Verbenaca recta viridis pro Cataplasmate, sicca in potu. Frequens lauatio, vt sudor euocetur, & vini diluti potus vicem omnium prædictorum pensant. Cels. Quidam sola venæ sectione ex brachio.

De *Marinis. Scorpione, Dracone, Murena, & Pastinaca.* *Cap. XL.*

SCorpius marinus non ob figuræ similitudinem cum terrestri, sed ob puncturam; Pungit aculeis firmis in dorso, & in capite. Plagæ color ex ruffo nigricat, vt ex terrestri. At Scorpæna rubicundior est, vterque in cibis assumitur. Ictus molestos cruciatus parit, aliquando Nomas. Remedium: ipse dissectus vulneri impositus, & Mullus eodem modo: Sulphur viuum cum aceto illitum; Rondolletius eiusdem Hepar impositum, & in ambitu Lentiscũ contusum sic puerum sanasse. Intus Absinthij, Saluiæ, aut Sulphuris ex aceto triti potus: Lauri baccæ tres tritę in potu.

Draco marinus, seu Dracumculus Plinio: vulgo Trachina inter paruos pisces frigitur in cibis. Acu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lei in dorso, & ad branchias vergentes ad caudam. Ictus similis Scorpij, locus attollitur cum vehementi cruciatu, & si negligatur tendit in Gangrenam. Remedia eadem. Ipsemet dissectus impositus, & Mullus. Piscatores confugiunt ad lentisci folia: Galenus experimento tradit, optimum esse

9.Simpl. Sulphur ex aceto. Lentis elixę cataplasma: Si in Gangrenam tendat, scarificanda pars, garo & aceto fouenda. Caput Mulli salitum imponendum; Eiusdem recentis cinis è capite etiam aduersus omnia venena. Albertus putauit Draconem marinum beluam Draconi similem, quę dentibus venenatis piscatores, & alia animalia subito interficit. Videtur signficare Murenam, de cuius morsu Aetius inquit, eadem pręstat, quę Vipera, & eadem remedia exposcit. Fama fuit coire cum Viperis. Idem apud Plinium videtur Porcus marinus inter venenata, nam pinguescit in Vinarijs sapore pinguedinis porcinę, quod patet in Murena. Remedia: Cinis ex capite eiusdem impositus curat eius morsum: Strumas tollit: Murenarum muria. Dato & Fici succum cum serpyllo

Pastinaca marina, seu Turtur, quam alis expansis imitatur inter pisces planos: In cauda, quę radicem Pastinacę refert, radium robustum, & pręlongum gerit denticulatum aduersis dentibus, quibus retinet transfixos pisces. Eo nihil execratius in mari. Plin. nam infixus non solum homines, & cętera animalia necat, sed etiam arbores. Ex eius ictu protinus accedunt molesti dolores, assiduę conuulsiones, lassitudo, imbecillitas, mentis vacillatio, obmutescentia, caligo oculorum; locus percussus denigratur, & vicinę partes obstupescunt amisso sensu; Si quis pręmat, exit sanies atra, crassa, maleolens: Tandem omnia quę in morsu Viperę.

Aet. Locus ictus manifeste apparet, quia aculeus acutus, & firmus in altũ valida vi impulsus neruos

sauciat:

fauciat: Vnde dolor pertinax,& totius corporis stu-
por; in aliquibus subita mors,conuulso toto corpo
re comitatur. Venenum mortificans calore extin-
guens calorem insitum,vnde stupor, & Gangrena,
nisi subita mors principio neruorum communicata
affectione.

Curatio eadem quę ad Viperę morsum. Peculia-
ria,quęcumque ad marinum Scorpionem, & Dra-
conem. Aet. vulneri furfures aceto cocti pro cata-
plasmate,& ipsum acetum perfusum. Sed vbi stu-
por,& refrigeratio totius, Calefacientia, & extra-
hentia quę tenuium partium,vt in altum penetrēt.
Sulphur viuum vrina veteri irrigatum Marrubium,
Lauri folia: Echium: Panacis radix: Saluia,& simi-
lia; Fermentum acidum cum liquida pice mirabi-
liter auxiliatur. Emplastrum piscatoris; & Pastillus
ex Brionia impositus, & potus ex vino.

Pastinaca ipsa diuulsa,& imposita. In potu Lau-
ri decoctum succus Cyrenaicus erui magnitudine,
cum Myrrha fabę magnitudine, & piperis modico
ex vino. Fici guttę quinque cum Serpylli tribus ra-
mulis. Rondell. Pastinacę Iecur quam primum im-
ponendum, dum vritur eius radius: Nam dolor se-
datur, & tumor minuitur. Posteà cinerem radij
cum aceto imponendum, quo venenum extrahi-
tur,& vlcus siccatur. Celsus eodem cinere vtitur
cum resina ad dolorem dentium.

De Serpentibus mitioribus: Cecilia, Parea Pelia, & Elape. Cap. XLI.

INter mitiores Serpentes apud Aetium Cęcilia
latine Typhlinus ab Aristo. quia Cęcus vulgo
Lucignola; ęqualis per totum, vt caput à cauda
non distinguatur. Quę repit in vtramque partem
Amphisbena; Bicipitē Galenus tradit. Morsus ob- *The: 9.*
scurus, vix apparet velut punctura muscarum, non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lethalis; solum inflammationem inducit, vt ex Ape aut Vespa. Curatio quoque similis. Si prægnans supergreditur, abortit. At quæ in Chalcide, morsum similem Viperæ infert, & similiter curatur. Hanc Dioscorides accipere videtur per Scytalam & Amphisbenam.

G. Simpl.

Parea, seu Parous in Syria colore ęris, vel nigro.

Spathiuros iuxta Chalcidem ex Crasso in tenuē caudam. lato capite, mures venatur. Morsus vtrique non lethalis solam inflammationem faciens. Curatur, vt Cæcilia.

Pelias tanquam notus non describitur: Morsus dolorem circa locum, & putrefactionem facit non periculosam. Insequitur vexatio, & oculorum obfuscatio. Curatur succo Ptisanæ cum oleo in potu: Oxylapatho decocto, & simplicioribus remedijs ad Ictericos: Oculi procurantur lotio pueri venerē non experti, deinde admixta muria Caput ex ijsdē perfundatur: Et purgato corpore oculos illine ex Opobalsamo, cum melle, & colirijs visum acuentibus, & rarefacientibus, vt lachrymæ excitentur interiectis mitigatorijs.

Elaps similiter notus. Ad morsum insequitur Tormen voluuosum. Curatur communibus auxilijs, pręcipue ijs, quę leniunt tormina, & vrinam cient.

De Serpentibus perniciosis. Vipera, & Dipsade. Cap. XLII.

PErniciosiores Serpētes sunt, quibus dētes canini prælongi insunt Vipera nostra est in Italia. Ex morsu corpus intumescit, ac vehementer inarescit subalbido colore. Ex vulnere sanies primum subpinguis, mox cruenta; aut è conuerso Aet. Pustulæ adustis similes; vlcus depascēs per summa, & in profundo. Gingiuę Cruētæ; inflāmatio circa iecur;

Tor-

Tormina. Vomitus bilis. Sopor, Tremor. Vrinę difficultas; Cruenta; Sudor frigidus. Aetius inquit. Feminę morsus deterior mare. cognoscitur vulneribus quatuor: mas duobus. Nam tot dentes canini. Ex vulnere primum sanguis, deinde sanies Sanguinolenta, & oleosa. Tumor biliosus feruidus, bullosus subruber deinde liuidus, denigratus; & serpés. Os exiccatum. ardor: exolutio: horror; frigus: Aliquando bilis vomitus; Tormina; capitis grauitas; vertigo. Pallor singultus: Febris; Crebra respiratio; color plumbeus: sudor frigidus. Mors in septem horis, ad summum tribus diebus, pręsertim si à Fęmina. Venenum calidum corrumpens sanguinem, extinguens calidum innatum. Curatio. post communem scilicet deligationem, scarificationem, Suctũ; cucurbitulas; tritam earum carnem impone, Aetius Caput eiusdem abscissum adhuc calens volsella exceptum; aut Gallinam dissectam, vel pullos imponito frequenter alios repetendo: Fraxini folia contusa, vt eorum succus bibatur cum vino; Sales Theriaci meliores quam Theriaca. Fimum caprinum cum vino tritum: Galbanum Splenij modo adiecto lauro, Abrotono, Origano viridi, Erui farina vino subacta; Raphani cortex tusus; Scilla tosta, Chamęmelum; Farina hordei ex aceto Mulso Cataplasma, adhibito prius fomento calido ex Aceto. Intrinsecus vinum frequenter bibatur: Allia in cibis, Cępę, Porra; Salsamenta acerrima, leporis coagulum oboli tres in vino; antequam cruenta vrina appareat Aet. Anchusa tenui folia. Melissę succus; Ruta syl. Rubus in vino, Cerebella Gallinacea; Cancri fluuiatiles cum lacte; Testudinis sanguis siccatus cum cumino syl. lapis Hęmatites. Carnes Viperæ coctę, & comestæ. Theriaca Andromachi. Hęc & alia multa partim dissoluunt, partim contemperant. Antidota multa describuntur à Galeno. Dipsas à siti dictus, species est viperę in Maritimis degens Aet.

Ther. 13. *Ther. 10.* *2. Antid. 14.* *11. Simpl.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Marsi in Libia reperiri non in Italia. Ad eius morsum insequitur tumor solutus non constrictus: sitis intolerabilis, quę non extinguitur potu; neq; potus excernitur per vomitum, neque per vrinam, neque per sudores, sed venter disrūpitur, aut circa inguina, aut in imo ventre, vt in Hydrope. Idē contigisse aliquando ex esu Carnis Viperæ testatur Gal. Venenum calidum & siccum detrudens ad cutē ideo facere ad Elephantiasim, quorū cutis abscedit; gignit pediculorum copiam. Ex Dipsadis morsu reliqui affectus oriuntur, qui ex Viperæ morsu; sed ponitur omnino lethalis. Curatio eadem quæ ad Viperam, Proprie conueniunt potiones vrinam cientes. Aluus per clysterem eluatur. Vomitus ex oleo.

M. Simp. | Ther. 8.

Super vulnus post cucurbitulam; suctionem, Gallinacei impositionem: Calx viua cū oleo imponatur; & emplastra attractoria, & Theriaca. Diosc. inquit, non habere propria remedia, quia putata est incurabilis. Sed pugnandum communibus efficacissimis. Scarificatio; Vstio; & si locus patiatur amputatio: Cataplasmata acerrima; Cibi acres maxime cū salsamentis potiones meracę lauacra repetenda interiecto breui tempore. antequam genus morbi eruperit; tunc enim nulla Medici opera tollitur. Auicenna Surdos serpentes vocat quorum nō sunt remedia Cur sitis non tollitur aquæ frigidæ potione, vt in Causone? An quia virus non tollitur? sed eget dissipantibus, & alternatim contēperantibus

De Hæmorrho; Dryino: & Hydro. Cap XLIII.

HAemorrhus mas; Hæmorrhois fęmina; à Sanguinis fluxu appellati. Insequitur ad morsum vehemens cruciatus Corporis coangustatio, & cōstrictio præ continuo dolore. Ex plaga sudor copiosus, & vbicunque cicatrix fuerit; sanguis emanat;

cruenta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uenta excrementa pertussim,& vomitum,Moriū
r sine remedio. Aet.color icti loci cruētus mali co
ris, & nigricans; in principio nihil effluit nisi
quosum quid;stomachi dolor; difficultas Spiran-
i;Deinde sanguis e naribus, & ex morsus forami-
ibus,& vbicunqne cicatrix fuerit,rumpitur. A Fę-
ninæ morsu etiam anguli oculorum sanguine ma-
ant,gingiuæ & vnguium radices, & tandem per
mne corpus; Dentes excidunt. Eadem confirmat
Galenus. Vidi aliquando eadem fieri in febribus Ther. 8.
nalignis,in iuuene,& in æstate, reddito scilicet san
uine ichoroso,& venis relaxatis. Curatio Quam-
us à plerisque tanquam deplorati relinquātur:ta-
nen communibus remedijs vtendum, vt de Dipsa-
de dictum est: Priuatim Vitis folia decocta, & cum
nelle trita ad sanguinis profluuiū pro cataplasma-
e,& in potu: Portulaca cum polenta. Antequam
prodeat vrina sanguinolenta edant multum allium,
& vinum dilutum bibant,coganturque ad vomitū,
& confestim detur Theriaca. Edant pisces multos
allijs mixtis cum oleo,panem,vuam passam,deinde
vino diluto multo hausto,vomant. Plaga proluatur
aqua frigida: Vesica Spongijs calidis foueatur. An
Terra sigillata, Bolus armenus Lapis Hęmatites. Te
studinis sanguis siccatus ex aceto poti sanguinem
manantem sistunt vi emplastica,& astrictoria. An-
tidotus de Sanguinibus. Cochlearum caro contusa
valde tuta cum vino nigro calido pota, aut cum
succo Cicorij in remedijs Asclepiadis ad He-
paticum fluxum, Oleum distillatum ex Electro
cum succo Cicorei guttę duę vel tres. Dryinus à
quercu dictus, Vipera Quercina Auic. In Helle-
sponto magis reperitur, in Quercuum radicibus
fętens,vt transeuntes fętorem sentiāt,redolet strig-
menta corij,quod purgatur, intra eius squamas mu
scę quædam inhabitant, à quibus conficitur. Est
tam malignus ad perdendum, vt eius, qui super- Ther. 8.
gredi-

greditur, cutis à pedibus excorietur: tota crura ęd mate intumescant, & manus quoque curantium dem modo periclitent. Si quis aggreditur eum p rimere, olfactu mulctari, vt quemlibet gratum odo rem prauum existiment, nec alium sentire quean In Italia odor Moschi. Ex morsu pustulæ, & mol sti dolores accedunt, diluta sanies, erosio: Tormin Aet. tumor nigricans, nome, delirium, corporis sic citas, singultus, vomitus: Vrinæ suppressio: Tremo vocis interceptio, stupor, scissura & mortificatio l ci percussi. Plurimi intereunt: Venenum calidum & humidum, putrefaciens carnes magis.

Curatio, adhibitis communibus remedijs, vt i Viperæ morsu.

Propria dissipantia. Aristolochia in vino pota Trifolium Asphodeli radix eodem modo. Siccan tia, & astringentia ad putredinem. Fructus omni glandiferarum: Ilicis radix in vino pota & illita pa ti ictæ post extractionem virus.

Hydros & Hydra fæmina vocatur quamdiu i
8. Hist. aquis degit, innocentior ob victum humidum.
an. 29. Chersydros idem in siccis degens, sæuior. Similis aspidi paruo. Demorsis vlcus dilatatur, liuidum, & ingens euadit. Sanies multa atra maleolens, vt i vlceribus quæ serpunt. Aet. Tumor, dolor arsiuus continuus, locus liuidus fæculentus: Vertigo, exo-lutio: Vomitus biliosi, fætidi: Quædam per vētrem inordinate feruntur, & per totum corpus. Mors in-tra tres dies: Venenum est putrefaciens. Quod Poe-tæ fingunt, Hydram Leernā multis capitibus, quo-rum vno abscisso, alia renascebantur, significat affe-ctum repullulantem: Curatio, post communia: Di-gerentia & siccantia: Origanum tritum, & aqua subactum: Lixiuia cum oleo indita: Aristolochiæ cortex; Radix Quercus & Hordei farina cum aqua, & melle: In potu Aristolochia drachmæ duæ cum posca cyatis duobus: Marrubij succus cum vino:

Fauus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uus mellis recens in Aceto. Aetius Cupressi pilulæ drachma vna: Myrthi baccæ drachma vna cum melle rosaceo, aut vino mulso in potu. Super locum calx viua cum oleo, & similia. Paulus inquit, eius curatio in temporis progressu fit, & vix procedit. Præter remedia Dioscoridis, imponit cinerē Quercus ex oleo: In potu farina hordei cum melle; Nasturtium syl. Asphodeli semen, & flos, Fæniculum ex vino.

De Scorzone, seu Ammodite. Cerafte, & Auontia. Cap. XLIIII.

Sunt inter serpētes, qui feriunt lingua, quibus ea prędura est, vibrant. n. oēs serpentes lingnā bifurcatā, & acutam quibus igitur ea definit in Aculeum prædurū, ferire necesse est, instar Scorpionis aculeum in cauda gerētis. Inter hos est Scorzonus, seu Scorzus in Hispania appellatus, de quo Monardes Hispanus tradit, frequentē reperiri in Catalonia: lōgitudo eius ex palmi cum dimidio à tenui cauda crassescens, vsque ad caput, quod crassum est, quadratum ore magno, & lato. Lingua nigra acuta, qua ferit instar Scorpionis. Dentes tenues habet Viperę fæminæ similes, ideo duplici modo ferit; Color eius cinereus maculis nigris, incessu pigro. Morsus deterior Vipera, intumescit confestim cum dolore magno, ascendit ad cor, non cædit remedijs neque Theriacæ. Sola herba Scorzonera reperta est, cuius radix figura persimilis est, sanat in potu & cibo, & herbæ succus. Videtur apud Aetium Ammodites dictus à colore arenæ maculis nigris cubitalis, non maior, cauda dura superne discissa, vnde & Cerchria non Cenchria, vt Hermolaus notat, vocata est: Maxillas habet latiores Vipera, cui persimilis est in cęteris, sed Vipera subflaua est: Ex eius morsu, vt plurimum mors festina: Quibus sanguis exit ex

vulne-

vulnere,prorogatur mors ad tertium diem,ali-
do ad ſeptimũ, qui bene diſpoſiti ſunt. Vulnus
tumeſcit,& paulo poſt ſanies exit, ſequitur ca
grauitas,& animi deliquium. Quod autem in
de cauda dura ſuperne diuiſa,videtur ſignifica
fidam linguam ſuperne ex ore egredientem. nu
enim ſerpens bifida cauda adhuc repertus eſt.

Curatur apud Aetium poſt remedia commu
Menta cum aqua mulſa potata:Caſtorium: Ca
Artemiſiæ ſuccus cum aqua: Ad plagam attrah
tia,& cataplaſmata ad Nomas facientia.

Ceraſtes ex hoc genere videtur eſſe, à cornu
ctus, nam in capite duas eminentias habet ve
cornua,prorepit per obliquum non recta, corp
arenoſo. Percuſſis locus attollitur cum duritia
ſtar capitis claui puſtuloſus,e plaga,ſanies nũc a
nunc pallidior. Aet.vini colore,aut nigricans m
me per ambitum,vt in cruentatis,& ſigillatis.G
tale intenditur,mens turbatur, caligo oculorũ,
dem conuulſi moriuntur, ad ſummum vſq; ad
num diem ſuperſunt. Nulla medicina, quia v
Baſiliſci ſimile,ſanguinem conuertit in atram b
Curatur ſola amputatione membri cita: aut co
ſtim carnem circũcidere oportet,& ſuper reliq
vrentia medicamenta Dioſc.

Theor. 8. Acontias quaſi iaculũ vulgo Saettone in Sic
de quo Galenus inquit:Serpens, vbi ſe multum
tenderit, ceu iaculum quoddam corporibus i
liens ſic perimit. Videtur autem lingua acuta,&
dura id efficere. Cenchrus à Dioſcoride vocat
qui & Cenchrites,& Cenchrius à Milij ſimilitu
ne dictus eſt. Aetius deſcribit bicubitale colore
ridi maxime iuxta aluum milium referens, cum
ret Milium,fortiorem fieri. Veluti iaculum inuo
& eo modo verberat,vnde Acõtias dicitur. Mo
Viperino ſimilis, putridum vlcus ſequitur, a
carnes præ humidæ,vt in Hydrope defluunt,le
gu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

s superuenit Ex Erasistrato, ijs qui pereunt, inuē
m iecur, & omnia intestina corrupta, Aetius in-
it: Insequuntur omnia, quæ ex ictu Viperæ atque
am grauiora, vt etiam putrefactiones, & carnium
fluxiones, ac grauior item mors succedat. Reme-
a eadem quæ ad Viperam. Curatio apud Diosc.
uxiliatur lactucæ fructus idest semen cum semine
ni illitus, Satureia trita. Ruta Syl. Serpillum cum
sphodelo. In Potu Centauri radix drachmis dua-
us cum vini cyatis tribus; Aristolochiæ radix: Car
mnonum, & Gentiana.

In hoc genere videtur esse Draco, ex cuius capite
trahitur lapis Draconites apud Plinium inter gē
as. Hunc Albertus magnus testatur se vidisse ex-
actum ex capite serpentis magni in Sueuia. Testā-
r hodie in Germania linguam esse Serpentis cu-
sdam magni, cuius ictus lethalis est; Sed lapidem
bscissa cupide gestatum ab omni veneno tutum
ddere.

De Sepe, Aspide, Basilisco, & telis venenatis. *Cap.* XLV.

S Eps apud Aetium serpens est bicubitalis alius à
Lacerta Chalcidica, albis maculis: ex morsu san
uis manifestus, dein sanies graueolens, tumor, do-
or languidus, putrefactio, per corpus, maculę albę;
efluuium Capillorū, mors intra tres dies, aut qua-
uor. Curatio eadem quæ ad Viperam, & Ammo-
item. Priuatim Portulaca multa in cibo, & vinum
Myrthites meracum. Spongia ex aceto calido ad
ulnus. Butyrum cum melle illitum: Milium cum
nelle; Paleas cum terra exustas illine.

Aspis vna Ptias dicta, quia expuit venenum è Theor. 8.
onginquo, ceruicem exporrigens, & interualli me
ita longitudinem, ac si rationalis esset, minime
berrās venenum corporibus inspuit, qua Cleopa-
tram

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tram ſibi mortem conſciuiſſe, bicubitalis cinerei
loris viridis ad aureum inclinans. Altera Cherſ
ideſt Terreſtris maior vſque ad cubitos quinque
nerea aliquando ſubuiridis. Tertia Chelidonia, c
lore Hirundinis circa fluminum ripas præſerti
Nili, cubito maior: Eſſe & breuiores palmi longi
dine, quæ citius interficiunt Nicandro. Omniu
morſus vulnus prorſus exiguum facit, quaſi ab a
ſine tumore, à quo ſanguis exiguus, ſed ater: Cali
oculorum velox, labor in totum corpus multipl
omnino lenis non ſine voluptate, vt Nicander c
nit. Vir perit abſque labore virens atque diſcolo
Stomachi dolor mediocris. Frons perpetuo co
uellitur. Genæ contremiſcunt; quaſi ſine ſenſu
ſomno vacillant; Hos mors tollit ad diei triente
non delata. Hypnalem Solinus vocat necantē ſo
no Aetius bina vulnera ex maſculo, quaterna ex f
mina, citra magnum dolorē. à quibus nihil efflu
niſi violentum animal ſit. Conſequitur ſtupor, p
lor frontis, refrigeratio, aſſidui hiatus, nictatio, c
li inclinatio, capitis grauitas, ſegnities, collapſio
ſomnum profundum: Tandem conuulſio. Mors
Cherſea in tribus horis: Ex Chelidonia præſent
ſima: Ex Ptiade tardior: Ad conſpuitionem inſ
quitur caligo oculorum: Cordis dolor: Faciei t
mor, auditus corruptio Venenum videtur frigidu
obſtupefaciens, quo celerrime ſanguis cogitur
Arterijs, vt ex Baſiliſci veneno, & Sangine Tauri
apud Dioſc. Celſus humorem intus ſpiſſeſcere à f
gore, vt pleriſque venenis. At puerum tradit ab A
ſpide ictum ſiti vehementi cruciatum partim o
ictum, partim ob æſtus.

8. *Hiſt. an. 29.* Et Ariſt. inquit ex Aſpide angue, qui gignitur
Affrica medicamentum illud putrificum compon
tur cuius ictui nullum remedium eſt, ſignificat ig
tur calidum eſſe, & vrens.

Auicēna Aſpidem inter ſurdos eſſe, Morſus e
rum

n non curantur, quoniam sunt surdi vehementis
aitatis: non transcendunt tres horas, sola præci-
ne, & vistione tolli possunt. Symptomata igitur
giditatis, vnde frigidum venenum putatum est,
equuntur extinctionem calidi innati, at non à fri
re, sed ab vrenti calore. Curatio apud Diosc. ea-
n quæ ad Cerastem, idest sola Chirurgia: Ampu
io: Circumcisio: Vstio: Nulla pharmaca vincere
ssunt, quia celerrime sanguinem cogit in arte-
s. Cellsus casu repertum remedium; Acetum bi-
re, Nam puer quidam cum ex ictu sitiret, & ex
u, neque alius potus adesset, aceto poto libera-
s est; idque non refrigeratione, sed incisione, &
ssipatione humoris inspissescentis. Aetius · auxi-
m ab Aspide præsertim à Ptiade morsis: Acetum
cerrimum dandum quousque aceti qualitatem
ntiant ad Hypochondrium dextrum peruenisse,
ia Hepar primum sensu priuari putant. Præno-
o an victurus sit æger, si pota Centaurea trita cum
no non euomat pharmacum. Vomatur autem ve
enum distributum in corpus per Allia trita cum
ito sumpta donec nauseabundus fiat; Aut Opo-
nax cum vino diluto Origanum cum vino, post
mitum Theriaca. Super plagam post Scarifica-
onem, & cucurbitulam; Centaurium cum Myr-
a & Opio. Rumex in Cataplasmate; Theriaca.
xcitandus assidue vellicationibus & motibus;
qua marina calida pro fomento aspersa.

Basiliscus quasi Rex virulentorum. Arist. Sacrum
ocari inquit: Serpens minutus ad cubitum acce- b. *Hist. an.* 29.
ens quem angues prægmagni fugiunt, hirsutus,
uicquid momorderit, continuo circum putrescit.
st præterea in Indica regione serpens paruus, cu-
is vnius remedio carent incolæ. Nascitur in Affri-
eodem agro in quo laser, serpens quidam pusil-
s, cuius remedium lapis est, quem ex sepulchro
uiusdam Regis antiqui accipiunt, eoque perfuso

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ex vino bibunt. Lapis ille videtur ex conditura c
dauerum nobili constare, quam vulgo Mumiam
cāt. De Basilisco Dioscorides ex Erasistrato inqu
Vulnus ad auri colorem effiauescit: Auxiliatur C
storij drachma in vino pota, item Papaueris succ
Aetius describit palmorum trium subflauum acu
capite, in quo tres eminentię. Vis inest maxima
per omnia reptilia, vt nulla vel sibilum possint
stinere, enecare etiam aiunt conspectu, omnia a
Ther. 8. fugere eius præsentiam. Interfectos ab eo nullu
animal comedere, nam similiter enecari. Percussi
to corpore ardorem sentiunt, liuor aduenit, conf
stim capilli defluunt, & in instanti mors sequitu
Ideo nulla medicina ob celeritatem. Plinius Mu
stellam solam aduersari Basilisco. Eadem videt
Catoblepa apud Aethyopas pusillus serpens:
quis eius oculos intueatur, confestim expirat.

Ad Saggitas & tela Venenata; Remedia comm
nia, vt ad ictus animalium virulentorum; Extrahe
tia ex vulnere; & si quid intro communicatum e
Antidota dissipantia, & hebetantia.

De Venenis spiritu illatis, & Fascinationibus.
Cap. XLVI.

SPiritu venena inferuntur ex halitu virulētoru
siue per inspirationem, siue per arterias perm
ante in corpus aliquando per oculos, aut aures,
Basilisci intuitus, & sibilus; & Effascinantium v
neficia. Quæ etiam solo contactu inficiunt, vt Pr
dis sputum, Ranæ rubetæ saliua venenum in spi
tuosa substantia intromittunt; Eodem modo fiu
illitiones quædam venenatæ à scelestissimis hom
nibus, vt nostris temporibus cōtigisse compertu
est Venetijs Peste communicata solum illitis osti
rum anulis, quibus contactis venenum hauriebā
tur. Ex hoc genere videtur fuisse linea vestis cru
re

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

e uenenato imbuta, qua Hercules interijsse tradi-ur; Asseruatur enim tabifica vis etiam siccato lin-eo, vt iterum exhalare possit, cum a calore corporis uerit excalfactum. Seruantur etiam hoc modo ontagia pestilentiæ in pannis quanquam ablutis, tque aliis vtensilibus longo tempore; ideo re-ta ratione præcipiunt, omnia huiusmodi in igne omburi: solus enim ignis delere possit totam ve-eni cuiusque substantiam. Spirituosa substantia et per aliud corpus intermedium cōmunicari potest, t de Torpedine patet, manui torporem inducente per retis contactum. Sic quidam serpentes hasta ransfixi enecant, ut Dryinus. Per medium autem erem quæcumque fętida communicant, seu cada-era putrescentia, seu Paludes, seu subterraneę eua-porationes: & suffumigia venenosa. Curatio sit per emedia prauos halitus dissipantia, & bonos refi-ientia citissime adhibita. Dissipāt Castorium cum ceto potum; Opobalsamum; Diamoscum, Diam-ora; Theriaca; Aromata omnia; reficiūt odores sua-ies, vt in Syncope. Acetum rosatum, Vinum & in otu & ad naris, ad tempora, ad arterias Carpi, Pe-lum, Testiculorum: & Cordis regionē. Epithemata x Aqua rosacea, Lansa, ex floribus Citri, Melissæ, ddito aceto, Vino odorato, Speciebus Epithema-is cordialis, Croco & Mosco. Potus vini meri cum llio; Et post multum vini potum Venę sectio, nam um sanguine spiritus prauus efflabit.

Ad calidas euaporationes subterraneas ex antro, oueis diu conclusis, fumo carbonum in conclaui, ut vbi tormenta bellica exonerata sunt in angusto oco non perflato; Reficit aeris frigidioris inspira-io, & aquæ frigidę aspersio; Experientia compertū st, in spelunca quadam, quæ inter Neapolim & Pu-eolos suffocantes halibus emittit, homines reui-iscere, si statim merganiur in propinquo lacu. Eodem modo in Syncope frigidæ aspersio reuocat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſpiritus diſſipatos ad Cor, & ca idos ac ſiccos hal
tus contemperat. Fodinę quorundam metallorū
enecant, pręcipuè Æris, Argenti viui: & ſuffum
gia ex Cinabrio, ſi negligenter fumus hauriatur, a
ſuffocant, aut Anhelationes pariunt, Paralyſim,
phtiſim. Remedium ad imminētem ſuffocationem
inſpiratio aeris frigidi, & inſperſio aquę roſacee,
aceti. Deinde ad affectus inductos remedia propr
pręcipue lac.

Faſcinationes ex ijs ſunt, quæ ſpiritu venefico e
oculis effaſcinantium immiſſo, lędunt, pręcipue in
fantes, ſiue naturaliter hęc contingant, vt quarund
vetularum aſpectus faciunt, & quibus binę pupill
in oculis sūt, vt Plinius tradit, pręcipuè ſi iratis oc
lis intueantur. Siue ex Arte Magica, opera Dęmo
num. Alio modo lędunt lippientium oculi, lippit
dines communicando per contagium; lęſio enim i
his nō vltra oculos pertingit. Ad faſcinationes mu
ta remedia, inter Amuleta apud Dioſcoridem rep
riuntur. & apud Plinium. Sed plurima deſump
videntur ex Arte Magica. Naturaliter reſiſtunt qu
ſpirituoſam ſubſtantiam efflant odoratam: Ru
pueris circumuallata ea ratione defendit à Faſcin
tione, pręſertim Syluestris; Saluia; Sclarea, & Fęn
culum; Hęc enim pręcipue oculos tuentur. Peon
etiam ſuſpenſa collo, vt Galenus fatetur à caſu Ep
lepſię defendit. Corallium: Succinum geſtata euap
rationes ad ſe alliciunt. Balſamum ob fragrantiſſ
mum odorem ſuę ſubſtantię, tum inunctione, tu
potu. Flos Gariofillus, quę Betonica altera putatu
apud Dioſcoridem, & Tunica à quibuſdam voca
tur, inquit Dioſc. Animos hominum, & corpora c
ſtodit à Maleficijs, & periculis. Alchermes confe
ctio Meſues, & quęcumque recipiunt odoratiſſ
ma, Ambram, Moſcum, Cinnamomum, Nardum
Gariophyllos, lignum Aloes, & alia huiuſmodi. Th
riaca, Mitridatum ex aqua ardente diluta cum aqu
ro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

osacea, aut aceto. Eadem faciunt ad quęcumque maleficia. Sed ad infectiones Dęmonum remedia e diuinis tantum haberi possunt.

De Venenis in corporibus nostris genitis. Cap. XLVII.

VEnena in nobis genita non proprie venena dicuntur, vt Aconiti,& Viperæ, quę à natura condita sunt: sed similia venenis ob quandam corruptionē: vt Menstrua retenta,& Semen; ęquant enim veneni qualitatem,& vires. Aura quędam frigida in Epilepsia Sanguis in grummos conuersus in ventre, Atrabilis ex qua Cancer, Elephas, lepra. Pituita, corrupta, ex qua morbus Gallicus, Pilorum lapsus, Corrosiones: Putredines, Flauabilis, ęrug-inosa, vnde dolores vehementissimi, anxietates, Hipp. de Veteri medicina. Inducunt eadem symptomata, quę ex Venenis, vnde vix discerni possunt nisi quod non repente adueniunt in homine sano. Assimilantur magis naturalibus venenis, quę ex oculis effascinantium egrediuntur: & Sputum venenicum quod puella quędam traditur ex vsu venenorum contraxisse. Oriuntur autem hęc, aut ob prauam victus rationem, inter morbos Sporadicos id est Sparsim appręhendentes: ex cibis, & potibus prauis: vt Carne morticina, Tritico semiputrido, Aquis putrescentibus, atque alijs, quę aliquando in fame coguntur homines sumere, vnde febres pestilentes oriuntur. Aut ob aeris qualitatem, communes, vnde Epidemij appellati; inter quos Pestis est Epidemia scilicet pernitiosa. Non redduntur autem hęc pernitiosa, sine excessu primarum qualitatum in materia rebelli; quę nequit à calore innato vinci, vt venena propriè dicta. Hoc enim modo Lędunt secundum totam substantiam qualitatibus, & materia non, vt reliqui morbi, qui per coctionem sol-

6.loc.af.5. 1.Sem.16. 6.loc.af 4. 2.Nat hu. 3. 1.dif.fe.3. 1. Acu. 9. Ther.16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ui possunt. Sed Venena quæcunque Alexipharma cis egent, aut euacuantibus, aut dissipantibus, au contemperantibus: Contẽperatio fit per admixti nem substantiæ contrariæ in qualitatibus, vt Vi cum aqua, quæ Crassis vocatur, non per solam a terationem: Hipp. de veteri Medicina: Sic aspera c læuibus, tenuia cum glutinosis, Sapores contrar pro humorum vitio. Euacuant similitudine substã tiæ non temperamenti, sed materiæ attrahendo Dissipant qualitatibus primis, aut secundis, sed & in his analogia quædam, & materiæ similitudo qu ritur, vt in Venenis proprie dictis ostensum est.

De peste. Cap. XLVIII.

1. in 1. Ep. 1. PEstis definitur a Galeno: Est communis mor bus eadem tempestate affligens, perniciosu
2. Nat. hu. 3. ex aere instar veneni alterato. Nã tanquam Bellu non paucos interficit, sed ciuitates totas, & proui
Ther. 16. cias, quippe praua quædam efficitur aeris ad cor ruptelam prompta mutatio, quod periculum eui tari nequit ob necessitatem respirandi aerem tan
1. dif. fe. 4. quam venenum; Est autem morbus in intemperi calida, & humida quia putredo magna, vt in febri bus pestilentibus: cum enim aeris temperatura a na turali habitu ad calidum, & humidum immodic
3. in 3. Epi. 55. fuerit conuersa, pestilentes oriri morbos est neces se, quorum summa ipsa putredo est. Quamuis au tem Pestis non omnis sit cũ febre, vt testatur Hipp latere tamen potest putredo in aliqua particula an tequam cor afficiat: cum autem ad cor peruenerit confestim interire necesse est, extincto calido inna to antequam febris sit manifesta. Dicitur aũt com
1. Acut. 9. munis morbus, quo differt a Sporadicis. Eadem
2. in p. Ep. 25. tempestate affligens, quo differt ab Endemijs qu perpetui quidem sunt alicuius regionis, vt Roma Semitertianæ: Costantinopoli Exantemata: loci

palu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

paluſtribus Hydropes: in libro de Aere, aquis, & lo‐
is: At non multi eodem tempore. Pernicioſus, quo
iffert ab Epidemijs non pernicioſis. Ex aere: quo
iffert a communibus perniciosis ob alias cauſas
ommunes: vt ex aquis paluſtribus, fœtentibus Ci‐
is inſuetis in obſidione, & fame. Inſtar veneni
lterato: quo differt ab Epidemijs pernitioſis ob
uaſdã prauas conſtitutiones, non tamen veneno‐
as; vt in ſiccitatibus febres acutę; in Pluuiarũ mul‐
itudine, Apoplexię. Anginę In Aeſtate febres ar‐ 3. Aph 7.
dẽtes: in autumno morbi acutiſſimi exitiales. Ideo 3. Aph 9.
non omnis Epidemia pernicioſa eſt Peſtis. Qui ex
aere venenoſo in ſpeluncis, aut fodinis Argẽti viui
aut ex animalibus venenoſis, aut cadaueribus mor‐
bi pernicioſi fiunt, non communes ſunt, quia aer il‐
le non communis eſt. Communes præterea intelli‐ 3. Nat. hu.
guntur morbi, qui omni ętati, ſexui, viuendi inſtitu 3.
to, cum eodem tempore eodem morbo corripiun‐
tur plurimi, cuius cauſa communiſſima eſt aer am‐
biens: Non ſi pueri tantum, vt Variolę, & morbilli:
Senes ſtillicidia, Aſmata: Aer aũt dicitur tanquam
venenum, quia non proprie venenum eſt, vt quod
a natura conditum eſt, ſed propter affectionem.

Cauſæ peſtis. *Cap.* XLIX.

CAuſa materialis Peſtis proxima eſt venenum intra nos genitum, ideſt putredo magna, quæ a natura vinci nequit: quo differat a venenis proprie dictis, quæ extra a natura fiunt. Gignitur ex cibis, & potibus prauis putredini obnoxijs: ex aere ambiente calido, & humido, ſiue præceſſerit conſtitutio valde calida, & ſicca adurens, ſequatur autem humida, vt in Taſo contigiſſe ſcribit Hipp. Siue è conuerſo conſtitutio adurens inueniat humores putredini obnoxios, vt in peſte a Tucidide deſcripta. Siue ſtatim in ambiente fuerit pu‐

1. diff. 4. — 3. in 3. Epid. — 1. d ffe 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

trida euaporatio ex Paludibus putridis; Cadaue
bus in bello; locustarum multitudine corrupta,
traditur contigisse in Affrica: & Gallia: aut ex su
terranea euaporatione in Terræmotu, & quibus
constitutionibus euaporationem gignentibus,
comouentibus; Speluncis venenum expirantibu
Aut halitu hominũ qui peste correpti sunt: aut e
rundem sordibus aerem inficientibus. Causa ve
efficiens magnam putredinem est quælibet occas
calefaciens, vt obstructiones, motus, & reliqua c
lorifica; latent enim aliquando humores venenos
& rerum putridarum sordes, antequam putredin
excitent, vt in demorsis a cane rabioso. Causa re
motior Cęlum in frequentia Ecclipsis, in coniun
ctione multorum Planetarum præcipue Martis,
Saturni, vt Astrologi putant ob proprietates qua
dam occultas, sed verisimilius est ob cõturbation
ab ijs in inferioribus excitatam, vnde mutatione
temporum fiunt, vt Hipp. innuit in libro de Aere
aquis, & locis. Multorum enim plantarum coniun
ctio; non solum quæ supra terram sunt conturba
sed, & subterraneas euaporationes commouet. Hi
omnibus adiungenda est causa ex diuinis petita
1. in 1. Epi. 1. quæ licet egrediatur Medicinæ limites non tame
negligenda est. Nam, & antiqui Deos eorũ seu po
tius Dęmones referebant. quos in curatione consu
lebant, vt testatur Galenus. Sed circa hęc dubitati
nes contigunt. Prima si Pestis aliquando fit a cibi
1. diff. fe. 4. prauis, vt Galenus testatur; & ex historijs sub Iuli
no Apostata: sub Valentiniano tertio, & sub Tit
in obsidione Hierusalem. Et Atheniensibus ob pra
uos humores putredini obnoxios apud Tucididē
Non ergo semper ab aere ambiente tanquam ve
neno, vt suppositum est. Quod concedere videtu
Galenus, cum inquit. Magna ex parte fieri pestem
ex inspiratione aeris vitiati a putrescibili euapora
tione in pestilenti aeris statu, Fit tamen aliquand

ob

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

o vitiatos humores ad putredinem paratos ex
reui occasione extrinseca: Quasi sit Pestis sine pe-
ilenti aeris statu, vt febris pestilens sine Peste. Se-
unda: Contigit aliquando pestis in vno solo ho-
ine, aut in vna familia; vt contigit Venetijs ex 3. *Prœf.* 4.
perta capsula ab exteris delata; quæ continebat
estes pestilētię infectas; qui si statim separati fuis-
nt, conbusta capsula, morbus non euasisset com-
unis; Tertia; si in pestilenti statu aer est tanquam
enenum; quomodo differat Pestis a venenis pro-
rie dictis in vtrisque enim a veneno externo in-
ciuntur interna. Pro solutione supponatur, in Pe
e adesse contagium ad distantia, quod non sit si-
e intermedij aeris infectione. Cum enim conta-
a quędam fiant solo contactu, vt in fructibus pu
escentibus, & scabie communicata quadam sa-
iæ: Quædam etiam per medium aerem, aut aliud
orpus. Conseruantur enim in multis corporibus
eluti sordes rerum putridarum, quæ materiam
utrescibilem adepta, putredinem similem acce-
unt pręcipue in corporibus similibus ob Symbo-
um, in Peste vtrunque contingit, & medio aere
ommunicari, & per contactum non solum laborā
s sed, & vestium vasorū, & parietū; a quibus om-
ibus etiā aer inficitur, vt ab odore pertinaci fieri
idemus: non. n. elui possunt sordes huiusmodi, sed
olo igne deleri, compertum autem est per multos
nnos conseruari in vestibus pestilentiæ sordes:
uod in causa est, vt postquam inceperit Pestilen-
a à quacunque causa per multos annos perduret,
tiam si cæli constitutio mutata sit. Annis quinde-
im perdurasse mirantur apud Philostratum: An-
is duodecim in tempore Iustiniani Imperato-
s: Cæpisse ab Aethyopia, & diffusam in vniuer-
um orbé. Tandem cessasse supplicationibus. Vn-
e instituta fuit solemnitas purificationis Beatissi-
næ M. Virg. Hinc patet differentia inter Pestem, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

reliqua venena. Quamuis enim reliqua venena, aut per contactum, aut per medium aerem inficiant: non tamen ex vno infecto vis venefica transit ad alios, vt in Peste. Sed vis illa, venefica deletur corrupto corpore At in Peste ex relictis sordibus noua putredo accenditur ob similitudinem substantię ex qua orta est in homine; qua ratione diffunditur ad finitima, & tanquam sobole propagatur ob vim Contagij. Hinc soluta est tertia difficultas quomodo Pestis differat à reliquis venenis. Ad primam dubitationem respondetur. Nihil prohibet Pestem oriri ab alijs causis dictis pręter aerem abientem, sed ratione Contagij necesse est aerem venenosum reddi. Ad secundum Si pestis contingat in vno homine, aut familia vndecunque inceperit, non ob id neganda est Pestis esse, Si ex eo sequatur prędictum cõtagium vnde fit communis: longe igitur deterior est Pestis, quã venena cuiuscumque Beluæ, quia ob
Ther. | 16. vim contagij non paucos homines, sed populos & totas prouincias delet.

Pestis differentiæ. Cap. L.

Differt Pestis à Peste sęuitia. Analogia diuersa, & Symptomatis. Sęuissima est, quę occidit & serpit ob contagium. Mitior quę occidit quidem sed non serpit. Colligere autem possumus fuisse quasdam pestes absque contagio: nam in ea quę describitur à Tuccidide, inquit, Forte ex Aethiopia fluxere quędam contagia ventis asportata in Gręciam quasi sine ijs pestis esset ob alias causas nec contagio vnius ad alterum. Quamuis enim à fętore aeris aliquando incipiat, siue ex Cadaueribus, Siue ex locustis corruptis, siue ex paludibus, non est necesse Contagiũ subsequi; Mitior igitur huiusmodi est quia cessante fętore, vnde ortum duxit, cessabit & Pestis, at ea quę serpit ob contagium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rum non cessat, antequã semina omnia deleantur
adhuc mitiores sunt, quę non ex putredine aeris
nascũtur, sed ex alijs causis putrefacientibus, vt sũt
constitutiones calidę & humidę, qualis in Taso de-
scribitur ab Hipp. nulla enim ibi fit mentio conta- 3.in 3.Ep.
gij: & quę ex cibis paruis, dummodo non sequatur
contagium prędictum, huiusmodi autem non vere
pestes dicuntur, sed Pestilentes, retinent enim natu 1. Acu. 9.
pestis, quia communes sunt, & perniciosi; Sed
quia aer non redditur venenosus discedit à vera pe
ste, quę limos gręce dicitur, sed limodes, id est pesti-
lentes appellantur. Huiusmodi sunt febres pestilen-
tes, siue inter Sporadicos siue inter cõmunes: similes
enim sunt Pesti in pernicie. Cõtingit prętereà è cõ
uerso morbum quidẽ non perniciosum esse sed cõ-
munẽ, atq; contagiosũ; vt variolę & morbilli qui si-
militer inter pestilentes recensentur Nulla vero ex
his Pestis dicenda est, Differunt prętereà pro varia
analogia: Quædam enim pueros magis tollit: Quę-
dã iuuenes, Quędam Seniores. Alia mulieres. Idem
cernere licet in cęteris animalibus: Quędam enim
aggreditur Pecora, Quędam Iumenta, cęteris au-
tem parcit. Varietas enim putredinis variã corpo-
ris dispositionem requirit: Ob hanc causã in Peste
aliquando oculi affliguntur, aliquando genitalia:
aliquando fauces, aut Pulmo, aliquando intestina,
aut alia pars corporis. Ex Symptomatis quoque
differunt. Quędam enim absque vlla expulsione an
xietatem & Syncopem inducunt; & cito rapiunt,
quędam excretiones moliuntur; aut ad aluum, vn-
de fętida & colliquationes exeunt: ad vrinam, quę
conturbata & subiugalis excernitur. Ad Cutem su-
dores fętentes; Exanthemata, quę reliquię sangui-
nis sunt in vena caua putrescentis. Ad emuncto- 5.Met.12.
ria: Bubones, Parotides, sub axilis, qui non con- 3.in 3.Ep.
coquuntur, ad partes diuersas Carbunculi, Erysi-
pelata, Putredines, ex quibus magis sanantur, inde
expur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

expurgata pestilentia Quædam ad internas parte
per distillationes ad fauces, aut Toracem que
vulgò appellant Mal del Castrone, Quædam si
febre manifesta,in qua neque calor neque pulsus
3.Præs.4. que vrina ostendunt, quam Hecticam pestilente
putauit Galenus.Sed contingere potest,quia ven
num in aliqua particula latitet,vt patet in morsu
nis rabiosi: manifestari autem oportet cum pe
cor.Quæ cum febre manifesta accedit:aliquando
lorem exterius mittem habet, sed interius afflig
cum extremorum refrigeratione humoribus frig
dis putrescentibus prope cor.Aliquando veheme
tem calorem ostendit putrescentibus scilicet hum
ribus biliosis:Hi in Hecticam transeunt,nisi prius
morbi intereant.

Signa Pestis. Cap. LI.

FVturam pestem denuntiant causæ, & quæ cau
sas comitantur,at nulla necessitas est.Probab
liora signa sunt, quæ ex causis proximis petuntu
Magnam putredinem portendunt constitutione
supra modum calidæ,& humidæ,aut coniunctim,a
separatim,vt diuturnæ siccitates,& Pluuiæ.Magna
siccitates comitantur Cometæ, multæ impressione
ignitæ, aer caliginosus, puluerulentus, atræ nube
sine pluuia,deteriores, si hyeme,aut vere. Pluuia
diuturnas comitantur inundationes: Aquarum sta
gnantium putredines : generatio multorum repti
lium. Coniunctim: Austri cum multa caligine sin
pluuia sine ventis,hyeme:significant enim euapor
tionem calidam,& humidam,putredines.

Subterraneas euaporationes ostendunt Terræmo
tus,animalia suas cauernas relinquentia. Aerem pr
uis vaporibus repleri ostendunt aues fugientes. Pra
1. Probl. cedit aliquando brutorum interitus; Puerorum
23. Variolæ. Incipientis pestilentiæ signa obscura

Nam

[...]am eadem quæ in febre pestilenti sine Peste. Si ap[...]reat. Contagium, signum est certissimum. Si multi [...]dem tempore intereant ex eodem morbo; Epide[...]ia est perniciosa, quæ tamen potest esse sine con[...]gio, status scilicet pestilens, nondum Pestis exqui[...]a, non enim ob id aer venenatus dicendus est. Si[...]um verò aeris venenosi est, Fætor siue ex causis [...]anifestis, siue ex occultis, vt ex euaporatione sub[...]rranea; Si plures in eadem domo corripiantur, [...]ntagij signum est, Si sparsim in eodem tempore, [...]nstitutionis potius signum est. Ex ipsis morbis [...]gna quædam sumuntur à Galeno. Fœtor qui[...]am anhelitus, color oris, & faciei Erysipelatosus: 3. Præs. 4.
[...]luus turbata: Colliquationes: Cibi fastidium. Vri[...] 3. in 3.
[...] conturbata, tenuis, Sublimamentum subliuidum Epi. 55.
[...]luti tela araneæ, aut vt lana congesta. Exanthema[...] vlcerosa, aut maculæ nigrę in dorso magis, & [...]ctore. Nam variolę, & morbilli in vultu. Carbun[...]li; Eysipelata: Abscessus ad emunctoria, qui non 5. Meth.
[...]pperantur: aut in putredinem tendunt diuersam 12.
[...]pure. Partium putredines, Vermes intestinorum; 3. in 3.
[...]eliquia: Delirium: Sopor: Imbecillitas omnium Epid. 24.
[...]rtutum pulsus languidus, Prognostica: Biduo aut [...]ibus diebus interficere solet; Producitur, quibus [...]dor largus. Incerto ordine moriuntur sine crisi [...]erique tamen circa iudicia. Euasuris pustulę ni[...]ę toto corpore confertim vlcerosæ plurimis, om[...]ibus certe siccę: etiam si non criticę, iuuant ta[...]en; Abscessus in suppurationem tendentes: Qui [...]on suppurantur, lethales, pręsertim si delitescant, [...]uadebant magis quibus crus, aut alia pars denu- 3. in 3.
[...]abatur ex putredine. Desinunt status pestilentes in Epi 25.
[...]ontrarijs temporibus. Sed Pestis non desinit, quam[...]u Contagium persistit, ideo per plures annos: Re[...]ullulant vere, & Autunno.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Præseruatio. Cap. LII.

PRæseruatio à peste vna est ad populum defe-
dendum, altera ad singulos. Illa ad Principes s
ctat, altera ad Medicos. Tollenda est causa comm
nis correctione aeris venenosi. At uidetur impo
sibile hominibus. Saltem ut Hippocrates tradit
fecisse Athenis, igne vbique in ciuitate accens
Nam vitio omnem putredinem delet. Ne aute
contagium vnius ad alterum fiat, qui peste corre
ti sunt, relegandi extra ciuitatem assignato loco, v
de non exeant in publicum. Siquis autem in ciu
tate depræhendatur peste correptus, statim proh
beatur egressus è domo: & ne quis domũ illam a
tingat, donec omnes exierint in locum destinatu
& omnis supellectilis igni tradita fuerit, & dom
purgata. Similem diligentiam legimus in sac
obseruatã fuisse apud Hebræos aduersus leproso
nam lepra per contagium serpit ut Pestis. Qui a
tem per quatraginta dies immunis a peste fuerit,
uocari posse.

Neminem admittere neque res ex locis infect
pęna capitali.

Huius gratia institui custodes & speculatores n
solum ad Ciuitatis portas, sed & procul ad eius r
gionis fines; qui transitum prohibeant, nisi fide
secum ferant ex locis salubribus aduentare. H
modo nostris temporibus diligentia Magni Duc
Hetruriæ factum est, vt Pestis quę Liguriam & M
diolanum afflixit, in reliquam Italiam non serp
ret. Quæ omnia inutilia omnino fuissent, si aeris m
litia à cœlo penderet, vt quidam putant.

In statu præterea pestilenti cum legibus proh
beatur comercium, quod plerique etiam sine leg
aufugiunt: altera miserrima calamitas contigit
victu & ministerio, quibus omnibus prouidendu
est

t institutis qui victui ægrotantium præsint,qui cu
tioni, qui Sacramentis, qui mortuorum sepultu-
æ: Mirandus est Aretij Magistratus Fraternitæ ap-
ellatus, inquem non admittuntur nisi nobiliores:
ic efferendis ad sepulturam mortuis cōstitutus est:
Compertum vero est in tempore pestilentię nemi-
em eorū qui huic officio tam laborioso & pericu-
oso incumbunt,peste perijsse. neq; ex eius familia
uemquam: Qui etiam ministrant in tanto pericu-
),diuinitus inspirari videntur non spe lucri, nam
ota supellectilis igni tradenda est, præcipue panni
: Pelles, nam hæc corpora maxime omniū seruāt
ordes putridas diutius, præsertim si in loco clauso
sseruentur,ablutione non tolluntur, sed igne, aut
 sole feruenti & aeri diutius exposita; Aurum ta-
nen, & Argentum in aceto madefacta luem amit-
unt,magis si præcalfacta fuerint.

Singulorum autem pręseruatio fit auferendo cau
is tum internas tum externas. Ad arcendam igitur
eris malitiam, vt publice sic domi per ignem fit,vt
utredo dissipetur, præsertim lignis odoratis ex iu
ipero,Abiete & Cupresso,quibus etiam vestes suf
imigentur. Sed postea aer calfactus refrigeretur
doribus frigidis & humidis,vt ex aqua rosacea,&
ceto cum aqua frigida aspersa,& ventiletur, sed ar-
eatur ventus australis,aut si quis spiret ex locis pu
id's. Non oportet ieiunium aerem externum hau
re,sed præsumere antidota odorata potius refrige
ntia & varia singulis diebus. Naribus spongia ace
o madefacta & aqua rosacea,& sandalis. Confici-
ur pila excauata ex ligno Cupresci,aut Iuniperi fo
aminulenta, in qua recipiantur varia corpora o-
orata.

Ad causas internas iubet Galenus. Corpora hu-
nida omni uia ex siccanda, quæ ficciora sunt, in an- 1. *dif. fe.4.*
quo habitu conseruanda,in quibus superfluitates
dsunt,purganda: Obstructiones aperiendæ,& ab-
stergen-

2. Na. hu. 4. ſtergendæ. Sed hæc non omnino videntur conſen-
re cum Hippocrate, qui contulit contraria adhibi-
da eſſe cõſtitutioni non immutandum victum co
ſuetum, vt puta qui non ſit cauſa morbi commun
ſed efficiendum, vt corpus minime tumeat, & del
liſſimum ſit, auferendo de cibis, & potione quibu
vti conſueuerat paulatim, ne ex immutatione qui
grauius contingat. Et Cornelius Celſus inquit: N
que ieiunio, neque cenato vomendum eſt, neq
mouenda aluus; atque etiam ſi mota eſt per ſe, co
primenda eſt. Si plenius corpus eſt; abſtinendu
potius eſt: nam periculoſa quæcumque commoti
eſt, ne putredinem accendat. Quæ igitur à Galen
præcipiuntur, non in ſtatu peſtilenti facienda ſun
ſed antea futurum ſtatum præuidendo purgaba
Neque ſiccitas omnino confert ad prauas euapora
tiones, ſed in conſtitutione calida & ſicca, frigidis
& humidis vtendum Raſis victum refrigerantem
& ſiccantem inſtituit: cibos aliós ex aceto & Agre
ſta conditos Punicam. Celſus alternis diebus in p
tu aqua vtendum non defatigandum. cibis conſue
tis vtendum: leuiter ambulandum ante æſtum, au
geſtari. Bonum peregrinari, nauigare, vt non ſem
per eodem aere fruatur. Vitandum balneum, & ſu
dor, cruditates venus, frigus & calor. Multo magi
continere, ideſt à victu pleniori. Si qua grauitas i
corpore ſentiatur, tum neque mane ſurgendum
neque nudis pedibus ambulandum. Vitandus So
nus meridianus. Vt autem quis tuto verſari inte
infectos & contrectare poſſit res peſtilentes hodi
compertum eſt remedium extrahens euaporatio
nes uirulentas ſi applicentur ad arterias in Carpo
& ad regionem cordis, Puluis Auripigmenti, au
remedium Sublimati addito Croco, aut Gariophylis, aut Cin
momo. aut ſimilibus incluſis omnibus in ſacculun
ſericum ne partem exulcerent, Antiqui prædican
Hyacintum geſtatum. Topatium: Sapphirum

Acatem;

catem; Rubinum. Alij emissarium parant in cru-
, ne superflua retineantur.

Curatio. Cap. LIII.

CVratio Pestis consistit in eductione virulentiæ quam primum in extinctione caloris putredi-
lis, & correctione Symptomatum. Eductio inci-
ente putredine prima die per venæ sectionem ex
achio ad ventilandum, & vapores putridos in ve
s attractos euacuandum. Hanc Celsus magis lau
t quam medicamenta purgantia. Rasis in magna
enitudine, si vires constent, ex pulsu. Si putredo
venis, quod colligitur ex urinis rubeis & crassis,
nguinem extrahit usque ad animi deliquium.
oceret, si extra venas, ut contingebat in Peste,
uæ in tota Italia fuit anno 1528. Si putredo mul-
m inualuit. non est mittendus sanguis, vt Gale-
us animaduertit. Ideo recentiores verentur in
mnibus. Sed tunc satius est, aut nihil extraere,
t parum ex venis inferioribus, Saphena, Hæmor- 4. Tu. san.
oidibus, in Dorso per Cucurbitulas, in pueris per 4. & de Ci.
rudines ad uenas brachij. Medicamenta purgan- boni & ma
a altera die, ante quam humores erumpant in ali- li suc. 1.
uam partem, ut in materia turgente. Aut prima
e, cum timetur venę sectio. Non lenientia tantū,
d efficaciora; Rhabarbarum, Agaricum; cum
ecocto Tamarindorum; pill. Cocchiæ; de lapi-
e Lazuli, de lap. Armeno: Antimonium præpara-
m. Postea corrigere abluendo ex sero lactis cum
ceto. Celsus inquit, in morbo pręcipiti etiam cum
uadam temeritate auxilia rapienda sunt. Vomitu
ectus purgare.

Si abscessus eruperint, aut Exanthemata, caue-
tum venæ sectionem, tum purgantia. Si plenitu-
o venæ sectionem requirat, cucurbitula ad emun-
oria intumescentia, sic venam secare proximam,

aut

aut parturi prius, ex distanti, postea ex propinq
Si prauitas humorum Medicamenta purgantia:
per abscessum Galbanum, ad Exanthemata frict
nes ex oleo. Chamęmelino ad Cutem. Extinctio
plex Aristoteles de Vita, & morte: Aut veheme
frigiditate ad incipientem putredinem, & febre
Aut exurentibus factam putredinem, & dissipan
bus, post principia. Frigida actu, potus aquę frig
ex niue, quam laudat Rasis magis in putrescen
9. Meth. 5. bile: & Galenus inquit; Duo maxima remedia o
nium febrium continuarum; Venę sectio, & Aq
frigidę potius. Celsus inquit. Non ante diem qu
tam vbi in summo incremento, vrgente mag
siti, bibat vltra satietatem, vomat: Veste operiat
Dormiat; Si sudor succedat, optimum. Repe
Rasis post dimidiam horam bis, & vomat; Galen
10. Meth. in Colliquantibus, statim, non expectanda coct
11. Omnia actu frigida exhibeantur; Etiam extrinsec
Celsus, & Auic. Si ardens febris extorret, nu
medicamenti potio danda, sed refrigerandus in
sis accessionibus oleo ex aqua frigida conquassat
donec albescat; Folia vitis in aqua frigida tin
super stomachum; leuibus linteis velandus, n
pannis strangulandus, in conclaui aerem multu
& purum inspiret, stratis virentibus. Si dolo
affuerint, si pręcordiorum tumor, aut in Thora
Pulmone, faucibus: Si tussicula, vlcus, animi de
ctus, deiectio. Non aquæ frigidæ potus, sed alia
media Potentia frigida, & sicca ad omnem putr
dinem; Bolus armenus in vino mero, aut dilu
pro febris vehementia. 9. Simpl. 5. vt remedium
tatur in venas. Lapis Bezaar eodem modo: Fragm
ta preciosa tenuissime leuigata super lapidem po
phiritem: Margaritę? Auri, & Argenti folia. Torm
tillæ, & Bistortæ radix, Acida, & acerba incrassan
sanguinis substãtiã Rasis. Celsus omnia glutino
etiam carnẽ huiusmodi laudat, puto quia minus c

rumpuntur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rumpuntur, & prohibent, ne venenum Cor petat. Non timenda obstructio ex ijs ob factas euacuationes, & ob febrilem calorem attenuantem. Acetum: Citri acidum: Omphacium; Mala punica: Cydonia; Rhus: Acetosa; Oxys: Sonchus: Intubus: Psyllij mucilla: Rosæ lactuca: Capita papaueris; Solanũ, Scorzonera; Flos Gariophillus succo constat glutinolo: Zizipha: Hordeum, lenticula, ex quibus sorbitiones fiant, aut pastilli solubiles in aqua frigida, aut aquis distillatis; Iuleb. Rasis inquit. Cum non succedit expulsio per aquę frigidæ potum sæpius exhibitum, prouocetur sudor ollis ex aqua feruente ad dorsum & ad pectus, vt interim paulatim sorbeat aquam frigidam ad propulsandum extra, & frigidum aerem inspiret, postea in potu sumat decoctum Caricarum, vuæ passæ enucleatę, vel addito semine Appij, Fęniculi, & stragulis operiatur, vt sudet, aut erumpant tardantia Exanthemata. Si grauitate magis quã multitudine lędant, cõueniũt antidota dissipantia, cum inclinauerit febris, vel sponte, vel vsu refrigerantium.

Paulus ex Ruffo inquit. Vbi interna vruntur externa frigent, requirunt calefacientia, vt calor per totum distribuatur. Frictiones ex oleis calefacientibus; Laterculi calidissimi vino irrigati ad manus, & pedes. Pillulę Ruffi: Recipiunt Aloes, Ammoniaci singulorum drachmas duas, Mirrę drachmam vnam. Ex vino odorato contrita exhibeantur dimidię fabę magnitudine singulis diebus. Neminem esse, qui hoc potu non superauerit. Arabes pro Ammoniaco Crocum sumunt drachmam vnam. At in febribus odores replentes lędũt. Galenus Theriacam laudat in Peste, est enim velu- *Ther. 16.*
ignis purgatorius; Mitridatum; Antidotum de sanguinibus, ex vino, efficacius ex aqua ardente. Oleum ex baccis Iuniperi expressum & cum aqua ardente, atque alijs Alexipharmacis distillatũ

Q ponde-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

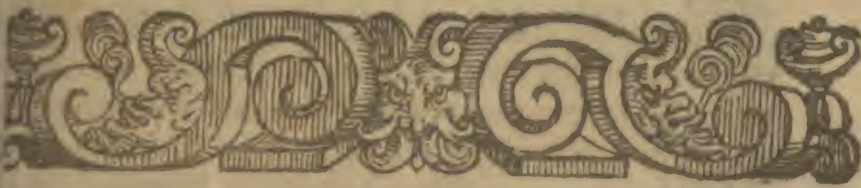
pondere drachmarum duarum cum aqua aceto
temperatum in potu citissime calorem reuocat,
pulsum. Simplicia discutientia putredinem pesti-
tem; Scordium; Scabiosa: Galega; Betonica; Cal-
dula, Dictamum album; Dictamum Cretense; Ge
tiana; Carlina; Angelica, Zedoaria, Aristolochia: S
men Thlaspi; Citri; Cardui benedicti, Cornu cer
ex quibus pulueres, Electuaria, & aquæ distilla
fiunt. Extrinsecus digerunt Epithemata & inunct
nes ad Cor & Pulsus Oleum ex seminibus Citr
Hyperici. Nardinum cum vino cretico. Oleum M
tioli aduersus venena. Sed parcius, nam uehemēt
calida & valde odorata dissoluunt uires Cordis. V
eruperint abscessus ad Emunctoria, imponendu
Galbanum cum vino; Cataplasma ex radice Althe
Cucumeris syl. Cum satis eruperit, Scarificatio, i
stio ex ferro ignito; apertio. Ad Carbunculum ca
plasma ex Prunella herba tusa cum farinæ flore,
oleo rosaceo, feruorem extinguit, & concoquit.
lioqui conuenit inustio.

Victus indicaretur tenuissimus, sed contrain
1. *Aph* 17 cat humorum corruptela; quę uictum requirit pl
3. *in* 3. *Ep.* niorem, vt Galenus testatur, & Hipp. Nam illi eu
58. debant, qui uiriliter comedebant. Ideo parum &
pe nutriendi. Sorbitiones Ptisanę, Lentium cu
succis acidis. Carnes contusæ; Gelu expressum
carnibus assis, Gallinaceis, Vitulinis Castrati, n
iurulenta nec pinguia Celsus inquit minime vt
est, aut fame, aut medicamentis vti, aut ducere alu
3. *in* 3. *Ep.* & Hipp. Purgationes multos offendebant, quia p
56. rimis venter male habebat. Vinum calidum & m
racius Cels. Sed vrgente febre potus refrigerant

Finis Tertij Libri.

AN-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CAESALPINI

Artis Medicæ.

LIBER QVARTVS.

De Morbo Gallico & ijs, qui in cute, Glandulis, & Articulis. Cap. I.

MEDICINÆ scientia in eam amplitudinem extenditur, vt ad inueniendam multorum seculorum decursu opus fuerit, ad perdiscẽdam aũt quæ iam inuenta est, uix totius uitę curriculũ sufficiat. Quantum enim temporis impẽdimus in primis disciplinis ad hanc scientiam necessarijs? Quantũ præterea in cognitione corporis humani? Quantum in ijs quę præter naturam illi, & singulis partibus contingunt; morbis, causis, & Symptomatis? Tandẽ relinquitur curandi ratio in numeris pene indicationibus constans desumptis partim ab ijs, quę secundum naturam singulis insunt, partim ab ijs, quę præter naturam: nec nõ ab ijs, quæ medio modo, ut anni tempore, cõstitutione, Regione, Aetate, Sexu, consuetudine, & multis aliis huiusmodi. Neque id sufficit, sed oportet remediorum copiam habere, ut singulis accommodentur ex innumerabili mate-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ria siue ex plantis, siue ex animalibus, siue ex Me-
tallicis, vt nihil intactum relinquatur. Deterreret
porro id discipulos, vt pote qui, vel summo labor
eoque perpetuo tam vastam rerum multitudinem
desperent mente concipere: nisi ab Hippocrate, Ga-
leno, alijsque præstantioribus medicis tradita esset
Methodus, qua perstringi in pauciora capita multi-
tudo possit. Quamquam & id non vnicuique faci-
le; Cum enim actiones singularium sint, non suffi-
cit vniuersalia tenere, sed oportet vsque ad singula-
res differentias descendere: quod valde operosum
est, multitudine enim diuisionum quasi obruitur
intellectus tendens pene in infinitũ. Verum enim
uero ex Methodo resolutiua, quam secutus est Ari-
stoteles ex singularibus in principia ars facilis red-
ditur, & absq; errore; vitaturque infinitũ. Cum enim
occurrit ægrotus aliquis ex hac, aut illa ægritudi-
ne curandus facile est eius ęgritudinem in sua prin-
cipia resoluere, & quascunque indicationes parti-
culares in eodem intueri: & remediorum materiam
illi accommodatissimam eligere. Quod patet in no-
uo morbo apud antiquos nunquam viso, qui Gal-
licus appellatur, de quo agere institui. Quamuis
enim nulla extaret eius tractatio Medici rationales
ex traditis apud antiquos tum morbi essentiam &
causas; tum curationẽ adinuenerunt. Quod & nos
Deo dante pro viribus enitemur.

Morbi Gallici descriptio. Cap. II.

MOrbus Gallicus dicitur, quia Gallos prius
inuasit, cum Neapolim oppugnarent sub Ca-
rolo Octauo Rege anno 1495. Ab ijsdem cũ in Gal-
liam reuerterentur eodẽ anno in totã Italiam disse-
minatus est. Galli Neapolitanum vocant, quia Nea-
poli contraxerunt. Germani Hispanum, quia in eo-
dem bello cum Hispanis militantes infecti sunt

aut

...t quia creditur in Hiſpaniam primum delatum ...iſſe ab India occidentali Chriſtophoro Colũbo ...de viros & mulieres aſportante. Lues venerea à ...uibuſdam vocatur, quia in coitu per contagium ...ommunicatur. Et morbus verecundus, quia pu...er patefacere obſcęna, quæ primum læduntur: aut ...elicta venerea. Forma non eadem nec ſæuities ...emper fuit, licet eadem ratio contagij. Præcipuum ...ontagium fit per partes obſcenas, aliquando per ...bera pueris lactantibus, aut toto copore condor...mientibus, aliquando ſolis linteis, vt in Scabie, Ex ...oncubitu puſtulæ inflammatę in pudendis oriun...ur, maſculis in glande Bubones in inguinibus. Pue...ulis lactantibus puſtulæ in ore: Nutricibus in mã...nillis, a puſtulis vlcera maligna ſuccedunt. Quæ in ...udendo vulgò Taroli appellantur: quia conti...nent ſordem quandam albam craſſam figura ver...miculi, qui ligna erodit, vulgo Tarlo, qua ablata alia ...imilis Subnaſcitur: erodit aliquando totam glan...dem, inflammat præputium, vt neque detegi ...glans poſſit, neque tegi. Succedunt paulo poſt pu...ſtulæ in capite, inde in alias partes cruſtulæ ſubal...bidæ, aut ſub nigrę initio prauæ quę augentur ſimi...litudine & latitudine vaſculi glandiũ: Emanat muc...cus albus fętidus larga copia, quamuis aliquando ſicciores ſint & minores, vulgò Bolle franzeſe: papulæ magnę dici poſſunt, vt Hippocrates vocat: Ex puſtulis aliquando vlcera maligna, exedentia carnem ſubiectam, totũ pudendum & labia; Tuberoſę inęqualitates in capite, facie, Brachijs & cruribus, nunc crudę perpetuo perſeuerantes, nunc ſuppuratæ muccum glutinoſum album effundentes: Super oſſa tibiarum, ad Clauiculas, Coſtas, Caluariã congelationes quędam, quas vulgò Gummas appellant, aliquando cum dolore tenſo perioſtio nunc ſine dolore. Dolores acerbiſſimi in lacertis ad partes muſculoſas & neruoſas, & circa articu-

3. in 3. Ep. 51.

los, in capite: vulgò doglie franzese: affligunt n
magis, & in nouilunijs, Austrinis flatibus. De
uium capillorum, Superciliorum, & Barbæ vu
Pelaia. Distillationes graues corrumpentes part
las: ad Nares, vnde Carthilaginum corrosio, na
depressus: Dentes corroduntur, Gingiuæ pu
scunt: Ad Palatum ossis perforatio, vnde cogun
loqui ex naribus. Ad fauces, excesio Vuæ Guttu
vnde impeditur vox, & deuoratio. Ad Pulmone
vnde Asthma, & Phtisis, Ad ventriculum, dolor
& ciborum corruptio. Ad spinam: dolores do
lumborum, Gonorrea. Initio vigebant pustu
vlcera exedentia, tuberositates faciem deturpan
dolores lacertorum. Post annum quadragesim
omnia mitigata sunt: Pauciores pustulæ: Gumm
tates plures: dolores ferè nulli, aut multo leuior
Sed cæperunt pilorum defluuia, Dentium corr
ptiones, & casus Nostris temporibus post annu
octuagesimum Distillatio magis vrget, & vlcera i
tra pudendum vnde sanies continue emanat, put
tur Gonorrea: & mulieribus fluores albi. Eade
ferè, aut plurima ex his contigisse in quadam pes
3. in 3. lentia testatur Hippocrates vbi inquit: Ex suppur
Epi. 23. tionibus carnis multum neruorum, & ossium dec
vsq; 26. dit. Non puri simile effluebat, sed alia quædam pu
tredo multa, & varia. Quibus caput tentabat, capu
totum glabrescebat: mentum, & ossa denudabātu
Quibusdam descendebat: denudabantur: brachia
femur, tibiæ; pes totus, latera, dorsum, Pubes, Pude
da: Euadebant plurimi. Quibus autem non fiebar
huiusmodi abscessus, moriebantur, Os aphtis viti
tum, vlceratumque. Fluxiones ad pudenda mult
exulcerationes, Tubercula foris, & intus ad ingui
na; Papulæ magnæ. Tabidi multi.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De causis. Cap. III.

CAusa affectuum qui in morbo Gallico contin-
gunt, difficilis cognitu est. Quamuis enim sin
ili antiquis cogniti extiterint atque eorum cau-
traditæ fuerint: Hoc tamen nouum est, ex conta-
o potissimum rei venereæ contrahi. Sed fortasse
hil nouum est, sed omnes morbi in diuersis tem-
oribus, aut regionibus pullulant; Testantur enim
unc morbum in India occidentali repertum esse,
bi Buam vocant. Alij aliam in nostro orbe extitis-
, putantes Elephantiasim esse. Ideo in initio cæpe-
ant ob similitudinem remedia adhibere tanquam
d Elephantiasim. Sed post ea euentus redarguit.
ulius remedium inuenerunt lignum Guaiacum
x eadem India aduectum, quo remedio ad Buam
li vtuntur. Si igitur in nostro orbe nouus est mor-
us, & nouum remedium: causam quoque eius no-
am esse putandum est. At vero Ars medica omniũ
orborum notitiam profitetur, tum eorum qui fue
unt, tum eorum qui futuri sunt, & in qualibet re-
ione, vt docet Hipp. in libro de Aere, aquis, & lo-
is, Ars enim vniuersalium est. oportet igitur, &
orbum Gallicum, quam vis apud nos nouus sit co
nosci à Medico rationali, & quæ sint eius causæ;
oc autem modo inuestigantibus patebunt. Primũ
gitur. Contagium putredinem arguit: calorem scili
et extraneum in materia putrescente, sed pertinaci
t non facile deleatur. ideo similem sibi putredinẽ
n alio excitat Nõ in Spirituosa substantia, quia nõ
n longinquum trãsit: neque in tenuibus humoribus,
uia non cito communicatur: nam delitescit post
ontactum aliquando per mensem vnum, aut duos,
t solet rabies canina; Sed in crassis præcipue pitui-
osis: Argumento est muccosa substantia ema-
ans ex pustulis, Vlceribus, Tuberculis. Præcipue in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

excremento seminali, quia per coitum. Deinde, si putredo est, est igitur morbus in intemperie calida, & humida, sed cum materia frigida, & crassa: Quoniam vero corrumpit, in excessu esse necesse
3. Simpl. 18. est: propter excessum enim primarum qualitatum corruptio fit. Sed quia non cedit remedijs ad solam intemperiem facientibus, aliquid subesse oportet, quod huiusmodi intemperiem conseruet: materiam scilicet crassam, & viscosam elui difficilem. quod est secundam totam substantiam lædere: idest qualitates excedentes, & materiam pertina-
4. Simpl. 19. cem sic enim Piper, & Allium effugerunt genus deleterij, quia ob tenuitatem substantiæ facile commutari possunt à calore nostro, & extingui: quod in venenis non contingit. Quidam putant putredinem hanc secundum totam substantiam inimicam esse Hepati, & facultati naturali: hanc primo affici, deinde ad cæteras partes transire. Argumento quia in initio Bubones apparent qui sunt Hepatis emunctoria. At non est necesse, prius enim oritur vlcus in genitali ex contactu, ex vlcere autem Bubo, vt in cæteris fieri solet non per expulsionem ab Hepate. Rationabilius est primum affici caput; quia membrum est pituitosum, & in coitu maxime afficitur. Indicio sunt pustulæ post genitalia primum in capite apparentes. Quoniam autem contagio prior est causa quæ morbum contagiosum efficit, huiusmodi causa morbi Gallici quęrenda est. Quidam tribuunt occultis stellarum influxibus; pręcessisse enim tradunt trium Planetarum Superiorum coniunctionem. At si id esset in causa morbus esset Epidemius ex aere scilicet contractus non solum Neapoli, neque solum in exercitu Gallorum a quibus per contagium diffusus est. Causa enim adeo vniuersalis non vnicum locum sibi pręscribit. Neque rationi consentaneum est Neapoli incepisse ex contagio delato ab India prius enim incepisset in Hispania, aut

apud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

apud eos, ad quos Christophorus accessit, non inter Gallos. Aliam historiam habeo veriorem ab ijsmet traditam, qui interfuerunt ex milite Aretino, qui in eo bello militabat cum Hispanis, Is referebat: Opidum in monte Vesuuio, quod Summa dicitur, vbi copia est vini generosi, quod Græcum appellatur. clam noctu ab Hispanis derelictum, obsidentibus Gallis. sed vino infecto admixto sanguine, quem extraxerant ex ijs, qui in Hospitali Sancti Lazari laborabant. Ingressos igitur Gallos, atque eo vino expletos cępisse laborare comparentibus fęuissimis symptomatis Elephantiasim referentibus. Non igitur mirum morbum Gallicum communicabilem esse per coitum, Materia enim seminalis labem contraxit ex Elephantiasi. Qui enim eo morbo laborant impetum intensum habent ad coitum, vt testatur Aetius: ideo vt plurimum in pubertate oritur, non in Eunuchis. Non tamen eius morbi vitiũ est in semine sed in humore melancholico, At Melancholici libidinosi, sunt apud Aristotelem ob multos flatus. In morbo autem Gallico virus Elephantiasis per vinum Gręcum transiuit in pudenda, & semen infecit.

Causæ singulorum affectuum. Cap. IIII.

PVstularum in pudendo causa est putredo in materia seminali, extrinsecus in glande, quia hęc pars atteritur, & prior labem ex vtero contrahit; Intrinsecus ex proprij seminis labe, vnde Gonorrhea, prope glandem magis, quia inibi ob angustiam impingit exiens.

Succedit affectio in capite. Nam sedes maximè seminalis Arist. & Hipp. in libro de Genitura. Ad cutem capitis, deinde totius, transmissa materia extra cum sanguine, ideo pustulę inflammatio simul sanguine. Crustulæ albę pituitam vincentem, *2. Gen. an. 5.* *4. Prob. 2.*

luiuidę

liuidæ melancholiam significant. Exulcerationes vstionem humorum sequuntur. Tuberositates, cutis inęquales, vt in Elephantiasi ob crassitiem materiæ cum sanguine particulis imbibitū, Gummositates abscedente materia pituitosa, & concrescente exhalata tenuiori parte præcipue iuxta ossa, & Tendones, quia earū partium excrementa crassiora sunt. Dolores lacertorum, & neruosarum partium, vitiata tertia coctione, quia alimentum albarum partium vitiatum est, mordens, aut flatu distendens; ideo partes fibrosas, & membranosas infestat pręcipue capitis. Noctu magis ob frigiditatem, & in Nouilunijs, interdiu minus, quia perspirat materia. Defluuia capillorum erosis radicibus ab acri exhalatione, non, vt in Alopecia ab humore: Nam in cute non semper apparet vitium. Distillationes debilitato cerebro, & materia non vergente ad cutem sed ad partes internas, aut anteriores, ad fauces, Pulmonem, Ventriculum, Hepar, vnde vitiantur coctiones prima, & secunda, Aut posteriores, Spinam, & lumbos; Vnde Gonorrhea, cum ex ulcere in pudendo fluxus excitatur a lumbis. Bubones in inguinibus ab eadem causa, sed vna cum sanguine, ideo inflammantur.

Initio vigebant magis pustulę, & tuberosę inęqualitates, & vlcera exedentia, minus dolores, quia ob caliditatem materia vergebat extra, & magis Elephantiasim pręseferebat, ob propinquitatem originis. Labentibus annis dolores magis infestabant, & Gummositates, materia frigidiore, & crassiore reddita, ideo non ad cutem. Postea transiuit in capillorum defluuium calore mitigato non corrumpente in profundū crassos humores, sed in superficie tantum vapores putridos attollente. Bubones quoq; non valde exitiosi, quia materia per eam partem facile expurgatur. Sed distillationes adhuc perseuerāt quia hominis natura est ijs maxime obnoxia:

noxia:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

noxia: mitiora tñ omnia sunt, quàm annis elapsis, quia vis venefica mitigata est: & minus contagiosa. Inueteratus quoque minus contagiosus est quã recens. Nam sunt, quibus ossa sunt erosa, aut gummositates patiuntur; vxores tñ non infecerunt. Facilius aũt contrahunt corpora calida, & humida, & rara. Huius morbi differentię colliguntur pro diuersitate affectuum prędictorum, & partiũ affectarũ. Item pro Aetate, in puero si ex vtero matris; aut nutricis lacte vitioso: in Iuuene, in sene: Pro natura diuersa, in corpore pituitoso, aut Sanguineo, Bilioso, aut melancholico. Variantur enim ex his curationes.

Signa. Cap. V.

SIgna facti morbi manifestissima sunt ex affectibus prędictis habitis per contagium, aut veneris, aut alio contactu: At fientis obscura sunt, non.n. omnes affectus initio manifestantur; Singuli autem contingere possunt in alijs morbis. Quod autem proprium est ipsum contagium nõ omnes fatẽtur: aut quia pudeat, vt apud eos qui castitatem profitentur, aut quia lateat alius contactus: vnde sunt qui asserant hunc morbum aliquando sponte oriri. Cum incipit, languor aduenit totius corporis, membrorum grauitas, præcipue post somnum. Dolor capitis leuis, qui incipit vesperi, pigritia, somnolentia; sed somni breues; amant decubitum: quę significant affici caput. Insequitur męror, iracundia, assidua in appetentia, pallor, macies, vola manus rubens; Febricula aliquando, sed raro, sine manifesto incremento, & declinatione, sine siti; quę, vt plurimum ex pustulis inflammatis, aut Bubone exoritur; quamuis aliquando ex interna putredine partium solidarum, vnde Hectica excitatur. Sanguis qui ex venę sectione extrahitur impurus est, & muccosus. Vrina crassior, & pinguis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

diuulsa, subrubra, quo solo signo absente febre deprænendi potest; Egestiones tardæ siccæ muccosæ vergente ad habitum materia. Pudendi vlcera non callosa nec liuida, sed subalbida; Bubones diu crudi: Pustulæ, & rubores primum circa frontem, quia pudenda interioribus respondent; Defluuium capillorum, at non lethale, vt in Phthisi. Aliquando Capitis dolor diuturnus nullis remedijs cedens, in fronte magis; descendit sæpius ad clauiculas; Brachia vix attolli possunt. Distillationes ad dentes, fauces, exulcerantes. In toto corpore, aut pustulæ, aut dolores. Tumor in facie inęqualis vnde fiunt deformes, & horribiles aspectu. Inueteratis Gummositates exoriuntur, aut vlcera serpentia; Ossium Caries pręcipue Caluariæ. In vola manus, & plāta pedis crustę durę, & callosę, fissurę. Discernuntur autem pustulę Galicę a reliquis, quia humorē emittunt album, vt albedo oculi, aut subrubrum cum quadam liuiditate. Idem ex abscessibus, & vlceribus. Simile quid ab Hippocrate traditur, vbi in-
3. in 3. Epi. 24. quit. Erat autem illa fluxio, quę collecta erat, non absimilis puri, verum alia quędam putredo, ipsaque fluxio multa, & varia. Prognostica. Morbus nō lethalis, sed pertinax, plerunque comitatur ad mortem, quia inuadit solida. Primis temporibus ob sęuitiem cita mors occidit autem magis, cum vergit intro, ad cerebri membranas ad spinam, ad fauces, ad Pulmonem, nam moriuntur, aut ex suffocatione, aut Phthisi, aut Marasmo. Salubriores pustulę, pilorum defluuium. Tubercula externa suppu-
3. in 3. Epi. 25. rata Bubones; Vlcera. Idem testatur Hippoc. inquiens, Formidabiliora erant, quam deteriora. Caput totum glabrescebat, Mentum ossaque denudabantur ac decidebant, multęque fluxiones, quibus suppurabantur, superstites erant; Quos inflammatio reliquit, & sacer ignis, nec abscessus fiebat, hi, vt plurimum perierunt. Multis brachium, vel soli-
dus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dus cubitus decidit; Quibusdam anteriora latera, vel posteriora; Nonnullis totum femur, vel tibię denudabantur, pesque totus. Erat omnium grauissimum, cum pubem, & pudenda vrgeret, quia facillimè hæ partes putrescunt, & partes superiores afficiunt, vt Galenus testatur, adde propinquitatem vesicę. Defluuium pilorum in extenuatis malum. At in principio mitiorem ęgritudinem significat. 5. Aph. 11.

Crassiores pustulę, & pinguiores minus malignę. Dolores difficiliores; Difficillimæ Gummositates. Cum iã inficit ossa, pro desperato habetur, nisi ossa vri possint. In habitu Melancholico omnia grauiora; Post in Biliosis: Minus in Pituitosis: minime in sanguineis: In Aetatibus Seniores magis pereũt, sed iuniores vehementius laborant. 1. de Morbis. Febres ex Bubone malę; non enim Ephemerę; Sed insequuntur putredinem.

Curatio. Cap. VI.

CVratio morbi Gallici; Vis venefica extinguenda est: Si id cito fieri nequit, interim defendendum est corpus ne inficiatur, quod pertinet ad pręseruationem. Id quod iam infectum est, auferẽdum, ne cęteras partes inficiat. Tandem ad diuersas affectiones, & symptomata propria curatio adhibenda.

Pręseruantur, vt in Peste corpora humida siccando, sicca conseruando. Excrementa euacuando, & reliquas causas putredinis auferendo, obstructionem; humorum multitudinem prauitatem. Tollenda multitudo venę sectione parcius, vt vires seruẽtur: Aduersus sordes putridas statim a coitu abluere totum pudendum aceto, & aqua rosacea, aut vino incocto Absinthio, Rosis, Sandalis. in Balneo totam cutem abstergere, aut sub tentorio ex lixiuio puluere Iridis cum melle Extinctio, venenositatis 1. diff. fe. 4.

fit,

fit, aut vehementer frigidis, aut vstione sed frigida non conueniunt, quia materiam relinqunt magis rebellem vstio in partibus quidem externis fieri poteſt, non in internis.

Ideo ſeliguntur Alexipharmaca, quæ medio modo ſe habent inter venenum & corpus. Metallica, quorum materia imputreſcibilis, qua conueniunt cum venenis quia vincunt, non vincuntur: Hæc ſi qualitatibus non excedant, conueniunt cum corpore, vt Gemmarum fragmenta Terrę Aurum ſi excedant, corrumpunt, vt venena, niſi mixtione & præparatione corrigantur, vt Argentum viuum, quod præcipuum remediũ in hoc morbo comburens ſeminaria putredinis, omnibus admiſcenda odorata, quia partes principes roborant, tuentur calidum innatum & pugnant aduerſus fætorem. Celebrantur & Antidota ex varijs compoſita; Theriaca, Mitridatum, Sales Theriaci, Trociſci de vipera. Ipſa Vipera in Vino ſuffocata, quia comperta eſt Eplephantiaſim ſanare.

5.Simp.18

Quidam aquam ex carnibus Viperinis diſtilatã exhibent vino & aromatis correptam. Alij ex medulla panis imbuta in vino generoſo & inſperſo puluere Sulphuris per diſtillationem aquam eliciunt: cuius doſis vnciæ tres per plures dies poſt purgationes, nam ſudorifica eſt. Sed ſatius eſt incipere à refrigerantibus & ſiccantibus, vt Margaritis & Fragmentis, aut Bolo armeno ex vino, aut aquis odoratis & aceto, vt ferantur intro, & aliquando interiectis quibuſdã diebus inter potiones calidas, vt earum noxa corrigatur. Ablatio eius quod infectum eſt intus & extra ad partes affectas Intus ſenſibiliter fit per medicamenta purgantia præcipue Pituitam adhibitis prius quæ pręparant, pro humorum diuerſitate: & quę reſpiciant partes genitales & genituram, calida & humida: vt genera gummi, Sagapenum, Hammoniacum, Laſerpitium,

Oppo-

Oppopanax, Galbanum; Bdellium: Turbit, Hermodactyli: Satyrium, Palma Christi. Extant pillulę ex ijs compositę, vt Fętidę, de Hermodatilis; de Colocyntide. Incipiendum a mitioribus, vt est Diaphinicon. Recentiores purgant ex Argento viuo pręcipitato granis quatuor cum saccaro rosaceo drachmis duabus. Aut Antimonio pręparato cum vino in potu. Antiquiores ad humores crassos vtebantur lapide Armeno, & lapide lazeli, quorum extant pillularum compositiones. Quidam Præcipitatum pręparant, ne laboriosam purgationem faciat, lauetur cum aqua pluuia trigesies, post cum aqua rosacea vigesies. Postea siccatum irroretur decies ex succo citoniorum in quo solutum fuerit Gummi arabicum, sicceturque singulis vicibus. Dosis grana quatuor, vel quinque pro robustioribus cum mastiches optime triti scrupulo vno, & Sacchari rosacei drachma vna, fiat bolus qui deuoretur post assumptum ferculum ex pane decocto in aqua cum butyro, & emulsione amigdalarũ dulcium, & sacchiaro. Confert non solum in morbo Gallico, sed, & in qualibet Epidemia: Paulus Aegyneta: prędicat in Colicis, & Iliacis in capite de Hydrargyro: Alij corrigunt incoquentes Argentum viuum cum auro mixtum ex aqua acuta, aut oleo Sulphuris, deinde assatum in puluerem, lauetur, vt dictũ est. Dosis eius mẽsura denarij veneti.

Remedia interna Luem Gallicam dissipantia. Cap. VII.

INsensibiliter euacuant digerentia, & siccantia: ad quę transeundum, cum purgationes non sufficiunt, laborantibus partibus solidis. Non conueniunt frictiones, neque balnea. Compertum est balneis etiam naturalibus lędi. Iuuari solum a victu exsiccante, & potu decoctionis ligni Guaiac-

ci:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ci: aut Radicis Salsæ parillæ, aut Cinnæ, aut ligni Sassafras, quibus omnibus Indi vtuntur: sudorifica enim sunt. Simili modo reperio apud Hippocratem ad siccandas fluxiones, in vsu fuisse lotum, & Thædam: in coctis ligni ramentis in aqua, quod, & Dioscorides tradit.

Sed omnium præstantissimum repertum est lignum Guaiacum quia resinosum valentius abstergit, & corroborat, & minus vetustaté patitur quia densum præcipue medullaris pars, quæ nigra est, cuius plurimum habet caudex vetustior, & rami crassiores: vt pro vetustate arboris ætatibus diuersis accōmodētur, pueris rami nouelli, vetustiores adultis. Cinna tenuiorum est partium, minus calefacit, vt etiam febricitantibus dari possit, sed cito euanida fit, & cariem sentit. Salsaparilla minus exsiccat. magis emollit, non astringit, ideo ventriculo noxia, sed facit magis ad Gumositates.

Sassafras odoratius, & calidius, incidit magis, & digerit Fit simplex decoctio Scobis ligni Guaiacci vnciæ decem corticis eiusdem vnciæ duæ: nam amarior est. Aquæ fontanæ, aut Pluuiæ librę duodecim, vt pro singulis vncijs libra vna aquæ summatur. Infundantur per horas viginti quatuor Postea coquantur lento igni, donec octo partes aquæ absumantur pro siruppo mane, & vesperi. Fit, & secundaria decoctio eadem mensura aquæ addita, vt coquatur ad consumptionem librarum quatuor, pro potu in cibis. Sed cibi sint Panis biscoctus cum obsonio Vuæ passę, aut Amigdalarum, aut Nuchleorum Pineorum per dies Quadraginta. Ijs Qui non possunt hunc victum ferre, concedendæ aliquando carnes Auium assę, & pro biscocto Panis optimus; Quidam Decoctioni addunt pullum Gallinaceum: quo eius siccitas temperetur.

Alij Hordeum, aut herbas varias respicientes, aut caput, aut Hepar, Ventriculum, Renes. Sed quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quo ſimplicior decoctio, eo efficacius luem Gallicam delet, variatur etiam eius efficacia diminuto, vel aucto aquæ pondere; & coctione longiori, aut breuiori, & in potu aliquando vinum conceditur eadem decoctione lymphatum.

Salſæ parillę decoctio eodem modo paratur, ſed pondere vnciarum duarum vſque ad quatuor in libris duodecim aquę: ſecundaria quoque eodem modo fit: Sed eget magis vino corrigente noxam ventriculi.

Cinna in tenues taleolas diuiſa vncia vna in libris octo aquę coquitur ad conſumptionem tertiæ partis, qua vtatur, & pro ſyruppo, & pro Potu, vt ſingulis diebus renouetur decoctio. nam facile amittit vires. lignum Saſſafras in raſuras comminutum vncia dimidia in aquæ libris duodecim; & coquitur, vt Guaiaccum, & fit aqua ſecundaria eodem modo. In radice maior virtus ineſt. quam in caudice, ideo pondus augendum, aut minuendum.

Sunt qui commiſcent Saſſafras, cum aliquo prędictorum ad gratiam odoris. Decoctionis loco propinatur aliquando puluis Salſę Parillæ in vino.

Recipe Salſę parilliæ vncias duas Corticis ligni Guaiacci vnciam vnam: Senę orientalis unciam dimidiam, fiat omnium puluis cuius doſis drachmę duę in uncijs quatuor uini auſteri odorati diluti cum decoctione Salſę parillę.

Ex decoctione quoque ligni Guaiacci inſpiſſata in paſtillos cum ſaccaro ſimiliter ſumitur ex uino.

Non laudo uini ebullitionem cum ligno, quia

ſpirituoſa eius ſubſtantia euaneſcit, & ingratam po tionem reddit,& magis tentat caput,vt patet in vinis coctis. Recentiores pro medicamentis ex India allatis,acceperunt varia apud nos orta; pro guaiacco lignum Buxi,nam valde ſimile, præcipue cortex. Alia eſt arbor, quam in Hetruria Ermellinum vocant,quidam guaiaccum noſtratem, quia eius nothæ admodum reſpondent Indico: at deeſt reſinoſa pinguedo. Alij lignum Viſci Quercini, hoc enim manifeſte ſudorificum eſt. Pro Salſa parilla accipiunt radicem Smillacis aſperæ, quam Dioſcorides laudat ad omnia venena. Pro Cinna habemus radicem harũdinis valde ſimilem cui Dioſcorides vim attractricem tribuit, & remedium eſt aduerſus venenum Buffonis, quod ſimili modo afficit gonorrȩam inducens, vt morbus Gallicus. Sed huius decoctioni addendus eſt iuncus odoratus, aut Cyperi radix.

Oportet autem cum hæc remedia ſumuntur, per interualla detur aliquod medicamentum purgans; vt mos eſt octaua, vel decima die, quo tempore non victu ſiccante vtatur, ſed humectante ex carnibus elixis, & potu vini ad vires inſtaurãdas. Alij clyſteribus vtuntur alternis diebus.

Remedia Externa. Cap. VIII.

EXtrinſecus conueniunt Suffumigia ſudorifica. Simpliciſſimum poſt aſſumptionem potionis ex ligno Guaiacco calentis, aut cæterorum, quæ prædicta ſunt, ſi ſponte ſudor non erumpit. Apponantur ad pedes lateres calidiſſimi irrorati vino generoſo, & linteis inuoluti, alij ad dorſum, & quieſcant duabus horis, poſtea induãt linteum ſuffumigatum ex Thure, & prandeat poſt duas horas, idque per dies quindecim cauentes aerem externum. Efficaeius poſt purgationes, aut potiones ſudorificas prædictas:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dictas: paratur Tentorium crassum in talamo calido. Ingrediatur æger præsumpto modico panis in vino generoso, vel duobus ouis sorbilibus: Super prunas imponantur pulueres ex Thure, Mastiche Aloe, Myrrha, Styrace, Cinnamomo, cortice Citri. Sudet per dimidiam horam, si inspirationem fumi perferre nequit, Os extrahat, & olfaciat ex ampulla vinum maluaticum aqua rosacea dilutum: Postea sudorem abstergat, & in lectulo sudorem finiat: sufficiunt dies decem. Aut pro tentorio paretur in eodem lectulo arcus sub quo iaceat. Aliud Sandalorũ rubeorum, Citrinorum, alborũ singulorum drachma vna; Nucis muscatæ: Squinanti, Gariophyllorum, Camphoræ, Asari singulorum drachma semis Corticum siccatorum Mali appij drachmæ due. misce pro suffumigio. Nobilius ex Belzoi, ligno aloes, Gallia muscata, Carabe, Gũmi elemi, ladano, Squinanto, cinnamomo; Anime albo. Empirici addunt Cinabrium efficacissimum liquandis humoribus crassis, & Gummositatibus, sed haustum periculosum est, tuto ad pudendum adhibetur, & ad partes externas. Vidi tamen per os haustum suffocantes tumores in faucibus dissoluisse. Recipe Cinabrij subtilissime puluerizati vnciam vnam, & semis Styracis vnciam vnam Ladani dracmas, sex ligni aloes vnciam semis, Galliæ muscatæ scrupulos duos, misce, & fiat puluis pro sex vicibus.

Simili ratione sanat inunctio ex Argento viuo. Remedium desumptum ex Mesue, qui eo vtebatur ad scabiem crassam hoc modo. Recipe Axungiæ vncias quinque, Olei laurini, Argenti viui extincti cum saliua; Cerę, Thuris, Mastiches singulorum vncias duas, Salis vncias octo; Succi plantaginis, & fumiterræ quantum sufficit ad linimentum præstandum. eo inungit palmas fortiter fricando vesperi per dies octo.

Hodie ad morbum Gallicum luna decrescente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

post cęnam quatuor horis, vel matutino tempore, inungunt Carpum, & Cubitum vtriusque brachij; & Stuppa Obuolunt apud ignem fricatis prius partibus, & statim exhibent iusculum.

Mirum videatur ex hac vnctione liquari magnā humorum copiam in capite, & per os exire. Sed succedit sæpe linguæ tumor, adeo vt ex ore promineat, & deuorationem impediat, aliquando fauciū exulceratio, animi deliquium: Vergit aliquando ad alui fluxum; Et qui liberantur à morbo Gallico multi post aliquod tempus incidunt in tremores, aut anhelationem, & Palpitationem cordis, nisi auferatur noxa ex Argento viuo contracta. Egent post huiusmodi curationem, multa exercitatione, Suffumigijs, & lacte. Perseuerant autem in prædicta vnctione, donec minuatur pituitæ defluxus, si vires sint debiles, interpollandum.

Paratur vnguentum Benedictum Massę hoc modo. Recipe Axungiæ porcinę libras duas, Argenti viui libram vnam, Thuris vncias tres, Cerussę vncias duas, lithargyri vnciam vnam. confice in mortario lapideo, plus minus de argēto viuo, ad minus vnciæ duæ in libram axungiæ. Pro nobilibus Axungia præparatur cum vino, Gariophyllis, Nuce muscata, Iride, granis Iuniperi, Asaro, Calamo aromatico, Cortice Citri incoctis in vino ad vini consumptionem: Additur Terebynthina cum odoratis abluta, tandem Gallia muscata, & metallica oleis odoratis irrigata.

Remedia ad diuersas partes. Cap. IX.

AD vlcera pudendi: Aliquando adest sola excoriatio ob fricationem; sufficit puluis rosarum inspersus, ablutio ex aqua plantaginis, aut vrina propria: Aliquando ex equitatione, aut labore vlcu-

vlcuſcula parua alba; ſuccus plantaginis, Solani, pul
uis Ceruſſę, Roſarum.

Quæ ex contagio, inequalia, circumcirca alba, in medio liuida alicubi rubra, inflammata, alicubi pallida, viridia, ſerpunt. his conueniunt ſiccantia vehementer; alumen ex aqua Plantaginis. Flos æris 2. De *Morb.*
inſperſus, quod eſt genus ſquamę, quod laudat Hipp. ad vlcera pudendi: & in faucibus. Hodie Pręcipitatum cum vnguento roſato. Sedanda inflammatio Solani ſucco: Suffumigia ex Cinabrio cum aromatibus. Extincta malignitate; curãtur vnguento de Ceruſſa; de Tutia. Ad pręputium tumefactum; ablutio ex decocto roſarũ Plantaginis; Abſynthij, Gallarum; Foliorum Myrthi ex aqua roſacea, & vino auſtero. Si adeſt inflammatio, ex decocto Fęnogreci, hordei, Maluę. Suffumigia. Ad vlcus intra meatum: Serum in potu pręſumpta Terebinthina lota ex aqua roſacea pondere duarum drachmarum vſque ad quatuor. Cum vrget acrimonia.

Recipe Aquę Plantaginis vncias quatuor, ouũ vnum crudum recens, ſeminum cõmunium drachmas duas, bibat. Aliud; Aquę roſaceę vncię tres, oui albumina duo, conquaſſentur, & bibat. Inſtilletur per Syringam ſuccus plantaginis, Solani cum aqua roſacea. & albumine oui. Mitigato dolore adde tutiam pręparatam, Sarcocollam, aut Thus; Myrram, aut Squamam ęris. Interim lumbi refrigerentur, ex infrigidante, Vnguento Sandalino. Si caro in meatu ſupercreſcat Stillicidium parit: exterere oportet, ſed ob morſum exterentium, dolor, & inflammatio ſuboritur. Sunt qui medicamentum celant, quod ſine dolore exterit: Facit hoc modicum argenti viui cum vnguento roſato, & ſquama ęris. intromiſſum exlinteolo cum ſpecilo, vt permaneat & cum opus eſt extrahatur: Purgato vlcere, ſanandum ex eadem ſquama cum vnguento roſato

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ad Bubones, cauendum ne retrocedant, non venæ sectio, nec medicamenta purgantia; nec inedia, sed exercitatio & victus plenior, vt ad eam partem ferantur humores. Si vrgeat necessitas ob febrem, mittendus est sanguis ex talo interno eiusdem lateris, aut cucurbitulæ applicandæ in parte interna femoris, & sic vena interna brachij secanda: Deinde super Bubonem Galbanum imponatur dissolutum cum Aceto, & addita Pice; aut cataplasma ex Sinapi, Spatula fetida Dictamo cretico, Oleo Liliaceo. Terebynthina: Cum valde intumuerit molienda est suppuratio, ex Radice Altheę, semine Lini, Fænogreco efficacius addita radice Lilij, Cucumeris Syl. Hammoniaco. Pinguedine porcina; Butyro. Prope maturationem perfectam super locum incidendum Axungia salita cutem extenuat. Incisus diutius seruandus est apertus, vt inde expurgetur totum corpus; Emplastro Diachilon magno: & linamentis intromissis ex Terebyntina, & oui Vitello; postea vnguento Apostolorum, vt mordeat.

Remedia ad defluuium. *Cap.* X.

AD pilorum defluuium ob priuationem alimẽti, restitui nequeunt in Caluitio: Ob prauitatem alimenti in morbo Gallico, corigenda prauitas purgationibus prius totius, deinde cutis capitis, & alimentum attrahendum, vt Galenus monet in Alopecia.

1. Catat. 1.

1. Catat. 1.

Defluuia capillorum quæ fieri solent in fine quorundã morborum, & venenis, solo alimento egent, & cutis mediocri astrictione, qua defendantur ne decidant, & alimentum trahant. Post totius purgationem, & capitis per nares antequam cutis vitiata sit, roboranda mediocriter astringentibus; inunctione ex ladano dissoluto in oleo lentiscino, aut Myrthino Omphacino in calidioribus; Frictione

prius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

prius adhibita, vt perſpiret prauus halitus, & attractio fiat alimenti. Abraſio etiam melior eſt, vbi licet. Non licet in ſupercilijs, & palpebris, ſed illinēda tantum. In frigidioribus & hyeme ex oleo Nardino, ladano liquefacto in duplici vaſe. vel adiecto Adianto, aut Abſinthio, baccis iuniperi, additur & vinum auſterum. Ablutiones ex dulci lixiuio incoctis roſis, Capillo veneris, Ligno Guaiacco, Spica nardi, Stæchade, cum ſapone Moſcato, adiecto in fine vino auſtero.

Valde aſtringentia periculoſa ſunt, nam catarrhos excitant. vt quidam faciunt è nucibus viridibus, cum Alumine, & oleo ſub fimo putrefactis. Si cutis vitiata ſit, & pili valde rarefacti, qui non regignantur, remedia conueniunt tradita ad Alopeciá, & Ophiaſim, valde digerentia, & tenuium partiū, vt penetrent intra cutim craſſiorem capitis.

Euphorbium, Thapſia, Sinapi, Naſturtium, ſed ne vrant, neque exulcerent, mitigata oleo antiquo, aut Cicino, & aqua. Adarce, Sulphur, Nitrum, Elleborum vtrumque, ſemen erucę Oleum Laurinū, Harundiuis radices vſtæ, Cortex, pix liquida Cedria: Adeps Vrſinus, Leoninus, Anſerinus Thus aceto acerrimo diutius tritum. Mitioribus mitiora, fortioribus fortiora. Eadem præſeruant adiecto vino. Illitiones, ablutiones, fricationes, Punctiones ex acuum faſciculo. 1. Cata. I.

Quidam addunt, & Sublimatum, aquam è Theriaca diſtillatam. Suffumigia ex Cinabrio cum aromatis, & Auripigmēto. Recipe Cinabrij, Auripigmenti, Carabe, ligni aloes, Styracis, Sandalorum citrinorum, Thuris ſingulorum drachmam vnam Picis Colophoniæ vnciam ſemis, fiat puluis; de quo ſume vnciam ſemis ſuper carbones: Excipiatur fumus tantum ad partes depilatas ſub tentorio, ſed reſpirando aerem externum per harundinem. Ad tardantes in mento, & ad Caluitiem pręter ętatem;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Attrahendũ alimentũ confricatione, & illinitione per menses duos, & amplius admirabilis compositio ex Sorano verbis quibusdam occultante, sed à
1. Catat. 1. Galeno explicantur. Pleraque vsta: Lana ouina, Fælicis radix, Harundinis cortex, Castanearum cortex hispidus, Muscarum capita, Mures; Capillus veneris. Polytricum: Herinaceus terrestris: Marinus. Excipiuntur melle, ladano, pinguedine vrsi, vino, aqua distillata ex melle; Apes vstę, vel fauum cum apibus distillatum, vstis fęcibus.

Remedia ad Pustulas totius corporis, ad dolores, Gummositates, faucium erosionem.
Cap. XI.

AD pustulas totius corporis non Balnea, vt in
3. Catag. 2 lepra, & Scabie Nulla madefactio conuenit ex aqua, quia neruis inimica, imò & Pituitę. Sed pinguia. Decoctio Guaiacci pinguis resinosum enim est. Non abluant manus neque faciem ex alia aqua. Illitiones ex styrace liquido, Butyro, pinguedinę Gallinæ, vel Anserinæ, Oleo amygdalarum dulciũ, Terebynthina partibus æqualibus. Ablutiones ex Decocto Guaiacci incocta Malua: efficacius addito Calamento: Nulla repellentia.

Ad dolores, qui solent ex retrocessu humorum fieri; Purgationes iteratæ ex pillulis Fętidis, de Hermodactylis addito Satyrio; Sudoris prouocatio per suffumigia dicta. Tandem inunctio ex argento viuo, præsertim ad rebelles dolores capitis. Corrigitur noxa, assumpto lacte præsertim Vaccino. Suffumigijs ex aromatis absq; metallicis.

Ad Gummositates, quę vt plurimum in Tibia excruciant lacerato periostio: Emollientia: Spuma decoctionis Guaiacci, Medullę: Pyrites ignitus, & extinctus in decocto Guaiacci, & Aceto, quo foueantur. Emplastrum ex radice Cucumeris Syl. Iri-
dis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dis, decoctis cum Guaiacco, & ad libram vnam additis Hammoniaci, Sagapeni, Galbani, Styracis liquidæ, pinguedinis Vrsi Butyri singulorum uncia vna,& omnium quarta pars argẽti uiui: Si exulceretur,uratur cum ferro ignito usque ad os,ut abscedat Crusta; Deinde sanandum vlcus. Idem in caluaria faciendum.

Ad erosionem Gutturis,aut faucium, aut Nariũ ex acri distillatione; Euacuato toto corpore, & Capite, extrahẽtibus utendum per cutim externam, Cucurbitulis, Inustione, Sinapismo, in vertice, & brachijs. Defendendę partes repellentibus Gargarismis ex Diamoron, Dianucum cum aqua Plantaginis; decocto Cytinorum, Alumine, fęce aceti, Bolo armeno admistis. Tangere loca erosa Bombice infusa in aqua, incocta ęrugine. Sandaraca, Alumine. Præstantius ex aqua distillata ex Theriaca, Aquauitę, & aceto causticum ex gutta olei Vitrioli, aut Sulphuris. Mitigetur ustio ex Butyro, oleo amygdalarum dulcium, Mucillagine, Psyllij.

Victus ratio. Cap. XII.

VIctus requiritur extenuans, non tamen tenuis, nec plenus. Exsiccans quidem, at non quando purgandum est, humectata enim facilius obediunt medicamento; neq; quando inunctio fit ex argento viuo, aut Suffumigium, nam viribus consulendum est. Conuenit exsiccans cum per digerentia curamus ex potione ligni Guaiacci, vt virtus comitetur remedium quantum vires ferre possunt. In corporibus ſiccioribus, & extenuatis mitius agendum est. Qui vtuntur Cinna, aut Salsa parilla, aut Sassafras, non egent vehementi exsiccatione, vt qui Guaiacco vtuntur: Non enim quærimus nutrimentum solidarum partium absumere,

sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſed humorum lędentium, quod à vi medicamenti fit, non à victu. Victus igitur correſpondere debet medicamento, ne humores adaugeat. Nam ſi victus humidior adhibeatur, deſtruetur exſiccatio à medicamento facta; Si ſiccior, abſumet humiditatem partium. non adiuuabit vim remedij. Non frigidus, quia ſedes morbi in humore frigido eſt, niſi alia inſit contra indicatio. Non valde calidus ob putredinem Cibi optimi ſucci. Panis biſcoctus aliquando ſuſpectus eſt, in corporibus ſiccioribus, quia abſumit ſolidarum partium nutrimentum, Carnes nunc aſſæ, nunc elixę pro oportunitate.

Hædinę, Vitulinę, Veruecis. Non Ouinæ, nec Suillę; Volucres non ex paluſtribus, aliquando piſces ſaxatiles; minus oua, aut lac, quia facile corrumpuntur, niſi poſt purgationes: & in extenuatis, & puerulis, & qui tali victu vti conſueuerunt quibus pro potu exhibenda aqua diſtillata ex decoctione ligni Guaiacci. Non olera, nec fructus fugaces, ſed quę ad condimenta ſolum quęruntur. Non ſalita, nam præ cæteris Sal inimicus eſt, quia in humido humeſcit, & mordet, Potus vini tenuis modice auſteri, vt promoueat excretiones, non tentet caput, aut neruos: commodum, vt feratur ad cutem. Fugiendum in dolore capitis, & neruorum, Sed decoctum Guaiacci, aut reliquorum Exercitatio poſt purgationes, non antea niſi mollis. Imò ſi paulatim ducantur ad curſum. luctam, labores, optimum remedium. ſic enim melius diſſipantur cum robore virium humores craſſi: Oppoſitum faciunt pigritia, ſomnus diuturnus, nam augent grauitatem. Hippoc. aliquando curat ſine pharmacis ſenſim imminuendo cibos, & augendo labores, vt etiam ſenſim reuertantur ad conſuetum. Somnus nocturnus neceſſarius eſt, at ſępe turbatur ob moleſtias. Ideo cogimur aliquando opiatis vti, ſed parcius. Venus in morbis pituitoſis aliquãdo iuuat, pręcipuè in mor-

bo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bo Gallico. nam ſeminis prauitas eget euacuatione, ſed non ante totius euacuationem, neque dum adſunt vlcera in pudendo. Reliquę excrectiones alui, & vrinę conferunt. Non ira, nec triſtitia; ſed hilaritas; nam ſiccant Cor non primo habitum corporis: aer ambiens deſideratur ſiccus, & modice calidus: inimicus auſtrinus, pluuius, hiemalis.

Corrigitur ſuffumigijs ex Roſmarino, Thure, Stirace, Belzoi. In Thalamo clauſo quamdiu ſudorificis vtitur, aut purgationibus. Ad remedia autem perficienda eligitur Ver, aut Autumnus. Nocet plerumque hæc curandi ratio in quibus non pituita dominatur, ſed bilis, aut humor melancholicus, & quibus Hepar valde calidum eſt, noxa in progreſſu cognoſcitur. Nam aut febris ſuperuenit, aut vigilię inappetentia ſitis, & macies. Hi minus lęduntur à Cinna, & victu humidiori.

De Elephantiaſi. Cap. XIII.

ELephas, Elephantiaſis, & Elephantia morbus a ſimilitudine dictus. Similitudo in manibus & pedibus: Nam vbi vetus eſt, Digiti in manibus, & pedibus ſub tumore conduntur, ut Cęlſus inquit A uic. Elephantiam vocat tumorem pedum, vt varices venarum: Alioqui hũc morbum lepram vocat Aetius Elephantiaſim dictam à magnitudine affectionis & diuturnitate, & cutis aſperitate: leontiaſim, cum frons leonina, cum quodam tenore laxior; Satiriaſim, cum attolluntur malę cum rubore, & maxillarum muſculi conuelluntur ad ſimilitudinem ridentium; & ad coitum vehemens alacritas, quales Satyri pinguntur. Ariſt. Satyria morbus in quo prę abundantia fluxionis, aut flatus crudi in partes faciei: decumbentis facies animalis diuerſi redditur, & Satyri apparet. vulgò morbus Sancti Lazari. eſt ueluti totius corporis Cancer Paul. In libro

2. Meth. 2.

4. Gen. an. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

libro Definitionū. Eſt affectus, qui cutē craſsā atq; inequalē reddit, liuor adeſt tū cuti, tū oculorū albis: exedūtur partes manuū, ac pedū ſummę ex quibus ſanies liuida fętida cōtagioſus eſt ob putredinē, aut vlcerū, aut anhelitus. Aet. Grauis morbus, tum ipſi ægro, tū aſpiçiētib. intolerabilis ob fætorē oēs auerſantur. ēt domeſtici, & neceſſarij deuitāt eius cōuerſationē ob cōtagiū. Hodie inſtituta ſunt hoſpitalia extra ciuitatē. Cōſiſtit in mutatione partium ſolidarū: & cū humor Melancholicus ad cutē vniuerſam expellitur ex victu melāchol co, vt lētiū: In regione calida: plurimi in Al xādria, in Germania pauci, In Scytia nulli neq; lactis potatores. Aet. ēt oriri in regione vehementer frigida ob congelationem. Celſ. ignotus penè in Italia frequentiſſimus in quibuſdam regionibus. Plin. non ante Pompeium magnū, incepiſſe veluti lenticulam in nare. Appręhendunt viri magis quā fęminæ: Qui craſſum viſcosū & multū ſanguinē gignunt melancolicū, & qui pituitam multā ſalſam, aut acidā: qui victu craſſo, & ægre coctibili vtūtur: Ociū. Qui potāt aſſidue aquā ardentē, Elexir, Aurū potabile, & vinū, aut aquam in vaſis Eneis, nā virus Eruginis Elephantiaſim gignit, & vina factitia, cū ſulphure, & calce. Auic. leproſos fieri quoſdā ex vtero, ſi concepti fuerint, dum menſtrua erūpunt, ob impuritatē. Et qui vtūtur exercitationibus vehemētibus inordinatis. Qui cibos aſſidue in vētre corrūpunt, Iuuenes pręcipue cū pubeſcere incipiūt. Non Eunuchi: iō multi caſtratione liberantur. Du e ſpecies apud Paulū. Subrubicunda ex ſanguine melācholico, fęculentiore veluti limo aduſto. mitior, vel potius minus mal gna. Altera ex bile flaua vehemēter aduſta, malignior, in qua totū corpus fædatur vlceribus, & extrema decidūt. Idē ex pituita ſalſa aduſta. Quædā vniuerſalis: quædam in pede tm̄. Signa initio obſcura Aet. Nā principia generationis eius fermè ſunt ignota, cū nullū adhuc veſtigium.

14. Meth. 17.
2. Gl. 10.
1. Ali. fa. 18.

gium.

giū in ſuperficie,ſed intus in viſcerib eminētię oboriūtur in proceſſu appa: ēt in cute. Præcedūt ſegnities. Spiratio tarda, Spirādi difficultas, motus difficilis aſſidua alui cōſtrictio: Vrinarū excretio, vt iumētorū: Anhelitus grauis, & fętidus ructus cōtinui ēt ipſis ægris moleſti; Appetitus nō obtuſus, neq; vehemēs: Impetus ad venerē intēſus. Ex cauſis ſi verſatus ſit cū Elephāticis. Si eius parētes infecti. Si victu melācolico diutius vſus ſit. Cū progreſſus fuerit ad cutē: Malæ primū craſſiores fiūt. & mētū; Deinde rubeſcūt nō florido, ſed liuido rubore. Sępius incipit in nare velut lēticula, mox p totū corpus maculæ varię: Sub lingua venulæ varicoſæ fiūt, & nigreſcūt, qđ ſignū ēt viſcera ſimili cōſtitutione eſſe qualis in Porcis grādines vocatæ. Sāguis ex vena ſecta harenoſus. Eminētiæ quādoq; p totū corpus; præcipue iuxta ſummā frōtē, & mētū. Corpus ipſorū magnum eſſe vr, cū ſenſu grauitatis intolerabilis. Neq; potu, neq; cibo admodū delectātur, quia ſentiunt magis granari. Celſ. totū corpus afficit, vt oſſa quoq; vitiari dicātur. Sūma cutis inęqualiter craſſa, tenuis dura mollis ſquamis quibuſdā exaſperata. Corpus emacreſcit, Os, ſurę pedū intumeſcūt, lētor per totū corpus veluti pervnctū, vt ſi abluat, nō madefiat. Puſillanimes ad oīa; ægritudinē nō poſſunt generoſo aīo perferre, neq; vitā contēnere: Veluti ſe ipſos condēnantes ſe occultāt, & notos hoīes vitāt. Quidā circa ſomnos quaſi ſtrāgulātur ob tumores coartātes. Prognoſtica apud Paul. & Aet. vt cācer vnius particulę incurabilis, tāto magis, qui in toto corpore. At ſi recēs malū, vt nihil ex ſūmis deciderit nulla exulceratio neq; eminētię tuberoſę plurimū exurgūt: ſola aūt facies aſpectu ingratior ſit, & quodāmodo deformior, ſed non admodū indecora, curationē experiemur. longis annumeratur. Vbi vetus morbus eſt, & digiti in manibus pedibuſque ſub tumore conduntur, fębricula oritur, quę facile tot malis obrutum hominem cōnſumit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio. Cap. XIIII.

a.Gl.10. CVratur Elephantiasis purgatione atræbilis sępius repetita, & interim victus ratione optimos humores gignente. Quod si ætas, & virtus permiserit, sanguis prius mittendus. Celsus protinus inter initia sanguis per biduum, vel triduum mitti debet. Aet. paulatim ex vtroque cubito, quo reuiuiscat calor, nā vbi multus, & vitiatus sanguis, parum genuini sanguinis inest. Post detractionem paucis interpositis diebus, nouem Paulus, aluus inferne subducenda est catapotijs ex Colocintide duobus diebus, aut Hiera Archigenis: Celsus Eleboro nigro. Post dies aliquot idest nouem vel decem Sero lactis scissi vtendum præcipue Asinino non minus Heminis tribus, non vltra quinque. Admiscendum aliquando Ellebori nigri oboli tres, Scamonij Scrupulus vnus cum modico sero ieiunis, deinde ipsum serum per se paulatim exhibendum. sæpius repetendum: Interposita inædia quantum sustinere possit. Deinde vires reficiendæ cibis extenuantibus boni succi. Vomitus post cibum, vel ieiunis à decocto Raphani. Postea Elleborum decoctum, deinde bulbos ipsius contusos, vltimo ramenta contusa: Nos tutius pillulas de lapide Lazuli, de lapide Armeno: Antimonium præparatum. Eadem repetenda quater in anno vel ter, sed dimissa venæ sectione. incipiendum à Hiera, desinendū in elleboro albo. Paul. bis in vere semel in Autūno. Commodum, vt tota miscella corporis liquefiat, & alia veluti ex integro reficiatur. Aet. quidam castratione immutant totum habitum corporis. Paul. nōnulli haud pauci sola capitis adustione multos, qui inceperant hoc vitio laborare, inhibuerunt quinq; crustis in capite excitatis: vna in priori parte supra sinciput, altera paulo supra frontem, vbi pilli desinunt.

unt. Alia in occipitio: duabus iuxta ossa squamosa supra aures dextra, & sinistra atque ita pluribus squamis detractis, & copiam, & crasitiem humorũ ex alto detrahunt. Sed cauendæ suturæ. Simile remedium Hippocrates tradit. Inquiens Vbi Capitis cutis crassescit, Capite purgato medicamēto deorsum trahente, Crusta octo capiti inure, Duas circa Aures, Duas in Occipitio hinc atque hinc: Duas in Naso circa angulos: Venæ circa Aures vrendæ sunt donec pulsare desinant. 2. De Morb.

Ad humores in cute neque venæ sectio, neque medicamenta purgantia Paul. sed euocantia Metasyncritica: siccantia & astringentia.

Intus quę citissime in totum corpus diffundantur attenuantia & expurgantia. Aet. ex Archig. Aceti optimi, & Cedriæ & succi Brassicę singulorum Cyatum vnum mane ieiunis præbeto. Robustioribus mane, & vesperi. Vtere per annum semel in Hebdomada. Brassicę decoctum quotidie potandũ, cum Cedria non datur. Cyrenaicus succus erui magnitudine. Calamenti succus à Cyatis tribus vsque ad sex.

Diacalamintes. Sideritis siccę folia drachma vna ex vino austero. Trifolium bituminosum. Cornu cerui, Ebur, ex aceto Scillitico quotidie post deambulatione. In India quotidie clysterem adhibent ex vrina Asini. Crocodilij terrestris caro assata infermēto drachma vna quotidie pota. Aselli sub aquario vase, qui & millepedę vocantur, numero quinque, aut sex poti cum hydromelitę cyatis tribus faciunt pręcipue suspiriosis. Scyllæ semen ex melle semicocto delinctum drachma semis. Pastilli scyllini drachma vna ex vino austero. Theriaca per modica interualla post purgationes etiam extrinsecis illita. Pastilli Theriaci drachma vna in vino. Sales Theriaci inspersi cibis. Viperarum carnes elixæ cũ copiosiore aqua, oleo modico, sale, porro, & Ane- 4. tu. sa. T.

tho;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tho; quarum vſum ſquamę ſæpe abſcedunt. Aet.ius exhibet in ſole ſedenti capite velato ſæpius. Gale-
11. *Simp.* nus caſu vinum in quo reperta eſt Vipera ſuffocata bibitum ſanauit Elephanticos: Cucurbitulæ ad os ventriculi, Hypochondria inanibus. Eędem partes dropace illinantur ex pice, reſinis ad extrahendum. Exercitationes primo molles, voce, deambulationibus, aut ſubdio, aut ſub Porticu vſq; ad ſtadia triginta; Poſtea cutis illinatur ex faba cocta, aut Ptiſana cum ſucco Mali Citrij, & lauetur. Facies illinatur Cerato roſaceo. Plantago illita corpus tuetur. Smegmata varia, dum lauatur, quæ ad Alphos deſcripta ſunt. Pumice, Teſta ſepię ex aceto, Nitro, Sapone. Sed ad tumores inflammatos Halica, vel farina ex ſucco plantaginis, Polygoni, Portulacę.

Marrnbij. Ad tumores non inflammatos, Emollientia, & digetentia valida; Hammonicum ex aceto impoſitum, Sulphur; Pyrites, Auripigmentum Viſcum: herba Mileſia cum axungia, ideſt Alcyonium, quod Mileſium cognominatur, nam rubificat impoſitum. Sed alternatim mitigandus feruor, roſaceo; ſucco Plantaginis. Iterum exerceatur concitatiore curſu; poſtea potionē aliquam ex prædictis ſumat.

Deinde lucta vtatur, aut folle, vt ſedet, detergeatur, & illinatur ex adipe Vrſino, aut Vulpino; Lauetur ex aqua marina, aut Sulphurea, Aluminoſa; Ferrea, ut Albulę: Lauacrum ſit actu frigidum non calidum, niſi cum utendum ſit Pſilothro. Celſus Balneum rarum eſſe debet, potius utendum ſudatorijs ſiccis. Plinius celebratum Balneum ex ſanguine humano, quod propoſitum ferunt Conſtantino Imperatori, ſed ob crudelitatem recuſatum. Cibus ſine pinguibus eſſe debet, ſine glutinoſis, ſine inflantibus; Lac, oua ſorbilia, piſces ſaxatiles, auiculę. Vinum non in primis diebus, ſed ubi uires recolligendę ſunt.

De

De Lepra. Cap. XV.

LEpra dicta a Græcis, aut quia Lepidas idest squamas fert, aut a verbo Lepriin, quod significat Scabrum esse. *Actuar.*

Est cutis mutatio in habitum præter naturam, cum asperitate, & pruritu, doloribusque, nonnunquam, & squamis decidentibus: interim vicus plures corporis partes depascitur. Hippocrates inter affectus cutis qui turpitudinem magis quam morbum faciunt, numerat, Lepram, Pruritum, Scabiē: Impetiginem: Vitiliginem. Alopeciam. *lib. Defin.* *lib. De Affect.*

Distinguuntur autem varie ab auctoribus, vnde aliqua confusio orta est. Apud Paul. & Aet. Lepra, & Scabies, quæ græce Psora dicitur est aspritudo cutis cum pruritu, in qua corpus absumitur colliquaturque ex humore Melancholico, Differunt autem, nā Lepra altius cutim orbiculatim depascitur, & Squamulas pisciū modo mittit. Scabies summa potius infestat varie figurata, furfuraceaque remittit. Celsus lepræ non meminit, sed sub scabie compræhendit Agriam, idest feram scabiem vocās, quę asperior est, & magis prurit, eadem siccior est. Altera humidior, ex pustulis exit sanies, fit aliquando continuata exulceratio, serpit in quibusdam cito, in alijs ex toto desinit, in alijs certo tempore anni reuertitur, Cutis dura rubicunda, ex qua pustulæ, vel humidiores, vel siciores. Impetigo græce Lichen, vulgo Volatica. Orbiculatim ad vicinos locos serpit. Aet. fit ex serosis humoribus tenuibus acribusq; permixtis cum crassis; Ideo facile in Scabiē, & Lepram transit. Celsus quatuor eius species tradit. Oriuntur in pedibus maxime, & manibus, vngues quoq; infestant. Hodie plurimæ in facie visuntur. Prima similis est Scabiei, durior, exulcerata roditur, pustulas habet similes varis, vnde squamæ; *5. loc. af. 5.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

certis temporibus reuertitur minus mala. Secunda deterior. instar Papulæ, asperior, rubidior, figura varia, squamulæ ex summa cute, rosio maior, celerius, & latius procedit, reuertitur citius, & desinit: Rubrica dicitur. Tertia adhuc deterior, crassior durior, magis tumet, finditur in summa cute, vehementius rodit; Squamosa, sed nigra, late & tarde eminus serpit; In temporibus, aut oritur, aut desinit, neque ex toto tollitur; Nigra apparet. Quarta omnino incurabilis, distat Colore. Subalbida recenti cicatrici similis; Squamulas pallidas, alias subalbidas, quasdam similes lenticulæ, demptis aliquando profluit sanguis, alioqui humor subalbidus: Cutis dura, fissa, procedit latius. Papula apud eundem Celsum duorum generum est. Sed videtur eadem quæ Impetigo. Prima per minimas pustulas cutis exasperatur, & rubet, leuiter roditur medium habet pauxillo leuius, tarde serpit, incipit rotundum, & in orbem procedit, leuiter curatur. Altera Agria, id est fera: Cutis magis exasperatur, exulceraturque, vehementer erodit, & rubet, interdum etiam pilos remittit, nisi sublata est in impetiginē vertitur. Ex his colligere licet eamdem differentiā feri, & mitioris in omnibus his reperiri: Si enim in toto corpore.

Scabies dicitur, & Lepra: si in aliqua particula Impetigines seu Papulæ, mitiores, agrestiores: omnes cum pruritu. Sine pruritu autem sunt Vitiligines, Alphi à Græcis appellati. & leuce; distinguuntur colore. Maculæ quædam sunt cutis. Alphos dicitur Aet. quia immutat colorem cutis eiusdem speciei cum Leuce, & Lepra: Caro affecta est non in profundum sed in summa tantum cute, & veluti squamulæ quædam affixæ inhærent. Albæ quidem ex pituita, vnde Leuce dicuntur, nigræ

3. Simp. ca. 2. ex atra bile. Paul. vetustate penitius recedunt, vt etiam pilos immutent. Celsus tres species facit.

Alphos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Alphos albus eſt ferè ſubaſper, & non continuus, vt quædam quaſi guttæ diſperſæ, interdum etiam latius, & cum quibuſdam intermiſſionibus ſerpit. Melas id eſt niger, vmbræ ſimilis, cætera eadem ſunt. Leuce habet quiddam ſimile Alpho ſed magis albida eſt, & altius deſcendit, in eaque albi pili ſunt, & lanugini ſimiles. Omnia hæc ſerpunt, ſed in alijs celerius, in alijs tardius. Sed Leuce non facile dimittit.

Cauſæ cutanearum affectionum externa quidem Contagium eſt, in quibus adeſt putredo. Internæ autem expurgatio prauorum ex profundo à partibus principalibus ad cutem. vt tradit Gal. Ideo in vere inter cætera fiunt lepræ, Impetigines, Vitiligines, Puſtulæ vlceroſæ; ideſt Scabies. Qui impurgati exercitantur. Alijs vlcera, & Scabies. In tabidis ex Suppuratione, puſtulæ erumpunt in cute. In morbis per viam Criſis aceruatim: vt exanthemata: Variolæ, & Morbilli. Nutrimenta mali ſucci Pruritus, Scabiem, & lepram Cibi ſalſi, nitroſi, acidi pro craſſitiæ, & tenuitate: Coctionis deprauatio: Hepatis, & ſplenis caliditas. Pruritus fiunt à bilioſo, aut pituitoſo putri, vel ſalſo: Scabies à materia ſanguinea ac mixta bile aduſta, aut atrabile, aut pituita ſalſa nitroſa: Vnde quædam humida quædam ſicca, Puſtulæ, vel ſanioſæ vel ſiccæ. latæ puſtulę minus pruriunt. Lepra ab humore craſſiori magis melancholico, Ideo magis ſicca vel à pituita vehementer aſſata, & ſiccata, vnde Squamę albæ. Simili modo Variolę albas puſtulas, & duras varis ſimiles præſeferunt. impetiginis genera mitiora ex ſeroſis humoribus, & acribus maiori portione admixtis cum craſſis fiunt: ideo ſerpunt velocius, & facilius ſanantur. Agreſtiora è cōtra ex craſſis magis fiunt. vitiligo tam alba quam nigra ab humore frigido fit, ideo ſine pruritu, ſine vlcere, ſine ſquamis euidentibus. Auicenna Morpheam vocat.

3. Aph. 20. *2. Prog. 60.* *2. Epi. 1.* *2. Sym. ca. 6.* *6. Aph. 9.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cat: Leuce fit ob vitium alteratricis in tertia coctio-
3. Sym. cap. 2. ne: vnde alimentum etiam bonum non in naturam partis conuertitur, sed in Speciem nutrimenti albi conuertit, idem de Nigro dicendum, Idem in Elephantiasi contingit. Ideo incurabilis: Differt ab Elephantiasi quia in vitiligine non fit eleuatio cutis sed depressio. Auic. non enim nutritur. Aetius inquit. Leuce vitiligo est altius insidens ex pituitoso lento, & viscoso humore diutius carnem nutriente, superficie leuissima sed caro in profundum alterata ad albedinem, vnde & pili albi. Vitiatur caro vsque ad os. Auic.

6. Sym. c. 6. Signa patent ex essentia. Pruritus qui facile scalpendo sedatur in superficie magis est: materia tenuior. Nam profundior, & a materia crassiore etiam si scalpendo vehementer cutis abradatur, non tollitur. Si a causa externa, magis superficialis est saltē in initio; nam in progressu profundatur. Scabiei signa: cutis rubidior pustulis acutis inflammatis, Sanguinea est: quo minutiores pustulæ, magis bilem admixtam significant, vt in Morbilis.

6. Aph. 9. Pustulæ latiores humores crassos significant, pituitosos, vel melancholicos. Albæ, & purulentę pituitam salsam significant: Nigræ atrambilem. A flauabile assata ficciores pustulæ, cutis asperior, cum multo pruritu: squamis tenuibus: Hæc proprie

Lib. Defi. Psora appellata est, Ab atrabile Squamæ crasiores, profundiores ad lepram accedunt. Lepra tunc dicitur, cum in habitum præter naturam cutis conuersa est, cum asperitate, & pruritu seu squamę decidant, seu non, proprie autem apud Aetium cum squamæ crassiores decidunt similes squamis pisciū

Leuit. 13. magnorum. Sed in sacris latius lepra accipitur pro quocunque fedo cutis vitio, licet quædam mundior, quædam Immundior, quędam magis in superficie, quędam profundior: vnde pręcipitur sacerdoti, vt distinguat inter lepram, & lepram; Inquit enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

enim in Cuius cute, & carne ortus fuerit diuersus color, ideſt Vitiligo, ſiue puſtulæ, vt in ſcabie, aut quaſi lucens quiddam, vt ſquama; id plaga lepræ eſt. Compræhendit & leucem, cum inquit. Cum ſacerdos viderit lepram in cute, & pilos in albũ colorem mutatos, ipſamque ſpeciem lepræ humiliorē cute, & carne reliqua, plaga lepræ eſt, & ſeparabitur, Idem Auicenna inquit de Albara alba, quæ idē eſt quod Leuce, ſuper eam naſcuntur pili albi, & cutis eſt vehemēter depreſſa, & defoſſa magis quã in reliquo corpore. De illa autem quæ tantum eſt in ſuperficie, inquit. Si lucens candor fuerit in cute, nec humilior carne reliqua, & pili coloris priſtini, ſi non creuerit vna, aut altera ſeptimana mũdus reputabitur, quoniam Scabies eſt. Iterum lepram creſcentem diſtinguens ab ea quæ ſanatur, inquit cum color albus in cute fuerit, & capillorum aſpectum mutauerit, ipſa quoque caro viua apparuerit, lepra vetuſtiſſima eſt inolita cuti perſpicuæ immunditiæ. Si autem effloruerit diſcurrens lepra in cute, & operuerit omnē carnem a capite vſq; ad pedes quiquid ſub aſpectum oculorum cadit, mundiſſima lepra iudicabitur, quia omnis in candorem verſa eſt. Si vero caro viuens in ea apparuerit, inter immundos reputabitur, quia caro viua lepra aſpergitur, Significat enim ſanari, abſcedente vniuerſa cute, in qua erat ſedes lepræ. Impetiginis vtriuſque ſigna manifeſta ſunt ex ſingulorum deſcriptione. Similiter & Vitiliginis. Leuiticus inquit. In vlcere ſanato, & cicatrice obducta color aliquando albus aliquando ſubrufus oritur. Si humilior ſit cuti reliqua, & pili albi naſcantur, lepra orta eſt in vlcere: Si pilus ſit coloris priſtini, & cicatrix ſubobſcura, nec humilior vicina carne. Si quidem creuerit, adiudicabitur lepræ ſi non creuerit, ſed ſteterit in loco ſuo, vlceris cicatrix eſt Experimentum vtrum leuce ſanabilis ſit an inſanabilis. Paul. & Aet. Si acu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

per summa pungatur non vltra cutem si sanguis emanat,curabilis est. Si lactea humiditas,desperata est,Aut fricetur cutis asperiore panno laneo, si rubicundior euadit, medicinę locus est, si permanet idem color, consenescit.

1.Catat.1. Capiti propria est Alopecia, Ophiasis, Tinea vulgo appellata: Accores Oriuntur ob vitiatos humores: In quibus pili vitiantur in profundum affectio est: in quibus non vitiantur in superficie tantum. Acores humidiores pustulę sunt peculiares infantibus vulgo lattimę, quasi ex lacte oriantur Siccior Tinea. Ex colore cognoscuntur humores. Albidior pituitam significat; Nigrior melancholiam pallidior flauam bilem Leuiticus lepram Capitis,et Barbæ vocat.Inter affectus cutis non tantum fędus Sed & morbosus est Morbus pedicularis de quo inferius dicetur.

Curatio. *Cap.* XVI.

14.Meth. 18. CVratio lepre,& reliquorum vitiorum cutis.Ad prauos humores in cute inhibere, quod influit: Absumere, & digerere quod ægrotantem locum occupat.pręcauere ne alij generentur.

Inhibetur non repellentibus, satius enim est cutem infestari quam interna: Sed euacuatione per medicamenta purgantia humores peccantes; aliquando venę sectione: & victu prauitatem corrigente.Post hęc repellentia tuta sunt.

Pręcauetur roborando Hepar,& ventriculum,in quibus cibi vitiantur, & parando aliqua emissaria, vt si qui generantur, non retineantur sed euacuentur per aluum, Vrinas; aut per facta emissaria. Absumitur fortiter siccantibus: Cum vero cutis

5.Catat.5. & 7. prauum habitum contraxerit: in psora & lepra, & in Impetigine fera.adiunctis repurgantibus, & ex-

5.Epid. tersorijs. Scribit Hippocrates Homo quidam Athe

nis

nis prurigine toto corpore vexabatur, maxime circa
testes, & frontem vehementer. cutis crassa erat per
totum corpus, & veluti lepra aspectu, vt prę crassitudine nulla ex parte apprehendi posset. Nemo
opitulari potuit, sed transgressus ad Melum vbi calida balnea, à pruritu, & cutis crassitie liberatus est,
Sed Hydropicus factus mortuus est. In Melo insula foditur Alumen vnde putandum Balnea aluminosa esse: & ob nimiam astrictionem materiam
retrocessisse, & cum aqua balnei Hydropem genuisse. Recentes sola purgatione, & victus ratione sanantur. In inueteratis cutis deprauata alimentum 1. *Cat.* 1.
etiam bonum deprauat. Ideo cutis intemperies sananda est, & roboranda.

Venæ sectio conuenit, vbi multitudo sanguinis, aut crassities est: Hepatis caliditas. Aetius ex Archigene, in omnibus pruritibus si iuuenes sint, si nihil aliud impediat, particulatim, & paulatim, & quandoque sequenti die sectione repetita. Non in Vitiligine præsertim: Leuce. Deinde viribus restauratis aluus subducenda est: Gal. ad cutis vitia in 1. *Cat.* 1.
capite primum totius corporis purgatio facienda est pro humoris natura. Ego inquit, semper per Hieram purgaui, aliquando adiecto Elleboro nigro aliquando Scamonio, aut ex Colocyntide; bis in die bus quinque pondus augendo. Exhibitis antea catapotijs ex Aloe vndecim Ciceris magnitudine. (vocantur hęc hodie pillulę de Coloquintida) Deinde apophlematismis caput purgaui.

Victus contemperans prauitatem multus requiritur. At impura corpora quanto plus nutries, tanto magis lędes. Intelligendum, si, praui humores in locis coctionis fuerint, vt in Ventriculo, Hepate: Ideo prius euacuandi. Ex Asclepiade, ad curationem totam plus valere victus rationem quam Pharmaca: Celsus, Cibum minuere, multum ambulare, exercere, sin Gestari. Abstinendum ab omni vi- 1. *Aph.* 17. 2. *Aph.* 1. 1 *Cat.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

no in totum. à nimia repletione, à carnium esu, casei, & lactis, & leguminibus, omniumque, quę plurimum nutriunt, & inflant. lac scissum concedit Aetius. Fugere plurima exercitia, balnea assidua, & sudationes. Conueniunt ad vires instaurandas carnes Hędinę, vitulinę, auium non palustrium: olera refrigerantia non acria, fructus ęstiui: vinum album tenue magis exsiccans in pituitosa natura, refrigerans in biliosa: Humectans in Melancholica.

Abstinere ab omnibus mordentibus, aceto succis acidis salsis omnibus extenuantibus Cels. Conueniunt potiones contemperantes Syruppus de Pomis simplex, Compositus, Sabor De Fumoterræ; De Epithimo; Quę faciunt ad Hepatis expurgationem, & refrigerationem: Succi Cicorij depurati, aut Picridis vncię duæ singulis diebus cum syruppo. Decoctio Lichenis, quę vulgo Hepatica dicitur in seri hemina alternis diebus, nam purgat.

Lupuli, Agrimonia; Endiuia: Serum Caprinum, aut Vaccinum: Sunt qui decoctum ligni Guaiacci exhibent in humidiori natura.

Ad humores in cute, partim repellere influentes, partim concoquere, & digerere pustulas inflammatas: vehementer exsiccare Crustas; exterere rebelles, impetigines, & Vitiligines, emollire induratam cutem. Repellentia ex succo plantaginis limonum, aceto. Cerussa, Lithargiro, Cimolia, Tetrapharmaco. Sed suspecta toti corpori, & in impuris; in feruidis conueniunt magis Ptisanę succus cum modico aceto affricatus: Portulaca trita per se; Parietaria. testudo in oleo decocta, quo totum corpus perungatur ad vehementem pruritum; Item lapathi radix in aceto decocta, Lichen. In humidioribus, & sanie fluētibus Mali punici germina teneriora & folia trita cū aqua, vel posca sępe illine. Concoquentia: Styrax liquida; Pix liquida, resina Terebynthina; Pinguedines: Butyrum, oleum amygdalarum dulcium;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

thus; Crocum; Oui luteum assatum. Ablutio ex decocto Maluę Syl vel sativæ, betę; Fęnogręci, Sesami, Furfurum, ieiunis ante vnctionem. Siccantia valida: Piper, staphisagria. Ranunculus, Rhododaphne, Sulphur, Alumen, Bitumen, Lauri folia, & Baccę puluere insperso pine pingui, Lixiuium, Muria acida; aqua marina: Balnea sulphurea, Aluminosa, Ferrea. Siccantia mitiora in mollioribus naturis, pueris ad variolas, & morbillos siccandos, Farina orizę linteis inspersa, lentium. Extergentia, Nitrum, Sal, Fęx vini vsta: Farina fabarum, Lupinorum, Loliij, Ireos. Elleborum album, Sandaraca, Calx viua, Sapo Gallicus: Ærugo. Posteriores vtuntur inunctione ex Argento viuo. apud Mesuem. Sublimato. Mitius Mori folia arida trita africata pruritus tollunt: Fici folia: Appium cum Sulphure & Sale. Emollientia: Galbanum; Cucumeris Syl. radix: Iuglandes rancidæ.

Varię compositiones omnium, aut quorundam pro exigentia Paul. Aet. & Gal. ad lichenes. Omnia post lotionem inungi, aut inspergi, aut in ipsa lotione affricari debent. Ablutiones moderatę ex decocto Saluię. Myricę, Mercurialis, Origani, Pulegij Calamenti; Rutę. Vltimo conueniunt emissaria cauterijs ad brachia, & crura. 1. Catat. 1. & 5. Catat. 7.

De *Morbo Pediculari*. *Cap.* XVII.

PHthiriasis id est Morbus pedicularis. Aristoteles inquit: Pediculos ex carne oriri pustulis exiguis sine pure, quas si pungas, pediculi exeant. Accidit hic morbus non nullis hominibus prę nimio corporis humore, obijsse proditum quosdam, vt Alcmeonem Poetam, & Pherecidem Syrium. Item in quibusdam generibus morborum copia nascitur pediculorũ. Pueris, & mulieribus in Capillo magis, vnde saniores degunt. Gal. inquit, Capiti contingit pediculo- 1. Catat. 7. 5. Hist. an. 31.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pediculorum generatio aceruatim in quibusdam ex multis humoribus calidis, minus tamen quam acres ichores, non in superficie, vt furfures, sed in profundo. Quod dicitur in profundo, quidam accipiunt inter cutē & carnem, at perforatio pustularū in sola cuticula fit, vnde pediculi exeunt: Quod igitur inquit Aristoteles ex carne oriri, & Galenus in profundo, significant intra cuticulam, nā & cutis caro est. Causa materialis humor calidus & humidus, quia viuunt & ex eadē materia nutriuntur, sanguine
2. ca pl. 12. scilicet viuentiū: Theoph. aufugiunt mortuos. Indicant sanguinē, Auic. quia emanat aliquādo sanguis: Color non albus, vt reliquorum, aut nigricans, vt qui in capite, sed sæpe subrubens. Inter cibos ad pediculorū generationē facientes, sunt Caricę: Viperinæ carnes. Efficiens Calor putridus non ex toto Auic. quia concoctione fit animal. Commouentia
2. Alim. 8. ad cutem, quod & Viperinę carnes faciunt: Cōmo-
11. Catat. 1 tio vehemens in coitu, ob vapores spermatis Auic. Fouent panni lanei præcipue ex morticinis: Sordes cutis abstinentia ablutionis; Gignuntur sępe intra Sordes, pręcipue inter capillos.

Quoddam genus in lanugine Pubis, vt Meretricibus ex sorde geniturę, à figura lata Plattula appellata, Petit hoc maxime Palpebras, supercilia, & barbā partes affines cū materia seminali. Arist. hoc pediculorum genus ferum vocari, durius detrahi difficilius. Qui intra pustulam gignuntur quidam in toto
5. Hist. an. corpore subrubentes, quidam in manu, & scissa pu
31. stula egreditur ichor & exiguus pediculus niger, qui intra cuticulā serpens pruritū facit vulgo Pedicello. Qui in superficie oriūtur inter sordes ad turpitudinē pertinēt. Qui intra pustulas morbū sequūtur, in intēperie calida & humida: Ipsi symptomata sunt inter exeuntia mutata toto genere præter naturā: & causę aliorū symptomatum: extenuationis, resolutionis virtutis, Palloris, in appetentiæ.

Auic.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uic.Curatio. Prohibere eorũ generationem, Geni
os enecare, mundare.

Prohibetur generatio Mũdificatione totius cor-
oris, & proprie per venæ sectionem: At licet San-
uis sit eorum materia ex Theoph. adest tamen san
uinis impuritas purgatione egens, & alteratione.

Celsus inquit leuia medicamenta blãda sunt, ne
oncitent acriorem pituitam. Contemperatio fit
er victum siccantem & refrigerantẽ aduersus pu-
redinem. Cibis boni succi, ex auibus, carnibus hæ-
linis assis, piscibus saxatilibus ex aceto: Vino ru-
ro non generoso ne ferat ad cutẽ. Lac scissile: Fru-
tus austeri Mala, Pyra, Punica: non ficus. Vitandi
cres cibi, Bibendum liberalius, quãedendum. Lo-
alia, Siccantia & trahentia ex alto: Abluentia sor-
les putridas, & materiã pediculorum euacuantia.
Ablutio ex aqua marina, aut Muria cum aceto, sed
postea melius est cum aqua dulci, Lupinorum deco
tum, Sinapi cum oleo & aceto affricata, Cedria.

Staphisagria pediculos enecat, & Herbæ succus, *2. Meth 2.*
quæ Tabaccus appellatur: omnia ex oleo affrican-
da, nam oleum enecat omnia insecta; Astringentia
quędam ad reppelendum & roborandum.

Grana Rhois ex oleo trita: Oxylapathi radix,
Alumen tritum omnia ex oleo. Quædam inter de-
eteria ad enecandos tradita sunt. Sandaraca, Sul-
phur, Elleborus albus ex oleo & aceto affricata.
Argentum viuum extinctum; Folia oleandri:
Hyoscyami semen suffitum, hoc facit ad pediculos
manus.

Auicenna laudat frequens balneum; vtilis Ve-
stium mutatio frequens, ex serico & lino. Intrinse-
cus assumpta enecant allia decocta, Calamentũ mõ-
tanum. Ad pediculos palpebrarum Celsus inquit
super ipsos pediculos, quæ necare eos & prohibere
ne similes gignantur. Nitri spuma, Sandaraca, Vua
Taminia: videtur significare Staphisagriam ex
oleo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

oleo & aceto,ob hanc proprietatem appellatur herba pedicularis.

De Strumis. *Cap. XVIII.*

TOtius corporis excrementa,quæ per meatus à natura constitutos,exitum non habuerint, in aliquas partes regurgitare necesse est, in quibus morbos faciunt. Inter partes autem quædam communes sunt,Cutis,Glandulæ,Articuli,in quas expelli solent superflua, qua ratione partes internę principaliores liberantur. Cutis excipit facillime excrementa calidiora in internis genita præcipue in Hepate. Glandulæ ad diuisiones venarum appositæ; vt veluti fulcimentum sint,cum natura fungosa cōstēt, humiditates totius corporis recipiūt pręcipue excremēta frigida ex capite descendētia. Quę enim maiores sunt,situm habēt in locis concauis:in Ceruice, sub Axillis, & in Inguinibus; vt facile defluxiones suscipiant:vt tradit Hipp.in libello de Glādulis, quem ipsemet citat, in libro de Articulis;
1.*Art.* 46 quamquam Galenus non admodū probet,quia videt illum in quibusdā ab eius sententia discedere. Articuli excrementa quęcunque colligunt tā calida quam frigida, sed magis frigida ex capite quę dolores articulorum pariunt. Glandularum propriæ sunt Strumę, de quibus prius dicamus. Strumæ gręce Chærades dicuntur,quia numerosa sobole oriuntur
14.*Met.*11 Paul.Scrofulæ vulgò,& Gauinæ. Sunt glandulæ in scirrosum affectū mutatæ. Glandularum duo genera. Quædam ad diuaricationes vasorum, in Ceruice,sub Alis,in Inguinibus, quæ facile fluxiones recipiunt. Quædam ad humiditatem recipiendam,in faucibus,laringe,in Mammis, ad vasa spermatica, in Mesenterio : corpora scilicet rariora glandosa, Adenes gręcis vocata: Struma proprie di-
3.*Aph.*26 citur in Glandulis,quæ Adenes, cū fluxionem acci-

piunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fiunt, non suppurabilem, neque calidam: sed pituitosiorem & frigidiorem.

Pueris adultioribus maxime contingere. Hipp. in Coacis, non fiunt vltra annum Quadragesimum secundũ, nisi prius extiterint. Aet. inquit: Sunt carnes subcandidæ facile augescentes in membrana contentæ: & in summa Glãdulæ induratę quæ in collo, sub alis & inguinibus oriuntur, vbi glandulæ vasis sub stratæ sũt; Aliquando sed raro ex carne eorundem locorum fiunt, quæ affinitate quadã ad Strumarum naturã vertitur, & materiæ accessione augetur. Paul. inter Abscessus mẽbrana includuntur, vt Steatomata, Melicerides. Differunt quędã magnę, quędam paruę, quædam medię.

Mansuetæ quæ sine inflammatione, sine dolore; duritie moderata, tumore circumscripto, rotundo, æquali. Malignæ tumore inæquali, in quo vasa prominent, cum inflammatione, dolore, pulsu; Hæ efferantur ad tactum & medicamenta. Loco, in colli anteriore parte dextra, vel sinistra, aut vtraq; Superficiales, Profundiores circa vasa Eleuatæ, mobiles: Insertæ ad tactum renituntur. Multę simul, Paucæ, Vna tantum. Sanabiles paruę. Superficiales, Mãsuetę. Difficiliores insertę ad vasa, nam periculum est effusionis sanguinis, Malignę incurabiles. Celsus inquit: Est tumor, in quo subter concreta quædã ex pure & sanguine quasi glandulę oriuntur; Febres mouent, nec vnquam facile maturantur. Et curatę ferro, aut medicamẽto, iterum resurgunt iuxta cicatrices: longo spatio detinent. Nascuntur maxime in Ceruice, sed & in Alis & Inguinibus, & in lateribus: in Mammis quoq. fęminarum. Ipse vidi Romę ingenti & numerosa sobole primũ in Collo ortas, dein sub Alis, vltimo in inguinib. reliquo corpore tabescente: Vitiligines sparsas habebat subflauas. Hyeme infestabat fames, Æstate sitis. Aliquando febricula. Aliquando Orthopnęa, cum valde

intume-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

intumeſcebant,nam augebatur tenſio ex flatu. Cũ hic eſſet propè Quadrageuarius,& ex nullis medicamentis proficeret:ex quorundam conſilio petijt balnea calida , a quibus febris orta eſt, quę ipſum ſuſtulit,

Signa,& Prognoſtica patent ex dictis.

14 *Meth.* 11. Curatio communis eſt cum ſcyrris, per Emollientia,& digerentia, prępurgato corpore, in quibuſdam,vt in Abſceſſibus per ablationem ferro,aut medicamẽtis putrefaciẽtibus, vt in Cancro. Quod non licet in magnis, aut multis,aut malignis , quia deliteſcunt prope vaſa magna:Chirurgiam docent

2. *Gla. in fi.* Pau.& Aet.Gal.inquit.In Strumis ea quæ aſtringere,& exſiccare,& pus etiam facere poſſunt.Aſtringere in incipientibus,quia ob laxitatẽ recipiũt fluxiones. Humor vero craſſus impactus , repelli nequit,Sed digeri expoſtulat per exſiccãtia: Quę digeri non poſſunt ob craſſitiẽ putrefaciẽtibus egẽt, hoc modo abeunt in pus. Aſtrictio fit lamina plũbea alligata, nam prohibet incrementũ. Fouere ex

3. *Catat.* 2. aſtringẽtibus in poſca decoctis,Malicorio,Mirtho. At repellere non licet in fluxionibus ad Emunctoria,periculum enim, ne materia regurgitet ad partes principes. An cũ per criſim fiunt parotides,aut Bubones,aliique abſceſſus;non repellendi ? ſed in Strumis paulatim congeritur materia : Si præcedat euacuatio,nullũ periculũ. In proceſſu Emollentia per Reſinas,pinguedines, Galbanum, Amoniacũ : Digerentia prçcipue ex fomento cum Aceto extincto Pyrite,interiectis emollientibus.Cortex radicis Mandragorę cum Cęrato Cyprino, aut Vino. Aet. Strumas erodit Sandaraca,aut Calx,aut Naſturtiũ cum adipe Caprino . Allium tritum cum ſuligine ex pinguedine,aut Cerato applicatum.

Intrinſecus diſſoluunt Strumas Viperarum eſus Aet. Et in Elephantiaſi. Celſus experimento ruſtici cognitum,ſi anguem edat, liberari . Recentio-

res

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

es Scrofulariæ minoris radices cum melle delin-
tas: Eiuſdem aqua diſtillata in potu, & fomento;
Plinius Strumeam vocari, quia medetur Strumis.
crofulariæ maioris herba, & ſuccus illitus; Aqua
iſtillata in potu, ad vncias quatuor mane, & ve-
peri, & linteoli in ea madidi impoſiti. Caſtran-
ula, ſi eius radices cum farina in placentis, aut
um melle ſumantur, vt vinum vetus ſuperbiba-
ur mane, & veſperi ieiuno ventriculo, eijcit ſudo-
es. Aluus ſit ſolubilis, tenuis victus Vomitus fre-
uens. Caput reſiccare.

Puſtulas in ſyncipite excitare, vt ex radice Cap
paris cum polenta. Pulueres alij, & Smegmata Aet.

De morbo articulari. Cap. XIX.

ARtritis. Articulorum dolor: vulgò Artetico ap
pellatur, cum in omnibus articulis affectio eſt.
Particulatim Iſchias dicitur Coxendicis dolor,
vulgo Sciatica: Podagra in pedibus: Chiragra in manibus; vulgo Gotta. Incipit plerumque Poda- 10 *Cata.* 2.
græ generatio in vno articulo, & in proceſſu pro-
greditur in omnes. Aet. Artritis cum progreditur
ad plures, vel ſimul in omnes, aliquando ad verte-
bras, ad coſtas, ad maxilias. Cauſa: Humor redun-
dans in Coarticulatione affecta, qua expleta, in om
nem partem circumſitæ neruoſæ particulæ tendun
tur. Vt plurimum pituitoſus, aut mixtus ex pituita,
& bile, aut etiam ſanguine. Humor crudus, vt plu-
rimum dominatur, Craſſus ad ſimilitudinem puris
craſſioris, qui diutius retentus viſcoſior redditur,
& in Tophum ſeu callum vertitur.

Trall. materiam eſſe ſanguinem, Pituitam, Bilem,
Melancholiam: Calidos humores dolorem effice-
re inflammando, & diſtendendo: Frigidos conſtrin
gendo, & diſtendendo, vel etiam grauando. Nu-
dam etiam qualitatem articulorum calidã, vel frigi
dam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dam, humidam, aut siccã fluxiones cõcitare. Hipp
De int. af. inquit. Coxendicum morbus ex his maxime causi
fit plerisque, Si quis diutius in sole versatus coxẽ
dices calefecerit, & humores in articulis ex siccau
rit: Aeger vertere, & mouere nõn potest præ dolo
re, & congelatione; Fit autem, & a bile, & Pituita
fit etiam a sanguine dolor consimilis velut ab om
nibus morbis, & rigor, & febris aliquãdo corripit
de Affect. Item fit cum bilis, & pituita sanguinem compege
rint in venis, Ischias in vena sanguiflua, idest latio
ri; Podagra autem in exiguis.
de loc. in hom. Et iterum inter fluxiones a capite, si modicu
fluxus fuerit Coxendicum, & Articulorum diu
turnam affectionem facit, vbi fluere cessauerit. N
modicus ab omnibus vnde quaque depulsus, vt p
te fortioribus, ad articulos refugium facit; Fiun
præterea a talibus morbis sanatis; cum morbum
efficiens sanatur in carne autem quid relictum fu
rit, cui non fit exitus, neque rursus intro, neque fo
ras. Sed, aut ad cutem tuberculum effecerit, aut fu
gerit in id quod cedit, scilicet in articulos: Causa
procatarticæ Aet. Cruditates coaceruatæ. Ebrieta
tes, Venus immodica deambulationes concitatio
res quam pro consuetudine, Stationes diuturnio
res: Suppressæ excretiones familiares intermissio
6. Aph. 28. nes exercitiorum. Contrahuntur, vt plurimum a
parentibus: Bibere multa, & potentia vina præci
pue ieiunijs: Nam offendunt partes neruosas tam
vina quam venus.
3. Aph. 26. In siccitatibus. Qui præ fame leguminibus ve
scebantur, infirma habebant Crura in Aeno. Qui
2. Epi. orobos comedebant genua dolebant. Signa Artri
tidis Dolor, & calor in alio atque alio articulo acu
tus, aliquando mollior. Coxendicis dolor in coxæ
De Aff. iunctura ad summas nates, coxendicem, tandem
per totum crus vagatur per venam sanguifluam, &
vbi constiterit, ibi dolor manifestior, molestus.
Dolet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Dolet maxime lumbos, vertebras ex obliquo iuxta *de int. aff.*
Coxendicem, & Genua: consistit multo tempore
in inguinibus simulque coxendicibus acutus, &
æstuosus: Si quis erigat, aut trasmoueat, quam maxi
me eiulat præ dolore, aliquando succedit conuul-
sio, rigor, & febris.

Podagra violētior est cæteris, & diuturnissimus, *De Aff.*
morbus ęgre cedens; Quanto autem in tenuiori-
bus fuerit venulis, & in plurima corporis necessi-
tate constitutis, & in neruis, & ossibus multis, &
densis tanto durabilior est, & ęgerrime depellitur. *6 Aph.*
Non contingit ante vsum veneris: Non Eunuchis: *28. 29 30.*
Non mulieribus. Signa humoris affligentis; ex co- *10. Cata.*
lore, symptomatis. Biliosus sanguis cum sensu mul- *2.*
tę caliditatis, exacerbatur a calefacientibus, iuuatur
a refrigerantibus: Non tumor manifestius, color
rubens. Ex causis, Victu ante acto: exercitationi-
bus, anni tempore, constitutione, ętate, habitu. Pi-
tuitosi maior tensio quam caliditas color albidus
lędiur a frigidis. Ex causis: Victus plenus, ocium,
Balnea, leguminum vsus, in senectute: Melancolię
dolor grauans magis quam distendens, color fuscus *3. Aph.*
in habitu melancholico, ętate, anni tempore, victu, *31.*
In Autumno; Sanguis repletionem magis facit,
quam feruorem cum multo rubore, pulsu, lęduntur
tum a calidis, tum a frigidis, in vere. Prognostica. *3. Aph.*
Artritis morbus breuis acutus non lethalis, in iu- *22.*
nioribus magis contingit. Coxendicis dolor mole- *3. Aph.*
stus non lethalis diuturna affectio. Podagra diutur *20.*
nissima, morbus ægre cedens quia in neruis, & ossi- *De Aff.*
bus multis ac densis, & in multa necessitate con- *de loc. in*
stitutis. *hom.*

Trall. Podagram incurabilem iudicari ob impe-
ritiam medicorum. Induratæ enim in callum, aut
Tophum in pristinum exacte non reuertūtur. Aet.
soluuntur intra Quadragesimum, si non contigat *10.*
error. *2.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio. Cap. XX.

10. *Cata.* 3. CVrationis principium Euacuatio humoris affligentis. Venæ sectio prius in cubitu ad Ischiadicos, & Podagrã, vt reuulsio fiat: postea deorsum ex crure eiusdem lateris incisis venis externis in Talo, aut poplite ad Ischiadicos: nam certissime sanat. Idem in Chiragra faciendum, non in Podagra, ne humor trahatur ad pedem. Medicamenta purgãtia, & Clysteres incipiendo a leuioribus. Ad bilem contemperanda prius est, & humectanda, deinde purganda sæpius. Trall. componit Succi rosarũ libras duas, Mellis libras quatuor, Scamonij torrefacti vncias quatuor: coquantur simul dosis cochlearia duo vsque ad quinque: addit & Agaricum, & Piper. Aliud ex Malocotoneo assato incluso Scamonio (hodie Diagridium vocant) deinde incocto cum melle. Nos Syruppum rosatum solutiuũ habemus, Electuarium rosatum Mesues: Rabarbarũ, pillulas sine quibus. Ad pituitã præcedat præparatio ex Oxymelite. Hissopo, Origano, Saluia. Betonica: Sed calorifica suspecta sunt in principio, quia fundunt humores, & fluxiones augent: satius est prius fluxioné sedare ex syruppo violato, Postea mediocriter digerere, & icidere ex Oxymelite. Medicamẽtum purgans ex Agarico, Diaphinicone. Pillulis de Colocyntide: de Hermodactylis, Fętidis, de lapide Armeno. Ad Melancholiam, præparatio ex victu humectante. Melissa, Buglossa, Syruppo de Pomis. Medicamentum purgans ex sena, Epithymo, Polypodio, Elleboro nigro; Confectio Hamech. Confert in Podagra purgare per superiora vomitu

30. *Cata.* 3. post cibum magis quam per deiectiones. Ad particulas affectas, Coxendici non conueniunt repellentia ob profunditatem: In principio mitigatoria neque multum refrigerantia, neque vehementer cale-

alefacientia. Ex Asclepiade, fenogręcum ex posca coctum ex melle contritum in Cataplasmate: aliud ex Simphito trito, Manna Thuris. Ouis, pinguedine porcina.

Efficacius ex picis, Sulphure, Galbano, Ruta, Nitro, Baccis lauri. Abrotono; Colocyntidis medulla, Pinguedines, Resina Oleum rutaceum Cyprinum Extrahentia exhiberide cum Axungia ex Damocrate. Galenus cucurbitulam affigit exterius, & clysteres acres interius, ex decocto Colocyntidis, Centaurij Aet. Hipp. ad Coxendicem Cucurbitulam magnam sine scarificatione, & calefactoria medicamenta in potu. Paulus Theriacam. Trall antidota componit, exhibens per sex menses, & annum. Hipp. ad Coxendicem, cum dolor tenuerit, molire in quacunq; cruris parte hæserit per balneum, & fomenta tepefactoria: Aluum subducere. Cum dolor quieuerit, Pharmacum infra purgans. Postea bibat lac Asinæ coctum. Si non quieuerit, vrito vbi firmatus fuerit dolor, ex lino crudo. Celsus vrendum tribus, aut quatuor locis. Hipp. in Apho. Quibus a Coxendicum dolore diuturno excidit coxa, ijs crux tabescit, & claudicant, si non vrãtur. Ad Ischiadicos ex sole, humectetur fomento, & cibis humectantibus elixis, vino albo aquoso Quies; Exurgat tamen singulis diebus, & modice deambulet, non frigescat. Cum optime humectatũ fuerit, leni fomẽto vehementer foue, Postera die medicamentũ purgans exhibeto, Aut Clysterem: ex colocyntide, Cumino, Nitro, Melle, Oleo, vino, Betæ succo, Si nõ cedat, vrito multis ac profundis crustis, abstineat a vino. Victus Siccissimus, deambulet, si non potest, dimoueatur in lecto, ne articuli glutinentur. Ad Podagram, & Chiragram. Repellentia in initio Aqua frigida large affusa. Tumores articulorum, & dolores absque vlcere: Podagricos quoque atq; conuulsa leuat, & extenuat, soluitque dolorem. Galenus

de loc. in hom.

De Aff.

6. Aph. vlt.

de inter aff.

10. Cata. 2.

5. Aph 25.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

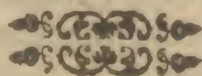
lenus duplici ratione repellendo, & torporem inducendo. Celsus non quotidie nec diu, quia neruos lædit. Nam congelantur ligamenta tendines & humores in callos & Tophos Aet. Et Hipp. de Affectionibus inquit. Artriticis conducit adhibere, frigefactoria, qua parte dolor hæret: Et quę sunt in aluo subducere per clysteres, aut glandem. Cum vero dolor intus fuerit, Pharmacum infra purgans, & post hoc Serum coctum, & lac asininũ. Podagricis eadem curatio. Si vero relinquatur dolor in digitis, venas inurito paululum supra digitinodum. Paulus, Aetius, & Trall. repellunt non per aquam frigidam, sed per astringentia nunc calida, nunc frigida, nunc mixta pro humorum varietate. Aetius tamen inquit, in biliosa quendam auxilium sensisse pedibus in aqua frigida impositis. An repellere conducit ad quencumque humorẽ fleuentẽ, vt de Oxy-
13. *Meth. c. 1.* rhodino ad Caput asserit Galenus. Post perfusionẽ ex aqua frigida Asclepiades Cataplasimata calidissima imponenda quantum perferre possint ex quibus bullę excitentur, quibus perforatis humor muccosus emanat. Iterum abluit aqua frigida. iterumq; cataplasma imponit ex radice Capparis, Chameleonis nigri; semine Cicutæ, Radice Mandragore, Solani tusis & cribratis, ex passo & fęce vini arida feruefactis. Mitius dolorem sedans in ipsis vexationibus.

Cataplasma ex medulla panis madefacta, aut decocta in lacte addito Croco & oleo rosaceo aliquãdo & Opio: imponatur cum folijs betæ, aut lactucæ. Aetius inquit, non tangendos pedes aqua, aut oleo, vt cęterę partes dolentes, nam relaxant, vnde fluxiones prõptius recipiunt: sed ex posca, aut decocto astringentium, cum abluere oporteat. laudat Oxyrhodinum cum dolor est in profundis: ex vino & oleo cum est in superficie. Ad flauam bilem in principio vsque ad vigesimum, vt in Erysipelate.

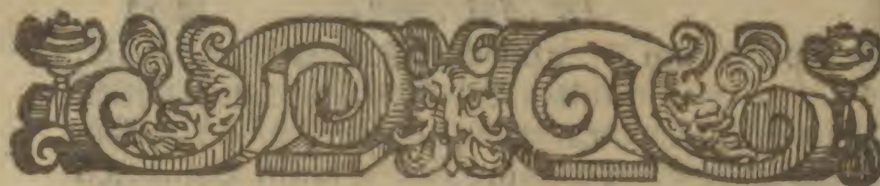
Semper

Semper viuum Rosę uirides, Parietaria, Anchusa, Polygonum, Portulaca, Solanum, Plantago, Lenticula palustris, Lactuca, Malua. Postea Farina Hordei, Fabarum, Chamęmelum ex adipe suillo recenti. Rosaceum cum betæ succo. Ad Pituitam, in principio Cupressi folia & Pillulæ ĩ uino cocta: Ciperi radix, Rhamni folia simili modò cocta, vt fiant irrigationes. Postea Cataplasma ex farina lolij, Fęnogræci, Ciceris, Aristolochia, Gentiana, Peonia, Brionia. Abrotono, Ruta, Sãpsuco, Lauro, Pulegio. Ad humores Melancholicos eadem. Cum non sustinent Cataplasma, irrigationes ex iisdem decoctis nunc in Aceto, nunc in uino, aut adiecta aqua, spongię madidę, aut lintei applicandi. Victus in exacerbatione tenuissimus sine uino. Præseruant euacuationes in vere & Autunno: frictio manuum & pedum ex oleo & Sale, pręcipuè ad humidiores, vt tradit Aetius ex Philagrio. Celsus vbi triduo, aut quatriduo vinũ bibit, interponat aquę potum uno, aut altero die.

Libri Quarti Finis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CAESALPINI

Artis Medicæ.

LIBER QVINTVS.

De Morbis Capitis.

PRÆFATIO. CAP. I.

CAPVT cuius affectus primùm quęrimus inter partium morbos, principalissima à Galeno ponitur ex Platone, tum quia animę sedes censeatur tanquam Regia, tum quia per eam partem non solum principum facultatum operationes exerceantur, nempe Rationis, imaginationis, & memorię: quibus homo cunctis animalibus præstat: sed etiam quia per eandem toti corpori Sensus & motus distribuatur, quibus animalia a cęteris viuentibus distinguuntur: vt per hanc solam partem & animal, & homo in rerum natura constitui videatur. Quid igitur mirum, Si etiam languores, qui ex Capite contingunt, sint omnium deterrimi; ut testatur Hippocrates? Quid enim infęlicius homini cõtingere possit, quàm si morbis mentis corripiatur? vt Furore & Me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

& Melancholia; Obliuione? Quid grauius, si morbus vergat in corpus? vnde fiunt repentinę obmutescentiæ, & totius corporis immobilitas, vt in Apoplexia? Quid atrocius, si in Conuulsiones, & Epilepticas agitationes incidant. At vero difficillimum est eorum causas tenere, quæ modo mentem modo corpus lędunt, quibus ignoratis etiam curationem ignorari necesse est. Nam pręterquamquod magna est inter Peripateticos & Medicos de principatu animæ controuersia, vtrum in Cerebro, vt Medici afferunt, an in Corde, vt Aristot. statuendus sit. De mente si eius operatio est sine corpore, vt Aristoteles & Plato consentiunt, nequaquam asserere possumus alicui particulę delegatam esse, nec affici a causis corporeis. Quod si aliqua noxa ex corpore transeat in mentem, vt compertum est: non minus affectis pręcordijs, quam Cerebro id contingere videtur. Extant enim in vtramque sententiam non solum Philosophorum, sed & Medicorum grauissimorum placita, Nam legitur apud Hippocratē. Sanguinem in homine maximam partem conferre ad prudentiam, quidam dicunt, totum. His consentit Arist. intellectum insequi sanguinis puritatem.

1. De Mor. & de Flat. *2. Par. an. 2.*

Quatenus igitur in Corde principium est sanguinis huiusmodi pręcipue in eius ventriculo sinistro, Hipp. in libro de Corde inquit.

Mens hominis in sinistro ventriculo insita est, & reliquæ animę imperat: & in libro de Virginū morbis inquit. Cum sanguis prę multitudine resilit in Cor, & septum transuerum, Cor fatuum fit.

Oppositum autem legitur in libro de Sacro Morbo, qui potius est Democriti, ex quibusdam sententiis quas Aristoteles Democrito ascribit. Negat in eo libro homines Corde sapere, vt quidam dicunt, sed Cerebro. Quam sententiam sequutus est Plato, & Galenus. De morbis autem corporis, quæ sint causę a quibus modo neruorum agitatio, mo-

do immobilitas,& in ſenſibilitas fiat, valde diffici-le eſt decernere: vnde,& eorum curatio perplexa, atque admodum difficilis redditur: Capitis igitur morbi,& ob membri præſtantiam,& ob difficultatem ſumma egent diligentia, vt pro ſalute ægrotantium, & pro Medici gloria exacte pertractentur: quod pro viribus implorato diuino auxilio enitar perficere hinc ſumpto exordio.

Capitis conſtitutio naturalis. Cap. II.

1. Part. an. 10. TRes partes maxime neceſſariæ in omnibus animalibus ſunt. Superior, qua cibus ſumitur:inferior,qua excrementa excernuntur. Media, in qua vitæ principium continetur: Vnde tres ventres, Caput, Thorax, Abdomen,& tria viſcera principalia. Cerebrum, Cor, Hepar: tres facultates principales, Animalis, Vitalis, Naturalis. Omnes vtuntur inſtrumento communi, qui ſpiritus appellatur,& calor innatus, quod proximum eſt animæ inſtrumentum. Communi adiunguntur propria ſingularum inſtrumenta, vt ad ſenſus ſenſoria, ad motus voluntarios muſculi cum neruis. Ad coctionem alimenti Ventriculus, Hepar; ad perfectionem Cor, & quæ ad expulſionem excrementorum,& attractionem,& ductum alimenti,& ſpiritus in totum corpus faciunt. Ad principes autem facultates animales, ſcilicet Rationem, imaginationem, & memoriam ponitur ipſum Cerebrum tamquam ſimilare ratione temperamenti. Caput igitur eſt, in quo Cerebrum,& tria ſenſoria mollioribus neruis indigentia: Oculi, Nares, Aures. Eius particulæ ſunt Cerebrum, Duæ membranę: Caluaria, Cutis cum ſuis capillis. Ingredientia venæ,& Arteriæ, Egredientia, Nerui,& ſpinalis mędulla.

Cerebri medulla inter Glãdulas maxima ponitur

tur ab Hippocrate in libello de Glandulis. Indicio Capilli, vt ex cæteris glandulis: Subſtantia alba, & mollis ad vaſa fulcienda. Mollities, vt omnes ſenſus imaginationes, & intellectiones reciperent. Idem confirmat Ariſt. propter duritiem recipientis non fieri impreſſionem in anima.

8. Vſ. pa. 6. De Mem. 1.

Frigida, & humida exanguis. Ariſt. frigidiſſimũ omnium ſecundũ naturam, vt Cordis calorem cõtemperet, indicio excremẽta pituitoſa actu frigida. Galenus impugnat: nam tactu calidius eſſe quã aer ambiens ẽ: æſtiuus, lethale ſi æque refrigeretur. An hoc Paradoxum, nam calor æſtiuus non gigneret bilem, & febres, ſi frigidior eſſet cerebro. Læditur aũt cerebrum denudatum, a quocunq; aere, expirante calido innato influẽte a corde. Recipit enim multos ſpiritus calidos ad ſuperiora tendentes, vt inibi contemperentur ad exquiſitiores ſenſus perficiendos. Ob id homo prudẽtiſſimus, quia in Cerebro humidiſſimo, & maximo ẽt Cordis calorem puriſſimum obtinet, quod temperamentum intellectus ſignificat; nã ſanguis tenuior, & frigidior vim ſentiendi, & intelligẽdi pleniorem obtinet. Diſtinguitur Cerebrum tanquam organicum in quatuor partes. Dextrum, & ſiniſtrum. Baſim, & Cerebellũ in poſteriori diuidentibus membranis. Singulis vẽtriculus datus eſt ad excrementorum expurgationem ad nares ex dextro, & ſiniſtro, ad palatum ex omnibus, nam peruij ſunt duo ſuperiores, & poſterior ad baſim deſcendentes; Membranæ cerebrum tegunt duæ Meninges vocatæ temperamento calido: vna vulgo Pia mater tenuis, & mollis inſtar retis ex venis, & arterijs contexta adnectitur Cerebro ſubingrediens per anfractus, vnde vaſa tenuiſſima in medullam diſpenſantur exterius: interius aũt ex plexu retiformi ventriculos veſtiente. Altera craſſa, & dura Oſſi Caluariæ adhæret relicto inani ſpatio inter vtrãque membranam ad cerebri dilata-

2. Temp. 3. & 5. Aph. 17. 2. Par. an. 7. 8. Vſ. pa. 3.

2. Part. an. 2. 2. Gen. an. 4.

8. Vſ pa. 10 & 4.

8. Vſ. 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

8. Anat. 2. latationem. Hæc propaginem dimittit qua dirimitur Cerebrum à Cerebello, & dextrum à sinistro In diuisione sinus constituit. plenos sanguine: vnde
9. V ſ. pa. 6 vasa in tenuem distribuuntur, & in duram. Sinus quatuor, duo sub sutura labdoide, tertius sub Sagittali: Quartus in profundum tendit sub angulo Labdoidis, quà cerebrum à cerebello dirimitur. Per suturas membrana dura egreditur extra caluariam,
De Vuln. Cap. pericraneum constituens, qua parte prohibet Hippocrates scalpello vti: ne fiat conuulsio. Caluaria græce Cranium quasi Galea constat ex ossibus septem inuicem commissis instar suturarum Labdoides posterior ad os occipitis: Coronalis anterior ad os frontis. Sagittalis in vertice à fronte ad occiput diuidens ossa verticis in dextrum, & sinistrum. duæ squamosę in temporibus supra aures, quà coniunguntur ossa temporum cum ossibus verticis. Septimum os sub basi, cerebri est Sphenoides vocatum, vnde spinalis medulla egreditur, iuxta os occipitis.

Perforatur Cranium ad Oculos, Aures, Nares, Palatum partim ad sensoria, partim ad exitum excrementorum, ad nares, & Palatum ossa colatoria posita sunt spongiosa: abutitur natura etiam auribus, & oculis ad quędam excrementa. Perforatur, & ad exitum neruorum, ad spinalem medullam: & ad ingressum venarum, & arteriarum, loca periculosa ad exitum excrementorum, vt contingit in distillationibus. Cutis exterior siccior sine carne subie-
2. Temp. 1. 2. Part. an. 10. cta: Superne capilli ex fuliginosis excrementis longiores quam in alijs glandulis ob cerebri magnitudinem, & ad tegendum, Arist. Caput hominis macilentum, vt cerebrum non calfieret.

Ingrediuntur in cerebrum venæ, & arteriæ, ex iugularibus ad perforationes ossis sphenoidis superne ad sinus posteriores, vnde sanguis in reliquos sinus: putauit Galenus vęnas tantum ex dex-

tra,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tra, & ſiniſtra iugulari : Inferne ad cerebri ventriculos dextrum, & ſiniſtrum, arterias tantum putauit Galenus ex ſoporarijs appellatis, quæ græce Carotides vniri in baſi, & plexum reticularem conſtituere, quod Rete mirabile appellatur, inde aſcendere duobus ramis dextro, & ſiniſtro ad dextrum, & ſiniſtrum cerebri ventriculum : iterum coire ad medium, & quartum in membranam retiformem, vnde fit cerebri pulſatio. At anatomici poſteriores in homine inuenerunt tam ſuperne ad ſinus, quam inferne ad ventriculos venas cum arterijs ferri : ex quibus vnum corpus fit, ideo pulſare membranas non ipſum cerebrum. Egrediuntur ex Cerebri baſi anterius neruorum paria ſeptem præter mamillares proceſſus qui ad nares porriguntur ad olfactum. Primum ad oculos qui Optici, id eſt viſorij appellantur: Secundum ad oculorum muſculos.

Tertium duplici radice ad tempora, maxillas, & linguam. Quartum ad palatum. Quintum duplici radice, & per plures perforationes ad inferioris maxillæ muſculos attollentes, & ad Aures fertur. Sextum ad ceruicis muſculos, & Laringem, & omnia viſcera diſtribuitur. Septimum ad Ceruicem, & ſexti paris ramos quoſdam adauget. Poſterius ex Baſi Spinalis medulla amplo foramine, putat Galenus ex Cerebello oriri ob duritiem, vnde nerui duriores in totum corpus : At poſteriores anatomici ex ipſo cerebro oriri propè contactum Cerebelli. Indicio neruorum multitudo, & conſenſus. Conſenſus manifeſtus eſt in vulneribus capitis ſi conuulſio, aut paralyſis contingat. inquit enim Hipp. Autonomus in Omilo ictus in ſuturas in medio ſyncipite, conuulſus ad ambas manus quia vlcus erat in medio. Famula autem conuulſa ad manum ſiniſtram, quia vlcus erat in dextra. Hoc noſtris

De Vul. ca. & 5. Epid.

ſtris mirabile viſum eſt,& nemo rem tetigit.Præc-
puum autem hoc argumentum eſt neruorum ori-
ginem ex poſtremis arterijs ortum ducere, vt tradi-
dit Ariſtoteles: poſtrema enim arteriarum in ner-
3.Hiſt. an.3.& 5. uos exeũt. Apud Athæneum,& Caſſiũ nerui vnius
lateris oriuntur ex vaſis oppoſiti lateris. Quod re-
ćta ratione factum eſt, vt longo itinere ſpiritus
magis perficerentur tactu Medullæ cerebri. Quod
Chimiſtæ imitantur cum ex vino per ſublimatio-
nem eliciunt aquam ardentem. Niſi enim aſcen-
dentes ſpiritus aqua frigida per fiſtulam in ſpiram
retortam tranſeuntes refrigerarentur, euaneſce-
rent. Neceſſe eſt igitur vaſa ex dextra, & ſiniſtra
cerebri parte ad oppoſitum latus deſcendentia in
baſi ſe interſecare: quod in quibuſdam manifeſtè
patet. Nerui enim Optici, vtpote qui cæteris
craſſiores ſunt circa initia, interſectionem manife-
ſtam faciunt: quamuis Galenus in oppoſita fuerit
ſententia,non interſecare ſe,ſed coniungi ac diſiun-
gi. Sed Hippocrates in libro de Oſſium natura no-
ſtram ſententiam confirmat,inquiens. Oculus dex-
ter ex ſiniſtro venam ſuſcipit, & e contra: Hinc pa-
tet ratio conſenſus ſimul,& conciliatio Ariſtotelis,
& Galeni circa ortum neruorum.

Enumeratio morborum capitis,& de Dolore. *Cap. III.*

MOrbi Capitis externi compræhenſi ſunt in-
ter morbos cutis: Interni, qui intra Calua-
riam,& in ipſis ſenſorijs hoc loco tractandi ſunt.Pa-
tiuntur intemperies cuiuſcumque generis cum hu-
more, & ſine: Tumores, Obſtructiones, vaſorum
apertiones Solutionem continui, à quibus lædun-
tur actiones animales,aut naturales.

Denominantur autem plurimi actione læſa: vt
circa principes facultates Deliria, cuius ſpecies.
Phrenitis, Mania, & Melancholia, vitia ra-
tionis,

tionis, aut imaginationis.

Obliuio: Lethargus, vitia memoriæ: quarum species, Caros, Catalepsis.

Vigiliæ, Sopores, vitia circa sensus vniuersales.

Circa motus: Vertigo: Rigor, Tremor, Conuulsio, cuius species Epilepsia, Tetanus, Emprosthotonus, Opisthotonus inter deprauatos. Torpor, Apoplexia, Paralysis inter diminutos, & deperditos.

Circa facultatem naturalem. Grauedines, & Distillationes.

Hydrocephalon, id est Capitis hydrops.

Circa sensum Tactus, Dolor Capitis, de quo prius agimus.

Dolor capitis, græce Cephalalgia, & cum antiquus est Cephalæa. Arabes Sodam vocant. Est insigne symptoma sensus tactus: Tristis sensatio, quæ actio est deprauata. Contra: sentire rem, vt est, non est deprauate sentire: Potius Vitium esset, si non sentiret, aut pungi, aut vri; significaret enim aut non esse sensum in parte, vt in Paralysi: aut mentem ęgrotare. Quidam soluunt, deprauatam dici ratione obiecti lędentis. quasi sensus secundum naturam sit solum obiecti iucundi, non tristis. *Sym. diff. 3.* *2. Aph 6.*

At datus est sensus animali non solum, vt iucunda persequeretur, sed etiam vt corrumpentia aufugeret. Dicendum est igitur dolorem à medico considerari, quatenus insequitur prauas dispositiones corporis, non obiectum externum dolorificũ. Requirũt enim remedia dispositiones corporis, quarum symptoma est dolor actionis deprauatæ. Qui autem ab externo obiecto fit, non symptoma est, sed accidens: Prauæ autem dispositiones, aut per se tristem sensum efficiunt tamquam aliquod obiectum corrumpens suo excessu, vt in Erysipelate, & venenis: aut quia pars imbecillis redditur, vt à quocumque lædatur vel mediocri, vt in Cephalęa contingere scribit Galenus. & cutis detecta

vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vel minimum tactum ferre nequit: Hoc modo Symptoma est dispositionis, vt etiam doleat a non dolendis: Insequitur autem varias dispositiones, vnde
3.Catat.1. varia curatio. Intemperiem pręcipue calidam, & frigidam, minus siccam, minime humidam, aut simplicem, aut cum humore. Humorum multitudinem grauantem, distendentem, Obturantem, Vel qualitatem mordentem. Flatus distendentes, aut mordentes. Causas externas, vt Ardorem, Frigus: Ebrietatem: Plagas. Sed hæ considerantur à medico quatenus relinquunt in corpore prauas dispositiones.
12.Meth. 7. Ab eodem Galeno reducuntur omnes causæ ad alterationem confertim factam, vel solutionem con-
2.Catat.1. tinui in parte sentiente. Alibi ad solam solutionem
4.Sympl. 2. continui. Nam Frigidum mordax, & calidum quia soluunt continuum contrahendo vel dissoluendo:
3.De an. 67. Auerr. solam intemperiem causam esse immediatã. Arist. videtur vtrumque ponere, cum inquit. Tangibilium excellentia, vt Calidorum, frigidorum, durorum corrumpit animal, quia corrumpit sensum tactus. Tristabilia autem sunt, quæcunque corrumpunt, a quibus oportuit fieri sensum tristem, vt animal aufugeret. Pro conciliatione supponatur, sentiri in dolore obiectum tangibile corruptiuum per excessum, vt Calidum, Frigidum, Durum.

Sentiens organum tactus id ex particula sensu prædicta: Actio est ipsa sensatio tristis, id est Dolor. Cum dicitur sentiri dolorem, aut per dolorem accipitur dispositio dolorifica, vt solemus dicere vulgò doglia calda, doglia fredda, vt Galenus mo-
2.Aph.6. net. Aut ipsamet sensatio tristis cum à sensu communi percipitur, quo sentimus nos sentire: quam mentem vocat Hippocrates, cum inquit Quicumque dolentes dolorem non sentiunt, ijs mens laborat. Antiqui enim non solum rationem, sed & Phantasiam, & omnem sensum internum mentem appellabant. At vero si vnius vna causa

est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

eſt immediata. Plura obiecta ſeu alteratio, & ſolutio continui ad vnam reducenda. Forte illud vnum eſt corruptio organi, vt dolor ſit ſenſus corruptionis: Aeque autem corrumpit exceſſus quicumque, vt Calidum, frigidum, Durum ſoluens continuum. Verum non videtur omne corrumpens dolorem facere: vt Narcotica corrumpunt ſine dolore. & Intemperies humida putrefaciendo corrumpit, non tamen humiditas dolorifica eſt. Item dolorifica etiam ſunt, quæ in ſtatum naturalem ducunt, vt vngues refrigerati cum repente ad naturalem ſtatum reducuntur. Non ſi ſenſim: neque corruptiones ſenſim factæ dolorificæ ſunt, vt patet in Maraſmo, & in multis febribus. An vnica ratio eſt, quam tradit Gal. Solutio continui. in parte ſentiente. Non 2.Catat.1.
enim omnis alteratio corrumpens, ſed quæ confertim fit, dolorem affert, hæc autem ſoluit motu partium ſenſibili. In ſenectute, & febribus quibuſdam ſenſim alteratione facta, non fit motus diuellens: Narcotica prius deſtruunt ſenſum: Humida intemperies non dolet, quia non diuellit, ſed potius ſolutas partes vnit, ideo inter anodyna, licet corrumpat putrefaciendo. Contra, Si omnis dolor à ſolutione continui fit; 12.Meth.
male Galenus reducit ad duas alterationem confer 7.
tim factam, aut ſolutionem continui. Forte inibi quærebat diſpoſitiones morboſas, quibus debetur curatio, quarum altera non reducitur ad alteram, vt Intemperies, Plagę, in quibus eſt manifeſta ſolutio. At ſolutio continui quæ eſt in omni dolore, non eſt morbus, ſed paſſio nunc manifeſta nunc obſcura, vt quę in alteratione fit confertim facta. Solutio autem facta, & permanens morbus eſt, vt in vulnere: at non dolet niſi alteretur, aut contrectetur. Vnde Auerrois opinio. Solutio fiens eſt de eſſentia

dolo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

doloris, quia ſenſatio triſtis ab obiecto ſoluente fit:
1. Sym. ca. 6. non agente non fit ſenſatio. Dolet igitur dum fit. Quoniam autem ſine motu non fit ſolutio continui: Cauſa immediata erit, motus diuellens corpus quod ſenſit. Motum illum efficientia cauſæ erunt remotiores, & plures: vt tendentia, replentia, Mordentia, confundentia: Calida frigida: Siccantia: Dura,
4. Aph. 70 & alia. Eſt igitur dolor ſenſus diuulſionis in organo tactus: Hæc enim explicat propter quid.

Cauſæ diſponentes ad facile patiendum, particula maxime ſentiens, neruoſa, imbecillis: Caro nudata à cute, Tenſa, inflammata: nam à quocumque motu diuelluntur.

Dolores differentiæ, & Signa. Cap. IIII.

2. loc. af. 5. Differunt dolores ex ſpecie ſenſationis, Ex affectione, ex particula. Species ſeu modus doloris: Pungens, Acutus, Mordax, vt in laſſitudine vlceroſa: Tenſiuus, Grauis, vt in laſſitudine Tenſiua: Pulſatilis veluti terebra, aut palus infixus, vt in laſſitudine compoſita.

3. Cata. 1. Ex affectione: Intemperie ſimplici, Dolor calidus, frigidus, Siccus, non humidus: Cum affluxu humorum cuiuſque generis, aut flatus: ſola quantitate diſtendente, obſtruente: aut Qualitate mordente; duritie contundente; Cum imbecillitate flatus generante, aut excrementa; vnde inueterati dolores Cephaleæa.

Ex cauſa procatartica; Plaga, Ardor ſolis, frigus; Ebrietas vnde recentes dolores. Cephalalgia. Ex particula; aut in toto capite, in cerebro, Membranis, Vaſis, Communicans extra caluariam ad Cutem, ad muſculos, ad pericranium. In dextra parte, aut ſiniſtra; Aemicrania; Ante, retro; In Baſi. Per conſenſum à cæteris partibus; Ventriculo, Vtero; Hepate, Renibus; conſentiunt vt plurimum

ſecun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

secundum rectitudinem : Duplex consensus, Aut sola affectione communicata, aut ascendente aliqua materia. At quomodo communicari possit solutio continui non ascendente materia ? Potest qualitas aliqua manifesta, vel occulta vt in venenis Auic. At mirum est non affici intermedia. An in vehementi dolore, condolet principium ob conatum ad expellendum, vt Conuulsio totius ex conuulsione partis. Aliquando pertingit ad Cor. Signum conatus est Clamor: Conuersio labiorum, oculorum: concussio totius. Dubitatur : non esse dolorem in cerebro, quia non sentit. Patet in vulneribus. An sentit per membranas, vt Pulmo, Renes ? Ponitur tamen Cerebrum esse primum sentiens à Gal. Neque Cerebri membranæ sentire videntur, quia non recipiunt neruos. Si dicamus Tunicas venarum, & arteriarum sensum communicare membranis inde prodeuntibus, astruemus Aristotelis sententiam, qui à Corde principium sensus deriuat; quod vehementer impugnat Galenus. Idem tamen Galenus concedit venas, & arterias sentire, & dolere; quod alibi negat. Scimus, & dolores ingentes in renibus contingere cum Lapilli in partibus membranosis consederint, cum tamen in renes exiguus neruus ingrediatur: vasa autem vrinaria ex substantia venarum, & Arteriarum constituantur. Simili ratione cerebri membranæ non egent neruis. Vasa enim spiritus animalis principium sunt neruorum. Cerebri autem medulla quamuis non sentiat, facit tamen suo contactu temperando ad exquisitiores sensus perficiendos. Hoc modo Cerebrum dici potest primum sentiens, est enim veluti neruus, & medulla, & membrana constans, & ex vasis spiritus animalis.

1. Sy ca.8. 2. Aph.3.

2. loc. af. 3. & 7. 6. vs. pa.12.

Signa affectionum. Intemperiei calidæ: mordacitas celerrime penetrans Latius diffunditur. Rubedo oculorum: Cutis arida, si ex Sole. *2. Cata.* [illegible]

Frigiditatis, tardus motus: sensus compressionis, *4. Simpl.* [illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2.Cata.2. & diuulſionis, expreſſibuiſque. Facies decolor. Vtrique vehementiſſimi; Gaudent contrarijs. Siccitatis, dolor remiſſior, diuulſio quædam. Cum humore, exitus excrementorum per nares, vel palatum; Grauedines, & diſtillationes. Si ſola *1.dif.fe.11.* qualitate moleſtant, mordacitas, vt in ſimplici intemperie; Contingit in flaua bile. Si quantitate Tenſio, communicatur circumiacentibus, in cali- *3.lo.aff.9.* dis magis. Febris. In frigidis grauitas, Quantitas obſtruens grauitatem facit ſine exitu excrementorum aut tenſionem multam cum paucitate excrementorum in Calidis. A flatu Tenſio, & morſus mobilis, celeriter fit, & ſoluitur. Ab humore frigido, fixus ve- *2.lo.aff.5.* luti terebra perforante, aut Palo infixo; quod proprium inteſtini Craſſi; Simile in Capite, vbi vehementer impactus humor vel flatus.

Solutionis continui ex Plaga, patet ſenſui. Ex vlcere pus, & reliqua exeuntia purulenta. Partis *2.Catat.1.* affectę; ſi extra Caluariam tactum non ferunt. Intra Caluariam; communicatur plerunque radicibus *3.loc.af.9.* oculorum ob membranam. Aut poſterius Ceruici. in Temporibus, ſupercilijs in Hemicrania. In Ce- *2.loc.af.6.* rebri ſubſtantia dolor grauis. In membranis, acutus; circumfunditur circuli modo In Arterijs, pulſatorius pręcipue vbi magna inflammatio. Aliquando malleo ſe percuti putant. Non ferunt ſonos, lu- *3.loc.af.9.* men, odores. In venis; Tenſio venarum externarum; Calor, Rubor.

In neruis ex Archig. dolor torpens, profundus, *3.loc.af.5.* anguſtiæ plenus non ſuſus, Tenſio, durities. Conſenſus, deleri deleto afficiente. Ex toto corpore, totum caput, vt in febribus. Ex Vtero, vertex. Ex ventriculo pars anterior, Ex renibus poſterior. Ex Hepate pars dextra, ex liene Siniſtra. Prognoſtica. Ex dolore capitis nemo in animi deliquium, & mortem incidit, vt ex Colico. Quia tenuitas Meningis *2.Cata.1.* non colligit tantam materiam, vt inteſtina craſſa. In

cerebri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cerebri autem substantia non fit, vehemens dolor. Pericula ex internis doloribus, Cęcitatis, Surditatis, Conuulsionis, Apoplexiæ: nam dolor attrahit, vt Cucurbitula. Grauis in sopores, Paralysim. Acutus vigilias parit, Phrenitidem. Qui accessiones habent, diuturni, magis si periodis ordinatis.

Doloris Curatio mitigans. *Cap. V.*

DVplex est doloris curatio. Vna mitigans doloris vehementiam, quę respicit tātum Symptomata. Altera sanans auferendo affectum.

Mitigatio requiritur, vbi vrget Symptoma, nec expectat remedia sanantia. Anodina uocantur quę mitigant tantum. Quędam vera, quędam spuria: Conferunt omnibus à quacumque causa fiant, quia respiciunt immediatam causam solutionem continui, vel sensum, sine quibus dolor non fit. Vera anodina partem præparant, ut non offendatur ab obiecto, idest non fiat solutio continui: Quodammodo media inter causas & corpus, vt Alexipharmaca. Temperiem naturalem conseruant, Calida in primo gradu, aut temperata, ut faciant ad quemcunq; excessum: Tenuium partium, ut penetrent: Rarefacientia non astringentia, non siccantia, vt æqualitatem faciant, & auferant omnem asperitatem: Sed humectantia; & humiditatem habeant glutinosam, vt hęreant, sic enim defendunt à solutione continui. Huiusmodi uocantur Emplastica, idest illinentia: Vt oleum dulcissimum: Pinguedines: Altheę mucillago. Fenogræci, Seminis lini. Oesipus; Cassiæ medulla; Vermes terreni; Gummi; Albumen oui. Quæ si penetrarent, essent maxime Anodina ob humoris tenacitatem, & ęquabilitatem; at ob crassitiem commoda sunt in superficie tantum, vt in Oculis, in Gutture. Chamæmelum, Anethum tenuiū quidem sunt partiū, sed nō humida; Ideo in 13. Me. 2a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

oleo & aqua optima ſunt: rarefaciendo & penetrãdo; Fomentis, & inunctionibus. Eadem aliqua ex parte reſpiciunt affectum digerendo humorem, vel flatum, & concoquendo.

Spuria præſtant, ne ſentiatur obiectum lædens: vbi alia non proſint. obſtupefaciendo frigida in tertio gradu, vel quarto ideo periculoſa in parte principe. Opium, Mandragoras, Hyoſcyamus. Intrinſecus Philonium Romanum: mitius Diaſpermaton Galeni.

Extrinſecus paſtilli obſtupefacientes ex Aceto: illinantur fronti & temporibus in febricitantibus ex aqua roſacea. ut Opij, Caſtorei Euphorbij, Croci: ſingulorum partes æquales. Adduntur autem vehementer calida ad correctionem & penetrationem.

Doloris Curatio ſanans ad affectus recentes. Cap. VI.

AFfectus recentes quamdiu in diſpoſitione ſunt, non in habitu, plerumque ſponte ſanantur remota cauſa procatartica. Ad ardorem ex Sole ſine plenitudine, ſola refrigerantia capiti applicata. Si cum plenitudine totius, prius venæ ſectio, aut purgatio. Poſtea repellentia cum aſtringentibus nõ validis in initio. Poſt addenda modice calida & rarefacientia ad concoctionem & mitigationem. Vltimo digerentia detractis paulatim aſtringentibus; optima quæ ſunt tenuium partium. Refrigerantia tantum, Aer frigidus, Roſaceum in niue, aut Puteo refrigeratum, aut addito ſucco lactucæ, Endiuiæ, Solani, Pſyllij; Cucurbitæ, Citruli, Camphora, vt ſolent in Aegypto, ob niuis defectum & fontium frigidorum. Repellentia eadem abſq; ſumma refrigeratione, addito modico aceti. Aqua roſacea, Succi aſtringentes ex Portulaca, Semperuiuo, Polygono, Omphacio, Moris, Pampinis uitis, Malis. Rarefacien-

2. Cata. 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cientia, oleum Chamæmelinum oleum Amygdalarum dulcium mirissima in corporibus mollioribus; Efficacius oleum Anethinum modo actu frigida, modo tepida.

Digerentia eadem addita Spica, Iride, Cinnamomo. Conizę odoratæ fasciculus in aqua frigida infusus per noctē qua perfundatur Caput, in Sincipite vt non perueniat ad occiput; Scilicet qua parte ossa tenuiora sunt, & sutura coronalis & Sagittalis. At spinæ principium non sustinet refrigerantia. Circumponenda limitibus corona ex fasciculo lanę iuxta aures in fronte circa fines capillorum, & supra os occipitis. Conuenit somnus, cuius gratia abluendę manus & pedes post cęnam ex decocto capitis papaueris, Nympheæ, Lactucæ, Violarum, Foliorū Salicis: & modico vini. Quies, vētris euacuatio per Clysteres, Cibi parcitas Abstinere a Vino, Sole, Balneo, Fomentis, Clamore: animi perturbationibus. Ad intemperiem frigidam Calefactio. Perfundere sinciput ex oleo Rutaceo, quod sæpe sufficit. Laurino; Sampsuchino Irino, Nardino. Efficacius addito Pipere, Euphorbio, Aqua ardente. Tegmina ex pileis laneis imbuta Irino, & irrigata vino. Pellis leporina. Olfacere Nigellam tostam ex Aceto. Non valde odorata, quia replent. Lauacra ex Serpillo, Sampsucho, Iride Cipero, Asaro, Stoechade, Lauro, Chamæmelo. Ne subministretur materia ex ventriculo, Vomitus ex Rhaphano. In principio abstinere a Vino & motu, sed Somnus, Quies, Tranquillitas, lętitia. Procedente tempore, Vinum tenuium partium, exercitatio.

Ad Plagas defendenda pars ab inflammatione, Reuellere vena secta in brachio, Clysteribus, Purgatione p inferiora: Repellere a particula Rosaceo Omphacino tepefacto; nam partes denudatæ non sustinent actu frigida, nec acetū licet in recenti vulnere statim albumē oui frigidum imponere, & sup

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

illud Posca linteis madefactis vt sistatur sanguis, & defendatur ab inflammatione. Post quartam diem transeundum ad modice digerentia,& concoquentia,quæ carnem Contusam cito in pus vertant. At in osse & Membranis siccantia magis requiruntur, & quæ saniem ex profundo euocent, vbi os fractum est. Inquit enim. Capitis fracturę siquidem os fractum fuerit & contritum periculo vacat: & curare oportet hunc humectantibus medicamentis, (vt scilicet cito abscedant ossis particulæ) Si vero rũpatur & fissura fiat,periculosum est.

de loc. in hom.

Huic serram adhibere oportet, ne in ossis scissuram sanies influens membranam cerebri putrefaciat. Nam per angustum intrans non autem exiens, afficit, & furere hominem facit. Huic itaque serram adhibere oportet, vt sanies exitum habeat, non solum ingressum, ampla per serram sectione facta. Medicamentis autem vtendum,quæ humorem in se trahunt,& lauandum. Si cutis integra non videtur os denudandum ex Hipp. vbi inquit. Postulant scalpellum vlcera capitis ac frontis cum os nudatum est. Quasi integra cute calor innatus non exhalans concoquat, & Glutinet, vt patet in fracturis tibiæ sine carnis diruptione, facilius enim glutinantur, quam in quibus caro vulnerata est. At non par ratio in Capite ob cerebri præstantiam; ob id Celsus & Paulus secant: Quanquam visum est aliquando in pueris os depressum integra cute sanatum sine scalpello: sed sanies exitum habuit extra caluariam sub cute,qua postea scissa,erupit.

De Vul. c.

Ad cæteras inflammationes internas absq; plaga dicenda erunt remedia in Phrenitide, & lethargo.

Ad dolorem Capitis ex repletione. Cap. VII.

AD repletionem capitis ex Ebrietate. Inanito ventriculo per vomitum ex aqua tepida,

& aluo

& aluo per Clysterem. Capiti conueniunt refrigerãtia & repellentia, vt in ardore. Hodie aspergunt totum corpus aqua frigida. Capiti Rosaceũ cum aceto, aut succo Ederę, aut Brassicę, Nã brassica vapores vini resiccat. Sed somnus & quies sunt pręcipua remedia, quibus soluitur crapula.

Si non succedat in prima die, postridie in balneo calida aqua sępe affusa capiti apud Gal. & Hipp. Nã ex huiusmodi humectatione somnus oboritur, & ad se redeunt. Si dissoluta crapula perseueret dolor, signum est reliquias impactas esse in poris. Ideo abstinendum ab astringentibus. Perfundere oportet Chamæmelino moderate calido postea Irino & alijs digerentibus; Rutę folia, Lauri baccę, iris sicca. Victus refrigerans, Ptisana, Halica, Milium, Panis ex aqua, Lactuca. Brassica, Lens, Mala, Pyra cocta ad vaporem aquę, vel cruda quæminus austera Potus aquę cũ vino granatorum. In declinatione vinum tenue aquosum. Pulli gallinacei, Columbarum; Oua sorbilia, Pisces saxatiles; Pręseruant ab Ebrietate Caules brassicę comesti. Amygdalę amarę quinque, aut sex, Myrthi baccę. Quidam in certamine potationis assiduę aquam frigidam testiculis admouent. 2. De Mor.

Ad flatus, aut vapores replentes, aut odores, in principio cum aliunde feruntur: Repellentia & refrigerantia, ex oxyrhodino in Sincipite; postea quod infarctum est, Attenuare; meatus dilata, vt trãspirent; admixtis repellentibus, ne alius influat. 2. Catat. 1.

Dissoluunt flatus Milium frixum: Furfur aceto aspersa; Flores Chamęmeli, semina Anethi, Fęniculi, Dauci, Petroselini, Ameos: Fiant Socculi, ex his, aut decoquantur in oleo ad perfusiones; Cucurbitulę in occipite. Ad vapores ex febre, Reuellere per Clysteres: Purgatione, aut Venę sectione Capiti oxyrhodinũ in calidis & in Æstate, Chamęmelinũ cũ quinta parte aceti in frigidiorib. & Hyemę.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2. Catat. 1. Ad flauam bilem, Purgatio, per Cremorem Absinthij, aut Aloem Hieram Simplicem addito modico Scamonio; vel per Catapotia ex Aloe, id est Pil 1 Cata. 1. lulas de Coloquintida Galeni, quæ describuntur Si nequeat euacuari, aut ob virium imbecillitatem, aut quia humor imbibitus & fixus: Alterandus, vt morsu careat, & sensim euacuetur per Epicrasim.
12. Met. 8. Alteratur cibis frigidis & humidis non inędia, neque tenuis victus. Prisana: Fructus, Olera, Potus 2. Catat. 2. aquæ. Siruppus acetosus Simplex; Violatus, de Papauere, cũ aqua Endiuiæ, Lactucę, Hordei, Nympheę, Succus Granatorum Pomorum; Balnea tēperata, inunctiones ex oleo violato.

Capiti quęcunque ad Erysipelata, vt in Ardore. Oxyrhodinum, decoctum violatũ, Rosarum, Nympheę, Capitum papaueris, Foliorum Salicis, admixtis quæ modice digerant, vt Chamæmelium Folia Hederę, Oleæ, Menta viridis. Ablutio capitis Trall. ex aqua tepida; abstergendo ex Cremore Prisanę; aut vitellis ouorum, & vbi feruor conquieuerit, admixto mellis exiguo: Rasis indit in nares oleũ violatum, Cucurbitæ, Nenufari, de floribus Salicis: Eadem Capiti superponit refrigerata in niue; Olfacere Camphoram, aquam rosatam Violas. Si
12. Meth. 1 non liceat per Epicrasim, confugiendum ad ea, quæ torporem inferant, nam hos minus lædunt; alioqui verenda in capite. Opij, Camphoræ vtriusque grana duo, cum oleo de Salicibus in nares, & Aures: Galenus frontem illinit pastillo Croceo, aut Trigono, qui describuntur à Paulo.

Ad dolorem ex Pituita. Euacuanda prius à toto si adsit, deinde à parte. Pillulę Cocchię Rasis de Colocynt. Galeni Sępius.

Pręcedat alteratio per incidentia, extenuantia: Sy. de Betonica, de Stoechade, sola Stoechadis decoctio Aet. Oxymel S. comp. Scylliticum.

Decoctio Serpilli, Thymi, Origani Calamenti

Apo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Apophlegmatiſmi primo mitiores, poſt vehementiores. Erhina: Collutiones oris ex Oxymelite cum decocto Hordei, Thymi. Maſticatoria ex Maſtiche prius ſimplici poſtea addito Pyretro, Pipere, Zinzibere, Staphis agria, Iride, Sinapi. Ex ijſdem collutiones cum mulſa. Pronus expurget pituitam Illitiones narium cum melle & oleo amygd. dulcium. Pulueres inſufflari innares. Prius nariū meatus aperire olfactorijs ex Nigella cum aceto, Gaſtorio.

Erhina mitiora ex ſucco betę, Anagallidis, Sampſuchi: Efficacius ex ſucco Cyclamini, vel Elaterio cum lacte. Interim Clyſteres acres ad reuellendum. 13. Met. 11
Capiti, ſi aliunde fluat humor, initio Repellentia quicunque fluat humor: Oxy rhodinum tepidum: poſtea addenda Relaxantia: Chamęmelinum: Digerentia & Extenuantia, cauendo, ne calorifica vehementiora in flatum conuertant, vnde augeretur dolor. Tutiora modicę calida, tenuantia: Oleum 12. Met. 8.
dulciſſimum vetuſtum incocto Sphondilio, Serpillo, Pulegio, Menta, Calamento, Ruta. Oleum Laurinum: Optima Verbenaca recta, nam robur addit.

Aſelli qui & Millepedę oleo incocti. Vbi hæc nō proſint, Euocantia ex alto: Sinapiſmus: Thapſię ſuccus cum melle: Euphorbium cum oleo. Hiberis; Stercus columbinum: Galbanum abraſis capillis.

Ad humorem Malancholicum, nec Galenus nec Raſis meminerunt: Se; Auic. Meſues, & Trallianus. Purgare prius leuibus, Sena, Polypodio. Poſtea ex pill. Indis: de Lapide Lazuli. Pręparare humectā tibus Borragine, Violis, & attenuantibus, Meliſſa, Thymo, Origano. Sy. de Pomis, de Glycirrhiza, de Fumo terræ, de Epithymo. Capiti relaxantia & humectantia ex oleo Amygdalarum dulcium Chamæmelino, Liliaceo. Decoctum Capitis Caſtrati cum Sena, Epithimo, Bugloſſo, Chamęmelo, Althęa. Poſt humectationem & extenuationem,

Ducen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ducentia ad os, & nares, vt in Pituita.

Si aliunde fluat, Reuellendum ad inferiora, per clysteres, hirudines ad Hæmorrhoidas. Repellētia a Capite per Oxyrhodinum tepidum. Parti mandantii, remedia illi propria, de quibus suo loco agetur. Sic enim sanantur dolores per consensum.

Ad siccam intemperiem sine humore, Sola humectantia tū intus, tum extra; Victus. Balneo aquæ dulcis, oleo amygd. dulcium. Capiti ablutiones, & vnctiones humectantes, vt ad humorem melancholicum.

De Cephalæa, & Hemicranea. Cap. VIII.

2. *Catat.* 2. CEphalæa est inueteratus, & ęgre cædens capitis dolor: fiunt maximæ exacerbationes ex facili occasione; non ferunt vocem vehementiorē, aut strepitus, putant se malleo percuti: Non lumen splendens: Non odoramenta, non motum, Continue, vel per interualla, ordinata, aut inordinata aliquando omnino inculpato interuallo, vt in Epilepsia. Causa, maior imbecillitas partium capitis quam in Cephalalgia. Pars imbecillis, vel recipiens excrementa, vel gignens, vel corrumpens putrefaciendo; humores, vel flatus: calidos, vel frigidos. Aliquando comitatur febris in putredine, aut inflammatione. Curatio vna ad efficientem causam, vt in Cephalalgia: Euacuantia prius a toto per venæ sectionem, & Medicamenta purgantia, vbi totius plenitudo, sin abstinendum. Post a parte affecta, per repellentia, Rarefacientia, Concoquentia, & tandem digerentia; Extrahentia per nares, palatum, per Cutem, vt in Cephalalgia: sed efficacioribus remedijs, linimentis crassioribus, Ceratis, Emplastris, derasis capillis, aut Tonsis. Altera ad prauum habitum particulę, ne recipiat, ne gignat, ne corrumpat. Ne recipiat Reuulsio,

Deri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Deriuatio. Repellere. Clysteres, Frictiones inferna rum partium; Ligaturæ extremitatum; Cucurbitulæ: Sanguinis detractio iterata ex Cubito, pede, Hæmorrhoidibus, quo tempore Repellentia conueniunt. Galenus aliquando sanguinem extrahit ex naribus, vbi multum abundat; conuenit post reuulsiones, nam deriuat. Doléti posteriore capitis parte, vena recta in fronte secta prodest. In doloribus autem anterioribus, Scarificatio in Occipite, vel Cucurbitula Gal. vbi affectus est diuturnus. Ex Archigene. Si affectio perseuerauerit, Venæ sectio in naso, aut fronte, aut Cucurbitulis ad Occiput; nam In Cephlalgia tam anteriora quam posteriora afficiuntur. Inquit Galenus Sanguinis a locis affectis detractiones in affectibus inueteratis conueniunt, & paulo post. At vero in vehementer inueteratis Sinapi, vt moris est, Capiti adhibe, & perure. Quæ Metasyncritica curatio vocatur, idest extrahens ex alto, non omnibus conuenit, vt antiqui Putabant, sed ad intemperiem frigidam, & humidam, vel solam, vel cum humore simili: vt Euphorbium cum Cæra, & oleo. Hodie Cauterium adhibent in occipite, brachijs, Cruribus, Aut vesicatoria: aut ad deriuandum, aut ad reuellendum. Negignant excrementa: Victus boni succi pro natura affectus: Roborantia per astringentia, vel odorata; quæ Cephalrca vocantur frigida, vel calida: Inter frigida: Rosę. Sandali: Inter Calida Mastiche, Spica; Verbenaca recta viridis, vel arida cũ radicibus. Oleo incocta, val adiecto Serpillo: Caput irrigando. Millepedæ similiter oleo incocti, qui reperiuntur sub aquario vase, perfecte sanant digerendo, & corroborando. Ne corrũpant, Siccantia putredinē, vt in Morbo Gallico. Potus decoctionis lignis Guaiacci, Salsę parillę, Chinnę: Radicũ Pentaphylli. Artificio sa curatio ægre curabiliũ in Remedijs Archigenis traditur. Ex mixtura eorum, quę idem promittũt,

5. Aph. 68.

2. Catal. 2.

2 Catat. 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vt Repellentium, Concoquentium; Attenuantiũ, Digerentium Roborantium, & Mitigantium: Sed vario modo, nunc his nunc illis vincentibus: & transferendo ad contraria. Idem tradit Hipp. Sanari aliquando similibus, aliquando contrarijs ob varias corporum dispositiones.

de loc. in hom.

2. Catat. 3.

Hemicranea est inter affectus diuturniores per accessiones. Dolor dimidiæ partis capitis, sæpius iuxta Temporum musculos, vel fronte dimidiam Supercilium, aliquando altius. Modo intra caluariam, modo extra Aet. Locus affectus videtur esse circa exortum neruorũ in Basi, aut ad suturas squamosas, quia in altera parte tãtum, vnde sæpius extra caluariam communicatur, vel in Pericranio, vel musculo temporum, vel neruis per foramina caluariæ egredientibus. Ideo dolet ad tactum. Causa, Vaporum, aut humorum, aut vtrorumque influxus per venas, & arterias. Interdum ex Cerebro, vel mẽbranis internis foras protruduntur. Interdum ex toto corpore ad caput sursum mittuntur. Curatio similis Cephaleæ, sed remedia soli particulę affectæ. Aetius tamen aliquando illinit tempus oppositum ex aceto cum Euphorbio, quæ est quædam reuulsio. Hipp. in dolore Auris Cucurbitulam in opposito retro affigit. Remedia propria Hemicraneæ: Ante accessionem fricare temporum musculos vel frontem dimidiam, vt perspiret, nõ figatur materia intus. In accessionibus lenientia dolorem. Pix ex oleo: Galbanum, ad Tempora Aliquando Opiata quædam. Post accessiones, Sanantia affectum Pharmaca Hemicranica, partem roborando astringentibus. Valde calefaciendũ in frigidis, admixtis refrigerantibus, in valde calidis, quia sola frigida non digerunt. In Calidis Cimolia, Alabastrum, Pumex. Galla, Omphacium, Crocum, Myrrha, aliquando aliquid Opij, Gummi. In frigidis Euphorbium, Stercus Columbinum, Piper, Sulphur, Æru-

3. loc af. 9.

de loc. in hom.

go,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

go,Alumen, Atramentum. Paſtilli ſoluuntur Vino,aut Aceto, aut Oleo. Venarum imbecillitas transmittens,aut abſceſſionem poſtulant,aut aſtrictionem vehementem: Sic Arteriæ. Hipp. Doloris in capite gratia: ſanguinem de venis detrahito, ſi verò non ſedetur,& diuturnus ſit,perure venas,& ſanus euadit.

23. Meth. 22. de loc. in hom.

De Phrenitide. Cap. IX.

PHrenitis, ſeu Phreneſis a Mente appellata, quia morbus mentis: Galenus tamen inquit, denominatam eſſe ab inſtrumento patiente: forte quia Septum tranſuerſum putatum eſt apud antiquos eſſe mentis inſtrumentum: vnde Phrenes appellatum eſt, quia eius inflammatio mentem lædit Ariſt,& Hipp. Quia Seprum prætenditur Cordi,in quo facultas intelligendi Ariſt. ob ſanguinis puritatem. At Gal. ptincipem animæ facultatem in Cerebro ponit. An ſine Cerebro non ſit contemperatio ſanguinis ſpirituoſi,ad intelligendum? Ideo,& Ariſtoteles in Problematis inquit Mens in capite eſt, nam defatigata ſomnus obrepit,capite grauato.

5. loc. aff. 4. 1. Glau. 3. 3. Par. an. 10. 3. de Mor. & de Aff. fect.

Contra: Si intellectus eſt ſeparabilis a corpore, vt Ariſt. fatetur: nec in Corde,nec in Cerebro ponendus eſt: An Intellectus, cuius ſubſtantia actus eſt,nullius corporis eſt actus,ſed ſubſtantia ſeparata. Qui autem poſſibilis dicitur, quia eius ſubſtantia potentia eſt, eſt alicuius corporis actus, ideo naturalis. Hic igitur læditur eorpore patiente. Hanc quoque fuiſſe Hippocratis ſententiam, patet,inquit enim Prudentia in ſanguinis bona temperie conſiſtit.

1. Prob. 18. in lib. de Flat. & 1. de Mor.

Definitur Phrenitis. Eſt continuum delirium cum febre acuta. Differt a Mannia,& Melancholia, quia ſine febre. A delirio, quod in ſtatu quarundam febrium contingit, quia non continuum. Eſt

1. in 1. Pror. 1.

Sym-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3.Ca.1.10. Symptoma tamquam motus deprauatus facultatis
2.Sim.ca. regentis,& tanquam vigiliæ Sequitur intemperiem
7. calidam,vel siccam,vel vtramque. Morbus non febris,sed inflammatio ex bile in cerebro, & eius mēbranis:Febris autem accidens. Hipp. febrem Phonodem id est interficientem vocat, veram Phrenitidem significans. Causa materialis, Bilis pallida
3.loc.af.7. mitiorem, flaua vehementiorem, assata Ferinam
2.De Morb. facit. Sincera exquisitiorem,mixta notham. Auic. & Paul. etiam ex sanguine, At Gal. inquit. Si
1.in 1. Pror.1. diminuta copia sanguinis perseuerent vigiliæ post quartam diem: Bilem non sanguinem inuasisse significat.

5.loc.af.4. Phrenitici enim non statim in prima die sunt, cum solus sanguis est. In Cerebri substantia deterior Phrenitis,sed blanda,& contrectabilis desipientia similis febri Hecticæ. In tenui membrana, tu-
1.in 1. multuosa dementia, inæqualiter cerebrum affi-
Pror.33. ciens. In dura mitior Phrenitis cum dolore acu-
4.Ca pul. 14. tiori, vt aliquando suturæ disiungi videantur: Auic. In anteriori lædi imaginationem solam, In medio rationem: in posteriori memoriam,& simul omnes
5.loc.af.4. Aet. vel magis,vt Auic. Septum transuersum cerebrum afficit per consensum, ideo non vera Phreni-
1.in 1. tis.Contra.Cerebri noxæ per consensum non conti
Pror 1. nuæ. Ex Septo tamen transuerso continuum fit, vt
2.Part. an.7. ex Cerebro, quod alijs non contingit. An inquit parum distare à continuo? Ex Arist. Ob feruorem Cordis non contemperatum à Cerebro, vitium aliquando iuxta cor,vt in febribus ardentibus, aliquando in cerebro tantum ob eius intemperiem nec obstat ex Septo transuerso continuum esse; quia cerebri frigiditas non sufficit ad eum feruorem contemperandum. Nihil autem refert, siue feruor ponatur circa cor,siue in cerebro.vtroque enim modo continuum erit delirium, quia continuus feruor. Efficiens,quodcumque bilem gignit, exacuit,

com-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

commouet: Constitutio calida, & sicca, Regio, Natura, Victus Aestas, Autumnus, Iuuentus, ætas declinans. Meri potio, Motus vehemens Febres ardentes, Peripneumonia, Pleuritis. Inflammationes neruorum vnde prius deliria fiunt per consensum, postea per essentiam. Raptus flauę bilis ad caput vel sponte in febribus, vel ob expulsionem, attractionem, aut congestionem ex proprio alimento: nam sanguis inflammatus vertitur in bilem. 3. Aph. 30

Signa Phrenitidis. Cap. X.

Signa Phrenetica incipientis obscura, vigentis apertissima. 5. loc. af. 4.

Præcedunt antequam inualescat, vigiliæ, somnus turbatus, vt aliquando clament, exiliant. Ex composito modestoque ferox responsio. 2. in 1. Pror. 9. 3. in 3.

Dolor capitis pręcedens, non nunquam in occipite: Capitis, & colli dolorosa grauitas. Qui comatosi inter initia fiunt, cum capitis, lumborum, hypochondrij: collique dolore vigilantes Phrenetici Oculi habentes puruerulentum quid concretum. Lingua densa, arida, obtremiscens signum non constantis mentis, ob multum motum, & imbecillitatem. Sitim nō sentiunt: exiguus potus. Screatus frequēs, sine sputo. Vox clangosa: Spiratio rara, & magna: Gal. propter obliuionem. an ob Septum transuersum laborantem? Obliuio adeo agrestis, vt aliquando mingere non meminerint. Pulsus parui, & neruosiores, ideft duri, frequentes, & valde celeres, subtremere videntur, cum iam imminet syncope, ob duritiem, & imbecillitatem. Vrinę non signa Phrenitica sed salutarem, vel lethalem ostendunt. Gal. Hipp. Vrinę in turbulentis vigilibusque decolores, nigræ, sublime petentes, atque in sudore Phreneticę. Item surditas, vrinæque absque residentia. pręrubrę, & sublime petentes mentis aberrationem, Epid. 73. 1. in 1. Pror. 1. 20. 1. Prog. 24. 2. dif. resp. 6. 1. in 1. Pror. 5. 4. Ca pul. 14. 1. in 1. Pror. 4. 31.

por-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

1 in 1. Pror.1. portendunt. Gal. putat sublime petere, esse crassiora quædam in tota substantia vrinæ ascendere. Iterum. Si quippiam in vrina sublime petierit occultato coxæ dolore, delirium portendit, multoque magis, si vrina in sublime elata sit: & quæcunque alia fiunt desipientiæ signa. An in sublime ferri, vel vrinam, vel contenta, est, rapi ad caput, vnde deliria; vt in suppressione vrinæ, vel in albis, & perspi-
4. Aph. 72. cuis vrinis. Quibus vrinę albæ, & perspicuæ, malæ, pręsertim si in delirantibus appareant. significant enim materiam in capite fixam. Solemus enim dicere, de ijs quæ euanescunt, in sublime ferri. Cum autem proxime accedunt ad Phrenitidem, signa sunt: Oculi vehementer squalidi: acris lachrima ex
3. loc. af. 4. altero ipsorum, deinde lippitudo: venę plenę sanguine: Sanguis stillat e naribus, quod perniciosum præcipue si quarta die. Cum perfecta est, nihil respondent exacte ad propositum. Decubitus non consuetus, sæpe pronus. Floccos euellunt: Festucas carpũt;
1. Prog. 23. Manus admouent ad os. Febris aridior ferè vniformis, cum obscuris incrementis, vel declinationibus;
2. Aph. 6. lingua salebrosa; Obaudiunt interdum. Mæsti iacent vix quicquam respondentes. Dolorem non sentiunt, si quis acrius pręmat quia mens occupata circa Phantasmata, non percipit quæ sensibus offeruntur. Ex septo transuerso, non signa in oculis; non sanguinis stillæ. Respiratio inæqualis, nunc exigua, & frequens, nunc magna, & angustiosa. Tensa præ-
3. De. Morb. cordia in initio; Calor ibidem acrior, quam in capite. Dolor ad tactum in dextris magis.

De. Aff. 3. in 1. Epid. 19. Delirium cum risu. Describitur Silenus laborans inflammatione septitransuersi, cuius respiratio semper ab initio vsque in finem fuit magna, & rara; Cæpit delirare secunda die aliquantum; Tertia die multa verba, risus, & cantus, moderari sibi non potuit. Quinta die mente constitit, quia in soporem transibat; nam die septima Obmutuit; mortuus

est

est vndecima. Risus tumultuosus contigit Tychoni, cum in bello vulnus accepisset relicto spiculo in septo transuerso, qui conuulsus interijt. Idē Arist. testatur. Prognostica. Omnis periculosa, Acuta: inter morbos magnos, quia in parte principe. 5. Epid.

Exemplum acutissimæ in Epidemijs ponitur, 3. part. an. quæ occidit die quarta. Quædam non valde acuta 10. incipiens non in primis diebus. 3. in 3. Ep.

Non transit à sui principio diem decimam quar- 75. tam: aut non vltra vigesimam. Phrenetica vehe- 2. in 1. Ep. menter trementia finiuntur. Tremulæ & blandæ 77. desipientię pessimę. Transire in mentis alienatio- 2. Die de- nem, bonum. Stridor dentium conuulsionē signifi- cr. 13. cat. Conuulsiones Phreniticorum ex siccitate fieri 1. in 1. testatur Gal. Desipientiæ cum risu securioris, Cum pror. 9. studio magis periculosę. Galenus securiorem ad so- 53. lam caliditatem pertinere, vt in Ebrijs. Deteriorem 7. Aph. 5. ad humores. 12 Meth.

Auic. risum à sanguine fieri: cum studio à flaua in fine. bile. At ostensum non fieri à sanguine solo. An si- 6. Aph. 13. gnificat Phrenitidem ex septo transuerso securiorē. Ex cerebro deteriorem? Quę sanantur, aut fluxu sanguinis è naribus, aut multa vrina cum sedimēto multo & bono: Deiectione biliosa, Dissenteria. Sic soluebantur in Epidemijs: si pluribus modis, gra- 7. Aph. 5. uius habebant. Lachrimę inuoluntarię, si cętera si- 2. in 1. Ep. gna non praua, significant sanguinis fluxum è Nari 79. bus si cętera praua, mortē. Quod & in omnibus fe- 60. bribus acutis obseruatum est. In Phreniticis princi pio simpliciter, & clemēter habere, sed crebro per- 1. in 1. mutari, malum. Malus quoque frequens screatus. pror. 12. Frequentes in Phreniticis permutationes cōuulsio 27 nem indicant: Galenus intelligit transmutationem symptomatum ob transmigrationem humorum de vno loco in alterum, vt crebro incalescere, & refrigerari, sitire, & sitis extinctio: Varia delirij species ob diuersa loca cerebri. Sic Turgentia significatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in principijs morborum. An potius permutatio decubitus frequens, & inquietudo?

Curatio Phrenitidis. Cap. XI.

CVratio Phrenitidis. Ad inflammationem Cerebri, Causas, Febrem, Symptomata. Incipiendum à Causis antecedentibus prohibendo ne fiat,
13. Meth. 2. aut augeatur. Ad fluentem humorem euacuatio, Motus contrarius. Optima euacuatio, si nihil prohibeat. Sin motus contrarius. Reuulsio ad inferiora: efficacissime cum euacuatione sensibili. Sin immobilitas, vt humor concoquatur. Euacuatio per venæ sectionem statim ab initio, nisi dissuadeant vires, ætas, anni tempus, Regio.

13. Meth. 21. At si ex bile, purgatio videtur conuenire, vt in Erisipelate. An morbo magno magnum remedium,
14. Meth. 3. & celeri celer: & quia eodem confluit sanguis ob dolorem, caliditatem, vt in Pleuritide. Ex Cephalica
De Sang. mis. 9. dextra. Ex Crure, vbi nihil adhuc fluit. Ex Hæmorrhoidibus per sanguisugas: Ex dorso per Cu-
2. Gla. 2. curbitulas, vbi venæ sectio non sufficit, vel non to-
De Sang. mis. 19. leratur, vt in puero, Sene. Medicamento purgante post venæ sectionem, vel loco sectionis venæ in ma-
1. in 1. Pror. 12. & 27. teria turgête, cum paucitate sanguinis: cum humor minatur partem principem: Cognoscitur ex crebra permutatione id est inquietudine.

Rasis ex succo fructuum: Nos Syruppum rosatũ solatiuum, Violatum, Cassia: Diacatholicon: Tamarindi. Rhabarbarum. Clysteres ex Cassia, Hiera. Motus contrarius ad inferiora insensibiliter euacuando, Frictionibus extremorum, lotionibus actu calidis, sed potentia frigidis. Repellentia Capiti frigida, & astringentia perfusione Oxyrhodini in Syn-
13. Meth. 21. cipite. Immobilitas post reuulsiones ad causas fluxionis. Ad feruorem, & febrem attollentem. Refrigerantia, & incrassantia. Aquæ frigidæ potio: Succi refri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

refrigerantes, Vinum granatorum, Aqua Lactucę, Endiuiæ, Acetosæ. Sy. violatus. Bolus armenus.

Ad recipientis caliditatem trahentem Oxyrhodinum in niue refrigeratum, & alia remedia refrigerantia. Ad partes mandantes, vt Hepati.

Epithemata refrigerantia, Vnguentum Sandalinum, Rosaceum, Omphacinum. Ad viarum latitudinem, venas & Arterias in collo astringere ex succo Polygoni, Aqua rosacea cum Aceto, & Bolo armeno.

Ad humorem collectum in capite, si multitudine distendit, euacuatio, vt in Phlegmone, qui morbus ad instrumentum pertinet magis quam ad intemperiem. Si solus feruor lædit, in Erysipelate, refrigeratio magis, quod pertinet ad partes similares. In Phrenitide lædit magis intemperie, ergo magis refrigerandum. Euacuatio à parte sensibiliter fit secta vena in fronte, quam secuit Trallianus, cum nō posset in Cubitu, facit & ad dolorem in occipite, qui solet initio infestare. Paulus è naribus, aut sub lingua. Nam venæ externæ communicant cum internis. Insensibiliter repellendo non fixos, digerendo fixos, euocando inueteratos. Sed periculosa digerentia, & euocantia ob caliditatem, nisi in declinatione. In cæteris inflammationibus licet in augmento cum repellentibus admiscere digerētia. Sed in Phrenitide refrigerantia tantum, & virtutem principem sapientia. Faciunt & ad concoctionem. Eadem ad Erypsipelata eo excepto, quod non actu frigida, sed calida adhibentur ad rarefaciendum, ne inculcetur materia. Refrigeratio fit, perfundendo decoctum Capitum papaueris, lactucæ, foliorum Salicis Portulacę, Violarum, Hordei Nymphea, Mandragoræ; addendum Chamęmelum ad rarefaciendum. Eadem perfusio commoda est ad pedes, & manus, addito modico vini, vt ferat vapores refrigerantes ad caput, quod tutius est. Sępius

13. Meth. 8.

5. Aph. 68

De loc. in hom

2. Gal 2.

13. Meth. 21.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in die Rasis: Post vngere caput ex Oleo violato, & lacte mulieris, & tegendum caput. Odores frigidi naribus, fronti: ex aqua rosacea, aceto, Cãphora, vnguentum populeon: non valde obstupefaciẽtia, vbi vires imbecillæ Celsus: duæ herbæ vtiles in quibuscunque viribus; Solanum Muralis succo vtriusque expresso impleatur caput, melius admixto oleo violato. Digerentia in declinatione tantum. Oleis perfundere, & fouere incoctis Serpillo, Sphõdilio; Ruta, cum modico aceti ad penetrationem, Castoreo. Quidam Pulmonem calidum imponunt, Capiti raso per noctẽ substratis folijs Cucurbitæ: Pullos Gallinaceos dissectos, Rutam cum Aceto. Inueteratis extrahentia. Cucurbitulæ in occipite, Sternutamenta, Venæ frontis sectio per interualla, vnde sanguis fluat, quantum Capit testa oui.

13. Meth. 21.

Non sinapismi, neque vstiones, ob relictam intemperiem calidam, & siccam. Ad siccitatem derelictam, quæ Phrenitis Hectica dicitur, quia inueterata est, intus humectandum. Psyllij Mucillago extracta cum aqua Cucumeris cocta cum sapa, & additis Gummi arabico, Seminibus cõmunibus, Cidonij, Portulacę: Amilo, Sandalis. Fiat electuarium, de quo sumat vnciam dimidiam bis in die: Potus aquæ Hordei incoctis Cancris fluuiatilibus, & sebesten.

Ad Phrenitidem ex septo transuerso. Venæ sectio ex interna brachij, vt in Pleuritide. Ex Hæmorrhoidibus: Cucurbitulæ in dorso cum scarificatione, ad nates, Clunas, & Coxas. Purgatio per Clysteres magis ne pars offendatur. Hipp. Intus, & extra calefacientibus vtendum, & purgantibus per sputum, vt Peripneumonia: aliquando per inferiorem purgationem. Præcordia fouere, & perfundere Rosaceo, Violaceo: Si magnus æstus, succo semperuiui actu frigido, folijs Cucurbitæ impositis, non diutius, ne offendatur respiratio.

2. De mor. & de Aff.

Non

Non Acetum, vt in Capite, ſed Omphacium ad robur circumſtantium. Poſt principia addenda rarefacientia, & relaxantia: Oleum amygdalarum dulcium cum roſaceo, Chamęmelinum. Semen lini incoctum cũ hydræleo. Cataplaſma ex lini ſemine, & Hordeo cum Hydræleo. Non multum calfacere, ne augeatur inflammatio. Potus aquæ tepidæ non frigidæ Hydræleum exhibet Trall. At in Eryſipelate aquæ frigidæ potus. 9. meth. 5.

Capiti Oxyrhodinum ſemper, nunquam digerentia, niſi factus ſit morbus per eſſentiam. Hip. ad febrem Phonodem. Frigefactoria ad viſcera, & Caput. Potus ſolus vſq; ad Septimam ex mulſa aquoſa facta maceratione Hordei torrefacti cum ſuis paleis: ſin vires non ferunt: Ptiſana modica, tenuis actu frigida, & aquam ſuperbibat, Poſt ſeptimam, ſi febris dimiſerit, Milium lingat, & ad veſperã Cucurbitam, aut Betas, & vinum album aquoſum, quo tempore, & balneum conuenit. Cum validus fuerit, per nares purgato molli pharmaco. Aluum intra purgato, Poſtea lac aſininum exhibeto. 2. de mor.

Ad Symptomata, vt; Vigilias quæ maxime vrgent. Capitis ablutio, aut pedum, & manuũ veſperi poſt Cenam, ex decocto Capitum Papaueris, & reliquorum refrigerantium quæ dicta ſunt. Facit ad ſomnum etiam modica vini potio, quæ & mitigat ferociam Trall. Si Vrina ſupprimatur; Fouere veſicam ex Hydræleo, poſtea manu præmere. totũ corpus oleo dulci perungere. Si conuulſio accedat: Vincire artus ſępe. Reuellere Clyſteribus acutis. Caſtorum intus, & extra. Caput & ſpinam vngere ex oleo Coſtino, aut Rutaceo.

De Lethargo. Cap. XII.

Ethargus, Lethargia: ab Obliuione dicta. Alius tamen affectus eſt Obliuio, quę ſine febre eſt. 3. lo. af. 5. 2. Aph. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

li. De fin. Reponitur inter sopores. Contrarius Phreniti-di, tum ob causas contrarias, tum ob Symptomata. Nam ad frigiditatem pertinet Somnus, & immobilitas. Est delatio in somnum ægre excitabilem, cum debili febre, & maligna.

Cum oedemate flatuoso, & coloris vitio, & languore solidarum partium, & Spiritus pulsatorij. 13. Meth. 21. Auic. Est inflammatio Phlegmatica intra Craneũ. Gal. Lethargus, est, cum humor frigidus putrescit in Capite, vbi princeps facultas, febrem faciens. Differt à Caro, Catoche, Apoplexia, quia sine febre, & 1. in 1. Pror. 1. putredine. à Comate, & Cataphora, quia per consensum, non continui. Licet Coma sæpe accipiatur 3 in. 1. Pror. 75. pro lethargo. Paulus aliter accipit. Carum inquit, febris præcedit, eaque vehementior. Lethargum subsequitur. Catochus mixtus ex Phrenitide, & lethargo. Aetius lethargum vocat omnem delationē in somnum, vel primario, vel per consensum.

Catochem, & Catalepsim mediam inter Phrenitidem, & lethargum ex Melancholica. Caros cum frigidi, & humidi vapores cerebrum occupāt cum debili febre. Coma, cum calidi, & humidi vapores in febre feruntur ad caput. Rasis communi nomine, Subet vocat, quod Soporem significat. Auic. Subet tantum sine febre accipit. Gal. Inter altos sopo- 13. Meth. 21 res Apoplexia, Caros & Catoche sine febre. eosdē affectus, si cum febre lethargũ vocari. Hipp. Lethar- 2. & 3. Morb. gum vocat, cum vitio Pulmonis caput læditur. Inquit enim. Morbi Lethargi appellati status idē est, qui Peripneumonię, verum difficilior. Tussis, & sopor ipsum tenet, & saliuam multam, & liquidam 3. De Morb. educit: aliquando & nugas garrit. Alter morbus Bletos vocatur, à Blito herba insipida quidam Attonitum, & Sideratum vertunt: quod tribuitur Apoplexiæ. Videtur autem hunc morbum significare, quem hoc modo describit. Cum cerebrum multa immunditia vitiosorum humorum repletum fuerit,

rit, anterior capitis pars primum dolorem ipsis exhibet, & suspicere nõ possunt aliqui ambobus oculis, aliqui altero, & sopor ipsos tenet, & desipiunt, & tempora saliunt. & febris tenuis habet, & corporis impotentia. Hic tertia, aut quinta die moritur, si vero ad Septimam peruenerit, à morbo liber euadit.

Circa Lethargi differentias supponendum. Aliũ esse somnum naturalem, alium Soporem, qui somnus præter naturam est: & aliam Vigilandi impotentiam, ex Gal. Somnus naturalis est, qui fit ob cõcursum calidi natiui ad alimentum, vt instauretur, salubris, vt signum & causa. 2. in 1. Pror. 28. & 1. in 3. Epi. 6. 3. cap. pul. 10.

Sopor somnus est morbosus; Cum calor natiuus foras progredi nequit. ob immodicam humiditatem, in cerebro, vt in Comate, & lethargo cui opponitur Phrenitidum uigilia. Nam nequit intro vergere ob caliditatem, & siccitatem. Contingit & ob solam frigiditatem prętér naturam, vel solam humiditatem, vel vtraque. Cum humiditate Lethargus, Cum siccitate Catalepsis. Impotentia vigilandi est, cum ob virium imbecillitatem nequit calor naturalis foras prodire: nequeunt attollere palpebras. Aristoteles inquit. Non est somnus quælibet impotentia sentiendi, vt in animi deliquio in Amẽtia; & cum venę in collo appręhenduntur. Idem dicendum in compressionibus cerebri ab osse depressso, & percussionibus validis Temporum, vnde caros fit. Hæc tamen Medici inter Sopores reponunt omnes ob defectum Spirituum animalium, assimilantur morti. In omnibus, tam in somno, quam in Sopore, & impotentia vigilandi datur magis, & minus. Vnde somnus profundissimus, leuissimus, medius pro facili expergefactione. Et commiscentur somni, & Vigiliæ varijs modis, vt aliquando contingat in somnis moueri, & sentire. Vtraque si modum excesserint, malum. Lethargi differentię. Ex- 2. Aph. 3. 1. Sy. ca 8. 2. Aph. 3. 1. in 3. Ep. 6. De son. & vi. 2. 2. Aph. 3. 2. Aph. 2.

quisitus ex sola pituitæ: Spurius ob mixtionem flauę bilis, vel Atrę. in quo confunduntur Symptomata: Sopor, & vigiliȩ Sopor vigilans, & Coma vigil
3. lo. af. 5. ob bilem, & pituitam. Vel initio vigiliȩ magis post Sopor: vel contra, vel vtraque per totum morbum, quȩ Typhomania antiquis appellata est: mixtio
De Com. 2. Phrenitidis, & Lethargi. Causa Symptomatis id
1. Sy ca. 9. est soporis, intemperies frigida, & humida cum hu
3. lo. af. 5. more ob multitudinem grauante Cerebrum. Me-
3. Aph. 5. moriæ & rationis diminutæ. Frigiditas magis; vt caliditas deprauatę in delirijs. Causa morbi, Materia quæcunque grauans multitudine Pituita in vero Lethargo: Atrabilis in Catalepsi. Sanguis in quodam Caro. Omnes Lethargi, si cum febre. Forte & flaua bilis si crassa, & multa: visum enim est post febres ardentes Sopitos ęgrotantes, & bilis crassæ excretione liberatos.

Efficiens quodcunque Pituitam gignit, & commouet, ad Caput.

Vaporosa, inter Alimenta, vina crassa, Lactuca, Lac, Cepę. Inter medicamenta. Soporifera appellataq; Quędam ex his etiam insaniam inducunt, vt Hyosciamus, Mandragoras. Vinum merum. Caput replent etiam Balnea. Austri; Febres; Abscessus post aures. Aetas puerilis, declinans.

2. Prog. Signa: Cognoscitur somnus prȩter naturam, tem
11. pore inconsueto, Noctu melior quam die: Mane
2. Aph. 1. quam vespri: in declinatione febris, & statu, quam in augmento: pessimus in principio accessionis. Longitudine, nisi ex manifesta causa, vt post longas
2. in 1. vigilias. Sępe somnus duorum dierum peofuit: &
pr or 28. post vini potum liberaliorē: In infantibus magis:
1. Aph. Hyeme. Profunditate; id est difficili expergefactio-
15. ne. quod solum signum grauis somni ponitur. Exsci
2. Aph 3. pienda hic quoque causa manifesta. At non omnis
3. in 3. morbosus profundus, vt Coma non somniculosum.
Epi 39. Inquit enim Hippocrates.

Prę-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Prehendebat eos Coma continuum non sonniculosum: & Gal. Vigilare nequeunt ob pituitam, neque dormire, ob flauam bilem, neque attollere palpebras. Vigilandi impotentia discernitur pulsu par uo, & languore. Contingit sæpe in Phrenitide emo riente virtute. De Com.

Sopor continuus in Lethargo ad differentiam eius, qui fit in principijs accessionũ ob caloris cõcentrationem & refrigerationem. Ab initio magis quam Phrenitis Initio sopore erant oppressi, fastidiosi, inhorrescentesque. In mixto non semper continuus. Incipiunt magis vigiliæ, Succedunt sopores, absumpta bile, relictis humoribus crassis. 2. Aph. 1. 3 in 3. Epi. 34.

Febris continua ex genere Quotidianæ, inter ardentes: Febris non acuta, neque magnopere sitibundi, vel deliri. Accessiones plerisque diebus paribus. Extremę manus pedes frigidiores fere per totam accessionem: vix nec probe redibat Calor. Grauitas capitis sine mordaci dolore. Ratio lęditur diminute, vel in totum ob frigiditatem, vnde tarditas in loquendo. Non deprauatę, nisi misceatur cum Phrenitide. Obliuio sub accessiones, languor, vocisque defectus: Ignorantia aliquando sui ipsius, & suorum, vt Tucidides in peste narrat. Pulsus tardus, rarus, vndosus in altis soporibus semper, inęqualis, intermittentes, aliquando dicrotus, id est quasi replicatus. Vrinę tenues, aquosę: Subsidentia alba sursum petens generari significat, pręcipue in subiugalibus. Nam firmato humore in parte, tenues & aquosæ. 3. loc. af. 5. 3. in 3. Epi. 37. 4 ra. pu. 13. 3. in 3. Epi. 41.

Prognostica Periculosus. Nã inter acutos, & ob partem principem. Diuturnior Phrenitide. Ignorantia & obliuio cum rigore malum. Labi ad pedes his contingit, quod malum. Soluitur coctione, egrediente humore, vel per nares, vel per palatũ. Abscessu post aures. Nõ soluitur morbus nisi vrinę crassescant, cũ subsidentijs albis, vel pręcedentibus 1. Acu. 8. 2. in 1. Pror. 29. 1 prog. 15 3. in 1. Pror. 73.

flauis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2. De Morb. flauis in materia mixta. Moriuntur congelato, persrigerato sanguine in Cerebro. Hinc Sphacelus nascitur.

Lethargi Curatio. *Cap.* XIII.

13. Meth. 21. CVratio in principio, & fine similis est Phrenitidi. Ad humorem ascendentem ad Caput, Euacuatio reuellens ad inferiora: Venæ sectio ex Cephalica, vel communi in plenitudine totius: Siue per Hæmorrhoidas, Cucurbitulas in dorso: Clysteres acutiores, quã in Phrenitide addito melle, Hiera composita: Non Medicamenta purgantia in initio Auic quia virtus sopita non adiuuat, & interim agitãdo caput magis replet: Amplius humor Crassius longiori tempore eget ad præparationẽ, & concoctionem. vt Gal. testatur. Præparantia per inci-
1. Aph. 24 dentia, & extenuantia Oxymel. s. Comp. Acetosus de duabus radicibus Sy. de Betonica, de Stæchade. Sed contemperanda caliditas febrilis, & putredinis, ex decocto Cicorei, Agrimoniæ, Capilli veneris. Purgatio, vbi morbus in longitudinem protrahitur, præcipue si tremor apparet, nec febris vehemens. Trall. Scamonij scrupulus vnus: Castorei Scrup. duo, fiant pillulæ. Aliud Hieræ s. drachma vna Colocyntidis Scrup. Semis. Mirobalani Scrup. vnus. Mastiches Scrup. vnus, Et semis. fiant pillulæ. Nos vtimur pill. Aggregatiuis. Si febris vehemens, abstinendum à purgantibus: Solum Castoreum propinandum Scrup. vnus per se, vel cum oxymelite hora vna ante accessionem, generosissimum remedium Trall. & Auic.

Capiti in initio repellentia conueniunt, ad humorem ascendentem, per Oxyrhodinum vsque ad tertium diem. Paulus, & Trall. admiscent calefaciẽtia extenuantia, Thymum, Castoreum. At post principia Gal. & Auic. Auicenna post duos dies: Ace-

tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rum scylliticum cum oleo incoctis Thymo, Calamento, Peucedano, Panace, Iride, Aristolochia, Castoreo: Suturas irrigando & fouendo. Naribus ad pituitam dissecandam in cerebro, Nigella ex Aceto, Ruta, Thymum, Pulegium, Origanum, Sisimbrium: Ad educendam pituitam Sternutamenta ex acribus, & valentibus inspiratis, vel insufflatis, vel illitis Apophlegmatismi, Palatum inungere ex Sinapi cum melle. Piper, Staphisagria, Euphorbium, Castorium ex oxymelite. Digitis extrahenda pituita ex ore. Vomitoria cum penna illita ex prædictis. Inueteratis Sinapismi Capiti raso, & Cucurbitulæ in occipite; Sed præparandus locus fomento ex Sale, Milio, Furfure in sacculis: Post sinapismum mitiganda vstio ex oleo violato Recentiores inurunt in vertice, & Occipite. Hipp. non inurit, inquit enim: ad Bletum, quem Lethargum esse diximus: si reliqua non prosint, vnica spes relinquitur. Sinciput findito, & vbi sanguis defluxerit, Labijs compositis curato; sin moritur decima octaua, vel vigesima die. 3. loc. af. 5 2. Mor. & 3.

Ad Symptomata: ad Febrem non conueniunt refrigerantia, & humectantia, quia contra indicat pituita, & sopor. Tamen in principio requiruntur ad sistendum motum humoris. vt Sy. violatus, de Endiuia; Bolus armenus cum aqua rosacea, vel acetosæ: quo tempore etiam conuenit oxyrhodinum. Ad Soporem: excitandi ne in Caron transeant. Sinere paulisper hora consueta dormiendi: vt noctu, mane, non meridie, nec vesperi. Somnus confert ad concoctionem, vigilia ad digerendum; Vtraque necessaria in humoribus crudis; moderate & vicissim. Fugiendus in principio accessionis: Concedendus in declinatione magis: minus in statu, adhuc minus in augmento. Fugiendus quando laborem præstat, vel delirium: Concedendus cum sedat vtrunque. Excitandi per interualla post dimidium horę. 2. Prog. 11 12. Met. 3 2. Aph. 1 & 2.

Clamo-

Clamore, Odoribus ex Aceto acerrimo cum Ruta Thymo, Pipere, Euphorbio, Castorio: Fumigijs ex Cornu cerui, Galbano, Ferula, Eupatorio, Capillis humanis vstis, & ex aceto illitis fronti, Trall. Dolorificis cum euulsione pilorum, compressione digitorum, vinculis ad extremas partes.

Frictionibus asperis ex sale & aceto. Cucurbitulis deorsum attractis ad tibias, coxas, clunas, & dorsum. Scylla leuigata ex aceto illinenda plant s pedũ & manuum. Suppositoria ex melle, Salgemma, & speciebus Hieralogodion, simul reuellunt, & excitant. Hodie vtuntur vesicatorijs cum Cantharidib. fermento exceptis cum aceto Scyllitico: ad brachia, ad Crura. Paulus rubores excitat, in cruribus, & Femore. Celsus inquit. Validissime excitat aqua frigida repente infusa post remissionem, perunćto prius corpore multo oleo: deinde per caput totum corpus perfundendum. At non in difficultate respirandi, neque duris Hypochondrijs: Non iaceat præsertim supinus, nam excrementa non descẽdunt ad Palatum. Sed erećta ceruice, aliquãdo pronus cum descendit pituita. Ad vrinæ obliuionem Comprimenda vesica supra pećtinem: inungenda ex oleo Rutaceo, cum Castorio. Ad Parotides, Si magnitudo inflammationis periculum minetur, diminuenda initio ex missione sanguinis ex cubito eiusdem lateris: ad particulam relaxantibus vtendum, non repellentibus. ex oleo amygd. dulcium, Chamæmelino, Anethino, Liliaceo, Pinguedine Anatis, additis digerentibus, & concoquentibus, Myrrha Thure, Croco, Iride. Si vergat ad suppurationem: Cataplasma ex Althea, Fęnogræco, Semine Lini, Farina Hordei. Postea aperiendum, vt pus ducatur.

Vićtus tenuis: Ptisana, Cremor Auenæ Paul. Halicę cum Oxymelite, Apio, Hissopo. Amygdalæ succus ex melle mica panis cum aqua mellis: Ad-

monere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

monere,vt bibant,colluant,deglutiant. Cogere Bõbilio Paul. quod vasculum angusti oris ad infundẽdum. Potus Mulsæ cum modico piperis, aut Cinnamomi non actu frigidus: Vinum modicum apparente coctione. Post cibum vigilet, extrema vinciãtur, & vngantur,ne vapores ferantur ad caput. Aer luminosus, siccus ex suffumigijs. In declinatione gestationes moderatæ. Trall. Balneum aquæ dulcis laudat multos graui somno excitatos.

De *Lethargo Spurio.* *Cap. XIV.*

Lethargus spurius quidam ex mixtione flauæ bilis, in quo delirium, & Sopor,affectus medius: magis & minus accedens ad Phrenitidem,aut Lethargum. Alius ex Melancholia. Hunc Aetius Catochem & Catalepsim vocat, quia est veluti mẽtis occupatio, appræhensio: Delirij species ex atra bile magis, periculosior Lethargo cum febre simili. Aliquando ex sanguinis copia. At Galenus Catochem, & Catalepsim affectus esse sine febre: Si cum febre lethargum esse. Soporem esse vigilantem,in quo manent apertæ palpebræ: affectum frigidum & siccum. Tradit tamen Hippocrates Catochem febrilem,cum inquit. Capite dolentes cum Catoche delirantes: & in febre ardente aliquando fieri Catochem. Hunc significasse videtur in Prog. cum inquit. Oculorum in somno suspectiones, id est somnus non clausis exacte palpebris, quod ob siccitatem. Paulus Catochem vocari apud posteriores non mixtum affectum ex bile,& pituita,vt apud antiquiores, Sed simplicem affectũ ex humore frigido & sicco in posteriore parte cerebri Fieri aliquando à causis procatarticis,vt Ebrietate, Medicamentis,superpurgatione,morsu ventriculi,Vermibus,Vtero per consensum. Pertinent hi ad conuulsiones, quos congelatos vocant Arabes, omnes sine

13. Meth. 21.
4. lof af 2.
2. in 1. Proe. 48. & 55.
1. Progh. 11.
2. De Morb.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſine febre. Alibi apud Hippocratem Sphacelus, & Sphaceliſmus. vocatur; quaſi cerebri corruptio, in qua fit repentina obmuſteſcentia, vt in Apople-
2. & 3. De Morb. xia, & liuor in facie, vt ſolet in Gangrena. Sphacelus inquit cum febre, in anteriore parte, facies paulatim intumeſcit, & liuida fit, febris & rigor. Sphaceliſmus ſine febre in poſteriore parte capitis, dolor ad ſpinam. Signa mixtionis dominante pituita Sopor, vt in Lethargo oculis clauſis, & delirium cū excitatur. Dominante bile, Sopor cum continua
3. in 3. Epi. 39. vigilia, & delirio: quod Coma non Somnicu'oſum, non exacte claudunt palpebras: Ex mixtione atræ bilis: Somnus cum oculis apertis, & febris continua, videntur vigilare, quia oculos non claudunt: at non audiunt, nec vident, & aliquando repente obmuteſcunt. Aet. aliquando nictant, aut intente videntur intueri, & veluti fixos oculos habent, & palpebras penitus immobiles, etiam ſi admoueas manus, non audiunt, nec loquuntur. Admouēt aliquando manus ad oculos, & nares, quaſi vellicentur. Aliquando potus per nares egreditur, deglutire nequeunt. Dolor maior capitis quam in Lethargo; Rixa & alienatio. Pulſus parui languidi quaſi deficientes; Reſpiratio inæqualis; Suſpiria per interualla. Alui & vrinæ Suppreſſio ob ſtupiditatem, & ob raptum ad caput. Sordes in oculis aliquando feſtucas colligunt. Auic. Prognoſtica. Hipp. de Sphacelo & Sphaceliſmo inquit, cito pereunt die tertia, niſi
1. Prog. 11. & 12. iuuet ſanguinis fluxus è naribus: Et in Prog. ualde exitialis, niſi à medicamento contingat, in Prorreticis. Capite dolentes cum Catoche delirantes, intercepta aluo, oculoque feroci, in ſcapulas rigent.

Si oculus peruertitur, aut liuida eſt palpebra, aut naſus, aut labrum, cum aliquo alio ſigno, mors propè eſt, Significat Sphacelum. In febre ardente oculorum peruerſio mala, præſertim ſi Catochi

fian.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ant. At ex Causa procatartica, & per consensum non adeo verenda.

Lethargi spurij Curatio. Cap. XV.

CVratio ad mixtionem bilis & pituitæ, remedijs ad vtrunque humorē. Initio venæ sectio; euellens à capite, Hirudines ad Hęmor. Cucurbitulæ deorsum trahentes, Clysteres. Capiti repellentia. In augmento, & statu miscenda digerentia ad pituitam, cum refrigerantibus ad bilem, tam extra Capiti, & Hypochondrijs, quam intra ad humores alterandos, & euacuandos mixtis remedijs ad Phrenitidem, & Lethargum.

Ad Catochum febrilem, s. ex solo sanguine. Venæ sectio sufficit; nec expectandum, vt facies liuecat inculcato scilicet sanguine, vnde Sphacelus oritur: & Capiti oxyrhodinum, Si sanguis impactus relinquitur, ad digerentia transeundum.

Ad humorem melancholicum; Venę sectio, si facies rubet, & vires consentiunt ex Cephalica audactius si fluat niger & crassus. vtilissimę hirudines ad Hęmorrhoidas. Non si ob siccitatem, aut post euacuationes ex Pharmacis, Neque purgantia; sed Clysteres reuulsiui singulis diebus. Simplicissimus apud Aet. ex succo furfuris melle spuma nitri. Efficacius Incocto Polypodio, aut Elleboro nigro. Capiti Oxyrhodinum, at non perseuerādum cum aceto ob siccitatem, Conueniunt humectantia, & refrigerantia, vbi febris vehementior, nunc etiā calefacientia moderate, vbi febris remissior. Oleum dulce tepidum solum capiti irrigandum; aut Amygdalarum dulcium, nunc incoctis violis, Capitibus papaueris, Chamęmelo. Nunc Serpillo, Thymo Castorio, sed modice ob siccitatem. In his vtilissimi pulli Gallinarum, aut Columbarum dissecti, & impositi: Pulmones calidi, nam miti calore non exasperant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rant. In his non conueniunt sternutamenta, ne
Apophlegmatismi, nisi post multam humectatio-
nem. Non frictiones siccę, nec vehementes. Nō cu-
curbitulæ, nam terrestris humor non insequitur
tanto minus inustiones. Præcipua curatio in hum-
ctatione, & post humectationem purgatio. Sy. a
atram bilem, de Pomis, de Epithimo; Melissa, Bu
glossa. Medicamenta purgantia in declinatione. Se
na, Polypodium, Epithymum confectio Hamec
Totum corpus inungere ex oleo Anethino Amyg
dalino Chamæmelino in hyeme, Violato in Æ
state.

Balneum aquæ dulcis. Victus humidus; Ptisana
Potus non aquæ, sed Apomeli, Mulsa diutius inco
cta. Anethi, & Apij decoctū, vbi vrinæ crassæ. Iur
2. de Mor. carniū contemperant atram bilem. Hipp. Ad Spha
celismum cerebri, si sanguis è naribus fluxerit, au
per vomitum; si plus iusto vomat bibat farinam tri
mestrem aquæ inspersam. Si è naribus, reuulsio fia
2. Acu. 5. ad venas brachij, & compressio fiat in temporibu
ad venas vinculo supposito splenio. Bibat acetum
album aquosum, & si debilis sit, Ptisanam, vitet
3. Morb. calefactoria. Si sanguis non fluxerit, Calefactoria
ex Eruo in Sacculis feruente cum posca ad ceru-
cem, dorsum, & pectus adhibenda existente dolo-
re in posteriore. Si dolor in anteriore, apparentu
tumore, & liuore: secandum qua parte intumuit, &
purgato osse, radendum vsque ad secundam lami-
nam, deinde curandum, vt fracturam. Si tumor no
apparuerit, neque sanguis fluat. Sternutatoria ad-
hibenda per odorata leuiter, & aluus vtraque pur-
ganda. Sorbitiones tenues tepidæ; abstineat à vino

De Mania. Cap. XVI.

2. Sy. c. 7. MAnia, Insania, Furor, id est Mentis alienatio
Est delirium sine febre. Morbus appellatu

a Sym-

a Symptomate. Est enim prauus motus imaginatri- Sy.dif.3.
cis, vel rationis, vel vtriusq; simul, Num & memo-
riæ? nam est prauus motus regentis facultatis.

Deprauatur autem memoria, cum aberrant circa
præterita. Alia vero est obliuio, tarda scilicet recor-
datio, aut nulla. Cum Symptoma imbecille est, vo- 7. Aph.5.
catur Delirium, & desipientia. Cum vehemens, & & 9.
continuum, Mentis alienatio.

Si cum timore, & mæstitia, Melancholia. Si sine 6. Aph.
his, nomine generis Mania. Rasis, & Trall. Melan- 23. & 3.
choliā pro genere. Paulus Maniam vocat siue Insa- Aph. 20.
niam, cum ferarum more efferuntur violenter ir- 22.
ruentes in vnumquemque. Species variæ ex modo
delirij. Causa delirij affectus, qui, vel intemperies 4.loc.af.2.
calida eorum quę in cerebro, vel succi vitiosi mor-
dentes, aut atri. Non frigiditas, nam diminutionē,
& immobilitatem facit. Fatuitatem, Obliuionē, tor
pidas actiones, non deprauatas. Neque humiditas, 2.Sy.c.7.
nam pigritiam, & insensibilitatem facit. Siccitas 5.loc.af.5.
motum facit, & vigilias. Mania fit apud Galenum 3. Aph.5.
ab humore irritante, & mordente, cuiusmodi sem- 6. Aph.
per est flaua bilis: Aliquando atra, cum supra mo- 56.
dum exusta, aut putrefacta malignam induerit
acrimoniam. Aetius, Trall. & Auic. Quandam fieri
ex multo sanguine puro, non putrefacto ad cære- 7. Aph. 7.
brum confluente, vt in Ebrijs: quod & Galenus cō
cedit, cum inquit. Desipiunt aliqui ex vini potatio
nibus capite oppleto plurimo sanguine, & spiritu
calido. Trall. eandem fieri sponte in ijs, qui sangui-
ne abundant. Forte id significauit Hipp. cum dixit.
Vere furores: Quamuis Galenus hos tribuerit Au- 3. Aph.
tumno prauis humoribus reseruatis in id tempus. 80.
An a sanguine fieri potest in vere, cum ob multitu 2. Part.
dinem nō contemperatur a cerebro? vt vult Aristo- an 7
teles. Circa hæc dubitatur, Primo. Si aliquando fit 6. Aph.
Mania a sanguine multo, & puro. Non bene Gale- 56.
nus scribit, semper ab humore mordēte, vt bile, aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

atra adusta. Respondetur, non omnem desipientiam Maniam esse, sed cum vehemens est delirium.

Potest enim delirium fieri a sola intemperie, & a sanguine multo, & vini potu, non tamen mania est. Est eni mania vehemens, & diuturnus affectus: At desipientia ex Ebrietate, & solo sanguine breuis est, cito enim in his sedari potest perturbatio, quæ mentem commouet. Sed ad clariorem intelligentiam sciendum est, delirium non fieri seu in febre seu sine febre: nisi spiritus animalis commoueatur, & turbidior fiat, Inquit enim Hipp. Desipit homo, cum sanguis in capite a bile, aut pituita calfactus, & plus solito commotus fuerit. Iterum inquit. Sanguis in homine maximam partem confert ad prudentiam, quidam dicunt, totum; Cum igitur Bilis commota ad venas, & ad sanguinem ingressa fuerit, commouet, & calfacit, & desipit homo, & non sibi constat, motione non solita contingen te. Hæc Hippocrates. Quibus consentit Arist. Vim sentiendi intelligendique obtinet pleniorem sanguis tenuior, & frigidior: Optime constant & ad robur, & ad prudentiam quæ calidum tenuem, & syncerum habent. Cum igitur sanguis arteriarum in quo spiritus animalis in cerebro, continetur, a prauis humoribus turbatus fuerit, & impurus redditus, deprauari actiones principum facultatum necesse est. Nam pro humorum prauitate deprauari imagines putandum est, & pro commotione imaginũ, ac turbatione spiritus, iudlcium lædi. Quies enim, & puritas spiritus animalis ad prudentiam facit. Ideo non quælibet intemperies calida, & sicca cerebri delirium facit, etiam si vehemens sit, vt patet in doloribus capitis, & multis febribus, sed in quibus commotio fit imaginum: earum enim tumultu mens occupata externa sensibilia iudicare nequit: sed pro motu imaginum varie mouetur. Turbari etiam potest sanguis sponte cum calidior ascen-

2. De Morb.
1. De Morb.
2. Part. an.2.

ſcendens, non refrigeratur a cerebro ob eius intemperiem calidam, vel ſiccam. Inquit enim Ariſt. Deliria contingunt, cerebro ſupra modum ſicco, quia non refrigerat aſcendentem ſanguinem. Et Auic. inquit: Ob paucitatem medullæ cerebri, vel natura, vel morbo, non ſapiunt, quia non ſufficit ad copiam ſanguinis temperandam. Ex ſola igitur intemperie cerebri delirium continget, cum ſanguis copioſior fuerit, & calidior, vt in Ebrijs: non enim in his ſedatur motus calidioris ſanguinis. Nõ fit autem ſimilis motus in omnibus febribus: quamuis enim in venis ferantur humores, non tamen eſt neceſſe commoueri ſpiritus in exiguis arterijs cerebri contentos. 2. Par. an. 7.

Relinquitur igitur ſolum ab humoribus mordẽtibus, vt bile flaua, vel atra aduſta delirium ſine febre fieri, quæ Mania dicitur: hi enim ſoli morſu irritare poſſunt, & mouere ſpiritus animales. Altera dubitatio. Deſipientiam fieri etiam a Pituita tradit Hipp. conuerſo ſanguine ad ſeroſitatem, quia humiditas facilis eſt ad motum, ideſt ad ingreſſum in venas. Et ex plurimo ſanguinis profluuio. Galenus interpretatur ob virtutis defectum, Idem in decrepitis, An per deſipientiam etiam ſignificatur diminuta ratio? quæ Ania, & Pharania, & ſtultitia vocatur, ob frigidam intemperiem. Sic a pituita Cauſæ remotiores. Quæcumque turbare poſſunt ſpiritus animales in vaſis cerebri: Magnæ animi perturbationes: Excandeſcentia, Ira, Mæſtitiæ: Curæ, nimium ſtudium, Medicamenta turbidos vapores mittentia. Cicuta, Hyoſcyamus, Solanum manicum. Vigiliæ diuturnæ. Circa vmbiculum dolores palpitantes. Ab Ileo aliquando deſipientia. 7. Aph. 10. Vitia ſepti tranſuerſi, cum traxerit prauos humores: vel cum non retinet vapores prauos ex ventre inferiori. Hoc modo oritur Melancholia Hypochõdriaca. Sic in vere furores, quia cõmouet

2. Morb. 2. in 6. Epi. 38. De Morb. ſa. 7. Aph. 9. Quod an. mo. 5. 2. Sy. c. 7. 9. Aph. 23. 7. Aph. 18. 1. in 1. Pror. 35. 3. Parc. an 10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

humores. In Autumno: Conſtitutio aquilonia. In vigore ætatis, aut poſt, Raro ante. In viris magis: Fæminæ ob defectum menſtruorum, libro de Virginum morbis.

Locus affectus Ventriculi Cerebri anteriores læſa imaginatione, Medius læſa ratione, Poſterior
1. in 1. læſa memoria. Auic. Concedit Galenus ob diuer-
Prior 27. ſa loca in cerebro, fieri diuerſas ſpecies delirij.
8. loc. af. 7. Sed magis in ſubſtantia cerebri, quia ventriculorum morbi potius obſtructiones ſunt. An ſpiritus animalis in vaſis primo continetur, vnde diffunditur in totum cerebrum, & ventriculos.

Signa Maniæ. Cap. XVII.

Signa futuræ Maniæ eadem quæ futuræ Phrenitidis. Ex cauſis, & effectis. Vigiliæ diuturnæ.
7. Aph. 18. Sputa rotunda, ideſt ſpumoſa, & exigua candida, glutinoſa. Capitis leuitas, vibratio, vt putent va-
3. in 6. Epi. 36. cuum, aut ſe eo carere. Aet. Aliquando grauitas. Aurium ſonitus: Splendores. Circa vmbilicum do-
1. in 1. Pror. 35. lores palpitantes: ob ſepti tranſuerſi læſionem Gal. Riſus præter rationem non conſuetus an ob titillationem ſepti tranſuerſi ab euaporatione aſcendere.
2. Epid. 5. & 6. Pla. 9. Cui vena in Cubito pulſauerit inſanus, & iracũdus. Facile iraſcuntur Curæ pernices peregrinæ. Venus multa in ſomno. Lingua obtremiſcens. Pro-
1. in 1. Pror. 20. greſſis fiunt oculi caui, intenti ac fixi, puluerulenti. Pulſus durus Reſpiratio rara, & magna. Vrinæ ſine
1. Præſ. 4. reſidentia prærubræ: Contenta ſublime peten-
1. Prog. 24. tia, id eſt euaneſcentia. Factę ſignum pathognomonicum: Mentis alienatio, & euariatio a communi
1. in 1. Pror. 31. hominum ritu, & ſanorum moribus ſine febre. Ex ſanguine: Faciei rubor, Venæ turgidæ in fronte.
Ei. Def. Capitis grauitas, imbecillitas. Dementia cum riſu, & iucunditate Aet. Canunt: Non læſa memoria. Cauſæ antegreſſę.

Ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ex flaua bile: Iracundi, iniuriosi, pallidi, Oculi caui: a[illegible] n sonitus: Causæ. Ex assata atra bile. Ferina dementia: Auic. Dæmonium lupinum vocat, ob mores ferinos, & effigiem. Ex cerebri siccitate, leuitas, nulla excrementa. 3. lo. aff. 7.

Per essentiam in capite: Continua insania, per consensum ab humoribus ascendentibus, aut vaporibus: Interualla, exacerbationes, quædam in vere, quædam in Aestate, quædam in Autumno pro humoris natura, Prognostica. Morbus diuturnus, non lethalis Cels. nisi transeat in Conuulsionem, aut Atrophiam.

Incurabilis vbi in habitum confirmata fuerit. Ex defectu medullæ Cerebri. Mala ex profluuio sanguinis: Ab Ileo: Desipientia, & conuulsio coniunguntur sæpius, quia affectus arteriarum facile in neruos transit. Ex multa potatione rigor, & desipientia, malum. 7. Aph. 9. & 10. 7. Aph. 7.

Desipientię cum risu, id est cum ioco, securiores: Quæ cum studio id est Serio Cels. periculosæ. Gal. illas ex sola caliditate, vt in Ebrijs: Quę cum studio ex flaua bile: Pessimæ ex Atra temerariæ. A furore difficultas intestinorum, vel aqua intercutem, vel mentis alienatio, bonum. Gal. vt in febribus aliquādo vehemens soluit, sic alienatio furorem. Ex tumultuosa permutatio in blandam, & contrectabilem, mala, quia significat In habitum transire, vt lanæ tinctæ ablui nequeunt. Vel quia tumultuosa in membranis est, blanda in cerebri substātia. Si prius læsa memoria læsdatur ratio, vel imaginatio, securior, quam e contra. Auic. Egemus enim memoria ad rationem. At læsa prius ratione, si cæteris communicetur, significat augeri morbum, vt aliquando neminem agnoscant, signum læsæ memoriæ. An significat transire in posteriorem partem, quæ principalissima est secundum Herophilum. 6. Aph. 53. 7. Aph. 5. 1. in 1. Proo. 33. 4. Ca. pu. 14. Quod an. m. 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio Maniæ. Cap. XVIII.

MAnia curatur, & omne delirium, Sedando motum perturbantem spiritus animales: & eos defæcando ab omni impuritate. Ad causas; multitudinem sanguinis, aut Flauę bilis, aut atræ assatæ, Euacuatio: & contemperatio. Ad intemperiem calidam, & siccam refrigeratio, & humectatio. Sanguinis copia requirit venę sectionem in principio ex Cephalica, vel media, vel interna: vel in pede vbi ob defectum menstruorum: vel per Hæmorrhoidas. Facit, & ad euentationem, vt vapores turbulenti exeant. Huius gratia multa, & tota simul requiritur ex venis amplioribus, si vires tolerent. Sin pulsus deficit, Supplendum iteratis vicibus altera die vel tertia ex angustioribus venis donec feruore extincto confidentes fiant, Idem Hipp. de Virginũ Morbis. Ante venæ sectionem per tres dies victus tenuis refrigerans, & humectans abstinendo à carnibus, & vino penitus. Post venę sectionem, Sõnum conciliare ex Diacodion cum Ptisana, aut Alica, Aqua. Repetere alternis diebus ne singulis obstupescant sensus. Ventrem lenire, ne vapores ascendant, clysteribus, cibis lubricantibus. Vltimo ad sanguinẽ impactum, vena frontis media secanda est. Eadem remedia iteranda ante exacerbationem, in vere. Ad flauam bilem, præcedente venæ sectione, si eius copia fuerit: Purgatio sæpius ex Hiera, & Scamonio Trall. & Aet.

Celsus ad desipientiam cum studio exhibet Elleborum nigrum: Ad Iocosam Elleborum album, sed præcedat præparatio cum ad inferiorem ventrem aluus mouenda: cum ad superiorem, aluus comprimenda.

Trallianus monet abstinendum à calidioribus medicamentis: nam ex vsu diuturno redduntur magis

gis

gis furiosi. Ideo frigidioribus vtendum, vt apud nos Cassia, Syruppus rosatus solutiuus, Tamarindi.

Diacatholicon, Electuarium Rosatum: Ad assatos autem: Epithymum, Sena; Confectio Hamech. Præcedat præparatio humectantibus, & refrigerantibus victu solum Trall. Nam potiones medicatæ absente febre ventriculum offendunt. Prisana diluculo cum granis suis. Balneum aquæ dulcis: Inunctio ex Hydræleo. Cessus ex aqua, & oleo præsertim facit ad assatos. Victus humidus ex elixis mane, & vesperi: Gallina cohortalis, Auiculæ montanæ: Pisces saxatiles: Cancri, Erinacei, Lactuca Endiuia: Pepones, Cucumis, Vuæ dulces duræ carnis

Mala dulcia, non austera: non Ficus, non Brassicæ, non Oua præsertim in biliosis, & ijs qui cruditate nidorosa laborant. vt plerique Maniaci. Non valde diuretica: non obstruentia, nec caput replentia. Non Lac, nec Butyrum. Non vinum austerum, sed aut aqua tepida præsertim dormituris, & post balneum, aut vinum album tenue post principia.

Sedatur autem perturbatio spirituum animalium per soporifera, quæ post euacuationem adhibenda sunt, vt Diacodion; Syruppus de Papauere ex aqua Lactucæ, aut Violarum post cænam.

Defæcant sanguinem frigida & sicca; Margaritæ, Fragmenta preciosa ex aqua rosacea, non valde odorata, quia caput replent. Lapis Bezaar, Bolus armenus, Corallium; Exsiccant enim ichores qui in arterias penetrarunt, à quibus fit mentis perturbatio: Capiti refrigerantia, quæ & in principio conueniunt ad repellendum. Irrigatio ex Oxyrhodino: aut Rosaceo cum succo Polygoni: Oleo œnanthino, id est ex flore labruscæ, Melino Lana imbuta Sincipiti sæpius admota; Humectantia ad solam intemperiem siccā; Irrigatio ex aqua tepida, aut decocto pedum, & Capitū Castrati. Abstergere 2. in 6. Epi. 38.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Luteis ouorum Inūgere ex Butyro, Lacte, Rosaceo. Post diuturnam humectationem totius & capitis, & purgationem totius, Aetius caput purgat per nares, succo betæ, Elaterio cum Lacte, Elleboro albo; Masticatorijs ex Mastiche, Staphisagria; Collutionibus ex aceto mulso incoctis Hissopo, Pulegio. Sanguisugis toti capiti, præsertim Sincipiti; Cucurbitulis. Quidam inurunt quatuor vstionibus forma Crucis. Arnaldus etiam ossis particulam aufert. At in materia calida & sicca offendunt magis quam iuuent euacuando, non enim humores crassi lædunt, sed ichores. Aetius declinante affectione pulueres digerentes inspergit in Sincipite, ex Iride, Squinantho, Casia, Apio, Rosis, Thure, Nitro, Pumice: in Balneo aquæ dulcis; eodem puluere totum corpus fricat, sed leuiter Caput abstergendo, & aliquando frigidam irrorando, si calidius appareat.

Post rubificatorium ex sinapi & Caricis imponit ad corroborandum. Trall. damnat antiquam curationem per pulueres acres, & Cucurbitulas, & Hirudines, nisi materia valde crassa & impacta fuerit, Nam cerebrum siccant. Auic. damnat etiam Caput purgia, quia attrahunt. Digerentia quædam conueniunt intus assumpta, quæ totum corpus respiciunt ad quoscunq; humores Gentiana, vel Aristolochia drachma vna cum aqua mulsa pota; Betonicę succus; Radix fęniculi Syl. & semen ex aqua quotidie. Brioniæ radicis drachma una quotidie anno toto Pli. Quod remedium Dioscorides ad Epilepticos tradit. Clysteres ex Centaurea & Gentiana. Lac Caprarum, quæ depastæ sunt Elleborum Diosc. Nam Elleborum acuit ingenium, præsumi solitū a Carneade Philosopho cū disputaturus esset. Pli. Celsus frictiones totius corporis & exercitationes vehementes conuenire, vt nutrimentum frigidum & humidum distribuatur in corpus, & prauos

humo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

umores corrigat ; Iuuare aliquando vehementer nimum perturbare, vt ſubito terreantur, ſic enim imouetur mens à ſuis cogitationibus. Cum rediet mens, conuenit annua Peregrinatio. Ad ſymtomata. Ad Vigilias explicata ſunt remedia in Phrenitide. Ad genus delirij, perſuadenda ſunt conraria: ſi non audiat, addendæ ſunt minæ, & plagæ d temeritatem. Ad inobedientiam, deceptio: Abcondere in cibis medicamenta purgantia, aut alia; Præſentia viri venerabilis. Ad ferinam, cauere ne rruat: auferre inſtrumenta noxia: Vincire manus, & pedes ad lecti columnas. Aut geſtandi Grabato quodam penſili, quem Girgathon vocant, lectica eſt inſanientibus propria Paul.

Demandatur huc illuc ad ſomnum conciliãdum. Silentium, non turba hominum: non aer valde lucidus, non ſpectacula. ſed Muſica; aliquando Venus, vt agnoſcant voluptuoſa, Signum perfectæ ſanitatis aſpectus humanus.

De Melancholia. Cap. XIX.

MElancholia dicta à Cauſa putata. Affectus Melancholici plures: Cancer: Elephas: Scabies: Lepra: Vitiligo nigra: Quartana. *2. Meth. 2.* *7. Aph. 40*

Melancholia, quę ſpecies eſt Inſanię, in qua timor eſt, & mæſtitia, ſine febre. Deprauata imaginatio, vel ratio, vel vtraque cum videantur triſtitia, & timenda, quæ non ſunt. Morbus intemperies frigida, & ſicca cum humore Melancholico, vel in Ventriculis cerebri vt Auic. vel in corpore vt Gal. quia omne delirium læſio eſt cerebri non vt inſtrumentum, ſed vt pars ſimiliaris. Hipp. Melancholici magna ex parte fiunt Epileptici. & è conuerſo. *3. lo. af. 7.* *6. Aph 23* *1. Temp. 3.* *3. lo. aff. 7.* *6. Epi. in fine.*

Si in corpus vergat affectio, fiunt Epileptici; Si in mentem Melancholici. Gal. in mentem repere, interpretatur, temperiem mutare, quæ aut eſt, inquit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quit, animę ſubſtantia, aut illi proxima. In Corpus autem cum vitiat inſtrumentum. Quod aliqua ex parte conſentit cum Ariſt. vbi inquit. Intelligendi
2. *Par.* 2. facultas inſequitur temperiem ſanguinis & puritatem. At non corporis continentis, vt putat Galenus, ſed contenti ſpiritus, vel ſanguinis. Vergere igitur in mentem eſt in ipſum ſpiritum, quod eſt proximum animę inſtrumentum, ſine hoc enim non cogitat, neque intelligit, operatio magis ſeparata à corpore, quam ſenſus exterior Sed dubitatur de intemperie frigida. Si enim frigiditas torpidas actiones
2. *Cy.ca.* 7. facit, non deprauatas, nō continget delirium in Melancholia. An ratione ſiccitatis delirium? nam motum facit, & vigilias. Ratione autem frigiditatis, Mæſtitia, nam ſpiritus in anguſtum compingit,
3. *loc.af* 5. lætitia diffundit. Ratione autem nigredinis Timor,
2. *Sy.ca.* 7. vt in tenebris. Hoc Auer, impugnat tanquam verba fabuloſa. Quia non aduenit læſio animę in tenebris, niſi priuatio luminis. Secundo, quia anima non videt ea quę in corpore ſunt, vt terreri poſſit nigredine interna. Tertio quia Color eſſet ægritudo, cum immediate lædat actionem: at ad nulla genera morborum reduci poteſt. Ob hæc putat atram bilem ob proprietatem ſpecificam terrorem facere, non ob nigredinem; vt Sanguis contrariam affectionem. At ſi ob proprietatem ſpecificam, ſoli ineſſet terrorem facere, ferrent autem multa alia, omnia corruptiua imminentia ſeu vera, ſeu apparentia; ideo omnis morbus ſi iudicetur periculoſus, ferret. Nigredo autem eorum eſt quæ corrumpuntur, vt Ariſt. in libro de Coloribus, Rubedo perfectionem oſtendit. Quamuis autem omnia nigra corruptionem minentur, terrent tamen animam, non bene iudicant ob delirium, Quæ autem ſana eſt, & recte iudicat non expaueſcit omnia nigra, nec in tenebris quibuſcumque timet. Sic ſolutum eſt primum argumentum. Ad

ſecun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

secundum respondetur. Est quædam animæ vis, qua percipit internas affectiones; nam Dormientibus apparent quæ intus offendunt magis quam vigilantibus & Melancholicis & qui Extasim patiuntur, vt fatetur Arist. & Hipp. de Insomnijs. Ad tertium. Nigredo symptoma est qualitatis mutatę & causa immediata alterius symptomatis terroris, vt contingit in alijs multis symptomatis se inuicem sequentibus. De Diu. 1. insomn.

Differentiæ ex modo delirij, ex Moribus loco affecto, Causis.

Modus delirij, varia imaginantibus & timentibus, vt insidias, venena, Mortem, Carceres, damnationem, Dęmones. Aet. Sæpius circa vnum tantũ delirant, in cęteris sapiunt. Idem sępe contingit ijs qui demorsi à cane rabioso, expauescunt aquas. Mores aliquando ferini, vt Lycaon Paul, & lycantropia, id est morbus lupinus imitantur lupos: Nocturna vagatio circa sepulchra: aufugiunt commercium hominum, & lucem, amant tenebras, vt plurimum mense Februario Auic. An quia fastidiunt Bacchanalia & omnia iucunda; Similis in genere Maniæ Dęmonium Lupinum Auic. ferina dementia cum facie non humana sed Lupina. Eundem morbum describit. Hipp. vbi inquit. Phronitis, Cura à quibusdam vertitur. Aufugiunt homines & lucem; amant tenebras, Timent, vident somnia horrenda, quandoque mortuos, vt plurimum in vere. Ex loco affecto tres species; prima per essentiam in Capite: Secunda per consensum à toto corpore: tertia per consensũ ab Hypochondrijs ascendẽte vapore, vel humore melancholico, vt in Phrenitide è Septo trã suerso. Quę Melancholia Hypochondriaca. Alia tamẽ est passio Hypochondriaca seu flatuosa delirio apud Dioclem: quẽ Hipp. Morbum Siccatorium, & morbum nigrum vocat. 2. Morb. 3. lo. af. 7. 2. Morb.

Ex Causis, vel naturalibus humorẽ melancholicum

cum generantibus & ad sedem mentis commouentibus, vel Diuinis, quas tetigit Hipp. cum inquit; Si quid dininum inest in morbis: videtur significare Dæmones. Vnde Dęmoniaci vocantur, vel maleficia incantationum perpessi. Putauit Auic. Melanchol am non immediate fieri à Dæmone, sed ab humore Melancholico, quæ causa naturalis est, seu fiat à Dæmone, seu non à Dæmone. An Dæmon potest absque humore melancholico imagines tristes & terribles inferre, vt alia multa? Quorum remedia diuina appellantur ab Hipp. in libro de Natura mulierum. Causa materialis est humor frigidus & siccus, seu humor melancholicus, qui veluti fex sanguinis est, seu ex adustione genitus, quę proprie atra bilis vocatur, nam post exustionem refrigescit licet retineat vstionis vestigium magis minus. Remotior causa quęcunque gignunt. Cibi, vel potus; Caro Caprina, Bubalina: Hircina: Taurina: Asinina: Chamelorum: Vulpium, Canum, Leporis, Apri; intelligendę sunt ex animali sene, non ex iuuenculis. Limaces. Salita omnia terrena: & ex Aquatilibus Thunni, & reliqua Cetacea. Brassica, legumina, pręcipue lens.

1. Prog. 4.

Panis furfuraceus, & ex vitiosis seminibus, Typha. Caseus vetus. Vina crassa'. Et quęcumque assant, Hepatis intemperies calida & sicca; Vigilię, Sollicitudines, Męstitię, Febres ardentes. Aestas, Autumnus. Efficiens quodcunque permiscet cum sanguine arteriali & spiritu: vehemens animi motus. Excandescentia, subitus timor, Amor, quem Heroicū vocant recentiores. Palpitatio circa vmbilicū. Flatuosæ agitationes in passione Hypochondriaca.

Signa Melancholiæ Cap. XX.

6. Aph. 23 SIgna Melancholię Pathognomonica; Timor & Męstitia longo tempore durans. Gal. Si fi-

ne

ne causa manifesta etiam breui tempore. Ras, cogitationes malę circa initia: in progressu ore proferunt: tandem cum perfecta est, verba & actus permiscent.

Pro delirij vehementia & moribus humor benignior, vel malignior significatur. Si per essentiam in solo capite, totius habitus non Melancholicus, nec afflictio in Hypochondrijs. Pręcessit Capitis æstuatio, vt in febre ardente. Si lingua repente incōtinens fiat, aut reliqua pars corporis elanguit stupore, melancholicum est. Gal. causam non videt, An atra bilis petit neruos; quia pituita non repente, sed vapor Melancholicus repente. Si in febre ardēte aurium sonitus cum caligine fuerit, & nariū grauitas, mente ex Melancholia aberrant. 7. Aph 4. 1. in 1. Pror. 18.

Caligo nigritiam significat. Auic. Quorum facies vehementer rubet, balbutientes, lingua leuis, labia crassa, oculi inconstantes. Totius corporis habitus melancholicus cognoscitur ex macie, nigritie, hirsutie. Venę latę, Sanguis exiens niger & crassus. Suppressæ hęmorrhoides, Menstrua. Et qui ruffo colore, aut flauo, interdum Melancholici. Ex causis, victu melancholico, vigilijs, inędia. Curis, laboribus; Non molles, non candidi & Obesi. Ab Hypochōdrijs Hipp. Phrontis morbus difficilis; in visceribus veluti spina esse videtur, & pungere: Anxietas. Septum transuersum foris tumet, & ad contactum dolet, & expauescit. 3. loc. af. 7 2. Mor.

Passionis hypochondriacę signa ex Diocle. Sumpto cibo coctu difficili & caustico, sputum sequitur humidum, ructus acidus, flatus, ęstus in pręcordijs, fluctuatio, non illico, sed cum retinuerint. Interdum dolores ventriculi vehementes, alijs ad dorsum, qui concoctis quiescunt: alijs ingestis reuertuntur, aliquando ieiunis. 3. lo. af. 7.

Euomunt cibos crudos & pituitam, vel subamaram, vel calidam, vel acidam, vt dentes obstupescāt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vt plurimum ab ineunte ætate, diuturna affectio. Calidam esse intemperiem significant æstus, iuuari a refrigerantibus. De morbo nigro, apud
2. Morb. Hipp. qui idem est, inquit. Nigrum vomit veluti fæcem, aliquando cruentum, aliquando veluti vinum secundarium, aliquando, vt Atramentum Polypi, aliquando acre, vt acetum, quandoque saliuam, & pituitam, aut bilem viridem. Nigrum cruentum, fætet Caduuer, exurit os, & fauces, stupescunt dentes. reiectum terram eleuat: febricula. Post vomitum melius habere videntur: Sed sine cibo viscera sugunt: Cibo assumpto grauitas punctiones, sic ęger consumitur. Dęmonis signa iuuantia, & lędentia. Exacerbantur sacris a quibus tolluntur. In-
De Prec. uentio maleficiorum. Amoris heroici, pulsus inęqua-
ad Post.6. lis cum fit mentio amoris, vt testatur Galenus se aliquando depręhendisse.

Prognostica. Recens facilius soluitur, difficile in-
veteratus Infectis solis spiritibus, facile, cum transi-
1 in 1. uit ad solida difficile; veluti lanę tinctę. Tremores
Pror. 14. superuenientes maligni. Si accedat destructio appe-
6 Aph.21. tentię, mala. Vlcera apparentia lethalia nam mors
6. Aph. 11. in propinquo. Auic. Bona, si varices super venerint, Egestiones nigræ, Scabies, Elephātiasis. Hęmorhois.

Curatio Melancholia. *Cap. XXI.*

CVratio Melancholię Euacuatio humoris melancholici, & alteratio ad intemperiem siccam magis quam frigidam. Ad causas efficientes quæ gignunt, astant, aut commouent, magis refrigerantia quam calefacientia. Antequam morbus superuenerit. prçcauere victus ratione cibis boni succi humectantibus, vt impinguentur, & carnosi fiant, in quo; totum studium Ras. Caro ex Gallinis, auibus montanis, Hędina, Arietina, Vituli-

na,

a, Pisces saxatiles noua. Alternatim oleribus nutri- e Trall. ad refrigerandnm, Intubo, Lactuca, Borr- gine. Vinum album tenue. Presente morbo, in pri- mis si quid diuinum inest, pręcipit Hipp. à dijs exordiri: postea adhibenda remedia naturalia. Ad humorem melancholicum euacuatio, & alteratio hu- mectans, & attenuans. Euacuatio prius à toto per venę sectionem ex media brachij dextri Ras Auic. ex nigra id est interna sinistri. *De fæm. na in prin.* *3. loc. af. 7.*

Ex manu, Hęmorrhoidibus. Ex pede in defectu menstruorum. Non si humor in capite tantum, nisi reuulsionis gratia. Vsque ad animi defectum in Lycantropia Paul. Aet. & Auic. si fluat crassus, & ni ger, non si tenuis flauus. Post venę sectionem sedan da perturbatio, vt in Mania, soporiferis. Hipp. in- quit. Tristes anxios, & ęgrotos ac se strangulare vo- lentes. Mandragoræ radice mane in potu data mino re pondere, quam quod insanire facit, curabis. Pon dus autem quod insanire facit, apud Dioscoridem, est drachma vna. Turcę ad animi anxietatem, & ad pręstandam alacritatem sumunt opium; nam somno expellunt omnem tristitiam. Purgatio post venę sectionem recuperatis viribus per inferiora plenius. Mes. non subitam neque laboriosam, sed facilem per interualla, multa humectatione prępa- rando Sena in vino, vel iure Gallorum, Sero. Epi- thymi infusio, Polypodium. Extat Syruppus de Polypodio. Trall. Epithymi Picrę vtriusque scrupu- li sex. Post decem dies. Hiera ex Colocynthide: Si non mitigetur, transeũdum ad lapidem Armenum lotum scrupulorum quinque vel sex cum tepida, vel pillulis cum Hiera. Extant pill. de lapide Arme- no: de lapide Lazuli: Indę. Antiquiores vteban- tur Elleboro. Hodie quidam fęlici successum Elle- boro nigro vtuntur pulueris scrupulo vno cum Hie ra addito Salgemma, vel drachmæ duę decoctę cum sena. Quidam exhibent Antimonium præparatum. *6. Aph. 11. & 21.* *de loc. in hom.* *4. Aph 9.*

grana

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

grana quatuor cum Zucchåro rosato, vel in vino.
2.Morb. Phrontis ab Hipp. sic curatur. Elleborum bibendum, & caput purgandum. Postea deorsum purgans bibat,& lac asininum. Cibis paucissimis vtatur, si vires ferant,& frigidis,& aluum ducentibus, non acribus nec salsis, neque pinguibus neq; dulcibus. Non lauet calida neq; vinum bibat sed aquã, aut vinum aquosum: non exercitatio neque deambulatio. Hæc si fecerit, liberabitur temporis progressu. Si neglexerit, commorietur. Ad passionem
2.Morb. Hypochondriacam sine delirio Hipp. in Morbo siccatorio purgat prius per inferiora, deinde per superiora: vomat a succis, & a cibis,& pro anni tempore Lac, aut serum asininum sumat. Æstate,& vere lauet aqua frigida: Autumno, & hyeme vnctione vtatur deambulet,& modice exerceat. Intentio eius est ad prohibendam exustionem humorum. Eadem fere habētur in Morbo nigro: inquit enim. Purgandum frequenter,& pro anni tempore serũ, & Lac bibat. Abstineat a cibis dulcibus, & oleosis & pinguibus, acribus,& salsis. Vtatur frigidissimis & aluum subducentibus. Caput purgato, & post potiones sursum purgantes, de manibus sanguinẽ detrahito, si nõ debilis fuerit. Id respicit Hypochõdria. Si aluus nõ egerit, Clysteres molles. Abstineat ab Ebrietate,& Venere. Non multa exercitatio, neque lotio calida. Morbus aufugit cum ætate, Si vero denigratus fuerit, commoritur. At vbi delirium est, timor,& Mæstitia, amplius indicantur, quę motum turbulentum compescant per obstupefacientia,& quę sanguinem clarificent, vnde spiritus inficiuntur per ea quę ichores siccent ac refrigerẽt, vt in Mania explicatũ est. Conueniunt, quę lętitiam prętant: bonum nuncium; & quęcunq; robur prę stant Cordi inter quę est lętificans Rasis, quod singulis diebus sumendum est, cum purgationes non sumuntur. Item Triphera de Epithymo Mesues.

De

De Obliuione. Cap. XXII.

MEmoriæ læsio diminuta, vel amissa Obliuio dicitur, deleta recordatio, vel tarda; si cum febre Lethargus. Deprauatę non fit mentio. Videtur tamen in delirantibus Imaginum confusio, in quibus error, vel temporis, vel rei. Quidam senex continue eandem historiam repetebat, licet veram circa ea quę sibi in iuuentute contigerant; at recentium non recordabatur, imo nec se narrasse. Motus erat deprauatus intempestiuus, vt in delirantibus. Aliquando simul ratio lęditur, quę stultitia dicitur. Et è contra sequitur ad læsionem mentis intensam, vt neminem agnoscant. Recentiores putant neminem agnoscere vitium esse circa sensus. At est memorię, quia non recordantur ea quæ vident, se antea vidisse. Affectus omnino intemperies frigida, quia hęc primo torpidas actiones facit; siue cum humiditate siue cum siccitate; Non caliditas. Videtur tamen Galenus solam humidam ponere, quia Memoria requirit stabilem, & firmam cerebri substantiam, Obliuio fluidam id est humidam. Siccam prętere contigisse in quibusdam, & in quodam agricola qui ob nimium studium, vigilias, & tenuem victum immemores redditi sunt. Aristoteles quoque inquit, Immemores fiunt tum ob fluidam substantiam, vt crescentes, & decrescentes pueri, & senes, quia non manet impressio. tum ob frigiditatem, & duritiem recipientis, vt tradi multum tum quia non fit impressio; Et nimium veloces, quia cito fluit, vel nulla fit impressio. Hoc modo omnes intemperies memoriam lędunt. Caliditas ob mobilitatem, & velocitatem, vt in Phrenitide, & Mania, deprauate lęditur. Frigiditas ob tarditatem: Humiditas ob fluidam substantiam, Siccitas ob duritiē, Omnes enim

3. loc. af. 4. *5. loc. af. 4.* *3. loc. af. 5.* *3. loc. af. 4.* *Ar. Med. 12.* *3. lo af 5. De Mem. 1.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

immemores dicuntur, seu tarde seu deprauate, se
nullo modo recordentur. Causa efficiens; Febr
Sy. dif. 3. pestilens apud Thucididem; qui conualuerunt, o
liti sunt omnium, vt & seipsos ignorarent. L
thargus, & Cerebri apostemata præcipue frigid
Auic. Medicamenta obstupefacientia: Cerebru
felis comestum. Percussio temporum, Paulus mu
sculi temporum: Vulgò Occipitis percussio appe
latur memoriæ percussio. At quę intemperies in pe
cussione? An spirituum dissipatio ad frigiditaten
pertinet, statim omnes facultates abolentur, sed pa
lo post, refectis resurgunt. Si ex percussione rema
net obliuio cæteris illęsis, significat, meatum in Ce
rebello non admittere spiritum ex medio ventricu
lo, vel quia obstructus sit, vel quia abruptum est a
quid, vt in Paralysi. Nō impedit sensum, & motum
quia nulli nerui ex Cerebello exeunt. Nam spinali
medulla ex basi cerebri exoritur in posteriore par
te: retinet enim dextrum, & sinistrum ex Cereb
dextro, & sinistro quamuis commutatis in opposi
tum, vt patet in conuulsione, & Paralisi ob capit
vulnera, vt notauit Hippocrates de Vulneribus ca
pitis Cerebellum autem nullam diuisionem habe
vt sit quasi prōptuarium specierum omnium. Indi
cio esse potest, crepitus quidam, qui aliquando sen
titur in posteriore parte capitis; cum diligentius m
ditari velimus. Nam motus quidam fit in Apophy
si, qui specie vermis positus est ad meatum, vt spir
8. Vs. pa. tum intromittat ex medio ventriculo in quartum
34. Locus affectus videtur non solum posterior ventri
culus, vt Auic. ob cerebri firmiorem substantiam
& alias causas dictas; sed totum Cerebrum, in qu
& mentis læsio est: quia afficitur tum mens tum m
3. loc. af. 5. moria eadem affectione intensa; aliquando in soli
humoribus, aliquando in ventriculis, vel vasi
2. loc. aff. vel corpore cerebri, Paulus addit, vel temporu
9. musculis. Vtrum autem substantia cerebri, v
ven-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

entriculi, vel vasa patiantur, non adeo vtile est ad curandum, vt affectus differentię.

Concedit autem Galenus, permutationes læsionum, vel memorię, vel rationis, vel imaginationis fieri ob migrationem humorum ad diuersas partes cerebri. *l. in 1. Pror. 27.*

Nec obstat aucta affectione communicari pluribus partibus. Consentaneum autem est rationi, vt in anteriori parte vbi vigent sensus ob mollitiem, fiat imaginatio, in posteriore parte ob duritiem, memoria; in medio ratio, quia eget, & sensibus, & Memoria. Signa frigiditatis tantum somni, & vigilię secundum naturam. Humiditatis, somnus magis, & minus, excrementa pituitosa, multa; Grauitas. Siccitatis Vigilię, paucitas excrementorum. Causæ. Caliditatis delirium. Prognostica. Difficulter curatur, & raro. Difficilius in duri substantia, Siccitate, Senectute. Humiditas facilius: Et ex sola caliditate, vel frigiditate. Si aduenit per sanitatem sponte, nunciat Apoplexiam, Epilepsiam, lethargum Auic. *3. loc. af. 5.* *3. lo. af. 4.*

Curatio Memoriæ. Cap. XXIII.

CVratio ex Archigene; incipit à detractione modici sanguinis iterata incipiente malo, nisi obstiterit imbecillitas. Deinde vniuerso corpori irrigationes; & fomenta; Capiti deraso cucurbitulas. Hęc curatio instituta est ad intemperiem frigidam, & humidam, euacuans prius à toto, deinde à Capite: quod Galeno visum fuit præter rationem si lęsio non in Capite, sed in Corde ex Aristotelis sententia, quem sequebatur Archigenes. At visum est etiam ex Aristotele memoriæ læsionem in capite esse, licet ex Corde per calidum innatum virtus omnibus subministretur. Post venę sectionem conueniũt purgationes iteratæ præuijs alterãtibus *3. loc. af. 4.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ad pituitam; Sy. de Sthęchade, de Calamen[...] de Betonica. Oxymel. s. Compositum, Scyllit[...] cum, Decoctio Thymi, Origani, Saluię. Medica[...] menta purgantia primo mitia Hiera. s. postea c[...] Colocyntide, addito Castorio. Hiera magna. N[...] pillulas Cocchias; Elleborum optimum ad acuen[...] dum ingenium. Recipe Ellebori nigri puluerizat[...] Salis Gemmę vtriusque scrupulum vnum speci[...] rum Hierę cum Agarico drachmam vnam cu[...] melle rosaceo formentur Catapotia numero se[...] ptem: sumat in Aurora. Exsiccantia interna; C[...] bi Calidi, & sicci; Carnes assę ex volatilibus co[...] ditę cum aromatibus. Potus paucus non aquę se[...] vini tenuis ad spiritus gignendos. Alioqui fugiend[...] quę euaporant ad caput. Decoctum ligni Guaiac[...]

Acorus conditus; Chebuli conditi: Zinzib[...] conditum. Piper longum; Confectio Anacardin[...] Elixir, Aqua ardens cum aromatibus. Extrinsecu[...] ablutiones capitis siccantes cum nitro: Cucurb[...] tulę cum scarificatione; Sinapismi. Tutius cap[...] fricare mane, & vesperi cum aqua ardente adiunct[...] pipere longo. Vniuerso corpori Balnea Sulphur[...] irrigationes. Caput purgantia per Errhina, Apo[...] phlegmatismos; Odoramenta Castorei, Nigellę, Am[...] brę. Ex sola frigiditate Frictiones moderatę, & abl[...] tiones capitis incocta saluia, lauro, Sthechade in l[...] xiuio; Pulueres inspersi ex Thure, Mastiche, Spic[...] Iride. Vnctiones ex oleo Nardino, Nucis musca[...] tę, Balsamo. Intus vinum generosum modice hau[...] stum ne repleat. Cibi boni succi conditi ex Cinna[...] momo, Croco, Gariophyllis. Ad frigiditatem, & [...] siccitatem non valde calida, quia lędunt siccitat[...]
3. lo. af. 5. Madefacientia cum aliqua caliditate. Extra balneu[...] aquę dulcis toti corpori, nam vaporem capiti com[...] municat. Capitis ablutio ex decocto Chamęmel[...] Meliloti, Pedum Caprarum, Inunctio ex oleo l[...] liaceo, Narcissino, Cheirino. Frictiones modera[...]

Capi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Capitis, vt trahatur alimentum. Intus cibi humectã-
tes. temperati Carnes suillæ elixæ, Hędinæ, Gallina
cex: oua sorbilia.

Vinum temperatum; lac cũ mello Somnus; Exer
citatio moderata, non vltra famem. Ad caliditatem,
& siccitatem dicta suunt remedia in Mania.

De Vertigene. Cap. XXIV.

VErtigo, grecæ Dinos vocatur: cum Caput cir-
cum agi videtur. Scotomia Scotodinos, Sco- 4. Acu 42
tomaticus affectus id est vertigo tenebricosa, quan-
do simul res conspectæ videntur circumuolui, &
sensus visus repente destruitur, sibique tenebras
circumfundi opinetur. Gal. Rasis. Vertigo est,
cum videtur res volui, & tamen homo regit se. Sco- 4. Aph. 17
tomia, cum cadit. Gal. à parua occasione hebe-
tantur, adeo, vt interdum cadant, maxime si 1. Cont. 2.
in circumrotentur, quod cæteris accidit in pluribus 3. loc. af. 8
rotationibus. Recentiores accipiunt Vertiginem
pro genere, Scotomiam pro specie. An vertigo
sine tenebris, cum paruus est affectus Rasi? Tene-
bræ sine vertigine in animi deliquio. vtrunque in
Scotedino? Symptoma imaginationis deprauatæ
ob motum in anteriori parte cerebri: Causa sympto
matis, motus inęqualis turbulentus, & inordinatus
tum humorum, tum spiritus animalis in arterijs. At
quomodo differat à delirio, in quo imaginatio de-
prauatur ob motum turbulentum spiritus anima-
lis? An in Vertigine læsio non est in profundis ce-
rebri, sed tantum prope oculos? Nil mirum si etiam 4. Acu. 42
delirent. Hipp. Motus causa externa: Rotatio sui,
vel corporum quæ inspiciuntur, Inspectio profun-
dorum: Percussio capitis: Fractio cranei: Calefactio
vehemẽs sub sole ęstuante. vnde fiũt motus vndosi.

Causa interna: imbecillitas spiritus animalis, vt
in quibusdam ægrotis surgendo, aut intuendo, fit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

enim inæqualis motus Spiritus vaporosus, & ca-
dus elatus, & implens cerebrum præcipue arteri
Gal. cuius motu inordinato spiritus animalis mo-
tur. In Crisi, in Cruditatibus, ieiunio, vigilijs, So-
no, vt plurimum ex ventriculo, Vtero, vesica fellis,
alijs Auic. Ex ictu venenato. Cicuta, Aconito, Loli
Idem vapor genitus in cerebro, aut retentus mo-
4. Aph. 17 uetur ab inæquali intemperie quod est per essen-
tiam Gal. Ex flaua bile: ex pituita in Austrinis, qu
similis est Apoplexiæ, & Epilepsiæ Gal. Paul. nasc
3. Aph. 17 cum frigidus, & glutinosus humor cerebrum occu-
pat. At vnde motus? An vapor, & caliditas motum
facit? & aliquando fert humores crassos obstruen-
tes, vnde casus fit similis Epilepsiæ, aut Apoplexia
Causa obtenebrationis, & casus est spirituum de-
fectus, vel propter obstructionem, vel propter mo-
tum dissipantem. Qui cadunt sine obtenebration
id patiuntur, ob errorem imaginationis staturæ re-
ctæ, aut obliquæ, dum fallam corrigere nitūtur. Sym-
ptomata inuicem sequuntur. Obtenebratio deperdi-
tio est visus: Casus hebetatio motiuæ, vtraque ob
motum deprauatum spirituum animalium.

Morbus intemperies calida cum plenitudine, au
humorum calidorum, aut frigidorum obstruētium
Si à causa externa tantum, non Symptoma est, sed
accidens. Signa pathognomonica Videri externa
conuerti, aut ipsum, quod accidit oculis clausis ob-
tenebratio, & totius corporis hebetudo vt aliquan-
do cadant.

3. lo. af. 8. Differt, à Casu Epilepsiæ, quia deest neruorum
contractio, & mentis læsio. Ab animi deliquio,
quia sine læsione pulsus. Per essentiam in Capite,
continua quædam læsio, dolor: Aurium sonitus: Sen-
suum imbecillitas, pulsatio. Per consensum à
Ventriculo, morsus oris ventriculi, rosio: nausea:
4. Aph. 17 Cardialgia: Oris amaritudo, Ab vtero, men-
sium defectus, vterinæ vexationes. Ex bile, ieiunis

ma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

magis, æſtus, vigiliæ. Ex pituita, grauitas, ſomnus, pigritia.

Prognoſtica. In febribus nnnciat Criſim. Securior ex bile, & vapore bilioſo. Difficilior ex Pituita. In decrepitis nunciat Apoplexiam. Auic. Curatio; una ad Symptoma in ipſa acceſſione. altera ad affectum. In acceſſione compeſcendus motus quiete animi, & corporis, in loco obſcuro: Odoramenta frigida ex aqua roſacea aceto. Cibi refrigerantes, aſtringentes: Succus granatorum: Cydonia, potus aquæ incocto Coriandro. Ad motum aſcendentem motus contrarius: reuulſio ad inferiora: frictiones crurum, Clyſteres acres: Capiti repellentia per oxyrhodinum Ras. diutius in bilioſa, & in ardore. Vias claudere aſtringentibus ad venas in collo, & Temporibus. Arteriæ ſectio poſt aures Paul. & Gal. ex Archigene, vt Cicatrice penitus clauditur. Non ſi fluant per arterias internas, quod cognoſcitur pulſu, & Latitudine externarum. Ad affectum ex plenitudine, venæ ſectio, ſi rubor faciei, & cætera conſentientia adſunt: ex Cephalica, aut Baſilica ex pede ad præcauendum: aut Cucurbitulis, aut hirudinibus ad Hęmorrhoidas ad reuellendum. Purgatio bilis per ſuperiora non elleboro albo, vt antiqui; ſed ſimplici vomitu ad bilem, vel cruditatem ex aqua tepida; vel decocto Rhaphani, Anethi cum oxymelite ad pituitam. Per inferiora, Hiera. s. Caſſia; Sy. roſatus ſolutiuus; Rhabarbarum. pillulę ſine quibus; pręparatis humoribus per refrigerantia ad bilem.

4. Ac. 42.

3. lo. af. 8.

4. Aph. 17

Ad Pituitam pillulæ Cocchię Ras. ſępius pil. de Coloquintida præparatis humoribus ex oxymelite Hiſſopo, Origano, Thymo, Stęchade, Saluia. Gargariſmi, Errhina. Vapores diſſoluendi poſt purgationem, Theriaca, Mitridato, Diabra. Extrinſecus ſacculi ex Milio, & Sale irroratis ex vino, aut aceto in Sincipite. Ablutiones capitis digerentes rare-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

facientes roborantes ex lauro, Chamæmelo, Ro-
fis. Ad partes mandantes earum curatio propria.
Vbi affectus est inueteratus: roborantia. Decoctum
ligni Guaiacei: Extrahentia ex alto. Rubifican-
tia tum parti mandanti, vt ex ictu venenato. tum
capiti, vbi primaria affectione laboret. Cucurbi-
tula in occipite cum scarificatione Paul. Caute-
rium: Arteriæ scissio post aures, si per illas feratur
materia.

De Conuulsione. Cap. XXV.

6. Aph. 39. 2. Sy. ca. 2. Conuulsio, græce Spasmos id est neruorum cō-
tractio. Est motus inuoluntarius musculorum
ad principia ob causam morbificam.

Videtur aliquando immobilitas permanente in-
uoluntaria contractione: quæ neruorum distensio
vocatur, græce Tetanos: sed quodammodo motus
est quia est actio musculi in contractione persisten-
tis: non vt immobilitas in Paralysi ob relaxatio-
nem. Voluntariæ contractionis causa est spiritus
animalis implens neruos, & musculos in latitudi-
nem, vnde breuiores fieri necesse est, & partes addu-
cere, quibus adnectuntur. qui motus volūtarius est.
Contractionis autem præternaturam duplex, causa
6. Aph. 39 est, repletio ab aliquo corporę præter naturam, &
inanitio. De repletione manifestum est, à quocum-
que enim corpore impleatur neruus, contrahi ne-
cesse est. vt in motu voluntario: quantum enim ad-
ditur de latitudine, tantumdem demi de longitudi-
ne oportet. Sed de inanitione obscurum est. inanito
enim neruo relaxari videtur non tendi, vt patet in
motu voluntario, quandiu enim aliquam partem
mouemus, tendi musculos conspicimus, relaxari au-
tem cum à motu desistimus. Consentaneum au-
tem rationi est, si repletio tensionem facit, inani-
tionem oppositum facere, id est relaxationem. Nisi

tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ut tamen Galenus exemplo cordarum ostendere: tum enim siccantur, inaniuntur, siccatę autem breuiores fiunt. At huiusmodi inanitionem non videtur sensisse Hippocrates, cum dixit Conuulsionem ab inanitione fieri. Exsiccatio enim neruorum, vt cæterarum partium fibrosarum incurabilis est, vt patet in tertia specie Hecticæ: at conuulsio ex inanitione non omnis lethalis: licet mala sit, vt ex plurimi sanguinis fluxu, & ex superflua purgatione. Præter duas prædictas causas addit Galenus. Ex morsu neruosi corporis ab humore tenui & mordente, vt in singultu; & quartana ex frigore ingenti congelante: nam frigidum Conuulsiones facit, & distensiones. 1. Aph. 3 & 4. 12. Meth. ult. 5. Aph. 17 & 20.

Arist. 2. Meteo: vbi de Terræmotu agit, omnes motus præter naturam in animalibus à spiritu fieri asserit. Tetanum, Spasmum, tremorem, Palpitationem esse spirituum motus. Quod & Hipp. confirmat in libro de Flatibus. Indicio autem sunt, defunctorum copora, à quibus spiritus euanuit, non enim tensa sunt, sed relaxata: in Conuulsis autem tanta vi contrahuntur membra, vt multi robusti continere nequeant ægrotantes: nihil enim adeo mouere potest corpora, vt natura spiritus, ob eius tenuitatem & celeritatem. Neque mirum concitari spiritus nunc à repletione, nunc ab inanitione. Repletio enim cuiuscunque humoris inspingere potest spiritus in neruos: Ad repentinam autem inanitionẽ feruntur spiritus ad vacuum replendũ. Morsus quoque spiritus excitat ad expellendum id quod contristat. Frigiditas vehemens non solum morsu concitat, sed & per congelationem exprimit interius spiritus. Horum autem omnium quædam ad repletionem pertinent, quędam ad inanitionẽ. Nam & morsus qui singultum facit & à repletione & ab inanitione fit, vt testatur Hippocrates. Acres humores mordentes os ventriculi petunt in 2. Met. 8. 6. Aph. 39.

inędia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

inędia, & in ſanguinis effuſione: aliquando autem ob repletionẽ. Neruorum autem repletionem efficiunt, quę tentant neruos: Vini potio. Expultrix aliquando in Criſi, in Mania Melancholia, Phrenitide: Febre ardente: Attractio ex dolore, vt in vulneribus neruorum: Venenis.

3. lo. aff. 7. Differentiæ ex modo: quędam eſt cum concuſſione, aut continua, aut interpollata. Quędam cum tenſione perpetua, quę Tetanus id eſt neruorum diſtenſio appellatur. Putauit Auic. Tetanum differre a ſpaſmo id eſt Conuulſione, quia in Tetano nerui prohibentur a contractione, vel ob congelationem, vel ob repletionem nerui ſecundũ longitu-

1. Mo. muſ. 8. dinem, quod inquit a flatu magis fieri. At Gal. ob tenſionem muſculi oppoſiti. Prohibetur.n. manus a cõtractione muſculis externis contractis: & a diſtenſione muſculis internis contractis: Eadem fieri poſsũt ob paralyſim muſculorũ oppoſitorũ, vt perpetue manus extenſa ſit muſculis internis paralyſim patientibus: Perpetue autem contracta, ob paralyſim externorum qui ad extenſionẽ dati ſunt. Tetanus autem dicitur cum ſpina flecti nequit neque in anteriorem neque in poſteriorem partem, quod contingit contractus tam anterioribus quam poſterioribus muſculis: At in Opiſtotono poſteriores tantũ contrahũtur: in Emproſtotono ſolis ante-

1. lo. af. 6. rioribus. Ex loco affecto: vel in Cerebro: vel in principio ſpinalis medullę: vel in particulari neruo.

Ex cerebro toto vniuerſalis conuulſio fit, vt in Epilepſia ex parte cerebri pars illa conuellitur, quę neruos ab eadem recipit: aliquando in manu tantum dextra, vel ſiniſtra, vulnerata oppoſita parte capitis. Aliquando in facie tantum. Ex principio ſpinalis medulę in toto corpore conuulſione excepta facie. Ex neruo particulari, eius tantum particulę conuulſio, quę neruum illum recipit: vt Tortura oris, Strabiſmus, dentium rugitus, & ſi qui in particu-

ticu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ticulari membro contingunt. Sed conuulsio partis facile communicatur toti, quod non contingit in Paralysi: quia in conuulsione adest spiritus replēs, in Paralysi defectus eiusdem est. Morbus conuulsionem faciens instrumentalis est, scilicet in magnitudine, quę tensionem prętat in neruis: Hęc, aut inflammatio est, vt in vulneribus sanguine ad particulam confluente. Aut humores crudi impacti, vt in pueris cum dentire incipiūt: Pituita crassa, aut Melancholicus humor: vt in Epilepsia, Vinum in Ebrijs, Aut solus flatus replens, vt ex morsu: aut ex inanitione. Flatum admittit Galenus 2. de Sympt. c. 2. 3. Aph. 25 3. lo. af. 7.

Signa Conuulsionis. *Cap.* XXVI.

Signa pręnunciantia conuulsionem. Febris acuta aluo astricta, vigilijs, pauore, luctu, mutatione coloris in viridem, liuidum, rubrum. In puerulis vsque ad annum 7. Cum dentire incipiunt. 3. Prog. 34. 25.

In adultioribus, & viris magis sine febre, nisi validissimum fuerit indicium, vt in Phrenitide. Vulnera neruorum, tendinum, Capitis musculorum: non ligamentorum. Quibus tumores in vlceribus euanescunt si a tergo conuulsiones, & distensiones repente fiunt: Si in anterioribus Manię. Signa incipientis. Tremor, & Colli dolor. In febre spiritus offendens conuulsionem significat. Pulsus similis Cordę tensę agitatę ac vibratę cum strepitu quod nullis alijs contingit. Cordosus vocatur, & iectigatio. Galenus inquit, quia arterię sunt iuxta neruos. An quia nerui ex arterijs prodeunt? ideo affectio prius incipit in arterijs. 3. Cata. 2. 5. Aph. 65 4. Aph. 68. 4. Ca. pu. 17.

Dentium stridor: Oculorum peruersio, motiones. Contractio cutis capitis, aut Faciei in modum ridentis. Cum uiget conuulsio signa manifesta sunt ex essentia. Inuoluntaria contractio, aliquando tā- 1. Prog. 21.

ta vi, vt cohiberi nequeant, neque maxillæ diduci.

Signa loci affecti. Particularis membri lęsio, significat affectionem esse in exortu nerui proprij. In toto cerebro vniuersalis conuulsio cum læsione
5. loc. af. 6. principum facultatum. In principio spinæ totius quidem côuulsio, sed illæsa facie. Affectionis signa. Si contingat ex siccitate, vt putat Galenus, non subita accessio, sed paulatim. Si ex repletione, inflammatio ex vulnere; Vrina rubra aliquando cruenta Auic. Febris. Si humores frigidi, subita accessio
2. Aph. 26. absque febre. Si humores calidi mordentes, Dolor pungens, morsus ventriculi, Vteri. Excretio bilis ęruginosę; Surarum contractio, vt in Colera. Lumbrici in pueris. Ex frigore Causę prçgressę
5. Aph. 1. indicabunt. Prognostica. Vniuersalis conuulsio acutissima subito exitium affert. Tetani in quatuor diebus perimunt, si hos effugerint, sani fiunt. Ex siccitate lethalis, pręsertim si ex febre, Phreni-
2. Aph. 26. tide. Febrem conuulsioni superuenire melius quã febri conuulsionem. Nam febre superueniente
5. Aph. 6. liberantur a conuulsione, & distensione Quartana
12. Meth. vlt. superueniens liberat. In acutis febribus conuulsiones, & circa viscera dolores fortes, malum, Lethalis
2. Aph. 26 ex Elleboro, ex vulnere. Ex Ebrietate, nisi febris su
4. Aph. 57. perueniens soluat.

Ex multo sanguinis fluxu malum: Ex superflua
5. Aph. 70 purgatione malum. Sanabilis ex repletione frigidio
4. Aph. 66 rum, ex morsu, ex frigore.

5. Aph. 1.
2. 5.
5. Aph. 3.
4.
12. Meth. vlt.

Curatio Conuulsionis. Cap. XXVII.

Conuulsionis curatio in relaxatione tensę particulę consistit. Sed prius ad causas Repletionem, inanitionem, morsum, & frigus adhibenda remedia. Ad repletionem euacuatio per venę sectionem, vbi inflammatio est ex vulnere, in cęteris humoribus potius purgatio conuenit statim, quia

turget,

turget, si cum multitudine sanguinis etiam venę sectio sed moderata Aet. ob neruorum naturam fri gidam. Purgatio ex Hiera Archigenis cum Castorio pari, cum succo ptisanę, & melle Ras. ex pill. fœtidis; nam recipiunt Castorium, & succos Ferulaceos neruis vtilissimos. Clysteres ex oleo rutaceo & Terebynthina iuuat, & sedem illinire ex Ruta, & Opopanace. Hipp. Catapotia ex Elleboro nigro, & Pipere, vt superbibat iusculum calidum pingue ex volucribus; postea sternutatoria freqnentia adhibet Digerentia intus Castorium per se drachma vna: Assa erui magnitudine: Myrrha fabæ magnitudine: Hissopi decoctum. Confectio Anacardina Ras, nā prouocat sudorem, & febrem: Potus Apomeli in ci bis calidis, & siccis cum pipere, sinapi. Nux Muscata: Carnes frixæ. 3. Morb.

Exterius remedia ad locum affectum, & ad mem bra conuulsa, magis ad neruorum exortum, vt spinæ principio, & Capiti: Relaxantia, & digerentia simul, & lenientia Aet. Inungere oleo calido vetusto cum Castorio pari: Fouere eodem, & irrigare. Cataplasma mollissimum ex farina Hordei, lolij, Fængræci, semine lini, Galbano, Hammoniaco: oleo Rutaceo, Melle in sacculis ne inquinent. Aliquando sacculi ex milio, & sale. Balnea in oleo calido bis, vel ter in die. Rasis membra inungit ex oleo. Costino, & manus fricat. Oleum vulpinum, aut lupinum, & Adeps; eorundē Ren cum pinguedine contritus ceruici adhibitus: & contegenda ex pellibus eorundem. Insessio in decocto eorundem adiecto Abrotono Anetho Lauro, Hissopo, Sthæchade. Olea distillata ex Terebynthina, Cera, Nuce muscata, Matrem Balsami uocant.

Balnea Sulphurea inueteratis. Hipp. ad Tetanū seu ex vulnere seu ob alias causas, fouere oportet, & pinguiter vnctum ad ignem non ita propè, calfacere, & tepefactoria illito corpori adhibere Et Ee int. af.

Ablyn-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Absynthium, aut Lauri folia, aut Hyoscyami semẽ, & Thus terito, deinde vino albo diluta in ollã nouam, & pari mensura oleum affundito, & cum his calefactis large calidis corpus, & caput illinito; Postea in solio reclinatum spinali medulla sursum ver-
3. Morb. gente mollibus ac puris stragulis ac vestimentis cõtegito, vt vehementer exsudare possit. Alia ratione idem curat. Post fomenta calida, & inunctiones, Aquam frigidam puram superfundit, & postea vestiméta tenuia pura, & calida super instergit, sed
5. Aph.21. ignem tunc non adhibet. Hęc ratio curandi tangitur, in Aphorismis. Est vbi in distentione neruorũ sine vlcere, iuuene bene carnoso æstate media, frigidę aquę multa perfusio calorem reuocat, calor
5. Aph.25 autem hęc soluit. Tutius enim est in tépore ęstiuo calefacere per Antiperistasim. Iterum inquit. Tumores articulorum, & dolores, absque vlcere: podagricos, & Conuulsa, horũ plurima, frigida aqua large affusa leuat, & extenuat, soluitq; dolorem, nã modicus torpor dolorem soluit. Putat Galenus valere ad inflammationes. At frigda actu omnibus nòxia fiunt, ideo ponitur hoc remedium vbi sine vlcere: magis autem valet vbi humores calidi, & mordentes. Ad conuulsionem ex vulnere: humorem facientem inflammationem, & putrefaciẽtem
3. Cata. 2. ex alto ducere, & digerere. Ideo non glutinantia, vt antiquiores: nullum astiingens, nullum frigidũ, nec tepidum: non pus mouentia, vt antiquiores fouentes Hydreleo. Nec Cataplasma ex farina hordei, & Hydreleo: non aqua, vt ne attingat quidem, nam putrefaciunt. Cum abluere opus est, ex oleo, & vino, aut aceto, nam siccãt: iodicio frixa in oleo, & elixa in aqua: nam olei humiditas in ignem trãsit. In vulnere capitis osse fracto perspiraculum in osse facere, vt inde sanies exeat, at non in suturis,
De Vul- quia lacerata membrana, conuulsio accersitur sed
ca. circumcirca. Iu vulnere neruorum ad neruos de-

nuda-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nudatos modice calida, & valde ſicca, ſine morſu, ne inflammentur, & cōuellantur. Ad deliteſcentes, & profundos, vt contingit in puncturis, valde calida, tenuium partium, vt vis medicamēti ſubeat, & extrahat. Sed dilatandum orificium duabus ſectionibus ſe interſecantibus. Fouere primum oleo, & aceto calido, deinde ſuperponenda medicamenta extrahētia. Propolis recens liquida, & pinguis, aut oleo molleſcat. Fermentum vetuſtum cum Aceto, aut adiecto lacte Tithimali. Vnguentum ex Euphorbio drachma vna, vel duæ, vel tres, prout recēs aut vetuſtum fuerit, in oleum decuplum, & Ceram triplam: Oleum Hyperici, Laurinum, Cedria, Pix brutia. 3. Cata. 4.

Cataplaſma ex farinis Fabarum, Erui, Lolij, Ciceris, Lupinorum, Hordei, ex Oxymelite, & Lixiuia ſtillatitia, pice liquida: Conueniunt, & vbi inflammatio eſt. Emplaſtra operoſa ex Metallicis aceto acerrimo diutius mollitis in ſole æſtiuo. Alia ex herbis acribus, vt Dictamo Cretenſi, Polio, Chamępyti, Centaurio. Panace.

His vtendum vſq; ad. 7. nam vlterius nullum periculum, Interim totum membrum oleo calido fouere, & tunc magis, vbi vlcus eroditur a medicamento. Non ſinere, vt frigeſcat. Poſtea illinire vſq; ad ceruicem vnguento ex Euphorbio, & Caſtorio. Ad Conuulſionem ex inanitione, repletio: facilius potu, quam cibis. Si ex morſu Euacuatio mordentium non per calida, & mordentia, nam aduerſiſſima: Sero vaccino, Lacte Aſinæ. Ex ore ventriculi vomitus ex aqua tepida vnde ſæpe ęruginoſa excreta ſunt. Ex inteſtino Colo Clyſteres non mordētes, ex cremore Ptiſanę cū Butyro, cum Brodio oleo violato: Cōtemperantia ex cibis boni ſucci, & qui non facile corrumpantur. Ad vermes mordentes. Theriaca hauſta, & illita ad nares, Gulam, os ventriculi, vt deorſum aufugiant. 2. Aph. 11. 5. Aph. 1.

Ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ad conuulsionem ex gelu. Balneum calidum, fouere oleis calefacientibus. Vini potio. In omnibus vbi vehemens contractio, oportet vi continere, & dirigere, membra. Interim oleis relaxantibus vti.

De Epilepsia. XXVIII.

EPilepsia quasi appręhensio, quia detinentur sēsus & memoria Trall. Morbus Comitialis, Lunaticus, Sacer, Herculeus, Puerilis, vulgo mal Caduco. Est conuulsio omnium partium coporis per in-
3. lo. af. 7. teruалla cum mentis & sensus lęsione. Auic. Est affectus prohibens non complete operationem sensus & motus, & corporis erectionem propter obstructionem. Vt plurimum Conuulsionem esse vniuersalem ob lęsionē anterioris ventriculi Cerebri: vnde non integra obstructio non ex toto tollens sēsum & motum, sed eousque, vt erigi non possit. Prędere, vt plurimum conuulsionem, sequi Epilepsiam. Aliquando Epilepsiam sine Conuulsione manifesta, Aet ex Possidonio. Epilepsiam comitatur Conuulsio.

Autor Defin. Est oppressio mentis & sensoriorum, vt concidant repente, & spuma exeat per os. Rasis describit: per Casum in terram, contortionem & motum, & amissionem intellectus, spumam non nisi in grauiori. An ex nomine Epilepsiæ simili, est Catalepsi; non quia mens detineatur, sed corpus. Vtrunque in Epilepsia, non ob resolutionem virtutis, vt in Paralysi & Apoplexia, sed ob Conuulsionem.

2. in 1. Pro. 55. Differt à Catalepsi, quia in ea retinetur memoria & sensus, quamuis non exacte, vt Gal. testatur. Hanc forte Auicenna non distinxit ab Epilepsia, quia non complete tollit, inquit, operationes, & quandam fieri sine conuulsione manifesta.

Differt à Tetano, quia in eo non lęditur mēs neque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

que sensus neque per interualla. Epilepsiæ tres species ex parte affecta Prima per essentiam in cerebro: Secunda per consensum ab ore ventriculi. Tertia à qualibet particula, aliquando à pede aliquãdo ab vtero, quæ inter præfocationes est. Ex modo Quędam cum concussione per breuia interualla, velut saliendo sine perpetua conuulsione, quod Galenus notauit in ea quæ per consensum est. Quædã cum perpetua conuulsione sine concussione in accessionibus, vt in Catalepsi. 3. lo. af. 7.

Ex mentis læsione, diminuta, vel deperdita, vel deprauata cum delirio & moribus inordinatis antequam decidant: hi in Melancholiam facile transeunt. Causa Epilepsię communis ad omnes obmutescentias repentinas: Venarum interceptiones occlusionesque. Inquit Gal. Constat in Cerebro affectionem hanc consistere impediente humore animalem spiritum, qui in ventriculis continetur, quo minus possit exire. Hinc conuulsio totius corporis simul, & mentis & sensuum læsio. Idem humor & locus in Apoplexia, sed in hac fit omnimoda carentia illius potentię, quę ad neruos defluit: In Epilepsia autem vitiosus motus. Hoc putauit Auic. Ob minorem obstructionem. 4. Acu. 23. 3. lo. af. 7. 2. Aph. 45

Inquit Gal. Conuulsionis Epilepticæ causa non inanitio nec siccitas, sed repletio à crasso humore obstruente, quia cito fit, & soluitur. Hoc damnat, Auerr. tanquam Paradoxum. Nam citius humores tenues, vapores, & spiritus, vt in Palpitatione. Arist. in libro de Somno, tribuit spiritibus, & Gal. aliquando solam qualitatem, vel auram tantum ascendentem Epilepsiam facere, vt ab ictu venenato: Ex morsu quoque internorum. An Galeni argumentum pendet ex suppositione illa, fieri conuulsionem, aut ab inanitione siccante neruos, aut à repletione obstruente Si exsiccatio non cito fit, neque tollitur, relinquitur ab obstructionem 3. lo. af 7. 2. Sy. ca. 2. De Som. 3 4. Acu. 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fieri ex humoribus crassis. Verum si in omni conuulsione spiritus est, qui commouet, vt ostensum est: quęrenda est causa, cur ex interceptione venarum nunc Epilepsia fiat, nunc Apoplexia: Non videtur esse causa maior, & minor obstructio. nam minor torporem faceret, & motum diminutum, non deprauatum, qualis est Conuulsio, aliquando cū tanta vehementia vt contineri nequeat. An interceptio venarum duobus modis contingit: vel per compressionem, vnde transitus non detur neque sanguinis neque spiritus, quod priuationem facit, vnde Apoplexia: vel per repletionem, quæ spiritus impingit in neruos. vnde motus deprauatus fit: in vtrisque autem potest contingere magis, & minus. Replentur igitur vasa spiritus animalis in Epilepsia nunc ab humoribus frigidis, & crassis pituitosis, vel Melancholicis, à quibus affectus fit frigidus, nunc à calidis, & mordentibus, qui affectus calidus Rasi. Nunc per essentiam in cerebro, nunc per consensum propter euaporationem aliunde. Quatitur autem neruorum principium, vt excutiat id quod contristat. Ideo in initio fit veluti sternutatio quædam magna Auic. quam sequitur
3. Aph. 29 totius corporis concussio. Aptissimi pueri, & in Somno magis ob multam euaporationem. Inuenes non ex natura ætatis, sed ob prauum victum.
6. Aph. 28 In omnibus imbecillitas capitis. In vere in Au-
3. Aph. 16 tumno, pluuijs. Vinum immodicum. Odor
20. 22. sulphuris, Gagatis: Hircinus, Lucernarum extinctarum odor, Myrrha, Tonitrua. Apium, Lens.

Signa Epilepsię. Cap. XXIX.

SIgna Epilepsiæ Pathogn. Subitus casus cum membrorum contractione, & sensuum ac memoriæ læsione. Si spuma circa os accedat vehe-

mentiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

entiam significat. Oritur ex motu ob vehemen-
am conuulsionis Auic. ob crebram respiratio- *De Morb. sa.*
em, ex Pulmone. At signum esset lethale, vt in
rangulatis, Potius è cerebro ob vasorum angu- *2. Aph. 43*
iam agitatis cum humore spiritibus: ideo signum
lutionis. Nam cerebri excrementa spumosa, vt *7. Aph. 30*
liua, & quæ in ventrem defluit. Ob vehemen-
am conuulsionis emissio fit aliquando inuolun-
ria Vrinæ, Spermatis, & excrementorum alui,
as. Respiratio angusta, vt in ijs qui suffocantur, *4. Aph. 68*
unc offendens in medio interrupta ob agitatio-
em: Nunc sola expiratio apparet cum sonitu, in
ensione perpetua. Argumentum dilatari Thoracem
b pulmonis dilatationem, constringi ob conuul-
ionem non voluntariè, Arist. in Epilepsia tumefie- *De So. 3.*
i à spiritu venas, quibus coarctatur meatus respira
ionis, id est interceptis ob clausionem spiritibus
n vasis cerebri, regurgitat tumefactio in Pulmo-
em, vnde coarctatur aspera arteria. In insultu
ocis emissio similis ijs qui sternutamentum ma-
num moliuntur, at spiritus non per nares exit, sed
n neruos irruit. Soluitur confestim, & resurgunt,
umore venarum desidente, vel spuma per os
gressa, vel insensibiliter euanescente spiritu. Si-
na eius quæ per essentiam: subita, & improuisa
ppræhensio non præuidente ægro. Conuulsio sine *3. lo. af. 7.*
concussione, saltem in progressu: exsufflatio in respi
atione non interrupta. Interuallum impurum: nam
emanet Obliuio, grauitas: Venę virides sub lingua
Auic. Eius quæ per consensum: accessio pręsentitur:
conuulsio cum concussione: Respiratio interrupta
nteruallum integrum. Ab ore ventriculi, præcedens
eius palpitatio, turbatio, Rosio. Irritatur ieiunis ma-
gis, tardato cibo.

Ex vtero, vexatio pręcedens, dolor, com-
motio, defectus menstruorum Comitatur plerunq;
affectus Cordis. Nam vapor ascendens cor prius af-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ficit, & confeſtim concidunt, vt ambigat cum ſyn-
cope: Quod & ex ore ventriculi contingit. A
membris extremis raro. Præſentitur aura quædam
aliquãdo frigida aſcendens vſque ad cerebrum, cui
3 lo.af.7. ſtatim ſuccedit inſultus concutiens. Obſeruatum à
recentioribus vario modo à diuerſis partibus inci-
pere: nunc ſtupore incipiente nunc tremore,
nunc muſculi alicuius contractione, vt contingit
ſæpe in ſura, quem Granchio vulgo appellant.
Affici quoque dextra, vel ſiniſtra ex conſenſu ſe-
cundum rectitudinem: vt quidam decidant in dex-
tram partem, quidam in ſiniſtram, quidam ſupini,
quidam proni. Viſum aliquando ſolum caput
concuti, reliquo corpore immobili, quibuſdam ſolas
manus. Humores oſtendunt, Pituitam, Somnus,
Pigritia, excrementa, & cauſæ. Bilem flauam, &
Atram, Somnia turbata, deliria ante acceſſionem
& poſt. Prognoſtica. Morbus diuturnus non le-
thalis. Quibuſcunque Comitiales fiunt ante pu-
5. Aph.7. bertatem, mutationem accipiunt: Quibus anno 25.
commoriuntur. Galenus pubertatem accipit ab
anno. 14. vſque ad 25. poſt hanc ætatem magna ex
parte commori, quia ex ætate non ſuſcipiunt mu-
tationem. Poſſunt tamen mutari ob alias cauſas:
2. Aph.45 quas Hipp. enumerat. Quicunque iuuenes mor-
bo comitiali laborant, mutatione maxime ætatis,
& temporum, & locorum, & victuum libe-
rantur. Quam mutationem in calidum, & ſic-
cum intelligit Galenus. At mutatio pubertatis in
iuuentutem debuiſſet conferre, quod negat Hip-
3. Aph.28 pocrates. Scribit enim. Plurimæ paſſiones pue-
rulis iudicantur nonnullæ in 40. diebus, quædam
in 7. menſibus, quædam annis. 7. quædam iam ad
pubertatem accedentibus. Quę vero pertranſierint,
nec in pubertate finierint puerulis aut fæminis,
cum menſtrua erumpunt conſeneſcere conſueue-
2. Aph 39 runt. Quicunque enim morbi longi ſenioribus con-
tin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ingunt, magna ex parte commoriuntur, quia minus concoquunt, & expellunt ob frigiditatem. In ætate igitur pubertatis sanantur ob siccitatem, sed ob expulsionem, superuenientibus menstruis, vsu veneris, conceptu, & alijs eruptionibus Quartana ob eandem causam liberat, tum ob rigorem expellentem, tum ob calorem febrilem concoquentem Gal. Pueruli, vt plurimum ab vtero contraxerunt: Quibus igitur cerebrum non fuerit expurgatum ab excrementis, patiuntur hunc morbum. Et quibus post ortum non eruperint vlcera in capite, & reliquo corpore, Ante 4. annum, vt plurimum moriuntur, ob neruorum imbecillitatem. Accessiones sæpius repetentes, & longæ, & vehementes in Apoplexiam transeunt. Qui per consensum facilius sanantur, & qui ex pituita: aut humoribus tenuibus difficilius ex Atra bile. *5. Aph. 7.* *De Morb. sa.*

Curatio Epilepsiæ. Cap. XXX.

CVratio Epilepsiæ, vna ad affectum, altera ad Symptoma, cum accessio diuturnior est, aut vehementior. Paul. & Aet.

Ad affectum alia conuenit puerilis ante pubertatem, alia post pubertatem. Infantibus adhuc lactentibus, nutrici prospiciendum circa ægrum nil moliri: Solo lacte probo, nam mutatione ætatis, & victu sanabitur. Non igitur bene, qui hodie infantes inurunt in occipite. Lac sit excrementis liberum, albissimum, non olidum, non tenue, non crassum: ex nutrimentis boni succi, non euaporantibus: Non vinum præcipue nigrum. Arist. vina non conferunt pueris neque nutricibus sed aquosum, & modicum. Non Apium, quia naturaliter Comitiales offendit, Trall. at Gal. de Puero Epil. Apium concedit, damnat Petroselinum. Non val- *De Son. 3.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

de acria, quia mouent menses, quo nil deterius. Non venùs, quia lac tenue facit, & fædi odoris. Conceptus pessimus. Crassum obstruendo auget conuulsionem, ideo attenuandum Fæniculo, Anetho, Aniso, Eruca, Ruta, porro viridibus tantum. Tenue incrassandum refrigerantibus, Hordeo, farre, Oriza, Intubo, parciori potu, exercitationibus moderatis: Post ætatem lactis durante infantia vsque ad annum 4. Trall. Sustinent alterantia quædam, non purgantia. Hissopi decoctum cum oxymelite, vel per se mane sumptum postquam surrexerit, & aluum deiecerit, per totam hyemem quo solo multi sanati, Anethi decoctum cum oxymelite, rarius in Æstate. In victu Panis ex aqua cum Coriandro coctus nam prohibet ferri ad caput: Lubricantia, Malua, Beta, Porra decocta, Intubus. Carnes ex volatilibus, potius iura non pinguia: frixiones. A quarto anno vsque ad 7. Alterantia prędicta, deinde purgantia accedente vere,
De pu. Ep. Gal. Epithymi decoctum, Sena, Polypodium, Rhabarbarum, Manna, Sy. rosatus solutiuus. A 7. ad 14. annum in masculis, ad 12. in fęminis accedentibus ad pubertatem, efficacius purgandi ijsdem auctis, Hiera. s. addito Epithymo: Trall. Catapotia efficaciora, cum non cedit alijs, addito
De pu. Ep. Scamonio, & Colocyntide Gal. post purgationem exercitationes non tamen violentę, nam caput replent, semper ante cibum. Frictioues ex sindone molli ad brachia ad pectus, ventrem, crura, Caput, vsque ad rubedinem; Post iterum Oleo fricare, ne frigescant, simul omnes. Medicamenta extenuantia, Mellis Scyllitici drachma vna mane ante exercitationem per dies 40. pręsumat Absynthium bis vel semel.

Post 14. annum licet venam secare, vbi opus est. Paul. & Aet. conuenire vbi inueteratus est affectus. Ras. solum in ea quæ fit à sanguine; cognosci

rubedine oculorum & craßitie venarum. Conue-
niret in omni ad occlusionem uenarum statim, sed
sponte cessat.

Prius ex pede, aut cucurbitulis ad suras in vere
ad præcauendum. Postea ex basilica, aut vtraque Ce- De cupers.
phalica, tandem sub lingua: vbi per essentiam in Ce- 19.
rebro. Recuperatis viribus post 4. vel 5. dies purga-
tio. Aet. Ellebori nigri puluis drachma una cum
mulsa, vel Catapotiis cum pipere & melle. Colo-
cyntidis infusio in uino dulci per noctem. Hiera
ex Colocyntide. Ras. pill. Cocchiæ sępius: addimus
Elleborum nigrum, & salem Armeniacum. Alteran-
tia pręcedētia, attenuantia & digerentia. Oxymel,
s. Comp. Scylliticum, Sy. de Stęchade, de Calamen-
to Decoctio hissopi Serpilli, Betonicę Thymi, me-
lissę. Ad atram bilem temperandam. Sy. de Pomis,
Buglossa, Luppuli. Post purgationem electuaria, vt
quod componit Rasis ad omnem Epilepsiam exce-
pta calida. Theriaca, Mitridatum cum modico a-
quę ardentis Pyrethrum cum melle. Victus bo-
ni succi extenuans ex auibus. Capparis, salsamen-
ta tenuia. Abstineat à vino per longum tempus, a
cibis crassis: a carnibus Quadrupedum, leguminib.
à venere immoderata, Balneis. Tota victus ratio &
aer calidus & siccus. Sunt qui exhibeant Ligni Gua- 2. Aph. 45
iacci decoctum. Ras. ad sanguineam victum conue-
nire refrigerantem, qui sanguinem minuat, abstinē-
do à carnibus & vino & euaporantibus ad caput.
Bibat Rob fructuum acetosorum. Capiti primaria
affectione laboranti, post vniuersales purgationes,
euacuantia a Capite. Apophlegmatismi, Errhina:
Pęoniæ puluis in nares insufflandus post sternuta-
menta. Ras. Vomitoria post cibum assumptis pin-
guioribus multis & dulcibus, Ebrietate: adiuuare
vomitum cum decocto Rhaphani. Hodie exhibent
Antimonium præparatum, nam purgat per supe-
riora & inferiora.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Cucurbitulæ Capiti & Occipitio, & cataplaſma ſuper veſtigia ex pane cocto in mulſa, amigdalis ameris, ſerpillo, Menta, Calamento, Ruta, Capiti raſo Peucedani liquor cum aceto diluto incocto Sphondylio: Sinapiſmi: Aqua ardens cum pipere affricanda. Interim reuulſiones per cucurbitulas in dorſo, præcordijs; Clyſteres acres. Capiti autem per conſenſum laboranti, conuenit Oxyrhodinum ad arcendas euaporationes. Sed partibus tranſmittentibus extrahentia, particularis earum curatio.

Si membra externa mittant; in præſenſione acceſſionis, vinculum in ſuperiori adhibendũ; & poſt totius purgationem vrentia loco affecto, ex Thapſia Sinapi, Cantharidibus Lepidio, Euphorbio, Pipere. Sinere donec veſicæ erũpant & aqua effluat; diutius continere locum exulceratum; vltimo cucurbitulę cum ſacrificatione. Repertum aliquando in crure ſub abſceſſu diſrupto os corroſum, quo deraſo liberatus eſt ab Epilepſia. Ad Symptoma in ipſa

Depu.Ep. acceſſione nil moliri, quieti tradere: victus tenuis. Ad vehementiam acceſſionis, & diuturnitatem ſuccurrendum: Oleo calente fouere partes conuulſas, dirigere: vincula: Vomitum excitare penna in oleo irino, os vi aperire. Caſtorium cum aceto & melle intromittere. Puerulis theriacæ modicum ad palatum illinire.

Reuulſiones per clyſteres acres. Cucurbitulę ad præcordia Sinapiſmi, & veſicatoria ad ſummas partes. Ruta ſyl. tuſa ad nares, & omnia Rutam oleant. Trall. quod remedium aliquando curat. Spinæ inunctio ex oleo vulpino, vel incocto Chamæleone animali. Præſeruant ab acceſſio-

5 Simp. ne pueros Pęonię radix collo appenſa. Smaragdus geſtatus, Corallium, Vngula magnæ beſtię ex genere Cerui: In Potu bezaar. Multa ſuperſtitioſa traduntur, ſed caueant præcipitia, aquas, æſtum odo-

dores prauos. Celsi curatio: inquit. Euacuandum tum per venæ sectionem, tum purgantia non adhibenda, nisi postquam prolapsus est. Nutriendus alternis diebus cibis ex media natura. Digerere corpus exercitione, & validis fricationibus nõ minus ducentis. Capiti aliquando oxyrhodinum aliquando perfusionem multę aquę frigidę post fricationes totius excepto capite. Vltimo si non cesserit, secandas venas tali, vrendum occiput, duabus vstionibus.

De Catoche seu Catalepsi. Cap. XXXI.

CAtoche & Catalepsis idem significant, id est detentio & occupatio siue apprehensio, sopor vigilans alias vocatus, quia dormiunt apertis palpebris. Quædam in genere Lethargi spurij, quia cum febre & delirio. Paul., & Aet. & Hipp. in Prorreticis. Quædam sine febre apud Gal. in cõm. 4. lo. af. 2.
inter sopores altos sine febre, & delirio, sine difficili respiratione. Immobiles toto corpore iacent 2. in 1. Prov. 15.
prorsus inflexi, rigidi, & extensi, vt lignum. Visum, 13. Met. 21
inquit, in condiscipulo ob multum studium ea correptum, immobiles etiam oculos continebat, vt videretur intueri intente, at nihil loquebatur, Cum surrexisset, fatebatur, se agnouisse qui aderant licet non euidenter & multorum meminisse, solummodo loqui non potuisse, nec moueri. Eandem 4. Ar. 16.
videtur Hippocrates significasse inter subitas obmutescentias cum inquit. Quibus faciei rubores oculorum constantia, manuum porrectio, dentium stridores, pulsus, maxillarum contractio: refrigeratio extremorum, & spirituum in venis interceptiones. Alibi Sphacelismum vocat, quia color flo- 3. Morb.
rescens ex refrigerato sanguine nigrescit, vt in Sphacelo. Dolor inquit ex capite spinam occupat, & ad cor procedit, animi deliquium inducens æger

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

non audit,frigus ad caput,intumeſcit, repente ob-
muteſcit.Sanguis è naribus,& liuidus fit,ſi leuiter
laborat, ex ſanguinis fluxu melius habet, ſi vehe-
menter,cito perit.

Raſis Congelationem vocat,quia rigidi iacent,
12. Meth. & licet oculi ſint aperti.palpebras tamen non mo-
8. uent. Auic. reponit in genere Tetani,fieri enim ner-
3. *in* 1. uorum diſtentionē a frigore congelante. Et Gal.
Pror.68. Congelationem a frigore ingenti inter conuulſio-
nes recenſet. Et Hipp. in Prorreticis inquit. Quæ
conuulſiuo modo cum Catoche exacerbantur. Sed
differt a Tetano loco affecto. Nam Tetanus eſt
ſpinæ conuulſio illæſa facie,Catoche eſt cerebri af-
fectus, quia & tota facies immobilis redditur. In
4.lo. af.2. poſteriore parte magis.Quod & Hipp. teſtatur do-
2.Mor. lorem inquiens ex ceruice in ſpinam tendere, &
frigus ad cor deſcendere. Difert præterea ab Epi-
lepſia,quia in Catoche retinentur ſenſus aliqua ex
parte illæſi, & memoria,neque læditur reſpiratio:
quia interceptio ſpirituum non in ventriculis cere
bri fit,ideo non regurgitat tumor venarum,ad pul-
monem,ſed prope exortū ſpinalis medullę in baſi
cerebri,vnde nerui exoriuntur:ideo tollitur motus
etiam in tota facie,licet non ex toto tollatur ſenſus,
4.Ac 23. quia maior virtus requiritur ad motum quam ad
ſenſum. Cauſa proxima venarum interceptio, &
occluſio. Paul. Obſtructionem putat in poſteriore
ventriculo cerebri, quia hic locus putatur ſpinæ
principium,at læderetur memoria,ab humore,fri-
gido,& ſicco,quia ob nimium ſtudium quod exſic-
2.Aph. 3. cat. Gal. ab intemperie frigida,& ſicca in Extaſi,&
2. *in* 1. nimio ſtudio. At aliquando a ſanguine Act.vt patet
Pror. 55. in ſphaceliſmo.

Refrigerationis cauſa: Pluuia frigida ſuper ca-
put:Potus aquæ frigidiſſimæ: Fungi, Mala inſana,
Ceruſſa pota.

Quædam tamen per conſenſum ob morſum in-
te-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

teraneorum, inquit enim Hipp. Cum dolores accesserint, bilis atræ fluxiones, acriumq; distillationes, dolent morsa interna: & insequuntur spirituũ interceptiones, Aphoniæ, Cõuulsiones, Epilepsiæ, Paraplexiæ, id est Cataplesis. Signa Pathogn. manifesta ex essentia. Ex multo sanguine. Faciei rubores, sed paulo post liuescit. Ex intemperie frigida, & sicca. Causæ, vt nimium studium: in quo laborat memoria: ideo ad partem posteriorem capitis attrahitur multus sanguis, qui ob affectum frigidum, & siccum intercipitur: præcipue si humor melancholicus obstructionem fecerit. Cognoscetur ex habitu melancholico. Per consensum, interaneorum morsus, Prognostica; omnes periculosæ cito iugulantes. Quæ repente sanis adueniunt, curantur. Quæ cum exolutione fiunt periculosæ id est cum virium imbecillitate, quando succedunt alijs morbis, Quæ conuulsiuo modo cum Catoche exacerbantur, parotidas mouent. Sed hoc intelligendum est in genere Lethargi: quia cum febre. 4. Ac. 27. 4. Aph. 26 4. Ac. 25. 3. in 1. Pror. 4.

Curat Hipp. omnem interceptionem venarum statim venæ sectione. Venam quoque secat in illa quæ ex morsu interaneorũ fit, sed adhibitis prius fomentis ad partes dolentes: deinde reficit; postea purgat per superiora, & inferiori Clysmum adhibet, Deinde ad abluendos humores, & acrimoniam contemperandam, Asinæ lac coctum exhibet. Quoniam autem sponte, vt plurimum in hoc morbo effluit sanguis è naribus aliquãdo per vomitũ si ex hoc melius habeat, satis est. Sin. Sternutationes per odorata adducito, & aluum vtramque purgato, aut saltem alteram, & quæ leues odores habẽt naribus admoueto: & sorbitionem tenuem ac tepidam exhibeto, Abstineat autem penitus a vino. Si autem sanguis copiosior effluat: nulla calefactoria adhibeto, sed acetum album aquosum bibendum 4. Ac. 24. 3. Morb.

dato,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dato, & si debilis sit Prisanam sorbendam. Si per
ueret fluxus è naribus, venas in brachijs; & in tem
poribus splenijs suppositis deligato: Si sanguinem
vomat; farinam trimestem ex aqua bibat. Cum
2. Morb. cessauerit fluxus, si reliquatur dolor ceruicis, &
spinæ cum frigore. Cum Eruo pectus, & dorsum
& Collum, & Ceruicem calfacito. Ras. reuelli
clysteribus acutis, & vsq; ad diem tertium repelli
Oxyrodino, vt in Lethargo. An humores fixi, &
crassi non possunt repelli? amplius nocent intem
periei frigidæ, & siccæ. Postea digerentibus vtitur
Ex oleo Sambacino id est Iesemino cum Euphor
bio, & Castorio, illinendo, & perfundendo caput
scilicet ad futuram labdoidem, & spinæ exortum
Sternutamenta ex Castorio, Elleboro albo cum la
cte. Nutiendus hydromelite infuso in os.

De Incurbo. Cap. XXXII.

INcubus Aet. græce Ephialtes ab imaginatione incumbentis grauis Paul. Pnigalion a suffocando. Est totius corporis immobilitas cum sensu suffocationis, & vocis deperditione in somno, cũ imaginatione incumbentis cuiuspiam, quæ omnia expergefactis euanescunt. Videtur reducendus ad Conuulsiones, nam sæpe incipit cum concussione incipiente somno. Conuenit cum Epilepsia ob facilem, & citam solutionem Pau. eadem omnia patitur, quæ in Epilepsia, sed in somno. Arist. videtur incubum significasse, cum inquit de Epilepsia,
De Som. 3. Accidit multis principium huius passionis dormientibus, & dormientes quidem capiuntur, vigilantes vero non. Causæ, putatus est Dæmon effigie humana incũbens, vt videatur aliquando venerem agere, alioqui: fugere autem contractis digitis. Paul, Aetius inquit, non Dæmonem, sed morbum, qui sæpe prænunciat Epilepsiam, insaniam, Apo-

ple-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lexiam. Vapores esse crassos, & frigidos qui Ce- rebri ventriculos implent, vnde facultas prohibe- ur per neruos exire, vel in anterioribus cerebri, vel in principio spinalis medullæ. At si in ventricu lis, læderet rationem, & memoriam. An, vt in Ca- alepsi euaporatio non transcendit ad ventriculos, ed sistitur in basi cerebri: vnde læditur solus mo- us? Differt a Catalepsi læsa respiratione, quia in ncubo regurgitat oppletio a vaporibus ijsdem re- rocedentibus in pulmonem, vnde suffocatio: ima- ginantur autem aliquod pondus incumbere, quia Thorax cõuulsus resistit dilatationi pulmonis, præ omno autem varia imaginantur. In Catalepsi, & si adsit conuulsio, non repletur Pulmo, vt neq; in Caro, ideo non læditur respiratio. Vbi enim Pulmo nis motus moderatus est, vt septũ transuersum ad eius dilatationẽ sufficiat, si non vehemens in septo transuerso conuulsio fuerit, non lęditur respiratio, Quidam ex recentioribus Incubum putant non vitio cerebri contingere, sed in Thorace pulmo- nem, & septem transuersum opprimi, quia in his lęsio est manifesta, ob sensum suffocationis, quod non contingit in Caro, qui maior est affectus. Sed vnde totius corporis immobilitas? non enim hęc contingat, sine facultate animali per neruos transmissa.

Vapores crassi ex cruditatibus oriuntur, ob vora- citatem, & Crapulam. Paul. Auicenna eleuari a san guine, a Pituita, ab humore melancholico: dissolui a motu in vigilia.

Comprimi aliquando a frigore. Signa patent ab essentia. Si a Dæmone, non pertinet ad medicum, dignoscitur, si etiam vigilantibus appareant visio- nes. Prognostica, si frequenter adueniat, transit in graues morbos prædictos. Ex diuturna enim euaporatione prauorũ, aut spiritus animales turbu lẽti reddẽtur, vnde insania: aut vasorũ repletio fiet,

vnde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vnde Epilepſia, aut apoplexia continget. Curatur ab Aetio, vt præſeruetur a morbis magnis. Euacuatione, digerentibus: Victu extenuante: Venę ſectio in pede, vbi ſanguis abundet, vel Cucurbitulæ in tibijs, Purgantia prauos humores. Pil. Cochię ſępius. Raſ. Paul. Hieram Archigenis, Elleborum nigrum. Scamonium. Digerentia, quęcumque ad flatum diſſoluendum, proprium eſt Peonię ſemina nigra 15. cum aqua pota, fricatio inferiorum partium. Abſtinere a vino, vbi ſanguis abundat: abſtinere a flatuoſis, & craſſis cibis. Cubare in latus, non ſupinum. ne materia in ſpinam decumbat: neque in latus ſiniſtrum in lienoſis, nam vapores attollit.

De Caro. Cap. XXXIII.

CAros, ideſt Sopor, Subet. Arab. vel ſignificat quemlibet ſomnum profundum ęgre excitabilem, vt aliquando contingit ex vini potu largiore, vel pueris, vel ijs, qui diutius paſſi ſunt vigilias, non morboſum, ſed bonum, vt cauſa, & vt ſignum. Vel morboſum ęgre excitabilem, vt in paſſionibus lethargicis.

Mitior eſt Coma, & Cataphora, nam ſentit ęger, & mouetur oculos aperit in clamore. Alius eſt qui per aliquod tempus aufert ſenſum, & motum, vt non ſentiant, ſi ſtimules, ferias, inclamites: vt vt contingit ex vehementi pereuſſione in muſculis temporum, proprie Caros Sed ex cauſa procatartica. Contingit, & ex cauſis internis: Eſt inter
13. Meth. 21. altos ſopores ſine febre: deperditio ſenſus, & motus in toto corpore non lęſa ſpirandi facultate, quo differt ab Apoplexia Videretur Apoplexia
4. lo. af. 2. quędam debilis, in qua reſpiratio ęqualis non magna vi. At in Caro nulla vi. Argumentum reſpira-
2. Aph. 42 tionem non egere facultate animali. Cauſę eedem

quę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quę in Apoplexia, sed imbecilliores. Occlusio scilicet venarum, vbi sine forti occasione obmutescunt nam significat humores replentes. Occasiones fortes sunt percussio temporum ob dissipationem spirituum. Conpressio membranę, aut Cerebri, vt in fracturis osse depresso, aut manu artificis grauante. Refrigeratio magna. Medicamenta soporifera. At cur non lęditur respiratio? quia ex illa occlusione non regurgitat tumefactio venarum in pulmonem, vt in Epilepsia, & Apoplexia. Atist. coarctato meatu respirationis. Locus affectus. Anterior pars cerebri magis, vbi medius ventriculus, ideo ratio diminute lęditur, aut tollitur. Signa patent ex essentia, & causis. Prognostica. Sopore finito succedere solet bona valetudo, non Paralysis, vt in Apoplexia, quia non relinquitur humor. Curatio eadem quę in cęteris soporibus, sed varia pro causarum diuersitate. Ad humores replentes. Venę sectio, vbi ex plenitudine timetur suffocatio. Oxyrhodinum vsq; ad tres dies. Ras. Ad humores frigidos Clysteres acuti reuellentes: Sternutatoria. Apophlegmatismi. Olfactoria. Toti capiti digerentia ex Castorio cum Aceto, & reliqua vsq; ad Synapismos. Victus ex solo potu aquę mellis, postea sorbitiones. Ad compressionem ex osse eleuatio. Ad dissipationem ex ictu, Sponte soluitur quiete, ad refrigerationem Calefactio sola.

4. Acu. 23.

4. lo. af. 2. 1. Sy. c. 8.

De Son 3.

4. lo. aff. 2.

13. Meth. 21.

De Apoplexie. Cap. XXXIV.

APoplexia dicta a plectendo, nam gręce plictin est percutere. Quidam Siderationem vertunt, quasi a sidere percussi, vel potius a fulmine. Sideratio apud Plinium plantis tribuitur, cum exsiccantur vi astri pręcipue Canis. Transfertur, & ad animalia cum pars aliqua sphacelum patitur. Aliquando cerebrum sphacelum patitur,

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

& ſphacelismum, de quibus diximus. Celſus A
tonitos vocat, quorum & corpus & mens ſtupe
raro videri. Videtur ſignificare ſphacelum Hipp
cratis & Sphacelismum. Fieri interdum ict
fulminis: interdum morbo quem græci Apople
xiam vocant. Alius morbus frequens Reſolut
neruorum, quæ in toto corpore Apoplexia, i
parte Paralyſis, licet vterque Apoplexia voce
tur ab Hipp. Vulgò Goccia. Eſt inter alios ſo
12.Me.21 pores ſine febre. Eſt amiſſio ſenſus, & motu
3.lo.af.10 pariter in omnibus neruis. Videtur Gal. aliquan
1.Sy.ca.8. do ad ſolum motum referre, cum inquit: vitium e
ſe circa voluntariam actionem, quale in ſentient
functione altus ſomnus: : Epilepſia autem, v
vigilia.

Differt à Caro, quia Thoracis muſculi ad reſpi-
rationem facientes non lęduntur. A paralyſi, quia
4.loc.af.2. non in omnibus neruis, ſed quibuſdam. Cauſ
3.lo.aff.7. obſtructio affatim replens ventriculos principale
cerebri: non intemperies, vt in lethargicis. Mate-
ria humor frigidus, aut craſſus, aut viſcoſus Melan-
cholicus quoque, cum in ætate declinante. Auic. ad-
6.Aph.57 dit aliquando à ſanguine effuſo in ventriculos ce-
& 2.Mor. rebri ſubito, vel in venas & arterias tendentes
ad cerebrum, vt prohibeant tranſitum ſpirituum,
4.Ac.23. vt in vulneribus capitis. Idem innuit Hipp. cum
inquit. Qui repente obmuteſcunt ſani ſine occa-
ſione, ijs venarum interceptio & occluſio fit. Lo-
cus affectus vtraque pars cerebri anterior & poſte-
rior, vt in Comitiali. In Comate anterior magis, in
Catalepſi poſterior. At in Apoplexia Corpus ma-
gis ventres minus afficiuntur: quia ſic magis fit
4.lo.af.2. vaſorum compreſſio. In comitiali è contra. Nam
auferre ſenſum & motum ſine conuulſione, pen-
det ab aſtrictione magis quam ab obſtructione, ad
plenitudinem enim vaſorum diſtenſio fit, ad aſtri-
ctionem prohibetur ſolus tranſitus. Id aliquando
fit in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fit in vasis tendentibus ad cerebrum, vt in Collo, aliquando in ijs, quæ ex Cerebro. Auic. Arist. insensibile reddi totum animal apprahensis omnibus venis in collo, quæ ob id Carotides appellantur. Sed hoc Galenus negat, experimento facto constrictis solis arterijs. at transfluit virtus cum spiritibus, & sanguine per anastomosim Compressio vasorum, vel à vehementi frigore fit, vt in Caro, & lethargo, vel ab humore affatim implente ventriculos cerebri, vt in Apoplexia, vel affectio fit inflammationi similis in Cerebro. Repletionem efficiunt nunc frigiditas exprimens, nunc caliditas fundens, quod raro Auic. Replentia caput Opiata. Vini potio larga, cruditates vehementes. Aer. Pluuiæ. Senectus. Species, quędam fortis quædam debilis. distinguuntur difficultate respirandi. Fortissima repente tollit etiam respirationem. Fortis, in qua respiratio fit magna vi. Debilis, in qua respiratio non violenta, neque intenta, sed inæqualis, inordinata, intermittens. Debilior, in qua eadem seruat aliquem ordinem. Huic sequitur Caros, in quo nulla læsio respirationis. Signa imminentis ex Causis. Valde præparati, qui humidi cerebri, somnolenti, pigri præsertim ab anno 40. ad 60. Cur non pueri? quia ob raritatem corporis, & caliditatem difflantur. patiuntur magis conuulsiones. repletiones vaporum magis quam compressiones. Vertigines diuturnæ, Stupores, Tremores præcipue capitis. Incubus continue incidens per noctem. Dolor capitis subitus acutusque. Venæ iugulares eleuatę: tenebræ oculis, itemque splendores oboriuntur.

De Son. 2.
2. Pla. 6.
6. Vspa. 10.
3. lo. af 7.
2. Aph. 42.
3. Aph. 16. 31.
3. lo. af. 7. & 2. Aph. 42.
4. lo. af. 2.
6. Aph. 57
6. Aph. 51.

Extrema refrigerantur sine ratione. Palpitatio, difficilis motus. Dentium stridor in Somno. Paul. Vrina veluti ęruginosa, atra, modica, subsidentia, vt farina crassa cum multa spuma tenaci. Incipientis, vox similis ijs qui strangulantur. Auic.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Alij mugitum prius edunt, & mox cadunt, vt in Epilepsia. Signa pathognomonica. Iacere quasi dormientem, & sine Somno stertere. Si pungantur non sentiunt. Hipp. inquit. Statim
6. Aph. 51 muti fiunt, & stertunt. Magnitudo, & paruitas stertoris, fortem, & debilem ostendit: ob debilem motũ musculorũ Thoracis, vt in dormiẽtibus. Gal. in Cõ.
2. Aph. 42 Dubitat Gal. Cur soli musculi Thoracis moueantur licet difficulter. Respondet, necessitatem respirationis excitare neruorum vim ad agendum. Ideo moueri omnes Thoracis musculos cum alioqui raro omnes operentur. Auctam vero necessitatem ob calorem, sed imbecillitatem motricis.
De Resp. 1 At Arist. motum esse naturalem pulmonis dilatari ob calorem Cordis. Patet in Caro, nam respiratio naturalis, sine musculorum actione: satis enim est non reniti Thoracem. vt in Conuulsionibus, & Apoplexia.

Suffocatio autem imminet magis, & minus ob spirituum interceptionem, qua coarctatur meatus respirationis venis interceptis. Signa sanguinis replentis: rubedo faciei, oculorum: Venæ soporariæ turgidæ. Victus antecedens. Ebrietas. Color post rubedinem denigratur, aut vi-
2. Morb. rescit. Ras. Quod in Sphacelo contingit Hipp. Vbi aliqua inflammatio, aliqua febris. Auic. Pituitæ albedo, humiditas oculorum, narium, palati, Senectus; antecedentia. Oregmon Ras. id est
6. Aph. 57 sonitus ex humiditate in aspera arteria. Melancholię, ætas declinans, color fuscus. priuatio humiditatum profluentium. In substantia cerebri, febricula: in ventriculis exeuntia ad palatum: in Collo tumor.
4. ca pul. 19. Fortis, & debilis maior, & minor difficultas respirandi, & stertor. Pulsus in debili non insignis mutatio In graui inæqualitas quædã, languor, rarus, paruus, tardus. Si magnopere grauet, & facultatem opprimat. languidus, paruus, celer.

Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Prognoſtica. Fortem ſoluere impoſſibile eſt, Debilem non facile. Quicunque ſani dolore capitis repente capiuntur, & ſtatim muti fiunt, & ſtertunt, in .diebus pereunt. niſi febris apprehenderit. Gal. aliquando tertia, vel quarta. Febris vehemens ſoluit extenuando pituitam: non debilis. 2. Aph. 42 6 Aph. 51 2 in 1 Pror. 45.

Nam ſubitaneis Apoplexijs ſi febris mediocris ſolutaque, & diutina ſuperueniat, perniciosum. Spuma circa os deploratam ſignificat. An hoc de ſtrangulatis dicitur? Raſ. etiam in Apoplexia: quamuis raro in hac contingat ſpuma, vt in Epilepſia, in qua non eſt lethalis. Apoplectici videntur aliquando ſimiles mortuis ſine reſpiratione, & tamen reuiuiſcunt, & ſanantur Auic. Ideo non ſepeliendos vſque ad tres dies. Remanere in his aliquem pulſum, indigere tamen pauca euentatione ob frigiditatem. Dignoſci aliquem motum reſpirationis. naribus admouendo aliqua leuiſſima, capillum, plumam, flammam: Sed hæc in Syncope magis contingunt. Quæ ſanatur ſæpiſſime in Paralyſim definit. Hippocrates inquit 2. de morbis. Si ſanguis incaleſcat, & ſeparetur à bile, ſanantur, ſi amplius refrigeretur, moriuntur. 2. Aph. 43 4. lo. af. 2.

Curatio Apoplexiæ. Cap. XXXV.

CVratio ad imminentem ſuffocationem, ob venarum occluſionem: Plenitudinem ſtatim auferre, hæc enim aut præcedit occluſionem, aut ſequitur. Venam internam brachij dextri ſecare: inſpecta ætate, habitu. Raſ. & Aet. cauent, vbi non adeſt rubedo in facie. Celſus inquit, vel occidit, vel liberat. 4. Ac. 24.

Galenus, in omnibus conuenire ob morbi magnitudinem, dummodo adſit virium robur. Deſunt vires in crudi humoris copia, habitu raro, & facile 13. Meth. 21.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſolubili. vt pueris : Sub Cane , in his parum,
4.Ac.28. & ſępe: Cucurbitulis Hirudinibus. Hipp. inquit.
Infrigidato ſanguine ob ſtationem, talibus prius
adhibitis fomentis, venam confeſtim ab initio ſe-
care oportet , cum nondum fixa ſunt omnia quę
contriſtant. Gal. in Com. fomenta ad fundendum
ſanguinem, vt exire poſſit. Vbi ſanguis incipit deni-
grari ex coarctatione, Raſis ſecat duas Cephalicas,
aut in collo vtrinque Quidam verentur ſectionem
in collo, quia ex vinculo augetur occluſio, & quia
venę illę difficile glutinantur propter impetum.
Reuulſionis gratia iteranda venę ſectio in pede,
in manu dextra eadem die, aut altera Aet. Vincula
dolorifica, brachijs, Cruribus. Capiti Oxyrodinum
Gal. & Raſ. Quies. Poſtea digerentia , & euo-
cantia. Ad repellentia ad fixam materiam non con-
ueniunt, ſed extrahentia ſtatim poſt euacuationem
Ad frigidos humores pręmiſſa venę ſectione ſi vi-
res ſufferunt, reuulſio per clyſteres acres Paul. ex
Muria, melle, addit oleum rutaceum Aet aut deco-
cto furfurum radicis Cucumeris Syl. Centaureę,
Nitro , melle: aut addita Hiera pi. Hieralogodio.
Raſis componit efficaciſſimum. Recipit Colo-
cyntidis, Brionię Centauri minoris, Cyclamini, El-
lebori albi ſingulorum manipulum vnum. Aquę
libras tres, coquantur ad conſumptionem librarum
duarum. Infunde libram ſemis , & ſi cito exie-
rit , infunde reliquum , donec multitudo cum
eo exeat. Suppoſitoria, Sedis inunctiones ex Ruta,
Cumino, Nitro. Deiectio adiuuanda frictionibus
ventris, & digitis intromiſſis. Cucurbitulę magnę
lumbis affixę trahendę ad ventrem , & pectinem
nam exprimunt quę in ventre ſunt Aet. Euacuatio
à parte poſtquam fixa eſt omnis fluxio , per pala-
tum: Aceto mulſo, & decocto Hiſſopi, Serpilli, Thy
mi, Pulegij, cum oxymelite. infuſo in os: penna ex
oleo irino vomitus prouocandus; Per nares Raſis
in-

insufflat pulueremn Ellebori albi, Struthij Nos Castorium, Pyrethrum: Iridem, Sinapi, Euphorbium, aut ex oxymelite illinuntur. Sed pręparare oportet odoramentis Nigellę torrefactę ex aceto, & Castorio. Euocantia ad cutem in sanguinea Cucurbitulę capiti. Paul. in Occipite cum scarificatione. Ras. Hirudinibus in extremitate nasi. 13. Meth. 21.

Hipp. ad Sphacelum Secare oportet quia parte intumuit anterius, & purgato osse, ipsum, radere, donec ad secundam laminam perueniat, deinde, vt fracturam curare. Et paulo post, in simili morbo, vbi reliqua non prosint, quæ vna spes est, Sinciput ipsius findito, & vbi sanguis defluxerit, labijs compositis curato, & deligato. In frigida Rasis inurit capillos admota ferrea sartagine ignita; Alij cauteria tria, vnum in fronte, alterum in sincipite, tertium in occipite vltimum remedium. At suturas cauere oportet, non inurere, nec pręcidere. Rasis contentus est Sinapismo toti capiti deraso, ex sinapi, Castorio, aceto acerrimo: intermedijs temporibus Digerentia ex oleo anethino, Chamęmellino, incoctis Sphondolio, Calamento, Serpillo, dissoluto Castorio. Toti corpori oleum sulphuratum: Intus confectio Anacardina cum Hydromelite semel in die: Cogendus vt deglutiat drachmam vnam, & semis: nam febrem excitat: Nos Theriacam cum aqua ardente. Vectio in curru, lectica, lecto pensili Paul. ad digerendum in progressu: sedens, vt recta ceruice facilius spiret, & materia expurgetur per Palatum. Hodie ex Celso cogunt deambulare statim in initio, ne figatur materia. An confert agitatio in principio, cum ex leui causa incipit obstructio, quã detrudere agitatio illa possit. At cum non succedat non perseuerandum, sed sistere fluxionem oportet, quiete corporis, & reuulsionibus. 2. Mor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Paralysi. Cap. XXXVI.

4. *Ac.* 27. PAralysis, Resolutio neruorum, seu mollificatio.
& 3. in 1. Putat Gal. apud Hippoc. esse Paraplegiam, &
Pror. 67. Paraplexiam: sed videntur potius inter conuulsiones. Num resolutiones omnes apoplexiam vocat ex Celso. Est amissio sensus, & motus in aliqua parte, vt Apoplexia in toto. Nunc totius Lateris dextri, nunc sinistri, aut solius brachij, aut cruris. Quarundam partium propria nomina. Aphonia
2. *Sy. c.* 2. Laringis, aut musculorum intercostaliũ, vox enim motu earum partium fit. Apnea Thoracis. Iscuria vesicæ. Tortura oris nunc Paralysis est oppositi, nunc conuulsio eiusdem partis. Causa immediata, virtutis transitus impeditus, aut a solutione continui abscisso neruo: aut ab obstructione ex crassis humoribus, aut constrictione, vt a vinculo: seu compressione ab adiacente duro.

1. *Sy. c.* 5. Si nerui poros habent, ab huiusmodi clauduntur. Si non habent, vt Galenus putat: impeditur
7. *Pla.* 4. transitus facultatis sine corpore, vt lumen constipato neruo, aut congelato a frigore, vt ex nebula, vel fumo in aere, luto in aqua. Sic nerui habitus crassior, vel durior, quia alatur ex crassis succis, vel glutinosis, stipetur a frigore violento, comprimatur ab adiacente duro, vt Scirro, vel osse, prohibetur transitus. Trall. notauit aliquando a sola qualitate calida, & sicca astrictis neruis Paralysim fieri, vt apud eos qui tractant Argentum viuum. At quo differet a conuulsione ex siccitate? An in Paralysi exsiccatur humiditas, quæ fulcit neruorum fibras ex cerebri medulla. In conuulsione autem ipsa substantia fibrarum exarescit? Quod si id contingat, vt Galenus putauit, non solum breuior fiet neruus unde conuulsio, sed & Paralysis astricto per siccitatem neruo. Verum si necessaria est

spi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſpiritus ſubſtantia ad motum præſtandum, vt Ariſtoteles oſtendit in libro de Communi animalium motu, non ſunt negandi meatus in neruis, licet non ſint conſpicui, vt in venis, & arterijs. Nam neque conſpicui ſunt in exiguis cerebri arterijs, quæ in fibras neruorum deſinunt, multæ vnicum neruum veluti funiculum conſtituentes. Hoc modo facile reddi poteſt cauſa, cur ab eodem hnmore craſſo, aut alijs replentibus nunc paralyſis nunc conuulſio fiat, Cur in conuulſione non tollitur ſenſus, Sed dolor ſępius vrgeat: in Paralyſi cum motu tollatur etiam vt plurimum ſenſus. Si enim intra fibras repletio fiat, eas dilatari neceſſe eſt, vnde motus conuulſiuus: Si extra, comprimi meatus vnde Paralyſis; aut omnino clauſis vnde ſenſus, & motus tolluntur, aut ſecundum partem, vt contingit in Torpore, & tremore, in quibus diminutus fit motus: relicto aliquando ſenſu, quia ſubſtantia Spiritus requirisur magis ad motum quam ad ſenſum: at pereunte ſenſu, neceſſe eſt perire etiam motum.

Locus affectus, vel in principio neruorum Cerebri, vel ſpinalis medullæ.

Superius, inferius, dextri, ſiniſtri. Vel in particulari neruo, vel propagine maiori, minori. Vel in Muſculo, Tendone. Vbi affectio eſt, ibi morbus per eſſentiam: in inferioribus per conſenſum. Exempla Quidam lapſus ex alto ictus in principio dorſi: reſolu ta ſunt crura, & vocem amiſit, per conſenſum. Puer in aqua frigida natans, reſolutis muſculis ſedis, & veſicæ, inuoluntarie reddebat excremēta, & vrinam per eſſentiam, reſolutis muſculis ad continendum datis. At veſicæ, & inteſtinorum reſolutio lædit naturales functiones, vnde ſup preſſio, vult Galenus per eſſentiam non per conſenſum, quia vis naturalis inſita eſt, non fluens a principio. At ſine ſenſu non fit expulſio, cum non ſentitur irritatio. Hinc tardus excrementorum deſcē-

1. lo. af. 6.

1. lo. af 7.

2 Sy c. 1.

ſus aliquando fit propter hebetem ſenſum. Huius
1.*lo aff.* 6. gratia nerui omnibus viſceribus tribuit, Nam pe-
1. *Sy.c.* 5. reunte ſenſu,neceſſe eſt,& motum perire tum na-
turalem, tum voluntarium non è contra, quia
maior virtus requiritur ad motum, quam ad
ſenſum.

De Signis Paralyſis. *Cap.* XXXVII.

SIgna imminentis Paralyſis Cauſę antecedentes: Apoplexia; Ictus ſpinę Vulnera. Senectus. Argenti viui tractactio. Vrina infantis viridis nunciat Paralyſim, vel conuulſionem Auic. Paul. in Apoplexia vrina ærugınoſa, vel nigra. Incipientis, torpor, tremor, exaltatio membri ob virtutem violentius ingruentem ad expellendum, mox decidit infixis humoribus.
2.*Sy. c.* 2. Prę entis manifeſta ex eſſentia.

Frigiditas membri paralytici, Pulſus paruus tardus, languidus, nonnullis rarus, alijs creber, & aliquantum inordinate intermittit, quod ſequitur
4. *Ca. pu.* 18. maiorem affectionem: Extenuatio eiuſdem Nam
3. *An.* 67. priuata ſenſu tactus mori neceſſe eſt Ariſt. Viuunt tamen per venas, & arterias. Quaſi aliquis ſenſus obſcurus a Corde influat, nam exquiſitio per neruos a cerebro impartitur. Extenuantur autem membra paralytica, quamuis non deſit nutrimentum per venas, & arterias, quia deficiente ſenſu minuitur attractio alimenti, & expulſio excrementorum, vnde & calor natiuus deficit. Affectionis ſigna. Solutio continui manifeſta ex vulnere, contuſione. Compreſſio patet in oſſe depreſſo Luxato pręcipue ad vertebras. Tumor ex partis inflammatione, quę ictum perpeſſa eſt. Relinquitur aliquando tumor etiam ſedata inflammatione: aut nouus oritur ex defluxu a capite, propter imbecillitatem. Frigoris, iacuiſſe ſuper lapidem frigidum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dum, vnde quidam incidit in torturam oris. Natasse in aqua frigida. Caloris, tractasse Argentum viuum, vsus calidorum: vnde membrum paralyticum calidius sentitur.

Repentina resolutio, aut indicat ictum, aut refrigerationem. Quæ paulatim accedit, humorem, vel tumorem significat, vel caliditatem. 1. lo. af. 6.

Loci affecti signa ex anatome sumenda sunt, cognita neruorum distributione ad singulas partes. 3. loc. af. 10.
Dimidij lateris dimidium cerebrum læsum. Vulnus dextræ partis cerebri, paralysim, aut conuulsionem facit in manu sinistra. 4 lo. af. 3.

Sinistræ partis, in manu dextra: in medio ad suturam sagittalem, in vtraque manu. Hippoc. Affectus in basi cerebri non particularem sed vniuersalem totius corporis læsionem faciunt, quia nerui omnes concurrunt tam dextræ partis quâ sinistræ, tam qui ex cerebro, quam qui ex spinali medulla. Si affectio in neruis cerebri tantum, resolutio fit solum in facie, in altero oculo, oris tortura ad latus oppositum: in linguæ dimidio impedita locutione. Si in principio spinalis medullæ, tollitur respiratio cum resolutione omnium subiectorum, tantum non læsa facie. 9. Epid.

Si dimidia pars tantum, resolutio dimidij lateris. At ponit exemplum Gal. in quo omnes partes subiectæ resolutę sunt ex ictu circa Spinę principium at non lęsa fuit respiratio. Vnde colligit non planà in principio spinę lęsionem fuisse, sed circa, scilicet sub quarta vertebra, vt septum transuersum illęsum permaneret: quod commentum est, ne cogeretur respirationem fateri motum esse naturalem. Si igitur lesio fuerit in. S. vertebra, paralysis fiet totius brachij, & omnium inferiorũ, seruata respiratione per musculos externos, & septum transuersum, quod recipit neruos ex quarta vertebra. Si in. 6. primę partes brachij illęsę 3. loc. af. 10. 4. lo. af. 3.

per-

permanent, Si in. 7. adhuc minus: Si in 8. nulla læsio in brachio, sed vox læditur secundum partem ob
1. Sy ca. 5. musculos intercostales, Quidam tamen in 8. per
1. lo. af. 6. cussus obmutuit. Si in inferioribus vertebris læsio ad musculos abdominis & crurum. Vesicæ & intestinorum.

Vesicæ & intestinorum paralysis ex spinæ luxatione in interiorem partem magis fit, aut concussio
3. Ar. 51. ne, huius signum est Suppressio, aut inuoluntaria
52. 53. emissio Paul. Et Hipp. Qui euadunt, incidunt in vrinæ incontinentiam, & crurum impotentiam. Emissio inuoluntaria fit ob resolutionem musculorum continentium, Suppressio ob affectum proprium vesicæ & intestinorum: putat Gal. ob inflammationem communicatam ab ictu spinæ, ideo pertinere ad facultatem naturalem. At ex ictu statim fit suppressio, non statim inflammatio. An quia sine villis, & sensu non fit expulsio; Ideo etiam facultas naturalis læditur per consensum neruorū,
1. lo. af. ul. quod negat Gal. Si lesio in radice tantum, aut propagine non in spina, nec in cerebro, resolutio particularior erit.

1. lo af. 6. Prognostica. Ex solutione continui incurabilis. Ex casu, aut ictu, si non subito, sed paulatim accedat, curatur. Ral. desinente inflammatione post. 7. diem. Spinæ luxatio in exteriorem partem tutior, in interiorem deterior: Concussio deterrima:
3. Art. 53. an quia abrumpuntur villi? nam pereunt ob retentionem vrinæ & excrementorum. Paralysis vnius lateris periculo vocat, quia non tollit respirationem neque vrinam Quæ ex Cerebro periculosæ ne in Apoplexiam transeant.

Gula resoluta periculosa, ob priuationem alimenti. Aet. Ex scirro incurabilis. Ex Tumore tarde curatur. Ex sola frigiditate citius. Membrum paralyticum valde extenuatum non curatur, vt tabidum: Simili modo & caliditate & siccitate cū pro-

gressa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

greſſa fuerit. Si valde frgidum malum, Peius ſi membrorum ſanum valde calidum.

Curatio Paralyſis. Cap. XXXVIII.

Paralyſis ex ſola frigiditate curatur Frictione particulæ, quæ maxime facit Paul. Vnguento ex Laurino, Coſtino, Liliaceo, Marciaton, Rutaceo. Styrax; medulla ceruina, pinguedo Taſſi, Vrſi, Anatis, Oleum nucis muſcatæ. Vnguentum ex Euphorbio, Aqua ardens: Balnea calida. Victus calefaciens, vinum vetuſtum moderatius, allia, porra, Apium Trall. Ex ſola caliditate & ſiccitate. Trall. Solo victu humectante & refrigerante. Ptiſana, Hallica, Cicorium, Lactuca. Inunctio ex Hydræleo. Balnea dulcia, non medicamenta purgantia. Ad Paralyſim ex inflammatione, vt in Contuſione & Luxatione ſpinæ. Reſtitutis prius articulis, aut alijs oſſibus fractis, Venæ ſectio ex latere oppoſito. Poſt ſananda contuſio, non putrefacientibus, vt in carne, ſed ſiccantibus. Frigida & ſicca defendunt ab inflammatione repellendo, & à putredine, at neruis inimica, ideo negantur in conuulſione, concedunt in Paralyſi Paul. quia humor non intra villos continetur, vt in conuulſione, in qua aſtringentia impingunt magis. Repellentia in principio ex albumine oui, oleo roſaceo, Myrthino, Abſinthio ſicco, Millefolio ex vino, aut Aceto Hippoc. Ceratum roſaceum adiecta pice ſicca, perfuſio uini auſteri. Poſtea tranſeundum ad digerentia, ut in Conuulſione. Deſinente inflammatione ſponte ſanantur poſt dies 7. Si relinquitur Paralyſis, emollientibus vtendum Raſ. Nam ſcirri modo indurantur. Recipit farinæ fænogręci vncias duas, Ben, ideſt glandis vnguentariæ, ſeminis Macalep. ideſt Cerasi ſylueſtris, ſeminis Ricini ſingulorum drachmas duas, Bdellij, Hammoniaci utriuſq; unciam ſemis,

3 Catag. 2.

1. Frac. 21.

1. lo. af. 6.

Adipis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Adipis Anatis, Olei Liliacei, Ceræ singulorum quantum sufficit. Intestina Quadrupedum Calida imposita sæpius. Balnea sulphurea, Nitrosa, Aluminosa. Luta Balnei S. Cassiani. Hęc digerendo exsiccant. Trallianus monet non immorandum in balneo diutius, nec bis in die, permittendum, ut descendant in frigidum solium, ne siccetur nimium, & alternatim humectantibus utendum. Ad frigidam & humidam euacuatio prius a toto deinde à parte. Venæ sectio Aet. parce tamen ob affectum frigidum, & particulam frigidam a partibus sanis, non si successerit ad Apoplexiam. Rasis solius purgationis meminit. Varia medicamenta in affectibus neruorum trahentia a longinquis ferè omnia recipiunt genera Gummi: Bdellium, Sagapenum, Opopanacem, Assam. Pillulæ fętidæ Ras. & Mes. De Colocyntide Tra. Hiera Archigenis Paul. addit aliquid Castorij, ut penetret in neruos. Pręparatio inter purgationes per digerentia incipiendo a leuioribus Aqua mellis, Oxymel, Sy. de stęchade, de Calamento, Scylyticum. Decoctiones, vel aquę stillatitię Saluię, Rorismarini, Betonicæ, Iuę, Polij, Chamędreos, Rutæ, Sampsuchi. Post purgationem ad reliquias digerendas: Castorium drachma una in Catapotiis: Opopanax fabę magnitudine: Sagapenum erui magnitudine. Diatrion pipereon Paul. Anacardina Ras. Theriaca Auic. Recentiores Herbam prędicant Split vulgo appellatam ex genere Fumterrę in alpibus inter saxa. eius radices in vino coctę obstructo uasculo crusta panis: exhibent decoctionis uncias duas d luculo per dies quinque, initio reddit ęgros quasi ebrios; Cerebrum valenter expurgat & neruos. Alij exhibent Guaiacci decoctum Victus calidus & siccus. Carnes assę cum pipere. Ius cicerum cum oleo & sinapi: Nuclei pinei; Hydromel; decoctum sarmentorum uiridium

Aet.

Aet. Ad particulas affectas Digerentia: & Emolliē-
tia in inueteratis. Incipere a leuioribus: vltimo
ad ea, quę possunt cutem cruentare, cauendo
exulcerationem Paul. Aet. Mitissima Acopa ad las- 7. Catag.
situdinem descripta: Vnguentum Gleucinum, reci- 14.
pit cum digerentibus quędam astringentia Diosc.
Irrigatio ex oleo, & aceto cum lana succida, vel ad-
dito Nitro: in principio, pręsertim si ex ardore, nā
acetum refrigerat Trall. Marciaton, Medulla Cer-
ui, oleum Rutaceum, Scylla ex oleo: Ranunculus,
Sinapis cum cęrato Cyprino.

Cucurbitulę, aut particulis affectis, aut proxi-
mis: postea Cataplasma ex semine lini, fęnogręco,
farina hordei cum oleo veteri.

Emplastrum ex pice, Resina, Thure, Bitumine,
Artemisia, Calamento, Ruta, Coniza, Nitro, Mu-
ria. Vltimo Balnea Sulphurea. Sed per interualla 7. Catag.
reuertendum ad Cerata, & Emollientia. Ad tor- 12.
turam oris ex Paralysi, remedia in oppositam par-
tem: & conuulsione in eodem. Sanguinis detra-
ctio sub lingua post totius euacuationem: Cucur-
bitulę in ceruice ad duas vertebras. Vnctiones,
& Sinapismi ad vertebras, in mala, prope nasum,
in supercilio, Tempore, vnde nerui egrediuntur.
Ad Linguę Laringis, & Oesophagi paralisim san-
guinis detractio sub lingua: Cucurbitula sub men-
to, & in Occipite: gargarismi acres, inunctiones
Tonsillarum. Ad vesicę paralysim, educta vrina
per Syringam, intromittere Castorium cum oleo,
aut oppopanacem, si vesica proprio affectu labo-
ret. Ad intestinorum paralysim Clysteres ex Ru-
taceo, Anethino, adiecto Cumino, Castorio:
aut ex Ptisana incocta Centaurea, Colocyntide.
Ad musculos sedis, & vesicę, fouere ijsdem calo-
rificis. Aet. & Paul. Astringentibus vtuntur, & re-
frigerantibus ad relaxatos; Si non iuuent, tran-
seundum ad contraria. Trall. suffimentum ex lapide
mo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

molari ignito & vino aſperſo : nam digerit & a-
ſtringit.

De Torpore, & Tremore. Cap. XXXIX

TOrpor grǽce Narce. vnde actiones torpidæ,
diminutæ, pigrę. & medicaměta Narcotica, ſtu-
pefacientia: Sed ſtupor proprie ſignificat amiſſionem
ſenſus & motus, vt in Apoplexia & Paralyſi.

At torpor eſt ſenſus & motus diminutio neruoſo-
1. Sy. ca. 8. rum partium: leuis quædam Paralyſis vulgò indo-
mentato. In cute & viſceribus ſolus ſenſus tactus læ-
ditur. In muſculis etiam motus voluntarius, fortè
2. Sy. ca. 2. & in viſceribus motus naturalis qui per uillos ner-
uoſos perficitur. Inquit Gal. in Torpore motus qui-
dam fit, ſed ægre, nam vincitur magis & minus vir-
tus à pondere, ideo motus mixtus ob pugnam gra-
uitatis & virtutis. At idem in tremore contingit,
ſine læſione ſenſus, quo differt à Torpore. Cauſa
eadem quæ in Paralyſi, at non omnimoda obſtru-
ctio, vel clauſio. quia ſpiritus aliqua ex parte tran-
ſeunt. Frigiditas, ut ambulantibus in niue: Com-
preſſio, vt incumbente graui corpore. Medica-
menta ſtupefacientia: Torpedo viuens etiam con-
tactu retis: Spiritu aliquo frigido neruis commu-
nicato. Hippoc. de Virginum morbis, inquit. Tor-
poris cauſa eſt compreſſio, unde ſanguis immobi-
lis redditur: vt ſi quis diutius deſideat, torpor ad
tibias & pedes, impedito egreſſu, vnde & crurum
impotentia: Reuertitur facile per ſe ipſum: Celer-
rime autem, ſi quis aqua frigida pedes madefaciat
vltra malleolos: nam per antiperiſtaſim reuoca-
tur calor. Si diutius perſeuerat: conſiderandus
locus affectus & affectio, vt in Paralyſi: Similiter
& curatio.

2. Sy. ca. 2. Tremor eſt motus compoſitus ex voluntario, &
naturali ob grauitatem & imbecillitatem modo
vincente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cente grauitate, modo uirtute: Symptoma
odammodo inter actiones diminutas ab virtu-
imbecillitatem, quodammodo inter deprauata, quia deprauatur ab altero motu grauitatis Cau- 3. Probl. 5.
ſt imbecillitas motiuę. Differt à Rigore Con- & 25.
ſione concuſſiua: Palpitatione, qui & Tremo-
aliquando uocantur: quia cæteri inuoluntarij
it, ideo non in nobis eſt eos ſiſtere. At tremor po
o membro ſiſtitur. Contingunt tamen tremores
uoluntarij, vt in Problematis ex uino adeo acres,
homines comprimentes omnes eijcerent. Et ex
orſu Phalangij, quam Tarantulam uocant, quie-
ere nequeunt niſi dormiant. Et in febribus ar- 6. Aph. 26
entibus tremores qui ab humoribus noxiis tranſ-
iſſis ad neruos fiunt, Et qui in principio Para-
ſis fit, virtute violentius irruente, ut excutiat.
n æquiuoce Tremores dicuntur quicunque ab
ritatione fiunt. Proprie enim tremor à Galeno
ccipitur, qui ex ſola virtutis imbecillitate fit, vt in
ebilitatis à morbo, in Senectute, in Timentibus,
cordis affectibus. At Rigor, Palpitatio, Con-
ulſio motum ſimilem tremori faciunt vnde &
emores appellantur, ſed non ſunt voluntarij.
nter hos reponi poteſt neruorum incontinentia,
uam Hippocrates Acratiam vocat, quia nec in 5. Aph 16.
otu, nec in quiete neruos continere poſſunt:
uod contingit ex nimio vſu calidorum, ex morſu
Phalangij: ex meri potu. & humoribus calidis in
ebre ardente expulſis ad neruos. Aliquando lin- 6. Aph 26
gua incontinens fit: Auic. omnes compræhendit, 7. Aph. 40.
nquiens alium fieri ob imbecillitatem uirtutis, aliū
ob membri uitium, alium ob utrumque. Ariſtot. in
Problematis reducit omnes ad defectum caloris
natiui, vel per ſe à frigore, uel per accidens a calo-
re. Frigiditas immobilitatem præſtat, aut diminu-
tionem, caliditas motum facit deprauatum. Signa
tremoris proprie dicti.

Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Si posito membro cessat: qui ex irritatione n… cessant nisi in somno, quia in somno spiritus n… feruntur extra ad neruos, sed vergunt ad viscer… A frigore in naturis frigidis, Senectute, Hyem… A calido Neruorum incontinentia. Phalangij m… sus, si ex febre ardente.

6.*Aph.* 26 Prognostica. In senibus non curatur. In feb… ardente delirio soluuntur quia ex venis transitus… in arterias, & neruos: ex corpore in mente… Si lingua repente incontinens fiat, aut aliqua p…
7.*Aph.* 40 corporis stupescat, melancholicum est. Lingua o… tremiscens signum non constantis mentis G…
2. in 1. inquit, ob calidum affectum lingua nequit quiesc…
Pror. 20. re. Capitis tremor, affectionem significat in exor… spinæ, & septimo pari neruorum cerebri. In sinist… latere deteriores Auic.

Curatio ad virtutis imbecillitatem, instaurat… & corroboratio per victum. Ad solam frigiditate… Ras. Balneum calidissimum, vt sudet. inde … Sole maneat. Ad humores frigidos euacuantia, … in Paralysi, postea digerentibus vtendum. Intus r… dicis Altheæ decoctum Eupatorum ex Aqua: Rut… Sphondylium, Castorium, Nitrum ex oxymelite… Stęchadis drachma vna per se, vel cum Hiera Aui… Panax, Piper: Leporis cerebrum assatum c… mestum Paul. Auic. Dios. nam reficit debilitat o… Extra Fricatio Mes. Operiri harena, vel ciner… càlido: Accubitus in furno calido quantum fer… possit.

Balnea Sulphurea, Marina: Auic. Oleum de An…
5. *Aph.* 16 dacocca, idest Loti Syluestris. Sed immoderatu… vsus calidorum, neruorum incontinentiam fa… cit. Ad calidum prius euacuatio humorem acrium… Paul. relaxantia: fouet oleo veteri, Lauis ope… rit, si perseueret, Balneum in Oleo, vel Hydræle… Frictiones modicę. Cucurbitulę ductæ à prim… vertebra ad lumbos per dorsum: Castorium i…

Potu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

otu cum mulſa: non vinum. Remedia conuulſio-
is, nam eſt imbecillis quædam conuulſio. Torpe-
o viua impoſita Ceruici, & membris trementibus
atim ſedat neruorum incontinentiam. Emplaſtra,
cerata ex Ranis Rubetis, vel Paluſtribus, & ſan-
ine Teſtudinis variæ confectiones traduntur ad 7. Catag.
nuam adhibendæ: agunt partim digerendo, par- 12.
m obſtupefaciendo. Huc transferenda ſunt reme-
ia, quæ ad ictum Phalangij tradita ſunt. Victus ex
bis velocis coctionis, ſorbitionibus, auiculis, Pi-
ibus Saxatilibus. Vinum nocet, & aqua frigida:
inoris nocumenti aqua pluuia.

De Hydrocephalo, & Catarrho.
Cap. XL.

HYdrocephalon, ideſt Aqua in capite: eſt inter morbos facultatis naturalis, quia vitiatur co-
tio in cerebro mutato ſanguine in aquam, vt Hy- 2. Morb.
rops: præcipue infantibus contingit. Paul. Aet.
Hipp. Aut intra cranium, aut extra intra cutem, vel
Pericranium. Hipp. liquari à caliditate pituitam,
uæ aut deſcendit, aut egreditur plerunque copia
rinę: aut colligitur in capite, vnde intumeſcit ve-
ementer ſuturas disiungens, ſi intra cranium. Si
on ſuccedat curatio per purgantia, ſecat aut Cu-
em ſolam, aut pericranium. Os non tangit Paulus.
Hippocrates ſecat, vt in fracturis. Raro viſitur hic
morbus apud nos. Sæpius aqua egreditur per flu-
um lachrimarum, aut deſcēdit in diſtillationibus:
Catarrhus vocatur Symptomata exeuntis muta-
i qualitate, vel quantitate: vt Pituitæ multæ inco- 8. Pla. 5.
ctæ, acidæ ſalſæ, putrefactæ, origo omnium mor- 7. Prog.
borum, qui ex diſtillatione contingunt. Proprie 49.
eſt defluxio humorum per Palatum Gal. Fluxio à 3. Aph. 12
Capite ad Pulmonem per aſperam arteriam: De- li. Def.
latio multorum humorum per palati foramina

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

afficiens subiecta loca. Communius distillatio q
3. Aph. 2. cunque à cerebro, græce Reuma, siue per mea
9. Vs. pa. 3 manifestos siue per insensibiles. Nares ex anter
2. Prog. ribus ventriculis. Palatum ex medio. Hinc duo g
49. nera distillationis Gal. Catarrhus per palatum. C
ryza id est grauedo per nares. Mesues, & recent
res quæ per palatum in duas diuidunt, Rauce
græce Brancos, cum fauces affligit, Catarrhus, cu
fluit ad pectus. An pro diuersitate partium af
ctarum, innumerabiles? Nam omnes partes corp
ris tentari possunt distillatione à capite, vel p
venas, arterias, neruos: vel occultos meatus. Ca
materialis, humiditas præternaturam: humor t
1. Tu sa. 7 nuis, & incoctus. Pituita salsa, vel acida: calida acr
2. Prog. vel salsa exulcerans: Frigida acida. Auic. quandoq
49. crassus, quandoque tenuis aquosus: An humor c
6. Tu. sa. sus ineptus ad fluxionem nisi liquetur? Vtrum bi
9. flaua, atra? an continentur sub humiditate præt
naturam? Vtrum sanguis, Pituita dulcis: Pus aut
mile puri? An Sanguinis fluxus exiens est toto g
nere præter naturam. Pituita dulcis sola quantita
nam secundum naturam descendit ad linguam,
ventriculum. Pus & simile puri secundum natura
expurgatur, quia concocta.

2. Prog. At Catarrhus defluxio est qualitate præter na
49. ram. Reuma autem communi nomine ad om
pertinet: vel Symptoma morborum, vel causa, v
neutra, sed salutis causa. Efficiens quodcunq; co
mouet, vel gignit materiam: Caliditas, vel funde
coagulata, vel gignens acredinem salsedinem, p
trefactionem. Frigiditas, vel exprimens quoscun
humores fluxibiles, vel frigidos gignens. Repele
tia Caput. Ventriculi cruditas, Hepatis caliditas
Ar. Med. Vteri affectiones. Cerebri caliditas attrahens: Eu
32. porantia: Lac, vinum. Austri. Hyeme, Vere. Autu
3. Sy. ca 4 no. Senectute. Obstructio, Stipatio. Locus affectus
quo. Cerebrum, aut ob propriam affectionem, vt
ven-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

[v]entre mala coctio. Intemperies calida, frigida, hu-
[m]ida: Obstructio narium, Palati: Constipatio cu-
[ti]s. Aut ob vitium mandantis, ventriculi, Hepatis
[V]teri. Ad quem, quælibet pars subiecta recipiens,
[pr]opter imbecillitatem. Per quem, meatus natura-
[le]s, nares, Palatum, præter naturam, Oculi, Aures,
[Ve]næ Arteriæ, nerui, & meatus insensibiles. Signa
[C]atarrhi, afflictio partis, vnde fluit, & ad quam. Ali- 1. Na. hu.
[q]uando viarum: exitus humoris. Ras. pruritus in 22.
[n]aribus, & Palato, commotio, Sternutatio. Sternu- 2. Prog.
[ta]tio sequitur grauedinem magna ex parte. Humor 49.
[t]enuis, & incoctus modo per nares, modo per pala-
[t]um, vnde morsus, pruritus, & commotio.

Internæ medullæ cerebri patientis, defluxio per
[n]ares, palatum ad fauces, gulam, Asperam arteriã,
Pulmonem. Externæ patientis defluxio per neruo-
[r]um exortus intra vel extra membranam ad ocu-
[l]os, aures, nares, Dentes, Linguam, Viscera, Spinalẽ
[m]edullam, vnde Paralysis, Vasorum patientium,
[d]efluxio per venas & arterias, vnde febres inflam-
[m]ationes partium: per neruorum substantiam. Cõ-
[u]ulsiones, dolores articulorum. Frigidæ distillatio-
[n]is, sensus frigiditatis, tum in mandante, tum in re-
[c]ipiente, liuor, vel albedo faciei. Sed contingit ob
moram in parte incalescere, & putrescere. Excre-
menta multa aquosa, acida, insipida: hi iuuantur à
febre Auic.

Senectus, Hyems, Pluuiæ, naturæ frigidæ. Calidæ
distillationis signa. Sensus caliditatis, morsus, Ex-
crementa pauca, acria, salsa, amara aliquando San-
guinolenta. Rubedo faciei, vel color flauus: Pustu-
læ. Si febris accesserit, non iuuantur. Tenuis colligi
nequit, quia imbibitur in profundum Crassus euel-
li nequit ob tenacitatem: distendit, grauat, obstruit.
Obstructionis, tensio circa caput, in collo, ad Ocu-
los, Prohibetur exitus, vnde regurgitant excremen
ta in alias partes. Per consensum à subiectis parti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bus, earum afflictio, interualla: Tunc fit conti distillatio, vbi facto circulo distillatio descendit mandantes.

De lot. in hom. Prognostica. In valde senibus non concoqu tur. Quæ per venas cito interimunt Gal. Quæ p
2. Aph 40 palatum longæ, periculosiores quam per nar
3 Aph. 12 quia à partibus subiectis difficilius expurgant
2. Prog. Grauedines, & sternutamenta in morbis pulmo
49. mala. Salsæ & acres phthisim pariunt, si ad pulm
6. Tu. sa. 9 nem. Frigidæ tusses diuturnas, Asmata, Empien faciunt, nam retentæ incalescunt. Si humores in c
2. Tu. sa. rebro calido, vel frigido similes colligantur, facili corriguntur, quam si dissimiles. Sic calida disti latio in ventriculum frigidum difficilis: Frigi in calidum difficilior ob repugnantiam rem diorum. Si frigida in frigidum, calida in calidu facilis.

Curatio Catarrhi. *Cap. X L I.*

IN curatione Catarrhi, Sistendus est humoris m tus: Sed prius remedia adhibenda sunt ad ca sas: Vltimo ad noxas partium in quas influxit, s hæ in morbis singularum traduntur. Inquit Ga
6. Tu. sa. 9. pleraque medicorum pars occurrit partibus fl xione tentatis, cum satius sit Capiti prospicere, quo est fons. Incipiendum à causis, nisi interim fluxione periculum immineat suffocationis, erosio nis pulmonis, aut alterius grauis mali. Ad mat riam euacuatio, alteratio.
5. Meth. 14. Purgatio maris, quam venæ sectio: quia turge Venæ sectio, vbi multitudo sanguinis, vel crass ties, veluti limus. Si id cum paucitate sanguinis præcedat purgatio, deinde refectio: postea venę s ctio. Iterum reficere, contemperare, purgare, a que iterare venæ sectionem. Pill. ex Aloe, Scam nio, Colocynthide, Agarico, Bdellio, & Gummi a

plures

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

lures excrementorum species : Postea ijs quæ nigram bilem ducũt. Ad acres humores nos Cassiam, Mannam, tamarindos cum decocto violarum, Iuiubarum, prunorum, Sebesten. Sy. rosatus solutiuus. Diprunis: Diacatholicon. Rhabarbarum, Electuarium de succo Rosarum : pill. sine quibus, nisi adsit febris. Ad pituitam pill Cocchiæ, Aureç, Diaphœnicon, Agaricum. Ad Atram, pill. Indç, Elleborus niger, cum Hiera.

Alteratio concoctione fit, quç omnem excessum ad mediocritatem reducit, quod natura præstat calido innato, adiuuatur tamen à medico ad calidos, & tenues per refrigerantia, & humectantia, incrassantia Sy. violatus, de Endiuia. Iuiubinus, Aquæ similes: Hordei. Ad frigidos per calefacientia, & siccantia. Digerentia, attenuantia, abstergentia. Sed ne augeant fluxionem, eligenda mitiora, aut admixtis refrigerantibus : Oxymel, Sy. de Capillo veneris, de Liquiritia, de Hissopo. Ad Causas efficientes. Ad calidam intemperiem liquantem Trall. repræhendit Galenum imponentem sinapismum Capiti Thapsiam, & stercus columbinum ad impetum fluxionis reuellendum non ad causam tollendam. Nam & idem Galenus ad causam tollendam damnat calorifica, laudat ablutionem capitis ex aqua tepipa, non frigida, ne poris astrictis prohibeatur effluxus. Rosaceum per se, vel cum modico aquæ frigidæ : vel Oxyrhodinum in balneo temperato. Ad frigiditatem ambientis, Ras. pannum calidum circundat Capiti efficacius suffumigatum furfuræ Thure. *5. Meth. 14.* *6. Tu. sa. 9.*

Vnguentum irinum : Cerottum de Betonica in sincipite. Balnea naturalia sulphurea, Bituminosa, non Alumniosa. Ablutiones ex Lixiuio incocto Chamæmelo, Asaro, Stæchade : abstergendo cum puluere Iridis. Ad obstructiones post odoramenta Nigellæ Errhina. Apophlegmatismi. Ad partes *6. Tu. sa. 9*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

mandantes remedia in earum morbis explicant
Ad motum humoris diſtillantis motus contrari
vel Quies. Motus auertens ad loca diſtantiſſi
Reuulſio in maiori impetu fluxionis, Ad prop
qua Deriuatio in fluxione diuturna. Reuulſio a
5. Meth. dentium ad inferiora, acri clyſteri, frictionibus c
13. rum, & manuum ex Scylla, Nitro, Vinculis: Salt
prohibent ferri ad vnam partem.

Deſcendentium reuulſio fit ad ſuperna ad ver
cem: Cataplaſma attrahens ex ſtercore Columb
no, Thapſia, Sinapi, quibus vtebantur antiqui,
Galenus etiam in Calida ad periculum euitandu
ex fluxione: quod damnat Trall. in calida, valere t
tum in frigida. An tutius eſt Cataplaſma Aetij
Cochleis, contuſa earum Carne cum Thure, & ac
to ad ſuturas, nam extrahit ex alto ſine vehemen
caliditate, & magnas fluxiones ſiſtit, præcipue
oculos. Si noxa ex calefacientibus, licet alternati
corrigere refrigerantibus. Cucurbitulæ in verti
ad quemcunque fluxum. Paulus ad diuturnas fl
xiones Thoracis oculorum ex ſupernis inurit i
vertice vſque ad os, quod & radit, vt vlcus diuti
perſeueret. Laudat & Trall. inuſtionem in frigid
affectu Hodie ſine diſcrimine confugiunt ad ho
remedium inuſtione facta ad ſuturam coronalem
quæ ſi perueniat ad membranam, plerunque inflā
mationem parit, Phrenitim, conuulſionem. Ne igi
tur tranſuras, non ferro inurendum, ſed funicul
2. Mor. accenſo: vt in locis neruoſis præcipit Hipp. Vbi o
radendum cauere oportet ſuturas. In occipite a
4. Meth. 6. fluxiones tendentes ad oculos. Deriuatio ad parte
5. Meth. propinquas in diuturna fluxione, nam ſenſim fa
13. cit Ad nares cum per palatum. Ad nares, & pala
De int. aff. tum, cum fluxio ad ſpinam. Quies paratus quiete
corporis, & ſomno nullis irritantibus. Incraſſanti
in tenui, & calida diſtillatione. Siccantia, & modic
calefacientia in frigida: Aſtringentia in vtraque

nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

am faciunt ad robur, & viarum laxitatem: nunc
tus, nunc ad palatum, nares, nunc in Sincipite.
calidis Sy. violatus, de Papauere, Diacodion, Sy.
iiubinus, Psyllij mucillago Aqua lactucæ, Viola-
um, Portulacæ. Nenufaris. Balneum tepidum: Sac-
harum rosaceum cum Bolo armeno. Opiata ve-
peri post cænam. Trocisci Diaspermaton Gal. Scru
ulo vno in frequenti vsu ad catarros erodentes.
hilonium Romanum ciceris magnitudine. pill. de
ynoglossa scrupulus semis. Semen papaueris in ci
is. Oleum violatum, de semine Cucurbitæ, Popu- 1. Ali. fa.
eon in nares. Victus frigidus, & humidus, Ptisana, 31.
Halica, Lac. Haustus aquæ frigidæ in periculo suf-
ocationis. Ad frigidam Saccharum rosaceum cum
Thure, aut Mastiche Sy. myrthinus, de Rosis siccis.
Decoctio nucum Cupressi, Gummi Iuniperi, quę
Sandaraca Arabum. Macis, Gariopylli, Lignum
Aloes. Cinnæ decoctum, aut Guaiacci sine Cortice.
Theriaca noua inter Opiata. Suffumigia Nigellæ
torrefactæ ex aceto.

Gummi Iuniperi, Thuris. Gargarismi astringen-
tes ex Thure, Létisco, Myrthillis. Victus siccior, par
cus ex assis carnibus, Mulsa, non vinum Ras. Non
iaceat supinus. Hippocratis curatio ad capitis reple 1. Morb.
tionem, si aqua non exierit Per aures, vel nares, aut
per vrinam, aut post has excrętiones morbus re-
uertatur, iterum purgat, & lacte reficit, postea octo
crustas capiti inurit. Duas circa aures, duas in occi-
pitio hinc atque hinc, duas in naso circa angulos,
duas ad venas circa aures donec pulsare desinant.
nullas in vertice, quia non est locus decliuis ad ef-
fluxum. Verum vbi os perforandum sit vsque ad
cerebrum in Hydrocephalo, perforat circa verticé,
quia os ea parte tenuius est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Oculorum Constitutio. Cap. XLII.

OCulorum constitutio propter officij præsta[ntiam] cũctis admirabilior videtur, nulla eni[m] pars apparatum adeo exquisitum nacta est, nu[lla] nobis charior pupilla est. ideo diligentius prę cu[n]ctis tractanda est. Includitur in centro pila qu[æ]dam Cristallina purissimæ perspicuitatis ad sp[e]cies externas visibiles suscipiendas. Huic subste[r]nitur humor alius ęque perspicuus vitreus app[el]latus, vt species receptas interius communicet m[em]branæ spiritum visiuum continenti. Supra eu[n]dem tertius humor simili modo perspicuus con[ti]netur, albugineus. seu aqueus appellatus, vt p[er] hunc medium Cristallinus species externas rec[i]piat. Includuntur humores prędicti membran[is] quarum prima vitreũ amplectitur Amphisulisto[i]des vocata ad similitudinẽ retis contexta ex arter[io]lis minutis per neruum visorium descendentibus [a] cerebro. ad species visiuas in spiritu sine mater[ia] suscipiendas, quę visio ipsa est. Altera membran[a] hanc tegit simul. & oculum totum relicto paruo f[o]ramine anterius, vt lumen externum cum speciel[bus] per illud tanquam per fenestram, ingrediatur. Vue[a] hęc vocatur varijs coloribus exornata partim a[d] splendorem augendum, partim ad colligendan[dam] virtutem visiuam: Exoritur hęc à tenui membra[na] na visorium neruum tegente ex tenui cerebri me[ninge]. Supra hanc tertia membrana extenditu[r] vniuersum oculum amplectens, dura appellata ortum ducens ex dura cerebri meninge omnes ne[r]uos vestiente. sed anterius è regione foramin[is] vueę perspicua est ad similitudinem Cornu pellu[cidi], ideo cornea vocatur, ad intromittendas spe[cies] externas. Intra corneam vuea cum foramin[e] abscedit à dura spacium relinquens, quod ab hu[more]

more

more aqueo repletur: circulo descripto, qui Iris vocatur, & Corona. vbi Vueę color apparet. In eius, medio foramen vueę conspicitur nigri coloris ob profunditatem. Pupilla hęc vocatur, quę dilatatur, & constringitur ad luminis receptionem quantum oportunum sit.

Quarta membrana extima ex pericranio exorta usque ad corneam, eam oculi partem tetigit, quę alba est, & musculos oculum mouentes: adnata, seu Coniunctiua appellata. Pręter membranas oculum tegentes, duę alię pro septo intus positę sunt: Vna inter vitreum, & Albugineum exoriens ex vuea, circulo terminatur ad Cristallinum Ciliaris vocata. Altera Cristallinum ab albugineo dirimit tenuissima, & translucida Arachnoides appellata: ut internum oculi spacium, veluti duobus thalamis distinguatur. in interno vitreus, in externo albugineus. Cristallinę pilę dimidium, in interno, alterum in externo. Totus oculus veluti bulbus à palpebris clauditur: Caruncula quædam in angulis spongiosa lachrimas recipit, & effundit extra, aliquando in nares per orificium illis adiunctum.

Nerui visorij omnium Crassissimi in grandioribus animalibus meatu peruij, non ad spiritus trasmittendos, vt putauit Gal. Sed ad humores ex medulla cerebri pro nutrimento humorum in oculo existentium. Intersecant se crucis modo, quod & in cęteris neruis fieri probauimus, quamuis ob tenuitatem non appareant. Insomnio Galeni non credêdum est, vt duo coni visionis vnus iudicaretur. nam in cęteris sensibus alia ratio est. 10. V. s. ga. 12.

Oculorum morbi, & de Ophthalmia.
Cap. XLIII.

MOrbi visum lędentes alij ob perspicui perturbationem contingunt, vt Opacitas, color alienus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

alienus, nam impediunt receptionem specieru
Sunt qualitates mutatæ, aut ab intemperie, au
humore alieno. Si id contingat in Cristallino Gl
coma vocatur, est immodica eius concretio ob
citatem, vnde color glaucus, cæcitatem præ om
10. *Vs pa. 6.* bus facit. Si In Aqueo, Suffusio vocatur, vulgo C
racta opacum corpus. Si in Cornea, Albugo cica
est alba non diaphana. In omnibus color alien
ex Icteritia flauus, vnde omnia flaua videntur. A
ob defectum spirituum animalium, vt contingit
obstructionibus neruorum, abscissionibus. Verti
1. *Sy. ca. 2.* ne, animi deliquio. Alij ob defectũ humoris aqu
vt in perforatione oculi, aut senio, ad quem sequ
tur pupillæ constrictio, & Corneę corrugatio. A
ob repletionem distendentem vueam, vnde pupil
dilatatio, Ruptio corneę, egressio vuee.

Adnatę inflammatio, quę Ophthalmia dicitu
Lachrimarum fluxus. Pręterea angulorum & Pal
4. *lo. af. 2.* brarum morbi, nec non & musculorum oculos m
uentium. Nos de pręcipuis agemus.

Ophthalmia. Lippitudo, est oculorum inflam
2. *Meth. 2.* matio, scilicet membranę adnatę, quę corneę adh
2. *Gla. 1.* ret, Pericranei, vnde communicatur circumstan
4. *Cata. 2.* bus. Aet. esse superficialem inflammationem: di
ferre à perturbatione ex fumo, puluere, ardore.
Chemosi, in qua ob magnam inflammationem i
uertitur palpebra, vt vix oculus contegatur, tuni
adnata in tumorem elata sanguine multo repleta
vt oculi nigrum in fouea videatur. Paul. à Sugill
3. *Aph. 12* tione, ob ictum extra venato sanguine. Lippitud
nes humidę à sanguine & Pituita. Siccę à flaua b
le. Ab atra Carcimona in Cornea Paul. Carbunc
lus, vel in bulbo, vel in palpebra. à flatu, inflat
13. *Meth. 22.* Aet. Ab aquea fluxione tumor in Palpebris. Cau
efficiens, fluxio, aut capite, aut venis & arterijs e
ternis: vt plurimum ob intemperiem capitis frig
dam, vel humidam rarius ob calidam, & siccam

Lippi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

…ppitudinis siccę Causa, Aquilonia constitutio ob …gidirarem exprimentem. Humidę causa, calidi… …s fundens, in Æstate, Austrina constitutione, Ab …quo in oculis illapso irritante, pungente, vrente, …o sensum acutum, & mollitiem. 3. Aph. 12. 14. 3. Aph. 11.

Signa. sensui manifesta, ob id non explicat Gal. à …nguine dolor tensiuus, tumor cum multo rubore …natę, vel palpebræ. Lachrimę multæ & calidę. à …ua bile, ardor, punctio vehemens, arenosa sicci…s, aut acris lachrima. Ab humore salso, lachrimę …ultę eroden tes. 4. lo. af. 2.

A Pituita, tumor mollis, & laxus palpebrarum, …ecolor, sine dolore lachrimæ multæ: Ab atra bile, …liquando tumor durus, non dolens: aliquando cru…atus vehemens pertingens ad Tempora Paul. à …atu dolores oculorum vehementes cum tensione …auco rubore, & paucis lachrimis: Si per arterias …ulsatilis.

Prognostica. Alui profluuio corripi bonum. Si …ustula oboriatur periculum cæcitatis, aut ob ero…onem tunicę, vnde egreditur humor aqueus, ali…uando ipsa Vuea ad similitudinem acini vuæ. …ut ob Cicatricem. 6. Aph. 17.

Curatio Ophthalmiæ. *Cap.* XLIIII.

AD dolores oculorum varia remedia ponuntur ab Hipp. Meri potio, aut Balneum, aut fo…nentum, aut Venæ sectio, aut medicamentum …potum. 6. Aph. 31

Ad magnas inflammationes ex sanguine, Venæ …ectio ex humeraria. cum larga incisione Aet. vt ci…o animi deliquium sequatur. Ex eodem latere bis …adem die. Ras. ex brachio, vel manu oppositi late…ris. Vt in Pleuritide incipit ab opposito quando …dest multitudo cum virium imbecillitate. ne si ex …odem latere, parce, trahatur materia ad partem …affectam. De cu. per. sa. 17.

Ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ad reliquos humores in toto corpore Med[illegible] menta purgantia, præcipue quibus aluus per[illegible] est suppressa, vnde aggregatio. Aet. initio ex A[illegible] cum succo brassicæ catapotijs. Nos Cassia cum [illegible] ciebus Hieræ Manna, Sy. rosato solutiuo. Postea [illegible] ficacioribus: Scamonium cum Hiera ad bilem. A[illegible] Ras. Mirabolanos citrinos cum manna, & succo [illegible] ctuum, Nos Rhabarbarum, Electuarium Rosatu[illegible] pill. sine quibus.

Ad Pituitam. Aet. Euphorbium cum pipere [illegible] sale hammoniaco præparatum. Nos Diaphænic[illegible] Agaricum, pill. Aureæ: pil Lucis.

Ad Atram bilem Epithymum Scrupuli sex c[illegible] Hiera, & Scamonio. Nos confectionem Hame[illegible] Senam. Polypodiū. Ad paruas affectiones: Baln[illegible] Meri potio, Fomentum. Balneum respicit humo[illegible] à toto corpore fluentes euacuando, & acres c[illegible]
13. *Meth.* temperando. Conuenire concocta iam phlegm[illegible]
21. ne. Galenus vsus est ad acres humores. Aetius[illegible]
6. *Aph.* 31 Pituitosam mollem, & laxam, in simili ætate, & [illegible] gidis naturis extollit balneum. An de natural[illegible] calido intelligendum est, ad digerendum? M[illegible] potio ad impactos humores crassos, vbi non e[illegible] stat plenitudo. Galenus vsus est in corpore Squa[illegible] do, sed venis oculorum sanguine crasso plenis : [illegible] egressu balnei, ex potu meraciori in profund[illegible] somnum incidit, surrexit sanus. Nam discutit [illegible] motus vehementia obstructiones aperit. Aet.[illegible] corpore frigido, & sicco. Caueri quibus caput te[illegible] tatur. *An* aqua ardens efficacior, & minus reple[illegible] Fomentum securissimum remedium ad humo[illegible] impactos digerendos : sanat præcipue, vbi hum[illegible] res tenues, si alij non amplius fluant, reliquos [illegible] minuit. Si autem ex fomento dolor augeatur, [illegible] gnum est egere euacuatione, vel per venæ section[illegible] vel purgationem, vel Balneo. Fomentum fit [illegible] aqua calida cum spongia, multum expressa in [illegible]

tuitosa:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gosa: humidiore in biliosa. Ex decocto Meliloti 4 Gatar. 2
Fœnograeci semel in die aut bis, aut sæpius si ve-
hemens dolor. Fomentum siccum ex Milio ad fla- 12. Meth.
. Localia post euacuationes, & reuulsiones, 8.
cucurbitulas, frictiones, vincula. Ad acres hu-
mores: Quę morsum prohibent, & repellunt. Col-
a asperitatem lenientia: exemplasticis liqui-
, vel siccis. Albumen oui intra oculum instil-
lum maxime anodynum in valde sentiente ob
torem adhærentem sine morsu: ideo reliqua me 4. Cata. 2.
camenta eo excipiuntur. Lac mulieris iuuencu-
, ac boni succi lenit dolores. Aetius damnat,
ia facile corrumpitur, vnde morsus fit. Oleum
imicissimum oculis. Repellentia non valida ne 6. Aph. 31
asperent, & ne intus occludatur materia erodens
t distendens Aqua rosacea, Rubi cum albumine,
l lacte. Sief album Ras. cum lacte, obstruit, & ob-
upefacit, si opium recipiat. Galenus damnat ob-
upefacientia in oculo, Nam imbecillia non repri-
unt fluxiones, sed inculcant: Valida partem indu-
tam relinquunt, & obtenebratam.
Contentus est solo albumine, Fomento, & Bal-
eo. Repellentia valida fronti, & Temporibus con-
eniunt ex astringentibus, Bolo armeno, Sangui-
e draconis cum aceto. si fluxio per venas exter-
as fit, si pulsauerint nimium, medicamentum im-
onendum valde constrictiuum: ex Galla, Hypo-
istide. Aut arteria filo sappręhensa, pręcidenda
st. Ad humorem distendentem prius venę se-
tio, & purgatio, & reuulsiones efficaciores: Postea
omenta ex aqua dulci modice calida incocto Me-
iloto, & Fœnogręco. Non repellentia, sed relaxan- 13. Meth.
a, & euocantia. Instillandum in oculum fœnogręci 2.
ecoctum, nam pręcęteris digerit sine noxa: sed
uriose prius lauandum Fœnogręcum à puluere
mordente. Aetius curiose decoquit reiectis duo-
bus decoctis, vt auferatur amaritudo tandē deco-
quit

quit ad mellis craſſitiem: Infundit in oculis exulce-
ratis ad abſtergendum ſine morſu. Relaxato tu-
more, & dolore ſedato conueniunt aſtringentia a
robur, admixtis digerentibus, & concoquentibus
Collíria varia ex Croco, Myrrha, Lycio, Caſtorio
Thure, Squama æris, ære vſto, Acacia, cum album-
ne. Paul. aloem per ſe ex aqua, & albumine, vel ad-
dito Croco, Gummi. Hodie Tutiam præparatam
Æruginis modicum, Saccharum cum aqua Chel-
donij, Eufragiæ, Fæniculi, vel Roſatæ, Rubi, vin
maluatico, incocta Ruta, Verbena. Cataplaſm
Paul. ex Carne palmarum, Meliloto, Croco, pane
Capitibus papaueris, roſaceo, Sapa, luteis ouorum
toſtis, exterius applicandum. Mitius ex mali appi
vel Roſei pulpa ſub cineribus cocti, cum ſacchar
& aqua roſacea: liberat ab inflammatione contu-
ſiones oculorum. Illinitio palpebrarum ex collir
Nardino Gal. Hodie Butyro excipiunt medicam-
ta digerentia, vel aſtringentia, nam prohibet coh-
rere palpebras à ſordibus Siccatis. Idem pręſt
13. *Meth.* 13. pinguedo porcina ſine ſale per ſe illita. Ad diutu
nas lippitudines, dimiſſis oculis capiti proſpicere
aut vaſis externis. Paul. cucurbitulam in occipi
cum ſcarificatione, vel hirudines. Hodie Cauteri
in occipite, brachio eiuſdem lateris.

Contingit oriri puſtulam in oculo in Variolis
& morbillis, præſeruandi oculi repellentibus, ex
tincto Auro in aqua roſacea, vt ſæpe inſtilletur i
oculum cum albumine oui. Si puſtula exorta ſit, d
lorem ingentem parit: pręcipue ſi ex puſtula ca
bunculus fiat. Sedandus dolor ex albumine, & l
cte adiectis concoctorijs, Croco, Myrrha, Thur
optime leuigatis ſuper lapidem porphirium cu
eodem liquore, eadem die ne aceſcat. Si vrgeat v
hementia doloris adiecto ſucco Mandragorę, p
lygoni, Roſarum, Sief album cum lacte, Tutia pr
parata. Si ex his non ſedetur pulſatio in oculo, ſu
pura-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

atur, vnde magna erosio succedit, & humoris
uginei effusio, & tandem vueæ egressio. Ad pu-
am carbunculosam Herbæ prunellæ succus cum
e instillatus, & Cataplasma ex eadem herba ru-
diecta farina triticea, & butyro: super oculum.
m sanies eruperit: Aetius Foenograeci succo vti-
, vel solo, vel adiecto melle, quibus teruntur Me
ica, Tutia, Antimonium, Plumbum vstum, Squa-
æris. Ras. addit Opium, excipit Tragacantha, &
mmi arabico solutis: Hæmatite, Antimonio,
acia, Aloe.

Prohibendus vueæ egressus Rasi pila superposi-
infusis interim medicamentis.

Sanato vlcere remanent vestigia cicatricis, quæ
è regione foraminis vueę fuerint, visum impe-
unt: albugo vocatur. In pueris deleri facile pos-
nt, in adultis nequaquam, nisi albugines fuerint
lde tenues: Delet nitrum cum oleo veteri tritū, & 4. Cata.
tum. Sepię testa trita cum melle subacta & vsta, vlt.
leuigata illita. Hodie siccum ex ea collirium effi-
unt cum saccaro cando leuigata. Cornu cerui, aut 5. Catat. 4
aprarum vstum, extergent sine morsu. Ras. prius
nollit vapore aquæ calidæ deinde si oculi non ru-
erint, indit Collirium siccū, quod etiam ex bru-
rum oculis maculas delet. Victus, dum viget in-
ammatio tenuis, abstinentia carnium & vini: Vbi
ris distillatio, frigidus, & humidus: Somnus. Non
ceat super oculum ægrum, nec teneat depressum: 10 Vs. pa.
ugiat lucem: iuuat inspectio coloris fusci, & cæru- 3.
i, & Viridis.

De Suffusione. Cap XLV.

Suffusio gręce Hypochima, Ras. Aqua in oculum
descendens, vulgò Cataratta. Est collectio hu-
noris preternaturam inter Cristallinum, & tuni- 10. Vs pa.
am corneam visionem impediens. Vitium instru- 1.
menti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

menti inter abſceſſus toto genere præter natura
14. *Meth.* 13. Differt ab Hypopio id eſt pure in oculo . Nam p
præ grauitate deſcendit in concuſſione capitis,S
fuſio ob leuitatem non manet inferius , niſi co
pingatur,ſimilis nebulæ , oritur aliquando à ſe
humore , temporis diuturnitate fit veluti lim
Paul. Glaucoma , & Hypochima vnum quodd
mali genus apud veteres. Poſteriores Glaucoma
moris Criſtallini colorem glaucum incurabile
Aetius Glaucoma duobus modis dicitur , prop
mutatio criſtallini humoris ad Glaucum,ſiccitas
concretio , quæ incipiens ſanari poteſt . Altera c
tur ex prægreſſa Suffuſione,humore iuxta pupill
vehementiſſime congelato,ac reſiccato,incurabi
vulgò Magla dicitur . Differentiæ, Quædam viſ
deprauant tantum,vt appareant culices, aut Mu
1.*Sy.ca.*2. ante oculos, aut pili , aut telæ Araneæ . Corpuſc
non continua . Aliquando corpus vnum, vel tot
pupillam occupat , viſum tollit in totum . vel p
tem, vnde pars tantum videtur , vt aliquando Io
lus ante oculos videatur pro eius figura . Differ
præterea loco, vel extra vueam , ſcilicet prope c
neam, vel intra, vel in ipſo foramine vueæ omnes
humore aqueo. Vtrum in humore vitreo? Poſſib
quidem eſt poſt Criſtallinum colligi ſimilem h
morem, à quo impediatur viſus , vt ante Criſtal
num . Eam recentiores appellant guttam ſerena
quando ſcilicet tollitur viſus, aut deprauatur, n
lo apparente obſtaculo in oculo: non enim exter
intuenti apparent, quæ intra Criſtallinum collig
4 *lo.af.* 2. tur . Quædam imaginationes tantum ſunt ijs ſi
les, qui ſuffuſionem patiuntur . per conſenſum
vapores ab ore ventriculi, aut à cerebro, vt in P
nitide ob fuliginem bilis. Non colligi in oculo, p
tet ex ſignis ſatis eſt in cerebro colligi , aut neru
& ſpiritus animales afficere. non autem eſt nece
ea quæ in imaginatione ſunt ad ſenſoria peruen
licet

-ter videantur à sensibus percipi in vigilia. Sen-
sus enim internus non differt ab externis: nisi,
quod externi non mouentur nisi ab obiecto exter-
no. interni autem absque obiecto externo moueri
possunt. Anima enim percipit ea quæ intus sunt nō
per sensoria, sed virtute imaginatiuæ quæ eadem
est cum sensu interno. Dicitur enim sensus præsente
sensibili, imaginatio eo absente.

Hinc soluuntur multæ dubitationes quæ in ęgro-
tantibus circa imaginationes contingunt. Signa
consensus, videri eadem idola vtroque oculo:
quod & cæteris contingere potest. In pupilla ni-
hil tenebrosum: Intestari à cruditatibus: Tolli
medicamento ex Hiera, vomitu, inædia. Per essen-
tiam Temporis diuturnitas post quartum mensem
perdurare, aliquando per annum: Continua, Non
simul in vtroque oculo, neque eadem apparentia.
Extrinsecus inspicienti pupilla altera tenebrosior
turbidior. Progressis color magis conspicuus, aut
aeris, aut vitri, albicans, Cęrulęus, Glaucus, qui incu-
rabilis Aet.

Si visus tollitur sereno oculo apparente, signum
est intra Cristallinum vitium esse, aut in vitreo
homore, aut membrana spiritum visorium con-
tinente, aut in neruis opticis. Prognostica. Re-
cens curari potest digerentibus, confirmata nequa-
quam.

Quibus pupilla non dilatatur altero oculo clau- 14. Meth.
so, hi nunquam visum recipiunt nam significat 19.
spiritum visorium non ferri ad oculum. 1. Sy ca. 2.

Curatio ad incipientem suffusionem: Si per 4. lo. af. 2.
consensum ventriculo: Euacuatio per Hieram pi. &
cibis boni succi: Nos pill. Cocchias. Si per essen-
tiam, initio venę sectio ex Cubito Paul. Aet. Postea
purgantibus medicamentis, & acribus clysteribus
Cucurbitula in occipite cum scarificatione. Celsus
in fronte, vel naribus: Auic. post aures. Ras. prohi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bet in cubitu, & omnino sanguinis extractione per cucurbitulas, vt solebant in Collo, qu affectus est frigidus ex aqua descendente in oc lum. Solis purgationibus vtitur sæpius repetit & victu exsiccante, & calefaciente. potu hydr melitis. Recentiores deriuant ad occiput, Ca terio, aut ad brachia: ad os Apophlegmatism non ad nares ob propinquitatem oculorum. Id nec Celsi curatio tuta est per sanguinis extracti nem ex locis propinquis. Corporis exsiccat commoda est per Guaiaccum: Euphragia in vin
4.Catat.4. & ferculis. In oculis digerentia: liquida pharma ex succo fœniculi, felle, & melle attico. Varia g nera fellis, Hyenæ, Capræ, Galli, Viperæ, Testudin marinæ, Callionimi, Scari. Callionymus pis aliàs Vranoscopos vocatur, quia Cælum respic Alij Stacte Myrrhæ, & Balsamo vtuntur. Ad in pientes suffusiones fel ipsum cum aqua illitum Populi nigræ liquor cum duplo mellis attici. R centiores aquam ex melle distillatam, & suffumig diuersa adhibent. Cochlearum caro contrita, leuigata siccataque in furno, & in puluerem red cta cum pari portione saccari candi extrahit ex a suffusiones, & albugines delet, abscedit cru Gallitrici semen integrum oculis, iniectum cali nem contrahit, intumescit, & sponte exit, sine pe turbatione. Pli. de Alectorolopho.

14. Meth. 13. Ad inueteratas, cum extrahi nequeant, sola i dicatio relinquitur translatio in inferiorem locu Si pus fuerit, sponte labitur, concussione capit Si humor fuerit mediocriter densatus, matura cataractam vocant, medici oculares, compu gunt Corneam, & acu deprimunt, sed sæpius ite attollitur. Compungunt etiam ad pus educe dum, & humorem serosum: sed non mu post inibi colligitur veluti limus: Punctio parum pra circulũ in quo cõiunguntur omnes tunicę. Ex

rimen-

ento discunt maturitatem, vt deprimi possit.
Compresso oculo ægro, sano autem clauso, Si hu
r consistit, nec dilatatur, nimium concretus est:
o inutilis compunctio. si diffluit, & statim coit,
uc immatura est. Si dilatatur quidem, at non dif
t, matura est, vt compunctioni, & depressioni sit
rtuna.

De Pupillæ Dilatatione. Cap. XLVI.

Vpillæ dilatatio græce Mydriasis Paul. Aet.
seu ab ortu, seu postea superuenerit, visum
bilitat. Constrictio ab ortu aciem acutiorem
dit, sed post superueniens magis impedit vi-
n quam dilatatio. Distortio, vel fractio nihil, 1. Sy. ca. 2.
t parum offendunt. Læsio ex dilatatione est di-
rsio spiritus visiui, offenduntur a multo lumine,
lius in vmbra vident, visus breuis ob diffusionē
iritus Aet. Decipiuntur circa magnitudinem
m videntur minora. Videretur oppositum, quia
b maiori angulo. Multæ responsiones probabiles
ud recentiores.
Arist. Cur Luscios literas minutas scribunt? quia 31. Prob. 8
visus imbecillitatem coguntur palpebras con- & 15.
here iu angustum, vnde angulus fit exiguus.
uasi apertis palpebris maiora videantur sub ma-
i angulo. An contingit dilatata pupilla con-
ingi vueam ad septum, id est Ciliarem; vnde
ristallini pars tegatur, Quo fit vt minores ima-
nes repræsententur, vt in minori speculo, non pro
ensura pupillę: quia alia est in lumine, alia in vm-
a, conus tamen idem. Læsio ex constrictione pu-
llæ nulla, si ab ortu, sed visus perspicacior, quia
iritus melius conseruantur, cum non dispergan-
r à multo lumine: Huius gratia vueæ colores ad ni
um tendentes magis conferunt ad visum.
Quæ superuenit lædit non ob angustiam, sed pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pter alia vitia : ſiccitatem , defectum hum
aquei. Ex anguſtia viſus protenditur longius,
de propinqua non vident,quia conus per anguſt
non protenditur ad Criſtallinum. Ideo ſenes
lius vident paulo diſtantiora. Sed ratio non p
cedit in ijs , quæ minora ſunt pupilla , hæc e
non per conum ſed per coni perpendicularem
dentur.

Arabes,& Pau. & Aet apparere ijs maiora
quia anguſtata pupilla ſeptum contrahitur
Vueam , vnde maior Criſtallini pars detegi
ideo maiores imagines tanquam in maiori ſpec
repræſentantur. Omnes tamen proportiona
baſi externę,vt latera lateribus : vnde non aberr
in magnitudine, niſi oculus præter naturam con
tuatur, vt præter conſuetudinem mutentur i
gines. Cauſa dilatationis eſt Vueæ repletio ,
a Spiritu, aut ab humoribus collectis intra Vue
A ſpiritu viſiuo ſecundum naturam,vt patet,ſi v
oculus claudatur, dilatatur alterius pupilla :
bus non dilatatur, ſignum eſt in ſuffuſis non
ſpiritum viſiuum ad oculum. Conſtringitur
tem in lumine ſecundum naturam,dilatatur,in
bra,vt certa luminis quantitas recipiatur, quæ
ritum viſiuum non offendat, & ſpecierum ing
ſum non prohibeat. Conſtrictionis cauſa,eſt in
tio,vnde in ſenibus fit corneæ corrugatio. Ad ex
cationem ſequitur Diaphani obſcuritas, Glauc
ideo egent maiori lumine : vt denſum Diapha
8.Aph. vlt. penetrare poſſit. A rugoſitate deprauatur v
quia imagines diſtortæ apparent ob inæqualita
ſuperficiei varie refractæ , vt imagines in a
vndoſa. Ad egreſſum humoris albuginei V
concidit in Chriſtallinum anguſtiſſimo foram
vt neque locus ſit vbi conus fiat, neque ſi fie
perueniret ad Chriſtallinum ob anguſtiam. Si
dilatationis,& conſtrictionis pupillæ patent ſe

Re

pletionis in cauitate, tumor totius oculi: In sola
ea, sola dilatatio, res minores apparent. Con-
fictionis ex siccitate, quam Phthisim oculi vocat
sil. Oculus æqualis alteri, res maiores apparent
inanitione aquei: Rugæ in cornea: prauitas ocu-
Si ob atrophiam, paulatim oculus redditur mi-
r. Prognostica. Dilatatio magna incurabilis
æsertim si ex vehementi Cæphalea ortum duxit
as. Nam vbi distenta fuerit, & indurata, contra-
nequit. Aet. Si ex percussione, sanari facile po-
t. Constrictio superueniens deterior est dilata-
one. Si ex effussione aquei, reparari nequit nisi
puero: ex siccitate difficile reparatur. Curatio ad
pletionem inanitio prius à toto Pau. Aet. Venæ 1. Sy. ca. 2.
ctio in cubito Purgatio: Sin venas in angulis ocu-
rum diuidere: deinde cucurbitula in occipite. Re-
llere ad inferiora clysteribus Frictione, deambula
o in locis vmbrosis. Oculis astringentia, & dige-
ntia, ex aqua marina ad frontem, & totam faciem,
uria, Posca Hyeme tepida, æstate frigida. Non ve-
mentet astringere, neque siccare, ne induretur
embrana. Ras. adhibet Sief de fellibus, abstinen-
um à vino. Ad inanitionem repletio: Victu boni
cci, sorbitionibus: vinum fuluum, & odorum: Sō-
us post cibum Balneum. Capitis, & faciei confrica
o, vt trahatur alimentum. Oculi quoque fricentur
mmis digitis. Ablutio capitis ex aqua calida, inun
io ex Irino. Collirium attrahens humiditatem ad
culum, ex Ammoniaco, Crocomagmate Croco,
erugine ex aqua. Ad Atrophiam: Spongia ex aqua
alida expressa ad oculos adhibeatur, lac tepidum
stilletur. abstineat à Collirijs. Exercitatio superio
um partium, humerorum, & manuum: detentio spi
itus. Pau. Aet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De fluxu lachrymarum. Cap. XLVII.

4. Cata. 7. IMmodicus lachrymarum fluxus, Grece Rheas Aet. Thyas Tral. Epiphora Gal. Celsus tennis pituitę cursus molestat palpebras asperitate, pruritu, aliquando visum. Causa materialis, Serosa humiditas secundę, vel tertię coctionis, vt sudor. Efficiens affectus oculorum, aut aliarum partium
4. Aph. 52. mittentium. Oculorum lippitudo, asperitas, vlcus. Carunculę defectus in angulo maiori. Aet. Nam lachrymam allabentem continere non potest, sed in malas defluit, sępe ob chirurgi errorem auferentis oculi vnguem. Aegylops fistula lacrymalis a
5. Cata. 2. recentioribus vocatur. Est paruum tuberculum abscessui simile inter nasi os, & magnum oculi angulum, qua parte, vt plurimum rumpitur, vnde sanies in oculum, & in processu lachryma.

Antequam rumpatur Anchilops vocatur a Paulo. Suppeditatur materia, aut a Cerebro, aut ab alijs partibus mittentibus: Sępius ob animi affectus, pręcipue in Męrore: per expressionem, exeunt, lachrymę exiguis meatibus in finibus palpebrarum angulo interno magis. Voluntarias has vocat Hypp.
1. Prog. 10 Quę ex vitio corporis inuoluntarias. Damnat
2. in 1. Ep. 80. enim lachrymas inuoluntarias in omni febre acuta aliquando crisim expectandam per sanguinis fluxum e naribus, aut mortem, quamuis Gal. aliter accipere videatur, non malas esse quę ex vitio oculo-
4. Aph. 52 rum. At oppositum colligitur in Prognosticis; Signa, affectiones oculorum patent sensui, Ex cerebro, seu vasis internis, Dolor profundus sternutatio Paul. Ex vasis externis, venarū amplitudo. Pulsus in fronte, aut circa tempora. Aet. Caliditatis signa, lachryma acris, exulcerans, pruritum faciēs: hę facilius concrescunt, & sordes siccas in palpebris faciunt, oriuntur magis ex tertia coctione:

Fri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

frigidę liquidiores permanent, vt vrina, & sudor in secunda coctione magis. Prognostica. In febribus acutis omnes inuoluntarię malę. Lacryma inarescens mala, nam vstionem significat. Quę ex carunculę defectu in angulo, incurabilis est Aegylops ęgrè curatur, nisi cito succurratur. Quę ex internis vasis ęgre curatur: at, vt plurimum ex externis, quia palpebrę extra oculum positę sunt. Curatio: Materię euacuatio per alias partes ne oculum labefactent: reuellendo, & deriuando: Concoctio, vt in distillatione. Ad causas oculorum recipientium affectus irritantes tollere. Cerebri mandantis intemperiem corrigere. Vasorum laxitatem astringere. Euacuatio a toto, si plenitudo adsit, per venę sectionem, per medicamenta purgantia deorsum nō per superiora. Si a Cerebro, Apophlegmatismis, non Errhinis. Si a partibus externis capitis, Scarificatio occipitis: Attractio ad verticem non vehementer calidis, ne intemperiem calidam cerebri lędant, vnde augetur colliquatio, & lachrymarum copia. Sed ijs quę simul corroborent, & vasa constringant: vt est Cataplasma Aetij ex Cochleis explicatum in catarrho. Deriuant cauteria in occipite, ad Brachia, Cucurbitulę, & frictiones ad dorsum. Auic. & Mesues cauterium in vertice laudant. Melius Hippoc. non in vertice, sed octo crustis in loco decliui. Varia chirurgia apud Paul. & Aet. Cęlsus ex Gręcis, & Affricanis: hanc inter cęteras affert. In vertice vbi lineę ex vtraque media ante, & ex naso concurrunt, scalpello quidā inciderunt, & post fuso sanguine os ibidem adusserunt. At non probanda hęc curatio, quia locus incidit in sutura sagittali, quam neque scalpello, neque igne tangere tutum est. Paulus inustionem capitis nunc in superficie tantum laudat non per ferrum, sed per medullam lignorum, aut lino: nunc profundam per ferrū, vt os aduratur, & squama separetur.

1. in 6. Epi. 21. 23. 5. Catat. 13. Meth. vlt.

2. Mor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Aetius tamen periculosam esse profundam affe
quia inflammat, & nutrimentum aufert oculis,
reddit incurabiles. Requirur hæc chirurgia, cum
profundo cerebri materia euacuanda est. At lac
mæ ex externis potius erumpunt, Concoctio, n
lienda est per incrassantia, & modice siccantia A
victu optimi succi, aquæ potu, parco cibo, exer
tijs, deambulationibus. Frictione capitis, ac rasu
& frigidæ perfusione. Oculi sublinendi ex medi
mentis meatus obstruentibus, & frigefacientib
& astringentibus. Succus plantaginis ad Solem
densatus, & siccatus in puluerem pro Collyri
Lycium, Glaucium, Crocum. Postea abluantur o
li ex aqua frigida. & posca, aut rosacea, Rubi succ
foliorum oleæ Syl. cum vino extractus, & siccat
in Collyrium eorumdem decoctum ad ablution
Illinitiones capitis, & Cataplasmata glutinato
ad externa vasa: non si virium in internis est, neq
vbi inflammatio, nam dolorem augent. Concoq
tia, Crocum, Myrrha, Thus, trita ex aqua Polyg
num, & Mastichæ: Cataplasma ex ouo farina,
Thure. In calida materia victus refrigerans: in fr
da calefaciens, & siccans. Decoctum ligni Guaia
ci, Cinnæ, in potu, & perfusione capitis. Ad pru
4. *Cata.* 1. tum palpebrarum, & asperitatem Galenus extol
Lapidem Phrygium vstum, nam defendit oculo
siccum Collyrium, palpebris inspergens. Ad ex
sam carunculam Trall. puluis aloes loræ sæpius
vino, aspersus. Ad Aegylopas. Digerere efficacio
bus, sed sine morsu, ne oculi inflammentur, qu
difficile. Ad recentes Aet. in initio vtitur repelle
bus ex Collyrio Antonino, & alijs obstupefacie
tibus. Postea transit ad concoquentia ex eruo cu
melle: Succus Auenæ herbę cum melle, Thus cu
stercore columbino: Hammoniacum. Concoct
cito perforandus. Aetius angulum scindit, po
stea lenticulam coctam, aut Malicorium imponi
Gal.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

d, ex Archigene, diuiso angulo, & foraminibus
atinuis pertuso, Capitale emplastrum adhibet.
enim squamæ discedent: aut osse denudato
uterium adhibet. Alij guttam liquefacti plumbi
tenue infundibulum instillant, qua parte ossis
foratio est in nares, nã inde profluẽt lachrymæ.

Aurium constitutio, morbi, & de dolore.
Cap. XLVIII.

AVris cauernulam continet in osse petroso
flexuosam peruiam vsque ad membranam 6. Meth.
um, qui meatus est auditorius. Extrinsecus di- vlt.
tatur in Auriculam Chartilagineam ad soni col-
ctionem quam surdastri adiuuant vola manus. In
intecus septum membranosum ex dura membra-
a, & neruo constans quinti paris cerebri. Includi De ner.
rem implantatum Arist. tradit 2. de An. 83. Duo dis. 6. &
ssicula sub membrana, vnum incudi simile, alte- 11. usf Pa.
um malleo. Vesall. ad membranæ tensionem, & 12.
percussionem, vt Cordæ in Tympano. Falopp.
xcrementum proprium sordes ceræ similes, Ce-
go. Læsiones propriæ Surditas, grauitas, grauitas
editus, Tinnitus. Communes, dolor, intempe-
ies, Obstructio, Tumor, Vlcus, Aurium dolor si ob
lam intemperiem, a frigore magis contingit,
uia pars membranosa, & ossea frigida est. Si ob
olutionem continui, præter violentiam externam
quibuscunque humoribus fit, aut flatu, disten-
endo, grauando, mordendo. Sæpius a flatu ob
ocum cauernosum. Signa frigidæ intemperiei,
dolor alte fixus sine grauitate, tensione, & ardore.
Paul. Ex causis procatarcticis, a frigidis ventis, in 3. Cata. 1.
peregrinationibus, balneis frigidis. Humorum
frigidorum, decoloratio, grauitas: Cibi pituitosi
mali succi crassi, & viscosi. Flatus, tensio sine gra-
uitate, frigus externum densando includit. Hu-
mo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

morum calidorum, Bilis in febribus acutis c vigilia, delirio. Sanguis in inflammationibu febris, tensio, pulsatio, Rubor. Saniosi humor aut serosi, aut pus, dolores mordentes excitar Patent quoque ex ijs, quę excernuntur. Prog stica. Ex frigiditate sola, cito curatur. Ex h
3.Catat.1. moribus frigidis, diuturnior, ex flatu medio mod
3.Prog.13 Ex humoribus calidis aurium dolor acutus cum
14. bre continua ac vehementi difficilis est, n periculum delirij, & mortis. Natu minores 7. aut citius intereunt. Natu maiores multo tardi quia febris & delirium minus infestant, & au antea suppurantur: sed recidiuæ plurimos inte munt. Si per aures pus effluat candidum, ex pec ri potest natu minorem conualiturum, si aliud b num signum appareat. 7. Epid. describitur auris d lor à pueritia fluidus, fistulosus, grauis odoris.
3.Catat.1. Epid. Atheniensi puero post dolorem dentiū au suppurata. Parotides in febre ardente periculosæ Epid. & in Coacis predict. Curatio ad solam fri ditatem, sola calfactio. Oleum infusum incoc cepa, Allio, Ruta, Pipere tenuissime trito, Euph bio pauxillo Balsami gutta Paul. Auris ferre pot
6.Met.vlt. acerrima medicamenta, si non adsit inflamm tio. Si ex nimis calidis dolor irritetus, mitigand ex albumine ouis lacte tepidis: Adeps anseri abluere oleo, Ad humores frigidos Ras. purg pill. Cocchijs. Galenus infundit in meatum d secantia, & abstergentia, omnia amara sed ad mi gationem doloris ex oleo. Oleum Amygdalar amararum, pinguedo anatis, Anseris incocta A stolochia, Iride, Polio, Cinnamomo, Carpesio, N tro, radice cucumeris syl. Brioniæ, Ari, Ellebo albi, nigri. Citra mordacitatem, ne dolorem exace bent, quod fiet si tenuium sint partium & molli tractando, meatum guttatim explendo, & exha riendo sine tactu per gosipiū. Paulus prædicta me
camen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

menta ex aceto & melle infundit: Fel ouillum cũ
lo communi, vel Amygdalarum, Porri, &
pæ ſuccus cum melle. Origanum cum melle &
te mulieris. Ad flatus Gall. eadem Pul. priua-
s Cucurbitulam adhibet circa aurem, cum prius
nentum adhibuerit ex aqua calida. Sacculus ex
lio frixo Raſ. Furfure, Ad inflammationem ve-
ſectio; Ad acres humores in febribus purgatio.
ſtillandum in aurem Roſaceum tepidum, aut
eum de Salicibus cum modico aceti, Lac mulie-
ex mamilla: Albumen oui. Gal. nardinum. Si
geat vehementia doloris, modicum Opij cum
oſaceo, cum lacte, aut albumine: aut cum ſapa &
aſtorio. Deinde concoquentia ex oleo amyg-
larum dulcium & pingoedine Anatis Gallinacei:
leum Seſaminum Raſ. Gal. collyria ex Glaucio,
roco, gutatim explendo meatum, & tegendus
olli lana. Poſt maturationem ſuccedit ſanies diſru
a puſtula ſponte: tunc infundendum mel roſa-
um, Raſ. Hydromel. Gal. Glaucium ex aceto, aut
rocum. Trociſci ex Myrrha: ad fætentes Trociſci
ndronis ex ſapa. Scoria ferri ex aceto acerrimo
ſole leuigata efficaciſſimum remidium ad ſio-
nda vlcera manantia multo pure niſi dolor im-
ediat. Gal. Ad vermes in Auribus enecantia ama-
: ſuccus abſinthij, Centaurij, Porri, Cedria: vel 9. Simp.
eo explere meatum, nam, aut ſponte egrediun-
r, aut enecantur, idem remedium ad pulices il-
plos. Victus tenuis vbi febris abſtinentia vi-
. In dolore ex frigidis humoribus Raſis vinum ge
eroſum tribuit, ſed modicum. Ad parotidas non
pellentia ſed relaxantia, & dirigentia, quia
cus eſt non periculoſus, vt meatus auris, glandulo
s ad recipiendas cerebri fluxiones, quæ non de-
ent repelli. Si ex magnitudine inflammationis
nmineat periculum ob cerebri propinquitatem.
minuenda fluxio per venæ ſectionem ex brachio
eiuſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

eiusdem lateris, ex cephalica. Locus fouendu[...] oleo amygdalarum dulcium, Chamemęlino, C[...] plasma ex farina Tritici, Hordei, Seminis lini, [...] nograeci cum decocto Altheę Chamemæli, c[...] bus aut digeritur, aut ad suppurationem verti[...] Vbi calidior est fluxio, lana Butyro imbuta: Arc[...] Plantago cum sale trita assidue imposita, pro ca[...] plasmate, Rumicis syl. radix cocta in vino. [...] frigidior fluxio siccantia magis. Fouere ex [...] ria, Ficus siccę coctæ in muria pro Cataplasma[...] aut adiecto Absinthio, & vino, aut Ruta, Mar[...] bio. Si non discutitur, transeundum ad supp[...] rantia: efficacius adiecto fermento, axungia, q[...] dam addunt oua anserina. Ad suppuratas secti[...] quidam sine sectione pus digerunt medicamen[...] valde siccantibus ex farina lupinorum, stercore [...] lumbino, pice ex lixiuio.

De Tinnitu. Cap. XLIX.

TInnitus est Aurium sonitus præter natura[...] actio deprauata, molestus, nam parit inso[...] niam. Sentiunt motus interuos pręcipue arter[...] rum, pulsus imitantes, aut alios flatus inclusos g[...]
3. *Cata.* 1. nitos in capite, aut aliunde delatos, vt in oculis i[...] ginariæ suffusiones ex ore ventriculi. Vult Ga[...] nus aliquando fieri ob sensum exquisitum, scili[...] ob nimiam subtilitatem audiendi, eo argumen[...] quia tinnitus aliquando sanantur obstupefacien[...] bus. At absurdum videtur, perfectionem sens[...] lędere actionem Negare tamen non possumus [...] sensu tactus idem contingere, maximi enim dol[...] res fiunt, ob sensum exquisitum.

At vero si tinnitum sentientes, id patiuntur pr[...] pter auditum exquisitum, is erit non circa obiec[...]
2. *Mor.* exterua, sed circa interna. Inquit enim Hippo[...] Eleuantur venæ, & pulsant, & dolor per totum c[...]

puc[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

r dispergitur, & Aures sonitum percipiunt, ac
nil audiunt. Et sonitum quidem percipiunt, vt-
te venis pulsantibus,& palpitantibus, tunc enim
nitus est in capite: grauiter autem audiunt, par-
m prę interno strepitu ac sonitu, partim cum ce-
orum, & venę circa ipsum eleuantur. Prę nimia
im caliditate vacuam partem circa aurem cere-
um de se implet, atque ex hoc grauem auditum
bent. Non oportet igitur grauem esse auditum
rca sonos internos, sed quo exquisitior, eo magis
nnitum percipiet. Inquit enim Arist. esse signum *2. An.* 84.
diendi, vel non audiendi, sonare aurem semper
cut cornu. Semper enim proprio quodam mo-
mouetur aer, qui in auribus, sed sonus extraneus,
non proprius est. Idest, quamuis ille aer im-
lantatus immobilis per se sit, vt omnes sonos
ercipiat, motum tamen quendam perpetuum
abet, qui non sonum facit. Sed si prohibeatur fo-
as exire corpore ad meatum apposito, præcipue
concauum fuerit, sonum perpetuum facit, vt
ornu, vtpote repercussus ad corpus obiectum,
t Echo, quod signum est audiendi, si sonet,
on audiendi, si non sonet. Est autem motus
lle connaturalis efflatio quædam, quæ non po-
est sentiri nisi illidat exterius alicui corpori obie-
cto, aut proprijs anfractibus: magis autem sen-
tietur, vbi motus vehementior, & facultas sen-
tiendi acutior. Indicio autem tinnitum sonum
esse internum, non externum, quia magis sentitur
clauso aure quam aperto, & corpore concauo auri
admoto sentitur veluti sonitus maris, & in silentio
noctis magis quam interdiu: infestantibus exter-
nis. Commouetur autem aer implantatus pręci-
pue a motu arteriarum, aut a vaporibus, vt in verti-
gine. Aliquando ex inędia, vigilijs, febribus: vene- *2. Morb.*
re immodica, vt in Tabe dorsali tradit Hippoc. in
Crisi. Aliquando ex repletione, vt in Crapula,
Cru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Cruditatibus, in Hydrocephalo. Aliquando
Plaga, Vomitibus: Medicamentis auricula-
bus calidis: Signa Trall. Ex humoribus cra-
obstruentibus, paulatim accedit, & conti-
affligit, grauitas auditus. Ex vaporibus ascende-
tibus, repente, & per interualla. Gal. inquit. Si n-
3. in 1. iuuent dissecantia, & euacuantia: à nimio sensu
Pror. 50. ri. an à caliditate, & Inanitione? Prognostica. In
Coac. bribus nunciat sanguinis fluxum è naribus. Si n-
erumpat sanguis, in Melancholiam transiti. Cu-
tio. Ad humores crassos, Euacuatio Ras. per P-
Cochias sæpius. victu attenuante, absque vin-
3. Cata. 1. Apophlegmatismi: Gal. Toti capiti, & in Auri-
dissecantia, attenuantia, & discutientia. Ole-
Amygdalarum amararum cum aceto, oleum
semine Rhaphani cum melle, & aceto. Ellebo-
niger, albus, Castorium. Auris super vaporem aq-
decoctionis Sampsuci, Sthæchadis, Absinthij, Me-
tastri, Origani Ras. Aut fouere spongijs expre-
calidis. Ad vapores ascendentes Rosaceum cu-
aceto Archig. Cuminum, & oleum crassitudine m-
lis. In febribus, & Crisi, nihil agendum: Si pe-
seuerauerit ob flauam bilem fouere decocto Absi-
thij, de in instillare acetum cum rosaceo: Postea fo-
tiora digerentia. Si ea non prosint, signum est
13. Meth. caliditate commoueri flatus: Gal. ob acuitatem se-
22. sus. Opij grana duo cum rosaceo: Aut Mandrago-
succus. Paul. Castorium, & Cicutæ semen tritu-
cum aceto instillatum. Nam obstupefacientia
stunt motum. Victus frigidus, & humidus.

De Surditate. Cap. L.

Surditas, aut omnimodam ablationem audit-
significat, aut diminutionem, quæ difficulta-
& grauitas auditus vocatur. Causa, vel facultat-
deperditio aut diminutio, vel instrumenti vitiu-

De-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

erditur facultas , aut ob magnam particulæ
mperiem quamcunque , aut ob ſpirituum de-
um, qui ex quinto pari neruorum cerebri in an-
feruntur, vt in Paralyſi Inſtrumenti vitia ſunt
is implantati defectus, eo euaneſcente in febri-
malignis, in ſenectute, in ſono ingenti, & qua-
que concuſſione valida. Septi diſruptio ab ijſ-
moribus ingentibus, aut eroſio à pure. Egre-
r tamen aliquando pus ex ſuppurata aure , &
guis in magnis concuſſionibus ſine læſione au-
is: quando exitus eſt inter os & membranam, ſic
m ſeptum illæſum permanet , Membranę inſi-
aerem continentis craſſities, laxitas, ob ſuper-
am humiditatem in conſtitutione Auſtrina. Ob-
ctio meatus extra ſeptum à corpore illapſo, aut 3. *Aph.* 5.
umine, Cruſtula, carne ſuper creſcente, inflam-
tione , aut quocunque tumore . Intra ſeptum
humoribus craſſis ex cerebro, aut membranis ob
ltitudinem ſanguinis, aut bilis, Bilis præcipue
es tentat , indicio Cerumen colore flauo. Si- 4. *Aph.* 28
a læſionis intra ſeptum, dolor Capitis præcedens
ſtructio extra ſeptum, viſu, & tactu percipitur .
mores indicabunt exeuntia, & cauſæ. Aeris im-
ntati exitus patet ex vlcere, ſi retento ſpiritu ef-
t per aures. Prognoſtica, Incurabilis à pueritia
ueteratæ obſtructiones difficile curantur : poſt
os annos redduntur incurabiles. Ex flaua bile fa-
e curantur. Ex diſrupto, aut eroſo, cum aer im-
antatus euanuerit , reſtitui nequit . Propter
id in febribus quidam ſurdaſcunt, quidam acu-
is audiunt; An ſurdeſcunt quibus humores ferun
r ad aures ; Acutius audiunt , quibus aures
ſiccantur. Senes autem licet ſicciores, abundant
men excrementis , & facultas ob frigiditatem
becillior . Curatio . Ad obſtructionem interni
eatus, aut nerui, Euacuatio prius à toto deinde à
arte. Venę ſectio in inflammatione, & percuſſio-
ne,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ne, & reliqua remedia dicta in dolore. Purga ad humores crassos per pill. Cocchias. Ras. Hieram, & Catapotia ex Colocynthide. Gal. Ap phlegmatismi. Toti capiti resiccantia, & robor tia: Victus attenuans. In ipsam aurem incid ria, & attenuantia. Muria cum modico ace Origanum, Hissopum, Lauri baccæ folia, Absint in aqua decocta, & melle. Efficacius penetrat pot per fistulam susceptus. Ad bilis multitu
4. Aph 28 nem, quæ in febribus repente irruit sufficit pur tio bilis. In auriculam rosaceum cum aceto perduret, Absinthium addendum. Quæ extra ptum obstruunt, auriculari scalpro extrahen prius molliendo ex oleo amygdalarum dulciu Ad callum, & crustam, corrodentia. Elleborus ni in aceto, & melle coctus.

Ad siccandum superfluam humiditatem re xantem, suffumigia absynthij ex aceto. C globulus filo appensus inditus. Pili Pinnæ, vulgo Naccara, qui byssus antiquis. Simili m intromisso globulo efficacius extrahit humid tem. Ad membranæ disruptionem, vt contingit
31. Pro. 2. tantibus sub aqua: Glutinantia Resina Abietina cium, Albumen oui. Ad erosionem, abstergenti siccantia, mel rosaceum, squama æris, Aloes. C nem gignentia Thus, Myrrha, Crocus. Ad aeris siti paucitatem solo victu humectante curat Ra

De Narium affectibus. Cap. LI.

8. vs. pa. 6. 7. NAres instrumentum olfactus, & respira nis: sunt duo meatus ob duplicem sen dextrum, & sinistrum septo Carthilagineo di cti, qui Nasum constituunt, tendentes ad pro sus mamillares cerebri, qua duo ventriculi a riores, intermedio osse spongioso, & dura ninge instar cribri perforato ad ingressum odo
liun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

um in ſpirando, & egreſſum excrementorum, nunc ſponte nunc ſternutamentis. Iidem peruij ...nt ad palatum, vnde potus aliquando per nares ...greditur in Angina: Patiuntur obſtructiones in ...oryza, quę grauedo appellatur. Carunculas ſu-...percreſcentes, qui Polipi dicuntur, & vlcera, quæ ...zenę vocantur. Apertionem oſculorum vena-...rum, vnde fluxus ſanguinis. Ex ijs læditur aliquan-...do olfactus deperdite, diminute, & deprauate: ali-...quando reſpiratio aliquando loquela: nam conca-...uitas ad vocem facit, & articulationem. De Coryza ...dictum eſt in Catarrho exceptis particularibus re-...medijs. Ad calidam, Oleum violatum cum aqua ...roſacea Solatri, plantaginis intus, & extra: lacre-...ens emulſum, mucillago Pſyllij Meſ. Ad frigidam ...Oleum amygdalarum dulcium, pinguedo gallinę, ...mucillago Altheæ ſeminis lini, faciunt ad conco-...ctionem. Deinde ſuffumigia, in calida ex Hor-...deo in aceto Sandalis, Canfora: In frigida, ex ...Thure, Gummi Iuniperi Nigella torrefacta in ...Aceto Raſ. Eadem faciunt ad olfactum deperdi-...tum, vel diminutum ex obſtructione in Colatorio, ...vel proceſſibus mamillaribus. At ſi tollatur olfactus ...ex depreſſione Naſi, aut ab ortu, aut ob contuſio-...nem, incurabilis eſt. Reuocant olfactum vapor ...aceti calfacti, puluis inſufflatus ex Cyclamino, ſa-...le ammoniaco. Struthio; Nigella, Colocyntide. El-...leboro albo. Mitigatur vis medicamenti, ne pala-...to noceat, interim aqua tepida in ore detenta, aut ...incocto furſure, aut inſperſa farina, Ptiſana: dein-...de in nares lac; oleum de ſeminibus Cucurbi-...tę: Oleum vetus inſtillatum depreſſo capite in ...poſteriora tribus vicibus in tribus diebus, nam ...purgat. Si ex ſola intemperie frigida pereat ol-...factus in prioribus cerebri ventriculis, quod co-...gnoſcitur Paul. ſi vox ſeruetur incolumis, ſi neque ...reſpiratio leditur. Odor Caſtorij ex aceto, Rutę,

3. Cata. 3.

4. lo. af. 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Cardamomi, Piperis. Si ex intemperie calida, Ro
ceum ex aceto in nares, & toti capiti remedia di
in dolore capitis. Polypus tumor est præter natu
3. Caſa. 3. ram in naribus similis Polypo animali in colore,
compage, quasi albus & pluribus veluti radicib
affixus. Paul. eiusdem naturæ est & Sarcoma, id
carnea substantia. Celsus inquit, Carunculas e
in naribus similes muliebribus mammis, quæ in
partibus carnosissimis inhærent: Polypus vero
caruncula modo alba, modo subrubra, q
narium ossi inhæret, & modo ad labra pende
narem implet, modo ad palati foramen post vua
conspicitur. Hęmor rhoidas nasi vocat Auicenn
carnes adnascentes nunc molles & albas sine dol
re curatu faciles: nunc rubras, aut fuscas cum veh
2. Morb. menti dolore, difficiles. Cancrum diuersum ab
durum & siccum, qui corrumpit figuram nasi. Hi
Polyporum quinque genera affert, primus moll
vt gurgulio in respiratione exiens, & retroc
dens, Secundus caro dura nares implet. Tertius
Carthilagine intrinsecus caro rotunda promin
ad contactum mollis. Quartus ex Carthila
ne intrinsecus durum quid nascitur, & vide
caro esse, sed si attingat strepitum edit, vt lapis
Quintus ex obliquo Carthilaginis in summo n
scitur veluti Cancer. Causa Gal. humores crassi
viscosi ex capite, at conuertuntur in carnem à
biecta particula, vnde emanant, vt in vlceribus ca
supercrescens ex osse & Carthilagine durior, ex c
te mollior: temporis diuturnitate induratur m
gis. Alba pituitosior est, rubens sanguinea, liu
da, melancholica, sicca, vel præhumida, vn
sanies emanat ob putredinem: Morbus in numero
vt Cancer morbus in magnitudine, & figura. Pol
pus autem cancerosus similis cancro colore, du
tie, malignitate carnis supercrescentis. Signa p
tent sensu: impediunt respirationem, & vocé. Pr
gno-

nostica. Molles facile curantur. Quo duriores, eo difficiliores. Cancerosi in profundo delitescentes non attingendi. Cancros occultos vocat Hippoc vt in Palato, in Sede, in pudendo muliebri. Qui in summa corporis parte hærent, curabiles, si radicitus euelli possunt. Gal. Distinguuntur cancerosi affectus venis conspicuis. Curatio Polypi. Post vniuersales euacuationes Caput primo siccandum, & firmandum Gal. Aet. Emplastrum capiti raso ex Anemone, aut ex Cochleis cum suis testis contusis numero quinque Ouorum duorum albumine, Myrrhæ, Thuris singulorum vncia vna. 6. Aph. 38 3. Cata. 3.

Sinito per dies nouem: Trallianus addit ceram, vt facilius auferri possit. Faciunt ad omnem defluxionem prauorum ex cerebro. Naribus Gal. indit medicamenta mixta ex astringentibus, dissecantibus, attenuantibus, discutientibus, siccantibus, & condensantibus, vt caro superflua nutrimento destituta sponte abscedat. Puluis imponitur postquam vino astringente elueris. Ex alumine, Chalcantho vsto, Chalciti. Squama æris, Galla, semine Ericæ.

Adduntur mitigatoria ex Thure, Myrrha: Sola etiam vrentia ex melle imposita: Sinapi, Dracunculi radix, & semen. Diosc. ad Narium Polypum, & Carcinoma. Vsus tempore teneatur aqua in ore, sinantur per diem vnam linteolo excepta. Tutius diuturniori tempore, mitioribus vti. Galenus medicamentum ex malis punicis trium generum cum suis corticibus tusis succus expressus modice concoquendus ad mellis crassitiem, reliqua substantia crassior leuiganda, vt formentur collyria. Vtatur modo Collyrio intromisso in puluerem, modo succo assidue, nam siccat sine morsu, & sine consensu. Adhuc mitiores sunt, rosæ siccæ. Hippoc. vtitur varia chirurgia, aliquan- De Aff. & 2. de Mor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

do ferro, & igne, Paul. molliores tuto attin-
ſcalpello: duriores,& cancerosos non tangendo
Raſ.neque medicamentis.

3.Cata. 3. Ozæna ab odore fædo dicta vlcus eſt narium
humoribus acribus, & putrefacientibus. Si acr
tantum, fiunt vlcera ægre curabilia, at no
graue olentia, comprehenduntur tamen ſu
Ozænis. Graueolentia aliquando ſoli ægrotan
infeſta, vel quia olfaciendi facultas ob perf
ctionem, vel parua vitia ſentiat, vt aliquand
1.Sy.c.4. tinnitus in Auribus, vel quia humor prauus no
extra exhalet, ſed intra: vnde omnes odores i
dicantur illi ſimiles, vt in arquatis amara,& flau
præcipue ſi prauitas ſit ſupra Colatorium: Cu
infra eſt, fætor magis ſentitur expirando. Ex o
vitiato, & ex cancerosis, fætor maior, vt in mo
bo Gallico. Signa patent ex dictis. Cruſta in v
cere ſicciori naſcitur, humor exit in humidior
Omnia difficilia ob locum obnoxium defluxio
nibus, & partem oſſeam, vel Carthilag
neam.

Inueterata corrumpunt os, vnde Simitas or
tur: & quibuſdam os palati, vnde vox egreditu
in nares. Curatur poſt totius euacuationem,
Capitis corroborationem, vt in Polypo: per r
pellentia, & ſiccantia naribus iniecta: aſtri
gentia, & diſcutientia. Superficialia ſolis aſtri
gentibus ex malis punicis, Cerussa. Malignio
per ea quæ cruſtam inducant, vt in Polypo. G
vtitur Paſtillo Andronis, aut Polyidæ ex vino du
ci, aut auſtero. Succus Balſaminæ fructus, qu
Momordica appellatur: ſiccat ſine morſu.

Ad fætorem odorata. Thus, Myrrha, reliqu
medicamentis admixta. Gal. in diuite excogit
uit vſum Hedychroi ex vino ſalerno: quo rem
dio breui ſanatum. Ad cruſtas auferendas, od
vaporis aquæ calidæ ex ſpongia illinitio ex cerat
&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

adipe Gallinæ. Ablata crusta intromittatur penicillus ex aceto, & sale Ras. Ad ossium Caries, Celsus chirurgia vtitur, inurit enim ferro per fistulam intromisso.

De Oris affectibus, & Dentium. Cap. LII.

OS cauitas est, qua cibus assumitur saporis instrumentum per tunicam laxam, & mollem palato, & linguæ obductam. ad quam neruus ex tertio, & quarto pari neruorum cerebri distribuitur. In cauitate lingua continetur ex carne, & neruo constans vndiquaque mobilis ad deuorationem, & loquelam. Circumcirca dentes maxillis, iufixi viginti octo, ad summum triginta duo. Quibus dentes plures magis longæui Hippoc. Postremus in vtraque maxilla dens sapientiæ vocatur, seu prudentiæ, quia nascitur in quarto septennario non omnibus. Duo incisorij vnica radice infixi anterius tam in dextris quam in sinistris. Duo Canini iuxta incisorios è regione oculorum: duplici radice constant, ad frangendum: tres maxillares iuxta caninos, ad cibum molendum, tribus radicibus: vnus in postremo dens prudentiæ quatuor radicibus constat inter maxillares. Ad radicem neruus ingreditur, qua sensus, & alimentum tribuitur: augescunt autem secundum longitudinem, vt cornua, & vngues. Per ætatem rariores fiunt, quia attritis supremis partibus relinquuntur partes prope radicem angustiores: ideo in senectute nutant, quia non explent suos loculos. Fulciunt autem gingiuis, quę caro est mollior. Dentium affectus dolor, corrosio, mobilitas, denigratio. Dolor nunc in solo dente, nunc in neruo, nunc in Gingiua: Ex intemperie calida, vel frigida, humore distendente, vel mordente. 2. Epi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Corroſio à ſolo humore acri, mordente, & putre-faciente fit, vnde perforatio, veluti à verme. De nigratio ab eadem cauſa fit. Inter cętera argentum viuum dentes corrumpit: & mulieres quæ vtuntur fuco ex ſublimato, maxime id patiuntur. Signa nerui dolentis, communicari Maxillę, labio extenditur aliquando ad tempora, & guttur. Extracto dente permanet inflammatio. Si in gingiua tumor extra, vel intro. In ſolo dente nulla ex his. Signa inflammationis pulſatio, Tenſio, dentis protruſio, mobilitas. Intemperiei calidę, vel frigidę, iuuantia, & lędentia. Prognoſtica Hip-
4. Epid. pocrates inquit. Circa tertium dentem ſuppurationes plures, quam circa alios omnes, & ex
3. Aph. 52 naribus fluxiones craſſæ, & in temporibus dolores ex hoc maxime fiunt. Item Pueris in dētitione gingiuarum pruritus, febris, conuulſiones: & maxime vbi dentes caninos producunt, tum craſſiſſimis pueris, tum ijs, qui duros ventres habent. Et 5. Epid. inquit. Ad vehentem dolorem tremor in maxilla, Gingiua, Brachio. In Coacis præd. Ad abſceſſum circa gingiuam dentis corruptio: Ex dentis corruptione vehemens febris, & delirium lethale, niſi vlcera ſuppurentur, & oſſa decidant. Dolor vehemens circa maxillas minatur oſſis eductionem.

5. Cata. 8. Curatio Dentium: Ad inflammationem, ſi multitudo defluxionis adeſt. Capiti proſpiciendum: ſi ex toto corpore, eius etiam cura habenda. Alioqui ſtatim remedia ad particulam. Repellentia, & diſcutientia: ſi in gingiua, mitiora. Ex oleo lentiſcino tepido in ore detento.

Nam a vehementioribus, aſtringentibus veluti contunditur, ab acrioribus eroditur: eadem in pellicula oris, & linguę, decoctum roſarum, aut foliorum Rubi, lentiſci, oleę in vino. Diamoron ex aqua plantaginis, Hordei,

Dacti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

actilorum : Caricarum pulpa ad suppurandum 5. Catat. 9.
perposita In dente seu neruo interiore vehemen-
ssimis opus est medicamentis, seu repellere opus
t, seu discutere. Ideo pleraque ex aceto acerri-
o præparantur, aut vino Astringentia vehe-
entia, Galla, Myrthus, Pentaphylli radix Plata-
i pillulæ, Thæda pinguis, Pix. Discutientia valida,
edria, Propolis, Vini fæx. Nardus, Hissopus, Pi-
er, Pyrerrum, Pulegium, Allium. Feruefiunt in
ino, aut Aceto ad collutiones. Balsami gutta. Ad
cres humores, & calidam intemperiem, lac asi-
inum ore detentum, Ranæ decoctum ex aqua &
ceto, Solanum. Hyosciamus, Alicacabi radix. Ex-
insecus oleum lumbricatum etiam in Auribus in-
illatum, lana sordida fomentum ex sale & Milio
ixis: Farina Hordei, Seminis lini in sacculis. Nari-
us betę succus inspiratus deriuat, aut indatur
Collyrium ex Cumino, Myrrha, cucumeris syl.
edulla cum lacte. Brachijs Ranunculi folia impo-
ita, qua parte dolor, nam exulcerant. Radix Isa-
is syl. quę vulgo Herba Sancti Antonij, qua men-
icantes crura exulcerant: si imponatur ad Carpũ,
ut in vola manus astringatur, dolorem dentium se
at. Ad erosos dentes inustio ex gutta feruentis olei
nstillati ramulo origani aridi, aut ex opopanace
inteolo excepta, & in feruenti oleo liquata, aut sti-
o ignito, cera præmunito dente. Gutta olei sulphu-
is intra cauernulam. Chelidonij radix indita, aut
Ellebori nigri disrumpit, vt per se excidant. Ti-
imali succus cum Galbano. Ad Gingiuas erosas, sic
cantia & astringentia, Alumen & sal, si morsus
concitetur, ablutio ex vino, aut decocto foliorum
olcæ. Ad Nomas, tangantur ex feruente oleo specil-
um cum lana. Hodie habemus oleum Sulphu-
ris præstantissimum remedium ad omnem cor-
rosionem sistendam. Postea curentur per siccan-
tia, ex Galla & Myrrha, aut ex melle rosaceo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ad Gingiuas relaxatas & mobiles dentes, puluis ... Perdicio, ideſt Parietaria, & Siderite mediocri... toſtis: & ſale atque Aluimine & melle vſtis addi... odoratis Malabathro, Iride, pipere, Cinnam... mo, eo fricentur dentes vſque ad radices. Ad d... nigratos dentes & ſordes inhærentes abſterſio p... dentifricia: ex ſale, Alumine, Pumice cum linteo... vel incoctis radicibus Maluæ ex Aceto & pulue... aſperſis: additis odoratis. Subſtantia autem lapid... ſa dentibus adnata ſcalpro eget. Ac carnem in Gi... giuis ſupercreſcentem, quæ Parulides vocantur, ij... dem remedijs tolluntur, quibus Polypi.

De linguæ affectibus. Cap. LIII.

1. Sy. ca. 4. LIngua, vt inſtrumentum guſtus patitur eius d... minutionem, aut deperditionem ob intemp... riem præcipue calidam & ſiccam in febribus... aut per conſenſum vitio neruorum. Deprauatio... nem autem ob prauos humores in tunica. Vt in... ſtrumentum motus, obmuteſcentia, Balbuti... tio: vel ob neruos affectos, vt in Paralyſi, connulſio... ne. Vel ob linguæ vitium: vt tumorem, vlcera... Membranæ quæ ſub lingua eſt, breuitas, quam nu... per natis abſcindere ſolent, quia, vt plurimum... natiuitate contingit. Aut ob cicatricem. Inter tumo... res eſt Ranunculus appellatus Aet: Ranula à re... centioribus, qui tuberculus eſt ſub lingua Ranę ſi... 2. Epi. 3. milis inter venas Raninas appellatas: Raſis Glan... dulam vocat. Hanc ſignificaſſe videtur Hipp. cum... inquit. Quæ circa linguam eleuantur collectione... & parui calculi, & quæ podagricis fiunt circa de... biles ipſorum articulos ſunt, Nam oſſium natur... cauſa eſt, vt hæc & indurentur & diſtendantur... 5. in 6. Ep. 74. Præterea in lingua maxime apparent ſigna aliarum... partium: Nam linguę colores humores tales ſigni... ficant, vt vrinæ: vel in toto corpore, vel in parti...
bus

(Margin: 4. lo. af. 6.)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

is vicinis:vt ventriculo,Hepate. Pulmone, Capi- vt Gal. docet in Com. Lingua rubra ſanguinem ecipue inflammationem partium vicinarum endit,vt rubedo in vultu:Vidi feruentem & val- rubrum ex nimio vſu piperis,pallida,flaua,alba, ida,nigra nunc cum ſorde,nunc ſine ſorde, quia humor in ſuperficie,vel in corpore, facile enim quocumque coloratur, quia eius ſubſtantia la- , & ſpongioſa. In paralyſi vnius lateris, dimi- a lingua eiuſdem lateris coloratur. Aſperſa & gra in febribus ardentibus ob ſpiritus calidita- m, vt fumus. In Peripneumonia flaueſcit, poſt gra fit. Odor aliquando deprauatur ex putredi- in Ore,aut ex ſubiectis partibus aſcendente eua- ratione:qua ratione & odor aromatum manden- o ſentitur. Signa patent ſenſui.Prognoſtica. Pu- ulæ in lingua ex vulneribus capitis ſuppuratio- em ſignificant, & deſipiens moritur ęger plerun- ue conuulſus. Lingua aſpera & animi deliquium febre Hyemali mala, nec fidendum, ſi videatur bris remiſſior.Lingua,quę in principio inhorruit, colore permanet, & in progreſſu exaſperatur,& ueſcit, & rumpitur, lethale: ſi vero valde greſcat,in 14.iudicationem ſignificat Periculoſiſ- ma autem nigra, & cum virore pallida. Cir- bifidam ſui partem velut ſaliua alba obduci ſi- nificat febris remiſſionem, ſi craſſa eadem die, ſi nuis altera die, vel tertia. Lingua tremula & enigrata celerem mortem ſignificat,mentem non rmam.

3. Morb. & de Aff.

Vul cap.

4. Acu 61

Con prad.

Curatio. Ad quamlibet intemperiem, collutio- es contrariæ. Ad ſordes abſtergentia ex aceto & ulſa. Ad Ariditatem mucillago Pſyllij, aut ſe- inis Cotonei. Ad tumores, repellentia. Ad anulam detractio, vt in Polypo. Ad inflatio- em repellentia, Curauit Gal. ſolo ſucco lactucæ, urgato prius corpore, ex pill. ex Aloe, veſperi :

14. Met. 8.

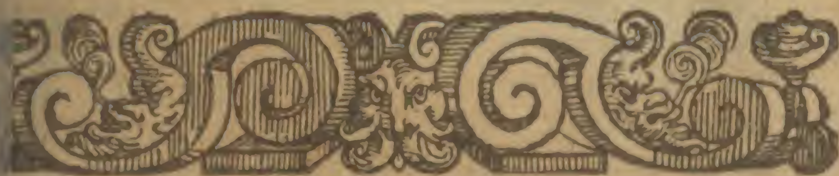
adeo

adeo intumeſcebat lingua , vt in ore contineri n
poſſet, quod vitium ijs contingit, qui vnctione
genti viui vtuntur . Raſis digerentibus curat,
cando ex cepa , aut ex ſuccis acidis , ut ſaliua mu
exeat : tandem ex ſale & Aceto , hęc magis ad p
talyſim . Sed tutior eſt Galeni curatio, vt flatus
pellantur, vt in Priapiſmo.

Libri Quinti Finis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CAESALPINI Artis Medicæ.

LIBER SEXTVS.

De Morbis Thoracis.

Faucium constitutio & morbi. Cap. I.

FAuces, grece Pharinx, interior concauitas intra os gulæ principium, preiacens, spatium gutturi. Est communis locus cibi & spiritus, in quem desinunt à superioribus nares & os. Ad inferiora incipit Gula in ventriculum tendens, & Larinx caput asperæ arteriæ in pulmonem: velut in quadriuio se intersecant meatus Spiritus & Alimenti. Distinguitur ab oris cauitate duabus carunculis lateribus auricularum modo spiritum colligentibus: Hippocrates uocat septum, quod Gurgulionem distinguit: Isthmus uocatur, ut angusti processus inter duo maria: vnde Paristhmia loca ad isthmum attinentia, Tonsillæ latinis. Altera caruncula à supernis pendens in fine palati, quæ Gurgulio, 4. Aph. 34 2. Epi. 3. Aph. 26

gulio, Græce Gargareon vocatur, alias vua, vu
7.v∫.pa.5. vuola dicitur: Spiritum r flectit quaſi plectr
Recipit fluxiones pituitæ ex capite inſtar inf
dibuli. Inferius lingua, ad eius radicem Larinx
os yoides: Glandulæ magnæ, & conſpicuæ ad
riſthmia, & larynga reſudantes pituitam, Lary
8.Ali 6. latine Guttur, Bronchij caput, eſt principaliſſim
vocis inſtrumentum: conſtat ex tribus Carth
ginibus, vt dilatari, & conſtringi, & claudi, & a
7.v∫.pa.11 riri meatus poſſit. Scutiformis anterior maxim
poſteriores duæ, inferior Circularis, ſuperna A
tænoides in anguſtum deſinens nectitur primæ,
ſecundæ. Intra Aritænoidem Glottis, ideſt
gula membranoſa, & pinguis rimulam conſtitue
Exterius Epiglottis operculum eſt Carthilagine
ſupra Scutiformem exoriens flectitur in poſter
ra, dum ligula cum Aritænoide anterius tra
tur, vnde integra clauſio fit in deuorando nec
ſaria: attollitur autem in reſpiratione. Dati ſu
muſculi in paruo loco multi duodecim prop
octo communes cum circunſtantibus. Quatu
contrahunt primam cum ſecunda, duo externi, d
interni. Quatuor aperiunt, duo trahentes Ari
noidem ad poſteriora, duo oblique ad latera e
terni. Quatuor claudunt. duo primam ter
connectunt exacte claudentes inſtar crumen
quibus duo alij tranſuerſi opitulantur ad baſi
Aritænoidis, qui forte Epiglottim trahunt i
terni omnes. Octo ſcuti formem cum circumfu
corporibus colligant ad dilatationem, & conſt
ctionem. Duo ad os pectoris, duo iuxta ad Epigl
tim attollendam, duo ad os yoides, duo ad Gul
amplectendam in deuoratione cibum exprimen
inferius. Muſculi præterea oſſis yoidis in ceruice
totum laryngem attollendum in deuoratione,
deprimendum in apertione faucium, & lingua
mouendam. Qui introrſum linguam trahunt
ciunt

...t ad sorbitiones, & potus, vnde aliquando ...editur potus, aliquando cibus: ijdem faciunt ad loquutionem. Neruos habent à sexto pari ...orum cerebri, qui reuersiui appellantur, & à ...imo pari, aliquando commiscentur qui à ceru... Faucium affectus. Tonsillæ, Græce Paristhmia, ...go Gotaccioli nominantur à particula. Auic. ...ygdalas vocat. Supra laryngem sunt vbi glan...æ: inflammationes aliquando solius membra... quæ communis est, ventriculo, ori, gulæ, & fau...m: aliquando musculorum subiectorum: inter ...ginosos affectus, lædunt deglutionem tantum. ...tiades, quæ Tonsillæ induratæ à Paulo dicun...: Glandulę ipsæ tumidæ, vt plurimum sine in...mmatione Aet. Lædunt aliquando respiratio...m. Columella Græce Cionis, quasi columnula, ... Gurgulio similis columnæ productus. Iman...is cum ad similitudinem Lori, aut Caudæ produ...s est, si tangat Epiglottim lædit respiratio...m, & vocem. Staphyli, cum rotundatur ad simili...dinem acini vuæ. Laryngis affectus Raucedo Gręce Brancos; & Angina morbus acutus. Sub hoc expli...buntur cæteri Anginosi affectus.

Dis ne 9.

3. Aph. 26

De Angina. Cap. 11.

ANgina Græce Cynanche, & Synanche à cane, & sue. Anchone dicitur omnis stran...ulatio à quacumque causa, vt laqueo. vbique ob ...ngustiam. Proprie est affectus colli acutus, diffi...lis, angens præfocatione. Differentiæ ex affectu. ...hlegmone, Erysipelas: aliquando Oedema. Raro ...cirrus Auic. inter anginosos potius, vt in Glan...ulis. Conuersio vertebrarum ceruicis ad inter...a. Conuulsio. Siccitas collum peruertens, vel ...endens musculum internum, vnde sclausio. Ex lo...o affecto tres species. Prima grauissima, in qua nec in

4. Aph. 34. li Defi. 3. Prog. 18. 3. Aph. 22. 4. lo. af. 3. 4. Acu. 32. 4. Aph. 34. 35. 3. Prog. 16. 17. 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in faucibus nec in ceruice conspicuum, quod
plurimo dolore & Orthopnea affectio intra lar
gem. Gal. Secunda, Tumor & rubor in fauc
cum magno dolore, minore difficultate spiran
Gal. interpretatur tumorem in ceruice, Ru
rem in faucibus. Tertia, Fauces & Ceruix rub
minori dolore, diuturnior, extra Laryngē & su
4 lo. af.3. Gal. Quinque species facit, prima, in qua fauces
flammatæ. Secunda, in qua nullibi tumor cum p
culo suffocationis. In tertia extrinsecus tantum
mor In Quarta tum intra tum extra. Quinta c
4. Aph.34 peruertitur collum uertebra intro lapsa. Qui
nomina diuersa recentioribus. Cynanche in
hiant, vt canes, nullibi tumor. Aet. intelligit e
quæ ex luxatione vertebrarum fit, Synanche & S
nanchus inflammatis faucibus & musculis gulę p
iacentibus. Paracynanche extra guttur: Parasyn
che iuxta fauces in musculis qui adiacent faucib
4. Acu.30 Causæ Synanchus fit, cum Hyeme & vere, flu
31. multa & viscosa ad iugulares venas fluxerit. Et c
Aestate & Autumno fluxerit à capite calida &
trosa fluxio. Gal. tenuē in tenues gutturis muscul
Crassam in latiores faucium venas. Aet. ex Arch
occultam anginam fieri per neruos affectione
lida ad cor, & pulmonem, inde ad Carotidas
adiacentes partes: Non fieri Apoplexiam, quia
la intemperies non coarctatio meatuum. Quasi v
scosa & multa fluxio ad venas iugulares. Apop
xiam faciat coarctatione, vt notat Auic. & Arist. i
De som. 2. quit, Apprehensis venis in collo sopiri animal.
Hipp. Luxatis mandibulis sopor contingit. Af
2. Art.22 mant suspensi laqueo, cum forte reuiuixerint, i
sensibiles tunc fuisse. Idem significasse vide
Hipp. cum inquit, Ex viscosa fluxione obstrui pe
meationes spirituum, sanguinem coerceri, insp
sari vicina, immobilem reddi sanguinem, ob
suffocari. De calida autem inquit: Mordet, vlcera
spiritu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ritu implet, Orthopneam parit, ficcitatemque
ltam, & quæ intuenti apparent, nequaquam
nentia sunt: talibus arteria vlceratur, incendi-
que pulmo. Quasi non ob inflammationem
tturis, vt Galenus vult, sed repletionem Pulmo
Orthopneam patiatur. Quod, & ex remedijs
et. Nam inquit faciendum, vt citissime spuat, &
lmo gracilis fiat. Causa igitur suffocationis in 3. *Morb.*
gina non semper est laryngis coarctatio, sed
quando Carotidum, aut Pulmonis repletio. In- 5 *Aph.* 10
tio Cynanchem, vt plurimum transire in Pe-
pnemoniam. Communicari hanc per neruos ex
chig. significant verba Hip. Tendines quoque 4. *Acu.* 32
uicis posteriores intenduntur. Tetani modo:
n igitur mirum si guttur ob conuulsionem con-
ingatur.
Signa Pathognomonica duo Gal. Dolor in fau- 4 *lo. af.* 3.
bus, & difficultas respirandi. Et Hippoc. Fauces
lentes strangulantes Ras. & Aet Deglutiendi an 2. *in* 1.
stia in omnibus, non in omnibus difficultas re- *Pror* 53.
irandi, nam in tertia specie non spirant difficul-
r. Deuoratio in omnibus læditur, quia non fit
ne motu laryngis: & transitu per fauces. At respi-
tio non eget motu laryngis nec faucium: cum 3. *Prog.* 18.
lo septo transuerso fieri possit. Proprie tamen
ngina dicitur a suffocatione. At in Paracynanche
u Parasynanche, cum leuiores sint morbi, non est
ecesse respirationem lædi: pertinent potius ad
fectus anginosos. Cynanchem scribit Hippoc.
luribus modis fieri: de quadam inquit; neque sa-
uam deglutire potest, respirare violenter, & ster-
it: aliquando etiam febris corripit. Iterum inquit: 2. *Mor.*
ebris corripit, & Rigor, dolor capitis, Maxillę in-
umescunt, sputum difficulter deglutit. Fauces
lenæ saliua viscosa, & non potest excreare, neque
decumbere, difficulter loquitur. Intumescit ali-
quando linguę posterior pars, & sub tonsillis ad
guttur:

guttur: si cogas aliquid deglutire, effluit per na
3. Morb. Aliquando intumescit gurgulio, aliquando sub
gua, & prope pectus. Iterum addit: Ocul
fecti prominent, vt strangulatis, intente intu
tur, nec possunt conuerti: Anxietas, Ardor i
cie, faucibus, collo. At intuentibus nihil mali
bere videntur. Sensus obtusi, & intellectus: H
decumbit saliuam fundens. In Paracynanche
tem deficit aliquod signum. Compressionis ca
dum signum. Sopor, insensibilitas: venæ tumi
2. in 1. Pror 54. Vertebrę luxatæ cauitas in ceruice posterius, c
peruersio: vox strangulabunda. Si peruersio in
2. Epi. 2 tus, paralysis vsque ad manum. Conuulsion
2. Mor. de Int. Aff. tensio ceruicis, vt in Tetano, cibum, & potum
quando reedunt per nares. An impelluntur ad
7. vs pa. 7. res a spiritu, cum deglutire nequeant? Siccita
6. Aph. 37 vox clangosa. Humiditatis Raucedo, decolo
7. Aph. 49 tio, sine dolore. Prognostica: Vincentis nat
signum. Fluxionem ad externa vergere. Tum
aut Rubor in pectore, aut collo bonum. Cocti
cito multa, & crassa excreantur, & facile. Vince
morbi, symptomata grauia. Si neque diebus
cretorijs deleatur rubor, nec tuberculo in sed
exteriorem vergente, pus non facile excreet, ac
deatur sine dolore agere, mortem significat, aut
5. Aph. 10 cidiuam ruboris. Translatio ad pulmonem let
l s, nam pereunt in 7. diebus, si vlterius, suppur
3. Prog. 20. tur, & dementes fiunt. A febre habito lethale
sine tumore. Febris superueniens soluere potest
4. Aph. 34 35. flaua bile eadem die, aut non vltra 4. suffocantu
intro: aut liberantur, si extra. Quę ab humori
3. Prog. 6 crassis vlterius. Pituitosa ad 40. diem, Scirrosa
annum Auic. Modus solutionis per coctione
excreationem, translationem extra. Interitus
suffocationem, famem, translationem intro. Sig
2. in 3. Ep. 4. suffocationis, respiratio sublimis, idest, per par
superiores thoracis. Narium pinnę morę, exig
&

onga ob loci anguſtiam. Extrema frigida, & li- 2. Aph. 43
a. Pulſus paruus, ſudor frigidus ſub axyllis Aui.
ima circa os iam ſtrangulatis.

De curatione anginæ. Cap. III.

A Nginæ curatio remedijs perficitur ad fluxionem, ad id quod influxit, ad Symptomata. tio ad fluxionem: Humoris fluentis euacuatio ellens, poſtea deriuans. Venæ ſectio quamprim ob morbi celeritatem Hipp. ex brachijs, ideſt 4. acu. 30. oque, quia fauces in medio. Raſ. ex Cephali. Trall. aliquando ex crure, in ſuppreſſis menſis, Hæmorrhoidibus. An vrgente fluxione us ex brachijs? antequam morbus corripiat, ex De cu. per re ad præcauendum: Non larga ſanguinis miſ- ſan. 19. , ne lapſis viribus humor intro procumbat. u. Trall. Melius partiri per vices eadem die ſæ: mox ſub lingua, vbi eius venæ tument. Hipp. all. ſi non apparuerint ſub lingua, ex iugulari. s. Hipp. Maxime ſub Mamma cucurbitulis: con- 3. Morb. mitatur enim hac parte ex Pulmone ſpiritus calus, qui Orthopneam facit. Medicamenta purntia conuenirent ob turgentiam, at tardius opentur, quam venæ ſectio, interim magis agitant. ipp. vbi æger ex ſanguinis multa euacuatione de- 4. Acu. 20 litatus fuerit, Clyſteri vtitur alternis diebus. all. in valde robuſtis, poſt miſſionem ſanguinis ſperi exhibet ſcamonium, ſi deuorare nequeat, yſteri vtitur. Ad id quod influxit, initio dum 2. Gal. 2. get fluxio, Repellentia, poſtea concoquentia, vl- 6. Cata. 1. mo digerentia, & extrahentia. At repellentia ſuecta in Angina, & vbi recurſus ſit humor in parem principem, melius enim eſt extra vergere am intro, fauces rubere, quam ruborem delitecere. Vtitur tamen repellentibus gargariſmis. al. Sed vbi non imminet ſuffocatio, nec aliud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

6.Cata.3. graue symptomata. In graui angina non Repelle-
tia adhibet, sed extrahentia, in remedijs Archig-
4.Acu.30. nis. Hipp. post venæ sectionem inquit, attracto-
2.Morb. vtendum, & calidis gargarismis. Quamprimum
curbitulas in collo affigit ad vertebras, deinde C-
piti raso, & iuxta aurem ab vtraque parte sinan-
multo tempore adhærere: Postea fumigium ex n-
tro, origano, semine Nasturtij coctis in aqua, & a-
to pari mensura, & oleo modico, vt fumus in os a-
sumatur, aqua calida extrinsecus fouendo, sic en-
excreatio succedit. Aet. Si nullibi tumor, cucurbi-
la ad primam vertebram adhibenda, & frequenti-
auellenda, quod remedium facit & ad vertebras
xatas. Si tumor in maxillis, aut sub mento, super-
sum tumorem affigenda cum scarificatione, &
super scissuras aspergendus, & affricandus. Inter-
ne fiat attractio ad partem, reuellentibus vtend-
Cucurbitulę ad scapulas, dorsum, latera, infra v-
bilicum, incipiendo ab inferioribus, & affixæ de-
sum trahendæ ex Aretæo. Externa medicamen-
Relaxantia ratione doloris Hipp. Caput derad-
4.Acu.30 Ceratumque, tum collo, tum capiti circumpon-
lanisque circumuolues, mollique spongia ex aq-
calida expressa fouebis, An incocto Chamema-
Meliloto, semine lini. Trall. Ceratum ex Cera, B-
tyro adipe anserino, ad totam ceruicem: Postea c-
coquentia digerentia, & extrahentia. Cataplas-
ex Caricis, radice Althææ decoctis, pinguedi-
Anatis, Chamæmelo, farina Hordei, Melle. Post-
additis validioribus digerentibus, & attrahentib-
Fermento, sinapi, Stercore Canino albo, Colum-
no, Sulphure. Nido hirundinis, idest Stercore, Si-
De par. pi. Monet Gal. ante vsum Cataplasmatis, & post
fac. uendum locum ex aqua calida. Hipp. ad mitigan-
2.Mor. feruorem, cum rubor ad pectus, & ceruicem eru-
rit, imponenda betæ folia ex aqua frigida tincta. I-
terna ori propria, stomatica vocata mitiora qu-

exter-

ærna ob mollitiem, & tunicæ tenuitatem, gustui
a ingrata, non internis noxia: Gargarismi, illitio- 6. Catat.
,pulueres, suffumigia. Inter repellẽtia ad mitio- 1.
anginas. Diamoron ex aqua Plantaginis, Hor-
,decocto Iuiubarum. Dianucum efficacius, addi
validioribus astringentibus, Rosis, Rhu Punicæ
nis, succo Concoquentia in augmento, & statu:
ocum, Myrrha, cum decocto ficuum pinguium,
ctilorum, liquiritiæ. Dissecantia ad pituitã, cras-
,& glutinosam, Oxymel cum decocto Hissopi,
pilli, origani, Thymi. Digerentia calida in decli-
tione: Nitrum, Sulphur, Piper. Confectio Diabe-
a. Trall. qua multi sanati absque venæ sectione.
trahentia, cum vrgent Smyptomata quocunque 2. Mor.
mpore. Suffumigia humida ex posca, & oleo inco
s, origano, semine Nasturtij, Nitro. Suffumigia
ca ex Thure, Myrrha, Styrace, Gallia muscata: Iri-
, Aristolochia, Hirundinibus, Semine rapi, super
rbones. Illitiones faucium, cum penna ad vomi-
m prouocandum ex oxymelite, additis Sinapi,
aterio, aut stercore Canino albo cum sapa, mel-
Pulueres insufflati ex pipere lõgo, albo, Piretro,
ide, Cinere Hirundinis. Mitiganda vstio ex oleo
rgarizato, vel decocto lentium. Quidam rumpũt 2. Mor.
omicam vngue. Hipp ferro acuto ad digitum alli-
to facta suppuratione. Sæpe sufficit; candela in-
omissa. Ad solam siccitatem sufficit oleum amy-
dalarum dulcium intus, & extra, Hydræleon. De-
octum hordei, Iuiubarum, liquiritiæ. lambere sy-
ppum violatum, de Papauere Mucillago Psyllij,
leum seminis lini. Ad cõuulsionem remedia dicta
conuulsione: totam ceruicem fouere multo oleo
alido. Ad symptomata. Cũ vrget suffocatio, Hipp.
istulas detrudere conuenit in fauces iuxta maxil-
is, quo spiritus ad pulmonem trahatur. Interim
eprimitur larynx, ne Epiglottis incumbet palato.
t faciendum, vt citissime spuat, & pulmo gracilis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2.Mor. fiat. Calidis gargarismis, suffitu. Extrahenda pitui-
6.Catat.3 ta ramulo cum lana, iterum inquit, tepidas collua-
si non exit saliua, frigidam aquam bibat. Gal. insi-
stendum in reuulsionibus, Clysteribus acutis, &
medicamentis efficacioribus ad fauces: Cucurbitu-
la in occipite Paul & Auic. moliuntur perforatio-
nem asperæ arteriæ, vt præciso Bronchio, & extra-
cto magnitudine lupini per foramen illud respi-
ret. At si vera sunt quæ diximus, remedium ince-
tum, nec discedendum ab Hippocrate: quamuis
gutture penitus resecto viuere possit, sed sine vo-
ce. Hipp. Cum vrget deuoratio, ne fame pereat,
De princ. interim nutrire licet per clysteres, nam venæ mi-
seraicæ etiam ex intestinis trahunt alimentum.

4.Acu.20 Quod videtur significasse Hipp. dicens: cum c
copiosam sanguinis euacuationem imbecillis fu-
rit, Clysmum tertio quoque die ventri infunde-
donec in tuto æger fuerit, & fame indigeat, ide-
cum ob Anginam deuorare nequeant, & refici, l-
cet per clysteres nutrire, donec in tuto fuerit, & c-
4.Acu.30 fame indigeat adiectione. Victus, bibat aquam, -
mulsam non frigidam, cremoremque assumet, vl-
ex iudicatione in tuto fuerit. Trall. exhibet oua so-
3.Morb. bilia. A vino abstineat, & Ptisanæ succum tenue-
sorbeat. Cum morbus remissus fuerit, & cibos gu-
stauerit, Elaterio purgandus, ne reuertatur.

Ad affectus anginosos. *Cap. IIII.*

AD Tonsillas, Gargarismi repellentes, raro d-
gerentes ex vsu sunt, quia in superficie ta-
tum, sæpe sufficit attritio tuberculorum, qui in Ca-
po oriuntur per consensum. Ad Glandulas tum-
das, post vsum repellentium, & Astringentium, d-
gerentia validiora, Piper, Sulphur, Iris, Thymu-
ex melle, aut Oxymelite. Ad inueteratas, & d-
ras. Emollientia: ex pice cum oleo veteri, Medu-
lis,

,Pinguedine.Hammoniaco, Galbano,Bdellio,tũ
ius illinendo,tum extra emplastro. Ad Columel-
m relaxatam, qui vuæ casus dicitur. Auic. Seda-
inflammatione per repellentia, valde astringen-
a adhibenda. Decoctum Gallarum, Glandium,
uctus Miricæ: aut pulueres cũ cochleari: Flos æris 6.Catat. 3
um melle illitus Dioscorides ad repriműdas vuas,
Tonsillas. Mes. retrahit sursum,extensione au-
um sursum dolorifica, & Capillorum verticis, vt
utis auellatur: Cucurbitulis in vertice: Emplastro
strictorio in vertice ex succo Acaciæ cum Aceto,
Gallis adustis cum aceto. Aet. Picem liquidam illi-
it post capillorum tractionem.

Sternutamenta. In sanitate defendit à tonsillis,
x vuæ relaxatione,cum facies lauatur,haustus mo-
licæ aquæ frigidæ. Cum longior fuerit, vt ad la-
yngem perueniat,respirationem lædit,si per astrin
gentia non retrahitur, præcidenda, at non tota.
Hipp. inquit: Gurgulio cum periculo secatur, vri- 11.vs.pa.
ur, & scarificatur, quam diu rubidus, & magnus 11.
fuerit,ob inflammationem, & sanguinis fluorem. 3.prog.28
Expectandum, vt gracilis fiat superius, & nigrescat 2.Mor.
in summo: Iterum. Ex distillatione præceps depen-
det, rubicundus fit, & post nigrescit, si turgentem
non seces,statim inflammantur adiacentia

Vlcera oris,& faucium,quædam in superficie tã- 6. Cata.4.
tum, Aphthæ Græcis dictæ, peculiares puerulis la-
ctentibus cum ignea caliditate, ex vitioso lacte nu-
tricis,aut mala coctione ventriculi infantis. Quæ-
dam profundiora putrefacientia carnem subie-
ctam, carthilagines aliquando perforantia os pa-
lati, vt in morbo Gallico. Vocantur vlcera mali- 6. Cata.3.
gna, aut depascentia, Græce Cacoetæ, & Nomæ.
Oriuntur ex putredine, ex Argento viuo In ore
cito putredo accedit ob loci humiditatem, & cali-
ditatem, à quacunque causa inceperit exulceratio,
& quia medicamenta non incumbunt ob saliuam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

abluentem. Quædam à ſanguine,quædam à bile
partis inflammatione. Quædam à pituita, Quæd
ab humore Melancholico, cum acredinem conce
rint, aut ſalſedinem abſque inflammatione. Sig
6. Cata 4. Cognoſcuntur viſu, & tactu. Color rubicundus,
uus, albeſcens, liuidus, & niger. Durities, mollit
Sordes craſſæ, Ichor tenuis, Prognoſtica: Supe
cialia non maligna, facile curantur: Reliqua diut
niora. Quæ in Epiglotti, & faucibus periculoſa,
ſanies pulmonem exulceret. Os palati, aut Cart
lago exeſa incurabilis. Carthilago Epiglottis ex
prohibet deglutionem, quia cibus, & potus labi
in aſperam arteriam. Curatio. poſt totius, & cap
euacuationem, aut venæ ſectione, aut purgatio
& corroborationem: particularia remedia. Ad Ap
thas ſimplices, mediocriter aſtringentia. Infantib
nutrices cibos mandant, lentem cum pane, & m
dulla Ceruina, aut Vitulina, aut Mala auſtera, Pr
Meſpila Corna. Si magis inflammata, Lactuca, En
uia, Portulaca. Illinire ex Diamoron, roſarum p
uere adiecto. Adultioribus efficaciora. Succus r
cum, Punicę cum melle roſaceo: adhuc magis in c
poribus duris, Rhus, Galla. Hypociſtis, Alumen,
luere, illinire. Si adiūcta inflammatio, lac, ſolani
cus, folium in ore detentum Plantago. Ad ma
gnas inducentia cruſtam, & auferentia, non ſeiu
ctim, vt in cæteris: ſed ſimul ob loci humiditatem
6. Cata. 2. Arida medicamenta cauſtica cum melle, quod a
ſtergit, ſæpius illinenda, quia eluuntur à ſaliua: S
cus caninum cum melle. Cinis Hirundinum, At
mentum ſutorium vſtum: non venenoſa, vt Præ
pitatum. Recentiores vnguentum Aegyptiacum
Galenus imponebat Miſy, aut æruginem cum
9. Simp. no. Chalcitim cum oleo ad mitigandam eius ac
moniam. Diphriges, ſeu per ſe, ſeu cum melle deſ
mato perfecte ſanat, & ad cicatricem ducit omn
putreſcētia oris vlcera, columella præſectam, & p
dendi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

di vlcera: Hipp. Florem æris accipit. Idē Diosc. 2. Mor.
lit cum melle ad deprimendas vuas, & Tonsil-
Nihil autem refert, seu Diphrigem, seu florem
s, seu squamam assumamus. Hodie Causticum
emus securissimum, & efficacissimum: Oleum
phuris, aut vitrioli, si tangatur gosipio: postea
rigatur inustio lacte, aut oleo amygdalarum dul
m: nam & squamæ ossium abscedunt. quæ cum
cesserint, reliquis remedijs cædunt.

De Pleuritide. Cap. V.

THorax superior venter ab Hipp. vocatur, in quem recipitur spiritus, & redditur respira-
onem faciens. Circumscribitur à superiori parte
gulo, ab inferiori septo transuerso: à posteriori
na dorsi, ab anteriori osse pectoris, à lateribus
stis. Additi sunt musculi, quidam inter singulas
stas vnus interior alter exterior. Alij extra co-
s, inter cætera officia adiuuantes motum respira-
onis: costas dilatando, & constringendo. Alio
odo septum transuersum cauitatem Thoracis am
iorem reddit, cum contrahitur inspirationem fa-
ens, quia per eius tensionem inferius vergit: cum
laxatur expirationem quia sursum reuertitur. To
cauitati subtenditur membrana subcingens co-
as, in qua Pleuritis nascitur, de qua nunc agen-
um est. Denominatur à particula Latine morbus 2. Meth. 1.
teralis, laterum compunctio, dolor lateris: vul-
ò, mal di punta. Est inflammatio eius membra-
æ quæ lateribus subiacet. Describitur grauissi- 2 Glo. 1.
na, quæ & exquisita est. Est dolor lateris, ac subcin li. Def.
gentis membranæ vsq; ad clauiculam, & summum
humerum, & scapulam pertinens cum febre acuta
non intermittente. cum dolore confodiente, horro
re, spirandi difficultate, & tussi. Differentiæ ex affe-
ctu Phlegmone, Erysipelas. Nam œdema, neq; scir-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rus, quia ſine dolore, niſi admiſceatur ſanguis,
bilis inflammationem faciens. Neque inflatio
flatu, nam dolor in eo contingit ſine febre, qui
ne inflammatione. Exquiſita, quæ ex flaua b
Aph.14 Notha, quæ ex mixtione frigidorum. Pleur
ſicca cum nihil expuitur, contingit magis in exc
ſita: contingit tamen & in Notha, quam diu c
da eſt. Humida in qua multa expuitio, contin
magis in Pituitoſa. Ex loco affecto. Quædam aſc
Acu.10. 11. dit ad Iugulum, magis inter exquiſitas. Quæd
deſcendit ad ſeptum tranſuerſum magis inter N
thas. In membrana ſubcingente exquiſita: In m
ſculis Notha. Auic. addit, in Mediaſtino. Hi
Mor. Quædam in Dorſo. Sed hę pertinent magis ad
ripneumoniam. Quæ in muſculis intercoſtali
ad Pleuritidem pertinent, quia ob propinquita
communicantur membranę. Minus quę in Co
rum perioſtio; adhuc minus, quę in muſculis ex
lo. af 3. nis, aut in membrana ſub cute. Niſi enim memb
na ſubcingens laboret, aut primario, aut per con
de lo. in ho. ſum cum propinquis, Pleuritis non eſt. Hinc
vt aliquando Peripneumonia vnius lateris, Pleu
tis appelletur ab Hipp. quia alicubi Pulmo ad
ret membranę, ſeu pręter naturam, vt Hippoc
tis inquit exſiccato pulmone: Seu ſecundum na
ram, in homine ſub iugulo, & Scapulis: vt à Fal
pio notatum eſt. Cauſa materialis quę dicta
Sanguis, Flaua bilis, aut mixti inter ſe, aut cum
tuita, & Atra bile. Humores tenuiores ad memb
nam magis penetrant, Craſſiores in muſculis m
gis firmantur. Efficiens fluxio à capite, vel cęte
partibus ob redundantiam, aut expulſis humorib
ad partem imbecilliorem, aut attractis ob dolor
Mor. caliditatem: aut paulatim congeſtis ex nutrime
to vitiato, & virtutis imbecillitate. Tanguntur
cauſę ab Hippoc. vbi inquit. Pleuritidem à Rig
re, vt plurimum incipere in hunc modum. La
natura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ura nudum carne prę omnibus corporis parti-
cum in ipso nihil sit, quòd renitatur, prçter ca- 5. in 6.
tem, maxime Rigorem percipit: quod confir- Epi.3 1.
ea sententia, cum scribit, Rigor ex superiori
tre magis. Cum riguerit, caro & venę contra-
tur; & conuelluntur, hinc bilis, & pituita expri-
ur ad interna ob caliditatem attrasentem à vici-
Idem contingit post laborem, fit enim aliquan-
carnis, & venarum disruptio, aut dilatatio, vn-
collectio oritur sicut in percussione. Ex potu De aff.
oqne largiore humectato corpore, si friguerit,
ressio fit. Ideo contingit in Aquilonia constitu-
ne, & Hyeme. Cur non in Aestate ob liquatio- 3. Aph.5.
n? An fluxiones eo tempore vergunt extra? In 22.
rate declinante ob imbecillitatem, & bilis abun- 3.Aph 29
tiam.

Signa Pleuritidis. Cap. VI.

Igna Pathognomica Pleuritidis exquisitę qua- 1.Cri.5.
tuor ponuntur à Galeno. Nothę autem deest 1.Aph 52
quid. Febris, Dolor, Tussis, Respiratio difficilis, 5.lo. af.3.
ldit Pulsum alibi. Febris symptoma inflamma-
nis ob intemperiem, continua habens accessio-
s Tertianę ob bilem, vel sanguinem putrescen-
n in parte membranosa. Quotidianę in parte 2. diff. 9.
usculosa. Acuta ob affinitatem membranę cum
ricardio, Septo transuerso, & quia pars affecta 4. præs.3.
rum distat à corde. Quamuis Thorax secun-
m partem musculosam neque magnis vasis, nec
cinitate conuictus est cum corde comparatio-
Pulmonis. Dolor Symptoma est inflammatio-
is ob solutionem continui ex humore mordente,
t tendente. Punctorius ex flaua bile, Tensiuus ex 2. lo af 3.
nguine, grauis & frigidis humoribus, pulsatilis in
usculis: dilatatus ratione membranę, angustus in
usculo, aut costę periostio.
Communicatur nunc Iugulo, nũc septo transuerso
nunc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

de lo. in ho. nunc vtrique Hipp. in Dorsali, nam peruen[...] quando ad inguina. Ad superiora, quia quatu[...] stæ superiores venas recipiunt ex Iugulari, oct[...] feriores ex vena sine pari, hæc protenditur infr[...] ptum transuersum, vnde dolor aliquando ad in[...] na, in qua mingitur aliquando vrina subcruen[...]
2. Mor. Communicatur autem dolor magis per venas, [...] per carnes, quia venæ magis trahunt Hipp. Aff[...] magis in decubitu lateris oppositi, cum in mem[...]
1. Mor. na fuerit non solum ob pondus particulæ, vt [...] sed etiam quia trahitur membrana à pulmone [...] parte adhæret, quod magis contingit ad iugul[...] Affligit magis in eodem, cum in musculis fuer[...] attritionem: Hunc tabernaculum Thoracis v[...]
2. Mor. Hipp. Non sentitur dolor in declinatione. Ne[...]
5. Acu 27 in delirio: neque in particulæ interitu: In hoc[...]
2 Aph 6. ditur aliquando latus liuidum mortuis simile, [...]
1. Acu. 35. de icti dicebantur, & siderati.

3. Tussis symptoma est inflammationis refuda[...] humorem in asperam arteriam, vnde irritati[...]
2 Sy. ca. 3. expellendum. nulla ex externa inflammatione [...]
4. ca, cum vapor solus offendit, aut intemperies [...]
4. lo. af. 8. qualis, quod contingit in Hepatis inflammatio[...] & in Pleuritide cruda, cum humor non expell[...] aut quia vehementer impactus ex flaua bile ob[...] nuitatem: aut quia crassior in humoribus frig[...]

4. Respiratio difficilis symtomata est, aut dol[...] prohibentis motum, aut morbi in magnitu[...] prohibentis integram dilatationem, quod m[...] contingit in Peripneumonia: aut ob intempe[...]
5. lo. af. 3. calidam. Frequens, & exigua: ob caliditatem m[...] gna, frequens & celer, at ob impeditam dilatati[...]
1. de res. 9. frequentior, & minor ob dolorem tarda, & i[...]

5 qualis. Pulsus symptoma febris, sed minor ob [...] teriæ duritiem ex membranę tensione, ideo [...] bior, & celerior: voocatur serrinus inter inęqu[...]
4. ca. pu. 8. in vno ictu: Variatur ex natura humoris, & ma[...]

tudin[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ne inflammationis, & loco. Nam in humori- ad costas ęqualis est prorsus pulsus, idest in ibus musculosis, non vt in Pulmone inęqua- Prognostica salutis, aut mortis: ex coctione, & litate in sputo. Bonum cito spuere, & facile, & mixtum valde cum fl ua bile. Deterius si mul- post, si cum multa tussi, si non valde permixta fla vel ruffa. Screatio flaua non multo permixta guine, si inter initia excernitur, salutari admo- n est, si septima die pigrisque, minus secura. nis excreatio mala, quę nō sedat dolorem, quę o sedat omnis melior est. Sincera flaua cum pe- ulo est Candida glutinosa, ac rotunda, inutilis, st spumosa non continet humorem peccantem. idis, & spumans admodum, est mala. Si adeo cera, vt nigra appareat, difficilior quam illa est. ęter sanguinem omnes humores sinceri mali, a significāt exustionem, similitel spumosa. Gal. sanguinolenta dubitatur. Nam Hipp. inquit. utum sanguinolentum, & Pleuritis sanguinea erior quam subbiliosa, quia significat ruptionem nis, aut venarum, & necesse est suppurari, ideo tis est Pleuritidis, dolorosa, & lethalis. An san- is sincerus disruptionem significat, non sincerus, c multus resudationem? Nam Hipp. inquit in acis: Sanguine non multo permixtum flauum in ncipio salutare: septima, aut post, minus tutum. lde sanguineum statim in principio, periculo- m. Ex communibus quoque cum alijs morbis, ex inis, alui excrementis, sudoribus, Siti, calore, mol ie, somno sumit signa bona, vel mala Hipp. Pul- s valde durus paruus & creberrimus exitialis, rrinus auctus cum facultate valida, suppuratio- em, aut Tabem significat: Cum imbecilli, pericu- m habet. Modus solutionis Coctione, Transla- one, Suppuratione. Coctione euacuata paulatim ateria per sputum, aut per habitum digesta.

Cocta

[Margin notes: Prognost. 4. Præs. 3. 1. Cris. 3. 2. prog. 43 44. vsque ad 51. — 2. Prog 47. 3. Morb. l. 9 — 2. prog 36 4. Præs. 3. 4. ca. pu. 8.]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

4. Acu. 78 Cocta sunt sputa, cum similia puri. Aliquan-
3. 13 Epi. Crisim in Anaxione, per sudorem, aliquan-
79. vrinam. Alui subductione, & venæ incisione
2. prog 52 cunque dolor in his sedibus non desinens
excreatione, neque ventris subductione, neq
næ incisione, ac Medicamento, & victus ratio
6 Aph. 16 suppurationem vertitur. At in morbo later
ui profluuium malum. Gal. in Com. exponit.
do ob morbi vehementiam, sine signis coctu
significant imbecillitatem virtutis, non pe
conferentia Thoraci. Hipp. confirmat inqu
3. Mor. Cum Dorsum rubescit, humeri incalescunt, g
tur in desinendo, venter turbatur, deiection
rentes, & valde fœtentes, hi propter egestioné
7. Aph. 11 riuntur. Translatio ad externa bona: Ad Pul
4. ca. pu. 8. mala. Si ad Cor, syncopem facit. Si ad Cereb
delirium, aut soporem. Si ad neruos Tremo
Conuulsionem. Hipp. in Coacis. inquit. Ple
sine conuulsione difficilior, quam cum conu
ne. An transmigratio ad neruos minus peric
est quam ad Cor, aut Cerebrum? quia ad parte
ternas. Suppuratio expectanda, si dolor perse
2 pro. 12. Quicunq; morbi laterales in 14. diebus non r
5. Aph 8. gantur, 11. ad suppurationem vertuntur. Aliq
2 prog. 54 do antea. Nam die 7. ægrotationis suppurati
quando excernitur: quod existentibus adhuc
tis biliosis, valde exitiosum est. Nam intereu
14. nisi aliud signum bonum apparuerit.

Curatio Pleuritidis. Cap. VII.

IN Curatione Pleuritidis prius Fluxio tolle
& eius causæ: deinde remedia adhibenda
quod influxit, & symptoma.

2. Acu. 1. Sed videtur Hipp. incipere ab eo quod infl
& ad symptomata, cum inquit. Tentare calid
ment

is dolorem soluere, cum tamen oppositum
libro de Affec. vbi inquit. Cum pus excer-
eperit, latus calfacere expedit, & forinsecus
rare, prius autem non expedit: Reficcatur
. Quod & Gal. passim monet, localia non
enire ante totius euacuationem in omni Pleg
. An conueniunt, vbi non adest totius ple- 13. Met. 6.
o: vbi causa fluxionis ex loco affecto oritur, vt 5. 4.
lore. Vbi paruus est affectus. Interim fomen- 4. Auct.
parant ad venæ sectionem. Adhibitis prius 28.
ntis venã confestim secare, vt sanguis effluat, de inter.
oaluit in parte Gal. Faciunt, & ad Medicamen af.
rgantia. Hipp Præhumectare fomentis opor-
vt corpus Pharmacis magis obediat. Fomenta
ida ex aqua calida in vtre, vesica, vasculo æneo
testaceo intermedia lana: aut spongia expres-
teis inuoluta ne vapor calidus tendat ad na-
licet aliquando iuuet scilicet in Sicca Gal. Fa-
t ad acres, & siccas fluxiones. Efficacius de-
o Violarum, Chamæmeli, Florum papaueris
as. Hordei, Maluæ, Furfuris. Fomenta sicca ex
o frixo, & sale in sacculum, ad tenuem aquo-
que sanguinem Gal nam leue, iucundum, &
uolum est Milium; & sanat aliquando dolores 2. Acu. 7.
Clauiculam, & humerum. Gal. & eos, qui ad Hy
hondria Media idest partim humida, partim
Hordeum, & Eruum made facta in aceto di-
, vt quis bibere possit, vel paulo acidiori, per-
, & terue facta in sacculum. Furfur eodem mo-
Ad crassos humores, & lentos, & adflatus. Ex 2. Acu. 2.
morsu carent Milium, Hordeum, Furfur ad-
sus mordentes succos Gal. Mordent Orobus
, Acetum, ad humores Crassos, & lentos. Si fom e
non sedetur dolor, non diutius calefaciendum,
n siccant pulmones, idest prohibent sputum, &
suppurationem excitant. Sed quamprimum
cuandum, aut venæ sectione, aut medicamento
purgan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

purgante. Si dolor ad clauiculam pertigerit, grauitas molesta sit brachio, vel maniæ, vel pa-
2. Acu. 10. bus septotransuerso superioribus internam cu-
4. Acu. 73 venam secare expedit, qua parte dolor afficit: eousque sanguis auferendus, donec rubidior n-
to, vel pro puro rubidoque liuidus fluxerit; v-
vtrumque contingit. Sed dubitatur de loco
Quantitate. Nam Arabes secant in opposito l-
de Su.mis. re, quod constanter negat. Galenus, sed vbique
16. uandam esse rectitudinem corporis, quam H-
Catixim vocat. Quamuis autem multæ sint c-
nota trouersiæ apud recentiores; facilis tamen est co-
liatio ex distinctione Rasis. Si enim plenitudo a-
cum imbecillitate virium, vt æger non possit f-
integram euacuationem, non tutum est ab eo-
latere secare, cum enim ex modica euacuatione
exhauriatur pars inflammata, attrahetur po-
ad eandem humor ex reliquo corpore. Ideo p-
cipiunt arabes, vt prius secetur vena in oppo-
latere, vt ad partem sanam reuellatur sanguis,
inde repetitio fiat ab eodem latere, vt pas aff-
exoneretur. Vbi autem vires sunt validę, & tu-
& cito succurritur integre euacuando ab eode-
vt Græci præcipiunt. Vbi partiri oporteat, quid-
incipiunt à pedibus. At plenitudo totius toll-
ex media, aut interna brachij, quam ex cru-
Huius gratia etiam in defectu menstruorum,
Hæmorhoidarum, non ex pede primum, sed ex b-
nota chio. Contingit tamen aliquando in Pleuri-
maligna, & venenosa, vt venæ sectio in brachio
dat, non si ex pede, aut Hemorrhoidibus, vt q-
dam ex recentioribus notarunt in statu pestile-
quia humorum prauitas minus nocet si ad int-
nas partes trahatur. Sed vbi paucitas sanguinis
est, egeat autem particula exoneratione, Hipp-
1. Mor. manu secat eiusdem lateris in Pleuritide sicca. N-
25 ex venis exiguis nō fit multa euacuatio spirituu-

Tral-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

anus in his cucurbitulam affigit in latere do-
cum scarificatioue.
antitas autem sanguinis certa præscribi ne-
pondere, aut mensura, quia vires non omnino
urari possunt: Colliguntur ex impetu fluentis de sa.mi. nota
inis, ne flaccescat. Ex pulsu, ne in paruitatem 13.
equalitatem mutetur. Ex mutatione coloris
ie quam sequitur syncope. Hippocrates ob-
tur sanguinis exeuntis colorem cui hodie fi-
non possumus, quia vires deficerent, vt plu-
m initio sanguis exit impurior, & turbidior,
succedit flauior sistimus: Si initio fluat rubi-
ac tenuior; Galenus præcipit compescendum,
rior, & crassior audacter euacuandum.
onsentaneum enim rationi est, vt ex vena scis- nota
nguis exeat prius, qui impurior est, postea suc-
t sanguis purior ex arterijs per anastomosim.
xpectare, vt exeat, qui vitiatus est in parte in-
mata, non est tutum: si enim pars affecta distan
est, aut astricta, exibit plus sanguinis boni quā
ii. Tempus mittendi sanguinis non præscribi-
dierum numero, dummodo vires persistant, & San. mi.
ctus indicet. At in progressu, vt plurimum debi 20.
ntur, febre, dolore, inædia. Et affectus mutatur
xus humoribus, & sub purulentis. Ideo Hipp.
uit. Venam confestim secare oportet, cum non- 4. Acu 28
n fixa sunt omnia quę contristant. Et cum mor- 2. Aph. 29
nchoant si quid videtur mouendum, moue. Si
em prætermissa fuerit in initio, licet aliquan-
posterius, sed minus. Obseruandus cibus re-
s, aut semicoctus in primis venis. Hodie ad cau-
am præmittimus clysterem, quod si adhuc in
ntriculo sit, Trall. vomitum pręmittit, mox san-
s mittendus. Quidam ex recentioribus lenien-
pharmaco exonerant primas venas, ne humo-
crudi in illus trahantur ex venę sectione. At
pp. id facit secure, & mediocriter post missionē 4 Acu. 21
san-

sanguinis : Eligenda est accessionis declinatio
hora magis quieta, præsertim matutina, nisi o
2. acu. 11. tus vrgeat. Si dolor partes infestat sub septo t
uerso, nullumque signum fecerit ad clauicula
Item si dolor sub Thorace fuerit valdeque in
uerit, Pleuritico ventrem subpurgabis. Galenu
4. acu. 76. terpretatur, si dolor descendat ad Hypoc
drium idest ad octo costas inferiores, ad
peruenit vena sine pari. Purgationem præfert,
venam non habemus propinquam, humor a
inferius vergit. Nam venæ sectio non tolli
lorem, nisi ad clauiculam pertingat. Venę
2. acu. 8. brachij ex venis iugularibus oriuntur. N
mirum Pleuritidem descendentem ad Hypoc
drium, infestare partes sub septo transuerso, &
Thorace, aliquando vsque ad inguina, nam
sine pare vltra septum transuersum protendi
Sed Gal. in his quoque præfert venæ sectione
cubitu, veritus purgantis vsum in principi
1. aph. 24. Hipp. In acutis passionibus raro. Et inflamma
4 acu. 21. nes, seu supra septum, seu infra non solui me
22. mento purgante, sed venę sectione. An infixa
cuare non licet, nisi coctione præcedente? A
quam humores ex toto sint infixi licet purg
educere, ne figantur. Quod in Pleuritide descen
3. Mor. 22 te præcipit Hippocrates: in initio. Nam inq
Medicamentum conuenit, antequam sputum
liosum adueniat, Si post dederis, sputum sur
prodire non poterit. Exhibebat Hipp. Ellebo
nigrum, aut Peplium. Galenus Hieram ex Colo
tide in qua Elleborum recipitur, non Scamoni
Mesues cauendum à Mirabolanis, & cæt
astringentibus, quia retinent sputum ob id secu
est Agaricum, quam Rhabarbarum. Lenientia
sia, Manna. Sy. Violatus solutiuus: Oleum am
dalarum dulcium, cum Terebyntrina, oleum se
nis lini, nam anodyna sunt, Simul & euacuant
Qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

idam potione sudorifica vtuntur, vt materia Sudorifera
ergatur in habitum corporis. Lignum Visci
rcini in puluerem drachma vna, cum deco-
ue pectorali. Aliud. Flores papaueris Rheas dra-
a vna pulueris cum aqua Hordei. ad biliosam
ritidem. In Germania vtuntur Meri potione Vinum
i ex Reno, nam calefacit, & dissipat in habitum
poris.

Ad humores infixos in Pleuritide. Cap. VIII.

A D humores in parte post venæ sectionem, aut purgationem non repellentia conue-
nt, vt in cæteris, nisi parcius, ne in Pul- 11. Met. 17
nem, & Contrudantur humores. Si roborare
orteat, victu potius consulendum, parcius astrin-
ntibus. Indicantur concoquentia, Expur-
ntia per sputum. Digerentia exterius, & ex-
nentia: aut Suppurantia, Coctio à natura fit
ete, quam tussis prohibet. Ideo sedanda ijs, quæ
teriæ asperitatem leniunt, Arteriacæ confectio-
vocatæ. Gummi Tragacantha, Glycirizę succus, 7. Catat. 1.
nilum. Mucillagines. Fiunt cum saccharo lin-
s, Græce Eclegmata, quia lambuntur. Ara-
loch. præcipue ex Mucillaginibus: De psyllio ad
es humores. Diatragacanthum frigidum, cali-
m. Adiuatur Coctio arte. Ad bilem per refri-
antia, & humectantia. Sy. violatus de Endi-
. Iuiubinus, de Papauere, sed parcius Auicen. ne
nia frigiditate congeletur materia: Diacodion
r somnum coctionem facit. Aqua hordei, Vio- 7. Cata. 2.
um Endiuiæ, Capilli veneris, qui Mes. modica
rictione facit ad robur pectoris. Ad Pituitam
odice calefacientia: nam efficaciora augent flu-
onem & febrem: Sy. de liquiritia de Capillo ve-
ris, de Hissopo, Oxymel, Acetosus S. Decoctio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ficuum pinguium, Dactylorum, Farfaræ, Ori
Hiſſopi. Expurgantia per ſputum, quæ facile
creationem faciunt: relaxantia Thoracem, &
8.Pro.43. tigantia dolorem, inunctio ex oleo amygdal
dulcium, Butyro, Vnguento pectorali, inimic
gida, & aſtringentia. Robur muſculorum au
dus in ualida tuſſi, augendo victum cum excr
De Phiſ. adeſt. Sorbitione Ptyſanę. Non vbi valde ſiccus
vl. bus. Nam tunc ſolus potus humectans, aut po
1.Acu.22 tum modica ſorbitio. Materię tenuioris incraſ
23. ijs quæ ad bilis coctionem dicta ſunt. Craſſiori
tem attenuatio inciſio, & abſterſio. per mitiora
febris vehementior, ex melle, oxymelite. Effica
per acria, & amara. Iris, Porrum, Scylla, Ma
bium, Nitroſa quędam, vt ſemen Vrticæ. Ex qu
potiones, & Eclegmata. Loch ſanum & exper
de Farfara, Diapenidion, Diaireos, de Scylla. Q
exẽpla multa ſcribũtur à Gal. Externa remedia
7.Catat.2. rẽtia Balneũ aquę dulcis poſt euacuationes ad
ſos humores temperandos, & in totum corpus
rẽdos. Fomẽta dicta in principio: nõ prius quã
1.3 Mor. tũ adueniat, ſed cum pus expurgari inceperit, l
& de lo. in calfacere expedit, & forinſecus maturare. Cum
ho. cationes ſunt, dolentes locos humidis fomẽtis t
de Aff. & facito, & oleo illinito. Poſt inunctionem inſper
3.Mor. di pulueres digerentes, ex Aniſo, Cumino, Ireos
hementiora quoque ob profunditatem. Sulphu
napi, Stercus columbinum Calamentum, Ru
Theriaca Cataplaſmate, quæ & extrahunt. Theriaca cum
dulla panis calente, ex furno ad malignãs pręſer
in dorſali adhibita pectori, & dorſo. Trall. & Ae
extrahunt per cucurbitulas loco dolenti, & c
cum ſcarificatione, & vnctis vlceribus ne coaleſ
ſingulis diebus repetunt, vt ſanies profluat, ſic e
prohibetur ſuppuratio, quo ſolo remedio mult
8.Mor. nati. Si dolor perſiſtat, melius eſt ſuppuration
5.Sim.9. tentare, nam minus lethalis. Hippo. Suppurantia
lid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

,& humida Emplaſtica Fomenta,& Cataplaſma
radice Altheę,Seminis lini,Fęnogręci,Mililo-
rina Hordei Pinguedine.Pus confectum ſatius
alentioribus digerentibus extrahere, quam la-
aperire.Si non licet ob vomicæ magnitudinem,
us extra aperire,quam rumpi interius. Hippo- *Int.af.*
es inquit, in lateris tuberculo, vbi tumor de ſe
uerit ſignificationem, ſecato aut vrito, & po-
pus paulatim emittito. Si ſponte vomica intus *6.Aph.27*
patur, pus per ſputum educendum: Remedia
enda in Empiemate.Inter Symptomata,ſi vrgeat
is,vt in Eryſipelate, Conuenit aquę frigidę po-
, Gal. licet actu frigida ſint inimica pectori, & *1. Acu.43*
ammationibus. Alioqui non ſedanda febris niſi
em dies tranſierint, quod facit per Clyſteres,& *de lo.in ho.*
nea.
i dolor vrgeat, nec ſedetur per vere Anodina,
nueniunt quędam obſtupefacientia, vt Diaco- *7.Catat.3.*
n:conceduntur quoque Opiata quędam Victus
ituendus ad cuſtodiam facultatis vitalis, facilli- *1. Ac. 44.*
coctionis ne diſtrahatur natura à coctione mor
& quia ſummi labores ob ſymptomata prohi- *1. Aph.7.*
t coctionem cibi. Facilius autem eſt impleri po-
quam cibis. Ideo potus ſolus iu acutiſſimis ſi vi- *2.Aph.11*
validę. Mulſa dilutior, nam meracior ſpumoſa
dit ſputa. Acetum mulſum,vel acetum,& aqua, *3. Acu.13*
am plurimum,& humectatio fiat,vnde excreatio,
ymel ęſtate frigidum,hyemę calidum. Quod ſi *de lo.in ho*
lta ſitis fuerit,Melicrato vtendũ,& aqua: Aqua
rdei:paulatim,& frequenter.2. Mor.Si vires im-
cillę, addenda ſorbitio ex cremore Priſanæ quæ *1. Ac. 43.*
it vbi valde ſiccus morbus ſine ſputo,Ideo pre- *4. Ac. 71.*
dat potus huberior,ſequatur ſorbitio parcior. Cũ *1. Acu.22*
ta procedunt, augenda ſorbitio minuendus po- *1. Ac. 25.*
vſque ad iudicationem pro augmento ſputi.Sed *2. Acu.37*
poſitum videtur ſtatuere,cum inquit.Detractio- *1. Aph. 8.*
incumbeudum magis quam adiectioni: Et quod *10.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

inquit. In statu, & parum ante subtrahend
1. Ac. 27. & 2. Ac. 33. An declinatio est, cum sputa procedunt? minu enim dolor. At si tempora considerantur sec dum coctionem sputi, non sunt in declinatio
1. Cri. 18. Non dicendum alia esse tempora coctionis,
1. Aph. 8. symptomatum. Nam eadem ponuntur ab H
1. Aph. 7. cum inquit. In statu labores extremi, quo temp Gal. testatur, coctionesq; maxime fieri. Et cum inq Circa initia, & fines omnia imbecilliora; cum
2. Aph. 3. consistunt omnia fortiora. An non vnus est mo inflammatio? Alius enim est organicus in magn dine, vel in numero quando conuertitur in Al sum per suppurationem, alius est Similarium in temperie cum materia, Morbi organici temp non penes coctionem considerantur, sed penes ptomata. Coquitur enim tantummodo mat morbum similarium faciens. Ideo tremore dim to, aut per venę sectionem, aut purgationem, excreationem, aut alijs remedijs, dolor des Quo declinante augeri potest victus, nam qui re
2. Prog. 52. & 1. Ac. 27. 33. quitur per coctionem soluendus, mollior est: & morbus est mollior, eo pleniorem victum fert. tum si tendat in suppurationem non adhuc in clinatione est, dum enim pus conficitur, dol magis fiunt. Variandus igitur victus est pro uerso genere morbi, vehementia, & tempori
de Pti. vl. Vbi vehemens dolor, & nullum sputum, solus tus conuenit. Vbi remittitur, & excreatio qualis oportet, addendus cremor, augendusque augmento sputi, vt vires augeat ad excreation & in eodem victu conseruandus, donec iudice
1. Acu. 25 & post iudicationem duos dies. Postea mane tur sorbitio; vesperi autem ad alia cibaria tran res. Pro Ptisana Milij succus conceditur, aut Al cremor Trall, Diosc. Galenus concedit pisces f
2. Mor. tiles, & Asellos ex aqua coctos cum Marrubio
1. Acu. 27 netho, & sale sed ad incisioné, & abstersioné a dandu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dum Oxymeli,& alia maturantia ſputum: Sin- 2. Mor.
s diebus, & bis in die; ſi conſuetus ſit. Vinum 3. Acu. 4.
te album, molliſſimum, odorem non habens.

De Pulmonis conſtitutione. Cap. IX.

Vlmo græce Pneumon a ſpiritu appellatur: eſt
enim inſtrumentum reſpirationis, & vocis. 6. vſ pa. 2.
ro laxa, fungoſa, mollis ex triplici genere vaſo-
n contexta, vena, Arteria, Aſpera arteria.
Exoritur a ſpina dorſi circa baſem Cordis vndi-
e Pericardium amplectens, diuiſus in dextrum,
ſiniſtrum diſtinguente membrana Thoracis ca-
atem ab oſſe pectoris ad ſpinam, quę Mediaſti-
s appellatur. In ſiniſtro latere duo Pulmonis
bi, totidem in dextro, addito tertio paruo iuxta
nam cauam Spiritum externum Pulmo excipit,
ddit per aſperam arteriam, frequentibus ramis 6. vſ pa. 4.
omnes lobos diſſeminatis iuxta venam, & arte-
am: vt cordis calor in mediocritate conſeruetur
alenus putauit, vt amplius eo ſpiritu nutrire- de reſp. 1.
r ſpiritus animalis. Quam ſententiam refellit
riſt. non nutriri ignem qui intus eſt ſpiritu, ſed
iritum fieri humoribus incaleſcentibus, attolli, &
eprimi, vnde pulſus, & reſpiratio. Fertur igitur
corde ſanguis feruidus per arteriam ex dextro
entriculo, quam Galenus venam arterialem vocat
n Pulmonem, iterumque cordi redditur per ve-
am ex ſiniſtro uentriculo prodeuntem, quam Ga-
enus Arteriam venalem vocat, interim in itinere
o temperatur ab aere frigido inſpirato in aſpe-
as arterias iuxta venas, & arterias, vt circulatio-
ne quadam ſanguis perficiatur in naturam ſpiritus,
rius in dextro ventriculo deinde in ſiniſtro. Ideo
vas educens è corde vera arteria eſt ex duplici tu-
nica, vt ſpiritus non euaneſcant. Vas introducens
vena eſt ex vnica tunica conſtans, quia ſanguinem 6. vſ pa. 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

iam refrigeratum continet. Nec verisimile est pulmonem tanta copia sanguinis egere ad sui nutritionem: vt putauit Gal. est enim prę cæteris visceribus sanguine refertissimus: cum tamen exigui eius substantia fermè inanis. Principium autem respirationis à sola facultate animali pendere asseruit Gal. motu voluntario per musculos. At Ari.
demo. tho. & Pul. de vlt. & Mo. vlt. Principium motus augmentato calido, in motu principium nutritiuum. Nam hoc amplius facto necesse est eleuare organum. Gal. agnouit quoque hanc causam, sed tanquam finalem accepit, non efficientem. Patet autem veriorem esse sententiam Aristotelis, in motu respirationis qui reseruatur in Apoplexia, & Conuulsione vniuersali. Adiunctus tamen est motus voluntarius per musculos, vt interim seruiat operationibus, vt voci, & ad continendum spiritum in magnis conatibus. Læditur autem respiratio, vel ob augmentum, & decrementum caloris in corde existentis. Vel vitio neruorum facultatem animalem præstantium, vel ob vitia Pulmonis: quod proximum est respirationis instrumentum: aut ob angustiam cauitatis Thoracis; vel ob Thoracis dolores, vel tumores.

De Peripneumonia. Cap. X.

1. dif. res. 31. Peripneumonia, seu Pulmonia, videntur differre. An Pulmonia significat omnes affectus
2. Met. 1. lib. Def. pulmonicos, Asthma, Tuberculum, Vlcus. Peripneumonia autem est pulmonis inflammatio. Circumscribitur per signa: Cum febre acuta, spirandi difficultate, rubore in malis, quod signum proprium & inseparabile est. Differentiæ ex affectu. Phlegmone, Erysipelas. Sicca, vel humida. Magis à sanguine
3. Mor. 4. ca. pu. 12. crasso vel pituitoso; quia caro laxa, mollis vndique vacua, ideo tenuis humor præter labitur. At Mesue magis à flauabile, quia nutritur sanguine tenui

biliofo,

ſo, & membrum bilioſum: An pulmo flori-
ı ſanguinem tenuem, & vaporoſum recipit à
de tantum? ideo puriſſimum. Sed recipit 6. Vſ.pa.
uxionem à capite, vnde vt plurimum afficitur. 10.
l. An defluxio pituitoſa à capite per vias latas
replens Bronchia, quę, ſi putreſcat accerſit ſan-
nem. Bilioſa autem magis per membranas fit de inte aff.
n Angina, Pleuritide. Intumeſcit autem pul-
ex Eryſipelate quia ſanguinem multum attra-
ex magnis venis, aliquando ſpiritum tantum in 4.Acu.31.
hopnea ſicca. Varix aliquando pulmonis fit, ex
guine melancholico cum tuſſi ſicca, Inſequitur int.aff.
is, & rigor ad vtrunque. Tuberculum quoque 1.Mor.
monis à ſanguine, aut pituita ſalſa, cum conge-
fuerint, Inquit etiam: fit Eryſipelas in Pulmone,
plurimum reſiccatus fuerit: tunc plurimum ſan
nis in ſeipſum trahit ex magnis venis, & ex alijs
inis, hinc febris, & rigor: per alias vicinas intelli-
dum eſt per mediaſtinum ex vena caua. Ite-
n: Cum bilis à capite fluxerit in Pulmonem, per
tur, & Arteriam, Pulmo tanquam natura rarus, de lo.in ho.
ſiccus, trahit in ſe humorem quantum capere
eſt, vnde maior redditur, vt eius extrema latus
ttingant, adeo, vt aliquando agglutinetur lateri,
pleuritis ſicca gignatur. Differentię ex loco af-
to ſic conſiderantur à Gal. Quędam in vaſis, 4. Præſ.2.
venis, Arterijs, Broncheis, quædam in interca-
dine. Aetius addit, In Mediaſtino: quę forte
euritis Dorſalis eſt apud Hipp. in vno latere, vel 3.Mor.
vtroque.

Propter hoc ambigit cum Pleuritide. Inquit lo.in ho.
im Hipp. cum in vno latere eſt, Pleuritis voca-
r, cum in vtroque Peripneumonia. Contingit au-
n hoc quando pulmo agglutinatur membranæ
ocingenti. Pleuritis enim dicitur, quia membrana
cta eſt, licet non primario. Cum in vtroque, ſi-
ificat totum pulmonem tumefactum ex repletio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ne venarum vnicus enim truncus tam venæ qu
arteriæ ramos distribuit in omnes lobos. Ca
fluxionis efficiens, vt in Pleuritide. Frigiditas co
primens. Constitutio aquilonia. Hyems, Rep
lentia adhibita. Caliditas attrahens, in veheme
3. *Aph.* 5. ti motu pulmonis, tussi valida. Coba plasmata fu
2. tia non extrahentia ad Anginam applicata. Pa
culæ laxitas, vt in pueris: imbecillitas in declina
te ætate. Signa Pathognomonica quinque, vt
2. *lo. af.* 9. Pleuritide. Duo prorsus eadem, Febris acuta,
Tussis, aliquando sicca, aliquando cum sputo ma
pituitoso, colorato ex bile, aut sanguine. Reliq
uia differunt ratione partis. Respiratio diffic
ob angustiam instrumenti inflammati, vt suffoc
videantur: aliquando cum Orthopnea. N
obtensionem comprimi nequit, neque ampl
4. *lo af.* 7. dilatari, licet magna adsit Thoracis dilatatio; p
3. *dif res.* cum tamen aeris capit, ideo celer, & frequens, c
12. stertore: augetur necessitas ex febre: cum eflatio
calidioris spiritus, & desiderio aeris frigidi
4. *c. pu.* 12. Erysipelate. Pulsus magnus, & languidus, moll
ob pituitam, & pulmonis laxitatem: aliqua du
ties ex bile, & sanguine: inæqualis ob compressi
4. *Præs.* 3. nem arteriæ prope cor: in crassis humoribus mag
intermittens, intercurrens, Vndosus, Vermicular
cum immodica humiditate pulmo computrui
Dolor grauitati magis similis, profundus, ex imo
pectus, & spinam perungens: ob neruorum e
guitatem. Quandoq; inter ambas scapulas, qua
2. *Præ.* 9. doque sub scapula pulsatio communicans iugul
& mammæ præsertim in tussi. Auic. & Hip. Qua
2. *lo af.* 4. doque dolorem non sentiunt donec tussire incep
2. & 3. rint. Quandoque delirium, quãdoque sopor. Au
Mor. addit signum inseparabile, Ruborem Cocci in m
3. *Prog.* lis, ob floridum sanguinem pulmonis. Ruber & li
20. & 7. gua, postea nigrescit Paul. oculi intumescunt, s
Aph. 12. percilia deorsũ nutãt: Cornea pinguescit. Aet. nasi

simus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

in summo. An quia narium pinnę attolluntur loci affecti, Dextri, vel sinistri, Rubor in ma-idem lateris. Dolor, vel grauitas. Non ent decubitum in opposito latere, nam sen-veluti pondus suspensum quod signum prola lmonis ad latus. Hipp. In vtroq; grauitas sub ue scapula, vel iugulo: vnde totus pulmo su-ps pendeat. Mediastini signum Dolor dorsi & tis acutus. Biliosæ signum, æstus. Erysipelatis onis maximum signum frequenter refrigesce-quod fit ob sanguinis repentinam mutatio-Pituitosæ febris mitior, sputa aquosa in pueris, ribus. Melancholicæ vomunt pituitam aci-, quæ obstupefacit dentes, murmur in pectore. mostica. Periculosior est Pleuritide, vt plu-m lethalis ob necessitatem respirationis, & Cor uicinitatem. Si virtus imbecilla, aut morbo prę-nte ex Pleuritide, aut Angina: in septem die-pereunt, si effugerint suppurantur. Si velit re-re æger in vigore pessimum. Grauedines & ster menta præire, vel subsequi malum, nam membranas materia communicatur pulmoni ex bus. Sputi retentio circa statum auxilium non et. Salutaris screatio flaua non multo san-ni permixta inter initia. Vrinæ crassæ & mul-Dubitat Galenus de via ad vrinas, putat tran-oportere per Cor. An facile per venam sine i, aut Cauam in dorso transumi potest; nam cum or pertingit ad inguina mingunt vrinam subau-m. Hipp. Abscessus post aures, vel ad inferas es.

4. lo af. 7.
2. Mor.
int. aff.
1. Mor.
int. af.
loc. in ho.
19. Met. 5
5. Aph. 10
1. Prog. 20
2. Pro. 49.
4. Ac. 78.
6. lo. af. 4.
2. Mor.
2. Prog. 64.

Curatio Peripmoniæ. Cap. XI.

Curatio eadem cum Pleuritide. Hipp. Differt ratione partis. Non fomenta anodina. Sta-m venę sectio ex vtroque brachio Aet. nisi affe- lo in ho.

ctio

ctio fuerit in altero tantum. Non si successe
Anginam, vel Pleuritidem, etiam si dimissa
ab initio Paul. At si pulmo venas recipit ex
tantum, minus iuuabit quam in Pleuritide d
dente: An venæ cauæ nexus cum mediastino
radice pulmonis exonerare potest? Recentiore
3. in 6. tollunt sanguisugas ad Hæmorrhoidas ex Hip
Epi. 37. qui inquit. Peripneumonia non capiuntur,
venis sanguifluis laborant. Cucurbitulæ dors
Pectori cum scarificatione faciunt pro venæ se
ne Paul. Purgatio ex Elleboro nigro, non vltra
tum diem nam si multus humor infra decec
4. Acu. 49 quinta die, mortem inducit, quia supernæ pa
siccatæ sputi purgatione priuantur. Si non pr
3. Mor. succedat sputum, purgandus est per superiora
leboro albo, sexta, septima, & nona die, & vlte
Int. aff. aut simplici vomitorio. Clysteres alternis die
ratione febris. Nam infernam aluum neque
de suppressam esse oportet, ne febres sint acutę,
que valde egerere, quo sputum sursum educi p
sit. Hæc eadem in Pleuritide obseruanda dixim
Ad humores collectos extrahentia ex profun
11. Met. Relaxantia admixtis acribus, vt cutis aliquan
17. exulceretur. Paul. itidem inspergit Cerato Cyp
2. Gl. 2. no, Rutaceo, Nardino, Medullam Cerui, Resina
Butyrum, Oesipum, Hipp. Balneum aquæ dulc
3. Acu. 58 inquit, Peripneumoniæ magis confert, quam fe
ardenti. Nam lateris, & pectoris, & Dorsi dolor
mulcet, sputum maturat, educit, spiritum facil
reddit, vrinas cit, & alia multa commoda. Sed si
rite paretur, valde noxium. Galenus modum n
percipit, Ideo hodie perditum est remedium pr
stantissimum. Hippocratis modus est. Sit tectu
sine fumo, via breuis, facilis ingressus, & egressu
Aqua copiosa multiplici mixtura calidæ, & frig
dæ. Sedeat æger tacitus: ministri crebris perf
sionibus sine abstersione perfundant totum co
pus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

caput quoque,neque ſinant perfrigerari. Sen-
procedant ad calidiores perfuſiones,& ſenſim
tantur ad tepidiores:Spongijs abſtergere, in- int. aff.
re, ſemel, vel bis in die ante cibum. Nocet in
profluuio,& in nimis ſicca. Alibi idem Hipp.
principio non affueris, lacte ipſum craſſefa-
in pectore ac dorſo vrito: ita enim maxime a
o liberari poterit: & paulo poſt inquit: In
oris diſruptione ſtatim lacte in potu dato, pe-
& dorſum inurendum: nam celerrime ſanan-
Huius exemplo Arnaldus ad ignem ſine fumo
cit pectus,& dorſum:ſed remedium inualidū.
Eryſipelas pulmonis?Corpus refrigeretur betis int. aff.
frigida tinctis,& impoſitis,aut linteis ex aqua
da expreſſis maxime in recenti dolore: ſi non
eſt. Terra figularis ſoluta in aqua frigida in
aplaſmate: decumbat ſub dio: vt frigidum 9 Met 5.
iret. Aquæ frigidæ potus: non aliter ſanaueris: 1.Ac. 43.
ntum haurire vnica inſpiratione poſſit.
i effugerit ſeptimam,tepefactoria adhibebis, vt
Pleuritide:fomenta humida,Balneum: inunctio
: & purgantia per aluum,ſputum: An & per
nas, ſi eò vergat. Alioqui calefacientia nocent
ctui, & febri. Si prius extinxeris, iuuant.
purgant per ſputum humectantia pulmonem.
ermittitur ſiccari pulmo, vt ſputum non reij- de Aff. &
r,durior fit,& perimit,Oppoſitum videtur Aer. 1.Mor.
ens.Humiditas noxia pulmoni,cōuenit exiguus
us. An ſoluit Gal. Ad humorem diſtillantem,
erculum, & abſceſſum ſiccantia conueniunt.
humores craſſos in Bronchijs multus potus, & 6.Cat. 6.
brior. Vomitorium ad ſputum prouocandum
ppoc;ex melle,lacte Aceto, aqua tepefactis cum int. aff.
ulo Origani: Bibat poſt balneum, aut ſenſim
undatur per fiſtulam appræhenſa lingua: ſimul
mectat,& irritat. Eclegma ad craſſos humores: 4.Ac. 79.
Galbano, nucleis pineis, melle attico: Abro-
tonum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tonum ex oxymelite. Panax ferue facta & per
ex Oxymemelite. Amygdalæ amaræ plur
conterant. Gal. Hipp. Si spuere non possit, &
Aii fac. 3. Mor. in pectore: Ari radix leuigata ex oleo & ace
superbibat acetum aqua dilutum. Aetius ad
Sæpius assumat duo cochlearia aquæ mulsæ,
decoctum sit Hissopum, insperso nitro & Ir
ca, cum oxymelite, liberat ab imminente suff
ne. Paulus mitigatorio vtitur: assumat B
recens tribus cochlearibus. Hodie Eclegma
gatorium: Amygdalæ dulces, semina commun
uigata ex oleo amygdalarum dulcium, addita
na & Iulep violato, vt lingui possint, appellan
go Sauoneam.

11. Met. 17 Victus plenior, quam in inflammatione H
& Ventriculi, quia non totum nutrimentum
tur ad pulmonem, Vel solus porus, vel addit
more Ptisanæ cum melle Attico, vel Hispano,
hodie magis laudatur, & reliqua, vt in Pleuriti
ctum est.

De Empiemate. Cap. XII.

EMpios Græce, Latine Suppuratus dicitur,
4. Ca pu. 9 magna ad costas inflammatio suppurat,
2 Preg. 53 57. Pulmone, vel in aliquo viscere. Empiema
est suppuratio est ipsa affectio: quæ & Empies
citur. Reponitur inter Abscessus, quæ Apost
ta Græce dicuntur: quamuis hodie hoc no
omnes tumores præter naturam intelligan
14. Me. 12 Abscessus autem duplex est. Vnus cum phlegm
in pus versa pus ipsum tamquam in sinu aliqu
collectum. Alter cum absq; phlegmone humo
quis statim ab initio colligitur sua acredine ci
posita excorians & signum sibi constituens
duas tunicas, vel membranas. Morbus est in nu
ro simul & in magnitudine & solutione contin

Al

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

modo apud Hipp. Apostasis accipitur, cum
ora abscedunt:idem quod solutio continui:vel
humores migrant in aliquam partem : ab-
m vertunt inter Criticas solutiones . Sup-
ri fiunt, cum plus influit in pulmonem quam
aт:nam retentum,aut putrescit,aut in pus ver-
, quod melius est . Pus in pulmone & Tho-
consistens vlcerat, & putrefacit, vnde ab vlce-
fluit , & concussione per tussim fluxionem
pite accersit , ex quo duplicatur affectio.
lmo in diebus iudicatorijs non fuerit purga-
uppuratus, si dolor non desinat. Fiunt etiam
urati ex defluxu pituitæ à capite, si putre-
& ex sanguine egresso ex venis. Signa incipien
Rigor, febris, tussis sicca per multos dies :
or lateris, aut Pulmonis perseuerans, alibi in-
: Rigor, Febris vehemens, Pondus. Dum pus
ficitur dolores, & febres magis quam pure con-
o. Antequam pus erumpat, antecedit dolor, spi-
di difficultas, excreatio vehemens, Orthopnea,
nde pus erumpit , & multum expuit ; sæpe
m velut Araneorum tunicas , sæpe sub-
entum. Prognostica. Dirumpuntur, vt pluri-
m die 20. 30. 40. 60. Si cum pure fiat excreatio bi
sa extitiosum est . Puris inæqualitas imper-
tam coctionem significat, aut malignitatem Gal.
à puris excretione febris non deferat , aut cum
deatur desere ; denuo recalescens innote-
t, & sitiunt : nec cibum appetunt, aluus humi-
; Pus viride. liuidum, vel pituitosum spumosum-
e, pereunt citius, vel tardius, pro signorum multi-
dine Sanantur, si opposita appareant. Si febris ea-
m die dimiserit, si cibum citius appetunt non si-
unt: Venter exigua & compacta: Pus album, leue
concolor, & vacans pituita: si absque labore & va
da tussi.

Contingit aliquando ex pulmone nō expui pus,
sed

3. de ijs quæ in medic. 1.
2. Pro. 67
lo. in ho.
de Aff.
1 Mor.
Int. aff.
2. Pro. 58
2 Aph 47
2. Prog. 62
Int. aff.
2. Prog. 57. 53.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſed rumpi in Thoracem, vnde ſani eſſe vide
quoniam ex anguſto in amplam capacitatem
ſum eſt,ideo melius ſpirant. Sed progredient
pore pectus pure impletur, vnde tuſſes, febr
dolores. Hi ſi intra 40. diem non repurgantu
7.*Aph*.15. tabem tranſeunt. In annum prorogatur mor
3.*Mor*. Purulenti ex pulmone maiores natu potius
2. *Prog*. reunt, per alias ſuppurationes minores natu
69. tius. Oppoſitum videtur alibi cum inquit
1.*Mor*. ſenioribus facilius expurgari pus ob raritatem
monis, & arteriæ amplitudinem, & affectu
becillitatem, at non penitus liberantur, ſed l
tempore afflicti pereunt; Cum alio ſuperuen
te augetur affectio. Quod non contingit iun
bus,nam ſi cito non intereant,ſanantur. Cura
Pus expurgare,Sinum Carne replere,quod eſt
tinare. Vlcus ſiccare. Expurgatio puris per
2.*Morb*. tum tuſſim inducendo, vt primum rumpatu
mica.Hipp.infundit in os extracta lingua Ari
cem cum ſale oleo aqua, & melle tepida, & po
humerum concutit:ſi ab his pus erumpat,bene
ſin alia acriora medicamenta infundit:poſtea c
ſalſiſſimis,& pinguiſſimis vtitur,vt vomat:& f
tum adhibet ex lacte,vino ſucco Sij. Tuſſilagin
dix,& folia ſuffita, vt fumus in os trahatur, vo
cas pectoris rumpit Dioſc.Poſtea lambat Butyr
& reſinam in melle liquatam Hipp. & interpo
potiones incidentes ex Saluia Ruta, Origano,
tureia: Amygdalæ amaræ,Semen Vrticæ, & Th
origanum in vino albo melle, & oleo modico,
cet,& per medicamenta purgantia. Paul. Hie
2.*Mor*. ex Colocyntide verſperi dormituris:At Hipp.p
gat per ſuperiora ex Ellcboro albo cum vino d
ci,& poſtea exhibet ſorbitionem ex lente, vt
mat.Exterius cum pus in cauitate Thoracis fue
nec ſatis per ſputum expurgetur in diuturniori
fectu:Sectio inter coſtas: qua parte ex concuſſi
ſen-

tur fluctuatio, tutius in finistro latere. Adhuc s, si extumescat ad latus, quod in externis suppurationibus contingit, si hoc fiat secato, aut vrito: effluat totum. Sedanda tussis, ne pus reuel- 2. Mor.
ad pulmonem. Post decem dies, toto pure so, intromittendum vinum, & oleum, ne pulepente siccetur. Si pus effluat fœtidum, praui ris, moritur postquam effluxerit. Si locum non 3. Mor.
oscitur: lintheum tepidum imponitur ex terethria liquata. Nam vbi primum exsiccatur, ndum, aut vrendum proxime ad septum tran- Int. aff.
sum, ipsum cauendo. Super vstionem porrum m, per diem finito: Vstio tutior quam sectio. s repletur victu glutinante, & siccante, potu lico. Remedia ad vlcus dicenda in Phthisi. m sectionis modum ad pus in Cauo Thoracis, quas educendas tutiorem tradit Hipp. inquit Int. aff.
n: Facti sunt multi pectore suppurati tuberculis abortis: quibus in principio tussis sicca, & fauexasperari videntur, succedit rigor, & febris, & opnea, & corpus intumescit, & pedes tument, ngues contrahuntur, & donec quidem in suno ventre fuerit aqua, adest dolor acutus, postm autem ad infernum ventrem venerit, melius ere sibi videtur, sed progressu temporis, patitur lia prius impleto ventre. Huic cognito in vtro re fluctuatio sentitur, tertiam costam ab vltima ato vsque ad os, deinde cum terebra clausa vltra forato, & vbi perforata fuerit, aquæ parum emit , & linamentum ex crudo lino indito super imsita molli spongia, & ne excidat deligato. Emite autem oportet per duodecim dies semel in ; deinde tota aqua emittenda est: & si noua subscatur, emittenda. Interim ventrem cibis reficere oportet.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Asthmate. Cap. XIII.

ASthma, Anhelatio, Suspirium, Creber
litus, Densus spiritus idem significan
3. dif. res. quando simpliciter Spiritus vocatur, Pneum
12.13. Dispnea mitior affectus. Orthopnea, idest
7.[a] Aphor. ceruice spiratio, grauior est: nomen Sympto
46 etiam in febribus, in Peripneumonia, An
7. Cata. 6. Asthma sine febre tantum, crebra respiratio
magna dilatatione Thoracis, vt contingit ijs
vehementi cursu defaticati sunt. Causa prox
1. dif. res. angustia instrumentorum respirationis, qui
31. bus est in meatibus. Angustiæ causa: corpus
tatem replens, vel in cauo Thoracis, vel in B
chijs: humor, Pus: Flatus: Tumor comprim
Auic. aliquando sola coarctatio pulmonis a f
Vit. & re, siccitate, vt in senectute. Arist. aliquando a
mo. 1. re conuulsiuo 4. in 6. Epi. 4. Humor, aut serosu
tuitosusque multus in Thoracis cauitatem su
confluens: aut crassus, & glutinosus in Bron
4. lo. af. 8. contentus. Pus, vt plurimum ex Pleuritide su
rata, in cauitate Thoracis Flatus Auic. & Hip
Quibus Orthopnea sicca pus non subit, sed a
1. dis. res. tuum interclusione: & in Angina: Spiritu imp
11. Orthopneam parit. Tuberculus crudus pulmo
4. Ac. 21. vel Thoracis ex humore frigido, aut paulatim c
31. gesto, aut ex Erysipelate refrigeratio. Si prope
nam exoriatur, Gibbi ex Asthmate fiunt. Tum
6. Aph. 66 septum transuersum comprimentes, in Hydro
4. lo. af. 4. lienosis, Grauidis, per consensum. Obnoxij p
4. Aphor. post dentitionem, & ante pubertatem. In æ
26. declinante: vtrique propter defluxiones. Senes
30. propter pulmonis refrigerationem, & glutin
31. humores. An & propter siccitatem? Arist. vbi
De Vi. & quit. Quæcumque faciunt pulmonem duru
mb. 1. aut propter abscessus, aut excrementa, aut febr
den

ſum ſpiritum faciunt, quia non poſſunt pulmo-
n longe attollere ſurſum, & demittere, tandem
em quando non amplius poſſunt mouere, mo-
tur expirantia: & ſubiungit. Iuuentus eſt primę
igeratiuæ particulæ, idest pulmonis augmenta-
Senectus autem huius decrementum. Ex largo 9. Met. 10
guinis profluuio orthopnea: aut ob ſolam refri-
ationem, aut ob aquoſum ſanguinem effuſum in
oracem, vt in Hydrope. Qui tractant argentum
um, quia humorum colliquatio fi. Inſpiratio pu
lorum: Puluis tritici: Aer ſubterraneus conclu-
Fungi. An quia coarctant meatus pulmonis, ve-
noſa qualitate. Differentiæ ex loco affecto. Pulmo
Thorace, cauitate proprio affectu: ex Tumoribus
ra ſeptum per conſenſum. Ex cauſa. Humore, Pu-
Flatu, Tuberculo, venenis. Proprie Orthopnea
quæ ab humore viſcoſo fit. Quædam per inter- 7. Cata. 6.
lla accedit, & recedit Celſ. ex diſtillatione, aut in-
ceptione ſpirituum: & cum augetur neceſſitas re
randi. Signa Pathognomonica manifeſta ex eſſen
. Crebra, & parua reſpiratio ſine febre. Magnam 2. dif. reſ.
bi vocat, quia magna fit Thoracis dilatatio: Par- 7.
autem quia paucus ſpiritus inſpiratur. Recta cer 3. dif. reſ. 5
ze, & velox, quia ſic augetur cauitas ponderoſe viſce 4. lo. af. 4.
m. Spiritum ſublimem vocat. Hipp. Galenus quia 2 in 1. pro
guntur reſpirare ſuperioribus Thoracis partibus r. 53.
uatis, Celſ. dolorem adeſſe in pectore, præcor- 2. in 3. E-
is, interdum, & in ſcapulis accedere, & recedere. pi. 4.
Gal. ſine dolore eſſe. An ſi dolor adeſt, ex motu 1. dif. reſ.
olento contingit? Tuſſis inſequitur eam quę ab hu 11.
ore, vel pure, vel Tuberculo, quando mollior eſt, 6. Aph. 46
on ſi durus, & ſiccus: neque ſi à ſiccitate fiat, aut 5. lo. af. 8.
latu. Stertor ab humore glutinoſo in Bronchijs.
uberculus incipiens ſine ſtertore increſcente affe-
u Gibbi fiunt, & ſtertunt. Hipp. Stertunt, & in
poplexia, at non crebra reſpiratio. Stertoro- 3. lo. af. 7.
omnis, quæ ex anguſtia fit. Sonitus ex humo-
Hh re

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

re grauior , & inæqualis ex sola angustia acu[illegible]
æqualis. Quæ ex humore glutinoso, non subit[illegible]
4.lo. at. 8. ruit: nam crassescit paulatim: aliquando in tan[illegible]
duritiem, vt veluti grandinis ex Brochijs excern[illegible]
tur nunc tenuiores, nunc crassiores. Trall. lapi[illegible]
Ex humoribus tenuibus, & serosis subita accessi[illegible]
defluxione. tussis vehemens cum paucis sputis t[illegible]
uibus, cum crassescunt, facilior fit. Puris signa d[illegible]
sunt in Empiemate. Flatus tensio permutabilis [illegible]
sputo, desinit demisso flatu, vel insensibiliter. In [illegible]
uitate Thoracis quodcumque corpus fuerit, diffi[illegible]
lis inspiratio. In pulmone difficilis expiratio [illegible]
frigiditate, aut siccite, tam inspiratio, quam exp[illegible]
tio Auic. Tuberculi incipientis sæpe nulla læsio [illegible]
si in cursu. Si comprimat arterias, pulsus inequa[illegible]
intermittens vt Antipatro contigisse scribit G[illegible]
nus. Crescente sterto roso fiunt aliquando Gil[illegible]
Aliquando spirituum interceptio. Ex venenis. [illegible]
causæ. Prognostica. Quæ ex humore fiunt, sa[illegible]
possunt per excreationem, aut per vrinam si te[illegible]
sint, & aquosi. In valde senibus non concoquun[illegible]
2.Aph.40 Ex tuberculo plurimi intereunt, aut suffocati a[illegible]
6.Aph.46 pubertatem, aut per suppurationem, citius, qui c[illegible]
tussi, quia citius suppurantur.

Curatio Asmatis. Cap. XIV.

Asthmatis curatio diuersa ad diuersas affecti[illegible] nes. Eadem in Paroxismo ad Symptom[illegible] mitigationem: tunc enim blandiendum potius [illegible] quam curandum Mes. Omnibus conuenit insp[illegible] tio aeris frigidi ad auram, nudato Thorace, & [illegible] bellis perflando, sedeat tacitus. haustus aquæ fr[illegible] dę, vt sedato feruore, minuatur necessitas respir[illegible] di. Interim arteriacis vtendum ad facilem expu[illegible] tionem, & reuulsionibus ad crura, per vincula [illegible] frictiones. Sedato symptomate remedia ad affec[illegible]

nes[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Hic dicenda, quæ ad affectus Thoracis faciunt, quæ per consensum. Ad humores replentes, uatio prius à toto, deinde a parte. Venæ sectio vrget necessitas Paul. An vrget vbi pulmo est e repletus sanguine vel spiritu ob caloris abun- tiam cum non sufficiat imspiratio frigidi aeris. et in Orthopnea sicca ob spirituum inter clusio 4. Ac. 21.
. Auic. ex sinistro brachio, vbi ex Corde. Hipp. 3. Mor.
Pulmonem præ calore tumentem prius adhi- Clystere, inquit, vena in cubitis secanda, aso, lingua, & omni parte corporis: postea po- ibus frigefactorijs vtendum, & vrinam cienti-. Mesues ex opinione Isach, non in principio, Paul. sed post quartam purgationem secari opor-, si plenum corpus, & tempus annuat: vbi mate- calida est, & sanguinea. At ex Hipp. sufficit stere prius ventrem inferiorem inanire. Nam rmaca tutius adhibentur post venæ sectionem. c Rasis, nec Aetius meminerunt venæ sectio- in Asthmate, quia proprie Astma ab humo- us frigidis fit. Purgatio sæpius iteranda præce- ntibus alterantibus in crassis Ras. Ad tenues mores, & calidos Trocisci de Violis, Cassia, nna, Sy. violatus solutiuus: Oleum amygdala- m dulcium, Therebynthina, Serum lactis. Auic. eram pi.

Ad crassos prius per vomitum Aet. ex Archig. & as. & Hipp. Dolores supra septum per superio- 4. Aph. 18
. Decoctum Raphani ex melle, & sinapi post bum: Auic. Elleborum album. Hodie Antimo- um præparatum: deinde per inferiora. Pill. de garico, de Colocyntide, Hiera composita: pil. occhiæ. Paulus inquit conuenire validissima edicamenta. Vbi vires non sufferunt, Ius alli antiqui cum semine Cartami Mes. & Auic. lysteres in vtraque materia ex Hiera: & colo- ntide ad reuellendum. Ad fluxionem plenitu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dinis in Thorace causam. Post totius euacua nem, vel statim vrgente Symptomate Reuel vinculis ad manus, pedes: Cucurbitulis ad co
7. Cata.6. clunes. Fluxionem sistere siccantibus, & opia quæ alioqui damnantur ad materiam quæ insti nam prohibent eductionem Aet. Boli armeni chma vna cum vino diluto. Diacodion Anti
6.Cata.2. tum Isatheum inter opiata ad Colicos: quod quenti vsu liberat ab affectione. Diaspermaton Theriaca recens post cęnam ad magnas di lationes: Corrigitur noxa si mane detur quę pu nem expurgant. Capiti in vehementi distilatio quæ extrahant per suturas. Gal. Thapsiam & ste Columbinum, aut sinapim: Euphorbium, Galb Hæc suspecta habet. Trall. in distillatione cali sed corrigitur noxa ex oleo rosaceo post abla nem cataplasmatis.

Mesues inurit suturam coronalem, si cataplas ta vrentia non sufficiant. Roborantia caput: Pu capitalis inspersus in vertice post inunctiooe ad Calidam ex Rosis, Sandalis, Flore labruscæ, stichæ. Ad frigidam ex Spica, Thure, Iride, N muscata: inungatur prius ex oleo Nardino, taceo & aqua ardente, & tegatur linteo serico, laneo ex purpura: & pileus in hyeme ex pelle le na. Cataplasma ex cochleis Aet. additis pulueri roborantibus, vel calidis, vel frigidis.

Cerottum de Betonica. In inueteratis iuuant riuantia ad occiput, ad brachia cauterijs. Humo
7. Cata.6. qui influxerunt in Thoracem, educendi per s tum aut per vrinam si tenues fuerint, & serosi: A per sputum educantur, egent incrassantibus non men astringentibus neque obstupefacientibus. Iuiubinus Mes. Violatus, decoctio seminum co munium seminum lactucæ. Sebesten; Succus Sca læ, Solatri, Feniculi viridis, aqua cucurbitæ co in pasta.

Eleg-

...legmata ex Tragacantha. Diatraganthum fri-
...m Loch de Psyllio cum lacte recenti, & si in-
... vigiliæ cum lacte emulso ex papauere albo &
... frigida.
...ctus Ptisana, & vinum modicum, sed vbi exar- 2. & 3. Mar.
...i vino penitus abstineat. Lac asinæ. Ad hu-
...es crassos & glutinosos incidentia & abster-
...ia sine vehementi caliditate ne sputum magis
...escant; cum multa humiditate, vt facilius
...um efferatur Aer. Acetum scylliticum, 7. Cass. 6.
...mel Scyll. Ipsa Scylla assa & tusa cum melle.
...e Prassio vnciæ tres cum aqua calida. Mel Loch
...cylla, de Pino Mitissima potio. Decoctio
...passæ enucleatæ & Fęno gręci: efficacius ad-
... Abrotono, Ruta, Holenio, Panace. Rasis laudat
...ctum siccum pinguium, Dactilorum, semi-
...Apij, Fæniculi, Capilli veneris, liquiritiæ, Hisso-
...rassij quod sumat per Hebdomadam; ac pręsu-
... confectiones calefacientes ex Cardamomo,
...ere; Amygdalis amaris, Aristolochia, semine
...icę ex melle; aut alias similes, aut Catapo-
...ex amaris & insuauibus, ex Abrotono, Ruta,
...inthio, semine Rutę, Castorio, Hammoniaco,
...phure viuo ex Aceto Dosis drachma semis, an-
...potionem mane & vesperi. Aetius trociscos
...ficit ex Scylla fulua assata in furno obducto fe-
...nto cui addit farinam Erui, Hammoniacum,
...acem, Iridem. Abrotonum, Acorum Piper.
...sis drachma vna cum lacte Asinę, vel Mulsa. Sa-
...a per se singulis diebus drachma vna vsque ad
...as. Pulmo vulpis ex siccatus Mes. & Diosc.
...ocus cum melle Terebynthina, Enula. Suffumi-
... per traiectorium in os corpore prono operto
...gulis. Tussilaginis radices super carbones,
...ulæ fumus Mel. Globuli ex Myrrha, Costo, Ari-
...lochia, Croco, Cassia, Auripigmento cum
...ipe Caprarum, bis, vel ter in die; Diosc. San-
 dara-
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

daracam laudat; Corrigitur noxa humectan[illegible] Mel. Extrinsecus dilatantia Thoracem, & E[illegible] hentia: Oleum laurinum, Rutaceum, I[illegible] dinum Fricatio pectoris cum Pumice, N[illegible] fæce vini vsta donec ignescat Aet. Cataplasm[illegible] ficubus, farina Lolij, Terebynthina, iride, Melle[illegible] ueteratis inustiones plures, in collo, ad clauicula[illegible] Pectus Aet. Victus humectans ex Gallinis el[illegible]
7.Catat.6. oleribus, Amygdalis, nucleis pineis. Vinum te[illegible] post cibum, potus multus. Ad Tuberculum cru[illegible] frigidum, exsiccantia, ne suppuret. Theriaca, M[illegible]
14.Met.12 datum, Diacalamintha. Decoctio ligni Guaia[illegible] Trocisci de Vipera ad omnes occultos absce[illegible] laudantur ex aqua Scabiosæ, aut Morsus Diab. h[illegible] bæ. An & Suffumigia valentiora prædicta? n[illegible] liquant. Aetius imponit Emplastrum nigr[illegible] Archig. Victus siccus ex carnibus assis, po[illegible] paucus vini. Ad frigiditatem, & siccitate[illegible] vt in Senibus: Humectatio per victum calidu[illegible] & humidum. Ad Venena ex fumo, aut Arg[illegible] to viuo Lac. Ad fungos, eadem quæ ad hum[illegible] res crassos.

De sputo Sanguinis. *Cap. XV.*

Sym.dif.6 SAnguinis sputum Symptoma est circa exie[illegible] muratum toto genere præter naturam. No[illegible] ex vtero, Hæmorrhoidibus, Naribus, na[illegible]
3.Sy.ca 2. *Sy.dif.vlt.* secundum naturam; Opera autem naturæ n[illegible] sunt symptomata. Si præter naturam, non to[illegible] genere, sed quantitate, qualitate, tempore. In[illegible] quitur vasorum vitia: aut solutionem continu[illegible] vt vulnus, Ruptionem, Erosionem vasoru[illegible] Aut morbum in meatibus, vt Anastomosim. [illegible] est apertionem osculorum Diapedesim, id e[illegible] transcolationem per tunicas rarefactas. Cau[illegible]
3.Met.2. vulneris Scindentia, perforantia, Contundenti[illegible]

Ru-

ntionis tendentia ob motum violentum in con-
one, cum quis deciderit ex alto, in vehementi
nore, cursu, conatu quocunque ingens repletio
sionis humor acris aut salsus, Pus. Anastomosis, 4. lo. af. 8.
mperies calida: Estus, Balneum relaxans, Potio
. Irritantia ad expellendum: vasorum imbe-
tas. Diapedesis rarefacientia, sanguinis tenui-
Venenum Hæmorrhoi serpentis: Febres quę-
n malignæ visum aliquando in febribus simul
nas cruentas excerni, cruenta alui excremen-
sputum cruentum, & vbicunque vlcus fuerit san
ne manare.

Facilius rumpuntur tunicę duræ vt in senioribus
m molles. Ex aquæ frigidæ potu indurantur De Ac. aq.
icæ, ideo aliquando rumpuntur. Molliores 1. Mor.
lius eroduntur, vt in iunioribus ex distillatio-
salsa. Vena aliquando contrahitur, & fit ve-
Varix dolorem quendam tenuem inducens ac
im aridam, in processu modicum sanguinem
nigrum reijcit, postea copiosum, & sincerissi-
m, deinde pus.

Pars affecta in sputo sanguinis: os, fauces,
res, caput: Gula Ventriculus: Aspera arteria,
mo, Thorax: aut ex vena, aut ex Arteria, vase 5. Met. 2.
gno, vel paruo. Signa vulneris, sensui parent.
ptionis subita multi sanguinis reiectio ex causa
sionem faciente. Erosionis paulatim sputa san-
ine tinguntur augetur in dies sine causa manife-
. Expuitur aliquando crustula aut particulę ra- 4. lo. af. 5.
ntum. Si ex distillatione, præcedunt sputa 5. Met 4.
sa, mordentia, exigua. Si ex pure, præcessit Sup- 4. lo. af. 8.
ratio Anastomosis, eruptio per interualla ob
sas calefacientes, replentes Diapedesis mo-
ci sanguinis, & tenuioris eruptio ob easdem
usas.

Partis affectæ modus excretionis. Si absque
ssi, aut vomitu, ex ore, faucibus, aut superiori-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bus Palato: Si cum vomitu,ex Gula,aut ventrio
Si cum tuſſi,ex ſpiritualibus, niſi deſcenderit ex
*5.Aph.*13 perioribus Trall. Ex Thorace ſanguis nigr
parcior , grummoſus , Dolor. Ex pulmone
bens & ſpumoſus. Ex aſpera arteria parcior, do
hebes , Particulæ ramentum , vel vaſis vel P
4.*lo.af.*8. monis manifeſtum locum oſtendit: Magnitudo,
paruitas vaſis cognoſcitur ex copia impetu ſang
nis. Rubicundior ex arteria, nigrior craſſior ex
*Atr.bi.*1. na.Prognoſtica.Periculum duplex,vnum antequ
ſupprimatur, ex immodica euacuatione, nam a
mors repentina ſequitur vel paulo poſt: aut grau
9.*Met.*10. morbi superueniunt.

Morbi longi ex virtutis naturalis reſolutione,
frigiditate. Fiunt decolorati,praui habitus: Hydr
pes, Orthopnea. Iecinoris, & ventriculi imbec
litates,Apoplexiæ. Deliria. Alterum poſt ſanguin
ſuppreſſionem,ex relicto ſanguine putreſcente,
vlcere.

6.*Aph.*20 Si enim in ventrem ſanguis præter naturam eff
7.A*ph.*15 ſus ſit,neceſſe eſt ſuppurari. Ideo à ſanguinis ſpu
16. puris ſputum: A puris ſputo Phthiſis: hoc mod
4.A*ph.*25 ſanguis ſupra qualiſcumque fuerit,malus.

Ad Grummos ſanguinis ſæpe inſequitur anir
defectio, color pallidus, pulſus paruus obſc
rus, frequens, anxietas reſoluens, quia inſequit
putredo partium, & marcor,ob extinctionem cal
di innati. Vlcus pulmonis, ſi ſtatim ante inflam
mationem glutinetur, nullum periculum, poſt in
flammationem inſanabile redditur. Difficile glut
5.*Met.*14. natur,ob motum reſpirationis,& Tuſſim. Poſt in
5.*Met.*8. flammationem alia difficultas ob impeditam pu
euacuationem: nam pus prohibet glutinationem.

Inflammationis periculum eſt vſque ad quartam
diem, quo tempore effugi poteſt,& glutinari etiam
magna vulnera,aliquando duobus.

5.*Met.*15. Ad inflammationem ſequitur febris, deinde pu

ris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

...creatio, Ruptis in Pulmone vasis, illæsis aspe-
...rterijs sanguis paucus resudat per oscula in
...ras arterias, nec calidus nec ruber, affe-
...videtur leuior, primo aspectu, at grauior fit ob
...bum sanguinis inclusum, qui prohibet gluti-
..., Idem in Varice Pulmonis periculum Hipp. 5. Met 8.
...io ex succis vitiosis insanabilis est quia vitium 1. Mor.
...laginis longo tempore corrigitur. In tem- 5. Met. 14
...e autem interim vlcus non siccatum putrescit,
...ircumstantia depascitur: Aut siccatur in cal-
..., quod longiori vita frui hominem sinit,
...ec iterum abscedens nouum vlcus excitet. In 5. Met. 12
...era arteria curationem recipiunt, nam membra 7. Vs pa. 7
...acile sanatur, nisi ex toto abrasa fuerit, vt Bron-
...i denudentur.
...n Thorace magna ex parte glutinantur, sed pe- 4. lo. af. 5.
...ium est ne Pulmo vlceri agglutinetur, vt sæpe lo. in ho.
...um est. In ore, in capite nullum periculum. In
...ericulo aliquando bonum aperiri oscula vena-
...n, vt in Hæmorrhoidibus, Vtero, Naribus exone- 1. ne. hu.
...te se natura Gal. & vlcera eius loci sanationem 34.
...ipiunt, ac medicamenta facile perueniunt. 4. Arti. 4

Curatio sputi Sanguinis.
Cap. XVI.

...I opus naturę est se exonerantis per loca con-
... ferentia, vt ex naribus, aut ex alijs locis non
...iculosis, non sistendus. Sinendus est Sym-
...omaticus vt immodicus vndecunque fluat, & ex
...iritualibus quicunque. Sanguis intus effusus
...am primum ex purgandus, ne putrescat. Tan-
...em sanandus affectus, vt Vulnus, Ruptio Erosio,
...nastomosis, Diapedesis. Sistitur Clausione
...sis, Auersione sanguinis, & immobilitate. Clau-
...itur, vbi non licet, Suturis Linamentis, Crustis,
...uibus vtimur ad partes externas, sed in internis
so-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſolum per medicamenta aſſumpta, quæ aſtrin
& Glutinant, & Emplaſtice fiunt, facientia
ad Rupta Vulnera, & Anaſtomoſim. Interim
tendus ſanguis per reuulſionem in contrarium
adeſt vehementis impetus. Venæ ſectio int
1. Met. 8, Cubiti ſi exeat ex inferioribus: externæ, ſi ex ſ
15. rioribus bis, vel ter eadem die: iterum poſter
ſemel, aut bis: ſi vires valent. Galenus vetuit in
liere ob inædiam quatuor dierũ Vſus eſt ad re
ſionem acri clyſteri, frictionibus extremorum
bus, & vinculis. Trall. vetat venæ ſectionem in
ſione, quod intelligendum, niſi immodicus ſi
fluxus. Faciunt ad reuulſionem, & Cucurbi
ad Hypochondria cum è naribus exit: ad Dorſ
Sa. miſſ. 11. cum è Thorace. Si non vehemens effuſio, ne
adſit plenitudo, ſufficiunt Claudentia, & imm
5. Met. 1. bilitatem præſtantia. Immobilem faciunt refr
rantia, Aqua frigida Opiata. Lapis Iaſpis viri
geſtatus a proprietate ſiſtit impetum, præcipue
inſunt veluti guttæ ſanguineæ Alber.
9. Symp. 6. Claudit per ſe grummus ſanguinis, ſed gluti
5. Met. 8. tionem impedit: Si verò non glutinetur priuſqu
phlegmonem cõtrahat, exigua ſpes eſt. Ideo ſin
diſſoluendi grummi, & Emplaſticis claudendu
& aſtringentibus ac ſiccantibus ſine morſu, q
bus fit glutinatio Diſſoluunt grummos in ſputu
Poſca diluta in potu ternis horis bis, vel ter e
de Pa. fac. dem die: prohibet etiam ſanguinis fluxum: Ac
tum extinctionis cinerum vitis aqua temperatur
nam repellit, aſtringit, diſſoluit concretum ſa
guinem Dioſc. Lixiuia è Ficu glutinat Rupta,
ſanguinem concretum diſſoluit: idem ex cæte
lignis præſertim Robore.

Glutinant aſtringentia, Acacia, Balauſtium, R
ſæ ſiccæ, Hypociſtis, Myrtilli, Cauda equina: a
iuncta facultate emplaſtica, Terra lemnia, S
mius aſter, Hæmatites, Rubrica Synopis, Cora
lium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Sanguis draconis. Emplastica tantum, Ami- Gummi arabicum Tragacantha, Albumen 2.Cata.4.
. Addenda ad penetrationem ob profundi- n, calida tenuium partium, Myrrha, Thus, namomum, Costus, Piper. Mumia. Ad do- n Soporifera, quæ & sedant perturbationem, otum quo impeditur glutinatio: Opium, Cor- Mandragoræ. Componuntur Trocisci ex suc- olygoni, Plantaginis. Propinantur ex aqua ia, aut decocto Cytoniorum, Extant Trocisci Carabe., de Terra sigillata, de Spodio, de Coral- Dosis drachma vna. Aliquando cum saccha- placeo, vt paulatim deglutiantur. Oleum de abe per sublimationem potentissime penetrat ingit, & siccat, si guttę duę in potu dentur a aqua plantaginis, Extrinsecus Oleum meli- 5.Met. 8.
n, Rosaceum, si hyems fuerit Nardinum. Bitu- n ex Aceto. Emplastrum Barbarum: Diapalma 5.Met.13.
orporibus mollioribus. Ad Rupta ex frigore efacientia Pectori ex Thapsia at suspecta. Nam refrigerati sunt non calefaciendi quibus san- s fluit, aut fluxurus est. Ideo expectandum, vt 5.Aph.19.
us sedetur fluxio Gal. Idem animaduertendum Emplastro Barbaro, & Diapalma: nam calefa- ndo augent sanguinis fluxum. 7.Cata. 4.

Ad Anastomosim, & Diapedesim sola refrige- 5. Met. 6.
tia, & astringentia satisfaciunt. Sed prius ad usas, humorem irritantem euacuare contempe- e: sed suspecta sunt purgantia, quia agitant: sa- s est contemperare, & molliter purgare, ex de- cto Tamarindorum Sy. rolato solutiuo. Ad Ero- nem, siccantia vlcus, Abstergentia, & carnem de rditam gignentia, quæ dicentur in Phthisi. Ero- nis causam tollere. Si humor erodens fluat a 7.Met.14.
pite: euacuare, & contemperare. Euacuat Gal. rgatione ex Aloe, Scamonio, Colocyntide, garico, Bdellio, Gummi, aut ijs, quæ nigram bi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

bilem ducunt. Nos pill. Aggregatiuis, Hiera Agarico, Rhabarbaro, Electuario Rosato: B vene sectione in initio, si sanguis m crassus & niger, vt limus. Alternatim autem v reficere oportet, purgare, iterum reficer venam secare: donec paruus humor corrigat Sed cauere oportet, ne purgantia adhibea dum fluit sanguis, quia agitant: neque quibus fl rus timetur: sed clysteribus vtendum & ven ctione.

5.Met.14. Ad descensum humorum Gal. capiti abraso ponit ceratum ex stercore columbino, aut Thap Vesperi post cenam exhibet obstupefaciens dicamentum per tres dies, Diaspermaton, aut T riacam recentem, aut alia siccantia. Saccha rosaceum cum Bolo Armeno, Hæmatite. M post principia exhibet Theriacam vetustam, Me alia expurgantia.

Trall. neque sanguinem mittit, neque acria ex bet, neque capiti vehementer calida. Laudat m gantia acredinem post purgationem: Capiti O rhodinum ad calidam intemperiem. Intus astr gentia & siccantia, lapidem Hematitem Scrupu quatuor ex succo Mali punici, aut Polygoni potu. Victus in prima die integra inædia si vi valentiores: Sin sorbitionis aliquid vsque ad qu

5.Meth. 8 13. tum diem. Duobus primis diebus sorbitiu culæ, tertio Prisanæ cremor cum pane exiguo, pisce boni succi, deinde fructus austeri. P euacuationes & pectoris expurgationem, pro bo, & medicamento Lac exhibendum ad vlce absterfionem, repletionem, & ad humores conte perandos. Ad sanguinem incrassandum in ten defluxione, frigida & glutinosa. Alica, Amylun Orizi, lac cum Tragacantha. Post septimam die Carnes Gallinaceæ, extrema animalium, C seus recens non salitus. Potus aquæ tepidæ per t

tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

morbum, aut Poſca aquoſa, aqua calibeata Aqua roſata Hordei incoctis Cancris. Vinon conuenit niſi in largo fluxu ad vires reendas, aſtringens, in quo per noctem infuſus pis Hematites. Neceſſaria eſt quies, lenta retio, taciturnitas, ſine tuſſi Somnus: Aer temtus.

De Phthiſi. Cap. XVII.

Phthiſis grece, latine Tabes, nomen commune ad omnem extenuationem ſeu conſumptio ſiue ex febre Hectica ſiue ex Atrophia. nos apud Atticos proprium eſt, cum ex vlceri Pulmonis fit, vt Gal. notat. Eſt totius corporis enuatio cum febre praua ob pulmonis vlcera nabilia. Iterum inquit. Pulmonis exulceratio ex fluxione grece Phthoe dicitur. Hippocrates ta n Phthiſim vocat. 7. Aph. 16 6 Tu. ſa. 9

Morbus in ſolutione continui, Symptomata t, Extenuatio & febris. Extenuatio ex vlcere propter effluxum: Nam ſæpe parum effluit, ſed febrem Hecticam: Hęc vero ex pure.

Nam in ſuppuratis febris eſt de genere Hectican Gal. Ideo non omne vlcus pulmonis febrem cticam facit, vt in Sputo ſanguinis prius febris tur ex inflammatione putreſcente ſanguine, ctica poſtea ſuccedit pure non expurgato ſed trefaciente, & exedente ſolidas partes Gal. um enim pus conficitur, febres putridæ fiunt, onfecto autem Hecticæ, cum per partes ſolidas lor Cordi communicatur, non per humores c ſpiritus. Fiunt & febres Hecticę ex inflamatione viſcerum, & ex putridis malignis ac Pe lentibus putredine communicata Solidis. t ex inflammatione pulmonis minime ob viſceri umiditatem: Sed ex pure facillime ob propin- 2. Pro. 60. 5. Aph. 15 10. Met. 8.

qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

quitate. Ad febrem Hecticam extenuatio se
tur, quæ Tabes dicitur: ſiccitate ex Corde c
municata toti corpori. Non, vt in putridis fe
bus ſiccitas in cæteris partibus priusquam in
De Mar. 5 de, ideo facilius inſtaurantur ſuppeditante C
nutrimentum. Tabis differentiæ. Quædam
diſtillatione putreſcente in pulmone: aut pu
1. *in* 5. ſcente in Capite, vt in prima Tabe, quam deſc
Epi. 18. Hippoc. Quędam ex pulmonis morbis, vt ſp
De int.aff. ſanguinis, Tuberculo ſuppurato: Peripneu
5. *Met.* 12 nia, Exanthematis, Aphtham arteriæ pulm
2. *Morb.* vocat Hippoc. Puris collectione aliunde, v
Pleuritide ſuppurata. Tertia Tabes dorſalis
pellatur, quia a Medulla fit, ea corripiuntur m
Io. in ho. me recentes ſponſi, & veneri deditі. Occulta
bes eſt ex defluxione in medullam. Spinalis e
medulla ex vſu veneris immodico reſiccatur
ſanguine plena fit Tabeſcit autem ſimiliter a c
Int.af. venis cum implentur pituita aquoſa, & bile.
enim omnibus exſiccatur cor, vnde tabeſcunt
patet in Hydrope, ſine tuſſi, & ſputo: quam
ex vena caua aliquando ſputum procedat: at
ex ſpinali medulla. Signa Pathognomonica.
bris continua Hectica, noctu affligit magis. Q
1. *Aph.* 12 tidiana in ſuppurationibus, & Tabe: quia
2. *Prog.* eſt de genere pituitæ, interdiu ab ægrotante ſ
60. non ſentitur propter habitum: exacerbatur,
poſt cibum, vt Calx affuſa aqua Gal. Calor
ſtatim primo tactu, ſed poſterius ſentitur: vi
magis circa arterias, & ſummos digitos inte
parte. Pulſus paruus, languidus, non nimium
4. *Ca pu.* ler, Hecticus ideſt perpetuo ſibi ſimilis. Rig
10. 11. non ſignificat intermittentem febrem, ſed p
Int aff. Macies quæ difficile inſtauratur, initio non ap
2. *Prog.* ret. Incipit circa Thoracem, procedente temp
60. Oculi concaui, vngues curui. Pedes tument,
Int.aff. ex humiditate colliquata, vel impedita nutri

nc

...rimentum transit in aquam, quæ deorsum ... Gal. quia incipit caloris extinctio a remo-...s. Sputum purulentum, cognoscitur co-...nereo, minus album quam semen, varij co- 1. Prog.
...non translucidum. Cocta sputa similia pu- vlt.
...it Hipp. Sapor dulcis signum est pulmonis 4. Acu 78
...rati: nam principium est salsedinis. Cum ex 3. Mor.
...onis affectu tabescit, sputum crassum cum vi- 2. Mor.
...allidum dulce tussiendo reijcit. Aliquando Int. aff.
...m multam, & liquidam salsam expuunt, ali- 1. Mor.
...do viscosam alibi inquit. Cum pulmo exul-...r, calores acutiores in corpus incidunt, & ...o trahit ad se maxime ex capite: & Caput ...tum ex corpore, vnde colliquatis humiditati-...ngetur materia, quæ, & in inferiorem ven-... defluit. Pus Auic. in aqua subsidet, reliqua ... super natant ob spumam. Trall. Pus dissolui ...ua, non subsidere, vt Pituita cruda. An pus ...nguine incinerato, & carne aquam conturbat ..., deinde farinę modo subsidet, vt patet in vri-...purulentis. At pus viscosum ex partibus albis ...nans non dissoluitur in aqua, sed statim sub-... Aliquando graueolet, at pus optimum mi- 1. Prog.
...e. Si iniectum carbonibus male olet, malum. vlt.
...istillatione incipit crudum cum tussi violen- 5. Aph. 11.
...postea coactum, & concoctum: aliquando 1. in 1. Epi.
...um grandinis modo magnum, & paruum 28.
...uasis magnitudine, aliquando cum punctis 4. lo. af. 8.
...uinolentis incipiente erosione. Progressus 2. Mor.
...dula, caruncula, Bronchij particula. Ex spu-...nguinis paulatim pus cruentum orta febre, ...ec pus purum exeat. Ex suppuratione patet ...ijs quæ præcesserunt; dicta in Empiema-... Ex Pulmone copiosius sputum, genæ rubent, ...altera secundum rectitudinem ex Aspera arte-...parcius; Ex cauo Thoracis tussiédo, sputum, ...nullum, aut paucum. Paucitas, vel ob crassi-

tiem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3.Prog.60 tiem , vel membranæ pulmonis densitatem
virtutis imbecillitatem. Ex spinali medulla,
2.Mor. febris, non inappetentia, consumitur tamen.
tiunt veluti formicas per dorsum ex capite; E
sio seminis in somno; genitura infœcunda, A
tio, & debilitas in labore; in progressu febres l
perdunt.
5.Met.8. Prognostica. Continuata insanabilis est
nantur aliqui in principio , sed difficulter
difficilem puris euacuationem, Tussim laceran
motum respirationis. Iter longum medica
torum. Ex diuturnis quidam videntur sanan
5.Met.4. ducto Callo, sed reuertuntur. In Thorace facil
4.lo.af.8. sanantur etiam diuturna , & in aspera arte
2.Mor. in Septi transuersi parte carnosa, non in neruo
1.Aph.11 thalis, si sputum graueolens carbonibus. Vb
12.14. circa Cor putruerit, nidosorum odorem pruni
7.Aph.16 iectum reddit. Capillorum defluuium: Alui pr
4.lo.af.8. uium. Moriuntur retento sputo Pro trahunt
Int.aff. & menses sex, ad annum, ad tres annos, & ad sep
1.Mor. & nouem.

Curatio Phthisis. Cap. XVIII.

CVratio Vlcus siccare , Pus prius educ
quia prohibet glutinationem. Febris se
da , & corpus reficiendum. Ad puris collec
nem dicta sunt remedia in Empiemate. Vomi
dissecantia, & dirumpentia, Expurgantia fortis
acria, & amara. Ad pus quod paulatim r
gnitur : mitiora : Familiarissima Aet. Pri
cum melle, Amygdalæ dulces, & amaræ. N
Pinei, Pistacia : Vuæ passæ. Trall. Faba cocta
lia Porra decocta in cibis : Brassica : Vbi pu
sosius , & salsum Intubum , poma , pira
modum matura, Pepones, Trall. sed non diu
quia pus augent. Vbi vires imbecillę, Cerebella
Test

culi, Pulli columbarum, Alę: cum Pti-
llamenta piſcium ad vlcera ſordida. In potu
a Aqua decoctionis nucis Pineę aſſę & con-
: vinum tenue. Inter medicamenta, ſimpli- *par. fa.* 13.
. Ireos, aut Hiſſopi decoctum cum melle
mum, Marrubij ſuccus. Eruum frixum in fa-
m ex melle delingendam, Amygdalę amarę:
ę crudę ſuccus cum ęquali melle coctus: Ace-
ſcylliticum ad deploratos Phthiſicos ex Pyta-
: Decoctum Abrotoni, Rutę: Paſſularum ex
& melle.
qua diſtillata Hederę terreſtris, Scabioſę. Ea-
dem puluis Paſtillus efficaciſſimus Aetij ex
damomo, Myrrha, Sagapeno, Opio, Caſto-
pipere. Cum pus fętet. Sulphur in ouo ſorbili
nptum, & ſuffitum. Exterius Cerata, & 2. *Mor.*
plaſmata relaxantia, vt in Aſumte. Aet. Inu-
nes plures in Pectore prohibent nouas colle-
nes. Inquit Hipp. Si uratur, aut ſecetur priuſ-
m diuturnum fiat pus, ſanus plerumque 1. *Mor.*
lit. Nam cum caput fluere inceperit, & reli-
m corpus colliquari, ne vſti quidem ſuperſtites
lunt. Et vbi cęteris remedijs non curetur.
m lacte craſſefactum in pectore & dorſo vrito, *Int. aff.*
im ſucceſſerit vſtio, fugę morbi ſpes eſt. Poſt
s expurgationem Vlcus ſiccandum eſt, nam hic
nus finis eſt. Si in Pulmone, vel Thorace, ſolum
intus aſſumpta: In Aſpera Arteria etiam 5. *Met.* 12.
inſecus. Paul. & Aet. in omnibus admo- 12.
t Barbarum & Diachalcitim, ſed cum pauca
tate. Intus ad carnem gignendam, ſiccantia &
ergentia; Thus, Myrrha, Ariſtolochia, 3. *Meth.* 3.
, Panax; Inter Alimenta pręcipue Lac. nam ſa-
omnia vlcera interna Dioſc.
Ad cicatricem ſiccantia & aſtringentia. Acacia
us, Terra ſigillata, Bolus Armenus, Hę-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

7.Catat.5. matites ante omnia Trall. Saccharum rosac
Mel.& Auic.Composita multa describuntur,ex
coticis,Epuloticis,Narcoticis.Catapotium Ae
nullum comparari potest tribus diebus vtilit
præstans: ex Styrace flauo Pipere albo,Myrrha
storio,Galbano,Opio partibus æqualibus. Exh
tria catapotia erui magnitudine ante somnum.
4 .lo.af.8. Gal. fortem exsiccationem molitur odoribu
potionibus efficacibus. Naribus Hædychr
iugiter. Vnguenta preciosa Foliata spicata
Potu Mitridatum, Ambrosia, Theriaca. T
damnat calefacientia, vbi erosio ab acredin
laudat frigida, & humida ad temperandam a
dinem; modice siccantia ad cicatricem, vt
matitem in potu iugiter. Auic. fortem exsi
tionem molitur Arsenico, id est Auripigm
suffito, Aristolochia, pipere cum albumine o
vel Butyro,melle adipe hircino. Diosc. Sand
cam cum resina suffit ad veterem tussim, prop
eandem cum Mulso ad putulentos. Hodie m
alio genere Sandaracæ Arabum vtuntur,
Gummi Iuniperi, & in potu, & suffitu;
exsiccat vlcera, & distillationes & sanguinis
xum, idem præstant Baccæ, Carabæ, id
Succinum, similem facultatem habet, & Tussil
nis radix. Horum enim fumus in pulmonem
netrans, valenter siccat. Cum febres ex huius
di remedijs exacerbantur, alternatim refrige
oportet, Auic. Trociscis de Canfora. H
Butyrum cum melle delingendum. Cum noua
teria colligitur redeundum ad expurgantia, ite
ad siccantia, & pulmonem roborantia. R
rant modice astringentia. Capillus veneris
myrthinus: Odorata: Crocum, lignum A
a proprietate pulmo vulpis præparatus, v
cet Mes. Lauetur in vino, ebulliatur in aqu
lacca, siccetur, & puluis exhibeatur. Dioscor
la

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſiccatum ad ſuſpiria. Conficitur loch de
one vulpis. Ad febrem refrigerantia, &
ctantia, ſimul & refectio ad extenuatio-
Nutrimenta frigida, & humida actu, &
ate conuenirent: At vlcus non humectan- 10. Met. 11
xpoſcit, nec puris collectio refrigerantia.
ſi febris vrgeat, Ptiſana, at non actu fri-
, non frigidæ potio, non Balneum, niſi
optimè ſiccato Meſ Lac, ſi febris non
mens, nec in Thorace multum puris exti-
, nam corrumpitur adueniens. Trall. Per
cit ad omnia vlcera interna pręcipue pulmo-
ioſc. Nam per ſerum abſtergit; per Buty-
mitigat acrimoniam: per Caſeoſam ſubſtan-
reſarcit. aſininum omnium tenuiſſimum
igidiſſimum. Equinum ſimile Trall. Com- 5. Met. 12
iora ad expurgationem, & facilem edu-
nem quia non adeo vincuntur, ſed omnia
unt. Bubulum craſſiſſimum, Vaccinum ſi-
, minus expurgant, magis nutriunt, cir-
nem commodiora. Caprinum medium. Oui-
ſimile. Optimum Caprinum ad vlcera glu-
nda, quia aſtringentibus fruticibus veſcun-
ſed cauendum, vbi veſcuntur Elleborum,
natidem, Tithimalum, nam aluum turbant.
imum in Tabijs inter Neapolim, & Surrentum
aſcua Gal. vbi & aer ex igne ſubterraneo bitu-
oſus inſpiratus facit ad vlcera exſiccanda Mu-
e antiquis prælatum ob familiaritatem, & dul-
nem. Sugi oportere, ne ab aere alteretur:
ius vt magis diſtillet in pulmonem quemadmo-
n Eclegmata. Ne cogatur in ventriculo addi-
mellis pauxillum aut ſacchari. Aſininum ob 7. Met. 6.
uitatem minime omnium coagulatur, citiſſime
cendit. Præparatur aſtringentius extinctis cal-
s, aut Calibe. Propinatur matutino à modica
nſura ſenſim augendo, donec ventriculum non

 grauet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

10 Me.11 grauet. Paratur quoque in cibis cum Farre, O
Ouorum luteis. Cancri fluuiatiles decocti cum
re, vel cum lacte esitari. Diosc. Testudines
morales, Cochleæ, & omnia crustacea, vtilia
dem ad contemperandum acrem,& salsum hu
rem,ad inepta expurgandum. Caseus recens
salitus glutinat,Auic. Indicarentur cibi multi nu
menti, sed facultas imbecilla nequit confice
Quod autem facillimum concoctu est; minus
trit. Ideo medio modo agendum, & sæpius. T
1. Aph.17 culi gallorum, Cerebella, Perdices, Phasiani,
cule montanæ, pisces saxatiles: Porcellus
ad crassiora ducitur. Extrema animalium, vi
aquosum leuiter astringens cum aqua pluu
Exercitationes moderatæ, vel frictio ante
bum. Aer siccus,in caliditate temperatus,qual
Colle ad Tabias ex incendio montis Vesuu
Conualescentes mutatione aeris iuuantur
nauigatione Trall. Celsus ad densiorem,vt ex I
in Alexandriam, Somnus iuuat, Aluus non hu
cta. Glutinatis vlceribus Balnea natural
corpulenti,ex aqua dulci,si extenuati.

2. Morb. Ad Tabem ex medulla spinali. Hipp. prius
gat per superiora adhibito fomento, postea d
sum: Deinde serum, aut lac asininum bibend
Cæterum lac bubulum per.40.dies ad vesperam
ro Alicam,quo tempore,abstineat a cibis. Post
vero cessauerit ab vsu lactis,mollibus prius refi
Int. af. oportet,paulatim augendo donec reficiatur. Po
inurendum dorsum. Abstineat per annum ab E
tate, Venere, laboribus, exceptis deamb
tionibus, a sole, & frigore. Ad Tabem ex flux
Io.in.ho. retrorsum Caput purgandum debili medicame
donec fluxus auertatur, dieta vtatur, vt in al
Tabe. Postea deorsum purgandus Elaterio, dei
Clysteri ex lacte abluendus. Vt autem prohib
tur fluxio retrorsum, Caro inter venas in collo
st

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

[...]ribus vratur, & vbi vſſeris conſtringatur, & ci[...]ces quam tenuiſſimę inducantur, & vbi fluxum [...]raueris, medicamentum in nares adhibe, vt eò [...]atur, & rurſus aliud adhibe? & calfacito anterio[...]partes, poſteriores autem refrigerato.

De conſtitutione cordis. *Cap. XIX.*

[...] Thorace ſedes eſt facultatis vitalis, vitam con[...]ruans toti animali, genere, & loco diſtincta 6. vſ. pa. 7.
[...]turali, & animali, videtur Gal. diſſentire ab 9, Met. 10.
[...]ſt. verbis magis quam re. Nam omnes facultate 1. An vlt.
[...]iecto vnum ponit, Ariſt. omnes in Corde. 2. par 4.
[...]ncedit quoque Gal. Cor fontem eſſe caloris 8. Pla. 7.
[...]iui, quo omnes opertiones perficiuntur. Am[...]s ſi vita eſt animæ operatio prius vegetatiuæ, [...]e Naturalis a Galeno vocatur, deinde ſenſitiuæ, [...]motiuæ, & principum facultatum, quæ Anima[...]vocatur. Vitalis igitur nõ eſt alia a naturali & ani[...]li: Quia calore cordis totum corpus regitur: 6. vſ pa. 7.
[...]deficiente mors contin. Seiunxit tamen Galenus, 5. lo. af. 1.
[...]ia commune inſtrumentum ſeiunctum eſt à pro[...]ijs: Cor ab Hepate, Cerebro, Teſtibus Ariſto[...]es coniunxit omnes facultates in principio com[...]ni, quia cætera viuunt, quamdiu adnata ſunt de com. animal.
[...]ordi. Eo pereunte omnes facultates corruunt: Cę[...]ris pereuntibus, non ſtatim cor perit. Inſtrumen[...]m autem animæ proximum eſt calor natiuus. 5. lo. af 1.
[...]em tradit Ariſt. ipſum viuere, & animæ habitatio 2. Gla 2.
[...]m caliditate quadam eſt nam cocti aliment i non de reſp 4.
[...]e anima, & calore, qui non ignis eſt, ſed ſpiritus [...]oportione reſpondens elemento ſtellarum. 2. Ge an 3
[...]undem Galenus putauit eſſe animæ ſubſtantiam. 5. in 6 Ep.
[...]em ſubſiſtit in ſanguine & Pituita, non in re ſic[...] 5.
[...]: ideo pueri plurimũ habent. Eundem vaſis conti 8. Pla. 7.
[...]eri oportuit. Cor eius fons, & domicilium. Vena 1. Aph 14
[...]ua materiam ſubminiſtrat ex Hepate, quod 6. vſ. pa. 7.

 Alimen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Alimentum auctiuum vocat Arist. Aorta p
ctum recipit, quod alimentum nutritiu
quia dat esse. in cerebro fit spiritus, anin
hic principium quodammodo vnum quodan
do tria, quatenus ex corde influit in Cereb
Hepar. Instabit quis.

Si calor insitus in singulis partibus diffe
influente, etiam facultas, non ergo facul
sunt vnum subiecto. An insitus potestate
tum est extra Cor, in solo Corde actu:
cæteræ partes egent influente vt ad actum du
tur. Cor medium locum tenet inter caput
3. Par. an. 4. ventrem inferiorem, vt vtrique commodius
impartiri possit. Thorax est eius venter, qui
superior sæpe ab Hipp. vocatur. dirimitu
inferiore septo transuerso, a capite per ceruic
in sinu solum Cor, & Pulmo in respirant
Constat figura pyramidali, cuius basis spinæ
nectitur, mucro vndique absolutus anterius
ctat, inclinat tamen modice ad leuam, qua
3. par. 4. ventriculi est, vt reddatur calidior. Sub
tia carnosa neruosis fibris constans trium g
6. vs. pa. 8. rum. Intus ventriculi sanguine. Sinister pr
palissimus a basi vsque ad mucronem perting
in quo sanguis elaboratus in naturam spiritus
tinetur, vltimum alimentum ab Aristotele v
tum. Egreditur hic per Aortam cum pulsu
totum corpus. Dexter latior, & breuior sinist
circumdat per semicirculum: eius pars quædi
est, qui tertius ab Aristotele ponitur, conspi
non solum in grandioribus animalibus, sed
in auibus; dirimitur a dextro septo quodam p
pe basim. Sanguinem hic haurit a vena c
vt perficiatur in sinistro. Oscula ad basim
tuor posita sunt, venarum, & arteriarum pri
pia secundum Aristotelem. Duo sanguinem
troducentia, duo educentia tam in dextro
tr

o, quam in ſiniſtro. In dextro oſculum
ducens ad venam cauam eſt: Educens au-
rteria eſt in Pulmonem ducens ad locum
erij. In ſiniſtro venæ oſculum eſt introdu-
ex Pulmone: Educens autem eſt Arteriæ
principium. Singulis oſculis membranæ
am appoſitæ ſunt, quę intromittentibus
untur ad ingreſſum ſanguinis, clauduntur
ad egreſſum. Oppoſito modo in educen-
, patent ad egreſſum, clauduntur ad in-
m: vt continuus quidam motus fieret ex
in Cor, & ex Corde in Arterias. Si quis
n contingeret motus contrarius, vt in animi
rbationibus; membranarum poſitio obſi-
, ad tutelam caloris. Includitur Cor velu-
Capſula: Pericardio eius domicilio, ne
rur à Pulmone. Tunica dura ex Cordis ca-
ad os pectoris nectitur ſpatio interme-
, in quo Cor diſtenditur, & contrahitur
ulſu, modica aqua incluſa ad madefactio
: Hæc ſiccatur in Tabidis, augetur in pal-
ione.

De affectibus Cordis, & Palpitatione. *Cap. XX.*

Or patitur omnes intemperies, tum æqua- 5. lo af. 1.
les, tum inęquales, per eſſentiam, & per 2.
enſum. Inter organicos obſtructionem. Non
ores præternaturam, Phlegmonem, Eryſi-
s, non vulnera, nec vlcera: nam ſtatim,
paulo poſt intereunt: neque magnas intem-
es, ex venenis. nam ſub ijs calor innatus
ſtere nequit. Propriæ ſunt Cordis febres
es, Tabes, inter morbos vniuerſales; quia
communicantur. Animi morbi, quæ pertur-
ones vocantur, Ira, Timor, Mæſtitia, Gau-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dium vehemens cupiditas, Amor, Odium, I
ad Cor pertinere tradit Gal. Sed hos consi
Medici aliquando, vt morborum causas
temperiem mutant, aliquando vt Sympto
3. Pla. 5. vt Timor, & mæstitia, in Melancholia. Ira
rore, Sed de morbis animi non pertinet ad
cos, nisi pendeant a corpore. Symptomat
vitalis facultatis quatenus motiua est pulsus
piratiua. Quatenus autem vires distribuit c
ris imbecillitas, Animi defectus, Syncope
Mors. Non contingere in Corde dolorem
2. Pla. 8. uit Galenus, quia minimum habet sensum
neruum exiguum: quamuis Cardialgiæ fiat
tio: quam non Cordis, sed oris ventriculi affe
2. Pla. 5. esse putauit.

4. Ac. 26. Hic agemus de Palpitatione, & Syncope. I
de vi. & mo. 2. tatio græce Palmos. Hipp. Pulsum vocat: Tr
rem Arab. Auic. est motus concussiuus cord
dens. Arist. Saltum vocat græce Pidisim: Est
pulsio calidi in corde existentis propter ref
tionem superfluam, & corrumpentem, vt in
bo qui palpitatio dicitur, & in alijs, & timen
nam timentes infrigidantur secundum supe
calidum autem fugiens, & cõtractum in ang
facit saltum, vt aliquando extinguantur anim
2. sy. c. 2. & moriantur præ timore, aut morbo. Symp
est facultatis motiuę, actio deprauata vital
cultatis. Causa proxima Corpus cito reple
euanescens non humor, sed flatus ob celerita
Crassior, ob refrigerationem, & viarum ang
retentus, & compulsus. Causa remotior, p
tudo sanguinis: interceptio, & occlusio vena
5. lo. af. 2. Spirituum interceptio in venis. Aqua inter
4. Ac. 23. 26. cardium: Tubercvlus prope Cor. Paul. mu
nem sanguinis ponit, vel feruorem. Actu
4. lo. af. 8. Feruorem, vel euaporationem aliunde bilis
nigri humoris, Mes, & Auic. omnes intemp

uræ, seu cum materia, vel per essentiam in Cor
el per consensum a propinquis, vel remotis.
Tremorem calidum cum febre, Frigidum si-
bre. An incerta causa incerta erit & Curatio.
n vera palpitatione, quę concussio est molesta
tanti duę causę concurrunt? repletio disten-
seu ob multitudinem sanguinis: seu ob oc-
onem venarum, & spirituum interceptionem,
ippoc. seu ob feruorem, vt Paul. & Aet. seu ob
orationem, seu ob fugam calidi a frigore, vt
t. in timore. Altera id quod resistit dilatatio-
xtra Cor, vt frigiditas, Occlusio prohibens
ssum, Aqua in Pericardio, Tuberculus. Tre- 4. Aph. 25
autem calidus non est vera palpitatio, sed simi
n febribus acutis vētriculi ęstus, & cordis mor
idest pulsus valde frequens ob feruorem: Gale-
inquit, esse similem palpitationi. Reliqui tre-
res ab inęquali intemperie geniti Pulsibus tri-
untur a Gal. a qualibet intemperie. Inæquali- 2. c. pu. 1.
s in succis magis, quam in corpore: sed si non
it concussio non est vera palpitatio. Palpita-
nis differentię. Quędam per se euenit integra
itudine subito sine aliquo manifesto accidente.
cidens manifestum est, Timor subitus, in qui-
sdam Extasis, cum ob vehementem contempla-
nem animus rapitur. Sine occasione autem
ęcipue contingit adolescentibus, & adultis in ve
ob copiam sanguinis. Hippoc. occludi ijs venas 4. Acu. 26
pente interceptis spiritibus. Quędam paula-
n accedit, ex aqua in Pericardio, aut Tuberculo.
uędam continue aliquam noxam in corde osten
t patiente per essentiam, vt contigisse Antipa- 4 lo. af 8.
o tradit. Gal. qui pulsus inęqualitatem omnis
eneris per multos menses passus est post febrem
phemeram, quam scripsit Galenus. Tuberculo
rope cor exorto. Hinc aucto morbo incidit in
alpitationem frequentē, & Asthma vnde interijt.

Quę-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Quædam per conſenſum, aut ob diſtillation
capite, vt ijs contingit qui ex argento viuo
ſunt: aut ob euaporationes ab vtero, aut a lien
ab ore ventriculi: Hepate: vnde per interuall
ceſſiones fiunt nunc grauiores nunc mitiore
gna veræ palpitationis Cordis concuſſio cum
tu, qui auditur aliquando a circumſtantibus
tem ſentitur admouentibus manum. Pulſus
qualis: vibratio, vt in timore recenti, & v
pul. ad Tir. 11. menti. Auic. Pulſus diuerſus tranſiens termi
in diuerſitate ſenſu percepta, in magnitudine,
uitate, velocitate, tarditate, raritate, & frequen
4. Aph. 65 Senſus triſtis circa cor: Cordis morſus Hippo
5. lo. af 2. Gal. non vult morſum a corde ſentiri: nec dolo
4. Acu. 26 vllum Vel quaſi natare in aqua Cor videatur
conſtringi, & ſuffocari. Totius corporis imbe
litas ob laborem vitalis facultatis. Aliquando
tius concuſſio: vt etiam lectulus concutiatur;
motum violentum arteriarum, qui etiam neruis
municari aliquando neceſſe eſt: vnde conuulſio
4. Ac. 26. fiant. Eius quæ ex plenitudine ſanguinis: Fa
rubores: ſubita acceſſio in corpore ſano: obn
teſcentia repentina abſque vehementi occaſio
Aquæ in Pericardio, pulſus vndoſus, mollis, ſen
triſtis, ac ſi cor in aqua natet. Tuberculi, pul
durus, macies totius corporis videtur Cor qu
manu conſtringi. Ex bilioſis humoribus; Feb
pulſus frequens Ras, cordis morſus Ex diſtillat
ne Tuſſis, difficilis reſpiratio. Prognoſtica Peri
lum ob motus vehementiam ne diſſipetur calid
innatum, vt flamma ex motu. Tranſit in Sync
4. Præſ. 11 pem, & mortem. Qui euadunt a ſymptomate, pl
4. lo. af 8. rique ſanantur in totum. Si a ſanguine, minus
4. Aph. 65 prauis humoribus, aut Aqua in Pericardio. In f
5. lo. af. 2. bribus malum. Inſanabilis ex Tuberculo. Qui ſi
gulis annis corripiuntur, fere omnes intereunt,
40. ann. vſque ad 50. ante ſenectutem. An ſign
fica-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

r subesse tuberculum, quod statis temporibus
dit facta euidenti plenitudine in angustia ve-
n. Repertum est Romæ nuper in Beato Fi-
Nerio sacerdote, qui sæpius in Palpitationem
lis incidebat ex vehementi Extasi. Cor val-
nplum, & arteriam quæ ducit in pulmonem,
o latiorem naturali. Eidem duæ costæ mendo
latere sinistro abruptæ a suis Carthilaginibus
instar eleuabantur, & deprimebantur dum
itationem pateretur, quo remedio diuinitus
itus est, ne extingueretur vsque ad annum
agesimum.

Curatio Palpitationis. Cap. XXI.

Vratio palpitationis: ad Plenitudinem san- *4. Acu. 24*
guinis, venam internam brachij dextri seca-
& sanginem auferre ratione inspecta habitus,
tatis: & Gal. Venæ sectio, & victus extenuans, *7. lo af. 2.*
& ad præseruationem. Videtur conuenire,
n cæteris ob plenitudinem saltem in Corde ge-
m ex concursu calidi a quacunque causa, præ-
im in timore. Sed suspecta est in materia ve-
osa, & corruptis humoribus, & in extenuatis,
virtute imbecilli. Conuenit magis in materia
da, & cum febre, Ras, in retentione menstruo-
, & Hæmorrhoidarum, inde incipiendum: po-
ex brachio dextro, dein sinistro. An vergen-
norbo prius ex brachio interim vinculis adhi-
s ad crura? Ad prauos humores calidos, vel fri-
os, aut venenosos purgatio, & alteratio: & Cor-
roboratio. Purgandum in initio per inferiora,
tea vomitu. Opposito ordine præcipit Hip- *4 Acu. 29*
cr. prius reficere post venæ sectionem, postea ha
a iudicationis ratione, si non leuetur superio-
n ventrem purgare, inferiori vero, si non deie-
it, clysmum inijcere. Coctum deinde lac Asi-
næ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

næ dabis. Nos ad Pituitam & aquam in Peri
Agaricum Hieram ex Colocyntide, Diaphi
Ad Melancho. Senam Epithymum Mirabo
Indos, lapidem lazuli, pill. Indas, Hamech:
na, cum aqua Casei Mes. Hodie Antimonin
paratum. Ad flauam bilem Rhabarbarum
rosatus solutiuus, Electuarium rosatum. Auic
lis diebus exhibebat drachmam vnam Rh
bari cum aqua frigida. Alterantia ad trem
calidum, Refrigerantia. Omnibus conuenit
accessione ob feruorem in Corde, & ad rep
dum. Intus Sy. de Acido Citri, de limonib
Agresta, Oxysacchara de pomis acidis cum a
sacea, violarum, Acetosæ, Nympheæ. Triasan
saccharum rosatum, Viol. Diamargariton frig
corallium, Margaritæ, Terra sigillata, Bolus A
nus, Bezaar, Camfora, Spodium Arabum Ra
ciscos conficit ex seminibus communibus fr
maioribus, & minoribus. Sandalis, Rosis cum
malorum acidorum. Exhibes per duas Hebd
das & lac in potu extracto Butyro. Auic. Cum
tur inflammatio Cordis in vehementi acce
obstupefacit ex semine Mandragorę srcupulo
Opio granis tribus, cum Croco, ligno Aloes, C
ra. Extra, Epithema tepidum ex aqua rosacea,
larum, Aceto rosato speciebus cordialibus frig
Canfora, Sandalis, Rosis, Croco. Linimentum
diale frigidum Guainerij; oleum ex semine C
Victus refrigerans ex fructibus, Carnibus
aceto Paratis, agresta. Potus aquę frigidę cum
no granatorum, Sorbitio aquæ ex niue cum
rosacea sæpe Auic. Aeris mutatio ad frigidum
terantia ad Tremorem frigidum, calefacientia, s
cta sunt in accessionibus ob motum. Incident
extenuantia: ad Pituitam crassam, Oxyme
Comp. sy. de Corticibus Citri. Bisantinus. D
ctio Origani, Thymi, sepilli, Hissopi, Enulę. Ad
lanc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

. extenuantia, & humectantia: Sy. de Pomis
ous, de Polypodio, de Epithymo, de Fumoter-
ecoctio Buglossę, Borraginis, Melissę. Adden-
omata ad robur, Cordis: Cinnamomum, spica
distillata ex floribus Citri, Melissæ. Disso-
vapores crassos & malignos acria, & aroma-
intus Zedoaria, Doronicum, Galanga, Ange-
Nux muscata, Gariophylli, Ocimum, Balsamũ,
ras, Moschus, lignum, aloes Catamus aromati-
Macis, Spicanardi, Squinanthum, Cardamo-
, Cubebe, Sthęchas, Polium, Thymum, Ca-
um. Composita Diamargariton calidum,
nbra, Diamoscum, Mitridatum, Theriaca. Ex-
Epithemata ex aqua Melissæ, Lanfa, Buglossę,
tę, Vino maluatico speciebus cordialibus cali-
vel temperatis, Croco, Moscho. Inunctiones ex
Nardino, Nucis muscatę, Gariophyllorum, se-
is Citri. Linimentum calidum cordiale Guai-
j. Teriaca, ex oleo & Aceto, Roborantia Cor
lialia appellata, cui maxime prospiciendũ pro-
officij pręstantiam. Tuentur eius robur modi- 7. *Met.* 1.
stringentia, odorata, & reficientia deperditum.
n resoluunt relaxantia, multum digerentia, & 12. *Met.* 5.
cuantia, & quęlibet magnę intemperies: quibus
onuntur corroborantia, Consistere autem ro-
Cordis tradit Gal. in spiritibus, & solidis parti-
conseruata eorum bona temperie, & quantita-
quasi in humoribus, idest sanguine nõ consistãt
es: quod negare nephas est, patet enim od id va-
um compressiones periculosas esse. Sed in duo-
s prędictis subintelliguntur eorum elementa, ex 1. *Aph.* 3.
ibus constant. Spiritus igitur Cordis tuẽtur odo-
a ob familiaritatem non tamen valde odorata,
n dissoluunt, & interficiunt, nisi parua quanti-
e sumantur, vt Crocum, Myrrha, styrax, Ambra,
oscus, Canfora. Substantiam Cordis tuentur tem-
rata pręcipue in calido & frigido, sic enim
pugnant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pugnant aduersus quencunque excessum, se... çantia, vt defendant a putredine, & astringen... opponantur relaxantibus. Huiusmodi maxim... periuntur inter Metallica, quæ omnino impu... bilia sunt. Auri, & Argenti folia: Fragmenta ... marum preciosarum, Iacynthi, Saphiri, Smar... Granati, Rubini, Sardæ: Margaritarum: Coral... Terræ insignes Lapis Bezaar, quorum pulu... curatissime leuigatus in vino, aut aqua rosace... bitur, vt feratur in venas. Extant, & compo... Electuarium de Gemmis, Lętificans: Alcher... Victus in plenitudine extenuans, sed in acces... tenuis. In frigido calfaciens, carnes cum aro... bus, vinum odoratum dilutum cum aqua Ci... momi. Vestes oleant Ambram, Moscum, Croc... Suffimenta ex styrace; Quies. Somnus inter... pendus in accessione, animi tranquillitas.

De Syncope. Cap. XXII.

12.Met.5 Syncope a verbo Syncoptin, quod est præcid... est præceps virium lapsus, id est omnium ... ter repentinas obmutescentias: Nam pereunte...
5.lo af.1. tali, cæteras perire necesse est. Animi deliquiu... defectus, Lypotymia, Lypopsicchia, virium re... lutio mitior est affectus. Auic. addit Casum ... tutis, cum subito fit, nam lypotymia paulat...
1.Sy c.7. Symptomata læsæ actionis oris ventriculi in ge...
5.lo af 2. re tactus. At Cardiaca alia est a Stomachica. Q... tenus virium lapsus Symptoma est vitalis ab... tæ, vel diminutæ, morbus Cordis, aut primar... aut secundario. Intemperies quæcumque ... gra: Incipiens inflammatio, aut Esysipelas: V... nus in superficie: nã si ad ventriculos: subita mo... Consumptio solidæ substantiæ cordis in lon... morbis, Atrophia, febribus colliquantibus Spir...
12.Met.5 in ingenti dolore, animi perturbationibus, vigili...

mo-

bus magnis: Euacuationes magnæ seu sangui-
m humorum, in purgationibus, sudoribus su-
nis pręcipue ob tenuitatem succinum, & cor-
raritatem . Obstructiones ob copiam : vel
itates : in principijs accessionum vnde spiri-
suffocatio, qui refici nequeunt.
terationes ex succis vitiosis delatis ad Cor in
maligna: Aeris malitia, Venenis. Cur in fe-
phemera non fit syncope , cum spiritus ex-
lescant : An quia non prohibetur noua ge-
tio spiritum ex bono sanguine ? Differentię.
dam ex defectu . Quædam ex plenitudine,
dam ex alteratione, vel manifesta, vel a tota
antia: aut spirituum , aut solidarum partium
ibus duobus vires ponit Gal. Compræhen- 12. *Met.* 5
tur tamen & humores eorum elementa. Nam, & 11.
ec, inquit, mediocri temperie esse oportet, & *Met.* 1.
ntitate. Quædam per essentiam Cardiaca ap-
ta: Quædam per Consensum : vt Stomatica :
ina. Quædam vehemens, quædam debilis, :
tinua, vel interpollata signa sensui manifesta.
cet lapsus virium, sensus motus, Pulsus : Nam
vident , non audiunt, non loquuntur deci-
t . Aliquando retinendus sensus illæsi , so-
collabuntur, quem casum virtutis vocat Auic.
ineri phantasiam in vehementi animi deliquio *De So. &*
atur Aristot. Pulsus paruus, aut nullus. Respi- *vig.* 3.
o obscura, aut nulla sensibilis. Cur hi sine re-
atione diutius viuere possunt, quam in Apo-
xia ? An ob defectum caloris non egent tanta
geratione? Discernitur ab Apoplexia. stertore,
nlsu . Nam pulsante Corde in Apoplexia pul-
eleuatur, & stertorem facit; similiter in Epi-
sia : & Vertigine: Virtutis naturalis lapsus co-
scitur, refrigeratione extremorum, colore exal-
o pręsertim in labijs: Sudore frigido, & minu-
circa frontem , & ceruicem . Aetius Sudores,
Syn-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Syncopticos vocat, non fieri in animi deli
2.*Aph*.41 Signa patientis Cordis per essentiam, freque
4.*Praſ*.4. solotio sine causa manifesta: significat imbeci
tem Cordis.
Ex frigiditate, pulsus tardus: intermittens
caliditate, frequens, paruus, & inequalis. Inf
mationis, aut Erysipelatis. Febris vehemen
ma, Colliquans: si præcesserit inflammatio vi
12.*Met*.6 rum partium. Vulnus ad sensum patet. O
solutionem substantię Cordis: Facies Hipp
tica: idest, Nares acutę, Oculi concaui, Ten
ta Collapsa: Cutis arida circa frontem. Ob s
1.*Prog* 7. tuum resolutionem, ex Causis colligere licet
dolor ex vulnerato neruo, aut Capite musc
1.*Gla*.14. Timor subitus, & vehemens: voluptas m
ma, quam Gręci Pericarian: seu Gaudium.
xietas: Curę, Vigilię, Inanitionis humorum,
sequitur vtriusque consumptio. Fluxus imm
cus sanguinis, Aquę, Puris, Alui, Vomitus,
doris. Inędia, labores. Balnea calida: Hypo
sta: Medicamenta valde digerentia, vt Ther
in puero, aut ijs qui raro habitu constant,
graciles: qui Atrophia laborant, & morbis lo
afflictati sunt. Ob plenitudinem corpus tu
dum, præcordia inflata, lassitudo grauis. Pu
12.*Met*.3 paruus, inęqualis, obscurus. Color albus,
plumbeus, liuidus. Ob cruditates; Febrium
cessiones singulis diebus pręcipue ad vespera
12.*Met*.5 & noctu, non mane nec ad meridiem. Ostru
membro principali, pulsus inęqualis, interci
1.*Gla*.14. Ob corruptos humores. Morsus oris ventri
vomitus bilis ęruginosę; febris pestilens, Verm
Vteri affectus Bulimus: ~~Venena,~~ vt Fungi. P
12.*Met*.8 gnostica. Quęcunque per essentiam, aut ex
Prognost. flammatione, aut Erysipelate, aut vulnere fiu
2.*Ali*.69. lęthales; aut statim intereunt, aut nocte seque
5.*lo.af*.2. non vltra biduum: Ex inflammatione Ieci no
au

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ventriculi, Septi trãsuersi, aut ex Cruditatibus corruptela lethales. Qui frequenter & fortiter ue causa manifesta exsoluuntur, repente mo- 12. Met. 3.
tur. Facies Hippocratica; Color liuidus niger, 2. Aph. 41
ena, Status pestilens, lethalia.

inus periculosa ex sola spirituum resolutione ausa procatarctica; ex mordentibus humoribus tero; Ex sola obstructione & cæteris causis bre- 12. Met. 6.
mpore sanatur.

Curatio Syncopis. Cap. XXIII.

Vratio Syncopis vna ad Symptoma; altera, ad , diuersos affectus, qui Syncopem inducunt. aroxismo reuocandæ sunt vires alimento, quæ communis omnium curatio, quamuis ex ple- dine oriatur, nam saltem defectus adest Spi- um, qui si non reficiantur, imminet pericu- ne calor innatus extinguatur. Ad præcipitem sum citissima instauratio. Quæ enim longo pore extenuata sunt corpora, lentè reficere rtet, quæ vero breui, breuiter. Potus magis m cibi, adhuc citius odores. At odor non nutrit 2. Aph. 7
st. idest non reficit solida nec humores; sed 11
ci spiritus experientia constat, non solum odo- De Sen. 5.
us alterari cerebrum ad caliditatem, quod sa- n est, vt scribit Aristoteles; Sed etiam Cordi nenire non ratione calidi. Odores enim nunc di nunc frigidi conueniunt pro diuersitate affe- s; ad Nares, ad Tempora, in Carpo, Pede, sticulis, Iugulo, Cordi. Frigidi ex aceto rosato, ua rosata. Cucumere recenti Diosc. Fructus macei; floret rosarum, Violarum. Calidi Vino maluatico, aut alio generoso, Gario- yllis, Cinnamomo, Croco, Ambra, Mosco thhemata Cordi, Testiculis. Balsami inunctio; qua ardens cum aromatibus. Intus vinum

modicum deguſtare ex pane infuſo ; citi
nutrit.

12.*Met.*4. Eligendum vinum natura calidum , quo
ductionem in corpus promoueat , Flauum
nue, vetus, boni odoris: non amarum ſed A
rum, & ſuaue, vt citiſſime tranſeat aliment
Pro diuerſitate affectus nunc tenuiora, nunc
ſiora, frigidiora, vel calidiora conueniunt.
conueniunt autem in inflammationibus viſce
nec in quibus eſt deſperata ſalus, neque in p
12.*Met.*3. 4. tudine citra inflammationem vſque ad 7. c
At vinum inquit, in omnibus, quos ſyncope
habet, offerre conuenit. Nam in his quibus
conuenit,cogimur aliquando vini aliquid dare
quo affectum curemus,ſed vt periculum in pra
depellamus.

Curatio Affectionum. Ad diſſipationem i
catur refectio, Ad plenitudinem euacuatio : ad
uitatem, Alteratio. Ad ſolam igitur diſſip
nem, ſola adiectio, ſed varie pro cauſarum d
ſitate. Si paulatim ad corporis raritatem, &
corum tenuitatem, in ſudoribus ſuperfluis,
12.*Met.*6. lijs, Curis, inedia laboribus paulatim, & aſſ
nutriendi, ſi vires valent, etiam huberius ſi f
citent, etiam in ipſis acceſſionibus, & in pri
pio, & paulo ante acceſſionem, quod in cæ
prohibetur : nam cibum dare nocuum eſt.
Ptiſana, non mulſa : ſed cibi, qui non facile
pentur boni ſucci, & concoctu faciles : Halica
nis optimus, ouorum vitelli magis, nam albu
difficile coquitur : Fructus auſteri : Teſticuli g
rum : Cerebrum Suillum aſſum, poſt qua
diem aliquid carnis. Vinum in principio aquo
calidum, at in ipſa acceſſione frigidum nil
dum. Exterius Cutis denſanda, & refrigera
oleo roſaceo : aqua frigida aſperſa in Paroxiſm
faciem acetum ad oculos : Ventilatio : Aer frig

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

[..]thorum folijs, vitium anulis, Rosis, in aqua [..] irrigato folio. Non vincula, non frictiones, [..]mitus, nec motus. Si os amaricat, potius [..]entibus os ventriculi roborandū ex succis aci-[..] fructibus.

[..] superfluas euacuationes vniuersim factas, [..]andi spiritus ad principia: Aqua frigida spar-[..]portet, & nares appræhendere os ventriculi 1. Gla. 14. [..]care, iubere vt vomat, irritando digitis, vel [..]. Nam in ijs commouetur flaua bilis ad ven-[..]um. Reuulsiones per vincula ad manus, aut [..] oppositos fluxionibus non multum, ne ex [..]gatione deficiat. Cucurbitulis ad mammil-[..] fluxu menstruorum, ad Hypochondria, si [..]ex naribus. Balneis in fluxu ventris, non si [..] sanguis. Refectio ex vino frigida temperato: [..]ndum nigrum, & austerum in fluxu sanguinis: [..], & calidum in fluxu ad ventriculum: Ca-[..]temperatum in senibus, Hyeme, frigidiori-[..]naturis, & consuetudine Contra indicat in-[..]matio viscerum, dolor capitis vehemens, de-[..]m, febris ardens. In Abscessuum disruptio-[..]sectione, confestim odoribus optimis, qui si-[..]faciant ad putridos vapores contemperandos. [..]ea sorbitiones coctu faciles, Iura; oua sorbi-[..]ptisana. In doloribus ex vulnere in neruis, aut [..]icis: purgantibus: refectio ex vini potu, fri-[..] extremorum: Opiata: postea sanandus affe-[..]. Ad Tristitiam, Timorem, & cæteros animi [..]tus: Odores, Narium apprehensio, vomitus, [..] simul commotio prauorum fit. Quies in om-[..]us, vt etiam non assurgant ad aluum exoneran-[..]. Ad syncopem ex plenitudine indicarentur [..]cuantia, sed vires non sustinent, neque venæ [..]ionem, neque medicamenta purgantia. Nulli 12. Met. 3. [..]um sanguis mittitur sine maximo dispendio: [..]que purgationem sustinent, quamuis indigeant.

KK 2 Aui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Auicenna tamen concedit vtrumque, que
quuntur recentiores, quia imbecilitas viri
copia, & onere, quandoque fit, quam sana
cuatio. An modus euacuationis requiritur
2.Ca.pu.1. sibiliter, paulatim, & sæpe? Nam cum cop
moris adest defectus spirituum qui propter
tudinem, & obstructionem non reficiuntur
12.Met.3. lenus nullam aliam doneam inuenit, quam
iteratas frictiones, & inædiam, quem sequ
Paul. Aet. & Trall. in principio morbi vsq
diem tertiam frictiones cum linteis asperis
piendo a cruribus superne deorsum, vt cuti
abradatur, Postea ad tota brachia, vltimo a
nam dorsi vbique superne deorsum: Post f
fricationem oleo fricandum, vt tollatur lassi
Iterum reuertendum ad crura sicca prius fric
ne, sed molliori linteo, dein ex oleo si hyem
rit chamæmelino, Anethino: similiter ad bra
& dorsum tota die, paulisper quiescendum.
bo, & somno qui moderatus, & paucior, ne
uet viscera. Chysteres adhibendi post ter
diem, si sponte aluus non deijciat. Abstinen
ab omni cibo, sorbitione, vino, aqua, vsque ad
tiam diem, sed sola mulsa exhibenda, aut oxy
nec liberaliter, incocto Hissopo Origano in c
crudorum. Die quarta si pulsus in medioc
bore sit, ęqualis, non intercisus, & aluus no
mis deijciat, seruandus vsque ad septimam c
in eodem victu. Si vero aluus nimis deijc
quod ex vsu mulsę pręsertim crudioris contin
solet concedenda sorbitio Ptisanę, & Halicę: q
si pullus illico ad imbecillitatem mutatur, e
bendus panis ex vino diluto. Non Cataplasm
neque perfusiones ad pręcordia, ne accersant
flammationes. Cum superflua magna ex p
fuerint euacuata, & partim concocta, fouere c
modum ast ex Absynthio, nisi febris magna a
No

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

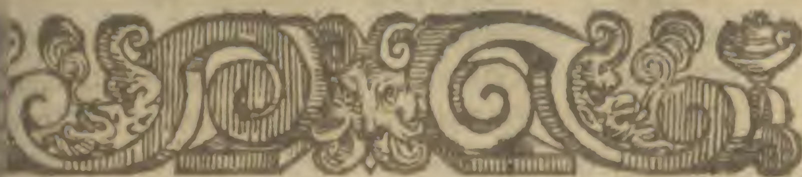
alnea : non aer calidior , neque frigidior :
alor motum facit ad precordia , frigus ob-
ones . Humores autem quiescere melius
ca Hepat , & paruas venas Si iam Syncope
r , exhibendus panis non multus ex vino ,
celeriter digeratur, cum aqua frigida in Aesta
da in Hyeme: sed porro secunda, & tertia ca-
t cibus digeratur : Optimum Falernum cru- 12. Met. 4
ncoquendis: Transacta septima huberius nu-
lum , carnibus, vino. Trall. veretur tantam
am , & continuas frictiones Satius inquit ,
ce sanguinem mittere, leuiter purgare, & fri-
ibus moderatioribus vti ? Transacta septima
cius purgare, si per crissim non fuerit euacua-
Ad Syncopem ex prauis humoribus, aut cor-
s Euacuatio , & Alteratio . Repellere a Cor-
uacuandi per vomitum ex aqua tepida , vel
ræleo, si circa os ventriculi. Preparandi ad vo-
m , si difficulter vomant: calfaciendo quę os
riculi circunstant , & frictione manuum , &
m, deinde irritandus digitis, vel penna. Rur-
leum calidum optimum bibendum, quo , &
er amygdalatum dulcium vncijs quatuor , aut
Dein roborandus ex Absinthio in melicrato .
ellendi humores , aliunde aduenientes potu
do vini austeri fului, aut rubri . Reuellendi ad
a , brachia frictionibus extremorum . Si ex
o, fricandi pedes magis quam manus : Cucur-
læ Coxis, & inguinibus : Odoribus ad vterum
ibus laxantibus, & calfacientibus ex Squinan-
, Nuce muscata , Gallia muscara, sampsucco ,
ricaria, Meliloto , Croco, Epithematis , & vn-
nibus . In vmbilico parum Moschi superpo-
Galbano . Naribus autem odores fędiores ex
illis vstis Assa fętida. Potus melicrati , in quo
ymum, origanum, pulegium Trifera magna. Al-
tio secundum varias humorum prauitates : &

ad quamcunque intemperiem, vt in Palpita[...] dictum est: vel secundum qualitates manif[...] uel a tota substantia in putredine pestilenti, [...] nenis. In omnibus eligenda Cordialia qu[...] cent & Cor roborent, dicta in Palpitatione [...] plures affectus coniunguntur, ut defectus, [...]
12 *Met.*8. mor infestans, ad utriusq; remedia, additio & [...] tio, quod est per Epicrasim curare.

Libri Sexti Finis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

NDREAE CAESALPINI

Artis Medicæ.

LIBER SEPTIMVS.

De Morbis Ventris.

Partium naturalium apparatus. Cap. I.

FACVLTAS naturalis est potentia animę uegetatiuę, cuius actio est generatio sibi similis, auctio, & nutritio; Opera sunt particulę omnes, earundem ...ecta magnitudo, & conseruatio. Materia ge...ationis quidem appellatur semen; auctionis au... & nutritionis alimentum. Efficiens calor in...us, seu spiritus animę particeps: Calore fit alte...o, ratione animę perfectio.

...nimæ uegetatiuę quatuor facultates famulan... naturales appellatę: attractrix alimenti, Re...trix, Concoctrix, & Expultrix inutilium. ho... gratia multorum instrumentorum apparatu 1 *fac. na.* ...s fuit. Quæ trium generum sunt: Quędam ad co 10. ...nem alimenti, quædam ad ductum, quędam ad

excrementorum separationem. Ad Coctionem
tres dati sunt, quorum primus Ventriculus, q
ventrem superiorem vocat Galenus, ad ductum
menti. Intestina, qui venter inferior a Galeno
4. vs. pa. 17 tur, (nam in ductu etiam coquitur alimentum
mul, & continent excrementa crassa, vt tripli
vsum præstent. Primum ad distributionem alim
veluti via quædam publica, in quam freque
venæ perueniunt, ad sugendum alimentum. A
rum ad coctionem, quæ in transitu fit. Tertium
expulsionem excrementorum, quæ relinquun
post suctionem a venis factam. Vt autem eorum
gitudo in aluo contineri posset, circularibus circ
uolutionibus accommodata sunt, per Mesenteri
pendentia ex dorso; partim gracilia, partim cra
Gracilia superiora, Duodenum ex ore inferiori,
triculi exortum: Ieiunum, Ileon iuxta Vmbilic
replicata vsque ad pubem. Crassia inferiora iam
ces continent. Cæcum, quod nothæ tantum gr
hominibus datum est, Exiguum. Colon sinuos
ne citius defluant excrementa, incipit ab Ileo iu
renem dextrum, inde anterius sub Ventriculo
luti cingulum tendit ad renem sinistrum. Rect
substantia crassiori constans, sub rene sinistro
Colo nascitur, inde flectitur ad spinam, & deor
prorepit ad exitum excrementorum. Constat
Intestina, quam Ventriculus duplici tunica, quar
interna villis rectis constat ad attractionem: ex
na villis transuersis ad retentionem, & expul
nem. Neruos habent, quibus sentiunt, a sexto p
neruorum cerebri. Alterum genus vasorum dat
est, quod simul facit ad ductum alimenti, & coct
nem in transitu, Venæ & Arteriæ, Venæ latæ d
a quibus multi rami sparguntur. Porta, & Caua, q
rum veluti radicatio in Hepate est. Ex Porta ram
multi ad intestina, & ventriculũ tẽdũt vna cum A
terijs per mesenterium, vnde venæ meseraicæ vo
tur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

entes Chylum, vt ferãt ad Hepar,& interim
minem conuertunt. Ex ijs quædam fæcem
nis separant, ducentes ad Lienem, vt ex Lie-
im in Intestina crassa exonerent, partim ad
triculi superius, vt ad cibi appetentiam ex-
r. Ad tenue autem excrementum, quod
eratione sanguinis fit, natura instituit Ve-
ellis sub Hepate, vt inde exoneretur ad Duo
intestinum,& ad excretionem irritet. Ve-
em Caua ramos in totum corpus dispergit,
ul cum Arterijs vniuersas partes nutriant.
dem Caua rami quidam insignes ad renes
nt, Venæ emulgentes vocatæ, per quas
lua sanguinis aquositas excernitur, vt per
rinaria in Vesicam feratnr, vnde vrina red-
Prope emulgentes alij rami cum Arterijs
ticulos descendunt, materiam seminis feren-
deo vasa spermatica vocata, vt postquam in
ulis excrementum id separatum fuerit, ex-
tur per vasa eiaculantia in pudendum. Con-
tur hæc omnia sub septo Transuerso intra
men. Totam cauitatem ambit Peritonæum
rana admodum dura, quam tegunt musculi
minis ad expressionem fæcum necessarij. Ven
o data est prima coctio alimenti, quæ elixa-
similis est. Arist. Ideo eget pituita ex Capi-
quæ proxima est sanguinis materia. & cibi 4. vs. pa. 1.
ies egent potu, vt soluantur in Chylum, 4. Mete 3.
species est pituitæ. Cum autem ventriculi
antia alba sit, frigida & exanguis: Coctio
m a calore fiat: Calorem natiuum habet à cor-
per Arterias: fouet pinguedo Mesenterij,
enti, Abdominis. Hepar amplectens in dex- 4. vs pa. 8.
Lien in sinistris. Os superius, qui stomachus vo 8.
r, quà datur cibi ingressus per Oesophagum,
e cor est; Os inferius, vnde datur exitus in
stina, sub Hepate situm est. Media cauitas, quæ
fundus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fundus Ventriculi vocatur, sub mucronata cartilagine pectoris est ad dorsum supra Renes. Sed oritur dubitatio circa Ventriculi, & Intestinorum nutritionem. Cum enim necesse sit omnes partes nutriri sanguine, Venæ meseraicæ non possunt illis sanguinem tribuere, quia datæ sunt vt sugant Chylũ, & ferant ad Hepar: simul autẽ per easdem ferri sursum Chylum, & sanguinem deorsum, absurdum est; neque diuersis temporibus, numquam enim Venæ meseraicæ repertę sunt chylo plenæ, sed semper sanguine quomodo igitur sugunt Chylum vt omnes fatetur? Præterea, si concoctio ab vnoquoque fit, vt fruatur materia quæ concoquitur: Ventriculus, & Intestina nutriuntur Chylo: quod a quibusdam conceditur. Nam infantes in vtero reperiuntur pituitam in ventriculo habere: quod ab auctore, qui librum de Principijs conscripsit, adscriptum Hippocrati,
2.*Ge.an.*5 putatum est, quia infans ex vtero labijs sugit: quam sententiam Aristoteles tribuit Democrito. Sed pituita huiusmodi ex capite colligitur, vt Venæ meseraicæ materiam sanguinis habeant, quæ feratur ad Hepar. Quod autem sanguis semper reperiatur in venis illis, numquam autem materia alba: causa est, quia Arteriæ cum Venis delatæ per anastomosim sanguinem in Venas transfundunt, vnde Chyli fit conuersio in sanguinem, vt vinum facit aquæ mixtum. Hoc modo nulla difficultas relinquitur: nutritur enim Ventriculus, & Intestina ex chylosa substantia, quam in concoctione eliciunt ex cibis, sed admixtione sanguinis arterialis, sine quo nulla fit nutritio. Continue autem fertur sursum per Venas meseraicas ad Hepar materia sanguinis, & deorsum per Arterias sanguis perfectissimus. Huius gratia Arteriæ numerosiores his datæ sunt, quam cęteris partibus, & Omentum retis similitudine ex ijs contextum est, non solum vt nutrirentur Intestina, & Ventriculus, sed

etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

etiam vt in illis inciperet sanguinis generatio, quam neque Venarum tunicæ, neque Arteriarum, neque Ventriculi, & Intestinorum substantia alba efficere possunt: sed sola sanguinis arterialis substantia ex fonte caloris innati emanans.

De Ventriculi, & Intestinorum affectibus, & dolore.
Cap. II.

VItia Ventriculi alia sunt in ingressu cibi, id est Oesophago, & ore superiori, alia in egressu, id est ore inferiori; alia in fundo. Oesophagi affectus, quibus impeditur deuoratio, vel est tumor, vel compressio a vertebris luxatis, vt in Angina: vel obstructio, vt ex duro aliquo impacto, aut spina; vel vlcus: vel sola intemperies sicca: vel frigida, qua redditur imbecillis ad deuorandum, vt quibusdam contigit ex potu aquę frigidæ: alijs ex febre. Sed hæc pertinent ad morbos Thoracis; nam remedia externa ad spinam dorsi applicanda sunt: licet stomachus aliquando vocetur.
5. loc. af. 5.
13. Met. 17

Oris ventriculi affectus. Cardialgia, id est Cordis dolor (nam antiquis ob affinitatem Cor appellatum est) Syncope stomachica, Singultus, Conuulsio, Comitiales, Melancholiæ, Sopores: Suffusiones potius imaginationes suffusionem ob communionem per neruos cum cerebro. Amplius appetentiæ deprauatæ cibi aut potus, Fames canina, Bulimus, Sitis, Pica, Nausea, Diminutæ, quæ in appetentia. In fundo ventriculi Cruditas, Tarda coctio, Ciborum corruptio. In Piloro id est ostio inferiori irritationes ad expellendum nunc per alui fluxum, nunc per vtramque partem, qui morbus Cholera vocatur. Aut tardus descendus ciborum, vnde aluus sicca. Sed prius de Dolore agamus.
5. loc. af. 7.
5. lo. af. 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ventriculi dolor in ore superiori magis fit, vbi sensus exquisitior, sæpe Cordi adscribitur ob
12.*Met.7.* propinquitatem : vnde Cardialgia vocatur, si cum febre, Aet. Causa Solutio continui vel alteratio:licet omnis ad solutionem continui reducatur
2.*Catat.1.* a Gal.Solutionis species, Ruptio, quæ ob distensionem fit ab humore, vel flatu replente: vel ob siccitatem immodicam, at non sine motu distendente, vt a cibis assumptis.

Contusio ab ictu externo, aut duro corpore incumbente, vt facit lapis in Vesica. Erosio ex mordente succo, Vermibus. Trall. Alteratio confertim facta à refrigerante, aut calefaciente, aut siccante vel spiritu, vel humore, vel medicamento, per essentiam, si in ventriculo geniti sint, aut maneant. Per consensum, si aliunde ferantur, aut sola qualitas communicetur : vt contingit aliquando ex vulnere capitis cum fractura ossis: signum enim est fracti ossis, dolor Ventriculi, aut vomitus per neruos communicatio solo dolore, non materia. Simili modo aliquando conuulsiones fiunt per consensum.

Ex quibus colligi possunt differentiæ : Exempla : Quidam corripiuntur dolore Ventriculi ante cibum, sedatur assumpto cibo. contingit in Picrocholis ob bilis effusionem in ieiunio. Cum enim Venæ meseraicæ sugant, nec cibum inueniant, replentur bile, quam transfundunt in Ventriculum vnde dolor. Quidam statim assumpto cibo dolent, quod contingit in sicco ventriculo, aut vlcere, quia ex motu excitatur solutio continui. Quidam paulo post cibum, nec sedatur, nisi post coctionem: Contingit hoc in Hypochondriaca passione ob flatum. Quidam post cibum tribus aut quatuor horis, aliquando tardius aduenit ob cibi corruptionem : sedatur vomitu : aliquando perseuerat, quando imbibitur in tunicis. Qui-

dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dam poſt ſomnum ob deſcenſum à capite, ſedatur vomitu. Quidam continuus eſt, cum in tunicis continetur: cum febre in inflammatione Ventriculi. Quidam per circuitus in febrium acceſſionibus, aut ſine febre ob motum humoris: aut flatus à quocunque cauſa. Signa doloris habentur ex relatu ægri, niſi infans ſit, aut mens laboret. In infante eiulatus cum vomitu, aut ſingultu, aut motus labij inferioris: Pulſus afflictatio. Diſtinguitur a Colica loco ſuperiori. Si in Oeſophago, anguſtia in deglutiendo, dolor prope dorſum. Si in ore ventriculi: in ſiniſtra parte, videtur in Corde ſyncope ſtomachica: Pulſus afflictatio, Conuulſio. Si in fundo, dolor ſub mucronata cartilagine; ambigit cum Colica Si in oſtio inferiori, dolor in dextra: ambigit cum Hepate Ileo. Si in anteriori parte, tactu ſentitur. Si in poſteriori, communicatur Dorſo. Signa affectus Tenſionis, Tumor. Durities in Hypochondrio. Si inflammatio, dolet ad tactum; ſi ex flatu, Rugitus, Ructus, Mobilitas, non Grauitas: infeſtat per acceſſiones. Ex humore pituitoſo, grauitas noctu magis, Pulſus tardus, rarus, paruus. Vomitus acidus. Ex inflammatione, calor, febris non admodum ardens, ſitis, d[illegible]ecta appetentia, Pulſus durus, dolor continuus, exacerbatur aſſumpto cibo: Vomitus vel deiectio Syngultus. Extremorum refrigeratio inſequitur magnas inflammationes internas. Eroſionis, morſus, ſingultus, ſyncope, ſudores frigidi, pulſus valde parui: Ex bile, vomitus amarus, æruginoſus, porraceus. Ex atra bile, Vomitus fuſcus, acerbus, acris, obſtupefaciens dentes. Ex pituita ſalſa, ſitis ingens, oris ſalſedo. Ex vermibus, fætor oris peculiaris, vt in pueris. Vlceris, irritatio ab acidis, auſteris. Ex ſiccitate extenuatio Abdominis, aliquando totius. Sentitur pulſatio ſub Ventriculo, in plano habitu nequaquam,

12. Met. 8. *5. lo. af. 5.* *12. Met. 8.* *12. Met 8.* *5. lo af. 6.* *5. lor. aff.* *1. dig pu. 8*

Cly-

Clydones, ideſt fluctuatio cum ſonitu tanquam in vtre, quia vitiatus amplexus: & ciborum corru-
5.lo af. 6. ptio. Si ex proprio affectu, irritatur a quecunque, vel minima cauſa, vt Venere. Vino: imbecillitas, nimius ſenſus. Per conſenſum, affligi cum partibus conſenſum facientibus. Prognoſtica. Inflammatio
12. Met. 3 periculoſa, vbi ſyncopem facit, lethalis. Singultus
7. Aph. 3. malus. Ex ſiccitate, incurabilis ſi ex febre ortum ducit. Cęteri difficillimi. Vlcera difficillime, & longo tempore ſanantur. Natu maiores omnes pereũt.
5. lo. af. 5. Ex ceteris cauſis ſanantur, breuius ex bile, tardius ex pituita, difficilius ex atra.

Curatio doloris Ventriculi.
Cap. III.

5. Simp. 19. CVratio vna ad Symptoma per mitigantia Anodina: altera ad affectus per ſanantia. Anodina vera tutiora calida in primo gradu tenuium partiũ, rarefacientia, nullum aſtringens etiamſi affectus requirat. Chamæmelum, Anethum, Althæa, Fænograecum, Ex aqua, aut oleo dulci fouere, irrigare, inungere. Intus oleum Amygdalarum dulcium, vncijs quatuor vſque ad ſex ſimul emollit aluum, aut cochlearibus ad ſolam mitigationem in omnibus, magis in frigidis. Anodina falſa periculoſa: vbi vrget vehementia, in calidis magis. Obſtupe-
12. Met. 8 facientia frigida in 4. non valde humida: Cicuta ſicca, Mandragoræ cortex, Hyoſcyami ſemen, Opium: admiſcenda ſiccantia calida, & odorata ad correctionem. Theriaca recens; Philonium Romanum, ſcrupulo vno. Trociſci de ſtella drachma vna vſq; ad duas. Raſ. cum vino ad profundos dolores, ad affectus Digerentia flatus, Euacuantia humores. Alterantia qualitates excedentes: Eligenda quæ Ventriculo familiaria Stomachica vocata non ſine aſtrictione ad robur ob neceſſitatem co-
ctio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ctionis: odorata propter Cordis, & Cerebri affinitatem. Inter calida Absynthium, Spica, Cinnamomum, Macis, Aloes, Mastiche. Inter frigida Rosæ, Flores Labruscæ, Malacotonea. 11. Meth. 16.

Ad flatus digerendos calida, & siccantia, vulgo Carminatiua, Semen Dauci, Ameos, Cymini, Anisi, Fæniculi, Coriandri. Seseli, Sampsucum, Chamæmelum, Anethum, Lauri folia, Baccæ, Rutę. Intus in potu pulueres, vel decocta in vino generoso. Electuaria Diatrion pipereon Dianisum, Diacyminum, Diagalanga. Cibus paucus, nullus in accessione, Carnes tostæ, Auiculæ cum pipere, Gariophyllis. Extra fomentum ex aqua, & vino generoso incoctis supradictis, & additis Stomachicis astringentibus Sacculi. Mica panis calidi ex oleo nardino asperso cumino: Cucurbitula magna cum multa flamma per horam illico sanat quasi incantamentum. An aliquando flatus per repellentia propelluntur? pręcipue si aliunde adueniant? Ad Pituitam calefacientia conuenirent, sed nocent, quia pituitam in flatum conuertunt: Incidentia, & concoquentia non multum calidę, attenuantia. Oxymel 5. Comp. Scylliticum, Decoctum Hyssopi, Origani, Thymi, Euacuatio per vomitum ex decocto Anethi, vel Raphani cum oxymelite. Hiera ad imbibitos in tunicis, non ea quæ trahunt a longinquis. Terebynthinæ vncia semis, vt superbibat vinum generosum. Aqua Tectuccij tribus diebus. Ad reliquias in hyeme Aquæ ardentis vnica vna cum vino maluatico. Decoctio ligni sassafras. Extra fouere multum oleo Absynthij, Nardino Masthichino: Inunctio ex oleo nucis muscatæ, Anisi. Panis tostus, & imbutus vino maluatico insperso puluere Gariophyllorum, Absynthio: Ad bilem, & omnes humores tenues, & acres, Euacuatio per vomitum abstergentibus sine morsu: aqua tepida, aqua Hordei. 12. Met. 8

dei.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

8. Cata. 3. dei. Ad eos qui in villis: nil prętantius Hiera, Asclepiades exhibebat Specierum drachmam vnam cum aqua frigida vncijs sex ne fieret subuersio, non cum melle: Galenus exhibet in pillulis
12. Met. 8 ob amaritudinem drachmas tres. Si non succedat euacuatio, sanandum per Epicrasim: Alterantibus frigidis, & humidis modice astringentibus ad robur, & repellendum. Aquę frigidæ vncias quatuor, vel sex per interualla bis, vel ter. Postea cibis reuocandus si perduret cum animi deliquio. Succus assidue dandus ex Malis cotoneis, Pyris,
8. catat. 4. Mespilis, baccis Iuniperi, Pampinis, rosis, Mali punici nucleum non habentis. Omphacij succus ex aqua. Trociscos ex nucleis pineis, seminibus Cucumeris, Myrthi baccis, croco, rosis, bibat ex aqua Nardus, & rosę cum aqua frigida. Semina Portulacæ, Atriplicis, Rumicis syl. lactucę, althęę, Mastiche. Syruppus de Ribes, de Agresta, Oxysacchara. Extra folia vitis viridia, & trita, Mala cotonea, Mespila cum cerato, Oleum rosaceum omphacinum. Myrthi folia, Rubi, Lentisci. Portulaca subacta cum poléta frigida. Si nimium ęstuosi aqua frigida in Vesica: Nix, Cucurbitarum ramenta, sed non diutius. Si non succedat per Epicrasim, confugiendum ad obstupefacientia: Aster stomachicus: qui hodie Trocisci de stella. Auic. ad
8. catat. 3. atram bilem.

De passione Hypochondriaca. Cap. IV.

1. lo. af. 7. IN passione Hypochondriaca, quam Diocles describit in hunc modum. Assumpto cibo coctu difficili, & caustico, succedit sputum humidum, & multum, ructus acidus, flatus, ęstus in precordijs, postea fluctuatio, aliquando Ventriculi vehementes dolores, qui concoctis cibis quiescũt, sed alijs indigestis reuertuntur aliquando ieiunis.

nis. Euomũt cibos crudos, pituitam ſubamaram, calidam & acidam, vel quæ aliquando obſtupefacit dentes: Morbus diuturnus, incipit aliquando ab ineunte ætate. Contingit ob vehementem caliditatem, in Venis meſeraicis adurentem ſanguinem. Idem traditur ab Hippocrate Auante ab eo vocatur, ideſt morbus ſiccatorius: de quo inquit. Neque ſine cibo eſſe, neque cibum acceptum tolerare poteſt: Nam ſine cibo viſcera ſugunt, os Ventriculi dolet, alias alia vomit, exſpuit, à quibus aliquantiſper melius habere videtur, ſed vbi cibum aſſumpſit, ructus, ardor, rubor, deijciendi cupiditas, ſolus flatus prodit, dolor capitis, punctio veluti ab aciculis modo in vna parte, modo in alia. 2. Morb.

Crurum grauitas, conſumptio, & imbecillitas. Curat autem in hunc modum. Purgandus prius per inferiora, poſtea per ſuperiora, & à capite. Vomat poſt cibum: Abſtineat à dulcibus, & oleoſis, & pinguibus, ab ebrietate. Lac, & Serum aſininum præbe. Lauit in æſtate aqua frigida. Paulo inferius ſimilem morbum tradit, quem vocat Morbum nigrum, & ſimilem curationem adhibet. Iterum in libro de Internis affectionibus in Icteritia nigra poſt purgationem Serum, & Lac Bubulum, aut Caprarum exhibet. Sed libro 2. de Morbis Lac, & Serum prohibet ſpleneticis. Galenus Lac Aſininum, aut Muliebre, aut Bubulum ſilicibus incoctum potandum tradit ad atram bilem temperandam, & abluendam. Vnguentum Nardinum ex aqua potatum, Decoctum floris Iunci odorati, & Roſarum flore inſperſo: Portulacæ ſuccus per ſe, & cum Nardo oui Vitellum toſtum, & in farinam comminutum cum polenta. Amarę Nuces, Pineæ, ſemina Cucumeris. Extra ad mitigandas exacerbationes, & diſtenſiones in Hypochondriacis, Spongia ex aceto calido, Atramentum ſutorium, & Alumen cum melle. Aloes cũ cerato Myrthino: 8. Cata. ap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Hederæ folia in vino cocta: Bouinum stercus cum vino. Plantago cum sale, Marrubium cum Pane, & Rosaceo. Si nimis distendatur, sanguinis missio, Alui subductio cum glande: post Hiera in potu. Hodie purgamus ex syruppo de Polypodio: efficacius pillulis de lapide Lazuli. Antimonio præparato, vt postea Sero, aut Lacte mitigetur noxa. Victus ex ijs quæ difficulter corrumpuntur, & sunt boni succi. Panis parum fermentatus, aut nihil: Ex carnibus Venter, Rostra, Pedes, Turdi, Perdices, Testacea, Cochleæ, Sisarum coctum, Bulbi cocti, Beta, Brassica, Oriza: Ex crudis Cicorium, Lactuca, Mala, Melapia, Mala cotonea, Mespila, Punica, Panis infusus in vino Granatorum, Ptisana cum eodem, Vinum dulce in atra bile, austerum in flaua.

8. Catat. 2.

De Curatione inflammationis Ventriculi, siccitatis, & Vlceris. Cap. V.

12. Met. 8. AD inflammationem, Venæ sectio, vbi vires valent. An vires non valent in syncope? Paul. Aet. Trall. non secant. Ras. & Auic. secant Basilicam iteratis vicibus. Vbi non liceat, reuellendum in contraria, aut deriuandum in propinqua. Clysteribus, frictionibus extremorum, Hirudinibus, Cucurbitulis. Si dolor persistat, signum est impactum esse humorem, qui digerentia requirit, non euacuantia per pharmacum ob cruditatem: nisi sua sponte concitata id natura expetat. Non vomitu Auic. sed lenietibus in initio: Cassiæ drachmæ tres, Olei Amygdalarum dulcium drachmæ duæ cum aqua Endiuiæ, Solatri, Absynthij. Ras. cum succo Endiuiæ singulis diebus vsque in finem. Syruppi, refrigerantes vsque ad 7. De Endiuia Rosatus, de succo Acetosæ. Non acida intus, quia mordent. Post 7. digerentia aqua Fœniculi, Apij, cum succo Absynthij, Trocisc de Rosis, Spica. Cum desinit inflammatio, Syrup-

1. Gla. 14.

8. Catat. 3.

pus

pus acetoſus. Concocta materia, Gal. exhibet Hieram. Extra digerentibus admiſcenda aſtringentia, alioqui periculum de vita. In principio ſola aſtringentia ad repellendum: At ſola non permeant ob profunditatem, ideo præferuntur mixta amaritudini. Abſynthium Ponticum in oleo Omphacino, Melino, Maſtichino, Lentiſcino. Nardinum cum Roſaceo: non Myrthinum ob craſſitiem Ceratum, Cerę, Nardini vtriuſque vncia vna, Aloes, Maſtiche vtriuſque drachma vna: Omphacij drachma vna: miſce cum cerato deraſo, cui admiſceantur Hypociſtis Oenanthę, ideſt Labruſcæ germina cum flore. Rhois ſuccus, Cataplaſma ex Oenante, Croco, Roſis, Meliloto, Maſtiche, Succino, Dactylis cũ vino Myrthino, & cerato. Aliud ex Malis cotoneis in Vino, aut Aceto coctis, Melle addito, Pipere, Zinzibere. Vigente inflammatione minuenda aſtringentia, addenda acria, & amara, vt digerant, & euocent: Nardus Cyperus, Iris, Myrrha, Melilotũ, Crocum. Ad inueteratam, & duritiem: Malagma ex Meliloto. Hodie Emplaſtrum de Meliloto, ſed præcedant fomenta, ſequantur Vnguenta. Victus tenuiſſimus, ne augeatur inflammatio, vel cibus corrumpatur. Raſ. ſolo potu aquæ Hordei, ſuccus Granatorum. Rob. & fructibus. Prohibet confectiones ex melle, Auic. concedit Cucurbitam, Atriplicem. Ad vlcera, ſi purulenta, abſtergere ſine morſu, non Melle, ſed lacte extinctis calculis, aut Calybe. Dioſc. Si prohibet febris, ex aqua Hordei, Ptiſana: ſucco Plãtaginis. Eadem ad venena erodentia, & ad oleum Vitrioli hauſtum.

8. Cal 3. 1

li. Met 16.

8. Cae. 1. 5

11. Mec. 16

8. Catat. 5.

11. Meth. 17.

Cum ceſſauerit inflbmmatio, Glutinantia. Bolus Armenus cum Saccharo roſaceo, Thure, Maſtiche, Aloe. Trociſci de Spodio, de Charabe, Cibi difficilis corruptionis ex Ventribus, Pedibus, Teſtaceis. Ad ſolam ſiccitatem, ſi ex frigore, Fomenta calida ex Aqua & Oleo. Frictiones Ventriculi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Emollientia, Galbanum, Bdellium ex vino solutũ, & impositum: oleum Nucis muscatæ, Balsamum. Si ex humiditatis consumptione in Atrophia, Febre. Nutrimentum humidum nullum austerum, Lac asininum, ptisana, Iuscula: In cœna reliqua cibaria, Testiculi gallorum, Aloæ, Pisces saxatiles, Auiculæ. Vinum non vinosum, nam ferit vires imbecilles: Olygophorum, tenue vt penetret angusta. Extra oleum Amygdalarum dulcium, irrigatio Ventriculi ex Oleo dulci, aut decocto Ventrium, capitis Castrati.

7.Met.6.

De Colica & Iliaca passione. *Cap. VI.*

2.lo.af.2. Colica à loco dicta, transfertur tamen ad dolores quoque tenuium Intestinorum. Propria, est constitutio plenioris Intestini diuturna, in qua li. Def. per interualla fiunt cruciatus intolerabiles. respirationis difficultas, sudores, & perfrictiones. In 6.lo.af.2. dextris magis, forte ob Cæcum Intestinum. Cau- 9.met.1. sa, pituita frigida, vitrea, quæ vel tactu frigida. Flatus in crassis tunicis comprehensus. Ex potu aquæ frigidæ, cibis flatuosis in intemperie frigida. Putata Colica, dolor Intestinorum ex mordentibus succis.

1.lo.af.4. In tenuibus Intestinis magis ob fellis vicini- 12.met.7. tatem. Iliaca passio, Ileos ab Ileo Intestino iux- 2.met.2. ta os Ilij, quod vulgo appellatur *Fianco*: vnde *Mal* 6.lo.af.2. *di Fianco*. Voluulus à Symptomate dictus Chordapsos. Tumor in tenui Intestino, vt videatur chordę modo conuolui: vnde dolores vehementissimi, grauiter vomitibus cruciantes, vt in fine stercus quoqne vomant, vulgò Miserere mei.

li.Def. Nam clausio descensum prohibet. Est phlegmone Intestinorum, quo nec flatus infra, nec deiectio-

iectiones transmittuntur, sequuntur tormina vehementia, & cruciatus intolerabiles.

Proprie est tenuioris Intestini morbus, aliquando Crassi. Causæ, inflammatio, vel aridi stercoris obstructio. Hippocr. inquit: Morbus acutus, & periculosus fit, cum stercus acervatim combustus in Intestino pituitam collegerit, vnde intumescit Intestinum, neque pharmaca superne suscipit, sed euomit, neque infusa inferne admittit. Aliquando Hernia in causa est, cum descendit in scrotum clauditur Intestinum in loco angusto, vnde collectio Chyli. Aliquando stillicidium vrinæ. Sed modum non videt Gal. quo vel à pituita fieri possit obstructio in amplo meatu Intestinorum, vel compressio à Vesica in stillicidio. An Chordapsos dictus est, cum intorquetur Intestinum conuulsis villis, aut per se à pituita, aut per consensum à stillicidio? Ideo febris superueniens, & à conuulsione liberat, & à stillicidio. Contingit in Autumno ob prauos humores in profundum detrusos. Alibi Hippoc. tres species Voluuli tradit, Icterodes, Hæmatodes, & Cachexiæ species: quia in illis superuenire solet. Signa, Dolores Ventris sublimes leuiores, qui non sublimes fortiores. Galenus inquit: Qui in Intestinis, & Ventriculo non sublimes, sed profundi: qui supra Abdominis membranam superficiales sunt. Veræ Colicæ dolor veluti à terebra perforante, aut palo infixo quod in tenuibus non contingit. Distinguitur à Nephriticis difficillime, quia simul afficiuntur ob nexum, & quia tenduntur partes veluti funiculus, vnde nec supra ructus; nec infra flatus, quasi principium sit Ilei. In Colica dolor minus fixus, occupans etiam supra renes, & ad sinistrum ex dextris iuxta fundum Ventriculi. Excrementa flatuosa, aquæ supernatantia, similia stercori Bubulo, Nausea, Vomitus assidui, pituitosi ma-

2. in 3. Epi. 6.
6. lo. aff. 1. de Aff.
6. Aph. 44
3. Aph. 22
Inst. aff.
6. Aph. 7.
2 lo. a. 5.
Re. af 3.
6. lo. af. 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

2.lo.af 5. gis quam in Nephriticis. Cruditas præcedens, &
32.met.8. ſequens. Iuuantur Clyſteribus, & euacuationibus pituitæ vitreæ. Circuitus ob flatus. In ſuperiori Inteſtino dolor remiſſior: Circa Vmbilicum magis & inferius, mordens. Excrementa biliosa, ſitis, deſinere ſolet in dyſenteriam. Contingit tamen è cõ-ueſſo: à frigidis in ſuperiori, à calidis in inferiori. Signa Ilei, dolor profundus in Ventre infra è regio-
2.13.Epi. 6. ne Ventriculi: Vomitus multi, potum non continent, quod ſignum non perpetuum, ſed malum. 7. Aph. 10. Sed nihil deſcendere ſignum eſſe perpetuum tradit Galenus, pauca tamen deſcendebant in muliere, quam Hipp. recenſet in Epidemijs. Si Stereus vomant, clariſſimum indicium eſt ſubtilia eſſe Inteſtina, nam chyloſa ſunt, non craſſa. Deiectiones paucæ, crudæ: Extrema frigida, Inſomnes, non ſitibundi. Signum inflammationis, febris. Ob-
de Affe. ſtruentis ſtercoris durities, quæ deprehendi poteſt Celſ. ſi vtraque manus ſupra ſummum Ventrem imponatur, & deducatur paulatim. Quod in craſſis Inteſtinis magis. Prognoſtica. Colica vera diutur-
2.lo.af.1. na eſt: aliquando ſyncopem, & mortem inducit. In tenuibus deterior, quam in craſſis: quia afficit He-
13.Epi. 1. par, & Lienem. Quibus tormina, & circa Vmbilicũ dolores, & Lumborum dolor, qui neque à medica-
4.Aph.11 mentis, neque aliter ſoluitur, in Hydropem ſiccam
6.lo.af.2. terminatur. Voluulus omnis periculoſus, ſed letha-
6.Aph.44. lis, ſi ſtercora vomant; vix aliquis ſeruatus. Quibus
7. ex ſtillicidio Ileos ſuperuenit, in 7. diebus pereũt,
4.Aph.57 niſi febre ſuperueniente ſatis Vrina fluxerit: quia
7.Aph.10 febris conuulſionem ſoluit. Ab Ileo vomitus, ſingultus deſipientia, vel conuulſio malum: quia replentur ſuperiora Inteſtina. Si Voluulo amoto febris corripiat, deſperata ſalus, nam forte aluus ſo-
3. Morb. luta ipſum occidet.

Curat.

Curatio Colicæ, & Iliacæ. Cap. VII.

AD Colicam ex flatu dissipantia calida, & sicca tenuium partium non astringentia, sed rare- 11.met.16
facientia, vt spiritus efflent: calida in primo vera Anodyna. Chamæmelum, Anethum, Althæa, Fœnogræcum, semen Lini, Sapa dulcis, Oleum dulce, Aqua calida, pinguedines recentes non salitæ. In fomentis, Clysteribus, & Cataplasmatis, additis digerentibus, quæ flatum dissoluunt: Semina Dauci, Seseli, Sisonis, Ameos, Apij, Anisi, Fœniculi, Rutæ: Allium, Castorium, Angelicæ radix, Imperatoriæ. Diacyminum, Theriaca: in potu ex vino, aut aquis stillatitijs, ex Chamæmelo, Anetho. Iniectiones ex ijsdem oleo incoctis, aut solutis, addita pinguedine Anserina recenti, aut Gallinacea. Fomenta Ventri imponenda humida ex Lixiuio incoctis prædictis. Sacculi ex Milio, Sale, Furfure, & Seminibus digerentibus. Aut Cinis calidus in testa, superposita Ruta, Sampsuco: Tandem Cataplasma ex stercore Columbino cocto in vino. Si dolor non cesset, Cu- 12.met.8
curbitula cum flamma copiosa ad Vmbilicum illico sanat: vbi ex flatu. Si ex vsu calidorum non cessat dolor, sed irritatur amplius, confugiendum ad Obstupefacientia, Colica appellata cæteris opiatis efficaciora: Opij, Castorei, vtriusque fabæ magnitu- 7.Cat.4.
dine, dissolue in lib. vnam Olei, & pinguedine pro Clysteri: Aut Lanula excipiatur, quæ filo appensa intromittatur penitissime. Philonium Tarsense efficacissimum fabæ magnitudine. Philonium Romanum drachmæ duæ ex aqua calida potum. Ad humores crassos, & frigidos attenuantia, & euacuantia, non vehementer calida, ne in flatum conuertãtur: sed siccantia mediocriter calida in victu magis, Oxymel 5. Comp. cum decocto Hyssopi, Origani, Serpilli. Euacuantia per Clysteres, oleum Rutaceũ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nam trahit pituitam vitream, addita Sapa, aut Vino generoso: Centauri decoctum, Colocynthis, Agaricus, Diaphinicon, Benedicta, Hiera picra; Hieralogodion addita in Clysteri. In potu Diaphinicon cum aqua Chamæmeli. Pillulæ aggregatiuæ, Aqua Porrettæ, Tectuccij abluunt, & siccant intestina. Galenus inquit: Generosi, & fortes abstinent à Cataplasmate, & Clysteribus solo victu contenti. Panis decoctus cum Aniso, Anetho, Apij radice, Pipere, Auiculæ montanæ, ptisana cum Pipere, Amygdalis, Porro. Rustici remedium. Cingere Ventrem, comedere Allia cum Pane, nihil bibere, labores consuetos exercere: vesperi vinum bibere generosum meracius, sine cibo dormire.

a 2. met. 2.

Ne reuertatur affectus. Gallinarum interanea omnia in fictili assata, trita, & reposita. dosis drachma vna, & semis cum Dauci Cretici tantundem ex aqua mulsa in potu. Aliud. Ameos drachmas sex: Apij drachmas quinque: Dauci Cretici drachmas duas: Piperis albi drachmam vnam: puluere vtatur in condimentis.

9. Cat. 4.

Potio ex Salice bibenda per annum in singulis mensibus triduo. Recipit Corticis Salicis viridis drachmas quinque, Zinziberis, Piperis albi vtriusque drachmas quatuor, Dactylorum numero tres, Rutæ viridis ramos quinque, coque in aqua pluuia ad tertias. Dosis vnciæ quatuor. Allia in Vino Falerno cocta Recipit. Cornu cerui tenerrimi vsti cochlearia tria: Piperis albi grana decem, Myrrhæ parum odoris gratia: Cochlearum testa: omnia trita decoquantur: bibitur tribus diebus. An valide siccantia sine morsu cum quadam astrictione, Intestina tuentur? Ad Colicam ex Calidis humoribus, & mordentibus, contemperantia per frigida & humida: & Euacuantia sæpius repetita. Alterant cibi actu, & potestate frigidi, & qui difficiles ad corrumpendum: Halica magis quã

1 2. met 7.

Ptisana:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ptiſana: Intubus Lactuca. Punica, Pira, Cucumis. Piſces duræ carnis, Polypus: Oſtracodermata, pedes Bubuli Paul. Vinum Auſterum, Rhois cremor dilutus, vbi ſuſpitio eſt Dyſenteriæ. Syr. roſatus, Violatus, de Papauere, Acetoſus. Aqua Hordei, Capillorum Veneris: Aqua frigida in Æſtate ſitibundis: Opiata tum ratione doloris, tum cauſæ. nam irritantur à calorificis tum intus, tum extra, etiam ſi ſint vera Anodyna. Euacuantia ex Hiera curauit Galenus quendam diebus quindecim. Caſſia cum ſpeciebus Hieræ. Sy. roſatus ſolutiuus. Sena in Sero Lactis, Aqua Tectuccij, Setum vaccinum, Clyſteres ex decocto Violarũ, Maluæ, Betæ, Parietariæ. *Ibid. 7. 8. 1. lo. af. 4.*

Ad Voluulum ex inflammatione, Venæ ſectio: Ex pedis interna, quæ ſimul ad ſtillicidium facit, vel ex poplite, ſed ab initio ex interna cubiti ad reuellendum: poſtea etiam ex Hæmorrhoidibus, Cucurbitulis in Dorſo, Clyſteres ex oleo Roſaceo, Chamæmelino, vel docoсto Fænogræci, Altheæ, Caſſia. Exterius inungere ex Oleo roſaceo Chamæmelino, Pinguedine Anatis. Per ſuperiora, nec medicamenta, nec alterantes potiones ob vomitum. Sed victus virium ratione tenuiſſimus, Ptiſana, aqua Hordei. Si ex ſtercore duriori, Lubricantia: Clyſteres ex Oleo, Butyro, oleum ſeminis Lini. Victus humidus ex Malua cum Oleo, Ius Galli. Trall. Catapotia ex Plumbo, vt pondere deuoluatur deorſum. Intromiſſio flatus per fiſtulam, vt diſtendantur Inteſtina, mox Clyſter intromittatur ex hydrę leo, ac nitro. Idem Hipp. inquit: Hunc humectare oportet, & intrinſecus & extrinſecus, & multa calida lauare, & bibenda dare quæ aluum mouent, & vrinam ſubducunt. *6. Aph. 36* *De Aff.*

Eundem morbum curat in Cholera arida, inquit enim: Ab arida Cholera Venter inflatur, ſtrepitus fiunt, & dolor tum laterum, tum lumborum, nihilque *4. acu 103 104.*

hilque aluus deijcit, sed astringitur. Ita affectum vomatu seruato, venterque subducatur. Clystere ergo ex calido, & perquam pingui adhibebis, perunctumque in calidam aquam demittes, & quam plurimam in Scapha reclinans sensim perfundes. Perfusio enim efficacior est quam simplex lauatio. Facit & ad inflammationem, vt in Peripneumonia. Si ex stillicidio, aut neruis contractis: Oleum dulcissimum valde calidum bibitum, & infusum præcipue oleum Amygdalarum dulcium, addita Terebinthina vsque ad vnciam semis: Balneum relaxā
2. *Pa. fa.* in Hydræleo incoctis Anodynis. Liber de Parat
32. facilibus ad Solonem, tradit sanatum quendam, qui stercora vomebat, balneo: & oleo Anethino bibito, vt postea esitaret micas calidas, ne euomat. Si sanatum principem in Asia. Si calfacto Venter subducitur, morbus solutus est.

De vitijs appetentiæ. Cap. *VIII.*

APpetentia pertinet ad facultatem attractricem cibi, vel potus. Fames & sitis. vtriusque inappetentia innominata est. Symptomata sunt facul
57. *dif.* 4. tatis naturalis, quæ sint cognitione agit. Animalis
1. *Sy. ca.* 7. quoque. Nam quinque Symptomata ordine sequuntur. Vacuatio: vacuatorum appetentia naturalis; Ventriculi suctus, idest vehemēs attractio; nam
2. *Mor.* ieiunio viscera sugunt, Hip. Suctionis sensus. Appetentia animalis. Inappetentiæ causa, seu amissæ, seu diminutę, amissio, aut diminutio, sensus, vel ob magnam intemperiem in febre maligna, in inflammatione Ventriculi, in Paralysi. Non fieri suctum, aut imbecillem, ob flauam bilem relaxātem; Nauseam, Vlcus. Non euacuari corpus ob densitatem, ocium, victum delitiosum. Appetentiæ vitiosę excedentis modum secundum quantitatem, quæ fames Canina vocatur, & Bulimus; causa est, vel sola frigiditas,
vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vel ſuccus acidus in ore Ventriculi, qui affectum ſuctui ſimilem facit, & appetentiam calidi, & ſicci, quæ fames eſt, non frigidi, & humidi, quæ ſitis eſt. Aut immodica digeſtio in toto ob caloris robur, raritatem corporis, vnde fames naturalis, vt inſtauretur deperditum. Vel ob vermem latum Trall. abſumentem alimentum; Aut ob retentricis imbecillitatem, in Liĕteria. Bulimus, ſeu Bulimia adiunctum habet animi deliquium; indigentia ſimul, & imbecillitas, & refrigeratio oris Ventriculi. Trall. calorem, vt in febre aliquando voracitas, quia expetunt expleri, ſed virium imbecillitas non fert. Gal. inquit, vehemens eſuritio, quam Græci Bulimon vocant, eſt caſus potentiæ ex frigore exteriore, quæ a fame quidem ortum duxit, ſed eam amplius non habet. Deſinit autem fames, vt reliquæ facultates ob magnam intemperiem quamcumque. Hipp. inquit, Aqua edax, vigilia edax. Aqua quidem ob refrigerationem Ventriculi: Vigilia ob totius euacuationem. ſic labores. Appetentia excedens modum in qualitate Citta Græce vocatur, Cittaſis Celſo, Latine Picatio. Appetũt aliena maxime acuta, acerba, acria, vt Carbones, Terram, Cimoliam, Teſtas: Obnoxię vtero gerentes à ſecundo menſe, vſq; ad tertium: Pueri, aliquando viri Lienoſi ob ſuccos vitioſos, putantur ob ſimilitudinem cum ſuccis appeti: An quia ſentiunt aliquam vtilitatem: vt aues ex lapillis? Sitis imminutæ, aut deperditę cauſa: vel ſenſus lęſio in febribus malignis, vel exceſſus humoris frigidi in diſtillationibus pituitę. Deprauatę in quantitate: Feruor, aut ob ſuccum bilioſum, aut ſalſum: aut febrilem caliditatem. Nimia humidi reſolutio, euacuatio in ſudoribus, purgationibus, Diabete. Inexplebilis ſitis ex Dipſade, Vipera, comeſtis, aut ictu. Ex Vino veteri ad ebrietatẽ, Aqua marina, Febre ardente. Deprauatę in qualitate, vt cupiant aliena in potu, ſuccorum prauitas in cauſa eſt,

2. Aph. 21
1. Gla. 14.
1. Sy. ca. 7
1. Aph. 21
4. in 6. Epi. 18.
2. ſy c. 7.

est, vt qui longo tempore vsi sunt vitiosis. Intem-
peries calida Ventriculi inappetentiam cibi facit
laxando solida, vnde imbecilliora ad trahendum
& liquando replet. Appetentiam autem potus
qui feruorem extinguat. Frigiditas opposita præ-
stat appetentiam cibi exprimendo, & vt calefiat.
5.lo.af.6. Inappetentiam potus, quia frigiditas lædit. Intem-
peries, vel simplices, vel cum humore circa os Ven-
triculi, cuius Symptomata sunt fames, & sitis, aut
quantitate, aut qualitate deprauatæ. Quę vero ra-
tione totius corporis contingunt fames & sitis
naturales sunt. Signa inappetentiæ ob sensus læ-
sionem: etiam gustus læsus est, ratione intemperi
calidæ in febribus: vitio neruorum in Paralysi.
Ratione humorum calidorum in Ventriculo: Oris
2. Aph 8. amaritudo, Nausea: contingit in conualescentibus
non purgatis. Non euacuari Corpus ostendit ha-
bitus pituitosus, pinguis: victus delitiosus,
ocium.

1.sy.ca.7. Totius frigiditas, Senectus: densitas cutis. Fa-
mis caninæ signa ob Ventriculi frigiditatem: mul-
ta deiectio sumptorum: si ob succum acidum, de-
prehenditur vomitu post cibum, & morsu.

Si ob immodicam consumptionem, adest pau-
citas excrementorum: arguitur ex præcedentibus
euacuationibus, longis inedijs, vigilijs, laboribus.
Ob robur caloris, ętas in augmentum tendens. Ob
vermem latum: Atrophia, imbecillitas, etiam si mul-
ta ingerantur. Bulimi signa, si non assumant, inci-
dunt in animi deliquium. Picationis signa patent
sensui.

Sitis deperditę, aut imminutę ob lęsionem sen-
sus, in febre lingua arida sine siti: Ex humiditate
distillatio. Ob frigiditatem Fames. Immodica
ex sola caliditate, Æstus, Vini generosi potus, Co-
mestio calidorum, salsorum. Dipsadis, aut Viperæ
cum humore: Salsedo oris, amaritudo: excreta. E
humidi

umidi resolutione, febris: Euacuationes præcedentes. Prognostica. Magna auersatio tum cibi, tum potus mala, nam significat magnam intemperiem, & pestilentem. Fames Canina longo tempore sanatur Gal. Bulimus lethalis est. 2. Aph. 21

Curatio Inappetentiæ: Famis Caninæ, & sitis.
Cap. IX.

AD Inappetentiam ex intemperie calida Ventriculi, qua prohibetur suctus refrigeratio, & astrictio oris Ventriculi. Si cum humore relaxante euacuatio. Hippoc. Si quis à morbo non corroboratur, cibum non assumens, purgatione egere significatur. Galenus per vomitum, & deiectionem ex Hiera. 2. Aph. 8.

Nos per aquam Tettuccij prius ad abstergendum, postea ex Aqua Villensi, aut Ficoncellę ad refrigerandum & astringendum. Bilis repercussio, & oris astrictio intus Oxysacchara, Acetosus s. sy. de succo Acetosę, de Limonibus, de acido Citri: de Ribes, de Agresta, Aqua Endiuię, Rosarum. Cibi boni succi ex acidis conditi. Fructus autumnales, Mala, Pyra, Cucumeres, Pepones, Fraga, Punica. Potus aquę frigidę ante cibum. Vinum rubrum astringens. Extra iunctiones ex Rosaceo, Melino, ablutio in aqua frigida. 4 in 6. Ep. 18.

Ad Inappetentiam ex impedita resolutione. Inedia, Frictiones, Exercitatio: Balnea calida. Vigilia. Intus deobstruentia ex Oxymelite. Absynthio, Menta, corticibus Citri conditis Aquę ardentis modicum cum melle rosaceo. Victus extenuans, Auiculę montanę, Bulbi, Allia, Cœpę, Capparis. Salsamenta. Decoctio ligni Sassafras.

Ad Famem Caninam ex sola frigiditate Ventriculi, Thorexis, idest larga vini potio: Gal. eli- 2. Aph. 21

gendum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gendum vinum sufficienter calidum, subrubrnm
vel rubrum non astringens: Nam alba frigidior
3. Acu. 6. sunt: Fulua & Flaua calidiora. Rubra in medio. Pr
sumant pinguia edulia, Carnem suillam & fercul
ex multo oleo: nil austerum, nec astringens: poste
vinum abundanter bibant: cogantur, si non sitiāt
Oui vitellus assus post cibum. Auic. Vinum etiam
12. met. 4. ieiunis exhibet, & calidum: Vitat in solutione Ven
tris, quia non austerum auget solutionem. An i
plerisque deiectio multa crudorum fit, quia alimē
tum non fertur in corpus: remedium est vinum tē
uius. Hoc victu statim mitigantur, & longo tempo
re in totum sanantur. Ex succo acido, euacuatio pe
vomitum post cibum, & per Hieram. 5. Alterarant
tia prędicta, nam qualitate magis peccat quam mu
titudine. Contemperatur pinguibus, digeritur vi
no, & expurgatur.

Ad Famem Caninam ex nimia resolutione, au
euacuatione, permittit Gal. vt multa assumant, qui
egent refectione, nisi peruenerit ad triplum, au
quadruplum consuetorum ciborum. Non conue
nit his vini repletio, nec ante cibum, nam minatu
2. Aph. 21 deliria, & conuulsiones. Magis aquę frigidę potus
2. Aph. 7. Cibis autem replēdi sunt pro virium ratione. Nam
22. quę longo tempore extenuata sunt, lente reficere
oportet, quę vero breui, breuiter. Quia vel spiritus
vel humores, vel solida consumpta sunt. Similiter
2. Ap. 18. quę vniuersim, & velociter nutriunt, celeres fiun
excretiones. Cum solida reddita sunt imbecillia
non licet cito reficere. Ad magnam dissipationem
solidorum conueniunt cibi crassi, Omasum, Vul
8. Cat. 4. uula, Pedes vaccini Trall. Cochleę, Testudines. At
lac Bubulinum ad habitum refrigerandum? Poro
rum astrictio Balneum aluminosum, ferreum. Inun
ctio ex Oleo Myrthino. Opium ex aqua frigida an
te cibum. Ad Bulimum Reuocandi à deliquio ani
mi odoramentis aceti, Pulegij, terra aceto macera

ta,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

,Malis, Pyris, & alijs, quę ad manum sunt, olfa-
u. Frictionibus extremorum, Punctura maxilla-
m, tractione Capillorum, aurium.
Exhibendus panis in vino diluto, oua sorbilia:
ulbi, Cochleę, Caro suilla assa nidorosa, & bene
ndita. Gal. Calefacientibus curandum: Vino ca- 1. Gal. 14
da temperato cibis calefacientibus. Fricatio & ca
factio ad ignem. Fouet vētriculum Menta, Absyn-
hio, Meliloto, Gariophyllis, Cinnamomo: Oleo
ucis Muscatæ. Cataplasma ex medulla panis, ex
ino, & Gariophyllis. Trall. Adhibet refrigerantia,
: Opium ex aqua frigida. An hæc ad nimiam to-
ius caliditatem dissipantem?
Ad Picationem: humoris praui euacuatio per
omitum, & deiectionem. Coctio, & Cibi absti- 1. sy c. 7.
entia Vomitorum. Auic. Sumat Pisces salitos, &
aphanum infusum in Oxymelite, postea bibat
ecoctum Phaseoli rubei, Anethi, seminis Nastur-
ij, Erucæ. Vtatur semel in mense, vel bis. Purgatio
x Hiera, Mirabolanis, Turbit. Digestio ex Ameos,
Cumino, Cardamomo, Cubebæ, Saccharo, ad pon
dus omnium: fiat puluis omni hora lingendus.
Cibi difficilis corruptionis. Pulli Columbarum.
Mes. Electuarium componit. Recipit Capulorum
glandium drachmas duas, Anisi drachmas tres:
Myrrhę drachmas duas: Mirabolanorum nigrorū,
Emblicorum, Belliricorum, singul. drachmas sex.
Scoriæ ferri infusæ in aceto siccatę, & torrefactę
drach. octo Cardamomi maioris, Cubebe vtriusq;
drach. tres. Sacchari quantum sufficit fiat Electua-
rium, cuius Dosis, drach. vna & semis cum aqua flo
ris rosmarini ieiuno Ventriculo.
Ad sitim excitandam, calefacientia, & siccantia:
Acria Salsa. Medicamenta purgantia, labores, Vi-
giliæ.
Ad sensum autem deperditum, vt cibi Inappe-
tentia. Quemadmodum ex diuturna, vel magna fa-
me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

me perit aliquando appetentia, vt in *B*ulimo. Si
qui perpeſſi ſunt ſitim, ijs aliquando perit ſitis o
nimiam ſiccitatem.

Forte, & qui à cane rabioſo demorſi ſunt, auer
ſantur potum ob magnam intemperiem ſiccam.
vero hi ſitiant, deuorare nequeunt potum, aut qui
gula affecta eſt, aut quia Ventriculis abhorret. Hi c
gendi ſunt.

Ad ſuperfluam ſitim ex ſola intemperie, refrige
rantia, vel humectantia, vel vtraque. Si ex humor
Sal. die 51 ſalſo, euacuantia. Quos ſitis infeſtat, cibos & labo
res minuant, bibant aquam cum vino quam frig
diſſimam. Qui noctu bibere appetunt, ijs admod
5. Aph. 27 ſitientibus, ſi ſuperdormierint, bonum. Gal. *Si* mo
dice ſitierint, abſtineant à potu, nam ſomnus ſuff
cit. Si immodice ob feruorem, aquæ frigidæ potio
Si ex defectu humidi, vinum. Archigenes ad ſitin
poſt cibum, frigidam ſuper bibere, ne vratur cibus
Perfecta coctione, affatim bibendum, ideſt vinum
vt diſtribuatur cibus. Ad defectum humidi, hume
ctantia tantum. Vinum dilutum, Mulſa, Glyciriz
decocta in aqua. Si ex toto corpore, Balneum aqu
8. Catat. 8. dulcis temperatum. Si ex Renibus, aut Pulmone
potus largior. Ex Hepate, ventriculo parcior. Si e
lingua, faucibus, Gula: Catapotia tenenda ſub lin
gua: ex ſeminibus communibus, Portulacæ, Traga
cantho, Gummi, ſucco Glycirizæ, Albumine ou
Saccharum Cādidum violatum. Ad feruorem ref
5. Sym. 29 gerantia ſolum, Acetum, Omphacium, Punica: Li
Sal. Di. 23 monum ſuccus. Si ex toto corpore, Balneum frig
dum: ferreum, Si ex Pulmone, aeris frigidi inſpira
8. catat. 4. tio. Si ex labore, Quies, potus parcior. Ex ardore V
triculi, aquæ frigidæ potus per interualla, Succu
Malorum, Pyrorum, Punicæ. Exterius Folia vitis v
ridia imponenda, Cucurbitæ ramenta. Si ex lingua
faucibus: lapilli aqua refrigerati, Corallium, Acha
tes, Iaſpis viridis ſuper linguam tenendi. Iaſpi

etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

etiam ad os Ventriculi suspensus Aet. Auic. defendit à morsu: Nuclei in ore detenti prunorum. Amarenarum. Frigida & humida in febre, æstu. Aqua cũ aceto, Diamarenata. Aqua hordei, Albumen oui conquassatum in aqua frigida. Hippocr. Ad linguam aridam Mucillago, Psyllij, Seminum Cotoneorum, Ramenta, Cucumeris, lactucæ: frequens ablutio.
19. Simpl.
1. Sip. 20.
4. Acu. 71
3. Mor.

Ad humorem salsum, vel acrem in distillationibus. Hydrope, Contemperantia ex decocto iuiubarum, aut Eclegmate. Euacuantia per serum lactis, Vrinam impuberis, Succum Ireos, Mecioacam. Siccantia. Trall. Cibis salsis, salsamentis, Capparis, Aqua Tettuccij. Decoctio Salsepariliæ.

De Cruditate. Cap. X.

Coctio alimenti ad alteratricem facultatem pertinet præcipue in fundo Ventriculi: fit & quædam in Intestinis, vnde & Clysteres nutriunt. Coctioni subministrat retentrix. Finis est humidi terminatio Arist. Dulcedo, Casis, Hipp. idest temperatio: in Chylum conuersio de genere pituitæ. Vitia coctionis Cruditas, Apepsia, cum cibi inalterati manent, actio abolita. Tarda coctio Bradipepsia, difficilis mutatio in bonam qualitatem, actio diminuta.
5. lo. af. 16.
4. vs. pa. 9.
4. Mete. 3.

Prauitas, Dispepsia, mutatio in alienam qualitatem, actio de prauata: vocatur aliquando Apepsia, idest Cruditas nomine communi. Inquit enim Galen. Apepsia alia priuatio est, alia deprauatio: Hæc, vel imminute, vel corrupte. Aristotel. Coctioni opponitur Apepsia. Elixationi Molynsis, cum alteratur quidem, sed imperfecte ob frigiditatem. Causa immediata Alteratricis frustratio, vel ob affectum Ventriculi, vel ob externos errores. Affectus Ventriculi, de-
3. Sy. c. 1.
4. Met. 2.
3. Sy. c. 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fectus caloris innati, vel ob frigidam intemperiem, vel calidam. Retentrix imbecillis, vel ob humidam intemperiem, vel Siccitatem superfluam, nam ob duritiem complecti nequit cibum. Si vero non complectitur, aut imbecillius, aut breuius, coctio
Sy.dit.4. minuitur. Amplius vitia instrumenti, Tumores, Vlcera.

Expultrix irritata ante coctionis tempus à mordente aliquo, aut grauante. Errores externi, sunt
3.lo.af.3. Somni diminutio, Ciborum quantitas, aut qualitas, vt aciditas, durities: multus recessus à dulci: Ordo ciborum molliorum, & duriorum. Tempus ante prioris coctionem. Permixtio excrementorum frigidorum, vel calidorum. Actionis igitur abolitæ, aut diminutę sunt. Intemperies frigida magis minus. Retentrix imbecillis, Expultrix irritata, Somnus breuis, cibi multi, frigidi, duri. Excrementa frigida commixta. Deprauatę, intemperies calida, Retentricis diuturnitas, Expultricis tarditas, in sicca intemperie, sensu diminuto, obstructionibus. Somnus longior, Cibi & potus corruptioni obnoxij, ha-
3.lo.af.3. litusi foetentes, putres. Admixtio biliosi excrementi, aut atri, salsi.

Ordo deprauatus ciborum, si olera ex Oleo, & quæ ex lacte parantur, vltimo loco sumantur: duriora autem & astringentia primo loco. Intem-
3.Sy.e.1. pestiuitas; si antequam prior descendat, alter ingeratur: si ante exercitationem.

Conuersio in acidum ambigit. Nam Gal. Vult à frigore Trall. à calore, inter deprauatos. An, vt Acetum partim à frigore, partim à calido? nam calor extraneus diminuit innatum. Symptomata Cruditas, Atrophia, Gracilitas, Obstructio-
Sy.dif.4. nes, Lienteria, Rugitus, Corruptelę, praui habitus, Morsus, Inflationes, putredines.

3.Sy.ca.1. Signa cruditatis, ciborum ipsorum qualitates

penè

benè seruantur, siue ructare, siue vomere velint. Tardæ coctionis, immutatio aliqua, vt Aciditas. Corruptelæ, fumosus ructus, vel tanquam virus redolens, vel lutum, crudos pisces, indicibilem alienam qualitatem. Ex intemperie ventriculi frigida si cibi consueti & mediocres inalterati maneant, aut acescunt etiam assumpto, melle, aut ijs, qui solent in nidorem conuerti. Sine siti, cum fame. Ex intemperie calida, corruptio non solum ciborum, qui sua natura nidorosi sunt, vt Oua, Mel; sed etiam Panis, Halicæ: cum siti sine fame, interdum febricula adest Hectica. Ob mixtionem humoris, si in cauitate, patet in vomitu, si in villis, singultus, aut Nausea. Ex toto corpore in prauo habitu. Ex Hepate flaua bilis: ex Liene, atra obstupefaciens dentes: ex Capite, Pituita, Salsedo, noctu magis. 1. lo. af. 4.

Ob retentricem non amplectentem, aut debiliter, aut non ex toto: Clydones, idest Fluctuationes cum sonitu ex potu, aut humore aliunde translato. Post cibum assumptum singultus, aut displicentia, grauitas, labor, ructus, debilem amplexum significant cum tremore. Flatus, seu inflationes aliquando ob debilem amplexum, aliquando insequuntur debilem coctionem, sepæ cum corruptela cibi. 3. Sy. ca. 2. Dif. Sy. 4.

Irritari expultricem ante tempus debitum significat exitus celer excrementorum: Deiectionis humiditas, Lienteria, Atrophia in cruditatibus magis contingit. Tarda excretio & sicca in corruptelis magis, quia retinetur longiori tempore, vel in Ventriculo, vel in Intestinis: nam contingit in inferiori ventre corrumpi cruditates. Ab externa causa fieri cognoscitur ex mutatione ciborum, ordinis. Temporis, Somni. Prognostica. Quæcumque ab externo errore fiunt cruditates, facile curantur. Quæ ex humorum mixtione 1. lo aff. 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

difficilius, pro mandantis affectus grauitate, vt e
distillatione. Nam calida distillatio in Ventriculum
frigidum difficilis est, Frigida in calidum difficilio
2. Tu. Sa. 10. ob repugnantiam remediorum. Quæ ex proprio vi
tio adhuc difficiliores sunt, origo fermè omnium
morborum.

Defectus calidi innati ob frigiditatem facilius
restituitur, nam calorifica prosunt. Defectus autem
ob caliditatem dissipantem, difficilius: frigida enim
non restituunt calidum innatum, sed prohibent, n
dissipetur, præsertim astringentia. Quæ cum vltim
virtutis collapsu fiunt, in Lienteriam desinunt, au
3. sy. ca. 1. Tympaniam. In Lienteriam frustrata coctione; i
Tympaniam, quia arteriæ non reperientes mate
riam concoquendam in sanguinem, suum spiritum
transfundunt in Ventrem.

Curatio Cruditatis. Cap. XI.

Cibi crudi si multi vel praui, aut corrupti
euacuandi vomitu ex aqua tepida. Si mo
derata cruditas, perficienda coctio quiete, somn
longiore, aut longiore decubitu: Inedia, non Ir
non Curæ. Potio Vini veteris calidi cum Piper
nam promouet in venas, vt coctio inibi perficiatu
Ad intemperiem frigidam, cibi pauci facilis co
ctionis: Ptisana cum Pipere, aut Cinnamomo: M
7. Met. 4. 7 despumatum, Salsamenta, Auiculæ monta
næ, Diatrion pipereon: Diaspoliticum com
ponitur à Gal. ex Cumino, Pipere, Ruta
4. in. sa. 5. Nitro, æquis portionibus: pro Nitro nos Tartaru
sumimus, quod prouocat ad deiectionem. Zinzibe
conditum, Citri cortices conditi, folia Cardui san
cti deuorata, Absynthium: Coriandrum cochlea
mensura ante reliquum cibum, & Merum superb
4. in sa 7. 6. 7. bat, confert ijs qui acidum ructant. Piper in cib
crassius contusum, ne Hepar super calefaciat,
enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

enim non permeat in Venas anguſtas: Extinguitur eius calor circa primas Venas, nec in totum corpus fertur. Commodum, vbi humores crudi in primis venis circa Hepar, & Meſenterium. At humores crudi non multum calefaciendi, ſed incidendi ex Oxymelite, & victu extenuante. Extra, Oleum Nardinum, Maſtichinum, Balſamum cum Lana, aut Purpura. Fomenta ex Abſynthio, Menta, Meliloto in Vino. Vnguentum Marciaton, Puellus, aut Catulus pinguis. Si hæc non profecerint, rubificantia ex Thapſia, Sinapi. At reſoluunt vires Ventriculi, vltimo Balnea naturalia, niſi obſtet ſiccitas, in qua fugienda quæ multum digerunt, & quæ multum aſtringunt. Commodiſſimum eſt Balneum de Aunione in Senenſi, valde calidum, ferreum. Irrigatio ad Ventriculum efficacior eſt, ſeu ex Oleis, ſeu ex Balneo. *7. Met. 7. 9* *7. Met. 4.*

Ad Corruptelam, Cibi corrupti per vomitum educendi ex aqua tepida; Caput obducere mollibus linteolis calidis; Præcordia molliter fricare, faſcia obducere: Quieſcere in lecto. Inedia in alterum diem, aut moderati cibi in tertium. Ad calidam intemperiem, frigida potio aquæ fontanæ, aut decoctæ, & refrigeratæ in niue, puteo. Cibi refrigerati Priſana, Spuma Lactis, quam vocant Aphrogala, nos Recocta in Melca, ideſt Lac aceto præparatum, vt antiqui Schiſtum parabant, non per coagulum, ſed coctione Lactis cum pauxillo aceti. Fructus frigidi Cucumis, Mala, Pyra. Alica, Panis ex aqua frigida, & aceto: Carnes duriores: non oua, non frixa vlla: Vinum aquoſum. Extra, Oleum Melinum, Omphacinum Roſaceum: Irrigatio frigida infra ſeptum propè Vmbilicum, ne offendatur ſeptum. Balneum de aquis in Piſano. Tutius longiori tempore mitioribus refrigerare: nam quidam ex frigidę potu deglutire non potuit. *3. Cat. 4.* *7. Met. 4.* *Ant. Med. 62.* *7 Met. 8.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ad læſionem coctionis ex intemperie humida vel ſicca: quia humiditas debilem complexum facit, & celerem deiectionem: ſiccitas debilem complexum, & tardam deiectionem. Ad humidam intemperiem, Siccantia, Cibi aſſi, Potus modicus Vini auſteri. Diacitonium, Miua, cum ſpeciebus.
7. Met. 6. Aqua Tettuccij. Balneum ferreum de Aquis de Auinione. Ad ſiccam intemperiem, humectantia ex Lacte, & Melle. Cibi elixi. Nil auſterum: Vinum dulce. Olera cum multo Oleo, Malua, Beta. Oleum Amygdalarum dulcium, & Butyrum ante cibum. Si in his tarda deiectio, non irritanda ex Aloe, neque ex alijs ſiccantibus; Sed lubricantia conueniunt, & lenientia, ex Manna, aut Caſſia cum iure pingui ante cibum: Mercurialis cum oleo multo decocta. Ad expultricem irritatam ante debitum tempus remedia dicenda in alui fluxu. Vitia organica explicata ſunt in inflammatione Ventriculi. Ad errores externos, vt ſomnum, Cibi quantitatem, qualitatem, ordinem, & tempus non indicantur remedia, ſed ijs mutatis cauere oportet. Sed mixtio excrementorum eget remedijs, ſeu genita in Ventriculo ex prauo victu, ſeu aliunde fluxerint. Si Pituita, quæ lenta eſt, incidenda ex Oxymelite, Origano, Thymo, Serpillo. Euacuanda vomitu ex Oxymelite, & Radicula purgatione, ſi ex capite deſcendat, ex Agarico, Hiera, Colocynth. Pillulis Cocchijs, In quibus adiuncta eſt Ventriculi intemperies frigida, nulla adeſt repugnantia. Vbi calida difficilior curatio, prius ad humorem deſcendentem, poſtea ad intemperiem calidam Ventriculi.

Si humores fuerint ſeroſi, vel Melancholici, aduſti. Vomitus ex cremore Priſanę multę. Poſtea exhibenda multa incocto Abſynthio. Purgatio ex Hiera .ſ. Serum Lactis vaccini, & remedia dicta in
7. Met. 11. paſſione Hypochondriaca. Ad bilioſos humores,

vo-

vomitus ex aqua tepida: Purgatio ex Hiera drachmæ duæ cum aqua tepida. Rhabarbarum. Repellentia, & astringentia ad Ventriculum: Vinum Granatorum. Vbi adiuncta est intemperies calida, simul vtrique prospici potest. Vbi frigida, prius purgandum, postea intemperies frigida, tollenda. Vtrumque facit aqua Tectuccij. 7. Met. 12

De Lumbricis. Cap. XII.

EX Cruditatibus in Intestinis putrescentibus oriuntur vermes, qui Lumbrici, Græce Helminthes vocantur. Arist. in inferiori Ventre solum, vbi continetur excrementum putrefactum, non in superiori, vbi fit coctio, licet ascendant sursum. Vidimus tamen in Lactentibus per vomitum excerni globulos veluti acicularum, quos ex inferioribus ascendisse non est verisimile, adeo exiguos. 3. Aph. 26 1. lo. af. 5. 4. Met. 3.

Oriuntur, & in auribus vermes. Aliquando intra cutem in partibus musculosis Brachij, Femoris, Tibiæ, Laterum: In India, & supra Aegyptum Dracunculi, similes Lumbricis, Paul. Vidi in rene cuiusdam canis macilenti longissimum Serpentis magnitudine conuolutum. Sæpe, & in abscessibus purulentis non bene expurgato pure, vermes oriri videmus. Intra cuticulam aliud genus vermium oritur, quos pediculos vocamus. Morbus est in numero toto genere præter naturam: Aliquando causa, cum obstruendo lædunt. Nam per se lædunt morsu, putredine, absumptione alimenti. 3. Cata. 1. 1. Cata. 3. Dif. Mor. 9

Symptomata etiam sunt coctionis vitiatæ. Aliquando nulla læsio, accidentia dicuntur in sanis. Tria genera Lumbricorum ponit Gal. Helminthes, idest Lumbrici teretes, seu rotũdi in Intestinis gracilibus magis, vnde in Ventriculum feruntur. Ascarides tenues Lumbrici in inferiori parte Intestini 14. Met. 18. 3. Aph. 26

Crassi, & intra Musculum Sphinctirem. Ceria sunt lati, & longi Lumbrici longissimi sæpe per tota Intestina ex interna membrana tenuium Intestinorũ
1. lo. af. 5. Paul. Aet. Auicenna quartum genus esse Cucurbitinos, qui parui, & lati instar seminis Cucurbitæ. Gal. Hos esse indicium lati vermis. An latus coagmentatus est ex Cucurbitinis glutinante mucco? Forte & Ascarides ijdem cum rotundis, sed non perueniunt ad incrementum cæterorum ob velocē exitum cum excrementis: aut quia ex materia ficciori sunt, quæ non patitur multum incrementum. Auicenna rotundos visos esse cubitali longitudine in Colo, & Cœco. Causa materialis est pituita putredini obnoxia, non bilis flaua, nec atra. Paul. Rotundorum in ipsis fæcibus: Lati, quæ adhæret Intestinis: imò fæces ipsæ, vt putet aliquando gigni extra paulo post deiectionem. Cibi praui succi; frumentacei. Aet. Fructus æstiui, Olera. Efficiens Caliditas extranea: Coctionis imbecillitas: Balnea post prandium, Naturæ calidæ, & humidæ. Puerulli post
3. Aph. 26 dentitionem obnoxij rotundis, & Ascaridibus, vs-
4. Mor. que ad pubertatem. Lati grandioribus, sed raro visuntur, & post diuturnos morbos. Hipp. Gigni in infantibus in vtero ob diuturnam morã excrementorum, augescere in dies, vt tota Intestina occupet: prominet aliquando ex podice inflatus ex itinere.

Signa Lumbricorum lędentium ob putredinem. Febris maligna cũ extremorum frigiditate ter, aut quater die ac nocte exacerbatur fine ratione ex motu vermium Pulsus inæqualis, Sopores, Deliria, Taciturnitas: Genæ alternatim rubent, & liuescunt breui tempore: Oculi splendentes: Fœtor oris proprius: Alui deiectio corrupta, & fœtens: Ventris inflatio. Ob morsum autem deficiente proprio alimento, quod contingit in febre. Auic. Dolores Ventris, aut Ventriculi acuti permutabiles: perturbatio in somno, tremitus, dentium stridor, anxie-

tas,

s, animi deliquium, sudores frigidi, nausea, vomi is, uix deglutiunt. Ob globum obstruentem nulla eiectio, dolor Iliacus. Ascarides pruritum tantum ciunt in sede, & deijciendi cupiditatem. Lati aliquando cum febre, aliquando sine febre: noscuntur excrementis similibus semini Cucurbitæ, & rasuræ Intestinorum. Pariunt continuum stomachi morsum, Appetentiam caninam. Sequitur cita excretio cibi: gracilitas, pulsus inæqualis. 1. lo. af. 5. 4. Morb.

an ieiunio ascendit ad Hepar, & dolorem induit, & quandoque sputa multa: si fortiter irruat, vocem intercipit, deinde tormina in Ventriculo, aut ad dorsum. Prognostica. Lumbricos descendere cum excrementis, morbo eunte in iudicationem, bonum. Per vomitum, vel per nares egredi malum: nam multi conuulsi interierunt. Exisse aliquando ex Inguinibus, testatur Paul. Tanta est eorum vis perforandi. Si exeant mortui, deteriores sunt. Auic. Sed Aetius mortuos meliores esse tradit: An si medicamentis mortui deijciantur, bonum est, non si vi morbi? Lati difficiliores ob magnitudinem & quia vehementer adhærent, & ducunt ad Atrophiam. Habentibus Latum, in toto corpore nihil admodum graue contingit: sed vbi quis imbecillis factus fuerit, vix reualescit, quia semper absumit partem alimenti; si non curetur, sponte non exit, mortem tamen non inducit, sed consenescit. Non sanantur, nisi medicamento exeat conuolutus in globum: Nam si exeant ramenta recta seu duorum cubitorum longitudine, seu amplius: significat abruptum esse: quod autem remanet, augescit. At videtur impossibilis insectorum auctio tam diuturna. An per sobolem propagatur ab eodem principio, vt in plantis quibusdam, & in genere Buccinis, & Purpuris, exeunte muccosa substantia? Eodem modo Cucurbitini sunt fetus lati. 2. Preg. 18 4. Mor. 3. Ge. an. 10.

Cu-

Curatio Lumbricorum, vt morbum faciunt
14.*Met.*18 numero, per ablationem: At educi nequeunt, n
mortui aut ſtupidi; nam vigentes reſiſtunt expu
ſioni, inhærentes Inteſtinis.

Enecant vermes, quæcunque valenter exſicca
aduerſa putredini, a qua pendet eorum generatio
vt Amara, acria, ſalſa, valido odore: Et quæ conſta
8.*Hiſt.*29. aerea ſubſtantia impútreſcibili, vt Oleum. Inqui
enim Ariſt. Tactus Olei intereunt inſecta omnia
Ad rotundos igitur enecandos, Amara Abſynthiū
Abrotonum, Santonicum, Semen ſanctum, Aloes
Rhabarbarum, Gentiana, Perſici folia, Nucle
Amygdalæ amarę, Chamæleon, Dictami albi ra
dix, Eupatorium. Meſues Lupinum, Securidac
ſemen, Braſſicæ, Nigella, Cardamomum, Corallina
Cornu cerui vſtum, Vermes terreni, Graminis ra
dix, Oleum Omphacinum, Petroleum, Gutta vn
Olei Sulphuris, Vitrioli in aqua graminis. Argen
viui Granum milij magnitudine per ſe deuora
tum. Quædam ex his ſtatim enecant, quæ effica
ciora ſunt in potu: aut extrinſecus Epithematis ad
Vmbilicum, Ventriculum ex ijs quæ amariora
ſunt; vt ex Aloe, Abrotono, Farina Lupinorum
Felle, Oleum Rhododaphne. Paul. Petroleum
Oleum de Scorpionibus compoſitum. Mattheoli.

At in Febre vehementi, & in puerulis periculo-
ſa ſunt, quæ vehementer calida. Mortui cito edu-
cendi, ne corruptos vapores tranſmittant: Glande
iniecta. Oleo bibito: catapotijs ex Aloe. Hiera,
Colocyntide. Sed febricitantibus optimum Rha-
barbarum, Polypodium. Ad putredinem frigida, &
ſicca, Acetoſus Simp. Citri aciditas, Limonum, Vi-
num Granatorum. Radix Tormentillæ, Graminis,
Terra ſigillata, Melitenſis, Alicornū. Lapis Bezaar.
Hæc Tutiora ſunt vrgente febre, abſtinendum a ca
lidioribus. Paul. Ad morſum, propellere deorſum,
& ferociam mitigare. Propelluntur inſuauibus per

os

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

s assumptis, Theriaca, etiam exterius illita nari- us, palato, Ventriculo: vel Aloe, Myrrha ex a co, & oleo.

Alliciuntur deorsum suauibus iniectis, Mulsa, acte. Mitigant ferociam cibi dulces, non inedia. etius Oleum sæpe exhibet.

Prisana cum Oleo, Halica. Auic. Lacte, vel carne osta duobus diebus, postea admiscet medicamen- a enecantia, vt decipiat: sal in ore detentum. Infan es mitioribus medicamentis tractandi, & in statu: otus decoctionis Sebesten, vermes terreni cum apa delingendi. In febricitantibus igitur initio necare ex Oleo Omphacino cochlearibus assum- to ante cibum, Prisana, aut Halica, Panis ex iure diecto semine Brassicæ: Potus decoctionis Grami is, cum Vino Granatorum, vel succo Limonum: i efficacius oporteat, enecare guttis duabus Olei Sulphuris in iure pingui ante cibum, non Oleum Vitrioli, nec Argentum viuum; quia deleteria ma- gis sunt. Enecatos cito ducere ex Rhabarbaro.

Ad Ascarides, Clysteres acres, Calamenti succus Cedria, Colocynthis, Muria, Aqua marina, Caro alita supposita Petroleum cum Lamula filo appen a. Postea astringentibus sananda vlcera ex pruritu, & morsu concitata: Malicorium, Balaustium, Alu- men, Plantago. Rhus.

Ad Latos enecandos valentiora necessaria sunt, acria. Euphorbij drachma vna per interualla, sed corrigatur eius vehementia ex Prisana, aut Lacte. Centaurij succus, Dictamum, Costum, Helenium, Anchusę puluis cum decocto Mentastri, Filicis ra- dix, Cortex Mori, Nitrum, Cardamomum, Piper, Vermes terreni, Sinapi, semen Nasturtij, Cha- mæmelum.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Cholera. Cap. XIII.

Circa os inferius Ventriculi, quod Pyloron vo-
5.vſ.pa.4. catur, viget Expultrix, cuius gratia meatu-
fellis in duodenum Inteſtinum mittitur. Er-
ror, aut non agendo, aut deprauate: ſi deficiat in
Expulſione, inſequitur tardus deſcenſus, & corru-
ptio ciborum Si deprauate ante tempus per-
fectæ coctionis, Lienteria: Si concitatius per infe-
riora, fit Diarrhœa, per ſuperiora, Vomitus, Su-
8. Cata 3. li. Def. buerſio, Supinitas. Cholera vtrinque: Eſt affe-
ctus acutus, ac grauis, qui per vomitum in Alui flu-
xum protinus ducit.

Aut ex profluuio Alui, & multa excretione in
tormina, & non multo poſt in febres malignas
Aliter. Eſt affectus acutus cum vomitibus bilio-
ſis multis, Aluiq. deiectonibus, ſuriſque ſe
2. Met. 2. contrahentibus, frigeſcentibus extremis, pul-
ſibus minoribus, obſcuris. Nomen à cauſa
putata. Trall. Nan humore Cholerico, nam fit
& ab alijs cauſis: ſed ab Inteſtinis, quæ Cholades
4. Ac. 103 antiquis. Eſt & Cholera arida Hipp. Cum nihil ex-
cernitur, ſed dolor adeſt, & inflatio, quam Gale-
nus putauit ab acri ſpiritu fieri: Nos oſtendimus
3. Cy. ca. 2. inter Voluulos. Cauſa: id quod contriſtat ſti-
mulans ad expulſionem; Cruditates Ventriculi, &
2. Ali. 2. corruptelæ. Pepones, Porcellorum caro; Fungi
Ci. bo. & ma 4. Lac Caprinnm, cum paſcuntur Elleborum, Tithy-
malum? Frigidæ potus. Trall. Excrementa to-
7. Me. 11. tius corporis certis interuallis, aut in Criſi. Bi-
8. Cat. 3. lis, humor ſeroſus medicatur ſupinitates & vol-
3. Sy. ca 2. uuloſas ſuberſiones facit: Totius corporis humidi-
5. lo. af 6. tates, & colliquationes: Aliquando ſanguis ex
Hepate, vel Liene, vitia Ventriculi, quibus, vel
coctio fruſtratur, vel impeditur alimenti diſtribu-
tio. In Aeſtate, Iuuenibus ob bilem: in decli-
nanti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nanti ætate ob cruditates. Locus affectus in vomi- 3. Aph. 21
tu os superius relaxatum, in deiectionibus os in- 30.
ferius. In Cholera per totum: Humor in ca- 3. sy. ca. 2.
uitate vergit ad inferna, vel quia eo inclinat hu-
mor, vel ob robur superioris. Ad superna è con- 8. Cat. 3.
uerso. Aliquando motus fit sursum ex Intestinis
concitatis: visum est enim aliquando Clysteres per
vomitum excerni. Signa Choleræ patent ex essen-
tia. Vomitus, & Alui profluuium: tormina, 4. Acre.
& suffocatio: Pulsus parui, obscuri, seu languidi, ob 116.
Ventriculi morsum: Extremorum frigiditas, Su- 4 c. pu 23.
rarum contractio, febris. Aquosa deiectio cru-
ditatem significat: aut vitium Hepatis non de- 2. Prog. 10
ducentis alimentum ob frigiditatem, aut obstru-
ctionem. Aut transmitti humiditates corporis, 2. Aph 20
quod aliquando bonum. Sine morsu excerni, signi- 2. Prog. 4
ficat Retentricis imbecillitatem: contingit in Hy- 1. Cri. 11.
drope, Fluxu Hepatico. Prognostica. Quę fit
à natura se exonerante, salutaris: cognoscitur ex fa-
cili tolerantia: nam confert, & leuiter ferunt.
Vomitio vtilissima, si pituita ac bile permixta 1. Aph. 2.
quam maxime fit, si non multa, non crassa. De-
terior sincera, porracea, liuida, nigra, varia, 2. Prog. 38
Foetens quæcunque, liuida, & graueolens ciuissi- 42.
mam abolitionem significat: contingit in Voluulo
Deiectio humida ex vsu est, si neque stridet, 2. Prog. 14
neque crebro, & paulatim excernitur, neque
vniuersim & sæpe. illud insomnium, hoc animi de-
liquium facit: Symptomaticæ sunt. Corpulenta
reddatur morbo eunte in iudicationem: subru-
fa, non admodum graueolens, Lumbrici interne:
Venter mollis & plenus. Mala aquosa multum:
candida, aut valde crocea, spumans, exigua
glutinosa, læuis. Nigra, Opima, Foetida, Versia
color diuturnior est & exitalis: Strigmentosa cruen
ta, quod contingit in dysenteria: Peruenit ad quar- 2. Prog. 23
tam, vel septimam diem. Si transmigret ad caput,

Deli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

4.*Aph*.28 Deliria fiunt,& ſopores,ſurditas. Si ad renes,ſtilli-
22.21.24 dum, vt ad Inteſtina dyſenteria. Morbis quibuſli-
bet incipientibus ſi atra bilis vel ſupra vel infra
exierit,lethale: Deiecti ones nigræ qualis ſanguis n[...]
ger.Gal. aliquando bonum,ſi cum ſignis coctioni[s]
At ægro iam debili,poſtridie moriuntur.Si parit d[y]-
ſenteriam,lethale.

Curatio Choleræ. Cap. XIV.

1.*Aph*.20 SI a natura bene agente fiat,ſinere,neque moue-
re,neque nouare aliquid. Sola victus ratio,pri-
mo inedia, poſtea ad ſorbitiones tranſire. Si non
integre,perficienda euacuatio, ne recidiuam faciat.
2.*Aph*.12 Quieſcere, Mulſam bibere,vomere. 4. Acu. 110
Gal. non vomere,ſed per inferiora ducere. An quo
natura vergit?Raſ. Aqua calida multoties tribuatur
in potu,ſi perſeuerauerit vomitus, & alui deiectio:
iterum detur ad abluendum:Pro mulſa ad contem-
4.*Ac*.110 perandam acredinem, Aqua Hordei. Gal. inquit:
Valenter auxiliatur ijs, qui valenti medicamento
Cacochimiam affatim purgat,inſpectis viribus ha-
bitu,ætate,tempore,conſtitutione. Hoc modo flu-
xus fluxu curatur, & vomitus vomitu, & tandem
per ſimilia, vt tradit Hipp. Huic ſententiæ videtur
de lo.in ho. repugnare,quod ſcribit Gal.Si fuerit febris cum pro-
fluuio Alui,non opus eſt alia euacuatione, ſed hæc
1.*Gla* 14. ſola ſufficit, quamuis non ſit pro multitudinis ratio-
9.*Meth*.5. ne alioqui in grauiora pericula ducuntur. Oppo-
ſitum tamen videtur ſtatuere, cum inquit: Si non
ſufficiat,ſupplendum. An in omni magno Sympto-
mate abſtinendum à magnis,& integris euacuatio-
4.*Ac*.11. nibus? Sed prius Ventrem confirmare oportet,po-
ſtea auferre: aut venæ ſectione, aut purgatione. Si
moderate fluat, & os Ventriculi non valde affli-
ctum, conuenit medicamentum purgans, immo
expetendum corpus fluidum. Si totius plenitudo,

etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

um venæ sectio. Contra, omnis euacuatio facta a
ura in principio ante coctionem mala est, &
nptomatica, ergo compescenda. At turget in
olera? Nam ex motu concitatio periculum est, ne 3. Cri. 10.
nt homores ad partes principes. In medicationi
s autem talia educere oportet, qualia, & sponte
deuntia, vtile. Quæ vero contrario modo pro-
int, cohibere oportet. Sed si sponte hæc fiant in 4. Aph. 2.
ncipio morbi, signum est prauæ dispositionis, ir-
intis ante coctionem: si vero à medicamento fiat,
num est, quia euacuantur humores noxij. Si sola
iditas Ventriculi, Hiera Themisonis, quæ est sim- 4. Aph. 21
x. Gal. Si bilis aliunde allata, Rhabarbarum, Mira
lani Citrini. Si Serosa humiditas, Sy. Rosatus so-
iuus: Cassia cum speciebus Hieræ. Si labor sit, &
nil excernatur, quæ Cholera arida vocatur, ne vo-
at, Venter subducatur Clysteri pingui: & reliqua 4. Ac. 104.
ienda, quę in Voluulo dicta sunt. Ad fluxum Sym
omaticum, ad quem non sequitur conferentia,
l quia cibi incocti exeunt in Lienteria. Vel totius
rporis colliquationes in febribus malignis; vel
ia humores praui ante coctionem in Diarrhœa;
l sanguis, in fluxu Hepatico; in omnibus conpe-
ere oportet. Ad Diarrhœam Hipp. Si liquidam al- 4. Acu. 3
im habenti Causus superuenerit, si purgatio ido-
a videatur, eam non primis tribus diebus adhibe
s, sed quarto, vt scilicet interim aliqua coctio ha-
eatur. Cum autem purgaueris, sorbitionibus qui-
isdam vtitor, obseruatis febrium accessionibus, vt
inquam cum adsunt, neque cum futuræ sunt, ex-
ibeas; sed cum cessant, vel quieuerunt. Frigentibus
item pedibus neque potum, neque sorbitionem,
eque aliud quippiam huiusmodi dabis. Et paulo
ost inquit.

Quibus Aluus per febres perpetuo liquida est,
ustodito ne pedes frigidiores sint reliquo corpo-
: Calefaciens, & Ceromatis, ac fascijs integens.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Potu quam minimo vtendum, aqua frigida, vel ... sa. Gal. Variam conuenire curationem; Nam con... ctio molienda leui nutrimento, Somno per Op... Balneo. Inter Opiata hodie in vsu sunt Pillul...
1. Gl. 14. Cynoglossi, scrupulus vnus vesperi post cœna... Balneum commodissimum est ad fluxiones ad ... trem, nam reuellit ad exteriora; at non in san... nis fluxu.

Non obstat, quod scribit Hipp. Non sunt lau... di, qui in morbis Aluum plus iusto humidio...
3. Acu. 59 habent, neque quibus nimis astricta, neque bil... eructantibus; quia, vt Gal. in commento, non ... num est reuellere in corpus humores prauos, ... melius est per inferna euacuari. At quando post ... gationem sistere oportet, non inutile est reuell... aut ad superiora vomitu in Alui fluxu; aut ad i... riora per Clysteres in vomitu: aut ad habitum c... poris in vtroque. Deriuatio ad vrinam, ex Asa... Nardo, succo Citoniorum, Seminibus commu...
Para. fac. 25. bus, Cucurbitula magna Ventri medio. Medica... tum purgans per interualla, & refectio ad vires ... staurandas, non astringentia intus præter quam ... robur Ventriculi, & Hepatis. Ad colliqnatione...
.m. Met. 10 extinctio feruoris, potu frigidæ, & Bal... frigido.

Ad Choleram, lauacrum frigidum, in quo d...
De pa. fa. 25. tius permaneat, si quadrato habitu sit. Si vero g... cilis, ex balneo temperato modice ad frigidum ... cendus. Cibi actu frigidi Ptisana, Halica, Lactuc...
4. Acu. 41 Fructus, Lac Schistum. Trall. Hippocr. Qui... per febres Aluus liquida, & mens turbatur, ... Venter contabescit, sorbitiones frigidiores & cr... siores: potus vinosiores astringentes. Recentio... in diuturnis Alui fluxibus vtuntur lotionibus ast... gentibus ad crura, & brachia. Reprehendit Ga...
1. Gla. 14. nus, quia astringentia externa repellunt ad Vent... & adaugent fluxum. An hæc conueniunt ad Re...

tricem

icem imbecillem externarum partium in inuetera s fluxibus.

Ad Retentricem autem imbecillem internarum artium, astringentia intrinsecus conueniunt, & extinsecus ad Ventriculum, & totum Ventrem. quod ęcipuè in Lienteria opportunum est. Ad Lienteam sine morsu ex debilitate caloris concoquentis: alefacientia dicta in Cruditate. cum astrictione: liua Citoniorum cum speciebus, cibi facilis coctionis. Ex debili autem complexu ob inflammationem umores, Vlcera, Siccitatem, dicta sunt remedia in olore Ventriculi.

Ob humiditatem autem relaxantem, si ex distillatione, quod sæpius contingit: Capiti prospicere portet, purgatione superiorum partium. Hipp. apite autem à pituita purgato; Ventrem quoque acte cocto eluito. Deinde reliqua cibis, & poibus curato, a quibus Venter, & totum corpus reiccetur. Nos Ventrem eluimus ex aqua Tettuccij primum, deinde aquis astringentibus ferreis, vt est Aqua Villensis, Ficoncellæ, Borræ in agro Florentino: Aqua Calybeata, Vina Austera: Cidonium, Rhus. Sy. Rosatus siccus, Myrthinus, de Portuaca, cum aqua Plantaginis, Rosarum. Gal. Ad Ventriculi dissolutionem ob superfluam humiditatem, exhibet succum Mali Punici cum nucleis in pissatum, addito succo Męthę: Aliud Cotonea, Mepila, Corna, Myrthilli, Pruna siluestria, Rhus. De aff. 8. Cat. 3.

Horum decoctio in spissata sumitur ante cibum. In febre Ptisana cum granis Mali punici, semina Acetosæ, Plantaginis, Portulacæ, Corallium. Extrinsecus ad Ventriculum relaxatum Cataplasma ex Malo Cotoneo cocto in vino austero, Absynthio, Rosis, Myrthillis, Crusta panis.

Fomenta ex decocto eorundem: Inũctio ex Oleo Nardino, Masticino, Absynthij, Rosaceo, Melino. Ad totũ Ventrẽ, aut ad solũ Ventriculũ in vomitu.

Nn Ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ex irritata autem Expultrice ante tempus deb tum,vnde Lienteria cum morsu, nõ multum astri gere oportet,sed euacuare,quod irritat,absterger tibus sine morsu, vt ex lacte cocto, aut sero Caly beato. Repellere acres humores aliunde fluentes
1.lo.af. 4. Contemperare cibis morsu carentibus,qui diffici lime corrumpuntur. Vt Omasum,pedes,& fructu astringentes. Si non sufficiat sensus obstupefacien dus, præcipue in quibus est nimium exquisitus
12.Met.8. Trocisci stellę,Pillulę de Cynoglossa vesperi.

Ad sanguinis excretionem explicabuntur reme dia in fluxu Hepatico.

De Dysenteria. Cap. XV.

2.lo.af. 5.
6.lo.af. 2. DYsenteria, Intestinorum difficultas. Commu niter est omnis cruenta excretio. Proprie e vlcus intestinorum. Est Intestinorum exulcerati cum Phlegmone, & secretione cruentorũ, ac strig
li. Def. mentorum fęci similium,non sine morsu, & cruci tu Alui, & Intestinorum. Alia in gracilibus alia i crassis. Quæ in recto Intestino Tenesmus vocatur mordicatio recti Intestini ex biliosis,& acribus hu moribus,cum crebra surrectione,& cupiditate ege
5.af.pa.10. rendi,pauca tamen.Causę sola bilis sincera,siue fla
3.Aph.11. 12. ua,siue atra:prius abradit, post erodit. Pituita salf putrescens,vt Aphthæ in pueris.Gal. Medicamen
3.Acu.32 ta valde acria,vt Elaterium,Scamonium,Colocyn
3.Aph.16 this. Oxymel abradit Intestina in siccitatibus. Au
22.30. tumno.In ætate declinante: ob bilis acrimoniam Signa manifesta ab essẽtia. Antecedit excretio mo dacium,vnde sequuntur abrasiones,postea excern tur paulum cruoris,crustula: Febris ex motu ob fre quentiam deijciendi. Gal.An,& ex Vlcere inflam matio? Vigiliæ ob continuam desinendi cupidita tem, & dolorem, Discernitur sanguinolenta ex cretio a fluxu Hepatico,abrasionibus,& frequẽtia

Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

i in gracilibus Inteſtinis,mixtus valde ſanguis,aut 3.Aph.30
iſura cum fæcibus, dolor acrior. Si in craſſis , pars
liqua ſupernatat fæcibus , præcipue ſanguis : Pin-
ue quoddam coniunctum,quod ſublinit totum In 1.lo,af. 4.
ſtinum, ſimile pinguedini. Poſt punctionem ſta-
m ſubſequitur excretio. Teneſmi ſigna. Vehemés
nſio,magna cupiditas deijciendi,ſed pauca excre
o. Pondus in extremo Inteſtino,vnde vulgo Pon-
eri. Initio pituitoſa,& pinguia , poſtea ramentoſa
er totum morbi decurſum impermixta . Aiunt
pidem aliquando calloſum excretum. Prognoſti- 6.lo.af. 2.
a. Si incœperit ab Atra bile,lethalis: nam fit veluti 4.Aph.24
ancer exulceratus. Si ſuccedat in Dyſenteria nigra
eiectio, non lethalis. Aet. Diſcernitur Atra bilis ab
umore nigro , colore ſplendente , & ſi in terram
ecidat,bullas attollit. Gal. Humor niger a ſanguine Ibid. 23.
igro: quia humeſcit, non concreſcit. Si a flaua bi- art.bi 3.5
e,difficilis. Deterior ſi a Portacea , Sincera mala , 7.Aph.23
deſt non permixta cum aquoſa humiditate. Gal.
i a pituita ſalſa facilis,ſed diuturna. In ieiuno In- 6.Aph. 4.
eſtino difficilior , ob tenuitatem , ob vicinitatem
Veſicæ fellis , ob multitudinem vaſorum . Ob hæc
ulnera lethalia. Idem de Ileo dicendum. In craſſis
acile ſanatur. In recto facillime. Teneſmus pericu-
um affert retentionis vrinæ ob compreſſionem col
i Veſicę. Hinc forte aliquando lapis Veſicæ excre- 5.Aph.56
us eſt erolo Veſicæ collo in rectum Inteſtinum. Si 4.Aph.26
veluti carunculæ exeant in Dyſenteria,lethale . In 6.Aph. 3.
ongis dyſenterijs inedię ex faſtidio malum. Cum
ebre peius,ob inflammationem effatu dignam. Si
ongum protrahitur,quæ Cæliaca paſſio vocatur, in
ienteriam , aut in Aquam intercutem tranſit , &
noriuntur. Si quidem robuſto adhuc corpore cure
ur,ſpes eſt fugæ. Si vero colliquato iam, & Ventre Ibid. 43.
omnino exulcerato,nulla vitę ſpes ſupereſt. A furo de Aff.
e dyſenteria bonum. Lienoſis difficultas Inteſtino 7. Aph.5.
um,bonum . 6.Aph 48

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio Dysenteriæ. Cap. XVI.

IN curatione Dysenterię primum Vlceris cau-
tollendę sunt, postea vlcus ipsum cito siccand-
ne profundius corrodat: amplius sedanda Symp-
mata, dolor, & febris. Ad causas humores abrade-
tes euacuare, & contemperare, Abstergere eos, q-
iam inhęrent Intestinis. Euacuatio, si cum plenit-
dine sit, per venę sectionem. At in fluxu Alui, pra-
humores non trahendi in Venas. Trall. Venam s-
cat, si inflammatio Intestinorum vrgeat, & febri-
pręcipue in Tenesmo, vbi ex tumore Intestini co-
primitur collum Vesicę. Sed prius Clysteri ablue-
dum Intestinum, & dolor mitigandus. Ex ijs q-
sine morsu abstergũt, optimum est ex Ptisana cu-
Oleo Rosaceo, & pinguedine Hircina in Oleo -
quata: sine sale, eius loco Saccharum: item oui V-
tellus, aut etiam cum Albumine, vt adhęreat Int-
stino, & ab humoribus fluentibus protegat. Purg-
de Aff. tio prauorum magis conuenit. Hipp. inquit. Hu-
vbi purgaueris caput pharmaco in potu exhibit-
quod sursum pituitam purgat, & Aluum Lacte c-
cto elueris, reliquum corpus curato, & siquidem -
bre caruerit, pinguibus, & dulcibus, ac liquidis se-
per ea quę insunt ex Aluo subducito: & multa cal-
da partes sub Vmbilico lauato, si dolor affuerit. P-
tus autem, & sorbitiones ac cibos exhibeto, vt scr-
ptum est in medicamentorũ libro, at liber hic de-
deratur. Iubet autem purgandum per superiora, -
praui humores trahantur ad partem affectam. S-
loco medicamenti purgantis, quo vtebantur ant-
qui per superiora, nos simplici vomitorio vtemu-
ex aqua Hordei calida adiectio Oleo. Trall. duob-
primis diebus inediàm pręcipit, & sanguinem m-
tit. Tertia die Lac exhibet coctum cyathis tribus, -
post duas horas, totidem, aliquando, & tertia vic-
vt

integra Hemina absumatur. Altera die Heminę midium pro vice; Tertia Heminam integram, tri is horis post Lactis assumptionem pulticula exhi enda, aut alius cibus. Hęc ratio curandi facit, & ad luenda Intestina, & ad acrimoniam contempe- ndam, prӕterquam quod Lac sanat omnia vlcera terna. Hodie vtimur aquis metallicis ad abluēda testina, & vlcera siccanda, aqua Tetruccij, vel Bal eoli quę mitior est, vtręque salsę, aut per Clyste- s vbi affectio est in crassis Intestinis; aut in potu ondere librarum quinque, vt descendat vbi supe- ora Intestina laborant. Mirum cum salsę sint, ab- ergere sine morsu, & dolorem mitigare. In febre, pueris. & mulieribus, vtimur mitiori, quę Bal- eoli est. Si aquę huiusmodi non adsint, Sero Vac- ino vtendum, aut Caprino, aut Lacte Asinino, ex- nctis calculis ignitis, aut Chalybe. Sed aquę prę- ictę citius descendunt ad Intestina ob naturam alis. Ad vlcus, si valde inflammatum, mitiganda nflammatio repellentibus, deinde digerentibus. ed eligenda quę illinendi vim habent, vt hęreant, tectorij modo partem tueantur ab humorū tran itu. Repellunt Plantago, Rubus. Polygonum, Por- ulaca, Solanum, Hyoscyami folia, Cucurbitę, Suc- i vel decoctiones in Clysteribus ad Intestina craſ- a, Aquę stillatitię in potu ad gracilia, cum sy. de En liuia, succo Acetosӕ, Violato, de Portulaca, Ptisana nm aqua pluuia: faciunt & ad febrem. Oleum Rosatū Omphacinum, Melinum, in potu, aut Cly- teribus; & extra ad totum ventrem. Illinentia Anodyna, Albumen oui, Vitellus, sepum Hircinū: Mucillago Psylli, Foeno gręci, Altheę, Cera Gum- mi. Ex his quӕdam repellunt, quędam digerunt. Cera, & Sepum Oleo Rosaceo soluenda, vt liquida permeent. Ad Vlcus simplex: siccantia, austera, acerba, non quӕ inimica, sed familiaria, tum cibi tū potus. Medicamenta: Hypocistis, Balaustium, 4 *Meth. 7*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Cytini Punicorum, Galla, Malicorium, Acac
Rhus, Rosa, terra Samia sigillata: ex decocto M
Cotonei, foliorum Lentisci, Rubi, Vitis, Myrth
rum in Vino austero, vbi non adest inflammatio,
denda glutinosa, vt hæreant, Gummi, Tragacanth
Ad Vlcus sordidum, quod dignoscitur pure cu
fæcibus exeunte, abstergentia efficaciora, dein S
cotica, & Epulotica. Abstergunt Mel crudum, M
Rosaceum, sed efficacius ad Nomas Diosc. Mur
12.Met.1. Gal. generosum remedium tradit: Cæpa cum pa
esitata, postridie infusa Muria acerrima: at quosda
vi medicamenti conuulsio interijsse, alios vna c
sanatos. Mitius igitur, & tutius infundantur Mur
ex piscibus salitis vnciæ duæ, Ptisanæ ad mitiga
dum vnciæ sex: & augeatur in dies Muria, don
ferre possit. Postea exhibeatur Lac extinctis calc
lis, vel ferro: Addenda Sarcotica, Thus, Myrrha:
Cicatricem inducentia austera: aliquando Opiu
ad dolorem mitigandum. Composita multa exta
apud Gal. inter cętera. Gallæ, Fructus Ericæ, Op
9.Cat.5. singulorum drachmæ quatuor, formentur pasti
ex aqua Dosis scrupulus vnus ex aqua vel vino. A
Tenesmum acriora, quæ alibi intus prohibentu
4.Met.7. Carta combusta, Alumen, Auripigmentum, Sand
raca, Squâma æris, Calx viua, Sulphur, Fæx vini vst
Cadmia, Gallæ vstæ, Suber vstus, Cerussa. Fiunt e
ijs pastilli diuersi, qui inijciuntur ex vino, aut suc
co Plantaginis, aut Ptisana, Decocto seminis Lin
Fænogræci: in pueris cyathus vnus, vel duo, in fem
nis tres, in viris quatuor. Trallianus fomenta, &
suffitus ad sedem adhibet, ex decocto anodyno
rum, aut digerentium, & siccantium, vt fumus ex
cipiatur in sella perforata: aut Pix brutia super car
bones. Alij Nuces pineas imponunt: vt fumu
excipiatur: postea inungatur ex Butyro, aut Ceruss
aut Lithargyro ex Oleo Rosaceo: Verbascum cera
to Rosaceo intromissum. Vitia in sede mitioribu
tractanda

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ractanda ob ſenſum. Loci calidſtas,& humiditas
equirit frigida,& ſicca ſine morſu. Aluus ſeruanda
umida,ne ob fæcum ſiccitatem irritetur:ex Dama-
cenis coctis, Ferculis ex Malua. Victus dum viget
nflammatio tenuiſſimus, in teneſmo plenior,
Hipp.inquit Inedia auget tormina,cum cibi adſunt *de Aff.*
ninorem mordacitatem Inteſtinis inferunt, quæ
ræterfluunt. Ptiſana ex Hordeo torrefacto:Oriza,
enticula decorticata,Quinque folii radix Celſ. &
Dioſc.potus aquæ Calybeatæ,vel vini auſteri,vbi fe
ris non adeſt.

De Hepatis conſtitutione,& affectibus. Cap. XVII.

HEpar,Iecur,principium ponitur à Galeno ani
mæ vegetatiuæ concupiſcibilis,ideo,& ſan- *6.Pla.8.*
uinis, & Venarum Hip. Eſt Venarum radicatio: *de Alim.*
deſt Cauæ,& Portæ.Caro valde ſanguinea,vnde iu *4.vſ.pa.12*
icat Gal.oriri ſanguinem,& venas.

In ſimis vena Portę per Meſenterium, & Omen
um ramos multos fert in Ventriculum, Inteſtina, *Ibid.13.*
& Lienem, comitantibus arteriis etiam in Hepate.
n Gibbis radices Cauę ſine arterijs: Quia vena
Portę,quę alimentum in Hepar fert,eget multitudi
e calidi innati, vt alimentum in venas trahatur,&
onuertatur in ſanguinem. Vena autem Caua pau-
ioribus arterijs eget, vt ſanguis iam concoctus di-
tribuatur in ſingulas partes. Fellis meatus inter
triuſque venę ramos excrementum bilioſum in
eſicam fellis reponunt, vt inde feratur ad Inteſti-
um Duodenum. Alterum vero ſangninis, excre-
nentum craſſius,qui veluti fęx ſanguinis eſt per ra-
num venę portę fertur in Lienem, vt inde per
nteſtina craſſa expurgetur.Vult Gal.non coniungi
amos venę cauę cum ramis venę porte in Hepate,
icet fines vtrorumque ob exilitatem non pateant
enſui. Sed Ariſt. aſſerit continuas eſſe omnes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

3. Part.4. venas cum corde, vt sanguis eius calore foueatu
& 2.par.9 Galeno satis fuit continuas esse cum Hepate ; a
quæ in Pulmonem ex corde feruntur, non con
iunguntur cum Hepate. Tegitur Hepar extrinse
cus membrana tenui ex Peritoneo, in quam neruu
lus exiguus infertur. Plato Hepar tanquam pecu
agreste in quo sola cibi concupiscentia adest, alliga
ri oportuit neruo, vt obediret vsui animalis: Quas
nutritio in animali non fiat sine aliquo sensu. He
patis opus est Chylum in sanguinem conuerter
pro totius alimento, quod per secundam coctio
nem fit, dum alimentum per venas transit, non i
communi Ventre. Id efficit calore insito, sed calor
cordis ad actum redacto, quod est vitam participa
re. Situs in dextro Hypochondrio Ventriculum am
plectitur, & fouet. Hepatis vitia, quibus læditur san
guificatio, & reliquæ facultates naturales, sunt in e
5. lo. af.7. peries quæcumque, Tumores obstructiones. Ob
8. Cat.6. principatum autem læsio communicatur toti corpo
ri ratione aliment. Sanguificatio diminuta aut abol
ta ex frigiditate, Atrophiam parit, aut Hydropem
sanguine aquoso, & pituitoso. Deprauata autem
3. Sy.ca.1. ob caliditatem, sanguinem biliosum, aut me
lancholicum facit, vnde Scabies, Lepræ, & alia hu
iusmodi. Attractio imbecillis Aluum liquidam fa
cit, & totius nutritionem diminutam. Deprauata
cum attrahit etiam praua, Aluum siccam reddit, &
venas totius prauis humoribus replet: vnde prau
habitus, aliquando Icteritia. Retentio imbecillis
Alui fluxus, aliquando sanguinis excretionem, quæ
passio Hepatica vocatur. Deprauata, cum ampliori
tempore retinetur alimentum, sanguis assatur, vnde
passiones Hypochődriacæ fiunt. Expultrix diminu
ta excrementorum efficit, vt excrementa regurgi
tent in varias partes, aut putrefacta febres varias ex
citent. Deprauata, ex qua multa excretio, aut
per Aluum, aut per vrinam: aliquando sangui-
nis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fit , irritata plus quam oportet facultate ex-
ltrice.

De Hepatis inflammatione. Cap. XVIII.

TVmores Hepatis cum febre, inflammationes sunt vel Erysipelata, aut ex solo sanguine, vel le, aut cum cæteris excrementis. Hipp. morbum epaticum vocat, cuius tres species tradit. Primus atra bile fit, cum influxerit ad Hepar: accidit aum maxime in Autumno, in mutationibus anni: Æger hæc patitur, Dolor acutus ipsi in Hepar indit, & sub vltimis costis, & ad humerum, & in auiculam, & sub mammam, & suffocatio fortis net, & aliquando liuidam bilem remouit, & rior, & febris primis diebus debilior habet, & dum actatur, Hepar dolet, & color ipsius subliuidus it, & cibi quos prius comedebat, suffocant ipsum, & ingesti vrunt, ac torquent Ventrem: Morbo progrediente febres remittunt, & à paucis cibis repletur. in solo Hepate dolor restat aliquando foris, aliquando quietus, aliquando adeo acutus, vt æger de repente animam efflauerit. Secundus morbus Hepaticus. Dolores eodem modo premunt n Hepar, & color differt à priore, nam Malicorij formam habet, maxime incidit in tempore ęstatis autem, & a Bubulę carnis esu, & Vini potu nimio: Hęc enim omnia in ęstate infestissima sunt Hepati, & bilem maxime ad Hepar adducunt. Vnde dolores acuti incidunt, & non desinunt vlla hora, sed semper magis premunt. Aliquando vomit bilē pallidam, vnde melius sibi habere videtur. Si vero non vomuerit, bilis ad oculos peruenit, & fiunt valde pallidi, & pedes intumescunt. Tertius Hepaticus morbus. Reliqua quidem patitur ęger, vt priores: Color autem niger est. At Hepatis fel pituita, & sanguine repletum, vt ratiocinamur, dirumpitur,

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

& vbi diruptum fuerit, celerrime insanit, & ind
gnantur,& loquitur stulta,& latrat veluti canis :
vngues punicei fiunt, & oculis videre non potes
& pili in capite erecti stant , & febris acuta corr
pit . Signa ex dictis manifesta sunt.Gal.Hæc tradi
5. lo. af. 7. Dolor grauis in dextro Hypochondrio, trahens to
ta præcordia, aliquando extenditur vsque ad iugu
lum tensa Vena Caua,aliquando ad costas nothas
2. lo. af. 3. Archigenes dolorem Holcimon vocat,idest tracto
rium,Tussis exigua,sicca,vnde ambigit cum Pleuri
tide, Febris, Respiratio parua , & crebra ob com
4. Cap. 7 pressionem septi transuersi Pulsus frequens,durus
veluti serrinus, vibratus. Linguæ color rubens,de
inde niger. Cibi fastidium ingens, sitis inexhausta
Vomitus bilis sincerę, vitellinę, æruginosæ . Aluus
sicca . Sed Hepate debilitato,liquida deiectio, san-
guinolenta: Singultus: Gal. In maximis inflamma-
5. Aph. 58 tionibus ob consensum , in Gibba parte cognosci-
tur visu,saltem tactu. Discernitur ab affectis muscu-
lis , quia Tumor in Hepate circumscriptus & coa-
ctus : in musculis fusus , secundum totum ductus .
Non potest deprehendi in Hydrope,aut intensione
musculorum . Communicat magis superioribus ex
vrinis. In Sima parte non cognoscitur,nec visu,nec
tactu,consentit magis cum interioribus , Ventricu-
lo,Mesenterio. Deiectionibus saniosis,Prognostica:
est inter acutos, si vires imbecillæ, omnino morie-
tur. Si valentiores,difficile euadet. Vires succumbe-
re indicium, Pulsus mutatio ad magnam imbecilli-
12. *Met. 3* tatem,Syncope , Sudores circa gulam & frontem :
4. *Aph. 48* Extrema frigida,interna vri. Erysipelata magna ex
parte in Tabem: Quædam in Scyrrum,Hydropem,
Atrophiam,Hepaticam passionem. Sanantur paruæ
inflammationes, quæ non semper ab initio febrem
coniunctam habent. Trall. Quę in Sima parte, per
7. Met. 13. Alui deiectionem,aut vomitum. Accedente coctio-
ne sanguis vitiosus, cœnosus , & putris deijcitur ,
quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uo diſtinguitur ab Hepatica paſſione Quæ in par- 1.lo.af.7.
: Gibba, ſoluitur per vrinam : Aliquando redditur
eſſima colore, & odore, purgante ſe viſcere ; vnde
nperiti decepti putantes periculnm ſubeſſe. Ali-
uando per abſceſſum in pudendum, Teſticulos, 4. Acu. 17
'rus. Quorum Hepar ſuppuratum aduritur: ſi pus
urum fluxerit, & album, euadunt : quia in tunica 7. Aph. 45
us continetur, Si qualis amurca, pereunt. Sciſſio He 6. Aph. 12
atis lethalis.

Curatio inflammationis Hepatis.
Cap. XIX.

AD inflammationis cauſas fluxionem & plenitudinem ſecanda Vena cubiti interna, aut media, aut externa, ſi aliæ non apparuerint, aut ex dextra manu: non puero, aut ſeni, neque viribus imbecillis. Statim ante vſum localium, Reuulſio per vincula ad artus: Cucurbitulas in Dorſo, ad Nates. Hirudines ad ſedem loco ſectionis Venæ: & pro ſupplemento in valentioribus. Purgatio non conuenit in principio, quia auget inflammationem. Clyſteres conceduntur ex ſale, vel nitro cum aqua mulſa. Auic. ex decocto betæ, ſale, vel Saccharo rubeo. Repellentia poſt ſanguinis miſſionem cum facultate aſtringendi, duplici ratione : Vena ad robur particulæ ne recipiat fluxionem, & cōcoquat ſangninem pro toto corpore: Alterat ad exprimendum id, quod illapſum eſt. Non actu frigida, neque craſſarum partium, quia in altum non deſcendunt, vt Oleum Myrthinum. Extrinſecus perfundere oleo Omphacino, Roſacea, iniecto Abſinthio Pontico non alio ob nimiam amaritudinem, Melino, Maſtichino, Lentiſcino, Nardino cum Roſaceo. Cataplaſma ex Cotonei carne cocta in Vino auſtero, vel aqua addito Cerato ex dictis, admixtis quibuſdam acribus, vel amaris ad penetrationem,

12. Met. 11
11. Met. 15
14. Met. 3.
11. Met. 15. 16.

vt ra di-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vt radice Iridis. Vnguentum Sandalinum. Mes. præ-
cedant fomenta ex decocto Rosarum, Labruscę,
Absinthij, herbæ sanctæ Mariæ. Intus non astrin-
gentia, vt Malum Punicum, quia coarctant meatus
bilis, & non sinunt saniem expurgari ex inflamma-
13. Met. 14 tione genitam: nocent magis, vbi inflammatio e[st]
in Simis: Conueniunt attenuantia sine morsu, &
detergentia non calida, quia non repellunt, & inflā-
mationem augent: sed frigida non actu: Oxymel
cum aqua Auic. aqua Endiuiæ, Solatri, Hordei, Vir-
gæ pastoris, idest Polygoni, Plantaginis, Alchechen-
gi, Cucurbitæ, Cucumeris, Cuscutæ, cum Aceto-
so f. in calidioribus: Miscet calefacientia & Aroma-
tica ad refractionem, & ad penetrationem: Absin-
thium, Calamum aromaticum. Ad humores im-
pactos digerentia, quæ euacuant insensibiliter
per transpirationem. Calida tenuium partium, re-
laxantia, quo nocent robori Hepatis, ob id miscen-
da astringentia e contra quam in cæteris partibus.
Ex folis relaxantibus interijt Theagenes Philoso-
12. Me. 16 phus obortis subito sudoribus paruis, & lentis. Ad
humorem saniosum ex inflammatione resudan-
tem, bilem, & cætera excrementa, digerentia ma-
gis, cum sunt in substantia: abstergentia, & obstru-
ctiones auferentia cum sunt in vasis: quorum vsus
est cum cessauerit fluxio, paulatim minuendo astrin-
11. Me. 16 gentia, augendo digerentia: vt in principio vincant
astringentia, in fine vincant digerentia, & aperien-
tia: numquam sincera, vt in cæteris. Digerentia
extra: Oleum Nardinum, Absynthium ad perfun-
dendum Cataplasma ex Glande vnguentaria ex-
presso prius Oleo, Absynthio tuso, Iride, Schęnan-
tho, Spica, Cypero, Vini fæce, Hyssopo ex Vino
astringente, in quo incocta Mala Cydonia, aut Stru-
thia, & Cestiana, Lenticus, Myrthus, Rubus, Labru-
sca. Sublato Cataplasmate, super Viscus imponen-
da Cerata, & Epithemata ex Oleo, in quo eadem
iniecta

iecta sint. Intus digerentia sine morsu non dulcia, quia illis intumescit, non Mulsa, sed Oxymel cum aqua, Prisana: decoctio Acetosç, Cicorei, Absynthii syruppi in pauca quantitate ob dulcedinẽ: post principia: Trocisci ante potionem dandi de Absynthio, de Rhabarbaro, de Eupatorio: & quæ mouent vrinam. Si in Gibbis læsio fuerit, Apii decoctum, & cum apparuerint coctionis aliqua signa. Asarum, Nardus Celtica, Phu, Smyrnium, Neu. Nos Syruppum acetosum de duabus radicibus Si in simis & Mesenterio, quæ Aluum mouent. Cnicum, Vrtica, Mercurialis, Epithimum, Polypodium, Cortex Ellebori nigri cum Prisana, vel aqua incoctus, vel insperso puluere · Nos tutius vtimur Rhabarbaro, aut sy. de Cicorea Nicoli. Clysteres primo leuiores, postea ex Hyssopo, Origano, Colocynthide, Centaurio minori. Valent præcipue, vbi relictus tumor scirrosus. *13. Me. 15*

Ad Erysipelas Hepatis Auic. similem curationẽ conuenire, vt in inflammatione. At in omni Erysipelate remedia ad feruorem magis requiruntur, quam ad tumorem. Prius extinguere postea digerere: differt & Euacuatione. Non enim Venæ sectio, sed purgatio bilis conuenit. Ras. in dolore Hepatis ex bile, tantum refrigerat, & purgat. An in omnibus febribus putridis saltem ad euentationẽ salu berrimum est Venam secare; & in febribus ardentissimis etiam vsque ad animi deliquium; Conuenit autem feruente in Venis bile, non si extra tantum: Cognoscitur, si vrina rubea, & crassa. Nam simul cum feruore significatur plenitudo in Venis. Si prauus color in vultu, Ras. non conuenit, quia significatur paucitas sanguinis: sed eius loco purgatio ex ijs, quæ non trahunt à longinquo: in initio antequam figatur humor, quia turget: Ex decocto Prunorum, Tamarindorum, singulorum vnciis tribus. Sy. Rosatus solutiuus cum aqua Endi- *13. Met. 8.* *14. Met. 3.* *11. Me. 15* *1. Aph. 23*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

diæ: Lac asininum coctum, Clysteres ex Cassia: Cucurbitulæ ad reuellendum in Dorso. Facta euacuatione, ad humores relictos extinctio feruoris etiã ante purgationem ex aquę frigidæ potu quamprimum, si fuerit simplex Erysipelas, non aliter sanaueris: Si cum Phlegmone, expectandę coctionis
9.Met. 5. nothę. Potestate frigida aqua Cicorij, Endiuię, Sonctri, Acetosę, Hordei, cum sy. Violato, Extra Epithemata actu frigida etiam in Niue refrigerata Auic. nisi cum Phlegmone fuerit. Ex aqua Rosacea, Acetosę, Lactucę, Violarum cum modico Aceto, Agresta, Speciebus frigidis Epithematis Hepatis: Imponantur lintea madida, & cum tepere incœ-
14.Met.3. perint, renouentur. Ras. Cataplasma ex Semperuiuo, Solano, Portulaca, Vmbilico Veneris, Psyllio, Lenticula palustri: Cerata infrigidans Gal. Rosatum, Sandalinum, ex aqua frigida. Post extinctionem digerentia, vt in inflammatione: Chamæmelum, Absynthium. Intus mouentia vrinam, sed frigidiora. Semina communia, Capillus veneris. Trocisci de Berberis cum Acetoso s. Mouentia Aluum ex Rhabarbaro. Victus tenuissimus magis quam in
11.Me.17 cęteris partibus, ne Phlegmone augeatur, & ne alimentum prę cęteris corrumpatur tenuium partiũ, sine lentore, vt per angustos meatus transeat, & abstergat. Non Halica, sed Ptisana, aut Auenæ cremor. Trall. Mica panis cocta, vel lota non copiosa. Amygdalarum succus non Oua, quia crassi succi, & flatuosa. In Erysipelate Intubus, Cicorium, Troximus Sonchus, tenera Beta, Pisces cum iure decocti: non dulcia, non vinum. Rasis concedit vinum Granatorum ad repellendum quod Gal. & Trall. damnãt propter astrictionem. An modica astrictio non in-
5.Sim.12. commoda, sed iuuat, vt in Absynthio? Succus Limonum magis extenuat, & minus astringit: Acetum multa aqua dilutum ne mordeat. Cibus, &
Int.aff. potu actu frigidus in Erysipelate. In declinatione

vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vinum albũ tenue. Paulo diuersa est Curatio apud Hippocratem, sed efficacior. Prius dolores mitigat per fomenta tepefactoria, vt in Pleuritide. Sedato dolore multa aqua calida lauat, id est perfusionibus, vt docuit in Peripneumonia: & Mulsam præbet in potu, aut Vinum seu dulce, seu austerum vtrũ profuerit & sorbitiones qualis in Pleuritide. Potione præterea vtitur ad dolorem sedandum ex ouo cocto Gallinaceo, a quo trito succum exprimit, cui addit Succi Solani vncias quatuor, aquę mulsæ vncias duas, detur in potu quotidie donec dolor conquiescat hoc remediũ refrigerat, & repellit. Aliud digerens recipit Sylphij succum erui magnitudine, & Origanum tritum in Vino albo, ieiuno Ventriculo. Purgat autem, aut Scamonio in ea quę fit a flaua bile, aut Clysteri: aut solo Lacte, quod omnibus cõfert. Nam singulis diebus mane exhibet Lac Asininum, aut Caprinum coctum, aut Bubulum crudum, admixtum cum melle, aut aqua mulsa, singulis diebus, & abstinet a cibis donec morbus iudicetur. Si interim adueniat suffocatio, vomitum prouocat, ex melle, aqua, aceto, & sale tepefactis cum ramulo Origani, quo in potu datu, ęgrum stragulis operit, vt sudet, & cum vomitus prorumpit, adiuuandus cum penna: & noua potione Mulsę tepidę: Si bilis, & pituita eruperit, iterum post quatuor horas repetenda potio eadem est, vt perficiatur vomitio. Post morbi iudicationem vtatur cibis puris, & modicis, nec timẽdum, vt reuertatur morbus. Alioqui grauis est, & diururnus. Si ex his non sedetur dolor. Vena dextri cubiti secanda; & sorbitionibus vt in Pleuritide: Postquam vero ex vsu Lactis crassefactus fuerit, & Hepar in magnum thumorem elatus, inurere oportet per buxeos fusos feruenti Oleo tinctos, aut fungis, octo crustis, hoc enim modo sanus fiet: quod si hęc non prosint, omnino morietur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Tumore Hepatis sine febre
Cap. XX.

TVmores Hepatis sine febre, alij ratione Vas[o]rum sunt, alij ratione substantiæ. In vasis ob[s]tructiones sunt a crassis, & viscosis humoribus quibus impactis necesse est vasa dilatari. Caus[æ] sunt Cibi crassi, vt legumina, Caro Bubula, Vin[a] dulcia, nigra. Exercitatio violenta post cibum, nam distribuit cruda, Potus aquæ frigidæ ex niue, nam
de Ac. aq. poros constringit, & indurat, aquæ palustres, Au[s]trales, salsæ, metallicæ. In substantia tumores mol[les], vel duri. Oedemata, Scirri, Inflationes, ob imp[e]ditam distributionem alimenti collectis humoribus, aut pituitosis in Oedemate, aut Melancholic[is] in Scirrho, aut flatu in inflatione, propter obstru[ctiones], aut Hepatis imbecillitatem. Ad scirrhosam dispositionem, vt plurimum perueniunt ex inflam[m]atione, & Erysipelate refrigerato, ob Iecinori[s] substantiam veluti lutosam, præcipue si interim ci-
13. Met. bis crassis, & viscosis vtantur. Ad Oedematosam ex
16. aquoso sanguine, potu multo, ad Flatuosam ex cibis flatuosis. Signa, Grauitas in dextro Hypochondrio in omnibus. Sed Flatuosi, & Obstructionis etiam
6. lo. af. 7. tensionis sensus. Si in Gibba, tumor tactu cognoscitur durus, vel mollis, Tensio. Anhelatio cum ad accliuem locum ascendit, aut in cursu ob septi transuersi compressionem. In Sima affligit magis assum[p]to cibo, quia Ventriculum comprimit. Aliquando vomitus bilis compressa vesica fellis: Comprimitur, & Aorta, vnde pulsatio sentitur sub Ventriculo. Prognostica. Scirri confirmati incurabiles, reliqui tumores difficile curantur. Diuturnitate transeunt in Hydropem, Fluxum Hepaticum. Obstructio meatus fellis parit morbum Regium. Curatio obstructionis ex crassis, & viscosis humoribus. In-

ci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cidere, abstergere per acria, amara non sine astri-ctione. Decoctio Hyssopi, Origani, Calamenti, Thymi, Serpilli, Iridis, Polii, Marrubii, Eupatorij, Absinthij, ex Mulsa, Oxymelite, sy. de duabus radicibus, de quinque radicibus cum aceto. Aromatizentur cum Spica. Aetius Pelecini semen cochleari mensura cum Vino, aut aqua mulsa, Capnii succus, quę Chelidonia appellatur, circa sepes addensatus in pastillos, semel exhibitus dolorem aufert, ter, liberat in totum ab obstructione. Trocisci de Absinthio de Eupatorio, de Rhabarbaro. Euacuatio per interualla ex Rhabarbaro, Agarico, Aloe, Colocynthide. Extrinsecus fomenta ex Absinthio, Meliloto, cortice Citri, Spica, Cerata ex oleo Nardino, & Cinnamomo. Ad Flatus: Semina Dauci, Anisi, Apii, Ameos, Piper Zinziber. Cardamomum. Amomum Cinnamomum, intus in cibis, extra in Ceratis, & Epithematis. Guttę tres Olei ex Aniso distillati cũ Vino, aut Mulsa in potu. Ad Oedema, calida, & sicca eadem quæ ad obstructiones. Aqua Tettuccii, Ferreę, scilicet Villensis, Ficoncellę: Scoria ferri, vel Scobes aceto pręparata in Vino: sufficiunt vncię quatuor in Vini flaui libris quinque, infundantur per dies tres: Assumat mane vncias duas pręsumpto Diarhodon, aut cortice Citri condito: postea exerceatur per duas horas. Cum prope fundum fuerit, abiiciatur. Ad tumorem scirrosum prius emollire, postea dissecare, & dissoluere alternatim sępius. Non valde calida nec sicca, nam indurant magis, & incurabilem reddunt. Quę ob nimiam siccitatem emolliri nequeunt, vt lapidea substantia: egent iis quę dissecent, & frangant. Reperti sunt Calculi in vesica fellis. dicentur remedia in Calculis Renum, & Vesicę. Intus dissecantia validiora absque multa caliditate: Capparis ex Ouymelite: Oxymel compositum: Sy. Bisantinus: Polium, Marrubiũ, Chamę Pitis, Rubia, Anisum, Amygdalę amarę, Pistacea,

14. Met. 5. 5. Sim. 7. 13. Me. 17. 6. in. sa. 3.

Oo Gra-

Grana Pini Auic. Trocisci de Lacca, Ras. Alternare ex Oleo Amygdalarum dulcium Terebynthina: Vinum album tenue, non dulce. Non Lac, non bal-
5. tu. sa.7. nea post cibum, neque exercitatio. Clysteres ex de-
13. Me.13 cocto Hyssopi, Origani Colocyntidis, Centaurii. Extra emollire calidis, & humidis. Altheæ radix cum
5. Simpl.8 seuo, Maluæ syl. folia: Pinguedines Medullæ: Cucu-
7. Catag.4 meris syl. radix. Hammoniacum, Galbanũ, Bdelliũ, Styrax cum aceto. Pyrites, aut lapis molaris in aceto extinctus, vt vapor excipiatur, & puluis Emplastro additus. Omnibus addenda astringentia aromatica. Emplastrum de Meliloto.

De Hepatica passione. Cap. XXI.

5. lo. af.7. APpellatur Hepatica passio Hepatis imbecillitas ob solam intemperiem, ex qua deijciuntur sanguinolenta. Trall Dysenteriam Hepaticam
8. Catat.6. vocat: vulgo fluxus Hepaticus. Alius est morbus Hepaticus apud Hipp. Et Celsum, idest Hepatis inflammatio. Quæcunque Hepatis intemperies aut cum humore, aut sine, imbecilles facultates reddit, aut omnes, aut quasdam, si diuturna fuerit, aut magna: qualis est venenosa in pestilentia, aut ex morsu Hæmorrhi serpentis, in quo omnes Venæ sanguinem fundunt. Quamuis autem omnes imbecillitates sub Hepatica passione intelligantur, præcipue tamen dicitur, cum læditur coctio sanguinis, vnde cruenta fit excretio, quod potius vitium Venarum est, quam sanguinis. Initio egreditur veluti lotura carnis, quod imperfectam coctionem significat ex frigiditate: aut ob paruam moram, quod vitium est Retentricis ex humiditate, aut Expultricis ob caliditatem magis. Postea succedit niger, assato sanguine, & corrupto ob caliditatum cum febre: aliquando tamen ob frigiditatem fit sanguis niger, aut ve-
4. Aph.21 luti sanguis: vt Gal. testatur. Auic. Vtrumque,
idest

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

est sanguinem tenuem, & crassum & à calido, & frigido fieri, tendere etiam ad vrinam. An excretio nguinis prius fit per Diapedesim tenuiori parte anscolante, postea per Anastomosim, aut corrosio em, vnde sanguis crassior?

Omnis autem excretio sanguinis siue per Diape esim, siue per Anastomosim, siue per erosionem se uitur calorem rarefacientem, aperientem, aut cor- odentem.

Omnino autem irritantem, & magis humidita- em relaxantem. Sine cruenta autem excretione ob ttractricem imbecillem ex frigiditate, deiectio- es chylosæ proueniunt coctæ iam in Ventriculo, & Intestinis. Colliquationes autem ex calida intem erie primo humorum, deinde Hepatis substantiæ. Vnde per Aluum bilis crassa, graueolens, abunde co orata, vt in pestilentibus contingit. Humida autem ntemperies Retentricem imbecillem facit, & putre dinem. Sicca auctam Attractricem, vnde Aluus sic- ca, & praui habitus totius. *8. Casus. 6.*

Signa Caliditatis. Color ad flauum vergens. Auic. An & rubedo in facie Erysipelatosa? Deiectio nes frequentiores fœtidæ, Colliquatæ. Frigiditatis, Color albus, Deiectiones biliosæ, vomitus bilis, De iectio appetentię, sitis, non assiduę, neque multę: sed diuturnæ, minus foetentes pituitam aut Melan- choliam referunt, veluti limus. fames. Humiditatis, excrementa humidiora, oculi tumidi.

Siccitatis, excrementa sicciora, Macies, Pro- gnostica.

Difficilis curatu, quia intemperies confirmata. De terior, in qua sanguis transmutatur in peregrinam qualitatem: Mitior, in qua diminuta fit coctio.

Curatio per alterantia ad quancunque intem- periem. Ad calidam ex Asclepiade: Succi Cicorij, aut Endiuiæ, aut Picridis, idest Chondrillæ vnciæ duæ cum aqua calida, Melle, Mulsa, Vino; si non *8. Cas. 7.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

adſit febris: Oxymelite. Senecionis decoctum, Trifo-
lij acetoſi ex Archigene. Chamæpitys cum Cichorij
radice refrigerant cum abſterſione, attenuatione, &
aſtrictione.

Extrinſecus Vnguentum Roſatum, Sandalinum
Epithemate. Si cum humore, Purgatio ex Tamarin-
dis, Diaprunis. Sy. Roſato ſolutiuo, Rhabarbaro. Ad
calidam, & humidam Pentaphyllon tum folia tum
radices, Agrimonia, Lichen in petris naſcens, id eſt
Hepatica: pulueris drachma vna ex aceto mulſo: in
victu Ptiſana, non Halica, non oua. Trall. Piſces ſaxa-
tiles. Auic. Ad frigidam intemperiem ex Androma-
cho: plures compoſitiones ex Aromatibus: Cypho-
des conſtat ex moderate aſtringentibus, & reſiccan-
tibus, & diſcutientibus vitioſos humores, ſeroſos:
aduerſus putredinem, & malitiam humorum, Caſ-
ſia, Nardus, Iuncus odoratus, Calamus, Myrrha,
Aſpalathus, Crocus, aſtrictionis, quid poſſident.
Concoquunt vua paſſa ob familiaritatem, & vim
concoctricem: Vinum, Mel ad abſtergendum:
Bdellium, & Terebinthina ad emolliendum. Qui-
dam addunt Opium, Hyoſcyamum ad ſedandam
irritationem fluxus. Sic Philonium vnica vice ſeda-
uit Hepaticam paſſionem. Hepar Lupinum ſiccum
drachma vna cum Pipere, & Myrrha in Paſſo, pro-
prietatem habet a tota ſubſtantia in omni intempe-
rie tum calida, tum frigida: aut ſolum Hepar cum
aqua, aut vino. Pharmacum ex Cochleis, Aſcle-
piadis. Recipit trium Cochlearum carnem valde tri-
tam, diſſolue in vini nigri cyathis tribus, & calefa-
ctum bibat: Si febricitent, ex aqua Cicorei. Oleum
ex Electro guttæ duæ cum ſucco Cicorei. Extra
Oleum Nardinum: Balſamum.

Sed calorifica, vt iuuant ad frigidam intemperiē
Hepatis, ſic nocent effuſioni ſanguinis. Vrgente igi-
tur hoc Symptomate, comprimendus eſt prius ſan-
guis, ſeu excernatur per vomitum, ſeu per ſedem.

Reuulſio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Reuulsio secta vena interna in brachio, si vites valent: Cucurbitulæ medio Ventri. Dentur in potu Trocisci de Charabe, de Spodio, de terra sigillata: Hęmatites cum aqua Plantaginis, Palygoni, vel succo, Acacia, Hypocistis.

Exterius Cataplasma: Recipe Oenanthe, ideſt Labruscę floris, vnciam vnam, Croci drachmas duas, Rosarum, Meliloti, Mastiches, Succini. sing. Drachmas quatuor. Dactylorum vncias tres. Arida cribrata excipiantur Vino Myrthino. Postea adde carnem Dactylorum, vltimo ceratum Rosaceum quantum sufficit. Alterum. Recipe semina Hyoscyami, Apij, vtriusque vnciam semis, Rosarum, Anisorum, Hypocistidis, Myrrhę. sing. drach. duas, Croci, Opii, vtriusque drach. vnam, fiant pastilli ex vino Myrthino., qui triti ex melle imponantur. Succus Bursę pastoris cum aceto impositus, vel per se haustus. Victus refrigerans, vt in sputo sanguinis. Sedato sanguinolento fluxu, remedia ad Hepatis imbecillitatem. 8. Cat. 5.

De Morbo Regio. Cap. XXII.

MOrbus regius, Arquatus, Icterus, Icteron, Icteritia, Cels. Aurigo ab Au. Origobolo appellato, vulgo *sparso il fiele* Hipp. inquit, fit, cum bilis commota sub cutem conuertitur Commouetur autem aut in uiolenta exercitatione, aut sponte in Crisi, aut impedita expurgatione. Est bilis refusio in cutem, vnde superficies tingitur luteaque fit. Symptoma in qualitate mutata: cuius causa Expulsio in Crisi, aut à causa procatartica in cursu Commotio Symptomatica est, quia non per loca conferentia impedito transitu ad Duodenum, vnde regurgitat in venas. Impeditur autem transitus naturalis in Tumoribus Hepatis pręcipue in inflammationibus ob compressionem: in obstructionibus aut li. Def. 4. Aph. 62.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

meatus ferentis ad Duodenum, aut aliorum, qu[illegible] sanguinem expurgant in vesicam fellis, vtroque [illegible] modo bilis in venam Cauam transfluit. Aliquand[illegible] imbecillitas vesicæ fellis causa est, vt neque expel-
3. lo. aff. vlt. lat interius cum nimium repleta est, neque attraha[illegible] ab Hepate, vnde bilis non separatur a sanguine. Contingit autem id ob copiam bilis, cum sangui-nis fit conuersio in bilem, in febribus ardentibus [illegible] & venenis quibusdam. Lædit autem nutritionē ob prauitatem: vnde sequitur imbecillitas, aliquando febris superuenit. Celsus inquit ex Diocle: Si post febrem oritur, prodesse, si post hunc febris, occide-re. Signa. Incipit color subluteus in albo oculorum, sitis, dolor capitis, frequens singultus, difficultas re-spirandi in cursu, & ascensione, quæ compressionē septi transuersi: & membrorum resolutio. In pro-gressu totum corpus cum pallore quodam inalbe-scit. Cels. Ex causa procatartica, habetur ex relatu: Ex Crisi, si in febre. Ex Tumore Hepatis, tensio, du-rities, & grauitas in dextro Hypochondrio, Ex ob-structione Vesicæ fellis: Excrementa Alui alba sunt vt Canum stercora: quia non fertur bilis tingens.

Contra autem vrina redditur lutea, & crassa, vt aliquando tingat colore Croceo, quod signum bi-lem transfusam esse in venam cauam. Ex imbe-cillitate attractricis: aut conuersione sanguinis in bilem, vt nequeat ob copiam vniuersa transire ad Intestina: omnia apparent lutea, tam excrementa, quam vrina, & totum corpus. Hippoc. inquit:
Int. aff. Quædam lutea est, quædam ex luteo, & nigro, venis quibusdam pallidis, quibusdam nigris, ex quibus incisis sanguis exit vel pallidus, vel niger. Quandam etiam tradit albā ex Pituita, videtur Leucem signi-ficare, Et libro. 2. de Morbis Icterum quendam esse nigrum, cuius color niger circa faciem, & ma-xime circa partes occultatas: Oculi autem cum vi-rore pallidi, itemque lingua infernæ, & venæ sub lin-

lingua crassæ, & nigræ, sine febre, vrinam mingit crassam, biliosam. Alterum subiungit luteum. Alius est morbus niger, de quo agit in fine, incipit cum vomitu nigro, significat Hypochondriacam passionem. Et 3. de Morbis describit quendam acutum, qui cito occidit. Color totius vt Malicorium videatur, & cum virore pallidus, vt lacerti. In vrina subsidet veluti Eruum fuluum, febris, & horror debilis, halet, vestimenta ferre nequit, nam mordetur, & ro-litur.

Mane ante cibum viscera plerunque lancinantur, non patitur alloqui. In 14. diebus plerunque moritur, si effugerit, sanus euadit. De Icteritia nigra meminit Ga. Fieri ex imbecillitate lienis nõ expurgantis atram bilem a sanguine. Porro eędem causæ, quę impediunt expurgationem fellis in Duodenum, prohibent ne per venam tendentem ad Lienem fiat separatio Atræ bilis; imò simul vtrunque meatum impediri ostendunt excrementa alba, vt enim bilis colore croceo tingit, sic atra colore nigro, & vrinam crassities cum colore ad nigrum tendentem simul cum pallore, idem ostendunt. 5. lo. af. 7.

Auic. inquit aliquando cum dolore colico esse. At Hippoc. inquit: Icterici non admodum flatuosi sunt ob naturam bilis, vt Gal. Prognostica. In febribus si ante septimam adueniant, malum, Si 7. vel 9. vel 11. vel 14. bonum, nisi dextra Hypochondria obduruerint. Curatio ad Icteritiam ex Crisi relictam, aut ex causa procatartica non existente vitio in viscere, 5. Aph. vl. 4. Aph. 12 64.

Sola digestio bilis sub cute. Balnea aquarũ dulcium, & Olea discussoria affricata, Chamæmelinũ, Anethinum Vnguentum Gleucinum, Crocinum, Irinum, Amaracinum. Alia remedia conueniũt ad Ictericos ex vitio Hepatis, quę dicta sunt ad obstructiones, Tumores, & imbecillitates. Gal. Quibus citra febrem morbus regius accidit cum 9. Cat. 1. 5. lo. af. 7. in fi.

grauitatis sensu in dextro Hypochondrio: ijs omnibus aperies obstructionem, & cibis ; & potibus, & medicamentis extenuantibus; deinde medicamentum bilem educens exhibitum vna die sanauit. Qui liberari non potuerunt, ijs rursus validiore ad aperiendum data potione, medicamentum, quod vehementius purgaret, exhibitum, sub fine purgationis visa est cærulea potius quam flauabilis cum acri mordacitate excreta: Quod signum ob diuturnitatem retentibus bilem huiusmodi genitam fuisse.
Ło. in ho. Hippoc. inquit: Cum susceperis curandum, nutrito, & humectato balneis, & pinguefacientibus & cibis, & potibus per tres, aut quatuor dies. Postquam humectatum fuerit corpus, purgato, & resiccato, & repente pinguedinem exhaurito vndequaque medicamentis digerentibus. Ad caput purgatorio debili utitor, & vrinam cientia ante cibos propina: postea abstineat a potu. Cum attenuatum fuerit, etiam balneis purgato, lauato ex aqua, in qua radix Cucumeris. Syl. Contusa sit. Eo tempore abstineat a medicamentis bilem ducentibus, & ijs, quæ vrinam cient. Sed nutritio, & Vinū vinosum bibat, vt rubicundior fiat. Quod si viridis, ac luteus sit, rursus exhaurito, nequaquam vero resiccato, ne is color stabilis reddatur. Gal. Si bi-
5.lo.af.7. lis sub cute crassior est reddita, quod cognoscitur strigili in sudoribus tenuibus crassitiem non excipiente: vtendum victu humectante, & balneo natura calido. Quando a repletione, & ebrietate fit,
Int. Aff. Hippoc, Venam secat in Cubito, si febricitant, sorbitiones dat ex Prisana, & Mulsam. Cum Venæ sub lingua crassæ fuerint, secandę sunt. At Gal. in mor-
2 Mor. bo regio sanguinem mittere est in extremam perniciem ducere. An ad bilem euacuandam non confert Venæ sectio, nam sanguis bilem contemperat?
de pur. af. 2. Sed aliquando confert ad plenitudinem, vel crassitiem. Celsus ex Asclepiade, non per vrinam, sed per

Aluum

luum ducendos esse humores, aliquando ex aquæ lsa. Hodie ex aqua Tetuccij. Victus varius nunc ttenuans, ad obstructiones, nunc validioribus ci- s ad reficiendum. Per omne tempus exercitatio, ictio, Balneum. In conclaui vti ludis, lasciuia, er quæ exhilaretur: vnde putat dictum morbum egium.

De Hydrope. Cap. XXIII.

HYdrops. Hydropisis, Aqua intercutem, Intercus. Cels. Vult Gal. Esse Hepatis refrigerati ffectionem, cum non potest in sanguinem cibum conuertere, sed in humorem aquosum. Oriri & ex alijs partibus affectis, Pulmone, Liene, Ieiuno, Colo, Mesenterio, Renibus, Vtero, nullo tumore existente in Hepate, sed tantum refrigerato per cõdensum: vt in fluxu immodico sanguinis per Hæmorrhoidas, aut Mensss: aut propter retentionem. Aut ex potu aquæ frigidæ. Tres Hydropis species esse: Vnam quæ ex Pituita in omnes venas Anasarca, & Leucophlegmatia vocatur. 5. loc. af.

Alteram ex Aqua inter Peritonæum, & Intestina, quæ Ascites dicitur. Tertiam ex flatu, quæ Tympanites. ex minori frigiditate, quia flatus generatio aliquam caliditatem requirit. Hippoc. Aliter statuit. Nam Leucophlehmatia, idest Pituita alba non inter Hydropis species ponitur, sed quæ facile in Hydropem transit, nisi curetur, nec est le halis. Corporis color albidior est, & intumescit albo colore alius in alia parte magis, & minus, cum pituita ad carnes conuersa fuerit ex febribus diuturnis non purgata, sanguis enim aquosior fit, a copia pituitæ. Si curatus fuerit inchoante morbo, sanus fit: Sin minus in Hydropem transit: & hominem corrumpit. Hydropis autem duas species tradit: quarum Hyposarcidios ineuitabilis est, de Aff. Int. Aff. 4. Acu. 21

idest

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ideſt incurabilis : Significat Aſcitem ,non Leuc
phlegmatiam,vt putauit. Gal. Miratus dereliqui
Aſcitem. Alter flatuoſus egens multa, & bona fo
tuna,vt curetur: quæ Tympanites dicitur,alibi H
drope ſicca. Circa cauſas præterea magna eſt diff
rentia. Non enim a frigiditate aquam fieri pu
Hippocrates,ſed a calore colliquante Inquit enim
de Aff. Fit plerumque cum quis ex longo morbo impu
gatus multo tempore permanet. Corrumpunt
Int.aff. enim carnes,& liquantur, & fit aqua, Fit etiam
Splene,cum ægrotauerit,& ab Hepate,& a Pitui
alba, & Dyſenteria, & Lienteria. A pituita all
maxime in Hydropem fit tranſitus: nam pinguec
de Act aq. colliqueſcit, & a calore, qui in Pituita eſt,fit aqu
Item bibentibus aquas paluſtres, Splenes mag
fiunt, & facies attenuata, quia carnes in Splene
colliquantur,& Hydropes lethaliſſimi, ideſt Aſc
tes. Ventres eorum calidiſſimi,tum inferni,tum ſu
Int. aff. perni, ſiticuloſi: colliquationes.

De ortu autem Tympanitatis inquit: Pituita i
Hepate calefacta flatum inducit, & in progreſſ
aqua impletur ampliori caliditate colliquante. Ali
4. Aph. 11. modo in doloribus Lumborum.

Dolores diuturni Lumborum, & circa Vmbili
cum in Hydropem ſiccam terminantur: quia ad lo
cum dolentem ſpiritus feruntur, relaxatis autem
ex diuturnitate arterijs,effunduntur in cauitatem
& replent, quod aliquando repente fit in veneni
quibuſdam,& paulo ante obitum. Alexāder Trall
Hydropem cum febre, & qui ſuccedit ad morbo
acutos concedit non ſine inflammatione eſſe, & e
colliquatione naſci auctorem citat Galenum, ſed
Hippocrates eſt. Mirum inquit,aquam non extin
guere febrem, neque febrem aquam abſumere
Quamuis autem in febre a colliquatione fiat, frigi
dus tamen affectus dici poteſt,quia materia frigida
eſt cum veſtigio tamen caliditatis: frigiditatē quo
que

ue Hepatis adesse, quia calor innatus diminutus t,non tamen ab intemperie frigida,sed a calidita- præter naturam.

Causæ,& signa Hydropis. Cap. XXIV.

CAusa Leucophlegmatiæ, Materia Pituita ad carnes conuersa; Efficiens febres diuturnæ:in ituitosis non purgatis redditur sanguis aquosior. Cum incipit Cachexia vocatur. Paul. & Aet. idest rauus habitus. Hipp. Pituitam vulgarem appellat, um recentessima est. *De aff.* *Int. aff.*

Pituitam albam, cum antiquior. Nos vulgo *Bol-* o. Oritur, & in Tabe, quia sanguis non tendit in nu rimentum, sed in excrementum aquosum. In largo anguinis fluxu sanguis aquosior redditur ob defe- ctum calidi innati. Ideo affectus frigidi, & humidi omnium venarum, & Hepatis.

Causæ externæ, victus ratio pituitosa, somnus, Balnea, pigritia. Ascitis causæ: materia, Aqua intra peritonæum transcolans ex Hepate, frequentius ex Liene, nam Lien fons aquæ est: Ex Renibus, Me- senterio, Abscessu aquoso Hipp. Non per venas, vt in passione Hepatica: esset enim aqua sanguinolen ta, non subflaua, qualis est Hydropicorum aqua. Aliquando ex Pulmone, in Hydrope Pulmonis: Aliquando ex Capite in Hydrocephalo. Hippo- crates inquit: Ex capite per dorsum defluit in Ven- trem, & Hydropem facit. Efficiens potus multus, aut aquæ frigidæ, vnde refrigeratio fiat sanguinis, & Hepatis, vt Gal. vult: aut aquæ palustris, quæ vi- scera indurat, & obstructiones parit: vnde caliditas colliquans. Febres colliquantes. At caliditas de- buisset potius bilem gignere, quam aquam. An quę vehementius calefaciunt, Ichorem, seu saniem separant, vt verè diuretica sua caliditate ex sangnine vrinam exprimunt, & pustulæ aquosæ *4. Mor.* *Int. aff.* *2. Mor.* *lo. in ho.* *5. lo. af. 7.* *de Ac. aq.*

ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ex combuſtione excitantur. Cauſa Tympani
Int.aff. materia, flatus intra peritonęum: aut ex Pituita g
2 Mor. tus modice calefacta: aut ex arter js tranfuſus, E
ciens, Dolores Inteſtinorum, Venena. Sig
Leucophlegmatiæ: Color albidior corporis: vid
mortuo ſimile. Paul. Aet. Intumeſcit totum cor
albo tumore, ex cuius compreſſione relinquitur
uea: Venter craſſus, pedes, & femora tumen
Tibiæ, & Scrotum. Aceruatim reſpirat, facies ru
cunda, os ſiccum, poſt cibum ſpiritus frequens
tis: forte ob tumorem Hepatis. Eadem die mo
Int.aff. melius, modo peius habet. Pituita vulgaris, q
recentiſſima eſt: Pituita alba antiquior grauat h
minem magis, & ſpeciem habet pallidiorem, totu
corpus laxo tumore intumeſcit, & facies rube
Paul. & Aet. Cachexia dicitur, cum corpus in aqu
ſitatem conuertitur, redditur laxum & emolleſc
ex quibus ſignificatur Pituita vulgaris. Alteram v
ro, ideſt Leucoplegmatiam vocant Hypoſarca
Int.aff. Sarcitem.

Aſcitis ſigna: Cum quatitur, fluctuat, vt in v
aqua intra Peritonæum. Trall. Hipp. Inquit. Cu
tota pinguedo in pectine abſumpta eſt, promin
vmbilicus, implet aliquando Scrotum, femora & p
des, Cutis per lucida, gracileſcunt partes ſup
riores. Si ex Thorace, tuſſis ſicca, fauces exaſper
ri videntur, rigor & febris, Orthopnea. Corp
intumeſcit & pedes. Vngues contrahuntur, quan
diu aqua in Ventre ſuperiori eſt, dolor acutus cu
deſcenderit ad inferiorem, melius habere v
detur.

Io. in ho. Quandoque ad latus intumeſcit, & indicat lo
cum ſectionis. Ex Capite. Fluxione tendente a
vertebras & in carnes, Hydrops fit. Siccæ anterio
res partes, Caput, Nares, Oculi, Oculorum habe
tudo, color pallidus cum reliquo corpore: nihi
expuit, quia fluxus auertitur ad poſteriora

vnde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

de meatus ad Ventrem fiunt laxiores astrictis
terioribus. Ex Hepate aut Liene, tumor earum
rtium, & dolor: Aluus sicca. Ex Mesenterio, flu-
s, Intestinorum Rosio. Trall. Quibus ex parte 2. Prc. 2. 3
ani, & lumbis principia Hydropis fiunt, ijs pedes
tumescunt, & Alui fluor diutinus fit: qui neque
oluit dolorem, neque mollit Ventrem. Quibus
Iecore, aqua intercutem incœpit, tussire quidem
upiditas est, sed nihil excreant commentatione
ignum, pedesque intumescunt, ac Venter non
eijcit, nisi dura, ac pro necessitate: atque etiam cir
a Ventrem oedemata fiunt, partim in dextra, par-
im in sinistra consistentia desinentiaque. Tym-
panitatis signa. Tensio resonans, flatu replente to-
um Ventrem, descendit aliquando ad femora, &
pedes. Aet. si prematur, resilit, non relinquit foueā:
n processu succedit aqua: Si ex conuersione pitui-
æ in flatum, paulatim: Si ex arterijs spiritum trās-
mittentibus, cito: aliquando repente in venenis.

Prognostica. Hydrops idest Ascites, si ex morbo 2. Prog 1.
acuto mala est, quia non sedat febrem, sed dolorem
admodum infert ac mortem, fereq; incipit ex par-
te inani ac Lumbis, & Iecore. Si ex Pulmone, peri-
culum imminet suffocationis. Qui ex praua vi-
ctus ratione, facilius curantur, nisi scirrus ortus fue
rit. Nam expresso tenui humore, viscera coagu-
lantur in scirrum. Periculosior ex Hepate, quam
Liene. Ascites confirmatus incurabilis est, idest ob
scirrum Hepatis. Anasarca facilius curatur, ante
quam transeat in Ascitem, magis contingit in pue-
ris. Aet. ob voracitatem. Tympanites medio modo
se habet. Auic. Aetius Tympanitem deterrimum
esse, idest qui ex dolore, aut venenis. Ascitem facil-
limum, qui a punctione aqua extrahi potest. At 4. Acu. 11.
Hipp. Ascitem, quem Hypofarcidion vocat, incura
bilem esse, qui scilicet ex vitio viscerum. Tympani-
tem egere multa, & bona fortuna. Omnes hi morbi
nisi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nisi cito curentur, longi sunt, & enecant.

Curatio Hydropis. Cap. XXV.

IN curatione cuiusque speciei Hydropis duo indi-
cantur Euacuatio materiæ tumorem facientis: &
vitia partium generantium corrigere. Gal. tres inte-
1.Gla.ul. tiones ponit. Euacuare, Emollire, & vrinas
mouere, quod spectat ad euacuationem. Ad Leuco-
phlegmatiam, si ex plenitudine fiat, vt ex reten-
4.Ac.111. tione menstruorum, aut Hæmorrhoidarum, ve-
næ sectio Gal. licet morbus frigidus sit, ob copiam
Int.aff. Paul. & Aet. Iteranda in tribus diebus, præcipu-
in Cachexia. Hipp. Ex dorso per Cucurbitulas
& Venæsectio in Scroto. Purgatio Pituitę in Pituit-
recenti solo vomitu post cibum, per duos dies
aut tres. Præparatio ad vomitum lauare, edere ci-
bos ex Oleo, & Melle, olera acria, pinguia, & dul-
cia. & acida permixta: sæpe bibat inter edendum: i-
fine placentam insuper edat, & Mel, & Ficus. Post-
quam cœnauerit, pocula large exhauriat, & vbi lar-
ge repletus fuerit, parum dormiat. Experrectus vo-
mat, magno Vini poculo epoto cum tepida aqua
temperato, donec Ficus euomuerit, qui vltimi pro-
deunt. Hoc remedium magis trahit pituitam, &
humores ex carnibus, & corpus magis resiccat aufe-
rendo alimentum: Si pituita in Ventre fuerit, Clyste-
ri euacuetur. Ad Pituitam inueteratam si sua spon-
te Venter turbatus fuerit, sanatur cito. Sin, purgare
oportet ex Cneoro, Hippophesto, Grano gnidio, la-
pide Magnete: Postea cibis siccantibus vtatur, Vi-
no nigro austero, allijs coctis: Deambulatio-
2.Morb. nes multæ, augendo pro auctione cibi. Satureiam,
& Origanum multum edat, & inde Vinum vino-
sum ante deambulationes. Nos vtimur Calybe, sco-
be, aut Scoria ferri præparata in vino: vt postea
deambulet. Paul. purgat ex Elleboro, Trall. ex Hie-
ra se-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

;pius. Succus corticis secundi Sambuci expres-
Lathyris, Squama æris. Recipe foliorum Cha-
leæ drach. vnam, Squamæ æris, Anisi, vtriusque
ch. quinque, Dosis drach. vnam vsque ad duas cũ
a. Interim aperientia singulis diebus.
Confectio ex Amygdalis amaris, Recipe, Anisi,
ninis Apij, Amygd. amari, Absinthij, Gummi, sin
orum drach. quatuor: pastilli fiant ex aqua. Dige-
ntia per frictiones, Balnea sulphurea, aluminosa,
rosa, & vario exercitationis genere, in sole velaro
bite. Punctiones plures supra talos, ad femora
rotum: supra Carpum, vt diutius emanent. Aet.
efendenda crura, ne recipiant, fascia expressiua ab
iò sursum ducta.
Curatio Ascitis Hipp. A principio antequam su- *Aff.*
r ex crescat, Pharmaca, bibenda dato à quibus
qua & Pituita purgetur; Bilem ne moueto. An
gnificat ex Leucophlegmatia fieri, ideo Hypo-
rcidios cognominatur ab eodem? Bilem ne mo-
eto, quia non peccat, Humiditas enim non siccitas
dit. Cibos & potus assumat, & labores, & deam-
ulationes, à quibus gracilis, & siccus euadat, &
arnes quam robustissimæ fiant. Celsus cibos gluti-
olos conuenire, ne sanguis in aquam transeat. Si
on succedat, sectione facta emittito, vel iuxta Vm
ilicum, vel retro iuxta Lumbos, sed pauci effu-
giunt. An quia non sufficit aquæ extractio, nisi
generationis causa tollatur, quæ in Scirro fieri ne-
quit; Item inquit Hipp. Siccandus Venter victu, &
deambulationibus. Panis furfuraceus, caro Lepori-
na assa, galli, Ouiculæ, & Suis, omnes assę. Polypi in
Vino nigro & austero cocti. Vinum modicum bibat *Int. aff.*
nigrum austerum quamcrassissimum, & acerbissi-
mum; iuscula ne attingat. Pisces sine sale elixos, sed
refrigeratos. An sal. inimicum, quia facile humescit;
Ex oleribus Raphanum, Apium, Lenticulam torre-
factam ex aceto. Deambulet quotidie mane, & post
coe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cœnam. Vesperi dormiat, mane exurgat. Si hæc n
sufficiant, purgandus ex Cneoro, Hippophe
Grano gnidio bis in die, donec vacuus sit. Si tu
in Scroto, femoribus, & tibijs, acuto scalpello m
ta, & frequentia vlcuscula incutito. Si in Thora
tertiam costam ab inferiori perforato, vt inde p
latim aqua educatur. Interim exhibenda siccantia
Aristolochia, Laserpitio, Eruo, & Lente formatis
stillis. Si ab Hepate tumefacto, in pr ncipio Orig
num & Lasperpitium cum Vino, & Lac Caprinu
cum Mulsa coctum: Abstineat per primos dies à
bis, sorbitionibus vtatur Ptisana, & Vino albo. P
decem dies transeat ad victum siccantem. Si m
bus non quiescit, inurito crustis octo fungis, cu
valde intumuerit. Idem ad Lienem tumefactum,
pita eius intercipiendo fungis, aut ferramento cu
multa cautione ne transuras. Hæc à principio fia
post euacuationes, & vsum Lactis Asinini cum M
sa. Si vero æger extenuatus fuerit, præhumecta
oportet per fomenta, nam præparant ad purgatio
Lo. in ho. nes. Eadem fere tradit Hipp. alibi In potu medica
menta aquam ducentia, & edulia quam pituitosiss
ma;: Si non leuetur, inurenda superficies lenissime
quo aquam continere possis, circa Vmbilicum, &
intra Vmbilicum, & singulis diebus emittere. Cu
enim morbus sit periculosissimus, in his periclita
ri oportet, si enim successerit, sanum facies, alioqu
omnino periturum, Cæterum in puero, partes tum
dæ aqua plenæ scalpello aperiendæ, & frequente
Lo. in ho. & parum educendum est, & locum apertum cu
eduxeris, calfactorio medicamento illines. Si ex ca
pite oriatur, intercipiendus est fluxus vstione in co
lo, vt cicatrice inducta, astringatur locus: ad parte
4. Acu. autem anteriores auertenda est fluxio. Ad colliqua
112. 113. tionem autem, quæ Hydropem facit, Hipp. remedi
affert, in hunc modum. Qui Ventrem inferiorem
calidum habent, subeuntque acres deiectiones, &

inæqua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

inęquales, hi a colliquatione id patiuntur. Qui si valentes fuerint, reuelles Elleboro albo: si non: Cremorem tritici frumentei crassum frigidumque dabis, & quod ex Lente conficitur: panemque subcinericium. & pisces febrientibus quidé elixos, non febrientibus autem assos. Vinum prętereà haud quaquam febrientibus nigrum dabis, alijs verò, aquam aut a Mespilis, aut Myrrhis, aut Malis, aut Sorbis, aut palmulis, aut vitium Oenanthe Si vero febris non fuerit, vexentque tormina: primum quidem Lactis Asinini pauxillum, deinde sensim paulatimque plus bibat: & Lini semen, & triticeam polentam mixta Hordeacea, & sparsa: Faba Aegiptia adempto amaro, vel oua semicocta edat assa, & Similam, & Milium, & Chondrum ex Lacte coctum: Cocta hęc: & refrigerata edat, atque his similia tum pocula, tum edulia ingerat. Gal. colliquationem curat in febribus colliquantibus aquę frigidę potu, & cibis actu frigidis. At in Hydrope non aqua, neque cibi tenues & humectantes, sed crassi, & siccantes conueniunt: & qui multum nutriãt, vt sufficere possint ad arduas inambulationes. Hodie alia genera medicamentorum habemus ad aquas ducendas: mitissimum quidem Brassicam syl. quę vulgo Soldanella dicitur, datur succus, aut puluis: Mecioacan ex Vino. Vehementiora Elaterium, Euphorbium: extant pillulę vtriusque. Varia digerentia exterius applicanda recensentur a Gal. Fomentum ex furfure sicco: arena maris. Experientia comprobatum Thalietri folia cum farina tritici, aut ouo frixa, mane assumpta, nam viscera emolliunt, & vrinam mouent. Celsus Hydropicorum Ventrem mensurat cingulo, & potus quantitatem, vtrum cum Vrina conueniat. Ad Tympanitem curandam videntur ea referri, quę, Hipp. dicit. Curatur tolerantia, fotu, & temperantia: Edat sicca, & acria, ita enim maxime tum minget, tum valebit. Sed

10. Me. I 13

4. Aco. 12.

5. Cat. 5.

4. Ac. 118

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Galenus recte communem esse omnium curatio-
nem: Tolerantiam scilicet laborum, fomentis dige-
rentibus, & temperantiam in victu præcipere, potu
modico: concedit autem carnem Suillam in aceto
coctam, idest, quam vulgo *Gelatinam* vocamus, v
resistere possit aduersus arduas deambulationes.
Conuenire aliquando Venæ sectionem, si difficul-
ter spirauerit, annuentibus viribus. Quod Gal. ne-
gat in Ascite, & Tympanite An ad flatuosos affe-
5.lo.af.2. ctus maxime facit Venæ sectio, vt in Palpitatione,
& in Priapismo? Nam ex Arterijs flatus commu-
nicantur. Post Venæ sectionem exhibet panes cali-
dos ex Vino nigro Oleo tinctos, ad vires reficien-
das. Paulus ad Tympanitem exhibet etiam medic-
menta aquam ducentia, quia flatus non sine aqua
postea extenuantia, & discutientia flatus tum in-
tus, tum extra. Recentiores experimento inuene-
runt maxime conuenire Balneum de aquis, in agro
Pisano, naturæ ferreæ, quod refrigerat, & astringit.
Ipse testari possum sanasse mulierem in æstate la-
uacro frigido in flumine, & victu refrigerante, qua
24.Met.8 ratione Galenus curauit inflationes linguæ, & pu-
dendi repellentibus solis. Sic in Tympanite arteriæ
relaxatę egent astrictione, & refrigerantibus. Prohi-
bent quoque frigida generationem flatus.

De Lienis affectibus. Cap. XXVI.

Lien in sinistra parte situs est sub costis men-
dosis, porrigitur deorsum conuexa parte exte-
rius spectante, concaua interius è regione Hepatis,
6.Ana.ad 5.10. vnde Omentum exoritur. Substantia limosa, & fun-
gosa ad fæcem sanguinis expurgandam, quam tra-
hit per ramum Venæ portæ sub Ventriculo tran-
seuntem, & partim ad os Ventriculi transmittit ad
appetentiam excitandam, partim excernit ad Inte-
stina crassa. Facit etiam ad cōcoctionem sanguinis
Arist. vt Hepar in dextris. Affectus ijdem ferme, qui
in Hepate: Obstructio, Inflammatio, Scirrus. Sed
magis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

agis intumeſcit, quã Hepar, ob ſubſtantiam fun-
ſam, quæ auide bibit humiditatem corporis, vn-
fons aquæ dicitur 4. de Morbis. Quibus corpus
orer, ijs Lien minuitur: Quibus magnus, & tu- *6. lo. af. 1.*
ens, ijs corpus minuitur, & cacochymũ redditur.
lenetici vocantur, & Lienoſi, quibus Lien intu-
uit, & induruit; facile autem indureſcit ob ſuccũ
elancholicum, quo nutritur, & qui difficile expur
tur obſtructionem faciens, patitur etiam intem-
ries ſolas, a quibus omnibus læduntur facultates *9. Cat. 2.*
turales. Imbecillis attractio cauſa eſt, vt tumor
elancholicus non ſeparetur a ſanguine, vt decet.
um igitur regurgitat in venam cauam, totum cor-
us nigro colore inficitor morbus melancholicos
titur. Si regurgitet ad Ventriculum vomitus ni-
os, & vexationes Hypochondriacas inducit, &
mem caninam. Si ad Inteſtina craſſa, fluxus Hæ-
orrhoidarum, qui liberant a multis morbis, ſed ſi
tineantur, graues morbos inducunt: mærores,
ydropes, Tumores. Redditur autem Lien imbe-
llis ad attractionem ex intemperie frigida, aut ex
ſtructione, aut tumore. Intumeſcit autem, & ob-
ruitur præcipue ab aquis paluſtribus, & cænoſis.
epar autem magis a frigidis, & crudis. Signa *Ac. aq.*
flammationis, dolor acutus, & febris, Aluus ſup-
reſſa, inappetentia: in progreſſu color pallidus,
ut niger: Vlcera in Tibijs: Gingiuæ a dentibus
bſcedunt, maleolent. Tumor nunc minuitur, nunc
ugetur, in progreſſu durus fit, vt lapis: Morbus
iuturnus, non lethalis. Sine febre ex humori- *de Aff.*
us frigidis: ex potu aquæ intempeſtiuæ, aut palu- *Int. aff.*
ris. Item a fructibus multis comeſtis, Ficubus,
ua, Mulſo. Intumeſcit aliquando in Criſi, exo-
erante ſe natura. Impletur aliquando a bile, vn-
e vehemens caliditas ſentitur. Aliquando a ſan-
uine in Ventre, vnde dolores acuti in Sple- *Int. aff.*
em, & in Mammam, & Clauiculam, & humerum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

pertingunt,& sub scapulam. Venter durus,& Sple-
B. in ho. veluti lapis fit. Hic morbus magis lethalis est quam
cęteri. A Liene aũt maxime Hydrops fit in hũc mo-
dum. Cum Splen in febre magnus factus fuerit: &
Omentum simul cũ corpore fuerit attenuatum, pin-
guitudo Omenti colliquescit: vbi vero vasa pingu-
tudine vacua facta fuerint, & a Splene florente, a
augescente in Omentum defluxerit, vtpote vicini
maxime existens, & vt vasa habens, eaq; vacua, exc-
pit, & vbi morbus semel in corpore factus fuerit, a
id quod est morbosum vertitur, nisi quis probè di-
sponat, ac curet. Sed videbitur alicui mirũ pinguedi-
nem colliquatam in Aquam conuerti, non in subst-
tiã oleosam. Hydropis enim humor aqueus est no
vnctuosus. Dicendum est omnem pinguedinẽ hu-
miditatem continere aeream, quæ facile in ignem
transire põt, sed antequam in ignem transeat, si re-
frigeretur in aquam conuerti, vt sales, & quęcumq
vehementer passa sunt a calido, & sicco. Simili mo-
do pinguedines per colliquationem extenuatæ i
substantiam vaporosam, si non cõburantur, adept
refrigerationis principio, in aquam transeunt. Prin-
cipium refrigerationis accipiunt ex cibis, & poti-
bus, præcipue ex aquæ frigidæ potu: & vbi incœp
rit cõuerti, non cessat, donec tota pinguedo in aqu
conuertatur: paulatim colliquata, extenuata, & i
aquam conuersa. Hinc etiam patet aliquando Tym-
panitem fieri, & post Tympanitem aqua impleri, v
Sen. aff. Hipp. tradit. Materia enim pinguedinis, scilicet sa-
guinis halituosa substantia in vasis continetur, pr-
cipue in Arterijs, est enim alimentum optime co-
ctum, extra vasa autem coagulatur iuxta membra-
nas a frigore. Effluit igitur aliqñ ex Arterijs substa-
tia hæc spirituosa, quæ Flatu implet: antequam i
aquam conuertatur. Omentum aũt ex multis Art-
rijs constat, ideo inflatio, & Hydrops. In Omen-
to maxime incipit: cum Lien coniunctus est.
Cura-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Curatio Lienis tumidi. Cap. XXVII.

CVm tumor a sanguine fit, seu a cæteris humori bus sanguinis admixtis, Venæ sectio conuenit ex interna brachij sinistri: quæ Vena Splenitis appellatur: quia morbus oritur a sinistra Vena, idest, quæ Vena portę appellatur: non enim aliunde Lien venas recipit. At si Bracchij Venæ ex Vena caua producantur, quæ communio est cum Vena portæ? An ratione Arteriarum per Anastomosim fit communio? Paul. ex manu sinistra magis reuellit, & minus debilitat. Biliosis conducit, vt per victum humectantem Aluum, & Vesicam subducamus, & de vena Splenitide frequenter sanguinem mittant: & medicamentis vrinam cientibus vtantur, quæ Splenem mollire scripta sunt, & pro anni tempore bilem purgent. Pituitosis, si impurgati sint Caput, & reliquum corpus purgare. Si purgatione non egent, Victus ratio constituenda, vt corpus exsiccemus, & attenuemus: Cibis, & potibus, & vomitibus, & exercitijs plurimis, & deambulationibus. Et in vere sursum per Elleborum purgentur. Tandē, si cętera non prosint, inurendus est: Cū ex inflammatione suppuratus fuerit, inustio sanat. Inurēdus, & cū valde intumuit, quod ex vsu Lactis fit, oportet enim ante inustionem prius Lacte crassefacere. Aliquando in principio vrere oportet, cum timetur, ne materia regurgitet in Pulmonem, quod contingere solet, cum statim in principio morbi dolor acutus irruit, nempe ex Vena portæ. Si quidem medicus non intellexerit, priusquam incubuerit, resilit in Pulmonem. Huic per fungos, crustas octo inurito, capita Lienis unà celerrime intercipiens. Et vbicunque alius dolor incubuerit, vrito: sic enim statim sanus erit. Si vero non fuerit vstus, sanus autem sponte

Int. Aff.

Aff.

Int. aff.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fiat, plerumque poſt duodecim annos morbus ru-
ſus reuertitur, & ſi Splenem occupauerit, mul-
aquam intercutem inducit.

Int.aff. Victus Hipp. Si febris non adeſt, Panis furfu-
ceus, Caro Canina, Caprina, Ouina. Salſame-
tum Gaditanum, ideſt quas vulgo Haringas voc-
mus, aut Saperdam, & acida, & ſalſa omnia aſſum-
& acerba: Bibat vinum Coum ſubaſtringens, qua-
nigerrimum: Abſtineat à dulcibus, pinguibus, &
dorofis. Non caro Porcina, nec Mugil, nec Angu-
la: Nullum olus niſi aceto coctum. An abſti ne-
dum à Vinis tenacibus, & cibis, à quibus intumeſc-
Lien? Si adeo validus fuerit, per 30. dies ad lig-
ſecanda cogatur. Luctetur ſummis humeris, inte-
diu deambulet, Veſpere dormiat, mane exurga-
8. Cat. 2. & quæ relata ſunt, edat. Galenus: Lien att-
nuantibus citra manifeſtam caliditatem, ne vehe-
mentius incraſſeſcat ſuccus craſſus in ipſo obtur-
tus. Admiſcendum aliquid ex auſteris ad actio-
nes naturales conſeruandas, quibus per acciden-
totum corpus conſeruatur. Conueniunt valde am-
ra cum quibuſdam auſteris ex aceto. Intus e-
Hipp. medicamenta Splenem attenuantia, Aſph-
deli ſemen, Viſci folia, Fænogræcum, ſemen Vi-
cis, Ruta, Mentæ radix in Vino auſtero trita, da-
ſingulis diebus ieiuno. Galenus ex aceto hęc tribu-
Int. Aff. Myrobalani caro, Hemionitis, Aſplenum, Ca-
paris, radicis cortex, Coſtum, Chamædrys, P-
lium, Cottyledonis radix, Hederæ corymbi, Am-
moniacum, ſemen Hyperici, Galbanum, Pericl-
meni ſemen & radix, Naſturtium, Scyllæ ſuccus,
Chamæpitys, Ariſtolochia, Rubia, Panax, My-
ricę fructus, folia, lignum. Variæ compoſitione-
extant, Andromachi, & Aſclepiadæ. Paul. aqua-
extinctionis ferri propinat in febricitantibus p-
ſe: in infebricitantibus ex aceto, & Vino. An fer-
Scobes, & Scoria ex Aceto præparata, cum v-
res

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

res validç sunt ad deambulationes, vel cum Hieræ speciebus in catapotijs: vel in Vino infusç, Lienis obstructiones auferunt, ieiuno Ventriculo ante inambulationes. Extrinsecus Cataplasmata & inunctiones & Epithemata. Ex Cera, Resina, Pice, Bitumine, Galbano, Ammoniaco, Sambuci folia tenerrima ad inflammationem: Aloes ex Aceto. Marrubium nigrum, Viscum Quercinum, Calx viua, Auripigmentum, Alumen, ex Aceto & Oleo eliquãtur. Sed sçpius auferenda, ne vrant, interim fouere spongijs calidis ex Aceto. Arabes Vnguentum de Artanita ad Vmbilicum, ex Cyclamino, Brionia, nã mouet Aluum & vrinas.

Hodie quidam Lienrm induratum confundunt Securi supposita lana imponunt emollientia: sic enim facilius remedijs cedit: contusus & veluti confractus.

Renum constitutio Affectus: de Calculo. Cap. XVIII.

RENes duo figura Faseoli Lumbis affixi ad serosum excrementum excernendum è toto corpore, vt transmittant in Vesicam per vasa vrinaria. Substantia carnosa, densa, fibrosa: In mediam cauitatem venulæ & arteriæ desinunt vrinam transcolatam fundentes, vnde exitus in vasa vrinaria tendentia in Vesicam. Ingrediuntur in Renes, quà incurui sunt, Venæ emulgentes amplæ ex Vena caua, & Aorta: vnde in dorsum, ideſt eorum gibbum vasa minuta sparguntur, quç reuertuntur in incuruũ id cauitatem, veluti lacunam. Nerui admodum exigui, vnde in carne stupidus sensus, in membranis & vasis acutus fit. Patiuntur affectus secundum morborum differentias, intemperiem quamcumque, Inflammationem, Obstructionem, Calculum, Vlcera: Secundum symptomata: Dolores, Vrinæ.

de Re. af. 1

3. vs. pa. 5. 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nę ſtillicidium, quæ Stranguria dicitur: Retentio quæ Iſcuria: Mictio cum dolore, quæ Diſuria, Sanguinis mictio Saniei, Pilorum, Arenularum, ſe Sabuli. Humorum, quorum multi communes ſun cum Veſicæ morbis, aut vaſorum.

Calculus Renum, aut vaſorum Nephritis voca tur, Veſicæ lapis Lithiaſis. Morbus eſt in numero toto genere præter naturam. Eſt, & cauſa Obſtru ctionis, aut Attritionis: Symptoma autem intem
Re.af. 2. periei. Cauſa materialis, humores craſſi, aut glut noſi, aut vtroque modo vitiati. Cibi, & potus, Lac Caſeus, Piſces ex lutoſis, Anguillæ, Voracitas, Aqu ſtagnantes, & quæ ex magnis fluminibus. Efficien ſola caliditas etiam naturalis Gal. licet extra qu
Ac. aq. dam a frigore congelentur.
4. Met. 7. An lapides illiquabiles ab vtroque fiunt? Ari Iudicium. Omnis vrina in matulis derelicta cruſt lapideam gignit, vt aquæ Thermales. Quod enim aſſatum eſt, in vrina refrigeſcens concreſcit, v Calx ſoluta in aqua. Quod pueris contingit i veſica, quia membranoſa, frigida, & ampla capaci tate conſtat: non in Renibus ob velocem exitum. I adultis autem prius concreſcit in Renibus, qui materia craſſa in illis magis retinetur, & exuſta ma gis eſt quam in pueris. Hippoc. in Coacis inquit Nephritis nō fit ante pubertatem, ſed ab anno 14 vſque ad 42. omne genus morbi contingit. Po hanc ætatem nec ſtrumæ, nec Calculus in Veſica niſi prius affuerint: Incipit quibuſdam concreſcer
Ac. aq. in Veſica Fellis. Feruor enim cauſa eſt retention
2. Mat.bu. Hipp. Oppoſitum videtur ſentire Hippoc. vbi in
11. quit, & Calculi pueris propter Veſicæ caliditatem & totius corporis fiunt. Viris autem Calculi no generantur propter corporis frigiditatem: Quo Gal. inquit verum eſſe in ſenibus. An frigiditas f
3. Aph. 26 ciens ad lapidum illiquabilium concretionem, n eſt euidens, vt quando glaciei concretio fit? No

enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nim Cryſtallus inter Gemmas a vehementi frigi-
tate fit, ſed ſatis eſt poſt exuſtionem, & ſolutio-
em modica frigiditas, ſeparans ab aqua craſſitiem.
æc autem frigiditas in concretione efficit, vt ali-
ua humiditas glutinans ſiccas partes, retineatur,
uę alteri humiditati prohibet ingreſſum, quo fit,
t ab humido, & frigido non ſoluantur, neque a ca-
do, & ſicco, quia aſſatio coagulauit. Ideo ſecun-
um ſenſum tam in Renibus, quam in Veſica ſola
aliditas lapidem gignit: quæ in pueris maior eſt
uam in viris, & in iuuenibus maior quam in ſeni-
us: quamuis caliditas aduenticia aliquando aliter
e habeat. Locus igitur exuſtionis materiæ lapi-
eſcentis eſt in Venis, in Abſceſſibus: nam, &
us lapideſcit. Concretionis autem locus minus
alidus, vt Veſica, Renum lacuna, vaſa in quibus ma
eria retinetur. Veſica pueri magis retinet, quam
virorum, & in maſculis magis quam in feminis ob
meatus anguſtiam. Qui in renibus coagulantur,
quidam numeroſi milij magnitudine ſpectantur,
alij paruę vicię, alij inſtar Piſeoli omnes lęues, quia
in vaſis anguſtis fiunt, ſed in progreſſu maiores
ſpectantur dilatatis vaſis. At qui in lacuna Renum
concreſcunt, hiſpidi ſunt, & inęquales, ad lapillum
prius genitum inęqualiter agglomerata noua mate
ria, non a continente coercita: & qui deſcendunt
in veſicam, ſi non expurgentur, ſimili modo cre-
ſcunt ſecundum cruſtas.

Signa Nephritis. Dolor ſimilis Colico, aliquan-
do ſimul vtraq; pars afficitur, ob conſenſum. Fit
repente impacto lapide in cauitate Renum, vel 6. lo. aff. 3.
Vretere, ideo acutus. Renum dolor repentinus cũ
vrinę ſuppreſſione, Hipp. in Coacis. Calculorum,
aut vrinarum craſſarum mictionem ſignificat. Com
municatur enim affectio veſicę Grauis in ſubſtan-
tia Renum, nullus cum exigui, & lęues. Fixus in Ne
phritide cõmunicãs cum Vreteribus. Vagus in Co-
lico

lico maior nausea, & vomitus. Vrinæ sabulosæ co-
Re. af. 3. tum iudicium. At in initio aquosæ. Calculosi Vri-
Ac. aq. splendidissimam ad similitudinem Seri, quia cras-
4. Aph. 79 simum, & biliosissimum manet. Quibus in Vri-
arenosa subsistunt, ijs Vesica calculo laborat. G-
non solum Vesicę, sed & Renum signum esse. Lib-
de Internis aff. non Vesicę, sed Renum. Gal. inqu-
Arenulæ prodeunt dum fiunt lapides, cum fa-
sunt, non possunt eiici, nisi a natura, aut medican-
tis atterantur. Pro diuersitate colorum, diuersa m-
teria significatur: subalbidi, rufi, pallidi, nigri, al-
quando sanguinolenti, commixto sanguine. Stup-
in crure eiusdem lateris, repleta Vena, vnde, & ne-
ui compressio. Testis contractus communicata aff-
ctione seminalibus, aliquando genitali spiritu e-
Int. aff. Arterijs tendente. Signa lapidis in Vesica, Fricat-
4. Mor. pudendi, non in fęminis. Stillicidium. Mutata pos-
Coa. tione facilius mingunt. Calculosi ita figurati, vt la-
pis ad vrinarium meatum non illabatur, facile mi-
gunt, quod non contingit in Tuberculo. Vrina san-
guinolenta: dolor in mingendo. In Pueris tactu di-
gnosci potest, intromisso per sedem digito medic-
In adultis intromissa candela in pudendum, aut Si-
ringa, sed exasperatio periculosa. Prognostica. Insa-
nabiles magni, & præduri. Qui in Renibus magi-
atteri possunt. Pericula imminent ex inflammatio-
ne: Vlcere, Suppressionis Vrinæ, ob dolorem ingen-
tem coangustatis meatibus.

Curatio calculi. Cap. XXIX.

Re. af. 5. CVratio pręseruatiua calculi, ne gignatur, ne au-
geatur. Victus extenuans in crassioribus na-
turis, mediocris in gracilibus: non valde calidus:
Aquam bibere ante cibum, Trall. Fugare satieta-
tem, cruditates, & motus vehementes. Abstinere à
cibis duris, & multum nutrientibus, inflantibus,
vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

viscosis: Vinis nigris, & dulcibus, Aquis palustribus, & magnorum fluminum. Si cruditas orta sit in Ventriculo, corrigere somno longiore, & calefacientibus. Si humores abundauerint, euacuatio, per Venæ sectionem, & medicamenta purgantia in vere. Renes & Vesicam expurgare post totius euacuationem non ijs, quę vehementer Vrinam impellunt, quia cogunt in lapidem, sed quæ obstructiones aperiunt, manifeste calida amara: & quæ ducunt Vrinas crassissimas, viscosas, & fœtentes: Cardui decoctum, Eringii radix, Asparagus, Betonica, Rubia: Cetrach, Quinquefolii radix, Trall. 10. Cal. 1.
Ad calculum iam genitum, eductio, si fieri potest; sin, transpositio ex angusto in latam cauitatem. Melius in substantia renum, quam in cauitate. Et in lata cauitate Renum, quam in Vretere: & in Vesica, quam in Collo.

Vrgente dolore prius mitigantia, ne inflammatio oriatur, vnde augetur meatuum astrictio. Si dolor subito inuadat, existente cibo in Ventriculo, vomat statim, deinde fæces educantur clysteri. Postea plenitudo euacuetur, si adsit, mediocriter, vt sufficere possit, Venę sectio in brachio ad reuellendum. Aliquando in Poplite, aut Malleolo, ad deriuandum a partibus propinquis, sed in virtute imbecilli materiæ alliciuntur ad partem affectam, ideo satius in superioribus, ex manu, Aet. Medicamenta purgantia ad humores peccantes post Venæ sectionem interiectis diebus quibusdam ad vires instaurandas. Therebinthinę vncia semis saccharo candido fiat bolus, & superbibātur olei Amygdalarum dulcium vnciæ quatuor, aut Cassię nuper extractę vncia vna, Diaphiniconis vncia semis, fiat bolus cum puluere liquiritię. Deinde ad Lumbos, & Ilia Anodyna relaxantia humectantia, per fomenta, Insessiones, & Cataplasmata: ex Fœnogręco, sem. Lini, Althea, Anetho, Gummi, inco- Re. af. 4. 8.

ctis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ctis in aqua, & Oleo dulci. Adipe Gallinac recenti, Phasiani, Butyro recenti. Farina tritici Ho dei, sem. Lini, Fœnograeci, radice Altheæ trita, cribrata, Terebinthina adiecta Cataplasmati: A denda ad flatus semina Anethi, Apij, Fœnicu Ligustici in decocto. Clysteres ex ijsdem. N Cataplasma refrigeretur, fouere oportet ex decoc & sæpius renouares Sacculi etiam ex farinis mad di, Cataplasma optimum ex Lupini farina dec cta cum musto, adiecto Peucedano, Chamæmel Item panis cum musto incoctus. Balnea aquæ du cis non diuturna, quia vires resoluunt. Ex Balneo f menta applicentur, & Cataplasmata. In dolore v
Int. aff. hementissimo si cętera non prosint, obstupefacie tia. Hipp. curatio prius purgat per scamonium f mento ad totum corpus adhibito: postera die su purgat duobus congiis succi Ciceris albi, sale ini cto, vt bibatur, facit enim ad detrahendum lapide quemadmodum hodie aquæ thermales quædam ciunt: Postea cibis, potibus, & balneis curat, vt stillicidio. Cum dolor presserit, multa calida l uato, & tepefactoria, qua parte maxime dole adhibeto. Cum intumuerit, tanquam suppuratu secat, & extracto pure, arenam per Vrinam cient sanat. Si sectus fuerit, sanum fieri spes est, ali qui commoritur. Ad lapidem detrudendum ex R nibus, Aet. Cucurbitulæ faciunt à Renibus deorsu attractæ ad inguina, dum in balneo, aut insessi nibus, & fomentis loca relaxata fuerint. In c lidioribus naturis, & siti immodica, post toti euacuationem aqua frigida sæpe, & copiosius hau sta lapidem detrudit, si æger assuetus frigidæ, nulla in visceribus fuerit inflammatio. Eadem h bentur ex Philagrio. In cęteris autem conueniu aquæ thermales potæ, quę nitrosę aut ferreæ sun vt aqua Regii, Villensis, Ficoncellę. Si nimium im pactus, vt nequeat descendere: conterendus est i
are-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

renulas paulatim. Lapidem paulatim conterunt nsidentia tepida, admixtis tamen quibusdam diureticis ad Ventriculum. nam calida Vrinam mouen a indurant. Videmus succos acidos vt Limonum, Margaritas tabefacere: Salem in fictilibus contētum crustas demere. Explicantur à Galeno Danacoium, Petroselinum, Polytricon, ex Oxymelite, & ipsum Oxymel, Acetum scilliticum, Saccharum. Lapis spongiæ, Iudaicus, qui Syriacus mas, & fęmina: ad Vesicę lapidem fęmina, ad Renū, mas. *Re. af. 4.* *6. lo. af. 4.*

Sed concedit quidem Gal. ad lapidem renum multum posse, ad Vesicę lapidem nullum se reperisse. Sanguis Hircinus pręparatus, Vitrum combustum, lapis Cappadox, idest Spongię. Paliuri semen, Graminis radix, Asparagorum regalium radix, idest Asphodeli. Semen Althec̨, Milium solis, idest Lithospermon. Betonica, Saxifragia, Pulegium, Capparis radix; Ficuum domesticorum semina, Bdellium Arabicum, succus Limonum, Nitrum, Sal, Oleum vitrioli, Sulphuris, cum aqua Capilli veneris, vel sure. Extant varię compositiones. Electaurium Lithontripton, de Cineribus. Aet. extollit autē Troglodytem: passerculus est minimus, vt Regulus: totus cum pennis combustus vt teri possit. Inter pręadicta remedia, quędam emolliunt, quędam frangunt emollientia alternatim intermiscenda, vt Paliuri semen, quę Iuiuba à nostris dicitur, semen Althec̨, Bdellium Arabicum, idest Gummi Arabicum, Gummi Cerasorum. Fiat pastillus ex pulpa Iuiubarū, & Gummi Arabico, & semine Althec̨, cum modico Olei Vitrioli, aut Sulphuris. Dissoluatur in potu, cum aqua Capilli veneris. *9. Simpl.* *10. Cat. 1.*

Victus quamdiu dolores vrgent, tenuissimus, Ptisana, emulsio seminum communium, Amygdalarū, potus aquę decoctionis Iuiubarum, Liquiritię, Capillorum veneris, cum sacchar o. Mitigato dolore, carnes volatilium elixę, Vinum album, potus largior,

gior,nisi affuerit vrinæ retentio. Si lapides conte-
nequeant, vt qui in Vesica ob duritiem, & longi-
quitatem: & qui in Renibus vetustiores fuerint,n-
mouendi,nec agitandi,ne atterant vicinas partes,&
inflamment: atque exulcerent. Extrahuntur lapid-
Vesicæ incisione in collo Vesicæ, & qui impacti i-
Ren. af. 3. pudendo: incisione superius,ne vrinæ meatus ta-
gatur,fieret enim fistula.

De Renum inflammatione, Vlceribus, & mictu sangui-nis. Cap. XXX.

RENes inflammantur concitata fluxione,aut o-
dolorem,aut ob caliditatem, aut propter im-
becillitatem. Dolor ex calculo,aut percussione,ob-
structione. Caliditas ex motu,aut humoribus cali-
dis. Imbecillitas ex qualibet intemperie. Hipp. re-
Int. aff. censet quatuor species. Prima ex calculo. Secund-
ex labore,cum ruptæ Venulæ in renibus sanguinem
fuderint,deinde pus. Tertia ex atra bile mordente
& exulcerante. Quarta ex bile, & pituita maxi-
me in æstate, aliquando ex Venere. Signa. Dolo-
6. lo. af. 3. cum horrore interpollato,varioque ad quem febre-
Int. aff. quædam inordinatæ. Ex venæ disruptione,sangui-
4. Aph. 78 nis mictio,deinde puris. Quicumque sponte san-
guinem mingunt, ijs à renibus venulam ruptam
significatur. Rumpitur, aut ex motu vehemen-
ti,vt in saltu,casu ex alto,aut ob plenitudinem. Co-
tingit,& ex Vesica. Si sanguinem aut pus mingant
aut renum, aut vesicę exulcerationem significa-
4. Aph. 75 Exulceratio aut a lapide fit atterente, aut ab hu-
moribus mordentibus. Aliquando sanguis egredi-
tur per anastomosim, quod paulatim incipit,non r-
pente. Gal. Dignoscitur pars affecta ex dolore, & ij-
quæ cum vrina excernuntur. Vult Galenus etiam
ex permixtione sanguinis cũ vrina magis,& minus
at liquida cito permiscentur,etiã si ex loco propin-
quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

...exeant. Ex atra bile, vrina oſtendit veluti ex ...nibus bubulis aſſatis: dolores in Lumbis, & ...veſica, & inter anum, & pudendum, & in ipſo re... ad tempus modicum, deinde remittit dolor, & ...ſus acutus fit breui tempore.

Ex bile, & pituita, dolores in lateris mollitudine, ...Lumbos, & Lumborum muſculos. Non poteſt in ...am partem decumbere, nam valde dolet, & pen...re quædam videntur ex mollitudine; Si pronus ...cumbit, non dolet. Pedes, & Tibiæ ſemper fri...at. Vrina vix prodit, craſſa cum ſubſidentia farinę ...odo, & ſi bilis præualuerit, ſubfulua; ſi pituita, alba ...craſſa. Si morbus diutius perſeuerat, cum dolore ...iore ſuppuratur. Gal. Cum pendere videatur ex ...ne dolente quidpiam, abſceſſum concretum ſi...ificat. 6. lo. af. 3.

Prognoſtica. Inflammatio ex lapide periculoſior, ...ia aſtrictio augetur, & dolores, vnde vrinæ reten...o fit. Suppuratio ſi extra intumuerit, ſpes ſalutis ...r inciſionem. Ex ſanguinis mictu periculum ne ...umus meatum claudat, & vrina cohibeatur. Ten... ſanguis, & ſine dolore non periculoſus. 6. lo. af. 4.

Curatio inflammationis, ad fluxionem reuulſio, ...r venæ ſectionem in cubitu: Medicamenta pur...ntia non in principio, quia offendunt partes in...mmatas, pręcipue Renes, & Veſicam Trall. ma...s Clyſteres molles. Pręparandi humores hume...ntibus cibis, & potibus, Ptiſana, Piſces ſaxatiles, ...tubus, Mulſa aquoſa, decoctio Liquiritiæ, Iuiu...rum: ſy: Violatus, de Ibiſco, de Capillo veneris, Si ...mor craſſus, admiſcendum aliquid oxymelitis, & ...qua extenuantia, ſemen Apii, ſuccus Limonum, ...d parcius, ne mordeant, & ne ferant humores ad ...rtem affectam. Si humores acres magis moleſtāt, ...ua tepida copioſior. Extrinſecus refrigeran... inter initia, & vbi feruor, etiam in ſtatu. Ce...tum roſaceum cum modico aceti, aut ſucco

Poly-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Polygoni, Portulacę. In progressu addendum Cha-
mæmelum, adipes recentes: Diachilon. Tandem in-
la relaxantia, & digerentia: ex decocto Chamęme-
li, Meliloti, Absinthij, Altheę, Fęnogręci, sem. Li-
Non diutius, ne in pus conuertatur: Balnea, vbi to-
tum corpus fuerit euacuatum. Celsus inquit: Opor-
tet quiescere cubare molliter, soluere aluum: sę-
desidere in aqua calida, neque cibum, neq-
porum frigidum assumere. Abstinere ab omnib-
salsis, acribus, acidis. Bibere liberaliter. Adijcere m-
do potioni, modo cibo, Piper, Porrum, Ferulam, P-
pauer album: inde quę maxime vrinam moue-
consueuerunt. Ad suppuratos renes, si extra tum-
appareat, secandus quam primum iuxta renem.
Dur. aff. pus non eruperit, vergit inferius, aut ad Intestinu-
quod melius est, aut superius, vnde tabidi fiu-
& pereunt. Si pus exeat per vrinam, id au-
Renibus venit, aut a superioribus, aut a Vesi-
discernitur commixtione cum vrina magis, & m-
nus. Abstergendum ex potu aquę mulsę aquo-
6. le. af. 4. Ptisana, Melle rosaceo, aqua Hordei, Capilloru-
Dur. aff. veneris: Semen Cucumeris, Vesicarię, seru-
& Lac, quę Hip. exhibet ad atram bilem in renib-

Ad mictum sanguinis: Si magna effusio, venę s-
ctio reuellens in cubitu iterata. Aet. statim in pri-
cipio: & vbi per interualla ex consuetudine, an-
cipare paulo ante. Si ab exercitatione, non tutum e-
cohibere: nam alij morbi contingunt, vt ex reten-
Hęmorrhoidibus, iuuat excretio. Sed in proces-
debilitantur, quibus multus prorumpit. Cohibet-
refrigerantibus, & astringentibus. Ad renes P-
sca in spongijs applicata: Vnguentum rosatu-
cum aceto, Rubi folia, Glandes, Myrthi, & Qu-
cus folia, Malicorium. Intus succus Polygoni Sy-
phiti decoctum, Tragacantha in Vino nigro, stra-
tes aquaticus, lisimachię succus, Salicis folia. Hęm-
tites. Pęonię semina fulua 12. in Vino: Cor-

Cerui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

erui vstum. Aquæ aluminosæ,qualis est Brandula.
otus aquę frigidę extincto ferreo: Cauere nimiam
rictionem, ne grumi retineantur dissoluendi
xymelite, Posca, & Lixiuio.

Vlcera contingunt in Renibus, & Vesica, aut ex
pide atterente, aut ex suppuratione, aut humo- 6. lo. af. 3.
bus erodentibus: aut medicamentis, vt Can-
aridibus. Dignoscuntur ex vrina conturbata
si farina esset inspersa, quæ residet in fundo.
liquando exiguum pus crassum, quod non so-
itur in vrina: aliquando ramentum particulæ, vt
aruncula ex Renibus, veluti squama ex Vesi-
, aliquando sanguis ob erosionem. Dolor cre-
rrime sentitur, Si ex lapide, arenulæ, & reliqua
gna lapidis: Si ex abscessu, quæ præcesserunt: & co
a sedimentorum, in quibus, & humorum ve-
gia ostenduntur. Curantur siccantibus, & ab-
rgentibus sine morsu. Dioscorides laudat ad
nnia vlcera interna, & rosiones Renum, & Vesi-
Lac præcipue Asininum. Trall. vitandum vbi
ultitudo acrium humorum, quia simul corrum-
tur. Suspectum etiam in Calculo. Tamen Ae-
s ex Philagrio exhibet in extenuatis calculo-
, at non aliud genus Lactis, quam Asininum.
ui timent Lactis crassitiem, exhibeant serum
r Lactis decoctionem extractum, non per
agulum: idest Lac aqua pluuia temperatum, &
coctum, postea refrigeratum, & colatum, Sic-
ntia, Bolus Armenus, Equisetum, Gramen, se-
na Altheæ, sem. Lini, Vrticæ, Paliuri. Pastilli ex
s varijs componuntur, dantur cum decocto Erin-
, aut Graminis, aut Atractylidis herbæ, aut Chry-
tico, idest Protropo, Vino dulci. Ex Androma- 10. Cas. 1.
o. Recipe sem. communia, sem. Papaueris
bi, sem. Cucumeris, Tragacanthæ, singulorum
ach. duas, Anisi drach. quatuor, cum aqua, fiant
stilli. Alij etiam obstupefacientes componuntur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ex paſſo. Maſtiche, aut Terebinthina lota in o
ſorbili ſumpta. Trall. Oua recentia cruda ad ſ
bendum præſtantiſſima. Portulacæ ſuccus adde
ſatus in paſtillos drach. vna cum aqua Calida A
Aquæ thermales ferreæ, vt Villenſis, Ficoncellæ.

De Capillitio. & Stillicidio. Cap. XXXI.

6.E.o.aſ.3. 4.Aph.76 Pili in vrina, morbus Pilaris, Capillitium, cu
facit mentionem Hippocr. Quibus in vr
craſſa exiſtente carunculæ paruæ, aut veluti cap
vna exeunt, ijs a renibus excernitur. Galen. fi
a craſſis humoribus, & viſcoſis non in Veſica,
in Rene.

Longitudo aliquando ad dimidium cubitum:
comeſtione Orobi, Fabæ, Caſei teneri, & duri,
alijs cibis craſſioribus. Putat in venis eam lon
tudinem procreari: quod mirum in tranſitu per a
guſtas venas integritatem ſeruari.

An collecta in renibus materia ſequaci vel
Viſcum, dum fertur per vreteres, producitur
eam longitudinem, vt ſtamina ſerica ex ſimili m
teria in ventre ſui vermis collecta? Conting
ſanis, a quibus periculum imminet obſtructio
aut lapidis. Curatur per incidentia, & extenua
tia, quibus omnes pericula euaſerunt.

Stranguria græce ab expreſſione dicta, Lat
ſtillicidium. Eſt vrinæ paulatim, & guttatim em
ſio cum aſſidua mingendi irritatione. Aet. Diſur
ideſt, vrinæ difficultas, qualis in Inteſtinis dyſ
teria, eſt emiſſio vrinæ cum dolore, vel cum di
7.Aph.48 cultate, Galen. Hippocr. ſenibus contingere Str
guriam, & Diſuriam.

Stranguria eſt veluti Teneſmus, aſſidua ming
di cupiditas cum expreſſione paucæ vrinæ. Si c
tingat cum dolore, Diſuria dicitur: vterque a
ctus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

simul esse possunt. Symptomata sunt Vesi-
ut propter eius affectum, vt vlcera, inflamma-
imbecillitas: aut ob vrinam mordentem ex su-
oribus, vt Pure, humoribus acribus. Hipp. 2.
Morbis inquit: Quum repletum fuerit caput, & 6.lo.aff.4.
calidum factum, torpor caput tenet, & frequen
mingit, & alia patitur, quæ in vrinæ stilli-
o.
ost nouem dies, si per Nares, aut Aures aqua, A.
succus erumpat, a morbo liberatur, & vrinæ
cidium sedatur, mingitq; citra dolorem vri-
n multam, & albam.
tem Stillicidij multi modi sunt, & omnigeni.
a pituita: & cum Vesica siccata fuerit, aut perfri-
ata, aut euacuata, dolorem exhibet. Quum ve-
humida est, & plena, aut etiam diffusa, minus.
ioribus fit diuturnior, iunioribus breuior: neu-
lethalis. Per consensum vicinarum partium: 5.Aph.58
nflammatione Intestini recti, aut Vteri, & Re-
us purulentis stillicidium aduenit, vt Hepate
ammato singultus. Signa: Fieri ex materia de-
ndente a Capite, Capitis læsio: Ex Renibus, quæ
ernuntnr cum vrina, pus, humores, ramenta. Ex
sicæ affectu dolor ex lapide, aut vlcere: Exeun- 4.Aph.80
Ex imbecillitate, cum, vel a parua quantitate
uatur, ob siccitatem: vidimus quendam ob Cal-
um Vesicæ, Vesicam in angustum habere con-
ctam, vt modicam vrinam contineret, hic con-
uo stillicidio laborabat.
Ob frigiditatem in senibus per ætatem coangu- 3.Aph.16
ta Vesica. In Aquilone, in Antumno, Vrinæ 22.
æ. Prognostica, Sanantur quæ ex descensu ma-
iæ irritantis: si partes mittentes sanabiles sunt.
em si fiat per consensum. Imbecillitates Vesi-
in senibus non curantur. Periculum ex stillici-
o ob insomnium ex frequenti irritatione: & ne
anseat in suppressionem Vrinæ. Si ex stillicidio 9.Aph.44

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Ileos superuenit, in septem diebus pereunt, nisi
bre superueniente satis Vrina fluxerit.

Similis affectus est Vrinæ incontinentia, c
præter voluntatem emittitur, vel ob vitium mus
li claudentis ceruicem, vel nerui in Paralysi. Et
6.lo.af. 4. in somno permingunt, quæ affectio pueris maxi
contingit. Aet. musculo ob somnum non funge
suo munere, Vesica autem expellente.

7.Aph.48 Curatio Stillicidij: Conducit forinsecus cor
Aff. Balneis calidis mollire, intrinsecus humecta
Aluum per cibos fluidam reddere: Vesicam
potus quam plurimum diffundere copia Vri
Danda & Vrinam cientia, quæ dolorem seda
Aet. ad acredinem irritantem, contemperan
& euacuantia: quamprimum humores noxios e
cuare: Sy. rosato solutiuo, Cassia, Tamarindis,
ro Vaccino cum sy. rosato per plures dies. Ab
neàt ab omnibus acribus, & salsis. Bibat aqu
calidam dulcem plurimam: Amylum cum La
decoctum, Palmarum decoctum, Vinum dulc
Lac calidum potatum, & per colem infusu
Trocisci Alchechengi in potu: Continuis fom
tis vtatur ex Malua, Parietaria, Violis, Mel
to, Chamæmelo incoctis in Hydreleo. Ad fr
ditatem, fouere pectinem ex oleo Rutaceo: I
dere in decocto Sampsuci, Rutæ, imum Vent
contegere, & calfacere. In sedem eadem inf
dantur. In cibis Vrinam cientia: Anisum, Foe
culum, Cinnamomum: & in potu. Theriaca c
passo, aut Vino mulso. Hippocr. Vrinæ stillicidi
7.Aph.49 & mingendi difficultatem, Vini potio, & Vena
ctio soluit, incidere autem interiores.

Sed Galen. reijcit hunc Aphorismum, cauill
secare interiores. An prius ad reuellendum,
teriores malleoli, vt in dolore Coxendicis exte
res? Vini autem potus, ad vrinam promou
dam. Ad alia vitia Vesicæ, ad vlcera, & lapide

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ad partes consentientes, dicta sunt remedia. Ad
næ incontinentiam, musculum relaxatum foue-
ex oleo Rutaceo ad Perineum: ex Euphorbio, &
storio. Ad permingentes in somno, Aet. varia
nedia affert ex animalibus.
Si mordaciores Vrinæ, Contemperantia: semen
ctucæ in potu, & in ferculis. Pudendum illini-
ex Cimolia cum succo Parietariæ in somno. Po-
paucus, si sitiant, dormiant. Ad Vesicæ im-
illitatem ex nimia humiditate, siccantia: a pro-
etate, Myrrha, & Calamintha cum Vino ante
nam. Rutæ syl. semen torrefactum, Casto-
m: Pulmo hœdi assatus comestus large sine pa-
in cibo.

De suppressione Vrinæ, & Diabete.
Cap. XXXII.

curia Græce est Vrinæ suppressio. Contin- 1. lo. af 1.
git, aut quia Vrina non perueniant ad Ve- 6. lo. af 4.
am obstructis Renibus, Vreterijs a lapide,
moribus crassis, Pure, Sanguinis grummis.
astrictis ab inflammatione tuberculo. Vel
siccitate in febribus malignis, humori-
, ad superiora vergentibus. In his omni-
Vrina non fertur ad Vesicam. Aut Vesica
na non reddit Vrinam obstructo, vel astri-
meatu ab ijsdem causis, amplius ex carne
ercrescente in collo Vesicæ ex vlcere, eius
.

Aliquando nulla existente noxa in meatu, Vrina
redditur, quia Vesica comprimit nequit ad
ulsionem naturalem, cum nimirum repleta est
diuturna retentione ob negocia; aut ob nerui
onem ex icta spina. Quamuis Galenus non 3. Art. 51.
et facultatem naturalem egere neruis ad suos 33.
tus. 1. lo. af 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Sed ex ictu ſpinæ retineri Vrinam,& Alui
menta,quia ijs communicetur inflammatio:a
non ſtatim fit,ſed in progreſſu. Signa Veſic
næ:tactu dignoſcitur, tenſione,& duritie ſup
Con. ctinem. Non excerni ob vitia in meatu: ex l
obſtruente, cognoſcitur, mutata figura corp
qua melius mingit,& intromiſſa Siringa, au
dela tangitur carnoſitas,aut lapis. Si vitio R
non tranſmittentium, nullus tumor nec graui
imo Ventre. Renum vitia explicata ſunt q
dignoſcantur. At læſo vno Rene, non to
Vrinę deſcenſus per alterum: niſi inflam
vtrunque occupet. Si abſque Renum læſion
deſcendat Vrina,aliò vergere neceſſe eſt, vt
bribus malignis. Prognoſtica. Si non ſucc
tur, breui occidit: aut Veſica inflammata
Vrina in venas regurgitante ſpecie Hydropis.

Curatio Iſcuriæ aduerſus cauſas,vt in ſtillic
Ad Veſicam plenam abſtinere a potu: Fomen
inſeſſiones relaxantes. Si obturata fiſtula a la
reſupinato corpore concutere, vt lapis a mea
moueatur,elatis cruribus.Si non ſuccedat,rep
dum efficacius. Sin,intromiſſo cathetere ret
x.lo.af. 1. tur lapis,& Vrina per eius fiſtulam egreditur.
in Grumino,& carnoſitate faciendum: at no
inflammatio adeſt. Si fiſtula non eſt obturata
ficit abdominis compreſſio manu, ſed prius ſ
inflammatione, ſi adſit, per venæ ſectionem,
laxantia. Ad obtuſum ſenſum,irritantia, vt i
ralyſi. Alliciunt Vrinam, Nitrum, Cimices
illitę ad fiſtulam. Aet.Si ob Renum vitia,rem
explicata ſunt. Ad vrinam impellendam e
ciſſimum remedium recentioribus,Oleum Vi
guttę duę vel tres in iure hauſtę, niſi febris p
beat.Antiqui Cantharidas propinabant.

6 lo af. 3. Diabete eſt Vrinę profluuium, rariſſimus
ctus: Dipſaeos etiam vocatur, ob ſitim vehe
te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

n: nam multum bibunt, & multum mingunt nō eratum a sua qualitate ob celeritatem, vt in Lien ia. Causam putat Galen. Renum imbecillita- n, vt pondus retinere nequeant. At obstat ve- mens attractio. Respondet, non absurdum esse in fame Canina. An in Renibus non est tanta itas, quę continere multam Vrinam possit, sed ccessiue labi in Vesicam necesse est? Attractio midi in siti ob calorem, vel siccitatem, vel vtrun- ie. Aet. ex Arçteo.

Viscera ipsis vri videatur, anxij, & non longe ost moriuntur. Si quando parum per Vrinam tineant, intumescunt Lumbi, & Coxę: Si adhuc nplius mordens calor augeatur in visceribus, su- erior Venter corrugatur, & Venę eleuantur. Vni- ersum habitum gracilem habent, & tabes accidit. umores vitiosi in Renum corpore imbibiti eam ducunt, salsi. Curatio. Motum auertere in abitum corporis. Humores contemperare, Ab- ergere a Renibus, Refrigerare, & humectare. Celsus auertit in corpus exercitatione, frictioni- us, maximeq; ad solem, vel ad ignem. Arçteus idatorium parat ex vapore in dolio, vt interim er frigidus inspiretur. Aetius addit vomitum post otum. Archigenes Venę sectione vtitur in initio noderata, non in progressu.

Contemperatio per victum. Ptisanę succus fri- gidus, Olera, refrigerantia non diuretica, Oua sor- bilia, Halica, Caro Porcina sine pingui, elixa, Ca- seus recens non salitus, Potus frigidus Vini rubri austeri cum aqua frigida amplius diluti. Celsus. Cibus comprimens, Vinum austerum meracum, ęstate frigidum, hyeme calidum aquam mini- me. Lac extinctio ferro, vt totum Serum absuma- tur. Euacuatio prauorum per Aluum medica- mentis lenientibus, vel Lacte Cels. per vrinam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Archig. mediocriter vrinam cientibus, vt Ren
prauis expurgentur. At non tutum in inuetera
Emulſio ſeminum communium. Refrigeratio l
num exterius ex Lactuca, Vmbilico Veneris, L
ticula paluſtri, Vnguentum roſaceum, adie
aliquando obſtupefacientibus, Mandragora,
pauere.

Libri Septimi Finis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ANDREAE CAESALPINI

Artis Medicæ.

LIBER OCTAVVS.

De Genitalium Morbis.

Præfatio. Cap. I.

NVNQVAM satis mirari licet, quantum Natura gestiat in ijs partibus, quæ ad speciem propagandam datæ sunt, fabricandis & exornandis, Nam in Plantis quid pulchrius spectari potest, quam apparatus ad seminis productionem? Quam iucunda est florum uenustas fructus præmonstrantium, in quibus semen naturæ thesaurus conditur? Nulla enim res adeo intuentium oculos oblectat, quam colorum pulchritudo, & texturæ artificium, quibus natura plerumque in iis condendis ludit. At illud maxime mirandum in animalibus, quod genitalia tam in maribus, quam in fæminis tãquam turpia, & obscœna abscondit, quasi pudeat ostendere. Nam in brutis, quorũ ingressus pronus est, sub cauda & inter coxas latitantia collocauit. In hominibus autem,

tem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tem, quibus ob rectam staturam id minus fieri poterat, inditum est, vt arte has partes velent: nec turpe videtur reliquum corpus nudum ferre, modo hæ solæ tegantur. Quin & nominibus proprijs eas proferre pudet. Quæ enim apud vulgus recepta sunt vocabula; verecundius loquentibus, ne consuetudine quidem placent, sed fœdiora videntur. Ideo si quando necesse sit aut in scientijs, aut Medicinę gratia eas partes meminisse, Latini Græcis nominibus vtuntur, vt Cornelius Celsus testatur. Quod si morbi in ijs sedibus contingant, ægri ob verecundiam non audent patefacere. Idque sæpe in causa est, vt remedijs destituti magis ingrauescant, & hominem perdant. Quod præcipue mulieribus accidit, sunt enim verecundiores, vt Hippocrates testatur. Num putandum est naturam eas partes, quibus officium generationis delegauit, tamquam turpes despexisse? At nequaquam rationi consentaneum est, eas despici, in quibus maximum eius artificium spectatur, diuinæ mentis sapientiam ostendens. Creantur enim in Vtero tanquam in officina omnes animalis partes: quanquam prope exitum excrementorum, quia materia generationis excrementum quoddam est, in quo calor animalis comprehenditur, proportione respondens elemento stellarum, & cum eo diuina mens in homine, vt tradit Aristoteles. Nihil igitur turpe, nihil obscœnum in Natura, sed vbique etiam in rebus vilissimis diuinum quid continetur. Genitalium porro actionem non paruipendi, sed summopere expeti à Natura, argumento est voluptas eximia indita rei venereę, nulli alij ex corporeis voluptatibus comparanda. Gliscit enim ex ea vniuersum corpus, vt penè langueat prę dulcedine qua ratione ad prolem gignendam auidius excitatur animalia. Plantæ igitur suam hilaritatem ostendunt in floribus, & fructibus vario modo orna-

tis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tis. Quoniam vero animalia præter partes genitales, alias pulchriores habent, quę ſenſibus, & motibus inſeruiunt, iure has oſtentant pulcherrimo artificio fabrefactas, pręcipue Caput, & Faciem, genitalibus obſcuriori loco latitantibus. Neque immerito obſcoena appellantur. Cum enim homini vita pręſtantiſſima ſit ex intellectu, quemadmodum turpe eſt brutorum animalium more duci à ſenſu, ſic turpius quoque eſt more plantarum venereis illecebris detineri. Vt enim quodam tempore mas, & fæmina iunguntur prolis gratia, ſic Plantę maris, & fæminę vires habent coniunctas, vt aſſidue quodammodo coire videantur, teſte Ariſtotele. Sed hęc iam egrediuntur inſtitutum noſtrum. Propoſuimus enim partium Genitalium morbos perſequi, pręcipue mulierum. Nam hę longe pluribus, & grauius laborant, quam viri. Futura eſt autem hęc tractatio Medicis maxime neceſſaria. Difficilis profecto, quia a Galeno & recentioribus minus exculta reperitur, raro aut nunquam in ſcholis exagitata niſi per tranſennam. Neque ipſe hanc prouinciam ſuſcepiſſem, niſi Hippocratem auctorem haberem, qui diligentiſſime hanc partem excoluit vnde eruere licet omnia, quę neceſſaria ſunt ad pręnotionem, & curationem Muliebrium morborum. Inter poſteriores auctoritate dignos, in hac parte habemus Aetium, & Auicennam, qui admodum diligenter de ijs tractarunt. Quamuis autem libri, qui nomine Hippocratis de his circumferuntur, non omnes legitimi videantur, interſeruntur enim aliquando quædam ſententię, quę Doctrinę Hippocraticę non conſentiunt: auctores tamen graues eſſe oſtendit antiquitas, & accurata abſque vllo fuco eorum explicatio, quæ ratione, & experimento comperta ſunt. Multa de his habentur in Aphoriſmis. Extat pręterea liber copioſiſſimus de Natura mulierum: cui tanquam procemium videtur pręponēdus

5. Aph. à 28. vſque ad 63.
4. Aph. 1.

dus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dus libellus de Virginum morbis: quod enim in illo proponit antę morborum explicationem, prius singulorum naturas cognoscendas esse: exequitur in libro de Natura mulierum: & incipit ab ea sententia: Si quid Diuinum inest in morbis, quę facta fuit in libello de Virginum morbis. Non esse autem hunc eiusdem auctoris, qui scripsit de Morbo sacro vt multi putant, quia in eo proponat primum de Morbo sacro agendum: patet, quia sententię dissentiunt. Sedes enim mentis in hoc libello ponitur in Corde, Cor enim tatuum fieri scribit. Oppositum in libro de Morbo sacro, non in Corde sed in Cerebro: Extant etiam duo libri de Morbis Mulierum primus, & secundus, & liber de Sterilibus, & alter de Superfoetatione, in quibus ijdem ferme morbi sępius repetuntur, vt videantur aut ab eodem auctore in diuersis temporibus conscripti, aut ab alijs transcribentibus collecti.

Sed inter hos liber primus de Morb. Mul. & de Sterilibus ostendit alium esse auctorem ab Hippocrate, quia in constituendis quatuor humoribus, ex quibus corpus constat, ponunt Sanguinem, Pituitam, Bilem, & Aquam: aliter quam Hipp. qui in libro de Natura humana: loco aquę atram Bilem numerat, Pręterea Mulierem calidiorem esse viro, sic & eius sanguinem: Quam sententiam
4. Ge. an. 2 refellit Arist. Sunt autem quatuor libri, qui ab eodem auctore scripti videntur, liber de Genitura, quem sequitur liber de Natura Pueri, liber de Sterilibus, & liber primus de Morbis mulierum, & liber quartus de Morbis. Qui sunt Alcmeonis Crotoniatę, vt colligitur ex sententia quæ habetur in libro de Natura Pueri, Pullum in ouo nasci ex
3. Ge. an. 2 luteo, augeri ex Albumine: quam Aristoteles tribuit Alcmeoni.

Quatuor etiam libri de Principijs, De Diæta, De Insomnijs, De Glandulis, De Morbo

bo ſacro eiuſdem auctoris eſſe videntur a Democrito ſcilicet conſcripti, quia quaſdam ſententias Ariſtoteles Democrito aſcribit, ſcilicet puerum in vtero labijs ſuggere: animam eſſe ipſum calidum, & inſpiratione aeris hauriri prudentiam. 2. Ge. an. 5. 1. An. 20.

Vteri conſtitutio, & Affectus.
Cap. II.

AD ſpeciem propagandam membra genitalia ſunt, diſtinguentia marem a fœmina. Mari quidem prominentia extra Teſticuli, & Genitale: Feminæ autem vtraque intus condita. Vterus proportione reſpondens Genitali, & Teſticuli Teſticulis. Exterius autem ſolæ Mammæ prominent, vt lacte infantem nutriant: quæ & in maribus notæ tantum gratia reperiuntur. Vterus ad recipiendam maris Genituram, & concipiendum Fundo conſtat & ceruice, inſtar veſicæ Os vteri eſt ingreſſus ſeminis in fundum, prominet glandis modo in ceruice: cum genituram acceperit, ſurſum contrahitur. Os ceruicis pudendum vocatur ab Hipp. Deſinit in carunculas veluti colliculos prominentes, quas Nymphas vocant: reguntur labijs cutaneis inſtar præputii, Gal. Subſtantia eſt membranoſa, craſſa, exterius neruoſior: interius venoſa magis ex venis, & arteriis. Situs paulo infra Renes: craſſior & amplior redditur, augeſcente fœtu. Ceruicis cauitas rugoſa, vnde laceratio quædam in coitu virginibus Hymenæi appellati. In fundo venarum, & arteriarum oſcula, vnde menſtrua erumpunt: Enixis Cotyledones apparent vt in Polypis. Teſtes vtrinque cum vaſis ſeminalibus vbi Cornua vteri traduntur, nam in brutis vterus bifidus eſt veluti deſinens in cornua, quaſi duo vteri videantur, vnde numero plurali vteri dicuntur: at in Mulieribus id non contingit:

De Reſp. 10. — 1. Mor. — Val. diff. 2. 5. 6. 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tingit: est enim vnica fundi vnica cauitas. Positus est vterus inter Intestinum rectum & Vesicam, quibus nectitur. Vesicæ collum definit paulo intra pu-
34. *vs.pa.* dendum superiori parte. Membrana vtrinque ad os-
11. sa Ilij & os sacrum firmatur, vnde venas suscipit. Ea laxa est, vt moueri vterus possit, Indita appetentia coitus & voluptas eximia & in propria seminis emissione, & in virilis receptione. At non in purgatione menstrui. Vtrum vtriusque semina concurrant ad fœtum concipiendnm dissentiunt Galenus & Aristoteles. Negat enim Arist. Affirmat Gal.
1.*Ge.an.*19. ex libro de Natura pueri. Sed obstat seminis mulie-
1. *Sem.* 4. ris emissio extra: & vasa deferentia semen ex Testibus ad ceruicem tendentia non ad fundum, cum tamen prius ad cornua inserantur: quod antiquiores
2.*Sem.*1.5 non vidisse afferit. Mulieris temperamentum frigidum & hnmidum; eadem mollior, & animi deiecti. Ambiguæ viragines, & viri effæminati, Hermaphroditæ.

2. Mor. Morbi Mulierum plerunque acuti & magni fiũt, periculosi, intellectu difficiles, quia mulieres verentur narrare prę pudore, nisi cogantur ob vim morbi, quando incurabiles sunt: & medici negligentiores in perquirendis causis: multum enim differt mulierium morborum, ac virorum curatio. Patitur autem Vterus morbos in intemperie, quacunque, Tumores, Vlcera, Occlusionem, Hiatum, Procidentiã, Distortionem. Vnde varia Symptomata, aut ipsius Vteri, aut totius, aut partium, per se, aut per consensum. Vteri Symptomata in excretis & retentis menstruorum defectus, aut superfluus fluxus. Circa facultatem concipiendi, Sterilitas, Prauus conceptus, vt Molæ, aut Monstruosus. Circa gestationem, Abortus, Pariendi difficultas: & quę partum sequũtur purgationes vitiosæ, aut imperfectæ. Præterea
6. *lo. af.* 5. dolores, conuulsiones, Vteri strangulatio. Errores vteri vocantur, nam Plato Vterum tanquam belluã

inua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

inuadere ait: quod & Hipp. fateri videtur, inquit enim: Vterus ex loco motus alio alius allabitur, vbi dolores ingentes parit: ad Caput, Cor, Hepar, Pedes. Sed hoc esse per consensum afficere, idem testatur, vbi inquit. Fratrationes seu Fraternitates, idest communitates & consensus multa habent cognita valde digna circa contractiones, musculorum figuras, Intestina, vniuersum Ventrem, Vteri errores, & contractiones, Incipiamus autem à defectu menstruorum, hæc enim causa est multorum morborũ. Inquit enim Hipp. Si menstrua plura fiant, accidunt morbi, & si non fiant, ex Vtero morbi contingunt.

2. Morb.

3. A:t.10

5. Aph.57

De retentione Menstruorum.
Cap. III.

INcipiunt menstrua secundum naturam in pubertate, quando aptitudo cōcipiendi adest, quod plerumque circa annum duodecimum contingit, quamuis aliquando tardius Desinunt autem, cum facultas concipiendi desinit circa septimam annorum septimanam, idest anno 49. Nam sine eo sanguine, qui multitudine grauans stimulat singulis mē sibus ad expellendum, non fit conceptus. Non stimulat autem postquam conceperint, dum Vtero ferunt, neque post partum quamdiu lactant, quoniam sanguis ille tendit in alimentum fœtus & pueri. Quod si menstrua illis temporibus aduenianc, fœtum, aut infantem lædunt. Si præter hæc tempora deficiant menstrua; præter naturam est, & morbos prænuntiant, aut sterilitatem. Secundum naturam singulis mensibus exeunt desinente mense, idest ante nouilunium ob frigiditatem. Aristot. Exit autem sanguis apertione osculorum in fundo ad Cotyledones veluti à victima, duarum heminarum mensura ad duos, vel tres dies. Longius, aut breuius tempus mor-

1. Mor. mu.

2. Ge. an 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

1.Mor. mu. morbosum, aut sterile. Morbosæ quibus vltra qu tuor dies, & copiosiora exeunt, nam hæ attenuan tur. Steriles, quæ intra tres dies, & exigua exeun hæ crassæ bene coloratæ, viriles. At mensura præd cta hodie ob corporis paruitatem non responde Retentionis causa est, aut totius corporis natur aut vitium seu totius, seu alicuius partis: aut tand Vteri vitium. Aet. Natura corporis calida & sicca virilis seu ortu, seu per labores comparata caret m struis, quia totum sanguinem absumit. Item qu abundant multa pinguedine, pauci sanguinis sun quia tendit in pinguedinem. Et quæ graciles ac va de extenuatæ sunt ex morbo, non habent sangu nem superfluum pro menstruis: siue id conting vitio totius, siue alicuius partis. Vteri autem vit impedientia menstruam purgationem, sunt: Os vt ri occlusum, aut distortum, aut aliqua pars puden di contracta: Obnoxię, quibus os angustum, aut qu ceruicem habent à pudendo remotam: item qu coitu non vtuntur, & virgines. Mulier enim quę n peperit, grauius & citius è Mensibus ęgrotat, quar quæ peperit, quia coitus, & partus omnia aperit. E retentione si in tertio mense non prodierint, iar suffocatio aduenit, febris & horror, Lumborum do lor. Suppurantur enim cum à febre fuerint exusti. S exeat suppuratio ad pudendum, aut ad Inguen, au supra, melius habet, sed sterilis fit. Si in quarto men se adhuc retineantur, dictæ, affectiones augentur maxime in tempore Mensium, deinde minus, vt sę pe à dolore libera videatur. Vrina crassa, Venter, du rus magis quam prius, Dentium fremitus, Cibi aue satio, Vigilię. Si curetur, euadet: In quinto mense, non multi descenderint, dolor fortior accidit. In S xto iam incurabilis est, & iuxta priora magis dole bit. Amplius anxia alias atque alias iactabit seip sam, animi deliquium, Vomitus pituitæ, sitis fortis quia exuritur Venter præ copia sanguinis. Dolo

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ad tactum, maxime ad pectinem, Febris, Vteri murmuratio. Neque vrina, neque excrementa descendunt. Dolor spinæ, dorsi. tandem ducit ad mortem ex Vteri inflammatione, aut materia translata ad partes principes. Aliquando perdurat ad octo menses. Eadem contingunt, si pauciores prodeant sed tardius apparent morbi: Signa. Si lac in mammis habet, quæ neque prægnans est, neque peperit, menstrua defecerunt. Item podagra laboret. Gal. hæc signa affert. Grauitas totius, fastidium, inappetentia, horror inæqualis, os Vteri clausum, cum duritiæ, inclinatio, communicatio doloris ad Coxam. Cum longiori tempore, tumores in Ilibus, suppurationes, dolor Lumborum, colli, sincipitis, ad radices oculorum, Febres ardentes, Vrinæ nigricantes cum rubra sanie instar aquæ loturæ carnis cum fuligine: aliquando stillicidium, suppressio: Oriri ex toto corpore, aut vitio aliarum partium, signa partim patent ex dictis, partim sumenda ex earum morbis. Ex vitio autem Vteri. Si menses occultentur, aut vix exire possint cum dolore, significat os Vteri occlusum, aut distortum, aut aliquod huiusmodi: quæ etiam tactu digno sci possunt. Prognostica. Menstruis deficientibus, sanguis è naribus bonum.

5. Aph. 39
6. Aph. 29
6. lo. af. 5.
1. Mo. Mu.
5. Aph. 33

Curatio retentionis Menstruorum. Cap. IV.

SI totum corpus in causa sit, prius illi prospiciendum, quacumque purgatione egeat: Postea ad Vterum. Si solus Vterus, statim eius cura auspicanda est. Viragines non tangendæ: neque quibus Vterus cicatricem magnam contraxerit, aut scirrum, aut alias incurabiles affectiones: His conueniūt deriuationes ad alias partes. Huius gratia in libro de Superfoetatione inquit. Mulier, quę facile con-

2. Mo. mu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cipiebat, si prægnans esse desijt: bis per annum
manibus & cruribus Venam secari sinat, scilicet ne
recurrat in partes principes, sed effugiat morbos. In
extenuatis prius reficiendæ, & quæ inanitæ sunt
prius replendę. Si menstrua in alias partes recurrāt
vt per sanguinis fluxum è naribus, vomitu, Hęmor-
roidibus, Suppurationibus, Alui fluxu, sudoribus
cum cessauerit fluxus refectis viribus: si non succe-
dant Menstrua.

Cucurbitulam retro ad mollitudinem affigito, &
sanguinem plurimum detrahe pro viribus. In initio
autem si vires robustæ, & nihil prohibeat, Vena se-
canda est: nam remedium ad plenitudinem totius
ne recurrat in partem principem, libro de Sterili-
bus ex vtroque brachio. Aet. ex cubito & talo. Gal.
In crure non in cubito, quia in cubito compri-
mit menstruas purgationes, retrahens ad superio-
res partes. An in plenitudine totius non tutum est
deriuare ad partes vicinas, ne humores crassi im-
pingant magis; Bene Paul. Cum prętererierit tem-
pus purgationis per decem dies, Venam secare &
sanguinem extrahere, idest in cubito: Iterum extra-
here ex talo, cum in tempore purgationis nihil mo-
mentaneum exierit. Gal. anteuertit tribus qua-
tuorve diebus ante circuitum incisa Vena cruris
aut scarificatis talis in vno pede paulum extrahen-
do, postero die idem repetit in altero, vt menses
promoueantur. Vt tamen istis diebus & ante eos
quatuor, aut quinque extenuantem victum procu-
res, & potiones prouocantes adhibeas ex Nepita
Pulegio, in Melicrato coctis, aut in tenuissimum
Pollinem inspersis. Tempus commodissimum a bal-
neo statim Valentiora etiam exhibenda. Sabina Di-
ctamum: Crithmum in Vino Thedaceo Hipp. eo-
dem tempore conuenit purgatio ex Hiera. Paul. pro
Venæ sectione purgat vehementius ex Hiera cum
Colocyntide, nisi febris adsit. Deinde reficit ci-
bis li-

De Steril.
Vig.m.
San.mi.18
San.mi.19

bis liquidis, Oleribus, Piscibus saxatilibus, Auicu-
lis, Lacte. Postea exercitationes inferiorum partium imperat. Vinum Absinthite per totum morbi decursum. Si Menses non prodeant, iterum purgat post septem dies. Postea rubificatorium adhibet inferiori Ventri, Lumbis, & Feminibus ex sinapi cum pane cocto, aut Caricis, & mollientibus. Sed melius Hipp. Pessis mollitorijs, & attractorijs, & suffitibus vtitur, vt ad Vterum intra alliciatur sanguis, non auertatur. Sed hæc remedia commodius inferius explicabuntur in morbis Vteri. Hic solum proponuntur, quæ sanguinem ad Vterum alliciunt. Victus sit non admodum extenuans, ne diffletur, nec valde crassus, ne obstruat, & excretiones impediat. Paulus inquit: Lauandum est circa statum menstruale tempus, ac præsumatur potui Sesamum, aut Capitatum Porrum Pipere & Ruta simul incocta. Potio autem ex Passo Cretico erit heminæ mensura, hæc enim deambulationibus menstrua dimouet. Cibus sit Lolilgines, Sepiæ, Polypodes, & quę eius sunt generis, & eorum iura: nam sanguinem proprie commouent, & testacea: Infernæ partes vinculis constringantur tribus, aut quatuor diebus. Cum vero instat purgationis tẽpus, tollatur deligatura, & bibat Myrrhæ fabæ magnitudine, aut Castorium ex Passo. Intempestiuum igitur est cum non instant menstrua, prouocare, aut potionibus, aut sanguinis missione ex propinquis. Neque nocet Venam brachij secare cum tempus menstruorum distat. Quod si necesse sit ob vim morbi Venam secare, instantibus purgationibus, vinculo adhibito ad crura, secare licet in brachio, vt postea soluto vinculo scarificentur tali.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

De Sterilitate. Cap. V.

STerilitas eſt priuatio potentiæ concipiendi in quibus & quando eſt aptitudo ſecundum naturam. Non ante pubertatem, nec in ſenectute, non in ijs quæ viragines ſunt, vt inter viros Eunuchi. Traduntur enim ab Hipp. duę mulieres: quę cum antea fæcundæ eſſent, poſtea viragines factę ſunt, menſtruis deficientibus, quibus nulla ratione Menſes reuocari potuerunt, vnde non poſt multum tempus interierunt. In quibus igitur ineſt concipiendi potentia, non tamen concipiunt, cauſa quærenda eſt: hac enim ablata foecunda erit mulier. Vna ex cauſis eſt, Non recipere genituram viri: Altera non continere: Tertia illam corrumpere. Quarta defectus materiæ. Non recipit, vel quia occluſum ſit os Vteri, aut Ceruix, vel compreſſum, vt contingit in valde pinguibus, comprimitur enim os Vteri ab Omento. Non recipit etiam, cui os vteri diſtortum eſt, aut auerſum a pudendo. Auertitur autem longius a pudendo Aet. cum mulier non concupiſcit, nec amat virum. Cum enim valde concupiſcit, os Vteri occurit, & glandem viri amplectitur, etiam ſi breuius ſit virile membrum, mouetur enim vterus deorſum. Amplius durities receptionem prohibet: nam prohibet motum attractionis. Attrahi enim ſemen ab Vtero teſtatur Gal. Imbecillitas quoque attractionis eſt in ſuperfluis purgationibus Vteri, ex morbo, & cum nimis hians eſt, aut prolapſus. Non continet autē genituram ob læuorem, aut ex cicatrice magna, aut ob humiditatem. vt contingit in fluxu albo, & aquoſo, & vbi Cotyledones ſunt pituita pleni, in his enim eſt imbecillitas contentiuæ: & in fluxu ſuperfluo & hiatu. Corrumpitur autem genitura a ſanguine morboſo, ab vlcere purulento. Extinguitur enim calor innatus

6. Ep. 8. — *De Ster.* — *5. Aph. 46* — *Nat. mu.* — *3. fa. na. 13* — *Nat. mu.* — *5. Aph. 45*

geni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

genituræ a menstruis derelictis incalescentibus, aut refrigerantibus extra Venas. Deficit materia in defectu menstruorum, aut paucitate: in ijs quæ multum extenuatę sunt. immo & pinguioribus, quia excrementum menstruorum tendit in pinguedinem. 5. Aph.44
Videtur tamen Aristoteles concedere aliquas mulieres sine menstrua purgatione concipere. Materia tamen hæc necessaria est, inquit enim. Quibus mulieribus foras emittitur, quoniam non multum excrementi inutilis continetur, ijs tantundem quod colligitur in vtero est, quantum ijs quæ foras emittunt, remanet, quod maris facultas constituit. Videretur etiam & seminis mulieris defectus conceptionem tollere, si concurrat ad cōceptum constituendum: vt traditur in libro de natura Pueri. At nulla fit mentio huius causę in libro de Sterilibus, nec in libris legitimis Hippocratis: quasi non sis necessarium: quod comprobat Arist. Galenus tamen ab Aristotele dissentiens testatur castrari à quibusdam sues fęminas. Reducit autem Hippocrates in Aphorismis omnes causas ad 4. intemperies simplices, & 4. compositas, his verbis: Quæcunque frigidos & spissos Vteros habent, non concipiunt Quæcunque pręhumidos, non concipiunt: extinguitur enim in eis genitura. Quęcunque siccos magis & adurentes, nam ex defectu alimenti corrumpitur semen. Quæcunque vero ex vtrisque mediocrem habent temperaturam, eæ fœcundæ sunt. Gal. ex Platone in Theeteto, inquit. Intemperaturas excedentes infœcundos reddere tum mulieres, tum viros. Et Arist. Mulieres corrigi inuicem contrarijs; si mulier frigidior coeat cum uiro calidiori, fœcundam fore: Si cum viro frigidiori, infæcundam: & è conuerso. Idem in altera contrarietate humidi, & sicci. Signa sterillitatis mulieris experimento Hipp. Mulierem pannis circumtectam desubter suffias, ideft Thure, Myr-

1. Ge. an. 18
2. Ge. an. 4
1 Ge. an. 19
2. Sem. 4.
5. Aph. 62
Ae. aq. & lo. in fine.
4. Ge. an. 2
5. Aph 59

 rha,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

rha aut Styrace. Si odor videatur per corpus ire ad nares & os, non est sterilis ex se ipsa. Nititur Gal. ostendere in qualibet intemperie verũ esse. Aliud: Netopum modicum lana exceptum subdito, Si mane os oleat, concipiet, sin minus, non. Iterum paulo post & de superfœtatione. Post purgationes lauetur, caput tricetur, nihil illinatur: obuoluantur capilli linteo inodoro. Subdat Galbanum remollitũ igne, quiescat. Mane eius caput denudatum quis olfaciat: hæc faciat à cibis abstinens. Si redolet, fœcunda reddita est: Sterili nunquam olet neque prægnanti. Idem facit caput Allij derasum subditum. Si ex subditis non valde fortibus excitantur dolores articulorum, dentium stridor, Vertigo, oscitatio, spes est fertilitatis. Potio anisi triti ex aqua ante somnum, si pruritum facit circa vmbilicum, fœcunda, sin minus, non. Galenus usitata esse huiusmodi experimenta apud Reges & Sacerdotes ob successionem, vtrum ex muliere an ex viro infœcunditas contingat. Sed ad certiorem scientiam explorandi affectus mulierum, visu, tactu, interrogatione per interpretem obstetricem propter uerecundiam. Quæ ex concubitu non concipiunt, interrogandæ, an Menses prodeant, an non. Si prodeant sani arguit duritiem. An purulenti, aut frigidi. Sic cognoscitur, an ex defectu vel prauitate. An statim exeat genitura, an postera die, aut tertia, aut sexta, aut septima. Ex his dignoscuntur Vteri affectus. Si prodeant Menses secundum naturam, & non concipiant, vitium est in Vtero, impedita receptio, quia non attrahitur semen, vel ob duritiem, vel quia auertitur in coitu os Vteri. Si exeant morbosi, corrumpitur genitura. Si statim exeat, signum non recipi intra os ob occlusionem, aut distortionem, aut auersionem: duritiem, imbecillitatem Attractricis. Multa ex his cognoscuntur tactu intromisso digito ab obstetrice. vt occlusio,

distor-

5. Aph. 62 de Ster. in prin.

5. Aph. 59

1. Mo. mu.

distortio, durities, cicatrix, hiatus. Visu cognoscuntur multum extenuatę & præpingues. Si postridie exeat, aut tertia, Vterus præhumectatus est, & semen eluitur. Si sexta, aut septima, semen computrescit, & putrefactum exit. Si vltra septimam asseruetur, iam conceptus est, cuius exitus Abortus dicitur. Quibus auersio aut occlusio, Menses non prodeunt, aut violenter, si morbus coegerit pro more conuerti. Sed post purgationem auertitur. Quibus os parum distortum, aut recens conclusum, prodeunt quidem Menses, sed violenter & paulatim per multos dies. Exeuntia ostendunt sanguinis prauitatem, & pus, & humores. Menstruorum examen fit super duo lintea unum nocturnũ, alterum diurnum. Siccentur super cinerem obscuro loco: postea lauentur. Macula muccosa ex pituita est, fulua & subliuida ex bile, salsugine. Vel siccentur super arenam: nam pallidus color in biliosa, muccosus in pituitosa. Prognostica. Vitia ab ortu insanabilia: & quæ cõfirmata sunt, vt Scirrus, Cicatrix. Idem si factę sunt viragines. *1. Mo. mu.* *Ster.* *6. Ep. 8.*

Curatio Sterilitatis. *Cap. VI.*

AVferendæ Sterilitatis causę, scilicet uitia totius, & Vteri, deinde remedia adhibenda ad fœcunditatem pręstandam. Totius uitia, nimia pinguedo, nimia extenuatio, Cacochymia. Hippocr. inquit: Mulier præter naturam crassa & pinguis, & pituita repleta non concipit hoc tempore, quę uerò ex natura talis est, horum gratia concipit, si non aliud quippiam impediat. Impedit Omenti crassitudo comprimens Vteri os. defectus materiæ, quia transit in pinguedinem. breuitas uirilis membri ob mulieris crassitudinem non pertingens intimius, Aet. Scytharum gens parum fœcunda, ob vi- *Superf.* *Ae aq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tam ociosam, ob pinguedinem, & humiditatem. Non continent semen: Menstrua diminuta, & intempestiua: os Vteri concluditur. Oportet igitur attenuare victu extenuante. Venam secare per an-
1.Mo.mu. num ex manibus & cruribus, si nihil prodit. Pur-
Ste. gare deorsum pituitam, ad Vterum apponere quod purgat, ac flatum inducit. Paul. & Aet. Flatuosa in
14.Me.15 victu conuenire semen gignentia non siccantia. At obesorum extenuatio apud Galen. fit uictu calefaciente & siccante, attenuante, exercitationibus cursu veloci, inunctionibus digerentibus, balneis naturalibus, non cibus post Balneum, sed somnus, aut quies ante cibum: medicamenta vrinam ducentia, Theriaca, Sinapi coctum: sumat ieiuna, & Vi-
1.Mo.mu. num merum superbibat: Apponat Nitrum rubrum & Cuminum, & Resinam, Cornu Cerui vstum
Sal.di.12. cum farina Hordei, & Vino. obsonia ex Sesamo, & dulciariis: pinguia sint: sic enim paucissimis saturabuntur (quidam codices legunt, nō πίονα, idest pinguia, sed πλείονα, idest plura) labor ante cibum: adhuc anhelantibus offerre prępoto Vino diluto non admodum frigido: semel in die, sine Balneo: Stratum durum; nudum quantum fieri potest, deambulare. Sed multa ex his non probat Galen. Corpora extenuata reficienda sunt cibis incrassanti-
14.Me.16 bus: Vino crasso: Exercitationes paucę, Frictiones
6.Tu.sa.8 moderatæ: Inūctio, Picatio: Balnea aquę dulcis post
Sal.di.14. cibum. Ieiuni non laborent, sępius in die cibum sumant. Lac summo mane primo Asininum, postea transferatur ad crassiora. Bonus habitus, vt corpus contractum & iusta mole conseruetur, paucis Balneis vtatur, exercitatione multa & lenta. Cacochymum purgatione eget sursum vel deor-
1.Mo.mu. sum. Sursum si ex bile, si distillatio a capite: vomitus etiam cum instant menses. deorsum cum etiam Vterus affectus est cum toto: Præmittendum fomentum, ubi per inferiora tantum, Elleborum, Scamonium,

rium, Peplirium. Postea lac Asinę: nam perficit purgationem,& corrigit noxam medicamenti. Hodie mitioribus vtimur, ad Bilem, R habarbaro, Mirabolanis Citrinis. Sy. rosato solutiuo, Electuario rosato. Ad Pituitam, Agaricum, Diaphinicon, Mel rosaum solutiuum: Ad Melanch. Sena, Polypodium, Epithymum, Confectio Hamech, Mirabolani, Tudi. Superf. 1. Mo.mu.

Ad totius intemperiem frigidam ex Pau. & Aet. Signa. Menstruorum retentio ob angustiam vasorum. Stupor quidam in Ventre inferiori, Lumbis, & Cruribus. Veneris modica appetentia, Victus frigidus & crassus. Curatur purgatione Pituitæ. Conuenit calefactio totius & Vteri, leuitur inflantia Pau. ad dilatandum & incitandum, Vinum calidum modice sumptum, Eruca, Horminum, Erysimum, non Ruta, nec Calamentum. sed Castorium, Cuminum, Anisum, Pulegium, Iuniperi fructus, Piper. Quæ Menses moueant cum propinqui sunt: olera odorata & acria, Scandyx, Crithmũ, Fœniculum, Apium Smyrnium: Sed Apium Plinio sterilitatem facit. Fomenta & suffitus calefacientes ex decocto Saluiæ, Artemisiæ, Rutæ, Squinanthi, Cyperi, Pulegij, Seminum odoratorum ad regionẽ intra Vmbilicum spõgijs, insessu & per arundinem intrà pudendum. Pessi ex Myrrha, Ruta, Galbano, Castorio, Exercitationes. 5. Aph. 62

Ad caliditatem, cuius signa. Totum corpus calidius, Menses pauci, laboriosi, exulcerantes: Salacitas. Refrigerandum victu ex oleribus, Lactuca, Cicorio, Acetosa, Malua, Blito, Atriplice, Cucurbita, Cucumis, Pepon, Portulaca. Vinum album tenue, aquosius, somnus longior, Balnea aquæ dulcis. Infra Vmbilicum succus Solani, Vmbilici Veneris cum Rosaceo ex lana. Cataplasma ex Mercuriali Lumbis & pectini.

Ad humidam intemperiem, cuius signa: mẽstrua multa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

multa,& tenuia,humiditas in coitu,victus exsiccās. labores, Fricationes superiorum, Vomitus. Ablutio Vteri ex decocto Lentisci, Myrthorum, Rosarum,Rhus, Balaustia, Rubi teneri ramuli,Galla. Purgato prius toto corpore, ne astrictione recurrat humor ad principia, Aet. Ad siccum cuius signa: Gracilitas, Menses pauci: Victus humectans. Compositæ intemperaturæ patent ex simplicibus.

Localia remedia ad Vteri occlusionem, & distortionem. Cap. VII.

Nat. mu. AD affectus Vteri prohibentes ingressum seminis, Occlusio, ob membrum fiat ante os, quæ digito discernitur. Subdititium exterens ex flore æris, melle,& Resina linteo exceptis, filo appenso, penitissime inditum. Pessum vocat Paulus. Postea eluere ex astringenti Vino incocto Myrtho. Si sola astrictio adsit, ob quam Menses non prodeunt. indātur aperientia. Formetur glans ex linteo tenuissimo melle imbuto,& ficci succo tincto,& apponatur,deinde amplius intrudatur. Vbi defluxerit aqua, abluatur ex Vino, & Oleo: & cum viro dormiat, pręsumpto Pulegio Vino Cedrato. Aliud ex Resina, melle, Cumino, nitro rubro. Si adsit durities, nam aliquando grossum æmulatur, & digitum non admittit. Post totius purgationem deorsum, lauetur Mulsa calida,& apponātur emollientia,ex pinguedine Anatis, oleo Amygdalarum dvlcium, Butyro, postea specillum intromittatur, vel digitus:& calidam asperge. Cum fuerit mollitum, apponantur, quæ sanguinem purgent. Quam diu durum est os Vteri, nihil acre indatur, non exulceret, nam penitus steriles fiunt. Crithmi cortex in Vino bibendus, vt sanguis per Vterum feratur. Si asperitas adiuncta veluti arena, post

emol-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

mollitionem, & apertionem, exterere oportet ex Cyclamino, sale, ficu cruda, melle formata glande: deinde fomento adhibito purgatoria infundere. Edat Mercurialem, & Brassicas, & ius sorbeat, lauetur aqua calida. Fomentum per arundinem transmisso fumo in Vterum ex Vino iucundissimo aqua temperato incocto Fœniculi semine, & radice, & adiecto oleo Rosaceo. Purgatorium molliens ex Caricis decoctis abiectis granulis cum Rosaceo. Aliud Medulla Bouis, aut Cerui, pinguedo Anseris magnitudine fabæ affuso Rosaceo, & lacte muliebri, quo illinatur os.

Ad distorsionem directio. Distorsionis causa est, Vteri tensio ob plenitudinem non erumpentibus menstruis, nunc æqualiter, nunc inæqualiter, nunc sursum, nunc deorsum, ad dextra, ad sinistra, ante, retro. Quibuscunque Vterus ad coxendicem, si nõ breui discedat, & rursum in suum locum redeat, resiccatur ad coxendicem: & necessarium est osculum auersum esse, & in supernis detineri. Cum auersum est, conclusum esse: vnde, & durum fieri ob tensionem. Conueniunt igitur relaxantia, vt os contractum conuertatur inferius. Purgato toto corpore, si inde morbus pendeat: Vterum fouere fumigio per arundinem diutius, ex Allio contuso in aqua, & oleo Phocę, idest Vituli marini. Post fomentum lauetur toto corpore, & magis insideat Lumbis, & infra Vmbilicum, duobus diebus, si ferat, sin, intermittatur dies. Hoc fomento inflatur Vterus, & dirigitur, sed os magis auertitur, forte ob insuauitem. 2. Mo. mu. 6. lo. aff 5. 2. Mo. mu.

Postea per quinque dies, aut plures, singulis diebus, si ferre possit, fomentum simili modo ex radice Foeniculi in aqua, deinde lauetur, quo paulatim os conuertatur, & propinquissime adducatur. Tunc imponantur subdititia ex Thęda pinguissima illita ex oleo Amygdalarum dulcium. Eius longitu-

gitudo sit sex digitorium indicis crassitudine gra-
cilior, assidue ad extremum: Fiant alia minora. In-
datur paulatim pars tenuior, & conseruetur, ne ex-
cidat: Singulis diebus penitius intromittatur: do-
nec intra os penetret quatuor digitis. Cum vnum
eximitur, statim alterum indatur, antequam con-
niueat. Postea ex Plumbo parentur fistulæ eaden
figura, & magnitudine qua Thædæ, vt per fistulam
egrediantur purgamenta, expleantur fistulæ adipe
ouillo, & indantur confestim post Thædam. Si
Plumbum mordeat, reuertatur ad Thædam, & ite-
rum Plumbum intromittatur aqua refrigeratum:
Saltem noctu Plumbea teneatur. Postea purgan-
tibus vtatur ex Resina magnitudine Oliuæ subditi-
oleo Rosaceo uncta. Nunc mollitorijs vtatur ex
pinguedine, & oleo, si inflammatio adsit, ante, &
post subdititia, & lauetur aqua calida. Si non succe-
dat apertio, iterum reuertatur ad suffimenta.

*Remedia ad hiantem Vterum, & superfluam purgatio-
nem, & vlcera. Cap. VIII.*

CVm Vterus magis hiat, quam oportet, Men-
ses plures fiunt, & deteriores, & humidio-
res: vnde imbecillitas oritur, Genituram non at-
trahit, nec continet. Corripit hic morbus a flu-
xu sanguinis, & cum Menses suppressi, derepen-
te eruperint. Vel si quid in muliere fusum fuerit, & — *Nat. mu.*
corruptum computruerit. Aliquando ex parte, — *2 Mo. mu.*
aliquando aliter. Ad putredinem sequitur fe-
bris, & rigor, & dolor ad imum Ventrem, &
Lumbos, & laterum mollitudinem: morbus le-
thalis. Si diutius protraxerit, prolabitur Vterus.
Huic, cum dolor maxime habuerit, tepefactoria
apponito, & cum remiserit, Vterum foueto, &
Pharmacon infra purgans bibendum dato: alibi
inquit, supra ad reuellendum, Et quæ non mor-
deant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

eant, subdito: & post subdirita purgatoria, cum cerbis colluito, & quam minimum lauato: Cibis tatur siccissimis. Si ab his non sanatur, Pharmaum bibat, quod sursum, & deorsum purget: deinde ad victum siccantem redeat: Astringentia ex decocto Myrthi, aut Rubi, Oleæ, Rosarum, Florum Labruscæ, foliorum Vitis in aqua. Partes circa Vmbilicum spongijs fouendæ: Insessus in frigida, & ablutio. Suffimenta siccantia, graueolentia: ad nares autem beneolentia, suffitus astringentes ex Galla, Bitumine, Pice, Oleæ folia sicca, & oleo subacta super carbone. Optimum auxilium sitis, frequens vomitus, abstinentia Balneorum. Eadem remedia ad læuorem ex humiditate. Victus ex marinis magis: ex Polypo: abstinere a pinguibus. Aluus reddatur lubrica, ne egeat conatu, quo Vterus prolabitur, ex Mercuriali. Si oriantur vlcera, vt contingit ex tenuibus, & saniosis humoribus, aliquando ex Abortu, vnde purulenta, & compacta exeunt, cito curanda. Nam si negligantur, cito augescunt, & putrescunt: quia in tenero loco. Si inflammentur, multa graueolentia, & purulenta exeunt, velut aqua de carnibus; febris, & dolor ingens aliquando ad scapulas pertingens. Prohibere oportet inflammationem, repurgare, explere, ducere ad cicatricem. Aqua in potu, Vinum minime, cibus paucus. Lac Asininum coctum ad mitigandam mordacitatem, superbibere aquam, si dolor capitis adsit. Caprinum ad astringendum: Bubulum ad replendum, Serum coctum ad purgandum post medicamenta purgantia. Vterũ colluere ad pus abstergendum ex grossis, ex fæce Vini combusta, Brassicæ decocto, Butyro ad mitigandum: Malicorio ad cicatricem: Rosarum flore. Arida: Lithargyrus, Squama æris, Aerugo, Thus, Myrtha, Crocum, Myrthilli, Labruscæ flos, Galla, Alumen combustum coquantur

1. Mo. mu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tur contrita in Vino dulci diluto ad mellis crassi-
tiem, quo bis in die illinantur, prius abluta ex aqu
tepida incocta Saluia, Hedera. Mitigatorium mor
sus: Caro Bubala pinguedine illita intromissa, addi
1. Mo. Mu. tis pulueribus siccantibus varijs.

Ad vlcus inflammatum, Myrrha, adeps Anseri
Nat. nu. nus cera alba, Thus, pili Leporis, qui sub Ventre e
2. Mo. mu. lana mollissima. Aliud. Myrthi baccas in Vin
coctas ad colluendum, & Melilotum apponat. Ma
li Punici dulcis putamina in Vino coquito, in qu
dilue Myrrham & Resinam: & linteum intinctum
impone. Ad callum ex vlceribus relictum, qui tact
discernitur durus, eximendus pennis minutissi-
mis in fasciculum deligatis Rosaceo illitis: sursum
Sit. & deorsum sæpius moto specillo donec promineat
tunc volsella placide extrahatur. Porro cum præ-
dicti affectus supra os Vteri fuerint, inanis est om-
nis labor fœcunditatis gratia, redduntur enim pen
tus steriles. Sed si in ceruice fuerint, nisi auferantur,
impediunt conceptionem.

Remedia ad conceptum præstandum.
Cap. IX.

ABlatis Vteri Impedimentis ad conceptum prę-
standum præpationes & requiruntur tum in
viro tum in muliere, & tempora oportuna. Vte-
rus sit mundus, at non vehementer astrictus,
ne vasa obcæcata Genituram non apprehendant:
Sit quidem siccus at non densus sed mollis. Nam
medicamenta vehementius siccantia, quæ aliquan-
do ad sistendos fluores muliebres adhibentur in
potu, aut suffumigijs, vt Rubigo ferri apud Diosc.
conceptum adimit. Idem fere facit Scoriæ ignitæ
extinctio in suffitu, quamuis imbecillius, aut simi-
lia medicamenta in Pessis adhibita Aet. Conueniũt
igitur post purgationem totius, & Vteri, modice
siccan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ccantia, abstergentia, & emollientia: qualis est Ceria cum adipe bubulo in pesso: Suffitus ex baccis c folijs viridibus Lauri contusis, Thure, Myrrha, Artemisia, Aniso adipe, & cera simul contusis: Castorio, Asinino stercore, Allio, Styrace adipe Suillo. Nam his os Vteri conuertitur, & fiat. Mollientia: Pinguedines, seuum Caprinum, Galbanum, semen Lini, Melanthium cum adipe Anserino linteo exceptum subditum. Pulegium sic cum in linteo subditum, & in potu. In calidioribus autem Lac, succus Mali Punici dulcis cum Resina & melle subditus. Mandragoræ radix: succus Mandragoræ & Cucumeris siluestris cum Lacte muliebri. subdititium efficax. Si mulier diu non concepit, Mensibus apparentibus tertia aut quarta die Alumen tritum vnguento dilutum lana exceptum apponito per tres dies: Postea Fel Bouis derasum oleo subactum, linteo exceptum apponito per tres dies. Sequenti die cum viro coeat. hoc enim præcedit astrictio, ne semen eluatur, sequitur apertio vt suscipiat. Assumat in cibo, & potu quę magis expetit. Tempus oportunum est Vernum, Mulier ieiuna, Vir non sit ebrius, neque Vinum album bibat, sed quod fortissimum est ac meracissimum: itemque edulia fortissima: non lauet Calida: Robustus sit, & sanus, abstineat a cibis non conferentibus ad rem.

Superf.

1. Mo. mu.
Nat. mu.

Superf.

Virum adire post adhibitam curationem, desinentibus aut inchoantibus Mensibus: optimum autem est vbi quieuerint: dies enim hi oportunissimi ad conceptum. Quod si non successerit, reliquis bene habentibus, nihil prohibet in alijs diebus coire. Nam exercitatione alacriores fiunt, & venulæ magis laxantur. Additur in libro de Superfœtatione. Si marem generare voluerit, Mensibus desinentibus aut defectis misceatur: & quam maxime impellat, donec emittat semen, obliget autem testiculum

1. Mo Mu.

ſum ſiniſtrum. Ad ſemellam autem cum plurim
Menſes prodierint, dum adhuc eunt, & obliget te
culum dextrum. Sed hanc ſententiam reprobat Ar
4.Ge.an.1. ſtot. quam tribuit Leophani. Præterea Auic. teſtatu
leproſos naſci, ſi menſtruata coeat. Vt autem au
dius Vterus ſemen ſuſcipiat, aiunt Zibettum glan
illitum in coitu voluptatem mulieri ad augere, vn
de alacrius ſemen admittit.

De ſignis conceptus, & Regimine. Cap. X.

Signum concepiſſe non fluxiſſe Genituram vſ
que ad ſeptimam diem. Nam in ſeptem diebu
Genitura habet, quæcunque corpus habere debe
lib. de Principijs. Sed oppoſitum videtur in lib. d
Natura pueri. Die ſexta reperta eſt Genitura a mu
liere per ſaltum excluſa inſtar albuminis oui tenu
pellicula incluſi. Præterea maſculum in 30. diebu
2.Ge.an 4 perfici, ſeminam in 42. An teſtatur Ariſt. prius fier
veluti delineationem, poſtea perfici? Delineationem
quandam vidiſſe teſtatur in die ſexta auctor libri d
Natura Pueri.

1.Mo.Mu. Idem teſtatur Hipp. ſi Genitura exeat poſt ſe-
5.Aph.61 ptimam diem, Abortum eſſe. Alterum ſignum
eſt, ſi tempore ſolito ceſſent purgationes, neque fe-
bris ſuperueniat, neque rigor, & faſtidia incidant: iu
dica in Vtero habere. Gal. faſtidia fieri ob læſionem
oris Ventriculi vt in Pica: contingere poſſunt pro-
pter vitioſos humores in toto corpore, at tunc fe-
bris, & horror aderit: non ſignum eſt concepiſſe. Si
non ex alio cognoſcas, ex hoc. * Oculi diſtracti,
cauiores, eorum candidum liuidius apparet Ma-
culam ſolarem in vultu habent, Vinum odio ha-
bent, & cibos auerſantur, morſus Cordis, & fre-
5.Aph.45 quenter ſaliuam expuunt. Experimentum. Aquam
mulſam dormituræ da: ſi Alui tormina patitur,
con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

concepit, si non: non concepit. Aliud. Mel & Anisum tenuissime tritum ex aqua bibat, & super dormiat. Si tormen circa Vmbilicum, prægnans est, alioqui nequaquam. Ex subdititijs non valde fortibus dolores in articulis, stridor dentium, distentio membrorum, & oscitatio, concepisse spes est. Mamma maior est qua parte foetus existit; oculus quoque maior & splendidior. Foetus maris in dextris magis, fęminę in sinistris. Quę marem concepit, bene colorata est: quę fęminam, male. Quæ maculam solarem in facie habet, feminam. Papillæ sursum conuersæ masculum, deorsum fęminam. Lac super folia emulctum, si condensetur, mas; si diffundatur, fęmina. Aetius. Cum Genituram acceperit, horror quidam, & moderatus dolor circa pubem, & Vmbilicum. Os Vteri sine duritie occluditur, & sursum progreditur, siccum: languet Venus. Menses consueto tempore non apparent. Venæ pectoris virent, & Mammæ intumescunt, & in progressu Lac colligunt. Lac tertio vel quarto mense aduenit, cum foetus moueri incipit. Circa secundum mensem salsa, & acida appetunt pręter consuetudinem. Aduenire solet Pica a secundo ad tertium mensem in quibusdam: aliquando vsque ad quartum. Incipit vt plurimũ circa 40. & nausea, & vomitus. Vrina ignita, rubens. Ad foetum conseruandum: Victus ratio sola, si quid non contigerit præter naturam. Cum concepisse cognouerit, abstineat a Venere saltem vltra nouem dies. Quæ abstinet a coitu, facilius in partu liberabitur: Frequens coitus impedit conceptum, aliquando superfoetat. Si non exierit Genitura, tenuis victus conuenit, per sex dies, melius per septem. Motus vitet: non lauet per omne tempus: Deambulatio in loco plano, & leui. Desideat super mollia. Deinde vsque ad dies 30. moderato victu vtatur ex pane, carnibus Palũbæ, & similibus: aut Marinis ijs, quę Aluũ sistãt

Superf. *5. Aph. 48 42.* *Ster.* *Nat. pu.* *1. Sy. ca. 7.* *Superf.* *1. Mo. mu.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

aſſis potius: Abſtineat ab oleribus: Caput non ma-
Sept.par. defaciat. Poſtea tranſeat ad conſueta poſt primam
Quadragenariam, in qua, magis periculum eſt abor-
tus. Si contigerit aliquid præter naturam, mulierem
Vtero gerentem capi aliquo morbo acuto, lethale.
Nam ſi cum febre, perit fœtus vi febris, aut inedia.
Quod ſi crebrius nutriamus, matrem occidemus vi-
ctu intempeſtiuo Gal. Idem in cæteris acutis ſine
5.Aph.30 febre. Quæcunque Vtero gerentes à febribus corri-
55. piuntur, & fortiter calefiunt ſine occaſione manife-
ſta, difficulter pariunt, aut ex Abortu periclitatur.
Gal. quia grauidæ non ferunt remedia valida, & vi-
ctum exquiſitum. Si perdurent praui humores vſ-
que ad partum, difficulter parit: & valetudinarium.
Ad bonum autem partum requiritur virtus valida
5.Aph.43 vtriuſque. Si grauidæ Vterus patitur Eryſipelas,
lethale. Remedia magna ſunt, Venę ſectio, Purga-
5.Aph.31 tio, Inedia, Aquæ frigidæ potus, Vſtio, vehementer
alterantia. Venæ ſectio. Sanguine miſſo ex Vena,
abortit, & magis, ſi fœtus ſit maior, Gal. ob defectũ
alimenti. Minus periculoſum per Cucurbitulas, aut
Hirudines ex locis diſtantibus ab Vtero. Tutius
in principio & ante quartum menſem. Purgatio.
4.Aph.1 Grauidas purgare turgente materia a quarto menſe
5.Aph.29 ad 7. minus has. Recentiores & ſeniores vereri
oportet. Gal. quia fætus, vt fructus nouellus & ma-
turus a quocunque motu abſcedit. Sed purgantia
valida non ſolum motu, ſed & qualitate venenoſa
corrumpunt fętum. Eligenda igitur mitiora, & quę
aſtrictionem participant. Sy. roſatus ſolutiuus, Ta-
marindi, Rhabarbarum, Mirobalani. Paul. Rhapon-
ticum grauidis tum ante cibum, tum poſt exhibet.
Si Aluus plurimum profluat, periculum eſt ne abor-
tiat. Gal. ob defectum alimenti melius per ſuperio-
ra, ex aqua tepida, aut decocto Anethi, non Clyſte-
res. Victus tenuis in primis menſibus non pericu-
loſus, cum fætus modico eget: immo iuuat ad con-
tineu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

inendum fœtum. In prima septimana exquisitus: 1. Mo. mm.
non solus potus, sed sorbitiones validiores. Aquę
rigidæ potus non gelidæ, nec in magna copia, ne
extinguatur fœtus. Si lauare opus sit, pauca & non
valde calida lauetur. Non inustiones, & quęcunque
horrorem incutiant, aut motum quemcunque vehementem, prę(ser)tim intra Vmbilicum, & Crura.
Non Opiata, nec vehementer alterantia, quia corrumpunt fętum. Si ex remedio, aut vi morbi Abortus contingat, adhuc grauius laborat mulier. Nam accessio fit alterius morbi ex Vteri hiatu, aut inflammatione. Minus si partus sit naturalis: quia minus laceratur Vterus. Inquit Hipp. Abortus grauiores sunt, quam partus, quia sine violentia non fiunt: aut ex Pharmaco, aut potu, cibo, aut subditiijs medicamentis, aut aliqua alia re. In his periculum, ne Vterus exulceretur, aut inflammetur, quod periculosū. Aberrant igitur, qui dedita opera tamquam remedium Abortum parant. Si pręgnanti menstrua fluāt singulis mensibus, tenuis redditur, & debilis: aliquando febris corripit, pallida, licet pauci exeant. Fœtus quoque tenuis ac debilis redditur. Si purgationes eant, impossibile est fœtum esse sanum. Gal. inquit: Si paucus semel, aut bis excernatur, repertum est, fœtum non pati. Sed si pari 5. Aph. 60
quantitate, & singulis mensibus exeat, impossibile fœtum sanum esse, non enim attrahit. Exire autem in his non ex fundo, sed ex ceruice. Si curetur melior euadit fętus, & mulier.

Si non curetur, fœtus corrumpitur, & ipsa 1. Mo. mm.
quoque periclitatur, ne morbus fiat diuturnus, & ex Abortu, ne Vterus magis hiet. Remedia requiruntur astringentia, & repellentia. Stercus Asininum siccum, & Rubricam, & Sepiæ testam terito, & linteo illigata apponito. Aut Pęonię semina nigra in Vino diluta bibenda dato. Dioscorides laudat rubra. Si inter coendum imus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Venter dolet, & sanguis recens exeat, Lini semen tusum & Muscum mollem, & adipem Anserinum mixta, & molli lana excepta apponito: nam mollit, concoquit, & exsiccat. Abstineat a coitu. Si prægnanti distillatio à capite in Ventrem fiat; febris debilis corripit. Palpitationes quibusdam debiles, quæ redduntur acutæ: cibi fastidium, impotentia. Periculum est ne fœtus corrumpatur. Ipsa quoque in periculum adducitur, si non curetur. Vbi effugerit, nempe fluido Ventre, statim constringere oportet. Nos commode euacuabimus ex Rhabarbaro in substantia sumpto. Deinde astringentibus vtemur, Saccharo rosaceo, Diacitonio, Bolo Armeno. Si dolor in Ventre, aut Lumbis fuerit, formidare oportet, ne abruptis pelliculis fœtus deijciatur. Mitigandus fomentis ex aqua calida incocto Chamæmelo, Anetho, Clysteribus mollibus, purgatione leni, si opus sit.

Si contingat Vteri suffocatio, quod maxime fit, vbi mulier laborauerit, & cibum fastidit, Vtero calfacto, & pauciore humore fętui accedente, vnde cõmotio ad Hepar & Pręcordia. Vel cum a capite distillatio in Thoracem fit, vnde respiratio tollitur, satis est motum sedare assumpto cibo, qui celeriter ad Vterum feratur. Vinum cum modico panis tosti. Nam reliqua remedia grauidis non conueniunt. Ad cibi fastidium, & Picam vomitus ex aqua tepida, Paul. & Aet. Cibi varij, & varie conditi. Lambere Amilum pro terra: Ventriculum roborare astringentibus.

De Conceptu falso. *Cap.* XI.

VIdentur aliquando mulieres concepisse, cum Vterus intumescit, & Menses deficiunt: aut ex morbo, aut ex cõcubitu, vnde conceptus deprauatus fiat, quę Mola appellatur. Ex morbo in
Nat. mu. Hydrope Vteri: in quo Menses pauciores, ac dete-
rioros

uiores fiunt:deinde repente deficiunt: & Venter intumeſcit, & mammę ſiccę fiunt, & reliqua male habet: & in Ventre ſibi habere videtur. Deprehenditur autem ex aqua laborare etiã tactu. Nam os Vteri gracile, calidum, humectum: In proceſſu dolor circa imum Ventrem, Lumbos, & Laterum mollitudinẽ. Fit maxime ex Abortu: fit & ex alijs cauſis, ex inflammatione. Augeſcit aliquando vſque ad decimum menſem: Tunc venter aqua impletur, & Vmbilicus eminet, & pedes intumeſcunt, clauiculæ attenuantur. Contingit in hoc morbo Vtero geſtare per duos menſes, aut paulo amplius: Sed fœtus corrumpitur à multa aqua: Ex Abortu autem effuſa multa aqua plerunque moritur. Rigor aliquando & febris corripit. Ex flatu: cum ex Ventre flatum acceperit, eleuatur, & intumeſcit Menſibus non prodeuntibus: ex ſanguine non erumpente ob clauſionem, craſſitiem, viſcoſitatem: Dolet in coitu, grauitas. Venter prominet. Deſiderijs ſimiliter afficitur, vt prægnantium. Dolor ſtomachi præcipue poſt dies 30. alias atque alias in Ventre circa Vmbilicum, Collum, Inguina, Lumbos. Aliquando poſt duos, vel tres menſes menſtrua erumpunt in pudendum aceruatim veluti carnea ex corruptione fœtus. Quibuſdam alterius. Aliquando ad ſex menſes erumpunt ſuppurata ſupra Inguen. Iterum Hipp. Vbi Vterus concluſus fuerit, vt Menſes ſurſum ad mammas, & ad pectus ſecedant: & imus Venter attollitur, inexpertæ putant in Ventre habere. Vſque ad 7. & 8. menſes Venter pro ratione creſcit, & pectora eleuantur, & Lac innaſci videtur. Poſt id tempus mammæ gracileſcunt, & Venter, & Lac euaneſcit, quo tempore ſe parituram ſperabat, Venter euaneſcit, & concidit. His contingentibus Vterus modico tempore fortiter contrahitur, & oſculum reperire non datur, præ contractione & ſiccatione. In mammis autem tubercula

1. Mo. mu. Nat. pu.

1. Mo. mu.

2. Mo. mu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fiunt dura partim maiora partim minora: non suppurantur, sed semper duriora, vnde Cancri occul-
3.Mo.mu. & alia grauia symptomata superueniunt; vnde pereant, nisi cito curentur. Mola conceptus est depra-
Ster. & uatus a crassa Genitura intus retenta. Fit cum mul-
1.Mo.mu. ta menstrua modicum, & morbosum semen conceperint: Vnde foetus non rectus, & Venter plenus est vt prægnantis. Sed nihil in Ventre mouetur neque Lac in mammis fit, licet sint turgidæ, Nam in foetu naturali mouetur tertio mense in masculis, quarto in fęminis. Eodem tempore Lac gignitur in mammis. Perdurat Mola ad duos annos & tres. Si unica caro est, incurabilis est, sed periculum in ingentem molem excreuerit. Si plures erumpit per pudendum sanguis multus, & carnosus. Si id modice fiat, seruatur: sin, ex fluxu moritur.
4.Ge.an.7 Arist prodit, Molam fieri, cum pro coctione inquinato fit ob imbecillitatem caloris, & multitudinem menstrui. Durasse aliquando annos quatuor, & Abortu dysenteria peperisse carnem adeo duram, vt ferro transfigi non posset, ac periclitatam: comitari aliquando per totam vitam. Raro contingere, & solis mulieribus. Auic. inquit, existimari duplicem esse causam, quarum vna est multitudo materierum effusarum ad Vterum cum vehementia caliditatis: altera, apprehensio aquæ mulieris in coitu. An semen præter naturam humectatum non retinet figuras eorum quæ coagulantur, ideo foetus informis fit? Quod autem pręter naturam crassum inest, non separatur a partibus coagulatis, sed simul cum partibus concrescit: vnde durities. Paul. & Aet. Tumorem induratum instar lapidis interim in ostiolo, interim per totum Vterum. Vnde in progressu tendit in Hydropem. Fieri ex inflammatione, aut ex vlcere, cui supercreuerit caro. Quidam, inquit Paul. Molam afferunt carnem informem Vteri tunicis adhærentem, edi in lucem

foetus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

foetus modo. Raſ. & Auic. vnde poſteriores acceperunt. Molam vocant omnem affectum ſimilem prægnanti, Flatuoſam, Aquoſam, Humoroſam, Carnoſam. Sed molam vere dictam eſſe carnem informem, quæ & mouetur alio modo quam foetus naturalis. Raſ. moueri inquit, cum duriter tangitur.

Curatio ad Vteri Hydropem. *Cap. XII.*

PRius dolores mitigandi: Calida lauare oportet, & tepefactoria adhibere, donec ſedetur. Poſtea Pharmacum purgans deorſum bibendum ſcilicet ex ijs, quę trahunt aquas, vt in Hydrope dictum eſt. Poſt purgationem Fomentum ex ſtercore Bubalo. Vltimo Subdititia, quæ Vterum expurgant, & Menſes eliciunt: vt tandem cum viro dormiat. Nam ſi pepererit, ſana redditur. Eadem ferme repetuntur alibi. poſt purgationem perſeuerandum in medicamentis ſubdititijs. Bibat corticem Crithmi alternis diebus. Pæoniæ grana nigra quinque, Sambuci fructum in Vino ieiuna, Mercurialem quamplurimam edat, & Allium crudum, & coctum. Ad ſomnum vtatur mollibus, & multa potione: Obſonijs marinis potius quam carnibus. Si interim conceperit, & pepererit, cum puerperij purgamentis ſubpurgantur etiam quæ prius inerant. Sed ſi multum tempus proceſſerit hydropos, & in Ventre habuerit, corrumpit, & eijcit, & cum foetu aqua effunditur, & mulier plerunque moritur. Sanguis autem corrumpitur, & aquoſus redditur. Huic Lac bibendum dato, & Papauer album potandum, donec foetus moueri poterit. Nam ante hoc tempus, vt plurimum abortit. Si febris ſuperuenerit, aut aliquis æſtus in Ventriculo, & ſitierit vehementer, ex potu aquæ Splen attollitur, vnde

Nat. mu.

1. Mo. mu.

Venter, & crura aqua implentur. Ideo continere
2.Mo.mu. oportet. Iterum alibi inquit. Cum ſic habuerit, Pharmacum infra purgans bibat: Subdititijs vtatur, & fomentis odoratis. Per diem penicillis plumbeis vtatur, prius aqua calida non mordente colluatur. Poſt appoſitionem colluat ex decocto Cneſtri, ideſt Timæleæ: in aqua admixto oleo Narciſſino, aut Anethino. Si permanſerit, iterum Pharmaca bibat ad aquam purgandam: Cibis vtatur panibus, & oleribus elixis, & marinis potius quam carnibus, aut extremis partibus coctis flaccidis. A pinguibus, & dulcibus abſtineat. Victus frigidus, & glutinoſus ad Hydropem, quia aqua tenuis a calido fit. Quod Celſus notauit in Hydrope. Laboret plurimum ante, & poſt cibum, non lauet frigida. Adiantum bibat in Vino diluto ieiuna diebus inter purgationes. Subdititia aquam purgantia: Cyclamen in linteolo, Cuminum, Vua paſſa alba, Vrticæ ſemen, Ari radix. Cantharides modico tempore, & per longa interualla cum
2.Mo.mu. Cupreſſi ſucco ex aqua efficax. Vnguentum Narciſſinum: Cuminum quod editur, Myrrha, Thus, Abſinthium, Cyperum, Vnguentum Roſaceum cum puluere ex Lino dum pectitur, decuſſo, ſubdatur per totam noctem: lauet, & aqua odorata perluat. Aliud ex Myrrha, Sale, Cumino, Felle Tauri, Melle.

2.Mo.mu. Si flatus in Vtero ſit: ardorem facit, & præ ardore intumeſcit, & dolet. qua flatus exit, ſtridet, mordet; tota intumeſcit, febris oritur, & ardor. Præ dolore exilit valde, virum non admittit, erigi non poteſt, neque dirigi. Onus graue in Vtero iacet, Capitis dolor, anxietas, loqui non poteſt. Cum dolor exacerbatur, clamat, & dolet omnia, Lumbos, pubem, & ſedem. Vrina ſupprimitur, Venter ſuffocatur. mori cupit, & Præcordia diſtenduntur, Stomachus mordet, os amarum

Vo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

omit acida, & pura: Frequenter ructat, & melius
habet: sin minus, intumescit, & si tetigeris, renititur,
& dolet. Contingunt hæc quia ventus in Vtero est,
& Genitura.

Desideat in oleo calido iniectis aromatis, Iun-
ci flore aut in aqua Lauri, aut marina. Optimum
prius Ventrem purgare molli Clysteri, aut glande
ex lana illota cum Melle, aut efficacius Cępa
in Oleum, & Mel tincta. Vterum colluere ex aqua
mulsa, aut aceto mulso, & oleo. Subdititia, &
potiones. Aromata omnia, & Vnguenta odora-
ta, Laurus, Myrthus, Saluia, Cedri, & Cupressi
ramenta contusa, & cribrata inspergantur in Vino
odorato, & oleo Rosaceo infundantur. Folia Li-
ni, & semen trita, & lana excepta appone. Effi-
cacius vnguentum Irinum, Crocum, Lini folia,
Adeps, gallinaceus, Lac muliebre. excipiantur
rasura linteoli. Potio. Saluia, Cyperus, tusa no-
ctu madefiant, mane cremor excolitur, Tritici fa-
rina adiecta, & aceto, & Laserpitio Fabæ magnitu-
dine modice coctis. Cuminum, & Anisum fumere.
Hodie in vsu Diacyminum. Si inueterauerit, defi-
cientibus menstruis præmittenda Venæ sectio, aut
purgatio.

Remedia ad Molam carnosam. Cap. XLII.

INquit Hipp. Hanc maxime quidem ne curato, *Stor.*
aut certe cum prædictione: quia ante quartum
mensem non cognoscitur, sine Lacte, & sine
motu. In progressu induratur, & cum nunquam
maturescat, coalescit. Primum totum corpus
fouete, deinde per sedem Clysterem adhibeto, quo
purgetur. Muliere enim a Pharmaco calefacta for-
tasse commouebitur quod conceptum est, vt vi-
deatur foetus. Amplius Vterum colluito, vt sangui-
nem educas: sin minus, subdititijs vtatur ex Bupre-
sti.

sti.Bibat Dictamum Creticum in Vino, aut Casto-
rium,Cucurbitam retro ad laterum mollitudinem
affigito, & plurimum sanguinem detrahito pro vi-
rium robore: nam aufert nutrimentum.
2.Mo.mu. Item Thimbram tritam in aceto & aqua biben-
dam dato: aut Hyoscyami semen tritum. Vterum
colluito cum Muria ac Laserpitio & aceto,aut cum
aqua. Optimum infundere aquam mulsam cum
aqua Lentium, aut Erui, aut flore Violę, ideft
Leucoij. Si purgationes exeant tanquam exustæ
Myrthum coquito & perluito. Et apponito Myr-
rham & Netopum, ideft Oleum Amygdalarum
dulcium cum lana. Ras.pillulas fœtidas sæpius ex-
hibet.Decoctum de seminibus,Oleum de Cherua.
Trociscos de Myrrha.Indit pessaria educentia fœ-
2.Mo.mu. tum præcipuè ex Ruta & Mentastro. Ad tumorem
scirrosum Vteri, qui videtur veluti lapis tangenti:
Os asperum multis radicibus præditum digitum
non admittit.Superuenit febris circum refrigerās,
fremitus:dolor in imum Ventrem,& laterum mol-
litudinem, & Lumbos, cum scilicet Menses com-
putruerint: aliquando ex partu & frigore:aut pra-
ua uictus ratione.

Huic medicamenta purgantia danda sunt.Laua-
re multa aqua calida,item oleo:& fomentum adhi-
bere qua parte dolor fuerit.Cum recens lota fuerit
aut fota:immisso specillo,os Vteri dilatare, aut di-
gito. iterum fouere diuturne cum decocto Cucu-
meris syl. Deinde mollitoria apponere, quę tribus
diebus adhibeantur.Cum os molle apparuerit, in-
tromittendus penicillus ex Lino crudo longitudi-
ne quinq; digitorum non crassior paruo digito, in-
cipiendo a tenuiori, illitus adipe Anserino. Postea
adhibito fomento odorato suffito:Glans mollitoria
indatur,aut Nitrum superillitum ne exulceret:non
enim mordeat. Teneat per duos dies: decedet ex
hoc veluti cortex & pellicula crassa·Intermissis ue-
ro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ro tribus diebus, Cyclaminum cum Narcissino subdito. Si hæc non purgarint, cum multa considera-tione apponito id quod cum Buprefti paratur, & cum fortiter momorderit, glandem extrahat, & pudendum colluat cum aqua calida, & in oleo insideat. Postridie adhibeat adipem Ceruinum cum lana. Si adhuc purgatione egeat, fiat per mollitoria post tres dies: ex Narcissino primum, deinde Netopo. Iterum odoratis colluito & pinguibus. Postridie Pulegium indito per vnum diem: postridie foue cum Aromatis. Vtatur cibis acribus marinis, aut carnibus. & in Mensibus Castorium sumat. Paul. & Aet. Molam esse tumorem induratum, aut ex inflammatione, aut ex vlcere, cum supercreuerit caro. Insequitur grauitas deorsum trahens, gracilitas, color vitiatus, inappetentia: solet in Hydropem conuerti: licet incurabilis putetur, non negligenda remedia, Cataplasmata laxantia, Fomenta, Pessi mollitorij, non acres: insessiones. Cerata ex Althæa, Oleo Cyprino, Caricis, Pinguedine: Cucurbitulæ cum scarificatione, Dropaces, Rubificatoria: at hæc non probat Hippocrat. Suffitus aquæ marinæ, vel murię incoctis Lauri baccis, Pulegio, Sillnia, Artemisia, & alijs digerentibus.
Ex his remediis sępe plurima copia egreditur sanguinis grumosi & atri, vnde affectio dissoluitur, sed periculum de nimio fluxu Hippocra. Philosophus quidam vsus est in uxore Vino generoso incocta Ruta & Anetho, potu continuo calido, unde excreuit sanguinis copiam.

De Abortu causæ, & signa. Cap. XIV.

Abortus est fœtus deperditio, ideft imperfecti fœtus emissio. Qui dedita opera parant, subiacent legibus tanquam de homicidio: vt fatetur Galen. & Hippocr. in Iusiurando. Aetius tamen medi-

1. in 6. Ep. 2. An animal sit quòd in Vt. 5.

medicamenta abortiua docet: & in libro de faci parabilibus ad Splenem. Num forte liceat aliquan do, vt matrem superstitem habeamus? nam ea pe reunte, etiam foetum perire necesse est. An reme dia aduersus morbum danda sunt, non ad foetum perdendum? Quod si vi morbi, aut remedijs qui busdam necessarijs perdatur, medicus excusabil

2. Nat. fa. 12. est. Causæ Abortus ad summum tres sunt. Mole nimia, Pondus, Morsus. Moles, cum Vterus disten di amplius nequit ad perfectum incrementum. Sũ enim quædam, quæ facile concipiunt, sed gestar

1. Mo. mu. nequeunt, ideo perdunt, vt plurimum tertio, an

5. Aph. 44 quarto mense, nulla causa manifesta. In causa est imbecillitas. Hippocr. Quæcunque præter naturam

Ste. & Su perf. tenues existentes Vtero gerunt, abortiunt ante quam foetus crescat. Menstruum, aut bimestre trimestre, aut amplius ferre nequeunt, cum Vte

Nat. mu. rus tenuis fuerit, nec amplius distendi potest. Ite rum inquit: Mulier pręter naturam extenuata au gere fętum amplius non potest. Quæcumque au

5. Aph. 45 Nat. mu. tem mediocriter corpora habentes abortiunt se cundo, aut tertio mense, sine occasione mani ijs acetabula Vteri plena muccoris sunt, & nõ sunt ex pondere fętum continere, sed abrumpu Alia ratione, si qua mulier natura sterilis forte c cipiat, abortit, defectu scilicet nutrimenti, cum alio vertatur nutrimentum: aut quia menstrua non se cundum rationem procedant, vnde mulier labo

Nat. mu. rat, & deijcit foetum: vt innuit Hippocr. Hoc modo Abortus similis est Partui naturali, cum sponte ex defectu nutrimenti paulatim abscedat, non per

1. Mor. mu. abruptionem. Abruptionem faciunt violentam, motus, saltatio, ponderis eleuatio, Percussio, Voci feratio. & alia multa etiam animi motus. Morsus irritantes ad expulsiones: vt Medicamenta, Pessi acres. Cibi acres, & quæcunque turbant Ven trem, seu humores distillantes, seu putredines.

Quæ-

quædam ex his fætum enecant, vnde sequitur abortus. quæcunque vehementer alterant, vt Venena, & Medicamenta purgantia, odores praui: & quæ auferunt alimentum, vt magnæ euacuationes, venæ sectio, inædia.

Signa futuri Abortus: Si mammæ repente gracilescunt, abortit. Si altera mamma geminos habenti extra aut sinistra, alterum abortit, marem, aut fœminam. Et rursus. Quæ corrupturę sunt foetus, ijs mammæ gracilescunt. Si vero rursus duræ fiant, non corrumpent. Nam simul natura per Venas dispensat Vtero, & mammis, vt patet in conceptu. Mulieri Vtero gerēti, si Lac multū à mammis effluat, foetū imbecilē significat: Si vero mammę solidæ fuerint, foetum saniorē significant. Quod. n. debuisset tendere in alimentum foetus, effluit ex mammis, vt in auersantibus cibum vomitus. Si vero mammæ solidæ, significant asseruari materiam pro Lacte, quāto magis foetus augetur. Hic enim est partiū consensus: vt vna læsa, altera lædatur. Conuertuntur igitur propositiones. Si mammæ gracilescant, aut multum Lac effundant, coruptio futura est, aut foetus imbecillis est. Si vero solidæ fiant, idest plenę non effundentes, foetum saniorem significant. Si rursus durę, idest plenæ, non corrumpent. Quāquam Gal. aliter in Com. sentiat. Quę abortiunt non ex defectu nutrimenti, sed ex violenta abruptione, ijs non paulatim mammæ gracilescunt, sed repente. Sed quę corrupturę sunt foetum, deficiente paulatim alimento, ex necessitate mammę paulatim gracilescūt. Nam in partu maturo, licet multa purgatio succedat, non tamen gracilescunt mammæ: quia iam collecta est materia pro Lacte, nec duobus amplius natura incumbit, & quod in Vtero collectum erat, superfluum est. Fieri autem Abortum ex acetabulis muccosis, cognoscitur Hippocrat. quia humida fit, & muccosum quid defluit, & non

5. *Aph.* 37 38. 53.

5. *Aph* 52

Nat. mu.

mor-

mordet: & in Menſibus vbi fuerit purgata, p
1. Mo. mu. duos, aut tres dies mucci ab Vtero prodeunt.

Si autem ex mordentibus, & irritantibus Abor-
tus fiat, horrores, & febriculæ contingunt: dolor
in alijs, & alijs partibus: cibi faſtidium, oris amar
tudo. Hæc ſi biliosa per ſeceſſum egerat, quod ſę
contingit, melius deget. Prognoſtica. Abortu
periculoſior eſt partu, ob violentiam. Periculu
ne Vterus exulceretur, aut inflammetur. Plurim
Abortus fiunt in primo Quadragenario: nam e
Sept. pa. præterito, foetus fortiores fiunt. Iterum in ſext
Oct. pa. Quadragenario, cum foetus deſcenderit laxati
membranis. Si naſcantur in octauo menſe, Abor
tus ſunt: in ſeptimo autem quidam vitales, ante
quam ex deſcenſu foetus laboret: robuſtio
enim eſt.

Præſeruatio ab Abortu. Cap. XV.

CAuere oportet a cauſis Abortum facientibus.
Sed quædam præſente fœtu auferri non poſ-
ſunt: vt imbecillitas Vteri propter extenuationem,
vt propter humectatos cotyledones. Sed ante
conceptum craſſificare oportet, & Vterum ſiccare,
ac roborare. Dum Vtero ferunt ſolum ad cauſas
recentes occurrere licet, ne abrumpant, ne auferant
alimentum, ne corrumpant. Ideo compeſcendi
fluxus, & optimo nutrimento reficiendę mulieres,
& Vterus aſtringentibus roborandus. Si morſus
adſit, humores mordentes euacuare, ex Manna,
Rhabarbaro: Contemperare victus ratione.

1. Mo mu. In fluxu a capite, Ventre fluido periculum effu-
gitur, ſed ſtatim concludere, ac conſtringere opor-
tet. Si mulier ægrotauerit, & Venter concludatur,
aut magnus fiat, etiam ſic puer perit a labore cal-
factus, & a tumore preſſus. In his modica ſangui-
nis miſſio iuuat ex brachio. Si biliosa fuerit, &
do-

doloribus vexata, si per secessum deiecerit biliosa, melius deget. Vt mulier non abortiat: Cancer fluuiatilis in Vino tritus in potu: nam facit ad tabescentes. Non Leporis prægnantis coagulum, vt quidam tradunt, in Vino, licet sistat fluxiones vteri, sed enecat fœtum, Diosc. Hippocr. Si in ita Abortum facit, nec eijcere velit, triticum torrefactum, & molitum, Vuam passam albam ex aqua pulsa cum modico oleo bibat ieiuna. Postea Raphani semen tritum cum aceto, & adipe Anserino bibat. Origanum, Pulegium cum Polenta ex aqua: Lauri folia cum Gummi ex aqua: Pastinacæ semen ex Vino diluto. *Dinam.* *Ster.*

Conueniunt igitur Emplastica ad tollendam asperitatem, siue ex mordentibus, siue ex motu abrumpente: adiungenda quæ ferant ad Vterum modice acria. Hodie vtuntur ouis sorbilibus cum Coccio. Extrinsecus autem Vnguento de Comitissa ad lumbos, & supra pectinem: nam astringendo corroborat. Ad vitia autem antiqua, ex quibus abortit: curanda est, cum non Vtero gerit. Cum in Ventre habens foetum menstruum, aut bimestrem corruperit, & ad perfectionem gestare non possit, & tenuis præter naturam fiat, huius Vterũ purgare oportet, & corpus pinguefacere. Non enim prius fœtum perferre poterit, quam Vterus crassus fiat, & robustus: Iterum: Post Pharmaca purgantia sursum, & deorsum, Lac Asininum, aut Serum bibendum dato. Postea adhibito fomento Vterum purgato ijs quæ non mordeant: Postea aceto colluat, & suffiat aromata: Vt omnia facta sint prima die Mensium. Postea lota, & leuiter pasta, suffita affuso Netopo, & Rosaceo coeat. Iterum si Vterus distendi nequeat ad perfectam magnitudinem cognoscitur, cum sæpe statuto tempore eodem sine causa manifesta abortit. Huius Vterum colluere oportet, & subdititijs quam maxime inflare Cucu- *Nat. mu.* *Ste. & Superf.*

mera-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

merario medicamento. Cucumeris syl. medu
contuudatur, & cribretur: eius modicum excip
tur multo Melle cocto, addito modico Laserpit
Summo specillo indatur in os Vteri, vt peniti
penetret: Sinatur, donec liquatum fuerit. Ter
quoq; die repetat, aut pluribus interiectis. Ela
rium idem præstat, & Colocyntidis medulla e
dem modo. Post hoc tempus edat Allia plurima,
Sylpij caulem, & quidquid flatum inducit, Interi
ctis diebus mollientibus vtendum: & post Me
sium apparitionem, vbi sicca fuerit, cũ viro misce
tur. Flatum etiam inducit in Vterum Allij caput in
tegrum, & Laserpitium in subdititijs. Sed noxa m
lientibus corrigenda intus, & extra pinguedin
Anatis, oleo Amygdalarum dulcium, affricatis su
pra pectinem. Si ob Cotyledones pituita plenos
hanc succo grossorum eluito. Postea per acerba bis
aut ter Alumine, Galla, Malicorio, deinde apponi
to quæ pituitam purgent: & mollia fomenta e
Lauro: Colluito aqua, & aceto pari mensura, & i
Mensibus aromata suffito: Impasta, & illota cum
viro dormiat: Fascijs crura circũdet, & oleo illinat
a. Mo. mu. Purgant pituitam, aquam, & muccos, & non exul-
cerant, Subdititia: Myrrha optima, Salis Grumum,
Pix Aromatis imbuta: & trita apponito. Aliud.
Grana Gnidia decorticata 30. Indicum, quod Per-
sæ Piper vocant, in quo rotundum inest, Myrthida
num vocatum, idest, vt puto Gariophyllus, cum
Lacte muliebri, & Melle ex lana pennæ inuoluta
indito, & per diem finito.

De Partu naturali. Cap. XVI.

Oct. pa. PArtus secundum naturam perfectissimus septẽ
Quadragenarijs constat, qui dies 280. ad sum-
mum continent. Decimestres appellantur, quia
continere 9. Lunas integras, & paulo amplius:
sin-

singulis Lunis assignando dies 29. cum dimidio, & paulo amplius ab vno nouilunio ad alterum. Desunt autem vsque ad dies 280. dies 14. cum dimidio, quæ est pars decimi mensis, aliquando vndecimi. Si enim conceptio fuerit vltra plenilunium, attingit mensem vndecimum. Nouimestres minus perfecti sunt: adhuc minus Septimestres, vitales tamen in diebus 182. cum dimidio, quod est anni dimidium: ad minus continet menses quinque integros, primum, & vltimum non integros. In libro de Principijs perducitur ad dies 210. qui attingit mensem octauum, & prætergreditur quintam Quadragenariam. Sed apud hunc mensis est dierum triginta Gal. ad summum peruenire ad dies 204. In sexto Quadragenario laborat foetus in Vtero, qui octauum mensem includit, aliquando partem septimi, vel noui. Laborat autem quia maturescente foetu pelliculę spicarum more laxantur in septimo mense, vnde foetus prę grauitate descendit propinquior factus ad exitum. Ex tensione Vmbilicus conuulsus dolorem matri inducit, Multæ etiam febricitant: quędam pereunt cum foetu. Aliquando claudi, & cæci nascuntur. Fortissimi, & plenissimi foetus in laxatione pellicularum violantes, & disrũpentes partum fieri cogunt, sed plurimi intereunt: quia cum parui sint, 40. dierum afflictionem ferre nequeunt extra Vterum, vt Decimestres perfectissime faciunt. At si in 8. mense exeant, omnes moriũtur, quia adhuc ægrotus ex laxatione pellicularum in 7. mense, cogitur ex partu laborare. In septimo Quadragenario quibus bene futurum est, soluuntur inflammationes tum matris, cum foetus. Venter fit mollior, tumor a Præcordijs descendit, facilius ferunt: donec contigerit foetum verti: Os Vteri propè pudendum. Tunc dolores partus, & labores fiunt. Nam deficiente alimento per Vmbilicum, puer copiosius desiderans calcitrat, disrum-

Sept. par.

Sept. pa.

Nat pm.

pit membranas, & conuertitur.

Quibus modici sunt Menses, alimentum c
tius deficit, vt quædam non perueniant ad dec
mum mensem. Eędem vt plurimum sine Lacte sū

Sept. pa. Conceptus & Abortus & Partus mulieribus in e
dem tempore, in quo etiam morbi, & sanitas,
mors omnibus fiunt: partim secundum dies, pa
tim secundum menses, partim secundum dieru
Quadragen. partim secundum annos. Sed vt distin
ctius habeatur dierum computatio gestationis fo
tus, hoc modo consideretur. Septem Quadragen
rij, qui terminus summus est, continet dies 28
Continet Lunas nouem integras, dierum scilic
29. & horas 15. scilicet dies 265. & horas 15. Vsq
ad 280 desunt dies 14. & horæ 9. decimi mensis.
conceptio contingat vltra plenilunium, ut die 1
primi Mensis relinquentur dies 13. & horæ 15.
compleatur mensis decimus: supersunt adhuc hor
nouem undecimi mensis, vt ad summam peruenia
tur dierum 280. Si tardius adhuc conceptio fiat, v
vt die 20. Lunæ, relinquuntur dies 9. & horæ 15
mensis decimi. Hęc peruenire poterit ad diem
vndecimi mensis. Septimestres partus quinq; Qua
dragenariis absolui possunt, ad minus diebus 18
cum dimidio, quod est anni dimidium. Continen
menses quinque integros, qui dies 147. cum dimi

Sept. pa. dio: primi mensis & ultimi plus dimidio, vt salten
perueniant ad dies 35. Ad summum perueniunt a
dies 204. vt Galenus testatur semel tantum uidisse
vt plurimum non excedunt dies 200. At liber d
Principiis perduci ad dies 210. qui sunt menses se
ptem dierum 30.

De partu facili, & difficili. Cap. XVII.

Nat. pu. MOdus secundum naturam est, vt disruptis
membranis puer exeat in caput. Si pueri mo
men-

ntum in caput inclinatum prædominabitur, lier facile parit, inquit Aristotel. Proni in caput inuertuntur, quia pars ab Vmbilico superior plus nderis habet. Disruptis membranis prius ef- it aquosus humor, qui inter eas continebatur: inde infans, vltimò membranæ ab Vmbilico ap- nsæ, quæ Secunda vocatur, quia secundo loco st infantem exit. Aqua uiam præparat, infans cundam trahit. Difficilis est omnibus, præcipue imiparis, quia in hiatu Vteri maior violentia . Nam coxendices disparantur, dolet totum rpus maxime Lumbi, & coxendices. 4. Ge. an. 9.

Difficilior si exeat in pedes, aut obliquus. Nam pe foetus perimitur, aliquando & mulier. Contin t peruersio ob iactationem, cum inexpertæ, aut opter incontinentiam non quiescunt, in peruer- one Vmbilicus collo sæpe circumducitur.

Mortui foetus difficilius eijciuntur, & languidi, uia robur requiritur non solum in muliere, sed iam in infante. Nam adiuuat impulsu & calci- atu. Galen. Post exitum infantis aliquando mora- ur Secunda præ imbecillitate: aut quia adhæreat Cotyledonibus, quod in Abortu magis contingit, um foetus non maturus est. Alia impedimenta af- ert Aet. Loci angustiam, ob pinguedinem: Si moles mplior. Si tuberculus adsit, aut inflammatio: Lapis n Vesica, Excrementa crassa: Siccitas, cum ante tem pus debitum aqua proruperit: Aquilonia constitu- io præcipue Veris. Signa instantis partus. Fre- quens respiratio, dolor Lumborum, Ventriculi si- gna difficilis partus: febribus corripi: Fortiter in- calescere sine causa manifesta. Quibus circa 7. aut 8. mensem derepente mammarum & Ventris ple- nitudo collabitur, & Vbera gracilescunt, & Lac non apparet, his dicendum, puerum aut mortuum esse, aut debilem viuere. Si Lac multum è mam- mis effluat, foetum imbecillem significat: Si mam- 5. Aph. 55 3. Aph. 12. 1. Mo. Mu. 5. Aph. 55 5. Aph. 52

mæ solidæ, foetum saniorem. Si Vtero geren-
5.Aph.60 purgationes eant, impossibile est foetum sanu-
esse. Si cui ex partu laboranti fluxus multus sangu-
nolentus citra dolorem ante puerum prodeat,
periculum est, puerum exoluendum esse, & no-
vitalem processurum. Nam significatur sangu-
nem pueri exire per Venas Vmbilicares. Si pu-
diu in genitalibus hæreat, & non facile exeat, se-
cum labore, & Medici machinamentis, modice v-
tæ est. Talis omnino obliquus, aut in pedes proc-
1.Mo.mu. dit. Vnde sæpe, aut matres pereunt, aut puer, aut a-
bo. Si cui exeat Secunda, priusquam puer fora-
procedere incipiat, ægre parit, & periculosius, si ca-
Superf. put non præcedat. Si simul exeant, & ad os Vte-
rumpatur Secunda, facilius parit. Sed Secunda, hæ-
ret, seipsam retrahit, & manet. Cum puer immo-
tuus fuerit, tum aliis signis coniectari licet: tum iu-
bere, vt mulier de vno Latere in alterum conuerta-
tur. Si mortus, translabitur pondus, quo se verteri-
veluti lapis: & pecten frigidus. E contra pecten ca-
lidus, & totus Venter tumens translabitur.

Curatio Parturientis. Cap. XVIII.

1.Mo.mu. INquit Hipp. Custodia & multa scientia opus e-
mulieribus, vt in Vtero gesten puerum, enu-
triant, & vt euadant ab ipso in partu. Aet. cir-
ca octauum mensem, qui molestissimus est, alimen-
tum contrahendum est, & motus vehementiore-
præscribendi: Aluus humectanda: nono mens-
Balneo frequenter vtendum relaxandi gratia, vt do-
lores partus ferre possit. In Partu. situs quærendu-
est rectus, decliuis, firmus, vt foetus conuertatur i-
caput. Eniti oportet retento spiritu, & truso deor-
1.Ge.an. sum, vt Septo transuerso & musculis Abdomini-
31. expressio fiat ad inferiora. Arist. Mulieres si i-
par-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

artu, vel oscitando, vel aliqua huiusmodi causa retrahant, difficilius pariunt. At frustra enituntur, antequam os Vteri hiarit: quod Obstetrices digito cognoscunt. Humetum enim & laxatum os aperitur pudendo propinquissimum. Nam inutile antequam turgeat. Si ægre pariat locis præclusis manentibus, & siccis: insideat in aqua calida & oleo, crebris perfusionibus, incocta Malua Fœno Græco semine Lini. Inunctio Locorum ex oleo Cyprino, pinguedine: Bibat oleum, apud nos ol. Amygd. dulcium. Nam lubricat, & dolores lenit. Suffitus ex Resina, Cumino, cortice Pinus. Si prodire volentes non facile exeant, cum situs sit secundum naturam, talibus sternutatorium admoueto, & nasum apprehendito, & os comprimito, ac sic sternutet, vt sit efficax. Vtendum & concussionibus super lectulum stratum, cui supina alligatur fascia ad pectus, & axillas recuruis cruribus, malleolis apprehensis detinetur. Cum accedunt dolores, attollitur lectus ad caput, vt decliuis sit in pedes, at non prona. Decidat postea lectus non in suos pedes, sed in fascem sarmentorum paratum ad caput, vt concussio mollior fiat. Si prima concussione non exeat, rursus interstitio facto concutito: & in lectulo gestatam attollito ac agitato. Interim illinire oportet & perfundere ex decocto Maluæ, Fœnogræci, aut potius succu Ptisanæ triticeæ vsque ad Inguina, & sedem, & pudendum fouere, & insidere, vbi partus dolores maxime infestarint: & nihil aliud mente versare. Obstetrix molliter oscula aperiat: Vmbilicum vero vna attrahat cum fœtu. Ad fœtus situ deprauato 1. Mor. mul.

4. Pro. 9.

1. Mo. mu.

Quicumque duplicati in osculo Vteri incumbunt, aut foras præmittunt manum, aut crus, aut vtrunque, siue viui siue mortui: rursus retro protrusos vertere oportet, quo secundum naturam in caput exeant. Supina collocanda est in lecto, vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

reclinet in caput, substratis mollibus ad coxas,
sub lecti pedibus sensim aliquid subponendo,
mulieris pedes attollantur, nullo ceruicali
capite: Obstetrix manu perunda foetum dirigat
situm naturalem. Deinde sensim mulier cons
tuatur, vt reclinet in pedes, & caput altius sit: &
opus fuerit, concutito. Interim vires refocill
re, & in aquam calidam residere. Si foetus mo
tuus fuerit, non semper licet detrudere, & dirig
re: quia intumescit. Tunc membratim secand
extrahendus, cauẽdo ne Venter scindatur, sed pe
Superf. foretur tantum, vt flatus exeat. Intumescit etiam
uentis pars, quæ extra Vterum manet, reliquo co
pore intra. Tunc fouere oportet odoratis, vt hum
ctissimus Vterus reddatur: & tumor desideat, vt in
tromitti, & dirigi possit. Si a fomento non proce
serit, os Vteri Elaterio crasso aqua diluto oblines
quo inducat parturitionem: Et pudenda cerat
illinenda, si sicciora videantur. Vbi defaticata
& nullum auxilium a foetu imbecilli, aut mortuo
1. Mo. mu. prouocanda est parturitio: a potibus, & cibis. Par
tum accelerant ægre parienti, Lauri radix der
sa, & Lauri bacca dimidij acetabuli mensura i
aqua calefacta bibenda data. Dictam oboli du
in aqua calida. Abrotoni drachma, & Lauri bac
ca, & Anisum in Vini dulcis veteris cyatho vno
& aquę cyatho affuso bibat. Hoc bonum etiam
ante dolores partus. Dictami, Myrrhæ vtriusqu
obolos duos Nitri obol. vnus in Vini dulcis cyath
vno, & aquæ calidæ cyathis duobus. Dein calid
lauato. Resinam Terebinthinam, Mel Oleum
duplum horum, Vinum odoratum suauissimum
hæc mixta tepefacta sæpe bibenda dato. Interim
Vterus sedandus, si fuerit inflammatus. Si multo
tempore cohibeatur, & parere non possit, diebus
pluribus doloribus ex partu laboret. Et iuuenis
in vigore multo sanguine referta Venas in malleo-
lis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſecare oportet, & ſanguinem extrahere virium ſpectu. Poſtea calida lauare incoctis Lauri corticibus. Et ſemen Viticis, & Dictamum Creticum pari pondere in Vino albo, aut aqua bibat. Subdititium ex Galbano, baccis Lauri, oleo Roſao in lana. Polypodium Quercinum in Vino bibitum. Adiantum in Vino meraco bibitum, & ex oleo illitum. Cibi qui etiam faciunt ad purgamenta partus: Triticum trimeſtre fractum, & freſum in aqua coquito, vt ter, aut quater efferbuerit, ſorbendum dato: aut Braſſicas coctas, & Porrum, & Fœniculum, & Anethum, & Polypos, & Locuſtas, piſciculos. r. Mo. mu.

Remedia ad Secundam, & Purgationem ex partu. Cap. XIX.

CVm Secunda non ſtatim exierit poſt partum, imi Ventris dolores contingunt, & in Laterum mollitudine: Rigores, & febres. Si diſceſſerit Secunda, ſanatur mulier. Sæpe putreſcit, & diſcedit ſexta, aut ſeptima die, aut etiam prius. Si non facile cum fœti excidat, ad fœtum appendere ſinēda eſt: & Puerpera ſedeat ſuper ſella in altum extructa, quam Laſanum vocant, vt fœtus deſcendēs grauitate ſua Secundam extrahat: At ſenſim, non violenter, ne præter naturam diuiſa inflammationem inducat. Subſternere lanas molles recens carminatas, quo paulatim remittatur, & conſidant. Aut vtres duos copulatos aqua plenos, & ſuper vtres lanas molles fœtum ſuſtinentes. Vter vterque ſtilo perforetur, vt ſenſim aqua exeat, & conſidant. Sic fœtus ſenſim deſcendens Vmbilicum trahit, Vmbilicus Secundam. Si ſuper Laſanum ſedere nequeat, ſuper reclinatam ſellam perforatam collocetur. Sin ob imbecillitatem non poſſit ſedere, lectum quam erectiſſimum ſternemus, Superf.

vt a capite deorsum declinet, & sic foetus grauit
quam maxime Secundam trahet. At Puerpera s
alis fascia, aut loro alliganda est ad lectum, ne deo
sum labatur. Si Vmbilicus abruptus sit, aut an
tempus debitum recisus, moderate grauibus po
deribus appensis, Secundę eductionem facere op
tet. Contingit relinqui in Vtero Secundam, cu
per vim Vmbilicus abruptus fuerit, aut recisus p
imperitiam, retrahitur enim sursum. Hodie si c
gantur rescindere a puero, antequam exeat, allig
ad coxam Puerperæ. Aet. Chirurgia vtitur
extractionem, quod periculosum est. Nam lati
Superf. sponte exire adiuuantibus medicamentis, & art
cio Hippocratis. Nam, & foetus mortuus spon
exit tabescens in saniem. Tunc fouere oportet od
ratis, & abluere Vterum ob putridos vapores. V
5. Aph. 49 Secundæ procidant, Sternutatorio imposito nar
35. aprendito, & os. Vterinis, & ei quæ difficulter p
rit, superueniens sternutatio, bonum. Pręstat da
ea, a quibus maxime purgantur puerperij purg
1. Mo. mu. menta. Allia elixa in Vino, & oleo, cum Polyp
ac Sepiolis totis super prunas. Castorium, aut Na
dum, aut Rutam in Vino nigro dulci, aut admixt
melle bibat, Brassica cum Ruta, & Mercuriali add
tas feminibus odoratus. Omnium optimum A
temisia herba, & Dictamum, Violæ albæ flos, L
serpitium fabæ magnitudine in aqua potum. Et
Nat. pu. Secundam excludere non possit, a cibo abstinea
Postea Viticis folia trita in Vino, & Oleo, & Mell
bibat, & exibit. Purgatio ex partu nisi fiat, morbu
magnus corripiet, & periculum vitę incurrere, ni
cito curetur. Necessariam esse purgationem, vt eu
cuetur id, quod a primo Quadragenario non absum
batur in foetum. Ideo respondere tempus purga
tionis tempori articulationis foetus in feminis di
bus 42. in masculis 30. ad summum. Purgatio ad m
nus diebus 25. in feminis 20. in masculis. Vel dice
dum,

m, vt puer post partum laborat 40. diebus, sic erpera. Exeunt purgamenta post partum ob cōbationem sanguinis: primum muccus sanguino rus copia heminę vnius cū dimidio paulo plus, t minus: in dies minus, donec desinat. Simili- fit in Abortu. Si sana est, procedit sanguis ve- ti a victima qui statim congelatur. Si morbosa, rgatio paucior procedit, & specie deterior, nec to congelatur. Si ex partu non fuerit purgata, met Venter, & crura. Rigor, & dolor corripit num Ventrem, & Lumbos, quandoque ad viscera cendit, & animo linquitur: Febris acuta. In pro ssu faciei partes cauæ rubescunt: moritur, vt plu- mum ad summum in diebus 31. Pulsus debiles, unc attolluntur, nunc deficiunt. Causa impediens urgationem est os conclusum ex inflammatione. Obtorquetur enim os Vteri post pueris egressum; Quodcumq; horum fuerit, purgatio non proce- let. Hinc febris, horror, Ventris inflatio: dolor d tactum, & alia multa symptomata. Primiparę, & Abortus magis obnoxij ob uiolentiam, & qui- bus partus difficilis. Ad purgationem ex partu, omento adhibito ad Vterum ex Vrina, aut deco- cto Sambuci, & suffitu. Cyclaminum apponito: aut alia subdititia: Cucumeris syl. interna pars obo li tres, Artemisia, Thus, obolus vnus cum Melle, & lana ad Vteri os, teneat die ac nocte per dies quin- que. Bibat medicamentum cum Thæda præpa- ratum, donec fluxus fuerit commotus. Potiones multæ recensentur ab Hippocr. Sambuci folia co- quito, & oleo affuso bibenda dato. Erysimum in aqua coquito, & oleo affuso bibendum dato, aut tritum cum aqua, & oleo Polentæ insperge, & co- quito. Trifolium ex vino. Si purgatio in grumos coacta exit, Portum coctum, & olera cum oleo exhi be. Lauet tertio quoque die, caueat frigus, nun- gat. Ad os Vteri applicetur emollientia, adeps An-

Sept. pa.

1. Mor mu.

Nat. mu.

1. Mo. mu.

Nat. mu.

Nat. mu.
1. Mor. mu.

seri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſerinus, Myrrha, Reſina tepefacta. Deambulati[...] Sumat ante cibum Mercurialem coctam, & A[...]lium, & Porrum: & Braſſicæ ſuccum ſorbeat. C[...]bis mollibus vtatur magis marinis. Abſtineat [...] pinguibus, & dulcibus, donec ſana fiat. Lauet[...] calida. Si febris adſit, ne lauato, a balneis abſtine[...] oportet: Sed fomentis & tepefactorijs ad imu[...] Ventrem, & Lumbos curare oportet. In potu ex[...]hibere Pharmaca vterina admixtis Sepiæ ouis, au[...] Caſtorio: Poſt hoc farinam cum Ruta coctam, au[...] Ptiſanæ ſuccum. Pharmacum autem, ſi turgeat, ſi[...] quod Bilem ducat aut Pituitam, ſi biliosa aut pitui[...]toſa fuerit. Prodeſt & Aniſum, & quę Vrinam cien[...] Vomat: & ſudores eliciantur: Clyſteres ex ſucco Pt[...]ſanæ, Melle, Ouis, Maluæ decocto. Admiſcenda refr[...]gerantia, & aſtringentia poſt vſum attrahentium [...] Vitis pampini, aut folia viridia trita ex melle cum [...] lana. Cupreſſi fructus, & Thus trita cum Roſaceo [...] & Melle.

De inflammatione Vteri. Cap. XX.

VTeri inflammatio vt plurimum ex partu dif[...]ficili contrahitur aut ex Abortu: cum præ fri[...]gore materiæ multitudo, & craſſities obſtruit, & pu[...]treſcit deficientibus purgamentis. Oriri etiam po[...]teſt ex aliis cauſis ob defectum menſtruorum. Nam
1.in 6. Ep. 6. primum obſtructio fit, putredo, & febris de genere ſynoche ob magna vaſa, quæ in Vtero ſunt: Succedit autem inflammatio, ſi non recte curetur Ad inflammationem febris vehemens. Vteri ceruix variega-
2. Mo.mu. tur multis tenuibus Venis ad ſimilitudinem telæ araneæ.
1. Mo.mu. Aliquando febris debilis: Caligo, Caliditas perpetua in Ventre, Sitis, Dolor ad coxas: imus Venter intumeſcit: Aluus turbatur: excrementa olida, tunc calor vehemens. Cibi faſtidium: dolor circa

ſyn-

incipit: Ventriculi imbecillitas. Nisi statim curentur, plurimæ moriuntur. Si fiat Erysipelas, tumor incipit à pedibus, procedit ad Crura, & Lumbos, postea intumescit Venter: Rigor, & febris, imbecillitas. Præ dolore iactat seipsam: ex imo Ventre ascendit ad Lumbos, & Præcordia, Pectus, & Caput: Mori sibi videtur. Cum remiserit, occupat torpor ad manus, aliquando ad inguina, & liuida fit. Interualla quædam mitiora: Corpus impletur pustulis, Faciei rubor, Sitis vehemens, Fauces siccæ, Tumores fiunt liuidissimi exorsi a pedibus, liuores in poplitibus, cum dolor solutus fuerit. Curatio. Quæ ex partu vel Abortu, non Venæ sectio Aet. neque quibus multus effluxit, sed leuiter Aluum mollientia. Sambuci folia tenerrima in tritici farina cocta sorbeat tepida. Resinam terebinthinam, & Mel & Vinum tepidum, oleum Amygdalarum dulcium, nam sedant dolores, & inflammationem. Ad Vterum relaxantia non repellentia. Quicunque tumores Vteri in partu, aut ex partu fiunt, eos astringere non oportet, vt Medici faciunt, sed digerere potionibus ex Cumino, Aniso, Seseli, Pæoniæ radice aut semine in Vino albo odorato ieiunæ: Refrigerantia tamen aliquando adhibet Hipp. vbi inquit: Si ex partu Vterus inflammatus fuerit, Solani succum infundito, aut Betæ, aut Rhamni actu frigida, & vbi incaluerit, alium: aut Lentisci, aut Cucurbitæ succum expressum, & medullam derasam in longitudine indito: Cerussam ex aqua lana exceptam, Cataplasma frigidum impone ad pectinem. Ventrem quoque frigefacere oportet, cauendo ne horrescat. Vbi calor debilis, sed imus Venter igne ardet. Sorbitiones actu frigidæ: sed extrinsecus calefacere oportet ad relaxandum, & extrahendum: præcipue vbi ex frigore condensatus fuerit Vterus Cataplasma ex Musco marino, farina Hordei, Cinere sarmentorum, semine Lini tosto ex

5. Aph. 43
2. Mo. Mu.
Nat. mu.
1. Mo. Mu.
11. Me. 16.
1. Mo. mu.
1. Mo. mu.
Nat. mu.

oleo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

oleo,& aceto ad ignem addensatis,vt pasta:& ca-
didissimum imponatur: & si oporteat scarificare,
quoque fiat. Postea subdititia ad inflammatione
consequentia,relaxantia, dolorem mitigantia,dig
rentia, & extrahentia. Pessi,suffitus, lotiones:
pinguedine Anatis, oleo Amygd. dulcium, Ro
ceo, Butyro, Myrrha, Thure: Oui vitellum. C
taplasma imo Ventri ex palmulis, Caricis, Me
loto. Aet. Ruta, Parietaria, Artemisia. Ta
dem Pessi purgantes. Aqua mulsa in potu, & V
num aquosum. Cibum quam minimum edat,
Venter sistatur:& caput curet. Aet. Capiti Oxy
hodinum imponit. Hepar Ouinum, aut Capr
num sub cineribus obruito,postea elixato: edat,
Vinum meracum bibat vetustius, si nihil prohibe
ad dies quatuor,si longe aberit a partu. Si post pa
tum sanguinem vomat, multa calida lauare opo
tet,& lac Asininum detur ad dies septē.Postea Va
cæ nigræ ad dies 40.fine alio cibo,si fieri poterit.

Ad Vteri inflammationem ex retentis menstrui
Venæ sectio in Cubito Aet. si nihil prohibeat, re
Cu. per petitio fiat altera die, & tertia. Non ex onere, ni
*san.*18. instantibus menstruis. Purgans medicamentum
Nat.mu. Ad Vterum quæ purgant, & non mordent. poste
2. *Mo.mu.* ablutio ex aqua, & aceto. Edat Mercurialem, &
succum eius farina inspersa vel cocta: Cotyledon
folia, & Porrum in tritici farina cocta oleo affus
edenda. Si dolores vehementes adsint, fouer
spongijs calidis ex aqua, & oleo expressis. Subdi
titia mollia ex medulla Cerui, adipe Anserino,cer
alba, oui luteo: aut ceratum picatum cum Resin
subdito. Ablutio ex Vino, aut Lacte Caprino, iu
sculo volucris ex Vino, & oleo Rosaceo Aet. Vi
num ne bibat,& Prisanæ succum sorbeat. Suffumi
gia ex Vino suauissimo,& aqua pari,Fœniculi radi
ce,& semine,& oleo Rosaceo,quæ in olla ferueant
vt fumus recipiatur.addatur & Scylla ad oscula ape
rienda.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

enda. Si ex hoc excitentur pustulæ: superponatur
tra pudendum caro Bubala illita cum Butyro, aut
ipe Anserino, & Aniso. Ad pus in Vtero, cum Ster.
on est inclusum in tuberculo: Lacte Equino cocto,
colato abluatur per fistulam Vesicæ alligatam:
einde fumum recipiat ex Vino odoratissimo,
ccissimo, & vetustissimo, iniectis lapidibus nigris
ndentibus. Ad Erysipelas purgandum ex Lacte 2.Mo.mu.
sinino, si non soluatur, Ventrem mollibus frigefa-
oriis subluere: Subdititiis non molestis, & leui-
us paulatim Vterum purgare: vomere, ex Sambu-
i foliis coctis cum Origano, aut Thymo, aut Ru-
a: Cum febris dimiserit, etiam Vinum, & cibos
ulces dato: veruntamen paucæ curantur. Fri- Nat.mu.
efactoria adhibenda: & Ventrem turbare ex solis
ibis, & potibus: si prægnans sit, iis quæ foetum
on corrumpant: vt Lac Asininum, & Clysteres
nolles: Si non prægnans, ex Pharmaco: Cibis pau-
cissimis vtatur, mollissimis ac frigidis: Mercurialem
edat, & Sambucum: abstineat a salsis, pinguibus, &
acribus. Postquam calor, & strangulatio remiserit,
& tumor non fuerit sedatus: medicamentum for-
tius infra purgans bibat: paucæ tamen effugiunt. 9.Met.5.
Vtrum conueniat aquæ frigidæ potus, qui a Galeno
in Erysipelate interno laudatur non expectata co-
ctione? An conueniret, si exquisitum esset Erysipe-
las? At in Vtero prohiberetur eius purgatio.

De fluxu Vteri. Cap. XXI.

EX immodico Vteri fluxu morbi fiunt ex ina-
nitione. Nam aut mors repentina sequitur, 9. Met.10.
aut graues morbi: nam praui habitus insequuntur: 6. lo. af 5.
color fœdus: Pedes molli tumore attolluntur, ro- 5. Aph.56
bur totius prosternitur, vitiatur concoctio, & ap-
petitus.

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

In fluxu muliebri, si conuulsio & animi defectu
a. Mo. mu. sequatur, malum. Differentiæ. Quidam ruber
quidam albus, qui Fluor muliebris appellatur
quidam fuluus. Ruber contingit aliquando ex fe
bre: sed magis ex Abortu, aut partu difficili: aliquā
do in coitu violento ob ruptionem Venarum, au
apertionem osculorum. Fit aliquando ex Mensium
retentione, cum conclusi repente eruperint: Ali
quando ex vlcere ob erosionem. Si fluxus plure
fiant quam oportet, etiam crassiores, & plurim
prodeunt diebus intermedijs. Incipientes autem
& desinentes pauciores & tenuiores fluunt. Hi
os Vteri propè pudendum est hians, & ob impe
tum magis dilatatur, & à toto corpore fluxionem
recipit. In muliere laxa & pituitosa, sanies poti⁹ sub
rubra interdum aquosa, aut sub pallida. Aliquando
sanguis purus, veluti à dissecta Vena, quando ob
erosionem præcipue in ceruice fiat. His prædicere
in principio oportet periculum, vt cito remedia ad
hibeantur. Curatio superflui fluxus rubri: Reuul
sio: Sedatio perurbationis: Tandem vitia Vteri, au
totius corrigere. Reuulsio per Venæ sectionem
5. Aph. 50 iteratam in brachio, vbi vires consentiunt. Cu
a. Mo. mu. curbitula magna sub mammis eleuata, & detracta
nunc ad dextra nunc ad sinistra, sine scarificatione
Vincula ad manus, supra cubitos, & ad poplites su
pra genua. Sedatio perturbationis per medica
menta siccantia, & victum mane danda sunt ter,
& quater in die, si sanguis multus discessit, mul
ta describuntur ab Hipp. Cornu Cerui vstum cum
duplo farinæ hordei in Vino Pramnio. Adianti ra
dix, Cicer torrefactum, farina lentium in potu, aut
ex melle. Aspalathi radix extollitur in Vino albo
Ster. cocta ante cibum. Refert Hipp. iuuenculam ex flu
xu rubru laborantem, quę neque medicamentis, da
tis, neque capite purgato, neque Vena secta,
quidquam proficiebat: curata est ex Aspalathi radi

ce in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

n Vino albo cocta. Hodie habemus radicem Saſ-
ras ex India Occidentali: non ab ſimilem Aſpa-
no. Mali Punici dulcis aſſati ſuccus cum Vi-
nigro: Hodie vtimur Trociſcis de Carabo, cum
charo Roſaceo. Aet. Hypociſtidem exhibet,
aciam, Lycium. Terram Samiam, & alia aſtrin-
ntia. Diæta Hipp. ſi ſine febre ex cibis, ſi febri-
et, ſorbitionibus ex Panico, farina Hordei, Tri-
i, Halica. Cibi panis aſſatus in cinere, caro Lepo-
na, Columbæ tum elixa, tum aſſa: Hedicaro aſſa-
cum aceto. Hepar Caprinum, Vitulinum ſub ci-
re aſſatum, Oua, Caſeus inſulſus: Abſtineat ab
eribus & balneis. Cibis ſiccis vtatur, & Vino
gro vinoſo. Sed Paul. abſtinet a Vino, vtitur aqua
halybeata cum Vino Granatorum. Si ad hęc non 2. Mo. mu.
detur fluxus, habita virium ratione, & conſidera-
natura mulieris, vtrum billioſa, aut pituitoſa,
robuſta fuerit, Veratrum dare oportet, & ſi non
bediat, Caput purgare: facta autem purgatio-
e, per diætam reliqua curare. Gal. inquit: Vbi af-
ectio in toto corpore eſt, non in Vtero, hæc
ufficiunt. Ad Vteri affectus: ideſt oſculorum rela- 6. lo. af. 5.
ationem, intemperiem calidam, & humores irritā
es: immo Ventri refrigerantia imponenda, mulier
utem elatis pedibus decumbat. Ex ſpongia madi-
a, aut linteis laceris in aqua frigida tinctis & ace-
o, at non diutius, ne horreat. Indat ſubdititia
iccantia, aſtringentia & abſtergentia: Groſſum ſic-
um contuſum & cribratum linteo exceptum im-
one Oleę ſyl. folia in aceto cocta perluat pudenda:
Rhus eodem modo: melius ex aqua & Vino auſte-
o, ſi acetum offendat, nam Vtero inimicum.

Myrthi folia, Lauri, Hederæ in aqua, collant
tepida. Lenticus, Labruſcæ germina, Cyperus, Vua
paſſa ex Mulſa leuiter tepida. Cupreſſi fructus, Ma-
li Punici. Gal. Succo Plantaginis vtebatur. Fomen-
ta & Cataplaſmata leuiter tepida. Vbi dolores
affue-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

affuerint, ex ijsdem, aut ex digerentibus: Farina ... lij in posca, lentes torrefactæ & decorticatę in ... qua coctæ. Saluia. Loti ramenta & Cupressi ... cremore Vuæ passæ. Illitiones ex Rosaceo, Bu... ro, Resina, adipe Anserino, medulla & adipe Se... lo, oleum seminis Lini. Suffitus ex Hordeo to... prunis insperso, cornu Cerui cum oliuis imma... ris; Palea hordei & stercus Bubalum, Vinum ... grum in quo ramenta Loti, Cupressi, & Rhu... Galbanum, manna Thuris, aut Resina Vino su... acta. Vinacea vrantur in scrobe, & super ci... rem irrora Vinum odoratum, & mulier circum ... dens seipsam contegens excipiat fumum. Arom... ta, Cinnamomum, Thus, Styrax, Myrrha cum f... liis Rubi, Rosarum, Mentha, in cinere sarmentoru... vitis. Sed cauere oportet, ne odor ad nares, na... melius esset non suffire. Subdititia ex iisdem cu... oleo Rosaceo. Myrrha & Bulbion cum melle t... tum: Porrum, Calamentum in Vino nigro coctu... crustam inducant. Hyoscyami folia, Cicuta simi... ter cocta obstupefaciunt.

De fluxu albo. Cap. XXII.

FLuxus albus, Muliebris fluxus, vel fluor uocatu... Paul. & Aet. Menses decolores dicunrur. E...
5. Aph. 36 expurgatio per Vterum prauorum humorum i... corpore existentium, nunc continue, nunc per in... terualla. Senioribus mulieribus magis fit. Rube...
2. Mo. mu. autem iunioribus, Rufus in vtrisque: Albus pi... tuitam significat, Rufus bilem, Aristotel. Quæ al...
2. Ge. an. 4 ba vocantur, paruis adhuc & puellis proueniunt... Vterque fluxus, scilicet albus & ruber, cum modi... ce fit, seruat corpora integra. Per Menses deco... lores omnes intelliguntur præter rubrum: Hippoc... ad sex species reducit.

2. Mo. mu. Prima, in qua quod defluit, est veluti Vrina Asi...

ni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tumores albi apparent in facie, ſub oculis ſpecie
ydropis: In cruribus laxi, quod ſi digito præſſe-
,relinquitur fouea: ſaliua multa, lachrymæ: Anhe
io, cum ad accliuem locum procedunt: Refrige-
tio inferiorũ partiũ: Os Vteri hiat pręter ratione
m grauitate plũbea, difficile liberantur, quia ęta-
prouectioribus aduenit, & conſeneſcunt. Secũda,
ufa eſt, veluti ex ouo vitioſo, graueolens cum in-
mmatione, & dolore in Lumbis, & Inguinibus.
Si cito non liberetur, cum multitudine effluxus:
æ relinquuntur, reliqua putrefaciunt: unde rigor
febris acuta: defluit humor veluti à carnibus aſ-
tis, & multæ pereunt. Tertia mixtionem ha-
et ex bile & pituita: purgatur album ſubluteum,
im mingit, morſum percipit, lancinatur, Vterus
lceratur, febris acuta calor multus, ſitis, vigiliæ,
eliria: cum aliquid feſtinanter egerit, anhelatio,
xolutio. Quarta: Defluit veluti Vrina ouilla:
Color albus, tota intumeſcit, in tibijs eminentię la-
æ rubicundæ; Si quid ederit, impletur, & inflam-
natur, in motu anhelatio, dolor, color albus,
uandoque ſubluteus. Quinta, exit ſubluteum ve-
uti ex ouo, viſcoſum: Venter imus intumeſcit &
urus fit, dolet ad tactum, dentibus ſtridet: febris,
nimi deliquium. anxietas, perfrigeratio, ſudor
nultus. Pulſus ad manum accelerantes, debiles,
deficientes, & ſtatim pereunt. Sexta, fluxus eſt ſa-
niosus, fluit ſubcruentus veluti à carnibus aſſatis;
nordet vt Muria, corrodit, & vlcerat pudenda, &
Vterum, ac circumſtantia, & femora, & alias par-
tes. Veſtes ea tinguntur, vt ægre elui poſſint. Ven-
ter attollitur, & durus fit; dolor, color vt Arquati.
In progreſſu cauæ partes attolluntur, & pedes in-
tumeſcunt. Oritur maxime ex Abortu, aut ex par-
tu, cum quid delaniatum fuerit. Tandem quicunq;
fluxus, nunc tenuis eſt & aquoſus, nunc craſſus,
vel calidus, vel frigidus. Exulcerans, mordens, ſa-

niosus velut lotura carnis exit post sanguinis f
xum: Purulentus in vlceribus, & suppurationib
Purulenta, & compacta post Abortum, aut diffi
lem partum, si quid relictum in Vtero sit, qu
8.Mo.mu. putruerit. Tenuia autem, & saniosa ex toto corp
fluunt.

8.Aph.36 Curatio. Qui ex vlcere tantum Vteri fit, rem
dijs tantum ad Vterum eget. Qui ex toto corpo
Purgatione totius pro humorum vitio. Siccatio
pituitosa, contemperatio in biliosa. Ad fluxum
bum, si adfuerit Alui fluxus, prius astringentib
Nat.mu. sistere oportet ex cortice Papaueris albi, & ru
pari mensura, & fructu Acanthæ, idest Acaciæ
Vino diluto, & insperso polenta. Adde & M
licorium torrefactum; cibi sicci, & frigidi. Co
firmato Ventre purgandum prius per superiora,
post purgationem, Lac Asininum. Iterum pu
gandum per inferiora, postea Lac Bubalum p
8.Mo.mu. dies 40. Alibi, & Paul. purgat per Vrinam cie
tia, & quæ caput purgant. Abstinere a balne
8.Mo.mu. Potus Epithimi: Deambulatio; omnis reficcat
in victu, Iteratis vomitibus, post fomenta to
corpori adhibita tertia, vel quarta quaque die
multis, & acribus oleribus, & cibis mul
quos voluerit, & multo vino aquoso, a quibu
vomat.

Post vomitum, victus ex pane, & aqua null
obsonio, quam Vino nigro meraco: Melius aute
esse, si prius per Pharmaca purgetur. Ad fluxu
fuluum, & mixtum Bilem, aut etiam pituitam pu
gare per superiora, & inferiora eodem modo p
Elleborum, si non affuerit febris. Aet. Rhabarbar
An & Myrobalanis, Tamarindis? Post purgatione
potiones astringentes, & contemperantes, Serum
Lac: vbi ex morbo aut medicamentis refection
egent. Papauer album, Vrticæ semen; & quod p
stat, Mali Punici dulcis radix, & folia: Rhus: Gall

in

Vino acerbo bibenda. Succus Mali Punici: Calus Caprinus.

Ad Vterum, si inflammatus est, & dolet. Fomenta mollia, abluriones, Subdititia emollientia lac Caprinum decoctum, & refrigeratum cum ulsa bibat. Cum cessauerit inflammatio, abstergentia, & purgantia primum ex Vini fæce, postea Scamonij succo ad bilem, Thapsia ad Pituitam aqua, & Melle, & oleo Narcissino, aut Anethi: postea ex Vino, Melle, & oleo: Deinde suffitus per astringentia ex Malicorio. Ad aquam fluentem Clyster in Vterum ex Resina sicca, Myricæ folijs, Thure, semine Lini in Vino tritis, & adipe Anserino, Gallinaceo. Amylum, farina purissima cum lana ad os. Sulphur, & Mandragoras in Vino meraco ex lana. Dormiat supina, & immota. Victus contemperans ex oleribus refrigerantibus, Amygdalis, Sesamo: Pisces saxatiles. Caro Ouilla, aut volucres, Leporina, elixa potius quam assa. Deambulatio mane, & a cibo. Gestatio: Currus in declinatione.

De Procidentia Vteri. Cap. XXIII.

PRocidentia Vteri, Descensus, vt extra pudendum promineat magis, & minus. In Partu ab expultrice violentius concitata, nam simul decidit cum foetu. Post partum, si recens cum viro dormierit, aut defaticata. In fluxu muliebri, Vtero relaxato, & humectato, & calefacto. Sterilibus maxime contingit. Euertitur os per ceruicem ad locum refrigerij: Calor sentitur maxime ad pudenda, & sedem. Vrina paulatim distillat, & mordet. Cum penitus prolapsus est, dependet veluti Scrotum: Dolor in imo Ventre, & Lumbis, ad Inguina. Cum tempus processerit, non vult in suum locum redire: intumescit: morbus consenescit. Os durum semper extra: fluit humor saniosus. Si breui curetur, sana

3. na fa. 3.
2. Mo. mu.
Nat. mu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

fit, sed sterilis relinquitur. Aliquando retrusa insta-
bilis est, ex quacunque occasione exit: cum supin
fuerit, manet: Cum surrexerit, aut a somno expe-
giscitur, aut se inclinauerit, exit, sæpe etiam du
quiescit. Aetius scribit, non esse Vteri prolapsum
suis sedibus, vt multi putant, non enim restitu
posset, sed euersionem esse, ideo quod promine
esse simile ouo struthiocameli modo maius, mod
minus. Sed mirum, quod scribit, aliquando putre
scere totum quod prominet, & recisum sanar
Quod testari possum Romæ contigisse in pluribus
& quædam post excisionem, non solum sanat
est, sed & concepit, & peperit. Quod fieri omni
no impossibile esset, si id quod excidit, esset fund
Vteri pars inuersa. Potius putandum est esse
quas alibi idem Aetius, & Paulus Hæmorrhoida
Vteri vocat, pendentes modo ex ceruice, modo e
a. Mo. mu. Vteri ore: quemadmodum videmus ex naribus Po
in fi. lypos pendentes, has Hippoc. columellas voca
Vidi aliquando in muliere viragine paulatim ex p
dendo egredi instar genitalis virilis inæqualis cra
situdinis: hæc fluorem album patiebatur, aliquand
Nat. mu. rubrum. Curatio: Retrudere: Astringere: Reuelle
a. Mo. mu. re ad superiora: Fluxionem sistere. Si parum egres
sus fuerit, retruditur manu: si valde, machinamen
tis. Astrictio ex Myrthi baccis, Loti ramenti
in aqua decoctis. Refrigeretur decoctio noct
sub dio, & quam frigidissima perfundantur puden
da. Eadem trita pro Cataplasmate adhibeantur. Re
uulsio per vom: tum ex decocto Lentium Melle, &
Aceto donec Vterus fuerit eleuatus. Iaceat pedibu
altioribus.

Graueolentia ad pudendum suffiantur: odo
rata ad nares. Cucurbitula ad Vmbilicum Ae
Duæ ad Ilia Hippoc. non ad coxas, vt praue legitur
Fluxio sistitur potionibus ex Papauere, Caseo, &
polenta: Cibis mollissimis, & frigidis. Vinum aquo-

sum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

m album. Non lauetur, nec cum viro dormiat. penitus prolapsus: Ad dolores mitigandos fo-enta ad pudendum refrigerantia. Quod extra purgare: abluere Vino nigro incocto Malo Pu-co. Intro protrudere. Mel & Resinam simul quata intra pudendum infundere. Spongias fa-ia alligatas ad Lumbos. Abstineat a cibis. Potu uam paucissimo vtatur vsque ad 7. dies. Si non deat, deradere summas Vteri partes: abluere: Ce-tum picatum illinire. Pedes ad Scalam deligare, t caput deorsum pendeat: & manu introtrudere. calam concutere, crura inuicem colligare: finatur c per noctem, & diem. Prisanæ succum frigidum odicum dato, aliud nihil. Postera die recliano, & Cucurbitam quam maximam affigito ad Ilium, & ulto tempore finito sine scarificatione. Sola Pti-ana vsque ad 7. dies, si sitiat, aquæ modicum. Po-tea mollissimis, & paucissimis cibis vtatur. Si Ven-rem exonerare oporteat, decumbens faciat, vsque d dies 14. vel 40. Postea colluatur tepidis fo-mentis, melius ad solem calefactis: paucissime de-mbulet. Non lauetur Ventrem ne solueris: Ge-stet subligas. Si multo tempore promineat vt refri-geratus, & stupidus redditus sit abluatur ex aqua calida: illinatur ex oleo, & Vino. Indito, & deligato, & reliqua prædicta facito. Si iam infletur, etiam ace tum ad aquam admisceto. In aqua incoquatur Lau rus, Myrthus, Absinthium. Oleum ne adhibeto, ne-que aliud pingue. Natum.

Si instabilis sit. Intromitte pomum Mali Grana-ti perforatum ad Vmbilicum magnitudine, quæ qua dret: in Vino picato calefactum: deligetur fascia, ne excidat. Aut globum ex Hedera siccissima tri-ta linteo excepta: vt humiditatem manantem ex-cipiat.

In potu, Triticũ recens, Papauer album, Saluia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Cyperus, Anisum in Vino diluta, cum furfuribu Hordei bis in die. Si igitur Vteri Procidentia mo bus est in situ. Remedia ab Hippocrate explicat satisfaciunt. Si autem ex genere abscessuum sunt, v Hæmorrrhoides apnd Paulum, curantur reprimen tibus, quod si non succedat, abscissione: quam co guntur præstare, cum putruerit.

De Vteri strangulatione, & Histericis. *Cap.* XXIV.

6.*lo.af.* 5. STrangulatio Vteri vocatur, seu suffocatio, cum inter cætera symptomata inducit priuationem respirationis. Hystericæ autem mulieres appellan tur, quæ vitio Vteri huiusmodi symptomata pati ū tur: Eorum causa difficilis cognitu visa est. Fama enim est fieri ob Vteri errores, impetentes varias partes, nunc Hepar, Septi transuersum, Ventriculū, Caput, nunc inferiores, Coxas, pedes. Citat Galen. Platonis verba: Vterum esse tanquam animal, & desiderio prolis petere diuersas partes, vnde Histe-
1. *Ge. an.* rici affectus oriuntur. Arist. Vterum protendi supe
11. rius vsque ad Septum transuersum, quod in ouipa ris manifestum est, quia oua in superiori parte na scuntur, licet descendant ad incrementum. At in Viuiparis, vt in homine, licet deorsum fœtus conti neatur, membranosa tamen substantia ad Septum pertingit, vt carnosa in ouiparis. Hinc fit, vt inanis Vterus sursum adiunctus strangulet. Locus enim cum sit vitalis, motum perferre non potest. Ex hoc patet inanitionem causam esse contractionis Vte ti, quæ communicata superioribus suffocationem facit. Eadem est sententia Hippocr. inquit enim: Si suffocatio de repente accesserit, fit autem maxime
1. *Mo. mu.* ijs, quæ cum viris non coeunt, & senioribus magis quam iunioribus, leuiores enim Vteri ipsarum

sunt:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nt: Fit autem potissimum tunc, vbi mulieris vasa
acuata fuerint, aut plus solito laborauerit, resic-
ti a labore Vteri conuertuntur, qui vacui sint, ac
ues. Est enim ipsis locus spaciosus, vt conuer-
ntur: vtpote Ventre vacuo existente. Dum au-
m conuertuntur, impetunt Hepar, & iuxta con-
stunt, & ad præcordia irruunt: Currunt enim, &
ogrediuntur sursum ad humiditatem tamquam
labore magis quam oportunum est, resiccati.
epar autem humidum est. Postquam autem im-
etierint Hepar, suffocationem faciunt, de repen-
perspirationem intercipientes. Si interim de-
endat a capite pituita, simul cum defluxu ad lo-
um suum reuertuntur, & cessat suffocatio. Dum
rangulatur, mulier albas oculorum partes sub-
ertit, & frigida fit, sunt autem, & quæ liuidæ fiunt,
uædam etiam dentibus frendunt, & saliuæ ad
s fluunt, & similes sunt ijs, qui ab Herculeo mor-
o detinentur. Quandoque vero vbi mulier vasa
uacuata habuerit, & insuper laborarit, Vteri
onuersi ad Vesicæ stomachum allabuntur, & vri-
æ stillicidium inducunt, aliud autem nihil ma-
i habet, & curata cito sanescit, quandoque
riam sponte. Quibusdam vero ex labore, aut
inedia, ad Lumbos, aut ad Ilia allapsi dolores ex-
hibent. Obtorquetur autem Vterus, quibus
angustus est, aut ceruix procul a pudendo
sita: cum abstinet a venere, quam humecta-
ri cupit.

Sed Gal. hanc sententiam refellit. Non vt a se- *5. lo. aff. 5.*
mine humectetur, sed, vt semen proprium excer-
nat. Indicio quandam viduam, sanatam emisso se-
mine, dum pudenda contrectaret. Ideo Strangula-
tionẽ a repletione fieri putat, aut retentis mẽstruis,
aut potius semine, hoc enim si putrescat, cõtrahere
vim venenosam. In libro de Virginũ morbis scribi-
tur: Virgines viro maturas pati vterinas affectiones

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

vnà cum Mensium descensu: antea minime: Co
fluente scilicet sanguine ad Vterum, si exitus inte
cludatur: regurgitat enim ad Cor, & Septum tran
uersum, a quibus locis tarde refluit, quia Venæ i
sunt obliquæ, & locus periculosus ad desipientiā
& insaniam: mœrores, stupores, & febres. Etia
viro coniunctæ patiuntur, sed magis quæ steriles
Hæc affectio a plenitudine quidem fit: at non stra
gulatio. Aetius flatuosam esse refrigerationem: n
semen in Vtero paulatim coaceruatum, aut alia qu
dam materia insita, ac putrefacta perfrigeratur, &
ad Cerebrum, aut Cor frigiditatem transmittit, vn
de accidentia dicta fiunt, Refrigeratio totius, de
perditio pulsus, & respirationis. Si acris, & mor
dax, conuulsiones facit. Si Melancholica, tristi
tiam, animi deliquium sequitur ad magnitudinem
affectum Cordis, aut Ventriculi. Communicar
aliquando Vtero a ventre, Hepate, Liene: vasi
repletis, vnde Vterus pendet. At si ex seminis re
tentione in mulieribus fiunt, cur non in viris
3. Artic. Sed sanatio arguit potius ab inanitione fieri, quam
100. repletione. Hippocra. Errores Vteri, & contra-
ctiones consensus esse admirabilis scribit. Ex so-
lo enim eius motu, quocunque inclinauerit, con-
sensus fiunt, tanto magis, si materiam aliquam
transmiserit, seu benignam, seu malignam. A qua-
cunque autem occasione Vterus progressi potest,
2. Mo. mu. si quid mali habet. Nam frigiditas Pedum, Lum-
borum, Saltatio, Terror, lignorum sectio, Cursus
seu ad accliuem locum, seu decliuem, & alia mul-
ta. Signa consensus ad varias partes traduntur. Si
ad caput, aliud aliis indicium. Deest suffocatio, sed
caput grauatur. Venæ in naso, & sub oculis dolent.
Sopor altior tenet, & spumant, vbi leuius habue-
rint. Symptomata Epilepsiæ similia. Si ad Cor con-
uersio fiat, suffocationem facit. Aer violenter attra-
hitur, anxietas, vomitus. Quibusdam statim tra-
ctus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

s deorsum, cedit, & flatus exit. Quædam vomit
imosa: Quędam quieta manet. Galen. hæc ad-
. Quibusdam neque pulsus, neque respiratio
prehendi potest: videretur mortua, nisi exiguum 6.lo.af.5.
endam calorem in medijs partibus haberet.
uibusdam exiguum respirationis signum appa-
, si naribus admoueatur floccus: aut flamma
igua: aut cyathus aquæ plenus pectori impona-
r; deprehenditur enim quidam motus. Quę-
m sine sensu iacent immobiles cum obscuro par-
que pulsu vel nullo. Quædam sentiunt, & moue-
possunt, integra ratione, sed animi deliquium
est, & difficilis respiratio. Quędam crura, & bra-
ia contrahunt. Tandem multas esse affectuum
fferentias, vel pro causæ magnitudine, & paruita-
, vel speciei differentia. Si ad Hypochondria. Suf-
catio vt ab Elleboro, Orthopnea, Cordis mor-
s: & cum ad summum peruenerit, vomitus serui-
us acris corripit: & modico tempore mitior fit: &
olor ad caput, & collum penetrat. Si cito non 2. Memn.
iscedat, obmutescunt, torpor ad linguam. Si ad Nat. mu.
Hepar, muta repente fit, dentes conferit: color ni-
er: hæc fiunt repente, dum sana est, præcipue vir-
ginibus antiquis, & viduis iunioribus, quæ pepere-
runt, & sterilibus ex partu, quia deest puerperij pur
gamentum, ijs non intumescit Vterus, non molli-
tur, neque vomunt, Si ad latus, tussis, & dolor ad
costas. Vterus durus veluti pila, dolet ad tactum.
Contabescit, videtur Peripneumonia: conuellitur,
gibba fit: Menses omnino non apparent, aut cum
apparuerint, euanescunt, & deterius tunc habet. Si
ad Lumbos, aut inania: Spiritus sublimis, Suffoca-
tio, Asthma, nec moueri vult, nempe ob Lumbo-
rum dolorem Si ad Ventrem dolor acutus, & vehe-
mens ad Ilium, Lumbos, & inania, Crus claudicat.
Ad sedem, prohibet secessum, dolor ad nates,
imum Ventrem, Lumbos. Si ad Ilium, durities fit
ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ad mollitudinem: dolores Lumborum, Mollitu-
nes, & imi Ventris, & Cruris: tenditur, & suppu-
ratur: pereunt, nisi feces, aut vras. Ad Vesica[m]
Vrinæ compressio, dolor ingens, si cito non sa[n]-
tur, suppurantur quo decurrerint, aut in molli[tu]-
dine, aut in Inguine, pectine. Si ad crura, & p[e]-
des, Pedum digiti conuelluntur sub vngues: do[lor]
cruris, & femoris. Hoc modo Vterus afficit o[m]-
nes partes a capite vsque ad pedes.

Curatio Hystericarum. *Cap.* XXV.

CVratio Hystericarum, vna ad symptomata[,]
altera ad causas. Cum vrget, suffocatio, an[i]-
mi deliquium, dolor, conuulsio. Ascendente[m]
Vterum, aut euaporationem detrudere a supe-
rioribus: Allicere ad inferiora: iter intercludere[:]
Digerere, Obstupefacere, immobilem reddere[.]
Nat. mu. 1. & 2. Mo.mul. Truditur deorsum non repellentibus frigidis, v[t]
in cęteris fluxionibus, sed graueolentibus ad na-
res. Allicitur deorsum non calidis attrahentibus[,]
sed beneolentibus ad Vterum. Hippocra. A[t]
quia requiritur opus naturę expellentis, & at-
trahentis? Expellit autem natura quæcunque in-
grata sunt, attrahit iocunda. Fertur sponte ad
iucunda, aufugit iniucunda: Natura autem spiritus
qui in homine continetur, quo omnes opera-
tiones perficiuntur, abhorret fœtida, gaudet odo-
ratis, Ideo ad hæc allicitur, auertitur autem a
foetidis. Recta autem ratione Plato Vterum
tamquam animal esse dixit, Impetu enim natu-
rali fertur ad iucunda, auersatur autem iniucun-
da. Quod in nullis alijs partibus adeo euidenter
conspicitur. Instrumenta enim sensus in suo ge-
nere lætitiam, & tristitiam ostendunt: Auditus
enim gaudet harmonia, dissonantia audire non
potest. Oculi coloribus perfectioribus oblectan-
tur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

,fuſcos faſtidiunt. Omnes partes nutrimen-
n familiare attrahunt, inimicum expellunt. At
erus præter hæc alium impetum ad prolem ſci-
et gignendam habet. Ideo ægre fert, cum eo offi-
fruſtratur.
Sed gaudet coitu, gaudet & conceptu. Repleri
a non quibuſcunque appetit, ſed ijs quæ ad
olem faciant: inaniri ægre fert, & quaſi indigna-
r; ideo huc illuc commouetur, vnde vterinæ
ſſiones oriuntur, præcipue Viduis: & ijs quę vi-
coniunctę ſunt, ſed ſteriles. Hę namque etſi
ultro ſanguine replerę ſint, non tamen ob id
mmouetur Vterus, ſed deſiderio prolis. Nam
ſtquam Vterus a conceptu repletus fuerit, non
titur commotiones prędictas, niſi cum infans
itrimento eget: Per ſiccationes autem, & inani-
ones ſæpius commouetur, quia, vt inquit Hip-
ocra. Vterus leuis redditur: cum grauis eſt, quie-
it; His prænotatis magis patebit curatio. Ad
rangulationem igitur ſub nares ſuffitus fiant la-
e accenſę: pili vſti: Bitumen in ignem coniectum:
ulphur, Pix, cornu Cerui: Lucernarum extinctio:
oenum fœtidiſſimum, Caſtorium. His etiam vidi
us viros a ſopore excitari. Ad Inguina, & foemo-
, & intus inungere vnguento odoratiſſimo. Nos
allam muſca ā ex oleo Roſaceo, Moſco, Ambra,
romata quęcunque: Aqua Roſacea, Lamfa, ex flo
bus Myrrh:. Digerentur vapores praui Caſtorio,
ut Conyza, aut vtriſque in Vino potis. Radix
eonię in Vino odorato: Coriandrum, Cuminū,
riſtolochia, Peucedanum, Panax, Angelica, Nux
Muſcata, Gariophylli; Gutta olei Aniſi per di-
tillationem extracti, aut ex Vino, aut Mulſa.
Compoſita electuaria. Diaciminum: Triphera
magna cum Opio, pillulę paratę pro Matrice,
am opiatę ſunt. Galen. Agarici drachmam
nam, bibat cum Vino: Onyx ex Conchilo, 9. Cat. 10.
ace-

acetum Scylliticum abſorptum. Plantaginis ſ
men, & ſuccus: quod ſolum inter cætera repell
Ruta, Allium, Cæpa: Indit in anum Rutam c
Melle lana excepta: quæ omnia ad digerendum
ciunt. Aetius motum attractionis deorſum adiu
Cucurbitula vtrinque ſub Inguinibus appoſit
Iter intercluditur Hippocr. faſcia ad Vmbilicu
aut ſub Hypochondrijs, cum prius manu deorſu
expreſſus fuerit flatus. Nos in ipſum Vmbilicu
grana duo Muſchi goſſipio incluſi indimus. Ad c
ſas, ſedata ſuffocatione. Si ex Menſium retentio
Aet. & Auic. Venæ ſectio ex baſilica eiuſdem la
Virg. mo. ris, in quem declinauerit Vterus: Si non ceſſet ſu
focatio, ex Saphena, aut ex Poplite Gal. Non ſi e
Superf. Spermate retento, aut ex frigiditate. Hippocr. Vi
gines ſola miſſione ſanguinis curari: poſtea ſuade
vt cum viro cohabitent. Item. Si virginum Me
ſes maturi non prodeant, & febricitent. Dole
ſitit, eſurit, vomit, furit, & rurſus reſipiſcit. Vteru
mouetur, cum vertitur ad viſcera, vomitus ac fe
bris, & delirium, vbi ſedatur Vterus, & illa quie
ſcunt, eſurit, & ſitit. Hepiala. Huic pelles agni
nas calidas ad Ventrem apponito, & ſuffitum a
pudenda, vt quam penitiſſime admittat, ex Myr
rha fabæ magnitudine, Thuris duplo admixta cum
Zea freſa in ignem dum ieiuna eſt: & multa calid
lauare. Apponere Artemiſiam tritam Vino ſuba
ctam. Si praui humores adſint, Purgatio ex Hiera
2. Mo. mu. picra, aut pillulis fœtidis Auic. Agarico ſæpius ite
ratis. Hippocra. Pharmacum deorſum purgans
dare oportet, ſi quidem bilioſa fuerit, quod bilem
purgat: ſi pituitoſa, quod Pituitam. Poſtea Lac
Aſininum coctum bibendum præbeto, & Vte-
rum odoratis foueto: & medicamenta ſubdito,
quæ Vterum purgant, per interualla fouendo
cum odoratis. Hæc viduæ facito, Virginem ne
attingito, inquit Hipp. Sed perſuadeto, vt nubat:
quaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſi hoc ſolum ſit remedium ad Vteri furorem
npeſcendum. At vero ijs quę caſtitatem voue-
it, danda ſunt, quæ venerem compeſcunt: ſic-
itia, & frigefacientia, Ruta, Calamentum,
nen Viticis in potu: & folia ſubſtragulis. Inun-
o Lumborum ex oleo Nymphεæ. Victus refrige-
ns ex Lacte, piſcibus ex aceto: ſalſamenta, Ab-
nera a flatuoſis, & multum replentibus. Aſſis
potius quam elixis: modico Vino. Ad Vteri
rores ad diuerſa, partes varia remedia. Si ad ca- Nat. mu.
it, multa calida lauare oportet etiam in capite,
cocta Lauro, & Myrtho, Caput Roſaceo illine.
dorata ſubter applicentur, ad nares graueo-
ntia. Edat Braſſicam, & ſuccum ſorbeat. Si non
idiat, frigido eodem lauacro vtatur, etiam in ca-
ite. Auic. omnino contrariam curationem ad-
bet. Nam ad commotionem Vteri ſuperfundit 2. Mo mu.
per caput oleum odoriferum calefactiuum, vt
Nardinum.

Si per remedia deorſum vehementer trahentia
on redit anhelitus: effunde ſuper caput oleum
eruens, aut Cauterium fiat in ſyncipite. An hæc
ſt communis ratio ad excitandum ſenſum, & ex-
rahendum extra, qua vtimur? In viris ex Ga- 11. Met.
en. in principio repellentia per oxyrhodinum, 18.
Extrahentia cum nihil influit, At non ſimilis eſt
uratio mulierum Hippocrat. inquit enim, Cum
rgent ſymptomata, cum ſpiritus aceruatim ſur-
um commotus fuerit, & grauitas, & menſes
perculſa, & loqui non potuerit, cum perfrigera-
tione, ſpiritus offendens, oculi obſcurati; caput
citiſſime exſicca; faſcia obducito, & ſi oportue-
rit, ad Vmbilicum dato Caſtorium, Conyzam,
Rutæ aquam, Cuminum, ſemen Rhaphani, Sul-
phur, Myrrham, Graueolentia ad nares, Benec-
lentia ad Vterum, Sternutatoria ex Veratro in na-
ribus; Optimum eructare, ſedentem collocare.
Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Si ad Cor: Porri ſemen,& Papauer ex aquæ cyat
tribus bibat. Aceti albi cyathus potatus. Pæoni
& Viticis ſemen , Abrotonum , Ruta , Iunip
fructus , & Saluia , cum aceto , aut Vino. O
leſacere , Glandulam ſupponere ex adipe Anſe
no Cerato reſinato , & pice liquatis: Melanthi
ex Melle.

Si ad latera, Pharmacum deorſum purgans; L
uatio ex multa aqua calida: Fomenta tepefactori
Apponere, quæ ſanguinem purgent. Semen Li
torrefactum,& Papauer, & Saluiam cum tenui p
lenta ex Vino bibat ieiuna. Frequens fomentum,
calidæ aſperſio, & Ceratum molle, vt a Latere d
ſcedat:& latus faſcia lata deligato. Poſtea Lac B
balum ad dies 40. exhibeto: cibos quam molliſſ
mos Nam morbus vehemens,lethalis,& paucæ e
fugiunt.

Si ad Hypochondria: primum tepefactoria ap
ponito, & graueolentia ad nares, & beneolenti
ad Vterum: Deinde bibat Myrrham, Coriandrum
Reſinam, Pæoniæ radicem, Cuminum ex Vino al
bo,& aqua,aut Mulſa leuiter tepida. Peucedanum
Cæpæ lachryma,Panax,in Vino,aut aqua Ariſtolo
chia,Apium,Fœniculum, Aniſum,Piper, Opium
Cum dolores quieuerint,Pharmacum deorſum pu
gans,non ſupra:nam cæcitas imminet.

Si ad Hepar: depulſio cum manu fiat ſub Hepa-
te,aut præcordijs, & faſcia deligato, & aperto ore
Vinum odoratiſſimum infunde: Naribus graueolen
tia, Vtero beneolentia. Si fiat ſoporoſa, Pharma-
cum infra purgans: poſtea Lac Aſininum: Purgan-
tia Vterum interiectis fomentis odoratis. Si ad
Lumbos,Glandula longa,& craſſa ad ſedem ex Myr
rha, & Melle, aut Bitumine, Sulphure, & Cicuta.
Oleum calidum in Vterum infunde, fomentum.
Deſideat in aqua, & oleo: Suffiat graueolentia
odorata ad nares. Cum dolor quieuerit, Phar-

macum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

cum ſurſum purgans, non deorſum, niſi cum Vte confederit. Poſtea Lac Aſininum. Si ad Ilium, erum odoratis fouere, dein digito reuellere ab o, & thædulis, aut fiſtulis plumbeis dirigere. Si ad lem, Calida lauare, Fomentum Lumbis: Graueo ntia ſuffire, & apponere, quæ Vterum purgant, & opellant ſurſum.

Si ad Inguina, ſuffito Caprini ſtercoris pillulas, Leporis pilos cum adipe Phocæ. Hederæ fructus lia, & cortex ſiccata: folia Quercus cum Reſina, & eo: Bubalum ſtercus, & cornu ramenta, Bitu- en: Vinacea, Cedri baccas cum Reſina pinea: omenta tepida ex ſtercore Bubalo, aceto, & Muria, cocto Eruo, Sambuci foliis cum Myrtho. Vomi- is ex decocto lenticulæ: Poſtea farinam ſorbeat x Vino: Vrinam cientia, Ciceres, & Vuæ aſſæ decoctum, Saluia, ſemen Lini, in Vino di- uto, & polenta. Si ad Veſicam, odorata ad nares, raueolentia ſuffito ad Vterum. Fomentum ad- ibeto, & pectinem illinito. Deſideat in decocto Roſarum, aut Rubi, aut Myrthi, Oleæ, Pampi- orum vitis, Iuniperi baccæ, Saluia. Ad ſtillicidium Myrrhæ ſuffumigium intra pudendum per Cucu- merem. 2. Mo. mu.

Si ad crura, & pedes, multa calida lauare, fomen- tum, ſi ferre poſſit, Graueolentia ſuffire; Femora inungere ex Roſaceo. Si repente crura refrige- ſcant, & genua, & manus; obmuteſcentia: Cor vibratur, dentium ſtridor, ſudor, & alia, vt in Epi- lepſia. His frigidam aquam multam affundere oportet ſuper crura, & manus, & alia facere vt prius dictum eſt. Nam per antiperiſtaſim reuoca- tur calor.

Mammarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Mammarum constitutio, & vitia. Cap. XXVI.

14.v∫.pa.5 8. MAmmæ ad partes genitales ſpectant: Lactis enim gratia datæ ſunt; ideo magnus eſt earum conſenſus cum Vtero. Nam ſimul intumeſcunt, cum incipiunt menſtrua in pubertate: & cum concipiunt, augeſcunt cum foetu; gracileſcunt in ſe-
5.Aph.53 nectute. Attenuantur, cum in Vtero foetus corrumpitur, modo ambæ, modo altera, ſecundum rectitudinem foetus. In brutis tot mammæ, quot ſinus in Vtero. Nutriuntur per Venas communes duas aſcendentes ex Venæ cauæ bipartitione ad crura; & duas deſcendentes ex axillari. Caro eſt ſpongioſa, glanduloſa, in qua inſunt meatus exigui
4.Ge.an.8 frequentes ad papillas, vnde ſugitur Lac. Lactis generatio per concoctionem ex eadem materia, ex qua menſtrua: ſuppeditatur per Venas communes. Cum Lac effluit, deficiunt menſtrua: Cum conce-
5.Aph.52 39. perit, extinguitur. Si Lac multum effluat in prægnante, foetus imbecillis redditur. Si Lac habet neque prægnans, neque puerpera, menſtrua defecerunt. Mammarum affectus in Puerpera: Lactis defectus, aut deprauatio. Lac in mammis coagulatum: Dolor in ſugendo: Tumores, Vlcera. Lactis defectus ijs vt plurimum contingit, quæ paucos
Nat.pu. Menſes demittunt. Quæ ſicciores, & denſiorem carnem habent, aut natura ſine Lacte ſunt, aut defi-
1.Mo.mu. citante tempus. Huiuſmodi ſunt viragines. De-
5.Sim.21. ficit etiam quibus ſanguis eſt paucus, vel vitioſus ex morbo aut victus ratione. Iis, quæ natura tales ſunt, non reuocatur Lac. Quæ ex morbo, aut praua victus ratione, curantur, refectione, & prauorum purgatione, & concoctione.

Gignunt Lac alimenta boni ſucci humida, & tepide calida: ad naturam ſanguinis accedentia: quia Lac calidius eſt pituita, paulo frigidius ſanguine.

Medi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Medicamenta pituitam concoquentia, calida in primo, aut secundo gradu, non ſiccantia. Potiora ſunt, quę ſimul nutrimenta ſunt, & medicamenta: Eruca, Fœniculus, Anethum: non herbæ ſiccæ, ſed virides. Smyrnium, Apium, Sion, Polium. Pauca ſunt huiuſmodi. Sed quæ Lac ſiccant, multa ſunt, ſiccantia omnia tum calida, tum frigida, partim quia ſanguinem minuunt, partim quia vitiant. Hipp. Calida lauetur, & ſubcalidum bibat, Fœniculi, ſemen & radicem Hippomaratron, Hippoſelinon ſimul coctas cum Butyro. Porrum tritum aqua dilutum. Braſſicam edat, Cytiſi ſimul cocta, & ſuccum ſorbeat. Saluiam Cedri, aut Iuniperi baccis adiectis coquat, & decocto Vinum affundat, & bibat. Ad cætera farina inſperſa, additoque Bulbo & modico oleo edat, Vitet acria & acida, & ſalſa, & cruda olera omnia. Naſturtium in Vino potum commodum eſt, nam Lac purgat. Hordeum mollitum, ac butyrum ſimul coquito, & frigidum bibat: Caſeus Capræ. Viticis fructus in Vino: Betæ ſuccus potatus multum Lac facit. Seſamum recens & Hordeũ trimeſtre trita in mortario, & ſuccum expreſſum, & Mel, aut Amamelidas, ideſt Azaroli fructus miſce, & Vino nigro affuſo bibat Paul. non frequenter medicamentis vtendum.

Mo mu. (margin)

1. Mo. mu. (margin)

De Lacte vitiato. Cap. XXVII.

Vitiatur Lac a prauis humoribus, victu prauo, & a coitu Paul. & Aet. a conceptu non ſolum vitiatur, ſed, & tollitur. Diſcernitur colore, odore, ſapore, & craſſitie, & tenuitate. Optimum candidum, dulce, beneolens, mediocri craſſitie, vt neque Serum, neque caſeus ſuperet. Paul. Diſcernitur craſſities ſi vngui inſtilletur, vt neq; ſubito neque tarde diffluat, Ae-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tius pilo Lacte madido & suspenso, vt æqualiter hæreat.

Si non hæret, liquidius est: Si guttulæ hærent, crassius. Colores alieni linteis candidissimis Lacte madidis, & in vmbra siccatis. Acredo & salsedo partim sapore, partim effectu cognoscitur. Nam, aut papillas exulcerat, aut infantis os: excretiones infantis plures, mordaces. Crassum Lac tubercula parit, Ventrem cohibet, & Vrinas. Indicatur igitur prauorum humorum purga-
8.Sim.31. tio. Aetius recusat prorsus: præsertim si nutrices solitæ sint eo vitio laborare dum lactant: sed sola victus ratione contentus est. Nam pharmaca purgantia infantes lædunt: Si cogantur, eo tempore infans alia nutrice vtatur: nisi etiam puer egeat purgatione. Quæ salso humore abundant, Balneis, & Vini diluti potione vtantur: In cibo assumant Lac ex alijs animalibus, probatissimum est, quod forma & similitudine humani speciem referat. An Asininum; Ptisana: idem victus ad biliosum. Ad tenue & serosum, non Balneum. In victu Alica, Oua sorbilia, pedes & extremitates porcinæ, Hædinæ, Volucrum teneriorum carnes; Vinum dulce, quies. Ad Crassum, victus attenuans, Balnea frequentia: vomitus ex oxymelite, labores. Si Lac cohibere oporteat, aut quia mortuus sit infans, aut alia ratione non libeat lactare: Victus exsiccans modico cibo, & potu. Mammis imponenda, quæ Lactis congelationem prohibent. Crocum cum ouo, & oleo Cyprino, Aet. aut cum Fœnogræci succo, aut Cumini decocto. Quædam solo Croco vtuntur inter mammas: Cæro alba trium granorum Erui magnitudine deuorata singulis diebus: Terra Cimolia ex aceto, & aqua, & oleo Rosaceo imposita: puluis marmoris albi eodem modo. Si multitudine Lactis mammæ inflamentur, vnde febres

Puer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Puerperis oriuntur de natura Ephemerę, priusquam putrescat: quod, vt plurimum primiparis contingit, cum Lactis egressus per vias angustas fit. Quandoque etiam febræ ad papillas desinentes conuelluntur, vnde dolor in sugendo, qui morbus pilaris vulgo appellatur, & *Serole* [illegible] in processu à nimio calore Lac retentum coit in grumos: Vnde insequitur mammarum durities & dolor ad tactum. Curandę in initio molliter repellentibus ex Posca cum spongia Dein concoquere oportet, emollire, & digerere. Cataplasma ex palmulis cum pane & Posca. Vincire, & moderate constringere. Furfures in aceto coctos cum Rutæ decocto: Menta cum polenta: Iuglans cum Ruta, & Melle, ouum totum cum Rosaceo: Ricini folia, & Cuminum cum polenta: Capita Papauerum cocta cum Melle: Crocus cum: Lacte: Muriæ fomentum. Apium viride, quod & grumos dissoluit. Alumen & Psyllium cum aceto & Coriandri succo: Pyrites cum Rosaceo, & aceto Lac restringunt. Aet. Si distentio oborta est, Paul. Panis ex Hydręleo, aut Mulso: Panis cum Parietaria viridi & Cęrato bis in die Perfusio ex oleo calente dulci. Fouere ex decocto Fęnogræci, Altheæ, seminis Apij. Delinire ex polline farinę seminis Lini, Fœnogræci, cum Hydræleo, Sesamo, cum Melle & Butyro. Cauere, ne Lac fugatur, nam attrahit: Concedit tamen Aet. in principio, ne coeat. Si suppurauerit: secundum.

Fiunt aliquando in mammis tubercula dura nūc maiora nunc minora: ob retentionem menstruorum, quæ non suppurantur, sed semper fiunt duriora: Deinde ex ipsis Cancri occulti nascuntur. Præcedunt oris amaritudo: quæ cum ederint, omnia amara videntur: mente percelluntur, oculi duri: Ex mammis ad iugulum & sub scapulis dolores fiunt, sitis, mammę graciles, & totum corpus atte- 2. Mo. mam.

 nuatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

nuatur. Cum peruenerint ad hæc, sanę fieri non possunt. Si antea curentur, vt Menses soluti fuerint, euadunt.

De genitura, & virilium genitalium constitutione.
Cap. XXVIII.

14. vs pa. 6. 2. Sem. 5. GEnitalia eadem esse in marè & femina testatur Galenus, solum positione differre, nam in mare foras egressa esse ob caliditatem, in femina intro condita Viri genitale proportione respondere Vtero, esse enim Vterum inuersum foras egressum ex peritonæo vna cum testiculis. Vnde aliquando im-
6. Ep. ult. mutatum sexum in adultis scribitur. Phætusæ & Namysię cum prius fœcundæ essent, corpus virile factum esse. At non putandum est muliebria extra prodijsse: non enim Hippocrates tentasset menstruas purgationes. Præterea si genitale esset Vteri inuersio foras, procidentia esset absque meatu ad externa: Neque testes penderent ex vasis supra os pubis: sed, aut intro laterent, vt in ouiparis, aut prodirent infra os pubis. Non solũ igitur positione, sed & figura, vt patet, atque alijs differentijs differunt.

Genitale ex osse pubis duplici exortu dextro, & sinistro producitur extra, veluti duo corpora coniũcta in vnicam glandem quemadmodum Vterus in brutis bifidus in vnicum os, non absimile glandi.
15. vs. pa. 1. Eius substantia nulli alij similis, neruosa, vt ligamentum, sed cauernosa, vt flatu distendi possit, qui ex Arterijs prouenit in coitu. Meatus seminis communis cum ceruice Vesicæ dilatatur in tentigine ad seminis proiectionem recto itinere: Flectitur hic in Semispadonibus ob vinculum, quod præputium cũ glande nectit: quo exciso fœcundi sunt. Genitura ex
15. vs. pa. 3 testiculis prouenit per vasa seminaria eiaculantia sursum retractis: Confici vult Galenus in testibus Arist. non confici, sed perfici tradit in testibus:
1. Ge an. 12. inquit enim: Testes alijs intus, alijs extra, propterea quod ijs quoque operimento, & vela-

mine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

mine opus eſt, tum, vt ſeruentur, tum, vt ſemen genitale perficere poſſint? non enim fieri poteſt, vt frigentes & gelidi poſſint retrahi atque emittere genituram. In libro de Genitura, qui aſcribitur Hippocrati, ſcribitur, ex toto corpore ab omnibus prodire: humido ſpumeſcente id quod robuſtiſſimum eſt & pinguiſſimum ſecerni, & ad ſpinalem medullam venire, & ex cerebro in Lumbos, & medullam: Ex medulla ad Renes, a Renibus ad pudendum per medios teſtes.

Exectos autem infœcundos fieri obcæcatis meatibus. Ariſt. autem ſemen eſſe excrementum vltimi alimenti, quod in corde fit, ideo vtile: & ad omnes partes tendere: Quod & Gal. ſignificare videtur, tradens gigni ſemen in omnibus Venis & Arterijs, quo partes albæ alantur. Naturam geniture inquit Ariſt. ſimilem eſſe cerebro, aquoſa enim eſt materia: ideo in coitu immodico oculi languent, quia ſedes eorum maxime ſeminalis eſt. Iterum: Oculi & Renes vim ad procreationem maximam obtinent. Indicat Venę ſectio poſt aures: ſi enim inde multus ſanguis extrahatur, infœcundos fieri teſtatur Hipp. Ad teſtes igitur ex toto corpore, & magis ex cerebro per ſpinalem medullam genitura peruenit: ibiq; perficitur, & nimio coitu abſumitur albarum partium nutrimentum. Paul. Teſticulorum tunicas ex peritonæo haberi, vaſa autem ex ſpinali medulla: At certũ eſt ex Venis & Arterijs prope Renes ortũ ducere Vitia contingunt, Infœcunditas, vt Sterilitas in muliere. Gonorrhœa, Priapiſmus: Vlcera, Teſticulorum tumores: Hernia.

1. Ge. an. 18.
1. Sem. 12.
2. Ge. an. 5
4. Prob. 2.
Ae. aq. 5. & de Gen.

De Infœcunditate. Cap. XXIX.

QVæcunque intemperies viri tam ſimplex quã compoſita infœcundum ſemen facere poteſt ſi magna fuerit: vt de ſterilitate mulie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

5.Aph.62 rum dictum est: Si vero modica, corrigi potest à
1.Na hu. contraria qualitate Vteri : vt Galenus ex Platone
12. colligit, & ex Hippoc. Idem Aristotel. testatur,
4.Ge.an 2 Moderationem quandam requiri temperamenti ad fœcunditatem, ideo quidam non inter se fœcundi sunt. idest tam vir, quam muliere sed cum alijs fœcundi reperiuntur: idest modicæ intemperaturæ
5.Aph.63 similes cum similibus infœcundæ, cum contrarijs autem fœcundæ. Alio modo videtur Hippoc. in maribus infœcunditatem colligere:cum inquit: Aut propter corporis raritatem spiritus extra fertur, vt semen non transmittatur ad os, aut propter spissitudinem humor non exit foras Vel propter frigiditatem non concalescit, vt colligatur ad hunc locum. Vel propter caliditatem hoc idem accidit. Galenus eum Aphorismum non approbat. Simili tamen modo in maribus vt in feminis: ad densitatem, & intemperiem reduxit : sed in masculis amplius ad raritatem. Sed Galenus modum non videns, ideo negauit. Ob laxitatem igitur infœcundos fieri viros testatur Hippoc. patere apud Scythas. Gens enim ea minus fœcunda est ob
Aer. aqu. corporis laxitatem, quia infantes non stringuntur
10.11. fascijs,& adulti in ocio degunt: Ventres mollissimi, & ob aeris frigiditatem frigidi, vnde coitum non appetunt : Accedit Venæ sectio post aures, vnde multus sanguis exiens sterilitatem facit : nam multus spiritus exit, qui in capite est. Semen igitur infœcundum redditur, quia sine spiritu est: & non incalescentibus humoribus præ frigore, non generatur spiritus. In corporibus igitur rarioribus inquit Hippoc. spiritus extra fertur, idest exhalat, vt semen non transmittatur ad os : eget enim multo spiritu vt dirigatur semen ad os Vteri. Quod autem subiungitur : propter spissitudinem non exit foras. vel propter frigiditatem non incalescit, vt colligatur ad hunc locum : si-

gni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

gnificat, non ad os Vteri, sed ad testiculos, vnde fit eiaculatio. Materia enim seminalis in toto corpore existens, præcipue in capite, ob spissitudinem, idest meatuum angustiam non peruenit ad testiculos, vnde est exitus foras. Nam in libro de Genitura, inquit: Quibus iuxta aures Venæ sectæ sunt, hi coeunt quidem, & genituram emittunt, verum modicam, & debilem, & infœcundam, quia plurima genituræ pars a capite iuxta aures in spinalem medullam procedit, ipse autem transitus cicatrice sectioni inducta consolidatus est.

At vero pueris venulæ tenues, & repletæ existentes genituræ transitum impediunt: & quæ sequuntur. Densitas igitur in viris hoc modo infœcunditatem parit. Reliqua manifesta sunt: Nam frigida intemperies genituram inualidam præstat, quia sine spirituosa substantia, neque fertur ad hunc locum, neque si feratur, fœcunda est. vt contingit ijs qui superfluo coitu vtuntur.

Ob eandem causam, quibus varices adsunt, infœcundi sunt, Aristotel. quia spiritus ad varices 4. Pro. 21.
deflectitur. Propter caliditatem autem idem accidere inquit Hippoc. idest non colligi ad pudenda semen, dissoluta magna parte genituræ. Alias infœcunditati causas affert Aetius: vitia scilicet instrumenti; excisio testium, aut vasorum attritio, quibus meatus obcæcantur. Pudendi canalis non rectus, obstructus: breuis, vt non pertingat ad os Vteri. Etiam longior, quia in itinere semen refrigeratur. Signa fœcunditatis genituræ: probatio in
aqua. Nam quæ aquosior est, tenuis, & frigida, 1. Ge. an 6
diffunditur cito, & supernatat. Quod fœcundum 2. Ge. an. 5
est, ad imum descendit, quia calidum, concoctum, densum, & crassum est. At si eius substantia spumosa est, debuisset ascendere: An veluti spuma est, non spiritus, sed in spiritum facillime vertitur? vt Argen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tum viuum quamuis ſpirituoſa ſit ſubſtantia, grauiſſima tamen eſt, antequam in ſpiritum vertatur. Si igitur huiuſmodi eſt genitura fœcundiſſima, non eſt neceſſe extendi per Vteri cauitatem, & tectorii modo illiniri, vt Galenus putat. Sed rationi magis conſentaneum eſt, oui inſtar vndique complecti ab Vtero: ſic enim intra membranam conceptus fieri poteſt lineis in vnum Vmbilicum coeuntibus, vt traditur in libro de Natura pueri. Curatio infœcunditatis Ad habitus laxiores, pingues, & pituitoſos: Victus ſiccior ex iis quæ boni ſucci: Exercitatio: Modicus ſomnus: Non balnea Ad denſiores, & duriores, & qui multis laboribus aſſueti ſunt: Victus humectans: Balnea aquæ dulcis: Inunctiones: Exercitationes moderatæ: Somnus moderatus. Ad frigidos vel in regione frigida: Aromata in cibis: Vina generoſa: Ad Calidos, vel in regione calida, in Aeſtate, Refrigerantia, olera, fructus, Cucumeres, Melopepones, Ficus, Vuæ, Ceraſa, Pruna, Perſica, Poma. Omnibus conueniunt Gignentia ſemen, & Venerem proritantia, cum bona temperies acquiſita
5.Sim.23. fuerit. Gignunt ſemen cibi, qui bene nutriunt, & flatuoſi ſunt, ac tota ſubſtantia familiares. Calidi, & humidi. Bulbi, Cicer, Faba, Polypus, Oſtreæ: nuclei Pinei, Piſtacia, ſemen Lini, Eruca, Menta inter medicamenta, Satyrion, Stynchus. Extingunt quæ contraria, ſiccantia, & refrigerantia. Ruta, Vitex,
Ster. Nymphæa. Vir non ſit ebrius, neque Vinum album bibat, ſed fortius, & meracius: Cibos edat fortiſſimos: Non lauetur calida, & robuſtus ſit, ac ſanus. A cibis abſtineat, qui ad rem non conducunt Monet Aetius abſtinendum a venere ſuperflua: nam frequenti vſu ſemen inualidum fit, non concoctum, vt aliquando ſanguis exeat. Aduerſus ſalacitatem, refrigerantia, non ſolum in victus ratione, ſed & balneis, & vnctionibus ex Roſacco, Sandalino ad Lumbos,

bos, & Testiculos. Multi hodie ex maleficio redditi sunt infœcundi, alii omnino impotentes ad rem veneream. Meretrices vt plurimum hæc perpetrant opera dæmonum: aliquando vt cum solis iis exercere possint rem veneream, cum aliis nequaquam. Aetius merito causam hanc occultam esse scribit. Hippoc. apud Scythas creditum esse, euiratos fieri a diis: Dæmones enim deos putabant, ideo illis munera ferebant, vt inquit, decepti a sacerdotibus. Nititur autem ostendere eorum causas esse naturales. Sed hæc non pertinent ad nos. *Ae. aq.*

Ad vitia instrumentorum: Si per excisionem, aut attritionem testium, vel vasorum, meatus obcæcati sint, incurabiles sunt. Si canalis pudendi obstructus sit a carne super vlcus excrescente, exteri potest, vt in Vrinæ difficultate dictum est. Si canalis intortus ob vinculum vt in semispadonibus: Vinculi sectio fieri potest, vt sub lingua apud Gal. Alia vitia ab ortu, seu breuitatis, seu longitudinis tolli nequeunt. *15. vs. pa. 3*

De Gonorrhoea. Cap. XXX.

Gonorrhoea idest Genituræ profluuium, communis est maribus cum mulieribus: Aet. Non fluxus albus sæpe est ipsius seminis. Est excretio seminis morbosa, in qua tabescit corpus, decoloraturque. Fit soluto robore vasorum seminalium, vt semen non retineant. Vel irritata expultrice: Gonorrhoea est inuita seminis effluxio, vt in vehementibus Epilepsiis ob conuulsionem totius: hæc in solis vasis spermaticis fit iis, qui genitale semen copiosum calidumque gignunt, quod ad sui expulsionem proritat. Vnde os Ventriculi resoluitur, & totum corpus relaxatur, imbecilles sicci, gracilis, pallidi, cauisque oculis. Læduntur etiam a coitus abstinentia: Nam capitis mole- *Defin.* *14. vs. pa. 10.* *6. Tu. sa. 14.*

stia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſtia, & ſtomachi faſtidia fiunt. Augetur, & noctur-
Ani. mo. 6. na pollutio, vnde eadem incommoda reuertuntur. Qui multo ſemine abundant, & fluido, quaſi arbor in fructificatione luxurians, ob maximas in venere voluptates, & moleſtias inſaniunt. Oriri ſolet in
Int. aff. morbo, quem Hippocra. Typhon vocat ex atra bile calefacta, vnde cutis nigredo: tenuis fit, & valde gracilis: grauatur a cibis, gaudet odore lucernę extinctę: frequenter ſemen per ſomnum effun-
2. Mor. dit, ſæpe etiam inter eundum: Corripit poſt annos 29. Si non curetur, perſeuerat annos 20. In Tabe dorſali: Corripit maxime recentes ſponſos, & Ventri deditos ſine febre. Bene cibum capiunt, ac conſumuntur. Sentiunt a capite in ſpinam veluti formicas deſcendentes. Vbi mingit, aut aluum exonerat, prodit ſemen multum, & liquidum, minime foecundum, & in ſomnis ſemen profundit: Anhelatio in curſu, aut aſcenſu, imbecillitas, ca-
6. in 6. Ep. in fi. pitis grauitas, aurium ſonitus. In progreſſu temporis febres fortes lypirię perdunt. Satyrus
4 Epi. in fi. cum eſſet 25. annorum ſępe per ſomnum ſemen effudit, & interdiu frequenter prodibat. Anno 30. tabidus mortuus eſt. Nicippus in febribus per ſomnum ſemen effudit, & nihil ad pitas proceſſit. Sępe id factum, & nihil lęſit. Deſiit, poſtquam febres iudicatę ſunt, vt prędictum fuit. Nam coitus morbis ex pituita commodus eſt. Cauſa
6. in 6. Ep. 23. explicatur, quia exitus eſt excrementi pituitoſi. In morbo craſſo apud Hippocra. teſtes contrahun-
4. Pro 17. Int. aff. tur, calor, & dolor ad ſedem, & Veſicam: ſępe per ſomnum ſemen effundit; genitura ſubcruenta, & ſubliuida, quę in coitu. Morbus 6. annis curabilis, alioqui ad annos decem peruenit, ſępe ad mortem. Incipit in Autumno, vt plurimum, & ex vſu fructuum, pomorum, ob calorem Solis, & aquę potum. Alius eſt affectus Gonorrhoęę ſimilia, quem vulgo vocant *ſcolato.* Saniei fluxus ex vlcere intra pudendum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dum, aliquando cum dolore cum vlcus recens est, & inflammatum. Aliquando sine dolore, cum inueterauerit. Aut nullo existente vlcere manifesto, saniosus fluxus exit ex vasis spermaticis, aut ipso semine in saniem conuerso, aut humoribus prauis ad eam partem confluentibus, vt in muliebri fluore contingit. Signa: Distinguitur semen a sanie, visu, loco, & modo exeundi. Nam semen album est: Sanies varij coloris. Semen nonnisi ex vasis spermaticis: ideo Lumborum calor adest, aut dolor testiculis communicans. Sanies ex vlcere in pudendo, aut ex eius dolore cognoscitur, aut quia prius exit quam Vrina: etiam digitis exprimi potest. Seminis effusio ob expultricem irritatam cognoscitur, quia cum tentigine fit, & imaginibus nocturnis, irritatur autem, aut a copia seminis, aut caliditate partium: Imbecillitatem autem retentricis significant, emissio inuoluntaria sine venere, & sine imaginibus nocturnis, Hanc solam Gonorrhœam ponit Celsus. Fieri hanc tradit Aet. ex seminis colliquatione ob vsum calidorum: quod solet pręstare Menta, distillat autem continue humor in pudendum: Sed hic pręcipue degenerat in fluxum saniei Prognostica. Gonorrhœa, si cito non curetur, transit in Tabem, quam Dorsalem vocat Hippocrat. quia nutrimentum tollitur albarum partium. Quę in temperamento pituitoso contingit, aliquando vtilis, Paul. inquit: Veneris hęc sunt commoda: repletos inanit, corpus agile reddit, in augmentum promouet, & magis virile efficit. Intelligentiæ vim instaurat, mitigat iratos. Melancholicis remedium ac commodatissimum, sensus integritatem restituit. Alij cibum respuentes, appetentiam recuperarunt. Quidam a continuis per somnum veneris imagini bus liberati. At in habitu Melancholico periculum ne in insaniam transeat, ex Platone: Nam Melan-

6.lo.af.6.

Quod an. mo. 6. 4. Pro. 31.

lan-

lancholici libidinosi sunt, ob flatum, & animi perturbationibus lætitia, & tristitia maxime agitantur ex vsu veneris. Sanici fluxus putredines inducit, vlcera, & consumptionem.

Curatio Gonorrhoeæ. *Cap* XXXI.

6.Tu.sa.4 CVratio Gonorrhoeæ ob seminis multitudinem in temperamento calido, & humido. Victus frigidus, & siccus. Medicamenta semen extinguentia. Aliquando euacuatio seminis: Reuellentia. Cibi condiri ex aceto, Omphacio. Carnes volucrum assæ Hoedinę, Vitulinæ, Milium, Far, Oryza, Lens. Cucurbita, Lactuca, Cicorium, Pyra, Mala acida, Punica, Limones: Vinum rubrum austerum, aqua extinctionis ferri. Aet. Medicamenta, Viticis semen, assidue vescatur Rutam, semen Cannabis, Coriandrum torretactum. Solanum non permittit in somnis semen effundere. Extrinsecus Balneum aquæ dulcis: melius Balneum de aquis. Post Balneum inunctio Lumborum ex oleo Omphacino, Rosaceo, Melino: aut cerato admixto succo Semperuiui, Solani, Vmbilici veneris, Psyllij, Polygoni, Portulaca, Tribuli, Lactucæ, cremor seminis Lini, Lamina plumbea. Instragulis folia Viticis, Rutæ, Pampinorum. Rosarum. Cauere obstupefacientia ex Papauere, Mandragora, etiam si robusti sint. Reuellentia exercitatione partium superiorum magis, vt ludis paruæ pilæ, Follis: Frictione ex pannis asperis vsque ad ruborem, dein ex oleo: vt postea reficiatur ex modico pane in Vino diluto: deinde tendat ad consueta: Sic corrigi Ventriculi molestias. Euacuatio seminis post aliquot dies, cum se continuerit, post mediocrem coenam, ante somnum coeat. Postera die cum satis dormierit frictionibus dictis vtatur. Antidotum magnæ celebritatis Aet. Recipit seminis Salicis

drach.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

drach 7. Calamintæ drach. 6. ſeminis Viticis drach. .Rutæ drach. 4. Seminis Cicutæ dra. 2. Cum aqua paſtillos forma. Doſis nucis Auellanæ magnitudine cum Poſca cyathis 3. Cortex radicis Halicacabi ex aqua. Aufugiant etiam acrium omnium, & multi Vini potum, & olera. Vtatur ſiccantibus, & aſtringentibus: Modice lauandum: melius ex frigida, ſi nihil prohibeat Balneum ex Albulis etiam in potu. Nos habemus aquam Villenſem. Stratum non valde mollle ex pellibus, decumbat in latus, non in Renes, ne Arteriç ſupercalefiant. Celſus præcipit vehementes frictiones, & natrationes, quam frigidiſſimas, & perfuſiones. Nec cibi, nec potio niſi frigida. Vitare cruditates, omnia inflantia. Fouere partes ex decocto aſtringentium: & Cataplaſma imo Ventri, Inguinibus, præcipue Rutam ex aceto.

Ad Atram bilem irritantem Ventrem ſuperiorē purgato ex Elleboro nigro, & inferiorem ex Scamonio Deinde Serum, & Lac Bubalum, aut Caprinum pro tempore exhibeto. Dato, & Lac Aſininum decoctum ad purgationem. Cibos autem quos vult aſſumat, & quam maxime nutriatur. Deambulet coniectura facta ad cibos. Iterum in morbo craſſo, vbi ſubcruentum ſemen exit, aut ſubliuidum. Hippo. purgat ex Cneoro, Hippophę, grano Gnidio: deinde Lactis Aſinini cocti heminas. 8. bibendas dat Melle affuſo. Poſt purgationem nutriri cibis opportunis. Si cibos ferre nequeat pręfebribus, ſorbitiones ex Lenticula: pro potu Vinum nigrum, quam maxime auſterum. Ad Tabem dorſalem. Si ab initio curandum ſuſceperis, fomento per totū corpus adhibito, Pharmacū ſurſum purgās, poſtea Caput purgato: deinde Pharmacū deorſum purgās. omnia dum id in Vere. Poſtea Serum, & Lac Aſininū. Cęterum Lac Bubalum per dies 40. ad veſpera vtatur Halica: a cibis abſtineat. Poſt vſum Lactis molli- *Int. Aff.* *2. Morb.*

bus

bus reficito. initio modicis,& quam maxime crassum,& pinguem fieri studeto, per annum ab ebrietatibus, & Venere, & laboribus abstineat exceptis deambulationibus: Vitet frigus,& salem. lauet tepida. Ad Saniei fluxum: dum vlcus inflammatum est, repellentia. Succus Plantaginis, Solani ex aqua Rosacea, aut Hordei instillatus in meatum,& extra inteis intictis impositis. Vnguentum Rosatum. Sanguis Testitudinis ad Lumbos instillatus. Cum cessauerit inflammatio, si perseueret fluxus, abstergentia ex aqua hordei; Melle Rosaceo, Thure. Ad diuturnum fluxum optimum remedium Terebinthina lota cum aqua Rosacea, Vncia semis deuoretur inuoluta in pasta, & superbibat aquam Hordei cum Melle Rosaceo, diebus quinque continuis: Aut Resina Terebinthi ex Cypro eodem modo. Idem pręstat Mastiche drach. duæ in ouo sorbili insperso puluere. Etiam Terebinthina si bullierit in aqua addensatur, vt comminui possit in puluerem, qui eodem modo exhibeatur. Cassia cum semine Viticis ad Aluam exonerandam.

De Priapismo. Cap. XXXII.

14. Met. 7. Priapismus, Satyriasis, Satyriasmos, iuuenibus contingit, & in pueris adultioribus. Est Colis erectio in longitudinem,& Circulo permanens. Est
3. Aph 26 pudendi præter naturam erectio. Est genitalis affe-
6. lo af 6. ctus cum tentigine, tensis omnibus particulis in-
2. Met. 2. flammatis. Sunt quibus, & seminis eiaculatio fit
Defi. cum voluptate, hi mente turbantur, Causa. Repletio ex flatu in neruo cauernoso, vt plurimum ex Arteriis repletis, & dilatatis, aliquando genitis in parte, sed rarius: ex imaginatione vene-
6. lo af. 6. reorum, retentione seminis: ex calefactione Lumborum, vt iacentibus in Renes: Ex vsu medicamentorum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

torum,& ciborum ad venerem facientium. Imple- 14 *Met.* 3.
ri cauernosum neruum flatuoso spiritu ex humore
semicocto, crasso, & glutinoso, vbi calor naturalis
imbecillior est, vnde halitus crassior quam, vt
transpirare possit, pręcipue si particula densior est
reddita. Aliquando humor frigidus, crassus, & glutinosus a vehementiori calore in flatus crassos attollitur. At raro ab initio id contingit, sed in processu temporis ex Arterijs etiam substantia spermatica, aut alijs humores succedunt, vnde inflammatio oritur, & conuulsio. Aet. inquit, de Priapismo: esse auctionem in longum, & spissum citra veneris appetentiam, cum inflammationem quandam, & dolorem facit, vt in neruorum distensione. Signa sensui patent. Gigni in parte flatum ex eo indicat
Galen. si pręcedat palpitatio. Paul. differre Satyria- 6. *lo. af.* 6.
sim a Priapismo: Satyriasim palpitationem esse ex aliqua vasorum seminis affectione inflammatoria, cum tensione, quę nisi finiatum, in resolutionem vasorum seminalium fiat, aut conuulsionem. Priapismum autem esse perpetuum, & firmum genita-
lis incrementum citra veneris appetentiam. Sed 4. *Ge. an.*
Satyria apud Arist. est, in quo pre abundantia flu- 3.
xionis, aut flatus crudi in partes faciei decumbentis facies animalis diuersi, & Satyria apparet. Alia vero est cutis, & Pręputijs inflammatio, in qua Glans tegitur, vt nudari nequeat, de qua Cels. Prognostica. Si cito non curetur, conuulsi pereunt Ventre inflato cum sudoribus frigidis, vt in cęteris con
uulsionibus. Curatio: Ad plenitudinem Venę se- 14. *Met.* 7
ctio in brachio nisi puer sit, nam flatus cum sangui 8.
ne exit: vt in Palpitatione Cordis. Si praui humores adsint in toto, purgatio conuenit per superiora magis ad reuellendum; Aet. abstinendum in totum a purgationibus efficacioribus, sed Clysteres molles conueniunt ex decocto Betę, & Mercurialis. Frictiones multę, & dimotiones. Balneum ex digerēti-

tibus calidis, & ſiccis: Cibi abſtinentia: Decoctum Concharum, nam Aluum mouent. Inedia vſque ad tres dies: Poſtea cibus frumentaceus paucus, potus aquæ: Cauere inflantia, & Vrinam cientia.

Ad Lumbos,& Genitale vſque ad anum Refrigerantia,efficaciora ad Lumbos. Solanum, Portulaca, Hyoſcyamus, Semperuiuum: Ad Colem mitiora. Lithargyrus, Cimolia, Ceruſſa ex aceto, aut Poſca, aut aqua. Gal. Solo cerato Roſato in tribus diebus curatum quēdam poſt ſanguinis miſſionem ex aqua frigida ad Lumbos,& Pudendum. Alium ex oleo Chamæmelino. In potu ſemen extinguentia: Nympheę radices,ſemen Viticis, ſemen Rutę, ad ſiccandos humores relictos. At ſi flatus digerentibus, & ſiccantibus diſſoluuntur, non conueniunt refrigerantia, & aſtringentia niſi in principio.

13. Met. 9. An flatus,qui aliunde feruntur,ſolis repellentib. egent,non qui in parte naſcuntur? Idem in tumore linguæ contingere patet. Nam ſolo Lactucæ ſuccu curatus fuit quidam,remedio in ſomnis reuelato. Nam vitium eſt in latitudine vaſorum,quod ſo-
14. Met. 8 lis aſtringentibus curatur. Si relicti humores fuerint,concoquentibus,& digerentibus vtendum, vt in cęteris inflammationibus.

Teſticulorum Conſtitutio. Cap. XXXIII.

Ar. Me 9. Sem. 15. TEſticuli Didymi appellati, quia gemini in eodem ſcroto ſunt. Gal. inter partes principatū tenentes numerat. Nam, vt Cor viuendi principiū eſt, ſic Teſticuli bene viuendi,quia robur addunt, vt patet in exectis ob priuationem alterius originis inſiti caloris. Paradoxum hoc à nemine antiquorum traditum eſt. Nā ſeminis generatio apud anti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

antiquos in toto corpore fit, maxime in Capite, & Spinali medulla apud Hippoc. Et idem Gal. tradit in omnibus Venis, & Arterijs fieri. Testes, & Genitalia esse locum secretionis eius excrementi. Nam ex spinali medulla in Renes, & vasa seminalia descendere ad pudenda traditur in libro de Genitura. Paul. Testium nerui, inquit, quos Parastatas vocant, a quibus pendent genitales partes, spinalis medullæ ex cerebri membrana propagines sunt cum Venis arteriosis ad Testiculos pertinentes, per quos semen in naturalia permeat. Idem Testiculum describit substantiam glandosam, fragilem, ad genitricem seminis effectam. An vt Renes Vrinam gignere dicuntur, quia illam per concoctionem separant a sanguine, sic Testes seminale excrementum? Quod pulchre ostendit Arist. cum inquit. Replicationis meatus pars altera sanguinea, qua recipitur materia seminis, vasa scilicet spermatica deferentia, Vena, & Arteria ex Caua, & Aorta iuxta Lumbos: altera exanguis, qua factum iam semen transit, idest vasa eiaculantia: vt ex Renibus vasa Vrinaria. Quod & alibi expressius dixit: Testes operimento, & velamine egent, tum vt seruentur, tum vt semen genitale perficere possint. Non igitur solum prebent vsum perpendiculorum, vt cauillatur Galenus aduersus Aristotelem. Communio autem vasorum seminalium cum spinali medulla, & eius membrana patet ex eo, quod scribit Gal. ex Venis, & Arterijs in spinalem medullam ad tenuem meningem vasa dispensari per singulas vertebras. Descendunt autem vasa spermatica inuoluta peritonæo implexa, & tortuosa instar Capreolorum per Inguina ad testiculos: vbi constituũt appendicem quandam iuxta posteriorem testiculi partem, quæ Epididymis quasi supergeminalis, nam Didymos idest Geminalis Testiculus est. Ex eadẽ appẽdice egreditur vas spermaticũ, q. neruus vocatur

Ac. aq. 5. & de Gen. 1. Sem. 12. 1. Ge. aff. 18.

1. Ge. an. 6

2. Ge. an. 12.

16. vs. pa. 10.

1. Sem. 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

à Celſo, ex Teſticulo ducens ſemen confectum ad genitale longo itinere: eadem via ſurſum per Inguina aſcendens, & iuxta os pubis iterum deſcendens ad Veſicę ceruicē, vbi glandulę ſunt tali humore plenę Duæ autem membranę Teſticulum veſtiūt ex eadem appendice ortę, quarū interna Elythroides quaſi virginalis ex vaſis ſeminalibus oriri videtur, Externa Darton appellata quaſi Coriacea ex Peritonæo oritur. Scrotum Græce Oſcheon, ex cute conſtat cum ſua membrana carnoſa ſinum communem conſtituens vtrique Teſticulo.

de Vul. d. 9.

De inflammatione Teſticulorum, & Hernia. Cap. XXXIV.

Ae. 44. TEſticulorum vitia, Tumor, Inflammatio, vel ex ictu, vel ſponte, Hydrops ex aqua in Scroto, pueris contingit quandiu parui ſunt, qui ętatis progreſſu euaneſcit. Hernia aquoſa à recentioribus vocatur. Hernia flatuoſa, cum Scrotum impletur flatu: pertinent ad Hydropem Aſcitem, & Tympanitem. Hernia inteſtinorum cum labuntur inteſtina in Scrotum, Ramex vocatur, Græce Enterocæle. Bubonocæle cum in Inguinibus. Epiplocæle cū deſcendit Omentum. Paulus addit Sarcocæle, ideſt Ramicem carnoſum, aut ſcirroſum, aut varicoſum: vitia ad Chirurgiam pertinentia. Cauſa cur deſcendant Inteſtina, aut Omentum eſt Peritonæi apertio, qua vaſa ſeminaria deſcendunt. Rupta vocātur. Contingit apertio ex motu violento, ſaltu, aut pōderis eleuatione, qua ſpiritum cohibere oportet, qua violentia aliquando exprimuntur deorſum Inteſtina in Scrotū, Aut ſponte à flatu dilatari poteſt Peritonæum cum multa humiditate fuerit relaxatum. Vt autem deſcendant humores non eſt neceſſe aperiri Peritonęū: ideo nō proprie Ramex dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

tur, seu Hernia, si nō apertū sit Peritonęū, vnde Intestina, aut Omentū labi possint. Cū dilatatur amplius quā secundū naturā, prius locus flatu impletur, postea succedunt Intestina: & prius in Inguinibus tumor apparet, postea in Scroto, Signa inflāmationis Paul. Dolor, Durities, Feruor, Rubedo, aliquādo febris. Si in Scroto, dolet primo cōtactu, si in Testiculo, non dolet leui tactu, sed si validius premas, durities profundior. Quamuis Testes infra Inguina sint, statim tamen febrem accendunt ob vicinitatem vasorum magnitudine insigni ex Renibus. Pulsus durus ob tunicam Elythroidem Peritonæo adnatam & minor. Ex Testiculo non ita durus & maior ab vasa. In Scroto Erysipelas magis, sine febre. In Testiculo Phlegmone, aut Scirrosus tumor, durities ex quocunque humore ob tensionem intra tunicam Elythroidem ex vasis nascentem. Intra Darton minor tensio ex ijs quæ descendunt ex Peritonæo prognostica. Tumores Testiculorum soluunt febrem ardentem Hippocr. Pudendi liuor, vel Testis intentus. Oppositū videtur tradi in Prognosticis. Si Genitale, & Testes conuelluntur, dolor, & periculum lethale. An aliud est Testis intentus, idest durus præ tumore: contractus, idest conuulsus: hoc enim lethale est: seu contractio in genitali sit, seu in Testibus; Tumor autem, aut dolor fortis Testis, tussim finit, quod significat communionem pectoris, māmarum, genitalium, vocis. Tussis sicca ijs, qui Testes affectos habent, Et ex tussi solutio fit, Vena secta ad Testem. Curatio inflammationis Paul. Sāguinis missione ex Talo: An in plenitudine totius prius reuellere melius est ex interna brachij; Si morbus magnus febrem faciens, purgatio, vt in Priapismo. Localia ad Testem initio repellentia & dolorem sedantia ex Rosaceo: postea digerentia: Si ardor infestat, Hyoscyami folia cū farina Tritic, aut Cicerum ca-

4. Præs. 1.

De Iud.
2. Epi. 2.
4. Acu. 17
2. Prog. 10

2. Ep. 1. & 5.

4. Ep. in fi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

taplaſma. Harundinis folia cum Cucurbita cruda: Senecion: Coriandrum viride. Digerentia: farin Fabarum in Vino diluto & Vuis paſſis pinguibu demptis acinis: Cuminum, Aſphodeli radix, Seme Lini, Fęnogręci, Lilij radix ex Mulſa: Farina Hor dei. Si morbus vetuſtus eſt cū duritie: Emollientia Cucumeris ſyl. radix cocta in Mulſa & læuigata c Lolij farina: Vuarum paſſarum pulpa: Cicer fer uefactum: Cuminum, Sulphus, Nitrum, Reſina cun Melle. Cerata ex Plumbagine cocta in oleo cera & Reſina Colophonia: Oleum Anethinum: Roſa ceum, Reſina picea, Cera, Cuminum, Stercus Aſini. Superponitur ex linteo & lana. Oleum omphacin Butyrum cum Reſina æquali pondere.

Ad Aquam, quę cognoſcitur cute translucida, extra tunicas intra Scrotum, punctione tuto educi tur. Si intra Elythroidem, aut Darton periculoſiu ſcinditur, Paulus docet Chirurgiam.

Ad Herniam Inteſtinorum, aut Omenti: quæ co gnoſcitur, quia tumor in Inguine eſt cum ſtat, deſi det cum iacet. Initio flatu tantum impletur, Inguē poſtea deſcendunt interanea rupto Peritonæo: Si ſo la dilatatio ex humiditate, vt pueris, & ijs, qui aqui paluſtribus vtuntur, ſolus flatus tumorem facit in Inguine. In grandioribus inſanabilis eſt, pręcipue Ruptura: non enim glutinari poteſt. Sed ſola Chi rurgia Teſticuli abſciſione, & cicatrice obducta in Inguine clauditur Peritonęum: aut ſine abſciſſione: impulſo teſticulo ſupra Inguem, vratur vſque ad os pubis: ſic enim cicatrice obducta claudetur locus intactis vaſis ſpermaticis, vnde non prohibetur ge neratio: In pueris per aſtringētia curari poteſt. Paul. in potu Cupreſſi decoctum cum Vino, aut puluere globulorum inſperſo, vt triginta diebus in lecto ma neat: Super Inguina intromiſſis optime Inteſti nis imponatur Malicorium, Galla incocta in Vi no,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

no, & læuigata, & perfusa prius aqua frigida Aliud. Vlmi Vesicę in Vino coctæ: aut liquor glutinosus qui in ijsdem Vesicis reperitur. Emplastrum de Pelle arietina efficacissimum est. Sed fascia & puluillo superposito astrictus locus continendus est. Quo solo egent quamdiu locus apertus est. Caueãt interim flatuosa, abstineant a copioso, Vino & Balneis, & valido motu.

De Hęmorrhoidibus. Cap. XXXV.

HAemorrhois, ideſt ſanguinis fluxus, ſymptoma eſt, cum per Venam ſedis natura excernit humorem atrum ſanguini mixtum. Ab hoc Vena ſedis nomen accepit. Nam ſi ab alijs partibus ſanguis fluat, vt naribus, Hæmorrhagia vocatur. Pleriſque autem ora Venarum in ſede aperta conſueuerũt expurgare ſuperflua, præcipue in ætate declinante, fit cum atra bilis repente tota deſcendit ad Venas ſedis. Hipp. inquit: Cum bilis, aut pituita ad Venas recti Inteſtini decubuerit, ſanguinem qui in Venis eſt, calfacit Venæ calfactæ ex vicinis Venulis ſanguinẽ attrahunt, quibus repletis interna ſedis pars inturneſcit, & capita Venarum ſupereminent, & partim dum a ſtercore exeunte comprimuntur, partim dum a coaceruato ſanguine coguntur, ſanguinẽ eiaculantur: maxime quidem cum ſtercore, aliquãdo vero etiam ſine ſtercore, Cognoſcuntur facile: nam ſupereminent in internam recti Inteſtini partem velut Vuæ acini liuidæ, & cum ſedes extrahitur, ſanguinẽ fundunt. Hinc colligere licet huiuſmodi Venas ex ijs eſſe, quę ex Vena Portę per Omẽtũ ad Lienem tendunt, & ad Inteſtinũ rectum fęcem ſanguinis expurgant. Ad partẽ autem ſedis externam, non ex Vena Portæ, ſed ex Vena, Caua rami diſtribuũtur: in quo loco rarius Hęmorrhoides infe

Atr. 61.4.

7. Met. 11.

3. Aph 30

De Hęm.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

ſtant,ſed ſæpius carnis excreſcentia,æquiuocè Hæmorrhoides vocatæ: ſunt enim Thymi, aut ficus, a Latinis Mariſcæ vocatæ criſtarum ſimilitudine: ortæ ex rimula, aut exulceratione aliqua: Similes affectus in mulieribus ad os Vteri ad natos Paulus, & Aet. Vteri Hæmorrhoidas vocant, & ſimilem curationem habent. Oriuntur etiam hæc eadem in parte internæ ſedis,de quibus Hippocr. inquit. Adnoſcuntur ad Venam ſanguifluam exuberantē, veluti Mori fructus. Quod ſi extra valde prominuerit extuberantia, carnis rectorium ſuper ipſam

6.Aph.11 52. naſcitur. Prognoſtica: Atra bile vexatis,& Renum paſſionibus Hæmorrhoides superuenientes,bonū: nam ſanguinem foeculentum excernunt. Galen. A diutinis ſanato Hæmorrhoidibus, ſi vna non ſeruatur, periculum eſt, Aquam inter cutem,vel Tabem aduenire. Ob reſectas huiuſmodi Venas ſæ-

Aet.6 1.4. 4.Praſ.9. pe Melancholia corripiuntur, vt reſectis varicibus. Ex immodica euacuatione Hæmorrhoidarum, aut inſolita ſuppreſſione Hydrops oritur, vt in menſtruis. Curatio: ad immodicam euacuationem, reuellere ad ſuperiora. Venę ſectio in brachio ex baſilica ſiniſtra: vt reuulſio fiat a Liene mittente. Purgatio per ſuperiora, Hepati roborantia frigida aſtringentia: in victu,& medicamētis. Rhaſ. Omphaciū:

9.Acu. vl. 5. Met. 4 Cidonia, Trociſci de Carabe Raſ. Vinum in magna imbecillitate,& carnes. Parti affectę Iſchemon medicamentum, id eſt ſanguinem ſupprimens: Fici ſuccus lana exceptus: Porri ſuccus: Aloe. Thus cum pilis Leporinis ex albumine oui. Si ex his non ſupprimatur: claudi oſtia Venarum nequeunt, niſi vrātur. Cruſta enim genita ſanguinem ſupprimit: Sed ablata cruſta, reuertitur morbus, niſi caro denſa,& dura gignatur. Vrit igitur Hipp. ferramentis ignitis admotis propinque at non tangentibus, quamuis rectum Inteſtinum ferre poſſit multa huiuſmodi tormenta, ſine periculo: quia craſſum eſt. At inurenda

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

solum est superficies nō corpus. Alio modo per medicamenta crustam inducentia, aut glande formata, ex Melle cocto additis vehementer siccantibus: Galla, Alumine, Melantheria, Chalcitide. Aut illinēdo, abscedit enim ex his veluti corium exustū. Aut digito auellit quancumq; supercrescentiam, quam inquit facile auelli, & facilius inueterata. Si abscedente crusta, sanguis exit, imponendum medicamētum carnem densam faciens ex flore æris tosto, & in Vrina macerato, ac siccato. At ne ex vehementia medicamentum fiat inflammatio, indit Hipp. Inustionem, Lentem, & orobum coctum ex aqua tritū. Deinde sarcoticum. Nos mitius ex medulla, & pinguedine, aut Sapa lintea imbibentes Glandem formamus inspersis pulueribus siccantibus, & ad putrefaciendum addimus oleum Vitrioli, aut Sulphuris. Paulus ad Cæcas hęmorrhoidas, quę tumidę quidem sunt, sed sanguinem nnn fundunt, applicat aperientia ora venarum: quidam sanguisugas admouent; at satius est sanguinem deriuare ad crura lota quidem prius, vt Galen. mouet ad suppressionem hęmorrhoidarum. Si autem inflammatio oriatur in sede, Repellentibus mitigandus dolor Vnguento rosato. Populeon, Vitellum oui assatum cum Vino albo tritum ex cerato Rosaceo exceptum Rasis laudat ad vehementiores dolores, cum decocto seminis Lini: addit & Opium, Bdellium, Crocum, adipem Gallinæ, Cępa alba cocta cum Butyro, semen Lini decoctum cum Butyro; Oleum seminis Lini. Blattę, vel potius Scarabei nigri incocti in oleo Rosaceo. Sed pręmittenda Venę sectio, vbi magna est inflammatio. Victus tenuis sine Vino. Vt fiat Alui deiectio, ex lubricātibus Alaum, ne dura stercora lędant in exitu, Hippocrates laudat inter cętera furfures decoctos in cibis. Sed pręcipua curatio ad suppressionem Hęmorrhoidarum, & ad Varices, humoris melancholici euacuatio per me- De Hir. 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

dicamenta ſæpius repetita,& victu boni ſucci.

De Fiſtulis Sedis. *Cap.* XXXVI.

Fiſt. FIſtula ſinus eſt calloſus harundinis cauitati ſimilis, Paul. Vt plurimum ex abſceſſu ortum ducens. Hippocr. in libro de Fiſtulis fieri ex confuſionibus, & tuberculis, in remigatione, equitatione, congregato ſanguine ad nates prope ſedem, quę putreſcens diſtribuitur ad partes molles, & rectum Inteſtinum. Cum autem ſuppuratus eruperit, in fiſtulam abit, & manat ſane, & ſtercus per ipſum fluit, & flatus. Quaſi fiſtula dicatur, etiam ſi callum nondum contraxerit, quod in progreſſu temporis fit: & tunc humor tenuis excernitur certis tēporibus: *Defi.* Recens igitur curationem recipit facilem antequam callum contraxerit. Poſteà, aut incurabilis eſt, aut cum difficultate. Si dimittantur non curati, moriuntur. Hipp. *Fiſt.* Curatio: Dum abſceſſus crudus eſt, quam citiſſime ſecandus, antequam ſuppuretur ad Inteſtinum rectum. Si vero iam eruperit ad Inteſtinum: intromittenda medicamenta vehementer ſiccantia, & glutinantia. In potu quidem Seſelis radicem tenuiſſime tritam aqua affuſa per quatuor dies maceratam, eamque aquam tritum cyathorum menſura Melle admixto æger bibat ieiunus eadem aquam intromiſſa in ſedem Aſcarides purgantur: gignuntur enim ex ſanie.

Poſtea intromittendus eſt penicillus ex linteo byſſino inuoluto ea longitudine, qua perueniat ad Inteſtinum eroſum, qui imbuatur ex ſucco Tithymali magni, ideſt Caraciæ, & inſperſo flore ęris toſto. Eſt autem flos æris, quam vulgo Raminam vocant, fabri ærarij: Cum enim ollus æneat, aut alias æris maſſas afflatu carbonum ad ignitionem perduxerint, & in aqua extinxerint abſcedunt ramenta quædam, quas Palas vocat Plinius, & Dioſcorides

es Pſegmata. Dicebatur autem Pela Græcis Auri
urgati glebula non maior fe libra: vnde nomen ad 3. Mo.
ia translatum eſt. Et reperio apud Hipp. Palas vo
ari Peponis maſſulas, quas detracto cortice ex
qua frigida febricitantibus exhibebat ad ſitim ex-
nguendam, ideſt Cucumeris noſtri. Sed flore æris
nedicamento apud Hipp. in frequentiſſimo vſu ad
onſolidanda vlcera in faucibus, & Pudendis; ho-
ie priuantur Medici, quia florem æris non cogno
cunt: putantes minutum quid eſſe milio ſimile. At
æc ſimilitudo manifeſta eſt in fracturis, videntur
nim glebulæ, quæ in ægris extinctione abſcedunt,
x minutis granulis conſtare: vt innuit Dioſcori-
des, cum inquit: Dum teritur, Milio ſimile. Vt au-
em Inteſtinum ad medicamentum comprimatur
mponenda eſt glans cornea in ſedem: Sinatur pe-
nicillus per quinque dies, ſi interim ad fæces exo-
nerandas cogantur eximere, iterum intromittatur,
ad refrigerium autem illinatur podex ex Cimolia.
Sexta die eximatur peniciilus ex carne: & ſola glãs
intromittatur ad inteſtinum inſperſo Alumine, do
nec liqueſcat, & podicem Myrrha illines, donec
coaleſcat. Alia etiam ratione corrodit fiſtulam in-
tromiſſo Lino crudo intorto, & equinis ſetis inuo-
luto, vt ſingulis diebus intorqueatur, donec fiſtula
corrodatur Poſtea per ſpongias tritas, & Melle im
butas purgat, & flore æris glutinat: interim aqua ca
lida abluere cum ſpongiæ eximuntur. In ſeptem
diebus, inquit, corrodi fiſtulam Paul. corrodit ex
Veratro nigro duobus, aut tribus diebus: Colluit
autem Amurca cocta. Deinde carne explet ex
Myrrhe, & Aloe: Vtitur etiam exciſione. Sed ca-
uere oportet ne muſculus Spinctir excidatur, nam
ſequitur inuoluntaria excrementorum excretio.
Ad vlcera, & rimas in ſede ſiccãtia ſine morſu, quia
locus ſentiens facile inflammatur, & putreſcit.
Cadmia, Ceruſſa, Lithargyrus ex Butyro, oleo
Myr-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Myrthino. Verbascum tritum cum Rosaceo: efficacius addita Squama æris. Suffumigia ex Thure, Aloe, Cinabrio super Carbones. Testudinis testa suffita. Ad Callosa vlcera: Glandes ex Galbano, Ammoniaco, Bdellio, Sepo hircino additis siccantibus. Supercrescentes carnes, si magnæ fuerint, ferro auferendæ, postea inurendæ. Si paruæ, & tenui basi filo appręhendendæ: Si lata basi, putrefaciente medicamento attingendæ, vt oleo Vitrioli. Alternandum Galbano ob dolorem: & mitioribus Anodynis. Si procidat sedes, lauandus primo locus ex Vi-
S.Cat.8. no austero: & inspergendus puluis astringens ex aridis austeris: Galla, Malicorium, Rhus coriariorum, Balaustium, Rosæ, cortex Pini, Cupressi pillulæ, Plumbum vstum, Lithargyrus, fructus Ericæ, Thus. Deinde intromittenda est sedes calidis linteis locum fouendo.

Peroratio.

VOs, qui auctoritatem exercendi Medicinam adepti estis, iusti dispensatores estote huius doni Dei, nemini negantes, præcipue egenis, non lucri causa. Sed ijs tantum negate, qui Medicinam contemnunt. Non enim conferenda sunt beneficia in inuitum. Studete autem, ne ob ignorantiam vestram, aut vitia, cuiquam occasionem contemnendi artem hanc optimam præbeatis. Quod proculdubio succedet, si quæcunque in arte continentur, non in perniciem vllius feceritis, sed ad morbos propulsandos, & vniuscuiusque salubritatem conseruandam direxeritis. Non experimentis nouis, neque noua doctrina corpus humanum in periculum ducentes: sed ex auctoribus approbatissimis obseruationes fideles, & iudicia sincera colligentes: quos cum diligentia euoluere debetis vt si quando optatum finem sanitatis non conse-

quuti

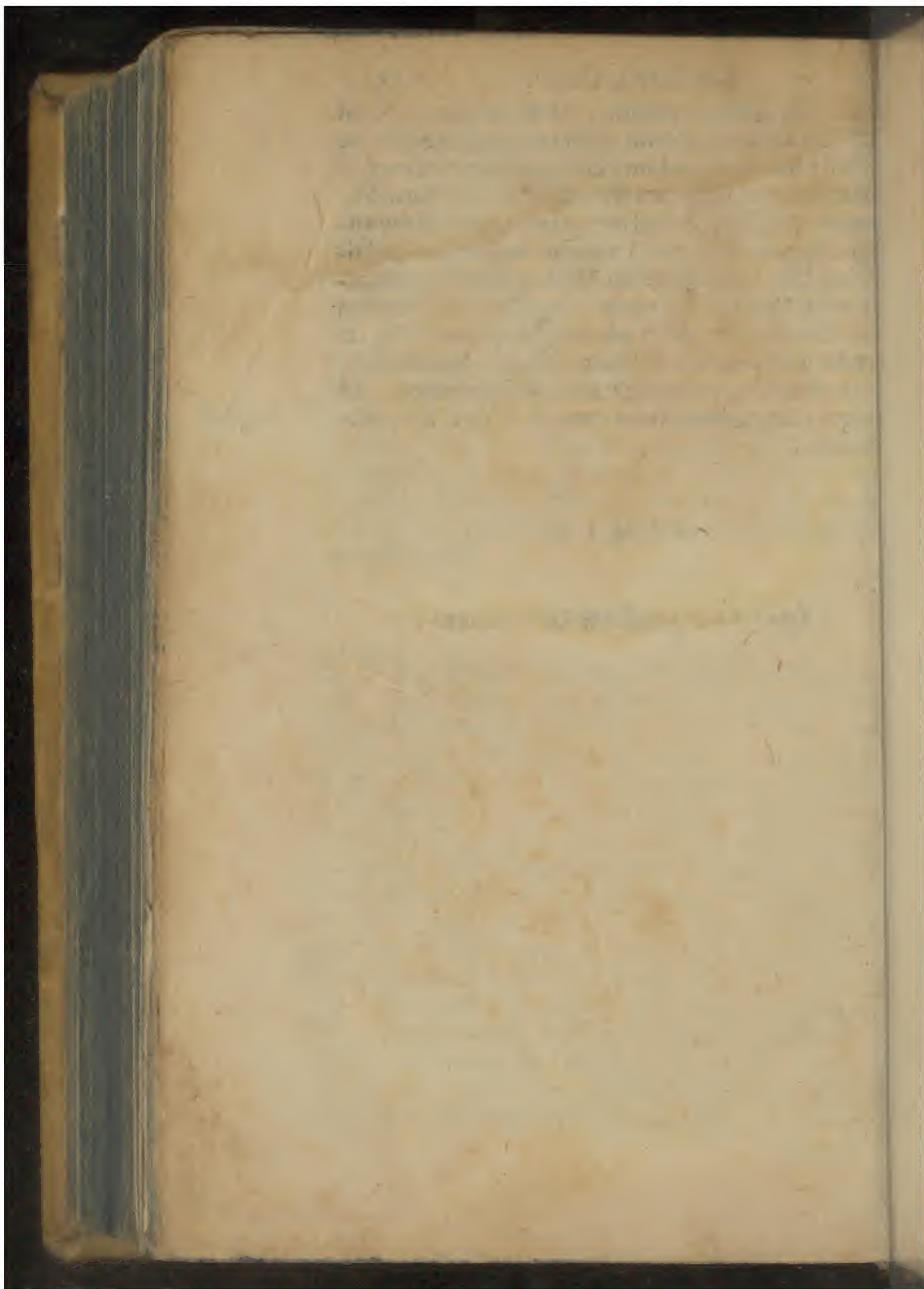
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

uti estis, culpa vacetis. Mihi autem, sicubi clinare ab antiquorum decretis conspexeritis, ne edite: non enim is sum, cuius auctoritate corpus manum omnium præstantissimum tractare sine mine possitis. Iurastis præterea non iusiurandum Hippocratis, quod antiqui faciebant dijs fal-, sed Deo vero Domino Nostro Iesu Christo, atque eius Vicario in terris, qui Dei Maiestatem præseferens cum potestate magna omnes iudicat: rastis inquam Catholicam fidem a Sancta Romana Ecclesia promulgatam, obseruaturos, ad ldem, & gloriam omnipotentis Dei. Hoc mementote.

FINIS.

Apud Euangelistam Deuchinum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

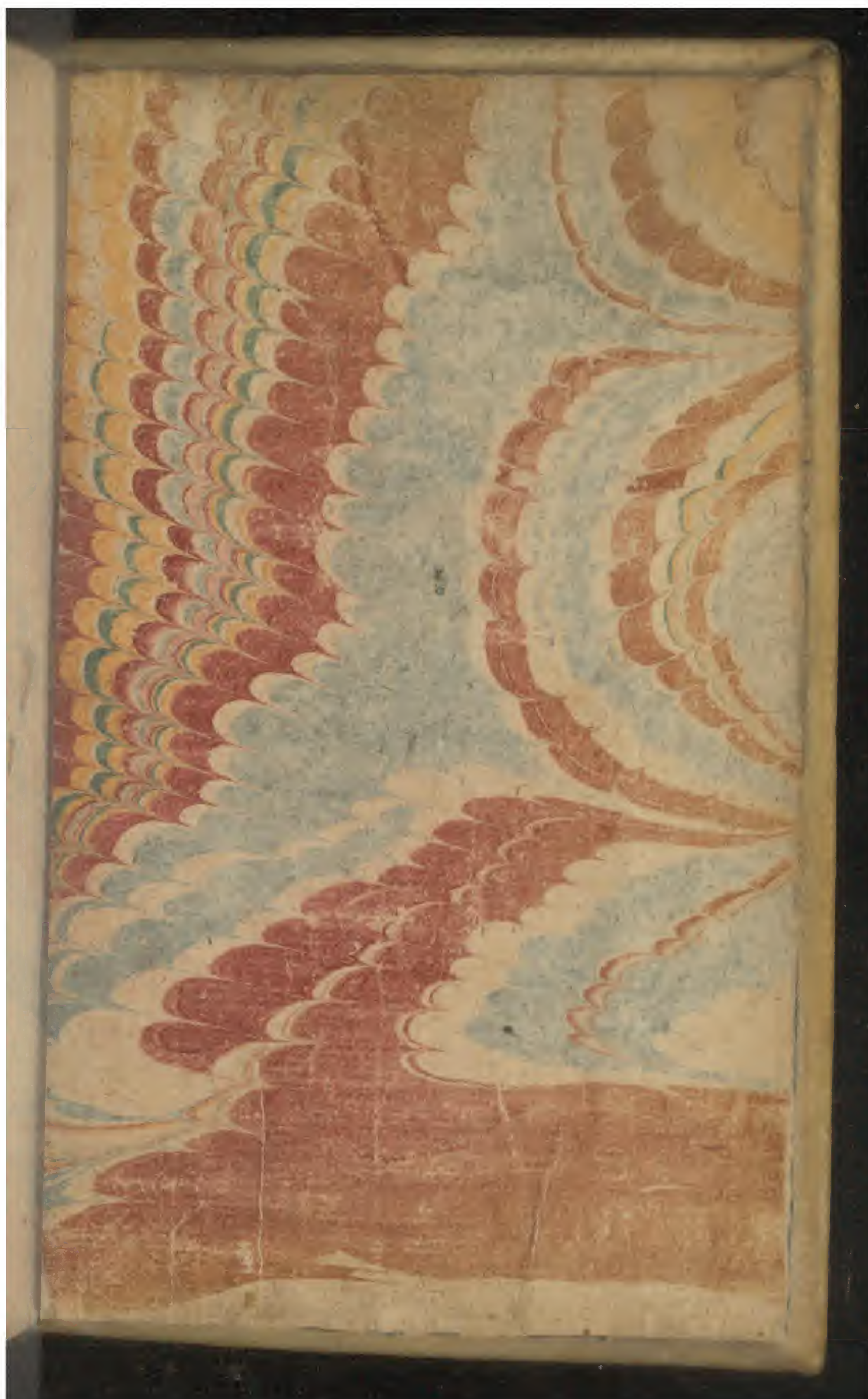
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1186/A